

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
FOUNDATION FOR ECONOMIC & INDUSTRIAL RESEARCH

Εκπαιδευτικές ανισότητες στην Ελλάδα

**Πρόσβαση στην τριτοβάθμια
εκπαίδευση και επιπτώσεις της
κρίσης**

Μάιος 2019

Οι κρίσεις επί θεμάτων πολιτικής και οι προτάσεις που περιέχονται στην παρούσα ανάλυση εκφράζουν τις απόψεις των ερευνητών και δεν αντανακλούν, κατ' ανάγκη, τη γνώμη των μελών ή της Διοίκησης του IOBE.

Συντονισμός: Νίκος Βέττας, Γενικός Διευθυντής IOBE και Καθηγητής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Επιστημονικός Υπεύθυνος Μελέτης: Αποστόλης Δημητρόπουλος, Δρ. Εκπαιδευτικής Πολιτικής της London School of Economics & Political Science.

Ομάδα έρευνας του IOBE: Υακίνθη Πουντουράκη και Δρ. Svetoslav Danchev.

Οι ερευνητές επιθυμούν να ευχαριστήσουν τον Αλέξανδρο Παπαματθαίου και την Ειρήνη Αθανασιάδη για τη συνεισφορά τους στην επεξεργασία των στοιχείων, καθώς και τα στελέχη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για την έγκαιρη ανταπόκρισή τους σε αιτήματα για στοιχεία. Κάθε λάθος ή παράλειψη βαρύνει αποκλειστικά τους συγγραφείς.

Το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (Ι.Ο.Β.Ε.) είναι ιδιωτικός, μη κερδοσκοπικός, κοινωφελής, ερευνητικός οργανισμός. Ιδρύθηκε το 1975 με δύο σκοπούς: αφενός να προωθεί την επιστημονική έρευνα για τα τρέχοντα και αναδυόμενα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας, αφετέρου να παρέχει αντικειμενική πληροφόρηση και να διατυπώνει προτάσεις, οι οποίες είναι χρήσιμες στη διαμόρφωση πολιτικής.

ISBN 978-960-7536-90-7

Copyright © 2019 Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών

Απαγορεύεται η με οιονδήποτε τρόπο ανατύπωση ή μετάφραση οποιουδήποτε μέρους της μελέτης, χωρίς την άδεια του εκδότη.

Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE)
Τσάμη Καρατάσου 11, 117 42 Αθήνα
Τηλ.: (210 9211200-10), Fax: (210 9228130 & 210 9233977)
E-mail: info@iobe.gr - URL: <http://www.iobe.gr>

Περιεχόμενα

1.	Εισαγωγή	15
1.1	Τριτοβάθμια εκπαίδευση και ανισότητες	15
1.2	Κρίση και πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση	17
1.3	Σκοπός και στόχοι της παρούσας μελέτης	20
1.4	Διάρθρωση της μελέτης	20
2.	Μεθοδολογική προσέγγιση	23
2.1	Πρωτογενή στοιχεία	23
2.2	Δευτερογενές μεταβλητές	24
2.3	Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών	25
2.4	Ανάλυση παλινδρόμησης	26
2.5	Παράρτημα	28
2.5.1	Πεδία σπουδών	28
2.5.2	Προσδιορισμός κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου	31
3.	Εξέλιξη της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση	33
3.1	Εισαγωγή	33
3.2	Εγγραφές φοιτητών ανά κατηγορία ιδρυμάτων	33
3.3	Εγγραφές ανά πεδίο σπουδών	34
3.4	Εγγραφές σε κεντρικά ιδρύματα	36
3.5	Εγγραφές ανά ίδρυμα	37
3.6	Συμπεράσματα	40
3.7	Παράρτημα	42
4.	Εξέλιξη των κοινωνικών χαρακτηριστικών των φοιτητών	47
4.1	Εισαγωγή	47
4.2	Επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων	47
4.3	Κατάσταση απασχόλησης των γονέων	53
4.4	Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο των γονέων	58
4.5	Φύλο	59
4.6	Ηλικία	61
4.7	Εθνικότητα και χώρα προέλευσης	61
4.8	Τύπος σχολείο αποφοίτησής	66
4.9	Εντοπιότητα	68
4.10	Λοιπά κοινωνικά χαρακτηριστικά	69
4.11	Συμπεράσματα	70
4.12	Παράρτημα	73
5.	Εξέλιξη πρόσβασης στο εσωτερικό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	83
5.1	Εισαγωγή	83
5.2	Πρόσβαση ανά κατηγορία ιδρυμάτων	83
5.2.1	Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο	83
5.2.2	Επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων	87
5.2.3	Κατάσταση απασχόλησης των γονέων	91
5.2.4	Τύπος σχολείο αποφοίτησής	96
5.2.5	Εντοπιότητα	97
5.2.6	Φύλο	98
5.2.7	Ηλικία	99
5.2.8	Εθνικότητα	100
5.2.9	Κατάσταση εργασίας	101
5.2.10	Ανάλυση παλινδρόμησης	102
5.3	Πρόσβαση σε κεντρικά ιδρύματα	107
5.3.1	Ιδρύματα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης	107
5.3.2	Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα	114
5.3.3	Λοιπές επαγγελματικές σχολές	121
5.4	Πρόσβαση σε πεδία σπουδών	126
5.4.1	Πανεπιστημιακά ιδρύματα	126

5.4.2	Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.....	137
5.4.3	Λοιπές επαγγελματικές σχολές	145
5.5	<i>Πρόσβαση ανά ίδρυμα</i>	151
5.5.1	Πανεπιστημιακά ιδρύματα.....	151
5.5.2	Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.....	163
5.5.3	Λοιπές επαγγελματικές σχολές	174
5.6	<i>Συμπεράσματα</i>	183
5.7	<i>Παράρτημα</i>	191
6.	Σύνοψη και συμπεράσματα της μελέτης	225
6.1	<i>Σύνοψη των αποτελεσμάτων</i>	225
6.2	<i>Συμπεράσματα για την εκπαιδευτική πολιτική</i>	239
7.	Βιβλιογραφία	241

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 2.1: Πληρότητα του δείγματος, 2002-2014	23
Διάγραμμα 3.1: Εγγραφές φοιτητών ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014.....	33
Διάγραμμα 3.2: Εγγραφές φοιτητών ανά πεδίο σπουδών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014	34
Διάγραμμα 3.3: Εγγραφές φοιτητών ανά πεδίο σπουδών τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014.....	35
Διάγραμμα 3.4: Εγγραφές φοιτητών ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, 2001-2014.....	36
Διάγραμμα 3.5: Διάρθρωση εγγραφών σε κεντρικά ιδρύματα ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014	37
Διάγραμμα 3.6: Εγγραφές φοιτητών ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014	38
Διάγραμμα 3.7: Εγγραφές φοιτητών ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014	39
Διάγραμμα 3.8: Εγγραφές φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, 2001-2014.....	39
Διάγραμμα 4.1: Διάρθρωση φοιτητών ανάλογα με την εκπαίδευση των γονέων, 2001-2014.....	48
Διάγραμμα 4.2: Διάρθρωση φοιτητών ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο του νοικοκυριού, 2001-2014	49
Διάγραμμα 4.3: Εγγραφές ανά επίπεδο εκπαίδευσης του πατέρα και πληθυσμός αντρών ηλικίας 40-59 ανά επίπεδο εκπαίδευσης, 2001 και 2011.....	50
Διάγραμμα 4.4: Εγγραφές ανά επίπεδο εκπαίδευσης της μητέρας και πληθυσμός γυναικών ηλικίας 40-59 ανά επίπεδο εκπαίδευσης, 2001 και 2011.....	51
Διάγραμμα 4.5: Διάρθρωση των εγγραφών με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης γονέων σε σύγκριση με το ευρύτερο πληθυσμό ηλικίας 35-54, 2004-2014	52
Διάγραμμα 4.6: Διάρθρωση φοιτητών ανάλογα με την απασχόληση των γονέων, 2001-2014	54
Διάγραμμα 4.7: Διάρθρωση φοιτητών ανάλογα με το επίπεδο απασχόλησης ανά γονέα, 2001-2014.....	54
Διάγραμμα 4.8: Διάρθρωση φοιτητών ανάλογα με το επαγγελματικό επίπεδο του νοικοκυριού, 2001-2014.....	55
Διάγραμμα 4.9: Διάρθρωση των εγγραφών με βάση το επίπεδο απασχόλησης των γονέων σε σύγκριση με τον ευρύτερο πληθυσμό ηλικίας 40-59, 2004-2014	57
Διάγραμμα 4.10: Εξέλιξη του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου ανά γονέα, 2001-2014	58
Διάγραμμα 4.11: Εξέλιξη του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου του νοικοκυριού, 2001-2014	59
Διάγραμμα 4.12: Διάρθρωση ανά φύλο φοιτητή	60
Διάγραμμα 4.13: Ποσοστό γυναικών στις εγγραφές φοιτητών και στον γενικότερο πληθυσμό ηλικίας 18-20 ετών, 2001-2014.....	60
Διάγραμμα 4.14: Διάρθρωση εγγραφών ανά ηλικιακή ομάδα	61
Διάγραμμα 4.15: Εγγραφές αλλοδαπών και αποφοίτων αλλοδαπών σχολείων, 2001-2014	62
Διάγραμμα 4.16: Ποσοστό μεταναστών στις εγγραφές φοιτητών και στον γενικότερο πληθυσμό ηλικίας 15-24 ετών, 2001-2014.....	63
Διάγραμμα 4.17: Εγγραφή μεταναστών ανά υπηκοότητα, 2001-2014	64
Διάγραμμα 4.18: Αλλοδαποί φοιτητές ανά χώρα προέλευσης, 2001-2014.....	65
Διάγραμμα 4.19: Εγγραφή αλλοδαπών φοιτητών ανά πεδίο σπουδών, 2001-2014	65
Διάγραμμα 4.20: Απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, 2001-2014.....	66
Διάγραμμα 4.21: Απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στις εγγραφές φοιτητών σε σύγκριση με τον γενικό πληθυσμό, 2001-2014	67
Διάγραμμα 4.22: Εξέλιξη της εντοπιότητας των φοιτητών, 2001-2014.....	68
Διάγραμμα 4.23: Εγγραφές εργαζομένων, 2001-2014	69
Διάγραμμα 4.24: Εγγραφές πτυχιούχων, 2001-2014.....	70
Διάγραμμα 5.1: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014.....	84
Διάγραμμα 5.2: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο πατέρα ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014.....	85
Διάγραμμα 5.3: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μητέρας ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014	86
Διάγραμμα 5.4: Μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014	88
Διάγραμμα 5.5: Επίπεδο εκπαίδευσης πατέρα ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014	89
Διάγραμμα 5.6: Επίπεδο εκπαίδευσης μητέρας ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014.....	90
Διάγραμμα 5.7: Επίπεδο επαγγέλματος νοικοκυριού ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014	91
Διάγραμμα 5.8: Επίπεδο επαγγέλματος πατέρα ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014	92
Διάγραμμα 5.9: Επίπεδο επαγγέλματος μητέρας ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014	93

Διάγραμμα 5.10: Επάγγελμα πατέρα ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014.....	94
Διάγραμμα 5.11: Επάγγελμα μητέρας ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014	95
Διάγραμμα 5.12: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014 ..	96
Διάγραμμα 5.13: Εξέλιξη της εντοπιότητας ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014	97
Διάγραμμα 5.14: Ποσοστό ανδρών ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014.....	98
Διάγραμμα 5.15: Ηλικία φοιτητών ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014.....	99
Διάγραμμα 5.16: Ποσοστό μεταναστών ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014	101
Διάγραμμα 5.17: Ποσοστό εργαζομένων φοιτητών ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014	102
Διάγραμμα 5.18: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού σε κεντρικά πανεπιστήμια και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014	108
Διάγραμμα 5.19: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων σε κεντρικά πανεπιστήμια και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014	108
Διάγραμμα 5.20: Εντοπιότητα σε κεντρικά πανεπιστήμια και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014 ...	109
Διάγραμμα 5.21: Ποσοστό ανδρών σε κεντρικά πανεπιστήμια και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014	110
Διάγραμμα 5.22: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία σε κεντρικά πανεπιστήμια και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014	110
Διάγραμμα 5.23: Ποσοστό μεταναστών σε κεντρικά πανεπιστήμια και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014.....	111
Διάγραμμα 5.24: Ποσοστό εργαζομένων σε κεντρικά πανεπιστήμια και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014.....	112
Διάγραμμα 5.25: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού κεντρικά ΤΕΙ και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014.....	115
Διάγραμμα 5.26: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων σε κεντρικά ΤΕΙ και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014.....	116
Διάγραμμα 5.27: Εντοπιότητα σε κεντρικά ΤΕΙ και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014	116
Διάγραμμα 5.28: Ποσοστό ανδρών σε κεντρικά ΤΕΙ και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014	117
Διάγραμμα 5.29: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία σε κεντρικά ΤΕΙ και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014.....	117
Διάγραμμα 5.30: Ποσοστό μεταναστών σε κεντρικά ΤΕΙ και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014.....	118
Διάγραμμα 5.31: Ποσοστό εργαζομένων φοιτητών σε κεντρικά ΤΕΙ και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014.....	119
Διάγραμμα 5.32: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού σε κεντρικά ιδρύματα και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014	122
Διάγραμμα 5.33: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων σε κεντρικά ιδρύματα και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014	123
Διάγραμμα 5.34: Εντοπιότητα σε κεντρικά ιδρύματα και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014	123
Διάγραμμα 5.35: Ποσοστό ανδρών σε κεντρικά πανεπιστήμια και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014	124
Διάγραμμα 5.36: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία σε κεντρικά ιδρύματα και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014.....	124
Διάγραμμα 5.37: Ποσοστό μεταναστών σε κεντρικά ιδρύματα και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014	125
Διάγραμμα 5.38: Ποσοστό εργαζομένων σε κεντρικά ιδρύματα και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014	126
Διάγραμμα 5.39: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, μ.ό. 2001-2014	127
Διάγραμμα 5.40: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, μ.ό. 2001-2014.....	132
Διάγραμμα 5.41: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, μ.ό. 2001-2014.....	137
Διάγραμμα 5.42: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, μ.ό. 2001-2014	141
Διάγραμμα 5.43: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ό. 2001-2014.....	145
Διάγραμμα 5.44: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ό. 2001-2014	148

Διάγραμμα 5.45: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, μ.ό. 2001-2014	152
Διάγραμμα 5.46: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και ίδρυμα πανεπιστημιακών σπουδών, μ.ό. 2001-2014.....	158
Διάγραμμα 5.47: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, μ.ό. 2001-2014	164
Διάγραμμα 5.48: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, μ.ό. 2001-2014.....	169
Διάγραμμα 5.49: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ό. 2001-2014	175
Διάγραμμα 5.50: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ό. 2001-2014.....	179

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 2.1: Συντόμηση των συνδυαστικών χαρακτηριστικών χώρας αποφοίτησης και εθνικότητας για τους σκοπούς της μελέτης	24
Πίνακας 2.2: Προσδιορισμός του επιπέδου εκπαίδευσης γονέων	31
Πίνακας 2.3: Προσδιορισμός του επιπέδου απασχόλησης γονέων	31
Πίνακας 3.1: Εγγραφές φοιτητών ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014 (χιλ.).....	42
Πίνακας 3.2: Εγγραφές φοιτητών ανά πεδίο σπουδών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014... ..	42
Πίνακας 3.3 Εγγραφές φοιτητών ανά πεδίο σπουδών τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014.....	43
Πίνακας 3.4: Εγγραφές φοιτητών ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, 2001-2014.....	43
Πίνακας 3.5: Διάρθρωση εγγραφών σε κεντρικά ιδρύματα ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014	43
Πίνακας 3.6: Εγγραφές φοιτητών ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014	44
Πίνακας 3.7: Εγγραφές φοιτητών ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014	45
Πίνακας 3.8: Εγγραφές φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, 2001-2014.....	46
Πίνακας 4.1: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανάλογα με την εκπαίδευση του πατέρα, 2001-2014	73
Πίνακας 4.2: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανάλογα με την εκπαίδευση της μητέρας, 2001-2014.....	73
Πίνακας 4.3: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο του νοικοκυριού, 2001-2014.....	74
Πίνακας 4.4: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανάλογα με την απασχόληση του πατέρα, 2001-2014	74
Πίνακας 4.5: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανάλογα με την απασχόληση του πατέρα, 2001-2014	75
Πίνακας 4.6: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανά επίπεδο απασχόλησης του πατέρα, 2001-2014	76
Πίνακας 4.7: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανά επίπεδο απασχόλησης της μητέρας, 2001-2014 ..	76
Πίνακας 4.8: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανά επίπεδο απασχόλησης του νοικοκυριού, 2001-2014	77
Πίνακας 4.9: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο πατέρα, 2001-2014	77
Πίνακας 4.10: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μητέρας, 2001-2014.....	78
Πίνακας 4.11: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού, 2001-2014.....	78
Πίνακας 4.12: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανά φύλο, 2001-2014.....	78
Πίνακας 4.13: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014.....	79
Πίνακας 4.14: Εξέλιξη των εγγραφών μεταναστών φοιτητών ανά υπηκοότητα, 2001-2014.....	79
Πίνακας 4.15: Εξέλιξη των εγγραφών αλλοδαπών φοιτητών ανά υπηκοότητα, 2001-2014.....	80
Πίνακας 4.16: Εξέλιξη των εγγραφών αλλοδαπών φοιτητών ανά πεδίο σπουδών, 2001-2014	81
Πίνακας 5.1: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά κατηγορία ιδρυμάτων	85
Πίνακας 5.2: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο πατέρα ανά κατηγορία ιδρυμάτων	86

Πίνακας 5.3: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μητέρας ανά κατηγορία ιδρυμάτων	87
Πίνακας 5.4: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά κατηγορία ιδρυμάτων	88
Πίνακας 5.5: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης πατέρα ανά κατηγορία ιδρυμάτων	89
Πίνακας 5.6: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης μητέρας ανά κατηγορία ιδρυμάτων	90
Πίνακας 5.7: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επίπεδο επαγγέλματος νοικοκυριού ανά κατηγορία ιδρυμάτων	91
Πίνακας 5.8: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επίπεδο επαγγέλματος πατέρα ανά κατηγορία ιδρυμάτων	92
Πίνακας 5.9: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επίπεδο επαγγέλματος μητέρας ανά κατηγορία ιδρυμάτων	94
Πίνακας 5.10: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων ανά κατηγορία ιδρυμάτων	96
Πίνακας 5.11: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την εντοπιότητα ανά κατηγορία ιδρυμάτων	98
Πίνακας 5.12: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό ανδρών ανά κατηγορία ιδρυμάτων	99
Πίνακας 5.13: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την ηλικία ανά κατηγορία ιδρυμάτων	100
Πίνακας 5.14: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό μεταναστών ανά κατηγορία ιδρυμάτων	101
Πίνακας 5.15: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό εργαζομένων φοιτητών ανά κατηγορία ιδρυμάτων	102
Πίνακας 5.16: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης σε Πανεπιστήμιο	103
Πίνακας 5.17: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης σε ΤΕΙ	103
Πίνακας 5.18: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης σε λοιπά ιδρύματα	105
Πίνακας 5.19: Μερική επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης ανά κατηγορία ιδρυμάτων με βάση το κοινωνικό επίπεδο πατέρα και μητέρας, 2001-2014	106
Πίνακας 5.20: Μερική επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης ανά κατηγορία ιδρυμάτων με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης και επαγγέλματος των γονέων, 2001-2014	106
Πίνακας 5.21: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ιδρυμάτων με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού, πανεπιστήμια	108
Πίνακας 5.22: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ιδρυμάτων με βάση την ηλικία των φοιτητών, πανεπιστήμια	111
Πίνακας 5.23 Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικό πανεπιστήμιο	112
Πίνακας 5.24: Μερική επίδραση παραγόντων στην εντοπιότητα σε κεντρικά πανεπιστήμια	113
Πίνακας 5.25: Μερική επίδραση παραγόντων στην εντοπιότητα σε πανεπιστήμια της περιφέρειας	113
Πίνακας 5.26: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ιδρυμάτων με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού, ΤΕΙ	115
Πίνακας 5.27: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ιδρυμάτων με βάση την ηλικία των φοιτητών, ΤΕΙ	118
Πίνακας 5.28 Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικό ΤΕΙ	120
Πίνακας 5.29: Μερική επίδραση παραγόντων στην εντοπιότητα σε κεντρικό ΤΕΙ	120
Πίνακας 5.30: Μερική επίδραση παραγόντων στην εντοπιότητα σε ΤΕΙ περιφέρειας	121
Πίνακας 5.31: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ιδρυμάτων με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού, λοιπά ιδρύματα	122
Πίνακας 5.32: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ιδρυμάτων με βάση την ηλικία των φοιτητών, λοιπά ιδρύματα	125
Πίνακας 5.33: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, μ.ό. 2001-2014	128

Πίνακας 5.34: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών στο πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014.....	128
Πίνακας 5.35: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014.....	129
Πίνακας 5.36: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014.....	129
Πίνακας 5.37: Εντοπιότητα ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014.....	130
Πίνακας 5.38: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την εντοπιότητα ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014.....	130
Πίνακας 5.39: Ποσοστό ανδρών ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014.....	131
Πίνακας 5.40: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό ανδρών ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014.....	131
Πίνακας 5.41: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την ηλικία ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, μ.ο. 2001-2014.....	132
Πίνακας 5.42: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών στους δεκαοκτάχρονους φοιτητές ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014.....	133
Πίνακας 5.43: Ποσοστό μεταναστών ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014.....	133
Πίνακας 5.44: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό μεταναστών ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014.....	134
Πίνακας 5.45: Ποσοστό εργαζομένων ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014.....	134
Πίνακας 5.46: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό εργαζομένων ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014.....	135
Πίνακας 5.47: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο πανεπιστημιακών σπουδών, 2001-2014.....	136
Πίνακας 5.48: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, 2001-2014.....	138
Πίνακας 5.49: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, 2001-2014.....	138
Πίνακας 5.50: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου ανά πεδίο σπουδών στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014.....	139
Πίνακας 5.51: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, 2001-2014.....	139
Πίνακας 5.52: Εντοπιότητα ανά πεδίο σπουδών στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014.....	140
Πίνακας 5.53: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την εντοπιότητα ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, 2001-2014.....	140
Πίνακας 5.54: Ποσοστό ανδρών ανά πεδίο σπουδών στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014.....	140
Πίνακας 5.55: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό ανδρών ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, 2001-2014.....	140
Πίνακας 5.56: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την ηλικία ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, μ.ο. 2001-2014.....	142
Πίνακας 5.57: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών στους δεκαοκτάχρονους φοιτητές ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014.....	142
Πίνακας 5.58: Ποσοστό μεταναστών ανά πεδίο σπουδών στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014.....	142
Πίνακας 5.59: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό μεταναστών ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, 2001-2014.....	143
Πίνακας 5.60: Ποσοστό εργαζομένων ανά πεδίο σπουδών στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014.....	143
Πίνακας 5.61: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό εργαζομένων ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, 2001-2014.....	143
Πίνακας 5.62: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο τεχνολογικών σπουδών, 2001-2014.....	144
Πίνακας 5.63: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ό. 2001-2014.....	146

Πίνακας 5.64: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	146
Πίνακας 5.65: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014.....	146
Πίνακας 5.66: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014.....	147
Πίνακας 5.67: Εντοπιότητα ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	147
Πίνακας 5.68: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την εντοπιότητα ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	147
Πίνακας 5.69: Ποσοστό ανδρών ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	148
Πίνακας 5.70: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό ανδρών ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	148
Πίνακας 5.71: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την ηλικία ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ο. 2001-2014	149
Πίνακας 5.72: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών στους δεκαοκτάχρονους φοιτητές ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	149
Πίνακας 5.73: Ποσοστό μεταναστών ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	149
Πίνακας 5.74: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό μεταναστών ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	150
Πίνακας 5.75: Ποσοστό εργαζομένων ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	150
Πίνακας 5.76: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό εργαζομένων ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	150
Πίνακας 5.77: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο επαγγελματικών σπουδών, 2001-2014	151
Πίνακας 5.78: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, μ.ό. 2001-2014	153
Πίνακας 5.79: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014	153
Πίνακας 5.80: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014.....	154
Πίνακας 5.81: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014	155
Πίνακας 5.82: Εντοπιότητα ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014	155
Πίνακας 5.83: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την εντοπιότητα ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014	156
Πίνακας 5.84: Ποσοστό ανδρών ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014	156
Πίνακας 5.85: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό ανδρών ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014	157
Πίνακας 5.86: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την ηλικία ανά ίδρυμα πανεπιστημιακών σπουδών, μ.ο. 2001-2014	158
Πίνακας 5.87: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών στους δεκαοκτάχρονους φοιτητές ανά ίδρυμα πανεπιστημιακών σπουδών, 2001-2014.....	159
Πίνακας 5.88: Ποσοστό μεταναστών ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014	160
Πίνακας 5.89: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό μεταναστών ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014	160
Πίνακας 5.90: Ποσοστό εργαζομένων ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014.....	161
Πίνακας 5.91: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό εργαζομένων ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014.....	161
Πίνακας 5.92: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πανεπιστημιακό ίδρυμα, 2001-2014.....	162
Πίνακας 5.93: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, μ.ό. 2001-2014	165

Πίνακας 5.94: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων ανά ΤΕΙ, 2001-2014	165
Πίνακας 5.95: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου ανά ΤΕΙ, 2001-2014	166
Πίνακας 5.96: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014.....	167
Πίνακας 5.97: Εντοπιότητα ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014	167
Πίνακας 5.98: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την εντοπιότητα ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014	168
Πίνακας 5.99: Ποσοστό ανδρών ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014	168
Πίνακας 5.100: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό ανδρών ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014	169
Πίνακας 5.101: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την ηλικία ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, μ.ο. 2001-2014	170
Πίνακας 5.102: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών στους δεκαοκτάχρονους φοιτητές ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014.....	170
Πίνακας 5.103: Ποσοστό μεταναστών ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014.....	171
Πίνακας 5.104: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό μεταναστών ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014.....	171
Πίνακας 5.105: Ποσοστό εργαζομένων ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014	172
Πίνακας 5.106: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό εργαζομένων ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014.....	172
Πίνακας 5.107: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά τεχνολογικό ίδρυμα, 2001-2014.....	173
Πίνακας 5.108: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ό. 2001-2014.....	175
Πίνακας 5.109: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014.....	176
Πίνακας 5.110: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	176
Πίνακας 5.111: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	177
Πίνακας 5.112: Εντοπιότητα ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	177
Πίνακας 5.113: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την εντοπιότητα ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	178
Πίνακας 5.114: Ποσοστό ανδρών ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	178
Πίνακας 5.115: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό ανδρών ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	179
Πίνακας 5.116: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την ηλικία ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ο. 2001-2014.....	180
Πίνακας 5.117: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών στους δεκαοκτάχρονους φοιτητές ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	180
Πίνακας 5.118: Ποσοστό εργαζομένων ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	181
Πίνακας 5.119: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό εργαζομένων ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014	181
Πίνακας 5.120: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά ίδρυμα επαγγελματικής εκπαίδευσης, 2001-2014.....	182
Πίνακας 5.121: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων, 2001-2014	191
Πίνακας 5.122: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων, 2001-2014	191
Πίνακας 5.123: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων, 2001-2014	191
Πίνακας 5.124: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο πατέρα, 2001-2014	192

Πίνακας 5.125: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο πατέρα, 2001-2014	192
Πίνακας 5.126: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο πατέρα, 2001-2014	192
Πίνακας 5.127: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μητέρας, 2001-2014.....	193
Πίνακας 5.128: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μητέρας, 2001-2014.....	193
Πίνακας 5.129: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μητέρας, 2001-2014.....	193
Πίνακας 5.130: Εξέλιξη της διαφοράς στη σύνθεση πρωτοετών φοιτητών ως προς το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο (ΚΜΕ) μεταξύ των ΤΕΙ και των λοιπών επαγγελματικών ιδρυμάτων, σε ποσοστιαίες μονάδες.....	194
Πίνακας 5.131: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά επίπεδο εκπαίδευσης γονέων, 2001-2014.....	194
Πίνακας 5.132: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά επίπεδο εκπαίδευσης γονέων, 2001-2014.....	195
Πίνακας 5.133: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά επίπεδο εκπαίδευσης γονέων, 2001-2014.....	195
Πίνακας 5.134: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά επίπεδο εκπαίδευσης πατέρα, 2001-2014.....	195
Πίνακας 5.135: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά επίπεδο εκπαίδευσης πατέρα, 2001-2014.....	196
Πίνακας 5.136: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά επίπεδο εκπαίδευσης πατέρα, 2001-2014.....	196
Πίνακας 5.137: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά επίπεδο εκπαίδευσης μητέρας, 2001-2014	196
Πίνακας 5.138: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά επίπεδο εκπαίδευσης μητέρας, 2001-2014	197
Πίνακας 5.139: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά επίπεδο εκπαίδευσης μητέρας, 2001-2014	197
Πίνακας 5.140: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά επίπεδο απασχόλησης γονέων, 2001-2014	197
Πίνακας 5.141: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά επίπεδο απασχόλησης γονέων, 2001-2014.....	198
Πίνακας 5.142: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά επίπεδο απασχόλησης γονέων, 2001-2014	198
Πίνακας 5.143: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά επίπεδο απασχόλησης πατέρα, 2001-2014	198
Πίνακας 5.144: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά επίπεδο απασχόλησης πατέρα, 2001-2014.....	199
Πίνακας 5.145: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά επίπεδο απασχόλησης πατέρα, 2001-2014	199
Πίνακας 5.146: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά επίπεδο απασχόλησης μητέρας, 2001-2014.....	199
Πίνακας 5.147: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά επίπεδο απασχόλησης μητέρας, 2001-2014	200
Πίνακας 5.148: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά επίπεδο απασχόλησης μητέρας, 2001-2014.....	200
Πίνακας 5.149: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά επάγγελμα πατέρα, 2001-2014.....	201
Πίνακας 5.150: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά επάγγελμα πατέρα, 2001-2014.....	202
Πίνακας 5.151: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών λοιπών ιδρυμάτων ανά επάγγελμα πατέρα, 2001-2014.....	203
Πίνακας 5.152: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά επάγγελμα μητέρας, 2001-2014	204

Πίνακας 5.153: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά επάγγελμα μητέρας, 2001-2014.....	205
Πίνακας 5.154: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών λοιπών ιδρυμάτων ανά επάγγελμα μητέρας, 2001-2014.....	206
Πίνακας 5.155: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014.....	206
Πίνακας 5.156: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014.....	207
Πίνακας 5.157: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών λοιπών ιδρυμάτων ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014.....	207
Πίνακας 5.158: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε κεντρικά πανεπιστήμια ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, 2001-2014.....	207
Πίνακας 5.159: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε πανεπιστήμια περιφέρειας ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, 2001-2014.....	208
Πίνακας 5.160: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε κεντρικά ΤΕΙ ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, 2001-2014.....	208
Πίνακας 5.161: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε ΤΕΙ περιφέρειας ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, 2001-2014.....	208
Πίνακας 5.162: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε κεντρικά ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, 2001-2014.....	209
Πίνακας 5.163: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης της περιφέρειας ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο. 2001-2014.....	209
Πίνακας 5.164: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε κεντρικά πανεπιστήμια ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014.....	209
Πίνακας 5.165: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε πανεπιστήμια περιφέρειας ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014.....	210
Πίνακας 5.166: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε κεντρικά ΤΕΙ ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014.....	210
Πίνακας 5.167: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε ΤΕΙ περιφέρειας ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014.....	210
Πίνακας 5.168: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε κεντρικά ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014.....	211
Πίνακας 5.169: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης της περιφέρειας ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014.....	211
Πίνακας 5.170: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο πανεπιστημιακών σπουδών, 2001-2008.....	212
Πίνακας 5.171: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο πανεπιστημιακών σπουδών, 2009-2014.....	213
Πίνακας 5.172: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο τεχνολογικών σπουδών, 2001-2008.....	213
Πίνακας 5.173: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο τεχνολογικών σπουδών, 2009-2014.....	214
Πίνακας 5.174: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο επαγγελματικών σπουδών, 2001-2008.....	214
Πίνακας 5.175: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο επαγγελματικών σπουδών, 2009-2014.....	214
Πίνακας 5.176: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επάγγελμα πατέρα στα ιδρύματα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.....	215
Πίνακας 5.177: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επάγγελμα πατέρα στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης.....	215
Πίνακας 5.178: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επάγγελμα πατέρα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.....	216
Πίνακας 5.179: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επάγγελμα μητέρας στα ιδρύματα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.....	216
Πίνακας 5.180: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επάγγελμα μητέρας στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης.....	217
Πίνακας 5.181: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επάγγελμα μητέρας στις λοιπές επαγγελματικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.....	217

Πίνακας 5.182: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ιδρυμάτων με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού, ΤΕΙ.....	218
Πίνακας 5.183: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμια-ΤΕΙ-λοιπά ιδρύματα με επίπεδο εκπαίδευσης και επαγγέλματος πατέρα και μητέρας,2001-2014	218
Πίνακας 5.184: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, μ.ό. 2001-2014	219
Πίνακας 5.185: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, μ.ό. 2001-2014.....	219
Πίνακας 5.186: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, μ.ό. 2001-2014.....	219
Πίνακας 5.187: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, μ.ό. 2001-2014	220
Πίνακας 5.188: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ό. 2001-2014.....	220
Πίνακας 5.189: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ό. 2001-2014	220
Πίνακας 5.190: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πανεπιστήμιο, μ.ό. 2001-2014.....	221
Πίνακας 5.191: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, μ.ό. 2001-2014.....	222
Πίνακας 5.192: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ΤΕΙ, μ.ό. 2001-2014	223
Πίνακας 5.193: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και ΤΕΙ, μ.ό. 2001-2014	223
Πίνακας 5.194: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ίδρυμα επαγγελματικής εκπαίδευσης, μ.ό. 2001-2014	224
Πίνακας 5.195: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και ίδρυμα επαγγελματικής εκπαίδευσης, μ.ό. 2001-2014.....	224

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Τριτοβάθμια εκπαίδευση και ανισότητες

Η εκπαίδευση προσδιορίζει την ένταξη και την εξέλιξη των αποφοίτων στην απασχόληση, στην ιεραρχία των επαγγελματιών και την κοινωνική ιεραρχία. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση βελτιώνει τις προοπτικές ένταξης στην απασχόληση και τις αμοιβές των αποφοίτων, έναντι εκείνων που ολοκληρώνουν χαμηλότερες εκπαιδευτικές βαθμίδες. Η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μπορεί να συμβάλλει αποφασιστικά είτε στη διατήρηση της θέσης, όσων προέρχονται από υψηλότερα κοινωνικά στρώματα, είτε στην ανοδική κοινωνική κινητικότητα, όσων προέρχονται από κατώτερα κοινωνικά στρώματα.

Τις τελευταίες δεκαετίες, η πρόσβαση των νέων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ιδιαίτερα στις περισσότερο αναπτυγμένες χώρες, έχει αυξηθεί σημαντικά, δίνοντας τη δυνατότητα συμμετοχής σε αυτήν σε μεγάλο μερίδιο νέων κάθε γενιάς. Στην Ελλάδα, μάλιστα, έχει σημειωθεί μια από τις μεγαλύτερες αυξήσεις της συμμετοχής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 οι θέσεις εισαγωγής στα πανεπιστήμια, τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και τις άλλες τριτοβάθμιες επαγγελματικές σχολές ξεπέρασαν το 60% κάθε γενιάς, ενώ σε συνδυασμό με την αρνητική δημογραφική τάση, το ποσοστό που εγγράφεται πλέον στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατ' έτος ξεπερνά το 70% κάθε γενιάς.

Στο πλαίσιο της μαζικής συμμετοχής, η τριτοβάθμια εκπαίδευση διαδραματίζει σημαντικότερο ρόλο στην επαγγελματική και κοινωνική ένταξη, όχι μόνο σε σχέση με το παρελθόν αλλά και σε σχέση και με το ρόλο της μέσης εκπαίδευσης. Ο διαφοροποιητικός ρόλος της μέσης εκπαίδευσης στις περισσότερο αναπτυγμένες χώρες περιορίζεται, καθώς η συμμετοχή σε αυτήν γίνεται σχεδόν καθολική, παρά την εσωτερική της διαφοροποίηση σε γενική (με κύριο προσανατολισμό τη συνέχιση των σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση) και τεχνική-επαγγελματική (με κύριο προσανατολισμό την είσοδο στην αγορά εργασίας). Στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, η συμμετοχή στη μέση εκπαίδευση ανέρχεται σε περίπου 80% κάθε γενιάς, ενώ γενικά κατανέμεται σε 25%-30% και 70%-75% περίπου μεταξύ τεχνικής-επαγγελματικής και γενικής ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αντίστοιχα τις τελευταίες δεκαετίες¹.

Επιπλέον, όπως συνέβη και σε άλλες χώρες, η αύξηση της συμμετοχής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα συνοδεύτηκε από τη σημαντική εσωτερική διαφοροποίηση σε κλάδους σπουδών και κατηγορίες ιδρυμάτων. Κατά κανόνα, στην Ευρώπη και αλλού, η εσωτερική διαφοροποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έλαβε τη μορφή της ίδρυσης ενός δικτύου ιδρυμάτων με γενικό προσανατολισμό τις εφαρμογές της τεχνολογίας και των επιστημών ή άλλων επαγγελματικά προσανατολισμένων σχολών, που συμπλήρωναν το δίκτυο των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων με, γενικά, θεωρητικό προσανατολισμό.

Η εσωτερική διαφοροποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης διαδραματίζει, επίσης, σημαντικό ρόλο στην διαφοροποιημένη ένταξη στην απασχόληση, στην ιεραρχία των επαγγελματιών και την κοινωνική ιεραρχία. Οι διαφορές αυτές αντανακλώνται όχι μόνο στη διαφοροποιημένη ζήτηση για εγγραφή σε συγκεκριμένες κατηγορίες ιδρυμάτων και κλάδους

¹ Βλέπε IOBE, 2018β.

σπουδών, αλλά και στις διαφοροποιημένες συνθήκες μετάβασης, ένταξης και εξέλιξης τους στην αγορά εργασίας, την απασχόληση, τις επαγγελματικές και κοινωνικές ιεραρχίες. Άλλωστε, στο πλαίσιο της μαζικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δεν είναι πλέον διασφαλισμένη η ομοιόμορφη και ομαλή επαγγελματική ένταξη και εξέλιξη των αποφοίτων, όπως αποτυπώνεται στις διαφορετικές συνθήκες απασχόλησης και εξέλιξης των αποφοίτων διαφορετικών πεδίων σπουδών και ιδρυμάτων².

Με άλλα λόγια, καθώς ο ρόλος της μέσης εκπαίδευσης στις κοινωνικές διαφοροποιήσεις μειώνεται, ο ρόλος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αλλά και της εσωτερικής της διαφοροποίησης ενισχύεται. Στο βαθμό που η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση χαρακτηρίζεται από ανισότητες μεταξύ των φοιτητών που προέρχονται από διαφορετικά κοινωνικά και μορφωτικά στρώματα, ο ρόλος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην αναπαραγωγή των κοινωνικών ανισοτήτων ενισχύεται. Όσο μικρότερες οι ανισότητες στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, τόσο ενισχύεται ο ρόλος της στην κοινωνική κινητικότητα, περιορίζεται ο αναπαραγωγικός της ρόλος και διευρύνεται η ισότητα των εκπαιδευτικών ευκαιριών. Θα πρέπει ωστόσο να τονιστεί ότι, πέρα από την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, απαραίτητες προϋποθέσεις για την ισότητα των εκπαιδευτικών ευκαιριών και την κοινωνική κινητικότητα αποτελούν, επιπλέον, η επιτυχής και έγκαιρη ολοκλήρωση των σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και η καλή της σύνδεση με την αγορά εργασίας που εξασφαλίζει ομαλές συνθήκες έγκαιρης μετάβασης από την τριτοβάθμια εκπαίδευση στην απασχόληση, την ιεραρχία των επαγγελμάτων και την κοινωνική ιεραρχία.

Η εκπαιδευτική ανισότητα αποτελεί σημαντικό παράγοντα εισοδηματικής οικονομικής ανισότητας. Στην Ελλάδα, όπως και σε άλλες χώρες, η εκπαίδευση αποτελεί το σημαντικότερο «ερμηνευτικό» παράγοντα της συνολικής οικονομικής-εισοδηματικής ανισότητας, αλλά και προσδιοριστικό παράγοντα της φτώχειας, καθώς το υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης συνδέεται με χαμηλότερο επίπεδο φτώχειας³. Επομένως, οι συνθήκες πρόσβασης και η ισότητα των ευκαιριών στην ελληνική τριτοβάθμια εκπαίδευση, μεταξύ φοιτητών διαφορετικής κοινωνικής προέλευσης, είναι σημαντική παράμετρος για την άμβλυνση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων και της αναπαραγωγής τους.

Οι εκπαιδευτικές ανισότητες γενικά και οι ανισότητες της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ειδικότερα, δεν είναι απλώς ζήτημα ηθικό, πολιτισμικό, ιδεολογικό ή νομικό που αφορά στην ισότητα των πολιτών. Είναι, επιπλέον, ζήτημα οικονομικό, καθώς οι σύγχρονες θεωρίες οικονομικής ανάπτυξης τονίζουν ιδιαίτερα τη σημασία του ανθρώπινου κεφαλαίου που δημιουργούν οι εκπαιδευτικοί θεσμοί και τις ικανότητες του ανθρώπινου δυναμικού⁴. Όταν κοινωνικοί παράγοντες, όπως π.χ. η οικογενειακή προέλευση, το φύλο ή η εθνική καταγωγή παρεμβαίνουν και εμποδίζουν την ανάπτυξη των έμφυτων ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, περιορίζονται οι αναπτυξιακές δυνατότητες της οικονομίας, ενώ ταλέντο πολύτιμο για την ανάπτυξη χάνεται⁵.

²² Βλέπε IOBE, 2018α.

³ Βλέπε Τσακλόγλου Π & Μητράκος, Θ. (2000, 2010), Τσακλόγλου κ.α. 2008, 2013.

⁴ Βέττας, 2018.

⁵ Βλέπε Salmi, J. (2012).

1.2 Κρίση και πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Η οικονομική κρίση που ξέσπασε στην Ελλάδα το 2009 και η μεγάλη μείωση του ΑΕΠ που σημειώθηκε έχουν αποσταθεροποιήσει οικονομικές και κοινωνικές ισορροπίες, καθώς επέφεραν σημαντικές μεταβολές στην κατανομή εισοδημάτων στα ελληνικά νοικοκυριά και στη διαστρωμάτωση της ελληνικής κοινωνίας⁶. Επίσης, η κρίση μείωσε τη συμβολή των εκπαιδευτικών ανισοτήτων στη συνολική οικονομική ανισότητα, ενώ και ο δεσμός του εκπαιδευτικού επιπέδου με το επίπεδο φτώχειας χαλάρωσε σε σχέση με την περίοδο πριν από την κρίση⁷.

Επιπλέον, η κρίση προκάλεσε βαθιά ρήξη στη σύνδεση εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας, καθώς αυξήθηκε σημαντικά η ανεργία, ιδιαίτερα εκείνη των νέων και των πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και μειώθηκε το ποσοστό απασχόλησής τους, μαζί με τη μείωση της συνολικής απασχόλησης και της απασχόλησης πτυχιούχων στο δημόσιο τομέα. Όμως, παρά τη μεγάλη αύξηση της ανεργίας των πτυχιούχων που σημειώθηκε μετά το έναρξη της κρίσης, η σημασία της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις προοπτικές ένταξης και εξέλιξης στην αγορά εργασίας ενισχύθηκε περαιτέρω στη διάρκεια της κρίσης⁸. Επιπλέον, η ρήξη της εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας οδήγησε σε εκτεταμένη μετανάστευση στο εξωτερικό, κυρίως πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ ενισχύθηκαν οι διαφορές στις συνθήκες απασχόλησης και ανεργίας μεταξύ των αποφοίτων διαφορετικών κατηγοριών ιδρυμάτων (πανεπιστήμια, ΤΕΙ, άλλες επαγγελματικές σχολές), πεδίων σπουδών, κλάδων και ειδικοτήτων μεταξύ εκείνων που παραμένουν στην Ελλάδα. Οι διαφορές αυτές αντανακλούν, από τη μια, την αναντιστοιχία του εκπαιδευτικού συστήματος με την αγορά εργασίας, που προϋπήρχε της κρίσης, αλλά εντάθηκε στη διάρκειά της. Από την άλλη, αντανακλούν τις διαφορετικές δυνατότητες και ευκαιρίες για μετανάστευση σε άλλες χώρες, μεταξύ των πτυχιούχων διαφορετικών ειδικοτήτων. Επηρέασαν όμως αυτές οι αλλαγές στη σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας τις εκπαιδευτικές επιλογές των φοιτητών, τα κοινωνικά χαρακτηριστικά τους και την πρόσβασή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση; Με ποιο τρόπο;

Στις επιπτώσεις της κρίσης περιλαμβάνεται, ακόμη, η σημαντική μείωση της συνολικής ιδιωτικής κατανάλωσης των νοικοκυριών, συμπεριλαμβανομένης και της ιδιωτικής εκπαιδευτικής δαπάνης⁹. Οι προπτυχιακές σπουδές στην ελληνική ανώτατη εκπαίδευση είναι δωρεάν. Τα έξοδα διαβίωσης των φοιτητών, όμως, αποτελούν μέρος των ιδιωτικών δαπανών των νοικοκυριών, καθώς η κρατική υποστήριξη των φοιτητών (στέγαση, επιδότηση ενοικίου, σίτιση) είναι επιλεκτική και μάλλον περιορισμένη, ενώ αμφισβητείται η αποτελεσματικότητά της, λόγω και εκτεταμένης φοροδιαφυγής και αδυναμίας σωστής στόχευσης στους πραγματικά αδύναμους φοιτητές. Τα έξοδα διαβίωσης των φοιτητών είναι υψηλότερα όταν ο τόπος των σπουδών τους διαφέρει από τον τόπο της οικογενειακής κατοικίας. Έτσι, ένας παράγοντας που επηρεάζει τις εκπαιδευτικές επιλογές των φοιτητών αποτελεί η γεωγραφική θέση του ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε σχέση με την οικογενειακή κατοικία. Επηρέασε η κρίση και η μείωση της καταναλωτικής δυνατότητας των

⁶ Βλέπε π.χ. Γιαννίτσης & Ζωγραφάκης, 2016.

⁷ Βλέπε Τσακλόγλου κ.α. 2018,

⁸ IOBE, 2018α.,

⁹⁹ Βλέπε IOBE, 2019.

νοικοκυριών τις εκπαιδευτικές επιλογές των φοιτητών, τα κοινωνικά χαρακτηριστικά τους και την πρόσβασή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση; Με ποιον τρόπο;

Επιπλέον, η εισαγωγή των προπτυχιακών φοιτητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα είναι ελεγχόμενη και ρυθμιζόμενη κεντρικά από το κράτος. Ο ρόλος των ιδρυμάτων στον καθορισμό του αριθμού των εισακτέων είναι κατ' ουσίαν συμβουλευτικός και περιορισμένος. Ο αριθμός των εισακτέων σε κάθε ίδρυμα και τμήμα, καθορίζεται κεντρικά από το κράτος. Το κράτος επίσης διαμορφώνει τα κριτήρια και τις διαδικασίες επιλογής των υποψηφίων φοιτητών τους οποίους επιλέγει και κατανέμει στα διαφορετικά τμήματα των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Με αυτόν τον τρόπο η κρατική πολιτική καθορίζει τους όρους και τις συνθήκες πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και τις ευκαιρίες κοινωνικής κινητικότητας για τους υποψηφίους φοιτητές. Η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι η πολιτική διεύρυνσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επέκτασης της δυνατότητας συμμετοχής σε αυτήν περισσότερων νέων, δεν οδηγεί αυτόματα στην διεύρυνση των εκπαιδευτικών ευκαιριών για τους προερχόμενους από χαμηλότερα στρώματα. Αντίθετα, η αύξηση της συμμετοχής μπορεί να ενισχύσει τις ανισότητες, όταν η αύξηση αυτή αξιοποιείται περισσότερο από τους προερχόμενους από ανώτερα κοινωνικά στρώματα. Φαίνεται, όμως, ότι στο πλαίσιο κάθε χώρας διαμορφώνεται ένα «σημείο κορεσμού», από το οποίο και έπειτα η όποια αύξηση της δυνατότητας συμμετοχής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αρχίζει να ωφελεί περισσότερο την πρόσβαση των χαμηλότερων στρωμάτων, διευρύνοντας έτσι την ισότητα των ευκαιριών και την ανοδική τους κοινωνική κινητικότητα. Αναμφίβολα, όμως η διεύρυνση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τις τελευταίες δεκαετίες στην Ελλάδα, όπως και σε άλλες αναπτυσσόμενες χώρες, έχει ευνοήσει τη συμμετοχή των γυναικών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση¹⁰.

Την δεκαετία του 1990, η κρατική πολιτική στην Ελλάδα ακολούθησε πολιτική «μεγάλης διεύρυνσης» της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η πολιτική αυτή περιελάμβανε την επέκταση του συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με την ίδρυση νέων ιδρυμάτων και τμημάτων, ιδιαίτερα στις περιφέρειες της χώρας, την ένταξη των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στην ανώτατη εκπαίδευση, ως τον τεχνολογικό τομέα αυτής, και την μεγάλη αύξηση του αριθμού των φοιτητών (από περίπου 40.000 το 1993 σε περίπου 82.000 το 2003). Από το 2005 έως το 2009 εισήχθη η «βάση του 10» στις επιδόσεις των υποψηφίων στις πανελλαδικές εξετάσεις ως απαραίτητη ελάχιστη προϋπόθεση για την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η αλλαγή αυτή είχε σημαντική επίπτωση στον αριθμό των εισακτέων στα ΤΕΙ. Η προϋπόθεση αυτή καταργήθηκε το 2010.

Μετά την έναρξη της κρίσης (2009), και στο πλαίσιο της διαχείρισής της, εισήχθησαν νέες αλλαγές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, που μετέβαλαν τις δυνατότητες και τις συνθήκες πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ειδικότερα, το 2011, ο συνολικός αριθμός διαθέσιμων θέσεων εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μειώθηκε, καθώς 25 τμήματα ΤΕΙ εξαιρέθηκαν από την διαδικασία εισαγωγής νέων φοιτητών με σκοπό την αναδιάρθρωσή τους. Το επόμενο έτος (2012) τα τμήματα αυτά επανήλθαν μεταξύ των επιλογών των φοιτητών για εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Επίσης, το 2011 καταργήθηκε το καθεστώς μετεγγραφών φοιτητών και εισήχθη νέος τρόπος εισαγωγής φοιτητών που περιλάμβανε τη θέσπιση ειδικού αριθμού θέσεων εισακτέων σε κάθε τμήμα για κάθε ειδική

¹⁰ Βλέπε IOBE, 2017.

κατηγορία εισαγωγής φοιτητών. Η αλλαγή αυτή ίσχυσε μόνο ένα έτος (το 2011) το επόμενο έτος (2012) καταργήθηκε και επανήλθε το προηγούμενο καθεστώς μετεγγραφών φοιτητών. Το 2013, στο πλαίσιο του σχεδίου «Αθηνά» συγχωνεύτηκε σημαντικός αριθμός τμημάτων των ΤΕΙ, μειώθηκε ο συνολικός αριθμός εισακτέων σε αυτά, ενώ εισήχθησαν διαφορετικές «εισαγωγικές κατευθύνσεις» σε ορισμένα τμήματα. Παράλληλα, αυξήθηκε ο αριθμός των θέσεων εισαγωγής στα ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα. Το 2014 εισήχθησαν αλλαγές στο σύστημα επιλογής και εισαγωγής των υποψηφίων φοιτητών που περιόρισαν το αριθμό των τμημάτων προτίμησης για εισαγωγή των υποψηφίων φοιτητών. Προκύπτει επομένως το ερώτημα, αν αυτές οι αλλαγές της κρατικής πολιτικής για την τριτοβάθμια εκπαίδευση που μετέβαλαν τις δυνατότητες και τις συνθήκες πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πριν και κατά τη διάρκεια της κρίσης επηρέασαν τις εκπαιδευτικές επιλογές των φοιτητών, τα κοινωνικά χαρακτηριστικά τους και την πρόσβασή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση; Με ποιο τρόπο;

Επιπλέον, το φύλο αποτελεί σημαντικό παράγοντα εκπαιδευτικών και κοινωνικών ανισοτήτων. Η διεύρυνση της συμμετοχής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση τις τελευταίες δεκαετίες διεθνώς είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών, και την άρση των διαφορών φύλου στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που επικρατούσαν στο παρελθόν, παρά τις μεγάλες διαφορές και ανισότητες φύλου που παρατηρούνται μεταξύ διαφορετικών γνωστικών πεδίων και ιδρυμάτων. Στην Ελλάδα, οι γυναίκες άρχισαν να ξεπερνούν τους άνδρες φοιτητές στα πανεπιστήμια ήδη από τα μέσα της δεκαετίας του 1980, ενώ στη διάρκεια της δεκαετίας του 1990 εξισορρόπησαν σχετικά τη συμμετοχή τους στο σύνολο των φοιτητών ΤΕΙ. Οι γυναίκες είναι επίσης περισσότερες από τους άνδρες μεταξύ των μεταπτυχιακών φοιτητών στην ελληνική τριτοβάθμια εκπαίδευση. Σε κάθε περίπτωση όμως, πέρα από τη συνολική συμμετοχή των φύλων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, παρατηρούνται μεγάλες διαφορές στην συμμετοχή τους στα διαφορετικά πεδία σπουδών¹¹. Επηρέασε η κρίση και οι επιπτώσεις της τη συμμετοχή των φύλων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση; Με ποιο τρόπο.

Ακόμα, μια από τις σημαντικότερες μεταβολές που σημειώθηκαν στη σύνθεση της ελληνικής κοινωνίας από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 αποτελεί το μεγάλο κύμα μεταναστών από άλλες χώρες που εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα. Τα παιδιά μεταναστών που είτε ήρθαν από άλλες χώρες μαζί με τους γονείς τους, είτε γεννήθηκαν στην Ελλάδα εντάχθηκαν στην ελληνική εκπαίδευση, διαμορφώνοντας νέες κοινωνικές διαφοροποιήσεις στο εσωτερικό της. Μετά την έναρξη της κρίσης και τη μείωση της απασχόλησης σημειώθηκε μεγάλο ρεύμα φυγής μεταναστών από την Ελλάδα. Επιπλέον, σημαντικός αριθμός παιδιών μεταναστών (περισσότεροι από 80.000) που φοιτούσαν στην ελληνική εκπαίδευση έφυγε από τα ελληνικά σχολεία¹². Ποια όμως είναι η συμμετοχή των παιδιών μεταναστών στην ελληνική τριτοβάθμια εκπαίδευση και ποια τα χαρακτηριστικά της πρόσβασης τους; Επηρεάστηκε η συμμετοχή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μετά την έναρξη της κρίσης; Με ποιο τρόπο;

Τέλος, ένα ποσοστό μαθητών στην φοιτά σε ιδιωτικό λύκειο στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Κατά κανόνα, οι μαθητές αυτοί προέρχονται από ανώτερα ή μεσαία κοινωνικά στρώματα. Πώς όμως επηρεάζει η φοίτηση σε ιδιωτικό σχολείο την πρόσβαση στην τριτοβάθμια

¹¹ Βλέπε IOBE, 2017.

¹² Βλέπε IOBE, 2018β

εκπαίδευση σε σύγκριση με τη φοίτηση σε δημόσιο σχολείο; Επηρεάστηκε η πρόσβαση των μαθητών που φοιτούν σε διαφορετικά σχολεία στη διάρκεια της κρίσης; Πώς;

1.3 Σκοπός και στόχοι της παρούσας μελέτης

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να εξετάσει την εξέλιξη των κοινωνικών χαρακτηριστικών των φοιτητών και να διερευνήσει τις επιπτώσεις της κρίσης στην πρόσβαση των νέων στην ελληνική τριτοβάθμια εκπαίδευση και στην ισότητα των εκπαιδευτικών ευκαιριών.

Ειδικότερα, στόχος της μελέτης είναι να διερευνήσει τα παρακάτω ερωτήματα:

α) Ποιες συνθήκες πρόσβασης των φοιτητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με βάση την κοινωνική και μορφωτική οικογενειακή τους προέλευση επικρατούσαν στην Ελλάδα, μετά τη «μεγάλη διεύρυνση» της συμμετοχής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που είχε διαμορφωθεί από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 μέχρι την έναρξη της κρίσης;

β) Πώς η κρίση που ξέσπασε το 2009 και οι οικονομικές και κοινωνικές μεταβολές που σημειώθηκαν στη διάρκειά της έχουν επηρεάσει την κοινωνική σύνθεση των φοιτητών και την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση;

γ) Πώς διαμορφώθηκε πριν από την κρίση και πώς επηρεάστηκε στη διάρκεια της η κοινωνική σύνθεση του φοιτητικού πληθυσμού στο εσωτερικό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών ιδρυμάτων, της γεωγραφικής τους θέσης, των πεδίων σπουδών και των μεμονωμένων ιδρυμάτων κάθε τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης;

δ) Ποιες διαφορές φύλου επικρατούσαν στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση πριν από την κρίση και πώς επηρεάστηκαν στη διάρκεια της κρίσης;

ε) Ποιες συνθήκες πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση επικρατούσαν πριν από την κρίση για τα παιδιά μεταναστών (δεύτερη γενιά) που είχαν εγκατασταθεί στην Ελλάδα πριν από την κρίση και πώς επηρεάστηκαν οι συνθήκες αυτές στη διάρκεια της κρίσης;

στ) Επηρέασε η μείωση της ιδιωτικής κατανάλωσης των νοικοκυριών που σημειώθηκε στη διάρκεια της κρίσης τις επιλογές σπουδών των φοιτητών και, ειδικότερα, την επιλογή να σπουδάσουν στον τόπο τους; Με ποιο τρόπο;

1.4 Διάρθρωση της μελέτης

Στο επόμενο κεφάλαιο της μελέτης περιγράφονται τα στοιχεία και παρουσιάζεται η μεθοδολογική προσέγγιση της μελέτης. Στο Κεφάλαιο 3 αναλύεται η πορεία των εγγραφών των φοιτητών στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της χώρας. Η εξέλιξη των κοινωνικών χαρακτηριστικών αυτών των φοιτητών εξετάζεται στο Κεφάλαιο 0.

Οι μεταβολές στην πρόσβαση των νέων εντός του συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης την περίοδο 2001-2014 αναλύονται στο Κεφάλαιο 0 της μελέτης. Συγκεκριμένα, αντιπαραβάλλονται τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών ανά κατηγορία ιδρυμάτων (πανεπιστήμια, ΤΕΙ, λοιπές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης), γεωγραφική θέση (μεγάλα αστικά κέντρα Αθήνας και Θεσσαλονίκης, περιφέρεια), πεδίο σπουδών και ίδρυμα, με βάση στοιχεία που περιλαμβάνονται στο Ατομικό Δελτίο Φοιτητή που συλλέγει η ΕΛΣΤΑΤ.

Η μελέτη ολοκληρώνεται με σύνοψη των βασικών ευρημάτων και συμπερασμάτων της ανάλυσης για τα χαρακτηριστικά της πρόσβασης και την ισότητα των ευκαιριών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

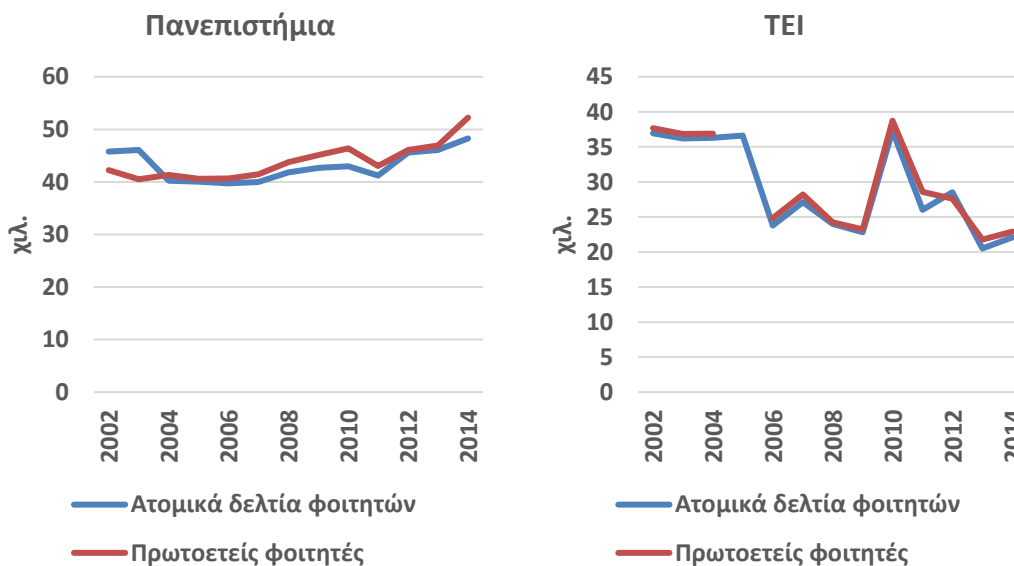
2.1 Πρωτογενή στοιχεία

Η ανάλυση της πρόσβασης νέων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση βασίζεται σε πρωτογενή στοιχεία από το Ατομικό Στατιστικό Δελτίο (ΑΣΔ) φοιτητών ιδρυμάτων πανεπιστημιακής, τεχνολογικής και λοιπής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Το δελτίο συμπληρώνεται από κάθε πρωτοετή φοιτητή κατά τη διαδικασία εγγραφής στο ίδρυμα. Στη συνέχεια, τα στοιχεία αποστέλλονται στην Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), η οποία δημοσιεύει συνοπτικούς πίνακες μετά από την κατάλληλη επεξεργασία των στοιχείων.

Για τους σκοπούς της μελέτης, αιτήθηκαν εμπιστευτικά δεδομένα για ερευνητικούς σκοπούς με αναλυτικά στοιχεία ΑΣΔ ανά φοιτητή από την ΕΛΣΤΑΤ από το 2001. Λάβαμε συνολικά 1.043.390 εγγραφές πρωτοετών φοιτητών που έκαναν εγγραφή σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης την περίοδο 2001-2014.¹³

Συγκρίνοντας τον αριθμό εγγραφών στη βάση δεδομένων των ΑΣΔ με τα στοιχεία πρωτοετών φοιτητών ιδρυμάτων πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης που δημοσιεύει η ΕΛΣΤΑΤ (Διάγραμμα 2.1), παρατηρούμε ότι τα περισσότερα έτη επιτυγχάνεται πληρότητα δείγματος άνω των 95%. Εξαιρέση αποτελούν τα έτη 2010 και 2014 για τα πανεπιστήμια και 2011 και 2013 για τα ΤΕΙ, στα οποία η πληρότητα του δείγματος διακυμαίνεται στο εύρος 90%-95%.

Διάγραμμα 2.1: Πληρότητα του δείγματος, 2002-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Το ΑΣΔ περιλαμβάνει 16 ερωτήσεις. Αιτηθήκαμε και λάβαμε τις απαντήσεις σε 15 από αυτές (παραλείποντας το ονοματεπώνυμο των φοιτητών) και συγκεκριμένα για τα εξής εκπαιδευτικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών:

- Εκπαιδευτικό ίδρυμα

¹³ Μέχρι την ολοκλήρωση της ανάλυσης, δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ για πιο πρόσφατα έτη.

- Σχολή
- Τμήμα
- Φύλο
- Έτος γέννησης
- Υπηκοότητα
- Τόπος διαμονής των γονέων κατά τη γέννηση
- Τόπος στον οποίο ανήκει το λύκειο από το οποίο αποφοίτησε
- Κάτοχος άλλου πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Πανεπιστημιακή, ΤΕΙ, λοιπή επαγγελματική)
- Αποφοίτησε από σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Δημόσιο/Ιδιωτικό)
- Έτος αποφοίτησης από το σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Εργαζόμενος (Ναι/Όχι)
- Γραμματικές γνώσεις των γονιών
- Κύρια απασχόληση των γονιών

Επισημαίνεται ότι στο ΑΣΔ δεν περιλαμβάνεται ερώτηση για εισόδημα ή περιουσιακή κατάσταση του φοιτητή ή της οικογένειάς του.

2.2 Δευτερογενές μεταβλητές

Συνδυάζοντας και ομαδοποιώντας πληροφορίες με βάση τα πρωτογενή στοιχεία, κατασκευάστηκαν επιπλέον μεταβλητές, με σκοπό τη διεξαγωγή σαφέστερων συμπερασμάτων (tractability). Σε αυτό το πλαίσιο, τα τμήματα των ιδρυμάτων ομαδοποιήθηκαν σε όμοια πεδία σπουδών. Προέκυψαν 16 πεδία πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 8 πεδία τεχνολογικής εκπαίδευσης και 4 πεδία επαγγελματικής εκπαίδευσης (Παράρτημα 2.5.1).

Επιπλέον, οι πληροφορίες υπηκοότητας και χώρας αποφοίτησης από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση συνδυάστηκαν για να διαχωριστούν (κατά προσέγγιση) οι αλλοδαποί φοιτητές που ήρθαν στη χώρα με αποκλειστικό σκοπό να σπουδάσουν σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από τα παιδιά αλλοδαπών που είναι μόνιμοι κάτοικοι της χώρας. Με αυτό τον τρόπο, προέκυψαν προσεγγιστικά 4 κατηγορίες φοιτητών – Αλλοδαποί, Έλληνες, Μετανάστες και Ομογενείς (Πίνακας 2.1).

Πίνακας 2.1: Συντόμηση των συνδυαστικών χαρακτηριστικών χώρας αποφοίτησης και εθνικότητας για τους σκοπούς της μελέτης

	Απόφοιτοι ελληνικών σχολείων	Απόφοιτοι αλλοδαπών σχολείων
Ελληνική εθνικότητα	«Ημεδαποί»	«Ομογενείς»
Αλλοδαπή εθνικότητα	«Μετανάστες»	«Αλλοδαποί»

Συνδυάζοντας τις πληροφορίες για τον τόπο αποφοίτησης από το λύκειο με τον τόπο στον οποίο βρίσκεται κάθε τμήμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, προσδιορίστηκε η μεταβλητή της εντοπιότητας. Συγκεκριμένα, θεωρήθηκε ότι μια εγγραφή εκπληρώνει το κριτήριο της εντοπιότητας εφόσον το λύκειο αποφοίτησης του φοιτητή και το τμήμα φοίτησής του βρίσκονται στην ίδια περιφερειακή ενότητα. Κατά εξαίρεση, στην περίπτωση των

περιφερειακών ενοτήτων της περιφέρειας Αττικής, θεωρείται ότι μια εγγραφή φοιτητή έχει το χαρακτηριστικό της εντοπιότητας όταν το λύκειο αποφοίτησης και το τμήμα φοίτησης βρίσκονται εντός της Περιφέρειας Αττικής, λόγω των σχετικά κοντινών αποστάσεων και της υψηλής συγκέντρωσης πληθυσμού και ιδρυμάτων εντός της συγκεκριμένης περιφέρειας.

Διαχωρίστηκαν επίσης τα ιδρύματα ανάλογα με την τοποθεσία τους σε κεντρικά και περιφέρειας. Συγκεκριμένα, ως κεντρικά θεωρήθηκαν τα τμήματα που εδρεύουν εντός των περιφερειακών ενοτήτων Αθηνών, Πειραιάς και Θεσσαλονίκης.

Επιπλέον, υπολογίστηκε η ηλικία των φοιτητών κατά την εγγραφή τους με βάση το έτος γέννησής τους. Στη συνέχεια, προσδιορίστηκαν πέντε ηλικιακές ομάδες που αντιστοιχούν στις ηλικίες 17, 18, 19, 20 με 30 και άνω των 30 ετών.

Τέλος, προσδιορίστηκε το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο των φοιτητών με βάση τη βαθμίδα εκπαίδευσης (γραμματικές γνώσεις) και την κύρια απασχόληση των γονιών τους ως εξής. Αρχικά, ομαδοποιήθηκαν σε 5 επίπεδα η εκπαίδευση και η κύρια απασχόληση κάθε γονέα (Πίνακας 2.2 και Πίνακας 2.3 στο Παράρτημα 2.5.2).

Στη συνέχεια, προσδιορίστηκε το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο κάθε γονέα σε 5 βαθμίδες, ως μέσος όρος των επιπέδων εκπαίδευσης και απασχόλησης. Για παράδειγμα, εάν μια μητέρα έχει χαμηλό επίπεδο απασχόλησης και υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (απόφοιτη ΤΕΙ που εργάζεται ως πωλήτρια), το κοινωνικό-μορφωτικό της επίπεδο προσδιορίζεται ως μεσαίο.

Σε περίπτωση που ο μέσος όρος δεν αντιστοιχεί με ακρίβεια σε συγκεκριμένο επίπεδο, το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο έλαβε την τιμή της ανώτερης πλησιέστερης βαθμίδας. Για παράδειγμα, εάν ένας πατέρας έχει πολύ χαμηλό επίπεδο απασχόλησης και υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (άνεργος πτυχιούχος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης), το κοινωνικό-μορφωτικό του επίπεδο προσδιορίζεται ως μεσαίο.

Προσδιορίστηκαν αντίστοιχα επίπεδα (κοινωνικό-μορφωτικό, εκπαίδευσης και απασχόλησης) σε επίπεδο νοικοκυριού, όπου το νοικοκυριό λαμβάνει την υψηλότερη τιμή των επιπέδων των δυο γονέων. Για παράδειγμα, το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο ενός νοικοκυριού όπου το αντίστοιχο επίπεδο της μητέρας είναι χαμηλό (π.χ. μη οικονομικά ενεργή με απολυτήριο γυμνασίου), ενώ του πατέρα είναι υψηλό (π.χ. απόφοιτος νομικής και δικηγόρος) χαρακτηρίζεται για τους σκοπούς της ανάλυσης ως υψηλό.

2.3 Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών

Στην ανάλυση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, συγκρίνονται κατανομές εγγραφών ανάλογα με συγκεκριμένο κοινωνικό χαρακτηριστικό. Για παράδειγμα, στο Τμήμα 5.2.1 του Κεφαλαίου 0 συγκρίνεται η κατανομή των φοιτητών μεταξύ των πανεπιστημιακών, των τεχνολογικών και των λοιπών ιδρυμάτων, ανάλογα με το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο των γονέων τους.

Για να εξεταστεί κατά πόσο οι διαφορές στις κατανομές που παρατηρούνται (π.χ. μεγαλύτερο ποσοστό φοιτητών με υψηλό και πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο σε πανεπιστημιακά ιδρύματα από ότι σε ΤΕΙ) είναι στατιστικά σημαντικές, πραγματοποιείται στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών (two proportion z-test). Η βασική υπόθεση (null

hypothesis) του ελέγχου είναι ότι οι δυο αναλογίες που εξετάζονται (π.χ. ποσοστό φοιτητών που έχουν αποφοιτήσει από ιδιωτικό σχολείο στο σύνολο των εγγεγραμμένων φοιτητών των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και το αντίστοιχο ποσοστό στα ΤΕΙ) είναι ίσες, ενώ η εναλλακτική υπόθεση είναι ότι διαφέρουν (two-sided test):

$$H_0: p_1 = p_2$$

$$H_1: p_1 \neq p_2$$

όπου p_1 και p_2 είναι οι τιμές των δυο αναλογιών που εξετάζονται στον πληθυσμό (population proportions).

Η στατιστική του ελέγχου υπολογίζεται ως εξής:

$$Z = \frac{\hat{p}_1 - \hat{p}_2}{\sqrt{p^*(1-p^*)\left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}}$$

$$\text{όπου } p^* = \frac{x_1 + x_2}{n_1 + n_2},$$

x_1 και x_2 – ο αριθμητής στις αναλογίες 1 και 2 (π.χ. ο αριθμός φοιτητών που έχουν αποφοιτήσει από ιδιωτικό σχολείο και φοιτούν σε πανεπιστήμια και ΤΕΙ αντίστοιχα)

n_1 και n_2 – ο παρονομαστής στις αναλογίες 1 και 2 (π.χ. ο συνολικός αριθμός φοιτητών σε πανεπιστήμια και ΤΕΙ αντίστοιχα)

$\hat{p}_1$ και $\hat{p}_2$ είναι οι τιμές των δυο αναλογιών που εξετάζονται στο δείγμα (sample proportions).

Στη συνέχεια υπολογίζεται η πιθανότητα (test p-value) της στατιστικής ελέγχου Z να λάβει την συγκεκριμένη τιμή που έχει προκύψει, υπό την υπόθεση ότι οι δύο αναλογίες είναι ίσες στο πληθυσμό. Εάν η τιμή αυτής της πιθανότητας είναι μικρότερη σε σύγκριση με το επίπεδο σημαντικότητας που έχει οριστεί (π.χ. 5%), τότε απορρίπτεται η βασική υπόθεση και θεωρείται ότι η διαφορά μεταξύ των δυο αναλογιών είναι στατιστικά σημαντική στο συγκεκριμένο επίπεδο σημαντικότητας.

2.4 Ανάλυση παλινδρόμησης

Ο στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών δεν λαμβάνει υπόψη το ενδεχόμενο η στατιστικά σημαντική διαφορά σε κάποιο από τα κοινωνικά χαρακτηριστικά να οφείλεται σε επίδραση κάποιου τρίτου κοινού παράγοντα. Για παράδειγμα, μπορεί η αυξημένη παρουσία εργαζομένων φοιτητών στα ΤΕΙ να εξηγείται με αυξημένη εγγραφή αγοριών σε αυτά τα ιδρύματα και έτσι η ανάγκη εργασίας κατά τις σπουδές να μην έχει από μόνη της ιδιαίτερα ισχυρή συσχέτιση με τη πιθανότητα ένα άτομο να σπουδάσει σε ΤΕΙ.

Η ανάλυση παλινδρόμησης μας επιτρέπει να εξετάσουμε σε ποιο βαθμό ένα κοινωνικό χαρακτηριστικό των φοιτητών επηρεάζει την πρόσβασή τους σε κατηγορίες ιδρυμάτων και πεδίων σπουδών, ανεξάρτητα από την επίδραση των άλλων χαρακτηριστικών που εντάσσονται στο ίδιο στατιστικό υπόδειγμα. Επιπλέον, μας επιτρέπει να συγκρίνουμε και την ισχύ της επίδρασης μεταξύ των κοινωνικών χαρακτηριστικών, αρκεί να έχουν την ίδια μορφή (π.χ. ψευδομεταβλητές που παίρνουν τιμές 0 ή 1, ανάλογα με το εάν ο φοιτητής έχει το συγκεκριμένο χαρακτηριστικό).

Για σκοπούς της έρευνας, έγινε χρήση του ακόλουθου στατιστικού υποδείγματος:

$$y_i = \ln\left(\frac{p}{1-p}\right) = \text{logit}(p) = a_0 + \beta_j x_{ij} + e_i$$

όπου $i=1, \dots, n$ και $j=1, \dots, k$

Το αριστερό σκέλος της εξίσωσης περιλαμβάνει το αντικείμενο μελέτης προς διερεύνηση (εξαρτημένη μεταβλητή) και το δεξί το πλήθος των κοινωνικών χαρακτηριστικών του φοιτητή (ανεξάρτητες μεταβλητές). Πιο συγκεκριμένα, τα $x_{i1}, \dots, x_{ik}$ είναι οι ανεξάρτητες μεταβλητές, τα $(a_0, \dots, \beta_{ik})$ είναι οι εκτιμήσεις του σταθερού όρου και των συντελεστών επίδρασης για τις ανεξάρτητες μεταβλητές, και το e_i είναι το σφάλμα της εκτίμησης που ισούται με τη διαφορά μεταξύ της παρατηρούμενης και τις εκτιμωμένης με βάση το υπόδειγμα τιμής της εξαρτημένης μεταβλητής για κάθε παρατήρηση.

Αξίζει σε αυτό το σημείο να αναφερθεί ότι το υπόδειγμα ενδέχεται να υπόκεινται σε πιθανή ενδογένεια, διότι δεν περιλαμβάνει το εισόδημα. Για παράδειγμα, σε περίπτωση που το υπόδειγμα βρίσκει θετική επίδραση του επιπέδου εκπαίδευσης των γονέων στην πιθανότητα φοίτησης ενός ατόμου σε πανεπιστήμιο, ενδέχεται αυτή η επίδραση να προκύπτει λόγω συσχέτισης τόσο της πιθανότητας φοίτησης σε πανεπιστήμιο όσο και του επιπέδου εκπαίδευσης με το οικογενειακό εισόδημα, χωρίς να υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ της εκπαίδευσης γονέων και της πιθανότητας φοιτητής. Καθώς το Ατομικό Στατιστικό Δελτίο των Φοιτητών δεν συλλέγει στοιχεία για το εισόδημα, δεν μπορούμε να εξετάσουμε κατά πόσο οι σχέσεις που παρατηρούμε μεταξύ των κοινωνικών χαρακτηριστικών και της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση οφείλονται αποκλειστικά σε επιδράσεις των κοινωνικών χαρακτηριστικών με το οικογενειακό εισόδημα. Στο βαθμό που τα περισσότερα χαρακτηριστικά που εξετάζουμε μάλλον επηρεάζουν παρά επηρεάζονται από το εισόδημα (ή άλλο χαρακτηριστικό που δεν καταγράφεται στο υπόδειγμα), θεωρούμε το ενδεχόμενο πρόβλημα ενδογένειας και παραπλανητικών αποτελεσμάτων ως περιορισμένο στη συγκεκριμένη ανάλυση. Σε κάθε περίπτωση, ωστόσο, οι επιφυλάξεις στη διεξαγωγή συμπερασμάτων αιτιότητας από στατιστικές συσχετίσεις ισχύουν και στην παρούσα ανάλυση.

Τα κοινωνικά χαρακτηριστικά που εξετάστηκαν ήταν η εκπαίδευση και το επάγγελμα των γονέων, το φύλο, το είδος της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (δημόσιο ή ιδιωτικό σχολείο), εάν ο φοιτητής εργάζεται, εάν είναι μετανάστης και, τέλος, εάν σπουδάζει στον ίδιο νομό από όπου έχει τελειώσει το λύκειο. Αυτές οι μεταβλητές είναι κατηγορικές δύο ή περισσότερων επιπέδων. Όταν χρησιμοποιούνται αυτού του είδους μεταβλητές, ένα από τα επίπεδα των κατηγορικών μεταβλητών ορίζεται ως επίπεδο αναφοράς και τα αποτελέσματα των υπόλοιπων επιπέδων εκφράζονται σε σύγκριση με το επίπεδο αναφοράς.

Κατά την εκτέλεση των παλινδρομήσεων, ορίστηκαν τα ακόλουθα επίπεδα αναφοράς: χαμηλό για τη μεταβλητή του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου, γυναίκα για την μεταβλητή του φύλου, δημόσιο σχολείο για το είδος της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, μη εργαζόμενος για τη μεταβλητή παράλληλης εργασίας με τις σπουδές, ημεδαπής για τη μεταβλητή μετανάστης και, τέλος, άλλο νομό από αυτό που κατοικούσε προηγουμένως για την εντοπιότητα.

Προς διευκόλυνση της ερμηνείας των αποτελεσμάτων, μαζί με την εκτέλεση της κάθε παλινδρόμησης υπολογίστηκε και η μερική επίδραση στη μέση παρατήρηση (partial effect at means) για κάθε ανεξάρτητη μεταβλητή. Η «μερική επίδραση» μας δείχνει κατά πόσο μεταβάλλεται η πιθανότητα του y_i (π.χ. φοίτησης σε πανεπιστήμιο) με τη μεταβολή του x_{ik} κατά μία μονάδα (π.χ. γυναίκα αντί για άντρας). Καθώς το υπόδειγμα δεν είναι γραμμικό ως προς αυτή την πιθανότητα, η μερική επίδραση διαφέρει ανάλογα με το επίπεδο που έχουν οι άλλες ανεξάρτητες μεταβλητές. Για να παρουσιαστούν με συνοπτικό τρόπο αυτές οι μερικές επιδράσεις, υπολογίζεται η μέση παρατήρηση για κάθε μεταβλητή του δείγματος και μετά εκτιμάται η μερική επίδραση για κάθε ανεξάρτητη μεταβλητή. Με αυτό τον τρόπο, προκύπτουν οι μερικές επιδράσεις στη μέση παρατήρηση.

2.5 Παράρτημα

2.5.1 ΠΕΔΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πανεπιστημιακά ιδρύματα

Για τους σκοπούς της ανάλυσης, τα τμήματα των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων ομαδοποιήθηκαν στις εξής 16 κατηγορίες:

- **Γεωπονικών Επιστημών:** Τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης, Αγροτικής Οικονομίας, Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων – Γεωργικής Μηχανικής, Βιοτεχνολογίας, Γεωπονίας, Δασολογίας, Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής, Επιστήμης – Τεχνολογίας Τροφίμων, Ζωικής Παραγωγής, Υδάτινου Περιβάλλοντος, και Φυτικής Παραγωγής
- **Θεολογίας:** Τα τμήματα των Θεολογικών Σχολών των πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης
- **Ιατρικών Επιστημών:** Τμήματα Ιατρικής, Κτηνιατρικής και Οδοντιατρικής
- **Άλλες Επιστήμες Υγείας:** Τμήματα Βιοχημείας – Βιοτεχνολογίας, Διαιτολογίας – Διατροφής, Μοριακής Βιολογίας – Γενετικής, Νοσηλευτικής και Φαρμακευτικής
- **Καλών Τεχνών:** Όλα τα τμήματα της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών, καθώς και τα τμήματα Μουσικών Σπουδών, Τεχνών Ήχου – Εικόνας, Θεατρικών Σπουδών, Εικαστικών – Εφαρμοσμένων Τεχνών, Κινηματογράφου, Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών Τέχνης των λοιπών πανεπιστημιακών ιδρυμάτων
- **Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών:** Τμήματα Γεωγραφίας, Δημόσιας Διοίκησης, Δημοσιογραφίας – ΜΜΕ, Διεθνών Ευρωπαϊκών – Πολιτικών - Περιφερειακών Σπουδών, Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Επικοινωνιακών Μέσων – Πολιτισμού, Επικοινωνίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας - Ιστορίας, Κοινωνικής Πολιτικής, Κοινωνικής Διοίκησης, Κοινωνιολογίας, Πολιτικής Επιστήμης – Ιστορίας – Δημόσιας Διοίκησης – Διεθνών Σχέσεων, Πολιτικών – Οικονομικών Επιστημών, Πολιτισμικής Τεχνολογίας - Επικοινωνίας
- **Μηχανικών:** Όλα τα τμήματα του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (εκτός από το Τμήμα Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών), του Πολυτεχνείου Κρήτης, των πολυτεχνικών σχολών των πανεπιστημίων Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Θεσσαλονίκης, Θράκης και Πατρών, καθώς και λοιπά τμήματα Μηχανικών (όπως Διαχείρισης Πόρων, Πληροφοριακών - Επικοινωνιακών Συστημάτων, Οικονομίας - Διοίκησης και Σχεδίασης Προϊόντων - Συστημάτων) άλλων σχολών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης
- **Νομικών:** Τμήματα Νομικής των πανεπιστημίων Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Θράκης
- **Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών:** Τμήματα Αγγλικής – Γαλλικής - Γερμανικής -Ιταλικής - Ισπανικής Γλώσσας – Φιλολογίας, Ανατολικών – Ασιατικών - Βαλκανικών –

Μεσογειακών - Σλαβικών – Τουρκικών Σπουδών, Γλώσσας - Φιλολογίας – Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών, και Ξένων Γλωσσών – Μετάφρασης – Διερμηνείας

- **Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων:** Τμήματα Βιομηχανικής Διοίκησης – Τεχνολογίας, Διεθνών – Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών, Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων – Ανάπτυξης, Διοίκησης Επιχειρήσεων, Διοικητικής Επιστήμης – Τεχνολογίας, Επιχειρηματικής Έρευνας – Μάρκετινγκ – Επικοινωνίας, Λογιστικής – Χρηματοοικονομικής – Τραπεζικής Διοικητικής, Ναυτιλιακών – Επιχειρηματικών Υπηρεσιών, Ναυτιλιακών Σπουδών, Οικονομικής – Περιφερειακής Ανάπτυξης, Οικονομικής Επιστήμης, Οργάνωσης – Διαχείρισης Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, και Οργάνωσης – Διοίκησης Επιχειρήσεων
- **Παιδαγωγικά Δασκάλων:** Παιδαγωγικά τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης
- **Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών:** Τμήματα Εκπαίδευσης – Αγωγής Προσχολικής Ηλικίας, Επιστημών Προσχολικής Αγωγής – Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού - Εκπαίδευσης Προσχολικής Ηλικίας, και Παιδαγωγικών Νηπιαγωγών – Προσχολικής Εκπαίδευσης
- **Πληροφορικής - Επικοινωνιών:** Τμήματα Πληροφορικής, Τηλεπικοινωνιών, Επιστήμης Υπολογιστών, Εφαρμοσμένης Πληροφορικής, Διδακτικής της Τεχνολογίας – Ψηφιακών Συστημάτων, Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, Τεχνολογίας Υπολογιστών και Τηλεματικής
- **Φιλοσοφικής:** Τμήματα Ελληνικής Φιλολογίας, Ιστορίας – Αρχαιολογίας – Κοινωνικής Ανθρωπολογίας – Λαογραφίας – Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών – Εθνολογίας, Μεθοδολογίας – Ιστορίας – Θεωρίας των Επιστημών, Φιλοσοφικών – Κοινωνικών Σπουδών, Φιλολογίας, και Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας
- **Φυσικομαθηματικών Επιστημών:** Τμήματα Εφαρμοσμένων Μαθηματικών – Φυσικών Επιστημών, Μαθηματικών, Φυσικής και Χημείας
- **Λοιπά:** Όλα τα υπόλοιπα τμήματα των ιδρυμάτων πανεπιστημιακών σπουδών, όπως τμήματα Αρχαιολογίας – Βιβλιοθηκονομίας – Μουσειολογίας, Βιολογίας, Βιολογικών Εφαρμογών, Βιομηχανικής Διοίκησης – Τεχνολογίας, Γεωλογίας – Γεωπεριβάλλοντος, Γραφικών Τεχνών – Σχεδίασης Συστημάτων, Δασολογίας – Φυσικού Περιβάλλοντος – Διαχείρισης Περιβάλλοντος, Διαχείριση Πολιτισμικού Περιβάλλοντος – Νέων Τεχνολογιών, Διοίκησης Τεχνολογίας, Επιστήμης Φυσικής Αγωγής – Αθλητισμού, Επιστήμης της Θάλασσας, Επιστήμης Τροφίμων – Διατροφής, Μουσικής Επιστήμης, Οικιακής Οικονομίας – Οικολογίας – Περιβάλλοντος, Οργάνωσης – Διαχείρισης Αθλητισμού, Παιδαγωγικών Ειδικής Αγωγής, Στατιστικής – Ασφαλιστικής – Αναλογιστικής Επιστήμης – Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών, Τεχνολογίας – Συστημάτων Παραγωγής, και Ψυχολογίας

ΤΕΙ

Τα τμήματα των τεχνολογικών ιδρυμάτων κατηγοριοποιήθηκαν στις εξής 8 κατηγορίες για τους σκοπούς της ανάλυσης:

- **Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών:** Τμήματα Ανακαίνισης – Αποκατάστασης Κτιρίων, Αρχιτεκτονικής – Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής - Διακόσμησης – Σχεδιασμού Αντικειμένων, Γραφιστικής, Διακοσμητικής, Συντήρησης Αρχαιοτήτων – Έργων Τέχνης, Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών, Φωτογραφίας – Οπτικοακουστικών Τεχνών
- **Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας:** Τα τμήματα της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης
- **Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας:** Τμήματα Αισθητικής – Κοσμητολογίας, Βρεφονηπιοκομίας, Δημόσιας - Κοινωνικής Υγείας, Δημόσιας Υγιεινής, Διατροφής – Διαιτολογίας, Επισκεπτών - Επισκεπτριών Υγείας, Εργοθεραπείας, Ιατρικών Εργαστηρίων, Κοινωνικής Εργασίας, Λογοθεραπείας, Μαιευτικής, Νοσηλευτικής,

Οδοντικής Τεχνολογίας, Οπτικής - Οπτομετρίας, Προσχολικής Αγωγής, Ραδιολογίας – Ακτινολογίας, και Φυσικοθεραπείας

- **Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών:** Βιομηχανικής Πληροφορικής, Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση – στην Οικονομία, Εφαρμοσμένης Πληροφορικής – Πολυμέσων, Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων, Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων – Πληροφορικής, Πληροφορικής – Επικοινωνιών – ΜΜΕ – Τεχνολογίας Υπολογιστών, Τεχνολογίας Πληροφορικής – Τηλεπικοινωνιών, Τηλεπικοινωνιακών Συστημάτων – Δικτύων, και Ψηφιακών Μέσων - Επικοινωνίας
- **Οικονομίας και Διοίκησης:** Τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης – Διοίκησης Αγροτικών Επιχειρήσεων, Βιβλιοθηκονομίας – Συστημάτων Πληροφόρησης, Δημόσιων Σχέσεων – Επικοινωνιακής Πολιτικής – Επικοινωνίας, Διαχείρισης Πληροφοριών, Διεθνούς Εμπορίου, Διοίκησης Επιχειρήσεων, Διοίκησης Οργανισμών, Διοίκησης Μονάδων Υγείας – Πρόνοιας, Διοίκησης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων, Διοίκησης Μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Διοίκησης Κοινωνικών – Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων – Οργανώσεων, Διοίκησης Οικονομίας – Επικοινωνίας Πολιτιστικών – Τουριστικών Μονάδων, Διοίκησης Συστημάτων Εφοδιασμού, Διοίκησης - Διαχείρισης Έργων, Ελεγκτικών – Ασφαλιστικών Εργασιών, Εμπορίας – Ποιοτικού Ελέγχου Αγροτικών Προϊόντων, Εμπορίας – Διαφήμισης, Επιχειρηματικού Σχεδιασμού – Πληροφοριακών Συστημάτων, Εφαρμογών Ξένων Γλωσσών στη Διοίκηση – Εμπόριο, Εφαρμογών Πληροφορικής Στη Διοίκηση – Οικονομία, Λογιστικής – Χρηματοοικονομικής, Συνεταιριστικών Οργανώσεων – Εκμεταλλεύσεων, Τεχνολογίας Πληροφορικής – Τηλεπικοινωνιών, Τηλεπληροφορικής – Διοίκησης, Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Τουριστικών Επιχειρήσεων, Χρηματοοικονομικής – Ασφαλιστικής - Ελεγκτικής, και Χρηματοοικονομικών Εφαρμογών
- **Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτικής Παραγωγής & Τροφίμων:** Τμήματα Ανθοκομίας – Αρχιτεκτονικής Τοπίου, Βιολογικής Γεωργίας, Βιολογικών – Θερμοκηπιακών Καλλιεργειών – Ανθοκομίας, Γεωργικών Μηχανών – Αρδεύσεων, Γεωργικής Μηχανολογίας – Υδάτινων Πόρων, Διατροφής – Διαιτολόγιας, Ζωικής Παραγωγής, Ιχθυοκομίας – Αλιείας, Μηχανικής Βιοσυστημάτων, Οινολογίας – Τεχνολογίας Ποτών, Τεχνολογίας Αλιείας – Υδατοκαλλιεργειών, Τεχνολογίας Βιολογικής Γεωργίας – Τροφίμων, Τεχνολογίας Γεωργικών Προϊόντων, Τεχνολογίας Τροφίμων, Τεχνολόγων Γεωπόνων, Υδατοκαλλιεργειών – Αλιευτικής Διαχείρισης, και Φυτικής Παραγωγής
- **Τεχνολογικών Εφαρμογών:** Τμήματα Ανακαίνισης – Αποκατάστασης Κτιρίων, Αυτοματισμού, Βιομηχανικού Σχεδιασμού, Γεωπληροφορικής – Τοπογραφίας, Γεωτεχνολογίας – Περιβάλλοντος, Ενεργειακής Τεχνικής – Τεχνολογίας, Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών - Μηχανολόγων ΤΕ, Ηλεκτρονικής, Ηλεκτρονικών Μηχανικών ΤΕ, Κλωστοϋφαντουργίας, Μηχανικών Αυτοματισμού ΤΕ, Μηχανικών Βιοιατρικής Τεχνολογίας ΤΕ, Μηχανικών Ενεργειακής Τεχνολογίας ΤΕ, Μηχανικών Κλωστοϋφαντουργίας ΤΕ, Μηχανικών Περιβάλλοντος – Αντιρύπανσης ΤΕ, Μηχανικών Τεχνολογίας Αεροσκαφών ΤΕ, Μηχανικών Τεχνολογίας Πετρελαίου – Φυσικού Αερίου ΤΕ, Μηχανικών Φυσικών Πόρων – Περιβάλλοντος ΤΕ, Μηχανολογίας – Μηχανικής – Βιομηχανικού Σχεδιασμού, Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ, Μηχανολόγων Οχημάτων ΤΕ, Ναυπηγικής, Ναυπηγών Μηχανικών ΤΕ, Οχημάτων, Πολιτικών Μηχανικών – Μηχανικών Τοπογραφίας – Γεωπληροφορικής ΤΕ, Πολιτικών Δομικών Έργων, Πολιτικών Έργων Υποδομής, Σχεδιασμού – Παραγωγής Ενδυμάτων, Σχεδιασμού – Τεχνολογίας Ξύλου – Επίπλου, Τεχνολογίας Περιβάλλοντος – Οικολογίας, Τεχνολογίας Αεροσκαφών, Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων, Τεχνολογίας Πετρελαίου – Φυσικού Αερίου, Τεχνολογίας Συστημάτων Διαχείρισης Φυσικών Πόρων, Τεχνολογιών Αντιρύπανσης, Τεχνολόγων Περιβάλλοντος ΤΕ, Τοπογραφίας, Τυποποίησης – Διακίνησης Προϊόντων, και Φυσικών Πόρων - Περιβάλλοντος

- **Λοιπά:** Όλα τα υπόλοιπα τμήματα τεχνικής εκπαίδευσης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, όπως τμήματα Αρχιτεκτονικής Τοπίου, Δασοπονίας – Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος, Λαϊκής – Παραδοσιακής Μουσικής, Μηχανικών Μουσικής Τεχνολογίας – Ακουστικής, Μουσειολογίας – Μουσειογραφίας – Σχεδιασμού Εκθέσεων, Οικολογίας – Περιβάλλοντος, και Τεχνολογίας Ήχου – Μουσικών Οργάνων

Λοιπές επαγγελματικές σχολές

Τα πεδία σπουδών των λοιπών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης περιλαμβάνουν τις εξής 4 κατηγορίες:

- **Τουριστικά Επαγγέλματα:** Τα τμήματα σπουδών στις Ανώτερες Σχολές Τουριστικών Επαγγελμάτων
- **Εκκλησιαστικές Σχολές:** Τα τμήματα σπουδών στις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες
- **Εμπορικό Ναυτικό:** Τα τμήματα σπουδών στις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού
- **Λοιπά:** Τα τμήματα σπουδών στην Ανωτέρα Σχολή Νοσηλευτικής ΕΕΣ Αθηνών, στις Δραματικές Σχολές (Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος και Εθνικού Θεάτρου) και στη Σχολή Ορχηστρικής Τέχνης

2.5.2 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ

Πίνακας 2.2: Προσδιορισμός του επιπέδου εκπαίδευσης γονέων

Επίπεδο εκπαίδευσης	Γραμματικές γνώσεις γονέα
Πολύ χαμηλό	Άγνωστο Δεν γνωρίζει γραφή και ανάγνωση Δεν τελείωσε το δημοτικό
Χαμηλό	Απολυτήριο δημοτικού
Μεσαίο	Απολυτήριο γυμνασίου ή ισότιμης τεχνικής – επαγγελματικής σχολής Απολυτήριο λυκείου ή εξατάξιου γυμνασίου ή ισότιμης τεχνικής επαγγελματικής σχολής
Υψηλό	Πτυχίο ΚΑΤΕΕ ή άλλης ανώτερης σχολής Πτυχίο ΑΕΙ – ΤΕΙ
Πολύ υψηλό	Μεταπτυχιακό – Διδακτορικό

Πίνακας 2.3: Προσδιορισμός του επιπέδου απασχόλησης γονέων

Επίπεδο απασχόλησης	Κύρια απασχόληση γονέα
Πολύ χαμηλό	<ul style="list-style-type: none"> • Άνεργοι που αναζητούν εργασία • Μη οικονομικώς ενεργοί (π.χ. εισοδηματίες, οικιακή απασχόληση) • Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες: Πλανόδιοι πωλητές, οικιακοί βοηθοί, καθαριστές, επιστάτες – διαχειριστές κτιρίων, θυρωροί, αχθοφόροι, συλλέκτες απορριμμάτων, οδοκαθαριστές, ανειδίκευτοι αγρεργάτες, αλιεργάτες, ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων και κατασκευών, ανειδίκευτοι εργάτες μεταποιητικών βιομηχανιών, λιμενεργάτες, φορτοεκφορτωτές μεταφορικών μέσων. • Άγνωστη
Χαμηλό	<ul style="list-style-type: none"> • Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς: Καλλιεργητές κτηνοτρόφοι, πτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και υλοτόμοι, αλιείς ιχθυοτρόφοι, επαγγελματίες κυνηγοί.

Επίπεδο απασχόλησης	Κύρια απασχόληση γονέα
	<ul style="list-style-type: none"> • Χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού και συναρμολόγησης (μονταδόροι): Χειριστές εγκαταστάσεων ορυχείων και εγκαταστάσεων επεξεργασίας μεταλλευμάτων, χειριστές εγκαταστάσεων μεταλλουργίας, υαλουργίας, κεραμικής, επεξεργασίας ξύλου, χειριστές βιομηχανικών ρομπότ, οδηγοί αυτοκινούμενων οχημάτων, χειριστές μηχανών παραγωγής ειδών διατροφής, ποτών ή καπνού, κλωστοϋφαντουργικών και δερμάτινων προϊόντων, ναυτικοί. • Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα: Μεταλλωρύχοι, λατόμοι και ασκούντες συναφή επαγγέλματα, λιθοκόπτες, κτίστες, σκυροκονιαστές (μπετατζήδες) και τεχνίτες κατασκευής μωσαϊκών δαπέδων, ξυλουργοί και μαραγκοί, τεχνίτες ανέγερσης και συντήρησης κτιρίων, αμμοκονιαστές (σοβατζήδες), γυψοτεχνίτες, υδραυλικοί, ηλεκτρολόγοι εγκαταστάσεων, ελαιοχρωματιστές, βαφείς, στιλβωτές, καθαριστές και ασκούντες συναφή επαγγέλματα, άλλοι τεχνίτες αποπεράτωσης κτιρίων, σιδηρουργοί, κοσμηματοποιοί, τυπογράφοι, επιπλοποιοί, ράφτες, γουνοποιοί, γαζωτές, υποδηματοποιοί, αγγειοπλάστες, αρτοποιοί, ζαχαροπλάστες, σφαγείς.
Μεσαίο	<ul style="list-style-type: none"> • Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές. Ταξιδιωτικοί συνοδοί, φροντιστές και ξεναγοί, εισπράκτορες μεταφορικών μέσων, διαχειριστές, οικονομοί, σερβιτόροι, μάγειροι, κομμωτές, κουρείς, αισθητικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα, απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικής φροντίδας και ασκούντες συναφή επαγγέλματα, λοιποί απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών – προσωπικοί υπηρέτες, εργολάβοι κηδείων. • Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα: Υπάλληλοι γραφείου, γραμματείς, στενογράφοι και δακτυλογράφοι, υπάλληλοι λογιστηρίου, υπάλληλοι καταγραφής υλικών και υπηρεσιών μεταφορών, ταχυδρομικοί υπάλληλοι, υπάλληλοι βιβλιοθηκών κλπ. • Τεχνολόγοι, τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα: Τεχνολόγοι των επιστημών της φυσικής και της μηχανικής, τεχνολόγοι πληροφορικής, χειριστές οπτικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, αξιωματικοί μηχανικοί ναυσιπλοΐας, πιλότοι αεροσκαφών, ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας. Πρόσωπα στους τομείς των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και των πωλήσεων, εμπορευματομεσίτες και πράκτορες παροχής υπηρεσιών σε επιχειρήσεις, αξιωματικοί σωμάτων ασφαλείας και ιδιωτικοί αστυνομικοί (ντετέκτιβ), επιθεωρητές ασφαλείας και ποιοτικού ελέγχου, διακοσμητές, εμπορικοί σχεδιαστές (μοντελίστ). • Ένοπλες δυνάμεις
Υψηλό	<p>Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα: Όσοι ασκούν επαγγέλματα για τα οποία απαιτείται ανώτατο επίπεδο εκπαίδευσης στους τομείς των επιστημών της διδασκαλίας και της καλλιτεχνικής δημιουργίας, π.χ. φυσικοί, μαθηματικοί, μηχανικοί, ιατροί, εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων, νομικοί, λογιστές, οικονομολόγοι, κοινωνιολόγοι, αρχειοθέτες, βιβλιοθηκονόμοι, συγγραφείς, δημοσιογράφοι, συνθέτες, μουσικοί, ηθοποιοί, κληρικοί, διοικητικά στελέχη του δημόσιου τομέα μέχρι το βαθμό του Τμηματάρχη.</p>
Πολύ υψηλό	<p>Μέλη των βουλευόμενων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα: Πρόσωπα τα οποία νομοθετούν και καθορίζουν την κυβερνητική πολιτική σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, π.χ. υπουργοί, βουλευτές, γενικοί γραμματείς, δήμαρχοι, κοινοτάρχες κλπ. Διευθυντικά στελέχη μεγάλων επιχειρήσεων και οργανισμών, διευθυντές μικρών επιχειρήσεων.</p>

3. ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

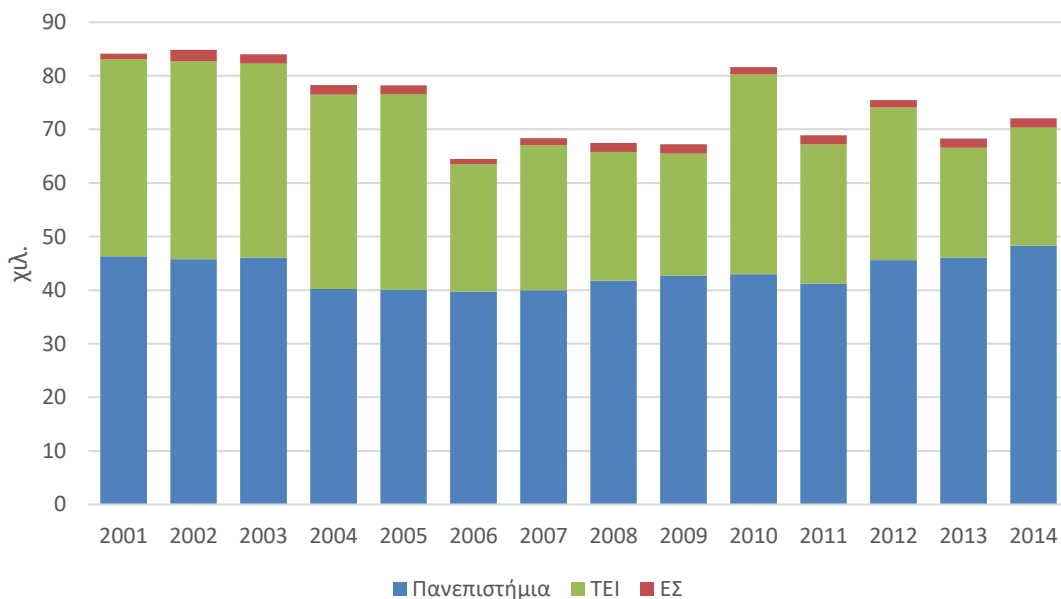
3.1 Εισαγωγή

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αναλύεται η συνολική τους πορεία, καθώς και η εξέλιξη της διάρθρωσης των εγγραφών ανά κατηγορία ιδρυμάτων (πανεπιστήμια, ΤΕΙ, λοιπά), πεδίο σπουδών, τοποθεσία (κεντρικά ιδρύματα και ιδρύματα περιφέρειας) και μεμονωμένα ιδρύματα.

3.2 Εγγραφές φοιτητών ανά κατηγορία ιδρυμάτων

Το 2014, ο αριθμός των φοιτητών που συμπλήρωσαν ατομικά δελτία κατά την εγγραφή τους σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της χώρας ανήλθε σε 72,1 χιλ. (Διάγραμμα 3.2). Ο συνολικός αριθμός των πρωτοετών φοιτητών είναι σημαντικά μειωμένος σε σύγκριση με τα πρώτα έτη της προηγούμενης δεκαετίας. Συγκεκριμένα, παρατηρείται μείωση κατά 14,5% σε σύγκριση με τον μέσο όρο της περιόδου 2001-2003 (84,3 χιλ.).

Διάγραμμα 3.1: Εγγραφές φοιτητών ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Ο αριθμός εγγραφών φοιτητών μειώθηκε απότομα την περίοδο 2006-2009, όταν τέθηκε ως κριτήριο εισαγωγής η επίτευξη τουλάχιστον 10.000 μορίων στις πανελλήνιες εξετάσεις (γνωστό ως «βάση του 10»). Αυτό το μέτρο φαίνεται πως επηρέασε κυρίως τις εγγραφές στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης, όπου ο αριθμός των φοιτητών μειώθηκε στους 23,8 χιλ. το 2006, από 36,6 χιλ. το 2005 (35,1% μείωση). Σημαντική μείωση, κατά 38,1%, παρατηρήθηκε το 2006 και στις Επαγγελματικές και Εκκλησιαστικές Σχολές (ΕΣ), από 1,6 χιλ. σε 1,0 χιλ. φοιτητές, ωστόσο το 2008 ο αριθμός των πρωτοετών φοιτητών σε αυτές τις σχολές επανήλθε σε 1,6 χιλ.

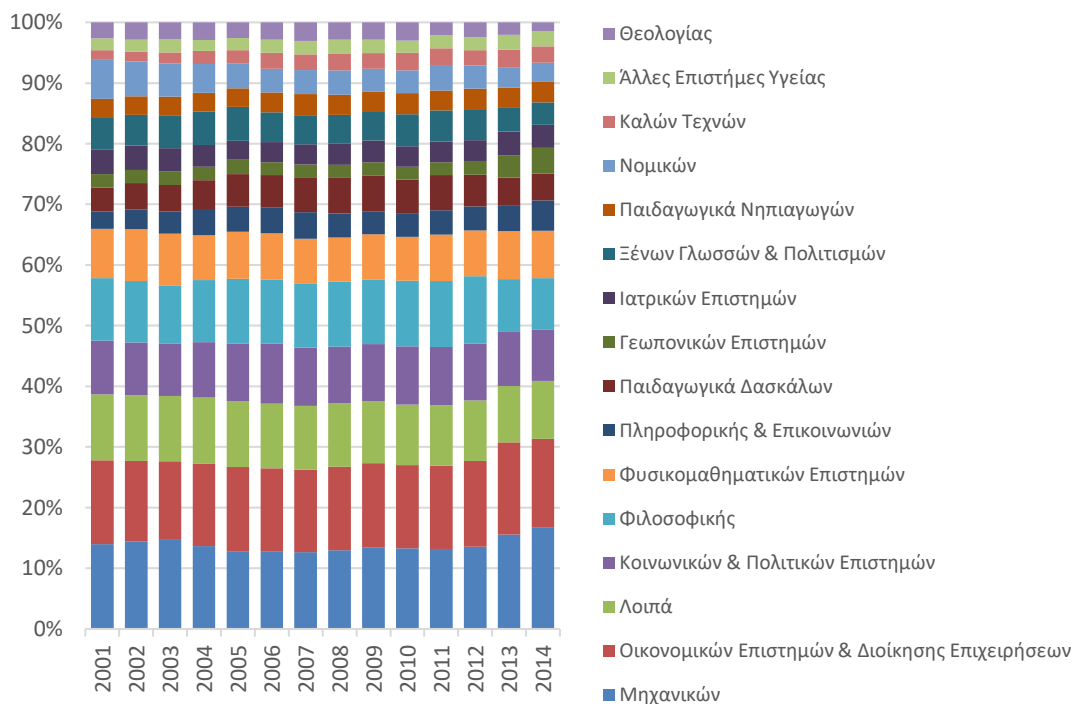
Αντίθετα, ο αριθμός φοιτητών στα ΤΕΙ παρέμενε χαμηλός έως το 2010, όταν καταργήθηκε η βάση του 10 και ο αριθμός των φοιτητών επανήλθε προσωρινά στους 37,3 χιλ. Από το 2011, ο αριθμός φοιτητών στα ΤΕΙ υποχώρησε εκ νέου (22,1 χιλ. φοιτητές το 2014), ως αποτέλεσμα της κρατικής πολιτικής της περιόδου της κρίσης..

Όσον αφορά τη σύνθεση των φοιτητών ανά κατηγορία ιδρυμάτων, παρατηρείται ενίσχυση του ποσοστού των φοιτητών που σπουδάζουν σε πανεπιστημιακά ιδρύματα, με αντίστοιχη μείωση στα ΤΕΙ. Συγκεκριμένα, ενώ το 2001 περίπου το 55,1% του φοιτητικού πληθυσμού εγγράφηκε σε πανεπιστημιακά ιδρύματα, το 2014 αυτό το ποσοστό ανήλθε σε 67,0%. Αντίστοιχα, το ποσοστό των ΤΕΙ υποχώρησε σε 30,6% το 2014, από 43,7% το 2001.

3.3 Εγγραφές ανά πεδίο σπουδών

Το 2014, το 16,8% των φοιτητών πανεπιστημιακών ιδρυμάτων έκαναν εγγραφή σε τμήματα μηχανικών.¹⁴ Έπονται οι φοιτητές τμημάτων οικονομικών επιστημών – διοίκησης επιχειρήσεων με 14,5% (Διάγραμμα 3.2).

Διάγραμμα 3.2: Εγγραφές φοιτητών ανά πεδίο σπουδών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

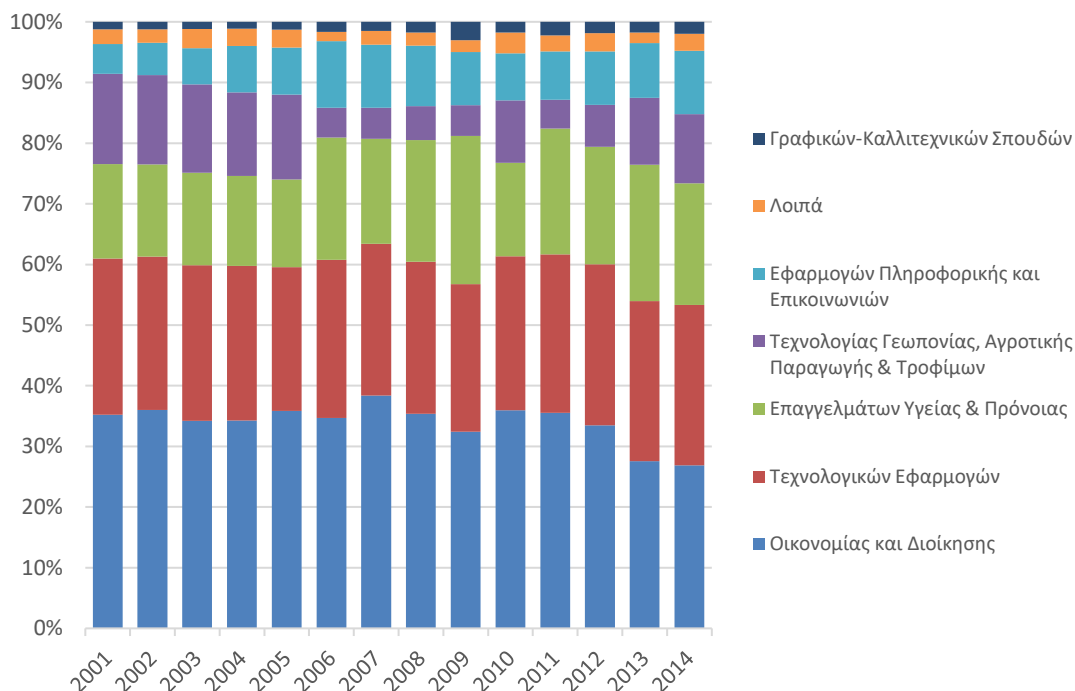
Παρατηρείται σημαντική μείωση του μεριδίου φοιτητών νομικών σπουδών (-3,2 ποσοστιαίες μονάδες, από 6,4% των φοιτητών το 2001, σε 3,2% το 2014), πεδίων φιλοσοφικής (-1,9 π.μ., από 10,3% το 2001, σε 8,4% το 2014) και ξένων γλωσσών – πολιτισμών (-1,7 π.μ., από 5,4% το 2001, σε 3,7% το 2014). Αντίθετα, αυξάνεται το μερίδιο φοιτητών μηχανικών σχολών και τμημάτων (κατά 2,8 π.μ., από 14,0% το 2001, σε 16,8% το 2014), πληροφορικής –

¹⁴ Βλ. Τμήμα 2.5.1 για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την κατηγοριοποίηση των πεδίων σπουδών που αναπτύχθηκε για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης.

επικοινωνιών (2,2 π.μ., από 2,8% το 2001, σε 5,0% το 2014) και γεωπονικών επιστημών (2,0 π.μ., από 2,2% το 2001, σε 4,2% το 2014). Διαφαίνεται έτσι μια στροφή των φοιτητών σε πεδία σπουδών που συσχετίζονται στενότερα με παραγωγικές διαδικασίες του ιδιωτικού τομέα, ειδικά κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης.

Στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης, το 26,4% των φοιτητών το 2014 έκαναν εγγραφή σε τμήματα οικονομίας και διοίκησης, ενώ το ποσοστό εγγραφών σε τμήματα τεχνολογικών εφαρμογών ανήλθε σε 26,0% (Διάγραμμα 3.3). Ακολουθούν τα τμήματα επαγγελματιών υγείας και πρόνοιας με 19,7% και τεχνολογίας γεωπονίας, αγροτικής παραγωγής και τροφίμων, με 11,2%.

Διάγραμμα 3.3: Εγγραφές φοιτητών ανά πεδίο σπουδών τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Η εισαγωγή της «βάσης του 10» το 2006 φαίνεται πως επηρέασε δυσανάλογα αρνητικά τους φοιτητές στα τμήματα γεωπονίας, αγροτικής παραγωγής και τροφίμων, το ποσοστό των οποίων υποχώρησε το 2006 σε μόλις 4,8%, από 13,9% ένα χρόνο νωρίτερα. Την περίοδο της κρίσης, ωστόσο, διαφαίνεται μια στροφή εγγραφών προς το συγκεκριμένο πεδίο, καθώς το ποσοστό του στο σύνολο των εγγραφών στα ΤΕΙ ανέρχεται από 4,7% το 2011 σε 6,8% το 2012 και 10,8% το 2013. Αντίθετα, μέσα στην κρίση παρατηρείται σημαντική υποχώρηση εγγραφών στα τμήματα οικονομίας και διοίκησης, από 35,6% το 2010 σε 33,0% το 2011 και 26,4% το 2014 (μείωση κατά 9,2 ποσοστιαίων μονάδων την περίοδο 2010-2014).

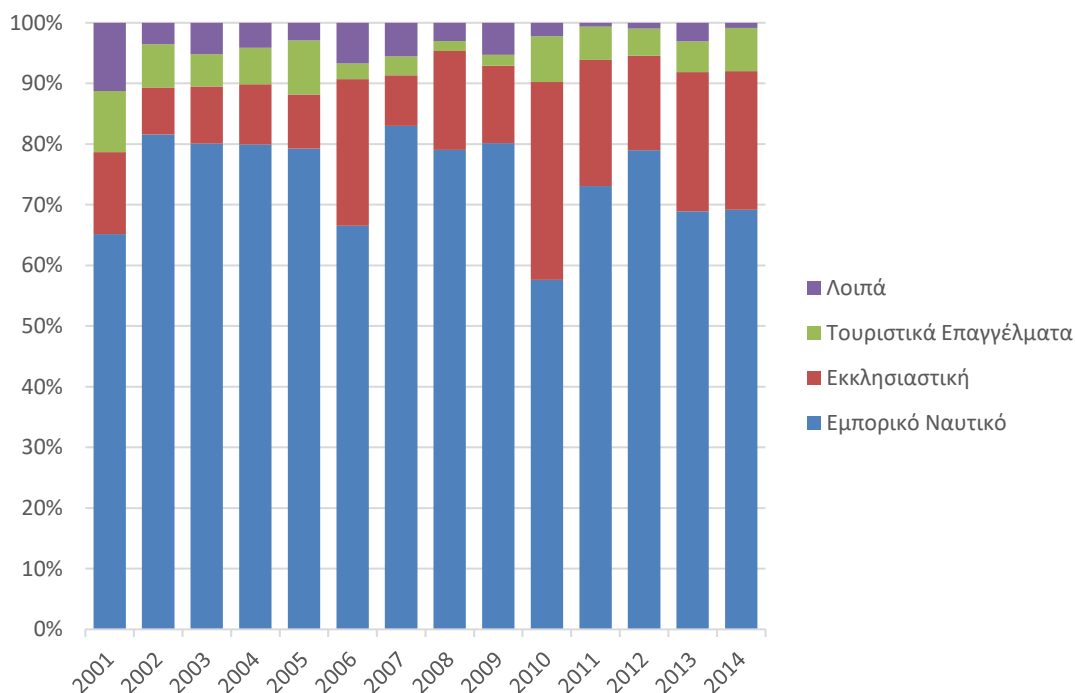
Αύξηση, με διακυμάνσεις την περίοδο 2006-2010, ενδεχομένως λόγω μικρότερης αρνητικής επίδρασης της εισαγωγής της βάσης του 10, παρατηρείται στο μερίδιο των τμημάτων εφαρμογών πληροφορικής και επικοινωνιών. Το ποσοστό εγγραφών στο συγκεκριμένο τμήμα έχει ανέλθει από 4,9% το 2001 σε 10,3% το 2014, μια τάση που αντικατοπτρίζει την

αυξανόμενη σημασία αυτών των τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία και σύγχρονη καθημερινότητα στην Ελλάδα και διεθνώς.

Στις λοιπές επαγγελματικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το μεγαλύτερο ποσοστό στις εγγραφές πρωτοετών φοιτητών έχουν οι ακαδημίες του εμπορικού ναυτικού (Διάγραμμα 3.4). Συγκεκριμένα, το 2014 το 69,2% των φοιτητών των λοιπών επαγγελματικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εγγράφηκαν σε ακαδημίες εμπορικού ναυτικού. Ακολουθούν οι εκκλησιαστικές ακαδημίες, με 22,8% των φοιτητών, και οι σχολές τουριστικών επαγγελμάτων, με 7,1%.

Παρατηρούνται έντονες διακυμάνσεις τόσο στη σύνθεση όσο και στους απόλυτους αριθμούς των φοιτητών των λοιπών επαγγελματικών σχολών. Διαφαίνεται ωστόσο μια τάση αύξησης του μεριδίου των εκκλησιαστικών ακαδημιών (9,3 ποσοστιαίες μονάδες αύξηση το 2014, σε σύγκριση με το 2001), με αντίστοιχη μείωση στις λοιπές επαγγελματικές σχολές και κυρίως στις δραματικές σχολές θεάτρου και ορχηστρικής τέχνης (πτώση κατά 10,4 π.μ., από 11,2% το 2001 σε 0,9% το 2014).

Διάγραμμα 3.4: Εγγραφές φοιτητών ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, 2001-2014

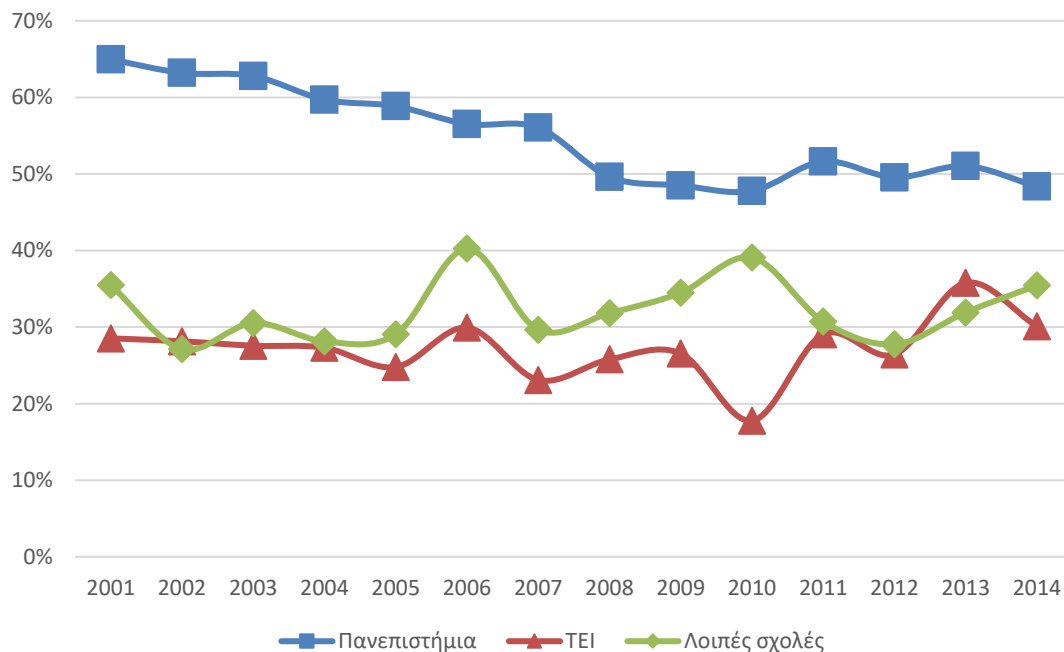
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

3.4 Εγγραφές σε κεντρικά ιδρύματα

Πριν την κρίση, με τη χωρική διεύρυνση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το ποσοστό των εγγραφών φοιτητών σε πανεπιστήμια εντός των δυο μεγάλων αστικών κέντρων της χώρας (Λεκανοπέδιο Αττικής και Θεσσαλονίκη) υποχώρησε σημαντικά, από 65,0% το 2001 σε 49,6% το 2008 (Διάγραμμα 3.5). Έκτοτε, αυτή η κατανομή έχει σταθεροποιηθεί και περίπου ο ίδιος αριθμός φοιτητών σπουδάζουν στα κεντρικά πανεπιστήμια και στα πανεπιστήμια της περιφέρειας.

Ακόμη πιο έντονη αποκέντρωση, αλλά με διαφοροποιούμενη τάση, παρατηρείται στα ΤΕΙ και στις λοιπές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπου το ποσοστό φοιτητών σε κεντρικά ιδρύματα είναι μικρότερος από το 50%. Συγκεκριμένα, στα ΤΕΙ το ποσοστό των κεντρικών ιδρυμάτων στις εγγραφές των φοιτητών υποχώρησε από 28,5% το 2001 σε 17,8% το 2010. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της κρίσης η τάση αυτή αντιστρέφεται και το μερίδιο των κεντρικών ΤΕΙ αυξάνεται, φτάνοντας στο 35,8% το 2013, πριν υποχωρήσει σε 30,1% το 2014. Την εξεταζόμενη περίοδο (2001-2014), το μερίδιο των κεντρικών ιδρυμάτων στις εγγραφές των λοιπών επαγγελματικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εμφανίζει έντονες διακυμάνσεις στο εύρος 27%-40%.

Διάγραμμα 3.5: Διάρθρωση εγγραφών σε κεντρικά ιδρύματα ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

3.5 Εγγραφές ανά ίδρυμα

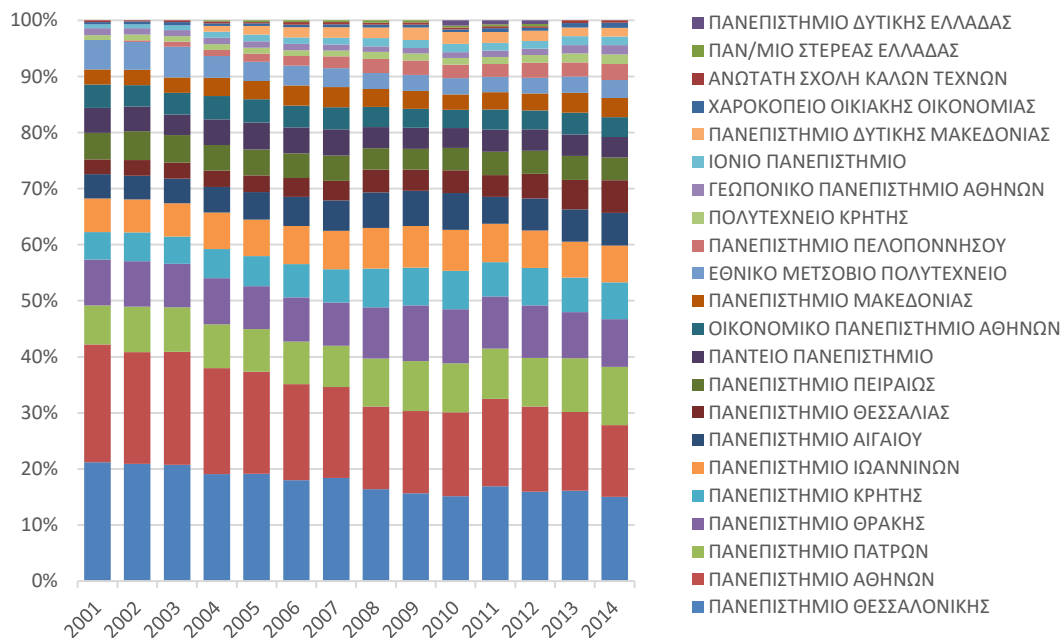
Σε επίπεδο ιδρυμάτων, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) παραμένει το μεγαλύτερο σε όρους εγγραφών πανεπιστημιακό ίδρυμα της χώρας (Διάγραμμα 3.6). Συγκεκριμένα, το 2014 το 15,0% των φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης εγγράφηκαν στο συγκεκριμένο ίδρυμα. Ακολουθούν το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), με 12,8% και το Πανεπιστήμιο Πατρών, με 10,4%.

Η τάση αποκέντρωσης των πανεπιστημιακών σπουδών που παρατηρήθηκε προηγουμένως διαφάνεται και στη σημαντική μείωση των μεριδίων των ΑΠΘ και ΕΚΠΑ την περίοδο 2000-2008, κατά 4,8 π.μ. (από 21,2% το 2001 σε 16,4% το 2008) και 6,3 π.μ. (από 20,1% σε 14,7%) αντίστοιχα. Σημαντική μείωση παρατηρείται και στο μερίδιο του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ), από 5,3% το 2001 σε 2,9% το 2008 (-2,4 π.μ.). Αντίθετα, αυξάνεται σημαντικά τη συγκεκριμένη περίοδο το μερίδιο των πανεπιστημίων Πελοποννήσου (2,5 π.μ.),

Αιγαίου (2,0 π.μ.), Δυτικής Μακεδονίας (1,9 π.μ.), Κρήτης (1,9 π.μ.), Πατρών (1,6 π.μ.), Θεσσαλίας (1,4 π.μ.) και Ιωαννίνων (1,3 π.μ.).

Έκτοτε, οι μεταβολές στην κατανομή των φοιτητών μεταξύ των ιδρυμάτων δεν έχουν τόσο έντονο χωρικό χαρακτήρα. Το μερίδιο των δυο μεγαλύτερων ιδρυμάτων – ΑΠΘ και ΕΚΠΑ – υποχωρεί περαιτέρω την περίοδο 2008-2014, κατά 1,4 π.μ. και 1,9 π.μ. αντίστοιχα. Ωστόσο, αυξάνεται το μερίδιο του ΕΜΠ (0,31 π.μ.) και μικρότερων πανεπιστημιακών ιδρυμάτων της Αττικής και της Θεσσαλονίκης, όπως του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών (0,64 π.μ.), Χαροκοπείου (0,43 π.μ.), Μακεδονίας (ΠΑΜΑΚ - 0,26 π.μ.) και Πειραιώς (ΠΑΠΕΙ - 0,21 π.μ.). Στα ιδρύματα περιφέρειας, σημαντικότερη αύξηση παρατηρείται κατά τη διάρκεια της κρίσης στα πανεπιστήμια Πατρών (1,8 π.μ.) και Θεσσαλίας (1,8 π.μ.), ενώ μειώνεται το μερίδιο των πανεπιστημίων Ιωαννίνων (-0,72 π.μ.), Θράκης (-0,66 π.μ.), Αιγαίου (-0,50 π.μ.), Δυτικής Μακεδονίας (-0,36 π.μ.) και Κρήτης (-0,29 π.μ.).

Διάγραμμα 3.6: Εγγραφές φοιτητών ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014

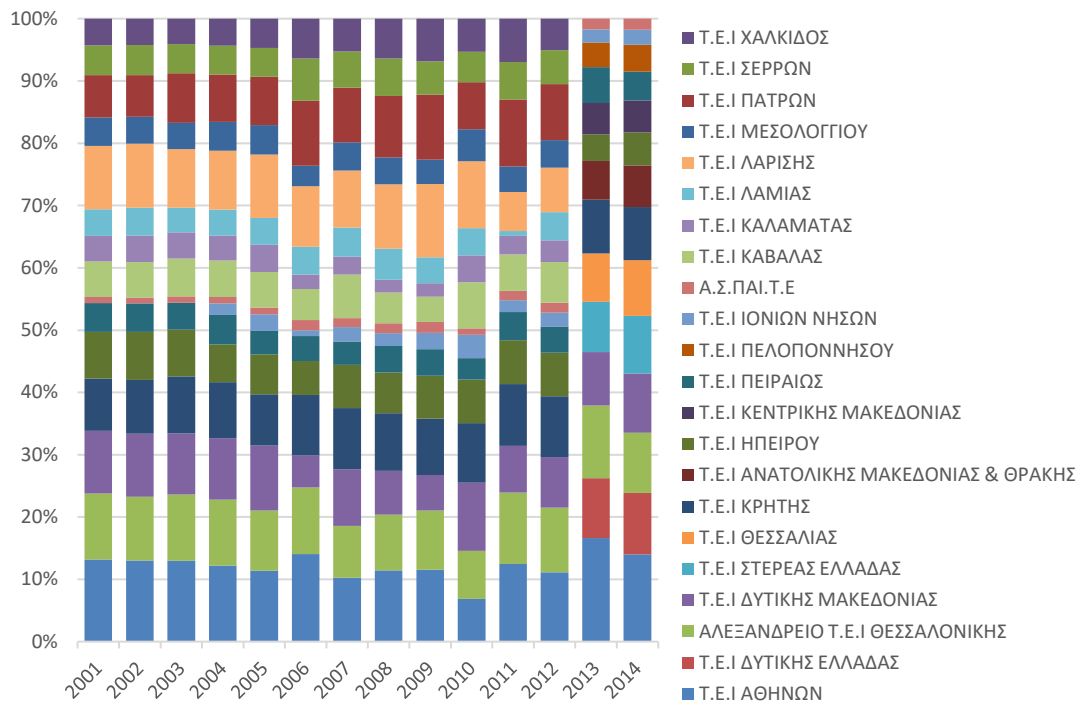

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Στα ΤΕΙ, η εφαρμογή του σχεδίου «Αθηνά» το 2013, με το οποίο αναδιατάχτηκαν πολλά ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης, δυσκολεύει τη διαχρονική σύγκριση. Το 2014, το 14,0% των φοιτητών ΤΕΙ εγγράφηκαν στο ΤΕΙ Αθήνας (Διάγραμμα 3.7). Ακολουθούν το ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, το οποίο προέκυψε από τη συγχώνευση του ΤΕΙ Πατρών και του ΤΕΙ Μεσολογγίου, με 9,8%, και το Αλεξάνδρειο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, με 9,7%.

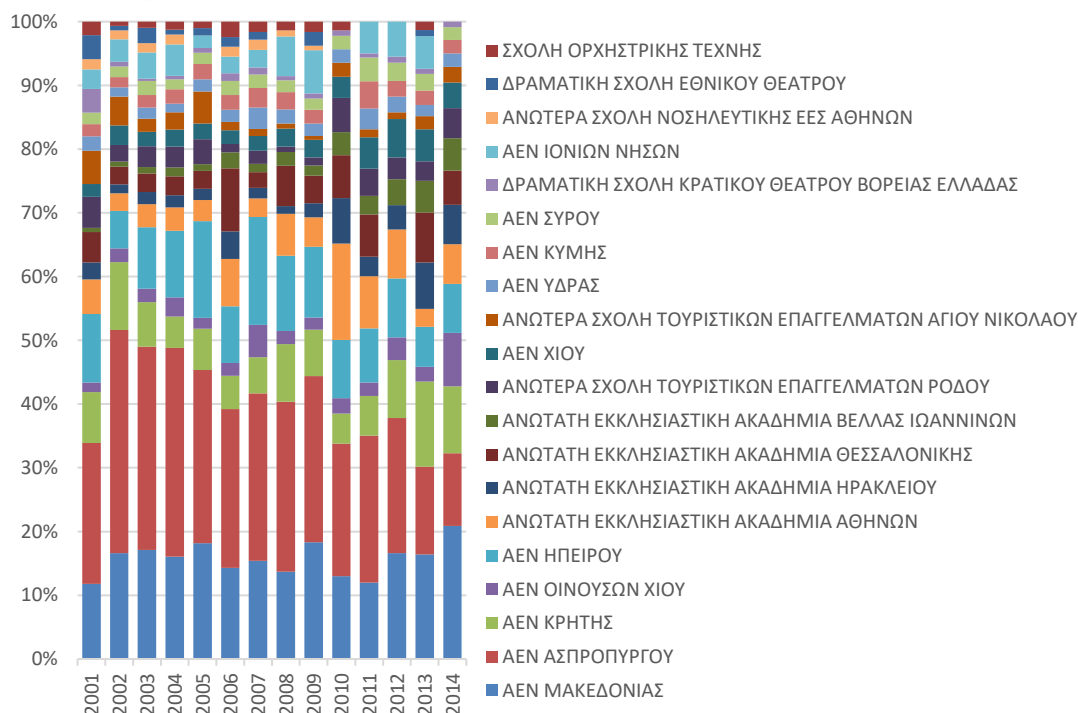
Στις λοιπές επαγγελματικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το 20,1% των εγγραφών του 2014 αφορούσαν την Ακαδημία Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ) Μακεδονίας (Διάγραμμα 3.8). Ακολουθούν οι ΑΕΝ Ασπροπύργου (11,4%), Κρήτης (10,5%), Οινουσσών Χίου (8,4%) και Ηπείρου (7,7%). Από τις Ανώτερες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες (ΑΕΑ), υψηλότερα στην κατάταξη με βάση το ποσοστό εγγραφών βρίσκεται η ΑΕΑ Αθηνών, με 6,2% των φοιτητών σε λοιπές επαγγελματικές σχολές.

Διάγραμμα 3.7: Εγγραφές φοιτητών ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Διάγραμμα 3.8: Εγγραφές φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Παρατηρείται σημαντική συρρίκνωση του μεριδίου της ΑΕΝ Ασπροπύργου κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης (-9,4 ποσοστιαίες μονάδες μείωση από το 2010 και -15,3 π.μ. από το 2008), η οποία ήταν έως και το 2012 η ΑΕΝ με το μεγαλύτερο αριθμό εγγραφών. Αντίθετα,

αύξηση του μεριδίου παρατηρείται στην ΑΕΝ Μακεδονίας (7,9 π.μ. από το 2010) και στην ΑΕΝ Κρήτης (5,8 π.μ.), ενώ ασυνήθιστα υψηλό το 2014 είναι το μερίδιο της ΑΕΝ Οινουσσών Χίου (6,0 π.μ. υψηλότερα σε σχέση με το 2010, αλλά και 6,1 π.μ. υψηλότερα σε σχέση με το 2013).

3.6 Συμπεράσματα

Η πρόσβαση φοιτητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση επηρεάστηκε σημαντικά την περίοδο 2001-2014 από δυο βασικές εξελίξεις – η επιβολή των 10.000 μορίων ως ελάχιστο όριο για την εισαγωγή σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης («βάση του 10») την περίοδο 2006-2009, και οι αλλαγές της κρατικής πολιτικής που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της οικονομικής κρίσης και της διαχείρισής της. Αυτές οι εξελίξεις είχαν ισχυρή επίδραση στην πρόσβαση ιδιαίτερα στην τεχνολογική εκπαίδευση, ενώ οι επιδράσεις στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση ήταν σχετικά περιορισμένες.

Ειδικότερα, ο αριθμός εγγραφών φοιτητών στο σύνολο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης υποχώρησε κάτω των 67 χιλ. κατά μέσο όρο την περίοδο 2006-2009, από σχεδόν 82 χιλ. την περίοδο 2001-2005 (-22,5%). Η επιβολή της «βάσης του 10» επηρέασε εντονότερα τον αριθμό πρωτοετών φοιτητών ΤΕΙ, ο οποίος μειώθηκε κατά περίπου το ένα τρίτο, από 36,6 χιλ. την περίοδο 2001-2005 σε 24,4 χιλ. την περίοδο 2006-2009. Για σύγκριση, ο αριθμός πρωτοετών φοιτητών στα πανεπιστημιακά ιδρύματα εμφανίζεται μειωμένος τη συγκεκριμένη περίοδο κατά 6,0% σε σύγκριση με την προγενέστερη πενταετία, ωστόσο η συγκεκριμένη μείωση εμφανίζεται ήδη από το 2004 και δεν μπορεί να αποδοθεί στο συγκεκριμένο μέτρο εκπαιδευτικής πολιτικής.

Με την κατάργηση της βάσης του 10 το 2010, ο αριθμός των πρωτοετών φοιτητών επανήλθε σε επίπεδα κοντά στους 82 χιλ., ωστόσο κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης στη χώρα, υποχώρησε εκ νέου σε περίπου 72,1 χιλ. το 2014. Η μείωση αφορά αποκλειστικά τα ΤΕΙ (από 37,3 χιλ. το 2010 σε 22,1 χιλ. το 2014), καθώς τόσο στα πανεπιστήμια, όσο και στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, ο αριθμός των πρωτοετών φοιτητών αυξήθηκε τη συγκεκριμένη περίοδο (από 42,9 χιλ. σε 48,3 χιλ. και από 1,4 χιλ. σε 1,7 χιλ. αντίστοιχα). Ως αποτέλεσμα των παραπάνω μεταβολών, το μερίδιο των πρωτοετών φοιτητών ΤΕΙ στο σύνολο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης υποχώρησε από 43,7% το 2001 σε 30,6% το 2014.

Όσον αφορά στη σύνθεση των εγγραφών ανά πεδίο σπουδών, διαφαίνεται στα πανεπιστήμια στροφή σε πεδία που συσχετίζονται στενότερα με παραγωγικές διαδικασίες του ιδιωτικού τομέα, ειδικά κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης. Ειδικότερα, σημαντική μείωση στα πανεπιστήμια παρατηρείται στο μερίδιο των τμημάτων νομικής (από 6,4% το 2001 σε 3,2% το 2014) και φιλοσοφικής (από 10,3% σε 8,4%). Αντίθετα, αύξηση παρατηρείται στο μερίδιο των τμημάτων σπουδών μηχανικών (από 14,0% το 2001 σε 16,8% το 2014), πληροφορικής – επικοινωνιών (από 2,8% το 2001, σε 5,0% το 2014) και γεωπονικών επιστημών (από 2,2% το 2001, σε 4,2% το 2014).

Στα ΤΕΙ, αύξηση του μεριδίου φοιτητών παρατηρείται στις σπουδές πληροφορικής και επικοινωνιών, από 4,9% το 2001 σε 10,3% το 2014, ενώ κατά τη διάρκεια της κρίσης ανέρχεται το ποσοστό εγγραφών στα τμήματα γεωπονίας, αγροτικής παραγωγής και τροφίμων, από 4,7% το 2011 σε 11,2% το 2014. Αντίθετα, μείωση παρατηρείται στα τμήματα οικονομίας και διοίκησης, από 35,6% το 2010 σε 26,4% το 2014.

Στη διάρκεια της οικονομικής κρίσης φαίνεται πως έχει μεταβληθεί και ο βαθμός περιφερειακής αποκέντρωσης των πανεπιστημιακών σπουδών. Συγκεκριμένα, με την έναρξη της κρίσης διακόπτεται η τάση μείωσης του ποσοστού των φοιτητών που εγγράφονται σε πανεπιστήμια εντός των δυο μεγάλων αστικών κέντρων της χώρας (από 65,0% το 2001 σε 49,6% το 2008), καθώς η κατανομή των φοιτητών μεταξύ αυτών των περιοχών και της υπόλοιπης χώρας σταθεροποιείται σε περίπου 50% κατά τη διάρκεια της κρίσης.¹⁵

Αναλυτικότερα σε επίπεδο ιδρυμάτων, υποχωρεί το μερίδιο των δυο μεγαλύτερων πανεπιστημιακών ιδρυμάτων της χώρας, από 16,4% το 2008 σε 15,0% το 2014 στο ΑΠΘ και από 14,7% σε 12,8% στο ΕΚΠΑ. Ωστόσο, την ίδια περίοδο αυξάνεται το μερίδιο των ΕΜΠ (κατά 0,31 ποσοστιαίες μονάδας) και των μικρότερων ιδρυμάτων της Αττικής και της Θεσσαλονίκης, όπως του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών (0,64 π.μ.), του Χαροκοπέιου (0,43 π.μ.), του ΠΑΜΑΚ (0,26 π.μ.) και του ΠΑΠΕΙ (0,21 π.μ.). Στα ιδρύματα περιφέρειας, σημαντικότερη αύξηση παρατηρείται κατά τη διάρκεια της κρίσης στα πανεπιστήμια Πατρών (1,8 π.μ.) και Θεσσαλίας (1,8 π.μ.), ενώ μειώνεται το μερίδιο των πανεπιστημίων Ιωαννίνων (-0,72 π.μ.), Θράκης (-0,66 π.μ.), Αιγαίου (-0,50 π.μ.), Δυτικής Μακεδονίας (-0,36 π.μ.) και Κρήτης (-0,29 π.μ.).

Την ίδια περίοδο, παρατηρείται αύξηση (με σημαντικές διακυμάνσεις) του μεριδίου των κεντρικών ιδρυμάτων στα ΤΕΙ από 17,8% το 2010 στο 30,1% το 2014. Η διαχρονική σύγκριση ανά ίδρυμα στα ΤΕΙ εμποδίζεται από την εφαρμογή του σχεδίου «Αθηνά» το 2013, με το οποίο συγχωνεύτηκαν μια σειρά από ιδρύματα της περιφέρειας. Στα ιδρύματα που δεν άλλαξαν ταυτότητα με το σχέδιο «Αθηνά», παρατηρείται σημαντική αύξηση του μεριδίου του ΤΕΙ Αθήνας, από 6,9% το 2010 σε 14,0% το 2014.

---

¹⁵ Οι μετεγγραφές φοιτητών μεταξύ ιδρυμάτων, οι οποίες κατά κύριο λόγο αφορούν σε μετακινήσεις από περιφερειακά σε κεντρικά ιδρύματα, επίσης έχουν επίδραση στη γεωγραφική κατανομή του πληθυσμού φοιτητών, ωστόσο δεν εξετάζονται στην παρούσα μελέτη. Τα ατομικά στατιστικά δελτία συλλέγονται κάθε έτος το πρώτο δεκαήμερο του Οκτωβρίου από τους φοιτητές που εγγράφονται στα ιδρύματα κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους και δεν περιλαμβάνουν πληροφορίες για το ενδεχόμενο ένας φοιτητής να έχει μετεγγραφεί από άλλο ίδρυμα.

3.7 Παράρτημα

Πίνακας 3.1: Εγγραφές φοιτητών ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014 (χιλ.)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια	46,3	45,8	46,1	40,2	40,0	39,7	40,0	41,8	42,7	42,9	41,2	45,6	46,0	48,3
ΕΣ	1,1	2,1	1,7	1,8	1,6	1,0	1,3	1,6	1,7	1,4	1,7	1,4	1,8	1,7
ΤΕΙ	36,8	36,9	36,2	36,3	36,6	23,8	27,1	24,0	22,8	37,3	26,0	28,5	20,5	22,1
Σύνολο	84,1	84,8	84,0	78,3	78,2	64,5	68,4	67,4	67,2	81,6	68,9	75,5	68,3	72,1

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 3.2: Εγγραφές φοιτητών ανά πεδίο σπουδών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Μηχανικών	6.468	6.580	6.829	5.500	5.128	5.097	5.065	5.430	5.726	5.706	5.433	6.187	7.155	8.104
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	6.413	6.086	5.908	5.463	5.565	5.422	5.440	5.739	5.944	5.901	5.656	6.432	7.000	7.013
Λοιπά	5.030	4.953	4.959	4.369	4.340	4.232	4.199	4.372	4.365	4.268	4.106	4.556	4.292	4.615
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	4.104	3.997	3.964	3.682	3.810	3.945	3.841	3.914	4.021	4.133	3.978	4.282	4.095	4.116
Φιλοσοφικής	4.784	4.631	4.416	4.102	4.262	4.194	4.191	4.459	4.546	4.642	4.478	5.044	4.015	4.069
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	3.770	3.921	3.962	2.976	3.102	3.024	2.980	3.049	3.179	3.105	3.152	3.442	3.652	3.778
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	1.299	1.506	1.673	1.675	1.645	1.663	1.748	1.651	1.611	1.642	1.646	1.814	1.967	2.401
Παιδαγωγικά Δασκάλων	1.839	1.972	2.011	1.972	2.160	2.145	2.249	2.496	2.521	2.412	2.406	2.386	2.087	2.145
Γεωπονικών Επιστημών	1.041	983	1.063	899	938	847	887	867	930	922	865	1.027	1.699	2.050
Ιατρικών Επιστημών	1.843	1.846	1.741	1.437	1.247	1.316	1.342	1.441	1.524	1.438	1.417	1.568	1.795	1.817
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	2.510	2.315	2.444	2.218	2.249	1.941	1.918	1.998	2.004	2.267	2.105	2.329	1.858	1.803
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	1.380	1.400	1.480	1.252	1.232	1.303	1.380	1.376	1.435	1.490	1.339	1.553	1.472	1.609
Νομικών	2.982	2.647	2.507	1.896	1.614	1.557	1.596	1.677	1.614	1.623	1.683	1.719	1.548	1.539
Καλών Τεχνών	745	708	849	869	894	1.050	1.018	1.185	1.113	1.231	1.195	1.170	1.351	1.296
Άλλες Επιστήμες Υγείας	895	914	991	729	805	855	892	933	952	873	895	972	1.115	1.215
Θεολογίας	1.223	1.314	1.284	1.165	1.029	1.133	1.226	1.196	1.205	1.287	868	1.113	947	700
Σύνολο	46.326	45.773	46.081	40.204	40.020	39.724	39.972	41.783	42.690	42.940	41.222	45.594	46.048	48.270

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 3.3 Εγγραφές φοιτητών ανά πεδίο σπουδών τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Οικονομίας και Διοίκησης	12.822	13.162	12.257	12.311	12.982	8.112	10.246	8.361	7.266	13.280	9.105	9.396	5.560	5.826
Τεχνολογικών Εφαρμογών	9.365	9.247	9.190	9.149	8.587	6.095	6.690	5.918	5.462	9.354	6.694	7.441	5.317	5.733
Επαγγελματών Υγείας & Πρόνοιας	5.678	5.572	5.467	5.337	5.225	4.711	4.620	4.744	5.472	5.691	5.307	5.436	4.522	4.350
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτικής Παραγωγής & Τροφίμων	5.402	5.381	5.208	4.934	5.071	1.143	1.364	1.327	1.131	3.810	1.213	1.951	2.223	2.471
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	1.800	1.952	2.147	2.747	2.798	2.563	2.784	2.353	1.969	2.864	2.041	2.475	1.818	2.269
Λοιπά	876	810	1.123	1.036	1.070	360	599	514	435	1.255	681	839	358	605
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	449	450	429	399	473	391	404	413	682	656	573	522	352	428
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	377	345	371	371	402	394	392	390	399	383	387	447	355	390
Σύνολο	36.769	36.919	36.192	36.284	36.608	23.769	27.099	24.020	22.816	37.293	26.001	28.507	20.505	22.072

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 3.4: Εγγραφές φοιτητών ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Εμπορικό Ναυτικό	685	1.735	1.396	1.415	1.279	665	1.083	1.287	1.358	808	1.241	1.076	1.218	1.196
Εκκλησιαστική	142	165	164	176	144	241	109	265	216	457	353	212	405	395
Τουριστικά Επαγγέλματα	106	152	93	106	144	26	41	27	31	106	93	61	90	123
Λοιπά	118	75	90	73	47	67	72	49	89	31	11	13	54	15
Σύνολο	1.051	2.127	1.743	1.770	1.614	999	1.305	1.628	1.694	1.402	1.698	1.362	1.767	1.729

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 3.5: Διάρθρωση εγγραφών σε κεντρικά ιδρύματα ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια	65,0%	63,2%	62,8%	59,7%	58,8%	56,5%	56,1%	49,6%	48,5%	47,8%	51,6%	49,6%	51,0%	48,4%
Λοιπές σχολές	35,5%	27,1%	30,5%	28,1%	29,1%	40,2%	29,7%	31,8%	34,5%	39,1%	30,7%	27,8%	31,9%	35,5%
ΤΕΙ	28,5%	28,1%	27,6%	27,3%	24,8%	29,9%	23,1%	25,8%	26,5%	17,8%	29,1%	26,4%	35,8%	30,1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 3.6: Εγγραφές φοιτητών ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	9.818	9.582	9.555	7.672	7.655	7.157	7.356	6.858	6.695	6.494	6.961	7.276	7.420	7.243
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	9.722	9.110	9.288	7.594	7.293	6.784	6.472	6.146	6.250	6.438	6.430	6.906	6.478	6.195
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	3.238	3.712	3.664	3.150	3.028	3.035	2.942	3.584	3.802	3.754	3.704	3.965	4.412	5.010
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	3.768	3.693	3.572	3.304	3.080	3.125	3.089	3.818	4.247	4.127	3.832	4.267	3.789	4.091
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	2.287	2.358	2.230	2.091	2.134	2.353	2.362	2.871	2.870	2.935	2.525	3.051	2.818	3.177
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2.765	2.704	2.734	2.608	2.612	2.703	2.755	3.038	3.164	3.138	2.812	3.033	2.944	3.162
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	2.022	1.930	2.025	1.828	1.954	2.055	2.158	2.656	2.694	2.823	1.982	2.618	2.661	2.827
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.214	1.287	1.308	1.185	1.195	1.338	1.394	1.685	1.604	1.736	1.589	1.987	2.427	2.810
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	2.195	2.349	2.266	1.832	1.860	1.758	1.796	1.603	1.590	1.721	1.717	1.886	1.969	1.955
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	2.051	1.996	1.696	1.840	1.917	1.827	1.878	1.572	1.601	1.516	1.631	1.743	1.754	1.744
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	1.946	1.755	1.793	1.663	1.663	1.546	1.571	1.489	1.431	1.402	1.477	1.542	1.790	1.707
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.234	1.263	1.245	1.311	1.291	1.419	1.438	1.342	1.365	1.183	1.283	1.366	1.637	1.675
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	2.437	2.279	2.536	1.556	1.389	1.425	1.355	1.207	1.232	1.254	1.130	1.272	1.329	1.542
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	134	412	439	564	677	837	1.044	1.075	1.030	936	1.230	1.152	1.362
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	399	454	445	416	426	409	408	510	546	507	522	629	753	822
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	570	517	502	456	470	437	449	426	427	435	472	521	682	803
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	317	328	405	438	472	458	462	613	610	638	569	634	743	764
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-	-	430	618	735	758	796	944	916	796	816	690	747
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	208	232	254	181	173	167	214	194	204	189	268	230	385	430
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	135	90	151	136	89	186	151	163	171	145	144	139	215	204
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	74	137	130	127	168	168	162	156	185	-	-
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	397	286	298	-	-
Σύνολο	46.326	45.773	46.081	40.204	40.020	39.724	39.972	41.783	42.690	42.940	41.222	45.594	46.048	48.270

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 3.7: Εγγραφές φοιτητών ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	4.840	4.811	4.696	4.432	4.174	3.341	2.779	2.743	2.638	2.565	3.235	3.168	3.414	3.097
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.969	2.169
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	3.892	3.779	3.847	3.834	3.529	2.546	2.259	2.158	2.161	2.875	2.987	2.967	2.391	2.135
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	3.713	3.725	3.561	3.583	3.814	1.213	2.456	1.686	1.300	4.085	1.953	2.311	1.762	2.103
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.647	2.033
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.594	1.983
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	3.072	3.190	3.309	3.265	3.016	2.317	2.665	2.221	2.068	3.559	2.577	2.776	1.769	1.875
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.279	1.471
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	2.770	2.859	2.703	2.193	2.351	1.291	1.884	1.572	1.568	2.607	1.833	1.993	872	1.174
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.031	1.131
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1.686	1.672	1.572	1.723	1.380	952	1.013	1.019	976	1.274	1.166	1.204	1.176	1.022
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	817	954
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-	-	-	663	966	213	623	491	602	1.400	497	636	429	535
Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε	377	345	371	371	402	394	392	390	399	383	387	447	355	390
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	2.089	2.103	2.200	2.133	2.080	1.193	1.897	1.180	917	2.757	1.520	1.866	-	-
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	1.504	1.577	1.510	1.461	1.606	545	782	495	498	1.612	774	1.002	-	-
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	1.573	1.664	1.450	1.509	1.571	1.064	1.265	1.196	948	1.637	211	1.281	-	-
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	3.742	3.790	3.390	3.433	3.739	2.308	2.481	2.476	2.682	3.998	1.632	2.042	-	-
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	1.673	1.591	1.536	1.673	1.726	778	1.225	1.036	892	1.919	1.066	1.250	-	-
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	2.502	2.467	2.875	2.756	2.837	2.484	2.383	2.376	2.383	2.811	2.794	2.572	-	-
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	1.762	1.774	1.700	1.675	1.688	1.607	1.574	1.446	1.215	1.828	1.556	1.553	-	-
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	1.574	1.572	1.472	1.580	1.729	1.523	1.421	1.535	1.569	1.983	1.813	1.439	-	-
Σύνολο	36.769	36.919	36.192	36.284	36.608	23.769	27.099	24.020	22.816	37.293	26.001	28.507	20.505	22.072

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 3.8: Εγγραφές φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ΑΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	124	353	298	284	293	143	201	223	310	182	204	226	290	361
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	232	745	556	580	439	249	343	434	442	292	391	289	243	197
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	84	226	122	87	104	52	74	147	123	66	106	124	236	182
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΩΝ ΧΙΟΥ	16	46	37	53	28	20	66	34	33	34	36	48	41	145
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	113	125	168	185	245	89	221	192	188	128	144	126	111	133
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	57	59	63	65	53	74	38	107	78	212	139	105	50	107
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	28	30	33	34	29	43	22	20	37	100	52	52	128	107
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	50	59	51	52	45	99	32	103	74	94	112	0	139	93
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	7	17	17	25	17	25	17	35	27	51	50	55	88	88
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΡΟΔΟΥ	51	56	57	58	63	13	27	14	21	75	72	47	54	81
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	21	65	40	47	40	22	30	46	47	47	84	82	89	70
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	55	96	36	48	81	13	14	13	10	31	21	14	36	42
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	24	31	30	24	31	19	44	36	33	29	56	34	31	37
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	20	34	34	40	39	23	40	44	37	0	72	33	40	36
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	19	35	39	28	28	22	28	30	30	30	63	39	46	35
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	39	16	6	10	12	12	14	11	13	12	11	13	14	15
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	32	75	72	87	32	26	36	101	115	0	85	75	91	0
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΕΣ ΑΘΗΝΩΝ	17	30	25	27	0	16	21	16	12	0	0	0	0	0
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	40	15	42	14	19	15	16	0	37	0	0	0	17	0
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	22	14	17	22	16	24	21	22	27	19	0	0	23	0
Σύνολο	1.051	2.127	1.743	1.770	1.614	999	1.305	1.628	1.694	1.402	1.698	1.362	1.767	1.729

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

4. ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

4.1 Εισαγωγή

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η εξέλιξη των κοινωνικών χαρακτηριστικών των φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Όπου είναι εφικτό, συγκρίνονται τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών με αντίστοιχα χαρακτηριστικά του γενικότερου πληθυσμού. Ειδικότερα, επιχειρείται σύγκριση των κοινωνικών χαρακτηριστικών των φοιτητών με βάση στοιχεία από τα ατομικά δελτία φοιτητών, με στοιχεία από την απογραφή του πληθυσμού που πραγματοποιείται από την ΕΛΣΤΑΤ ανά δεκαετία και με εκτιμήσεις για την εξέλιξη του πληθυσμού της χώρας που δημοσιεύονται στις βάσεις δεδομένων της Eurostat.

Αυτές οι συγκρίσεις δυσχεραίνονται από το γεγονός ότι τα στοιχεία για το ευρύτερο πληθυσμό είναι διαθέσιμα σε συνοπτική μορφή, με ομαδοποιήσεις ανά ηλικιακές ομάδες, οι οποίες διαφέρουν μεταξύ των δυο πηγών (ΕΛΣΤΑΤ και Eurostat). Συγκεκριμένα, τα στοιχεία από τις απογραφές πληθυσμού της ΕΛΣΤΑΤ που αφορούν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά που εξετάζονται στη μελέτη (όπως επίπεδο εκπαίδευσης και επάγγελμα γονέων) παρουσιάζονται σε πενταετείς ομάδες ηλικίας (π.χ. 40-44 ετών), ενώ στη βάση της Eurostat οι εκτιμήσεις για τα ενδιάμεσα έτη δημοσιεύονται σε ευρύτερες ηλικιακές κατηγορίες (π.χ. 35-54 ετών). Για τους σκοπούς της μελέτης, πραγματοποιείται σύγκριση των κοινωνικών χαρακτηριστικών των φοιτητών, όπως το επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων, με το ευρύτερο πληθυσμό ηλικίας 40-59 ετών στα στοιχεία απογραφής, καθώς η συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα φαίνεται πως συγκεντρώνει το μεγαλύτερο πληθυσμό γονέων με παιδιά ηλικίας αντίστοιχης με αυτής των φοιτητών. Οι συγκρίσεις με τις εκτιμήσεις της Eurostat πραγματοποιούνται με το ευρύτερο πληθυσμό ηλικίας 35-54 ετών, ως η πλησιέστερη ηλικιακή κατηγορία στο εύρος των 40-59 ετών.

Επιπλέον, τα διαθέσιμα στοιχεία για το επίπεδο εκπαίδευσης στον ευρύτερο πληθυσμό δεν διακρίνουν μεταξύ αποφοίτων λυκείου και γυμνασίου, καθώς και μεταξύ κατόχων πτυχίου και μεταπτυχιακού – διδακτορικού διπλώματος. Όσον αφορά το επάγγελμα, επιπλέον δυσκολία προκύπτει από την αλλαγή στο σύστημα ταξινόμησης των επαγγελματιών το 2011, η οποία δημιουργεί ασυνέχεια στις σειρές (series break).

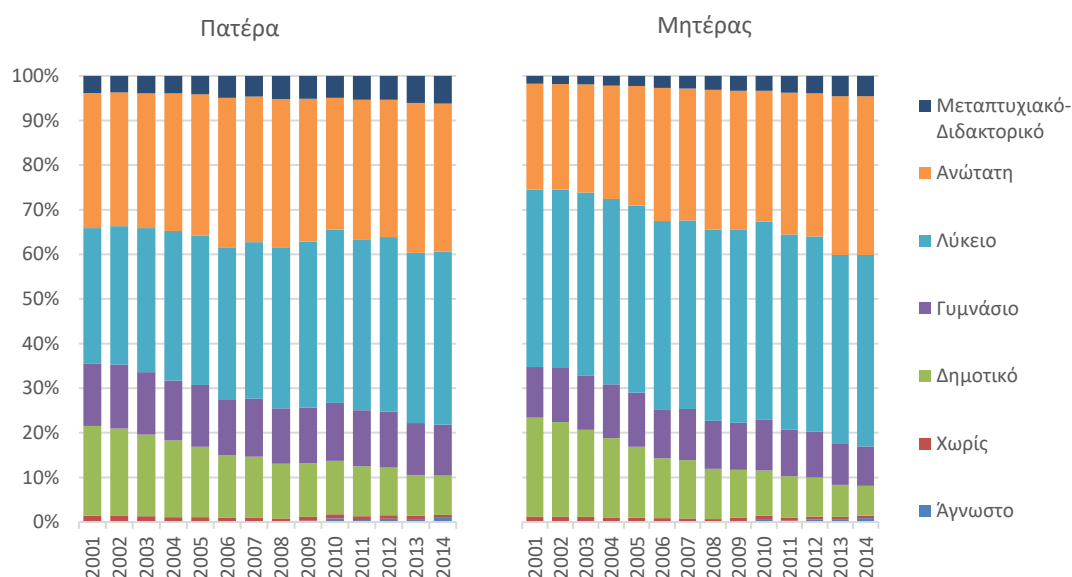
Παρά τους παραπάνω περιορισμούς στα δεδομένα, οι συγκρίσεις που παρουσιάζονται στο παρόν κεφάλαιο προσφέρουν ενδείξεις για τον βαθμό στον οποίο ομάδες του πληθυσμού έχουν μειωμένη πρόσβαση στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Μελλοντική έρευνα που αξιοποιεί μικροδεδομένα απογραφής που αφορούν τον γενικότερο πληθυσμό θα είναι σε θέση να εξετάσει το συγκεκριμένο θέμα με μεγαλύτερο βαθμό ευρωστίας.

4.2 Επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων

Το επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων σε ένα νοικοκυριό έχει σημαντική επιρροή στα ενδιαφέροντα που αναπτύσσει ένα άτομο για τη μελλοντική του επαγγελματική πορεία. Επιπλέον, η εκπαίδευση συσχετίζεται στενά με την εισοδηματική κατάσταση του νοικοκυριού, καθώς τα άτομα με υψηλότερη εκπαίδευση τείνουν να έχουν αυξημένη πιθανότητα εξεύρεση εργασίας και υψηλότερες αμοιβές (IOBE, 2018). Επομένως, η

εκπαίδευση των γονέων ενός φοιτητή αποτελεί κοινωνικό χαρακτηριστικό που ενδέχεται να επηρεάζει σημαντικά τις ευκαιρίες πρόσβασής του στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Διάγραμμα 4.1: Διάρθρωση φοιτητών ανάλογα με την εκπαίδευση των γονέων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Το 2014, το 38,8% των φοιτητών που εγγράφηκαν σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είχαν ως πατέρα απόφοιτο λυκείου (Διάγραμμα 4.1). Ακολουθούν, με 33,1% οι πρωτοετείς φοιτητές με πατέρα πτυχιούχο ανώτατης εκπαίδευσης. Στην πλευρά της μητέρας, τα αντίστοιχα ποσοστά είναι ελαφρώς υψηλότερα, καθώς το 42,9% των φοιτητών είχαν μητέρα με απολυτήριο λυκείου και το 35,6% μητέρα απόφοιτη ανώτατης εκπαίδευσης.

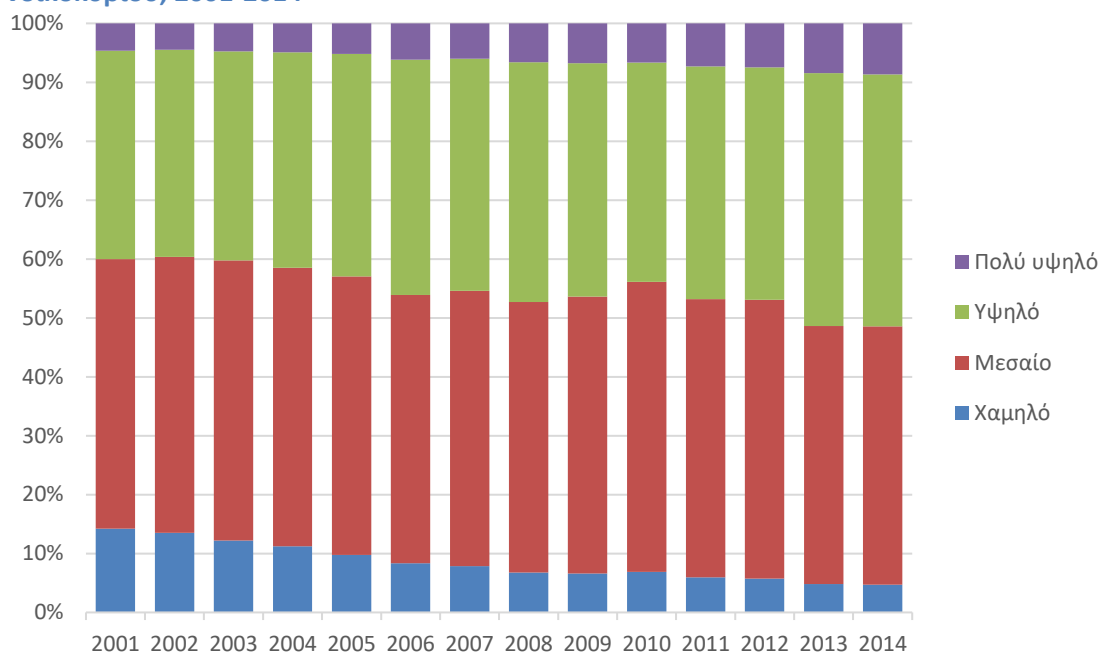
Παρατηρείται σημαντική υποχώρηση του μεριδίου φοιτητών με πατέρα ή μητέρα με επίπεδο εκπαίδευσης που περιορίζεται στο απολυτήριο δημοτικού σχολείου. Συγκεκριμένα, το ποσοστό φοιτητών με πατέρα με δημοτική εκπαίδευση περιορίζεται σε 8,8% το 2014, από 20,1% το 2001 (μείωση κατά 11,3 ποσοστιαίες μονάδες). Αντίστοιχα, στην πλευρά της μητέρας, αυτό το ποσοστό περιορίζεται κατά 15,5 π.μ., από το 22,2% το 2001 σε 6,6% το 2014. Μειώνεται επίσης το ποσοστό φοιτητών με γονείς που έχουν αποφοιτήσει από το Γυμνάσιο (-2,5 π.μ. στην πλευρά τόσο του πατέρα όσο και της μητέρας) ή δεν έχουν τελειώσει το Δημοτικό (-0,78 π.μ. στην πλευρά του πατέρα και -0,67 π.μ. στην πλευρά της μητέρας).

Αντίθετα, σημαντική αύξηση παρατηρείται στο ποσοστό φοιτητών με πατέρα απόφοιτο λυκείου (8,4 π.μ., από 30,5% σε 38,8%). Αυξάνεται επίσης το μερίδιο φοιτητών με πατέρα απόφοιτο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (2,9 π.μ., από 30,3% το 2001 σε 33,1% το 2014) και με πατέρα με μεταπτυχιακό ή διδακτορικό δίπλωμα (2,3 π.μ., από 3,9% σε 6,2%).

Στην πλευρά της μητέρας, η μεγαλύτερη αύξηση παρατηρείται στο ποσοστό φοιτητών με μητέρα απόφοιτη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (11,8 π.μ., από 23,7% σε 35,6%). Αύξηση παρατηρείται και στο ποσοστό των φοιτητών με μητέρες που έχουν αποφοιτήσει από το λύκειο, κατά 3,2 π.μ. (από 39,7% σε 42,9%) και των φοιτητών με μητέρες με μεταπτυχιακό ή διδακτορικό δίπλωμα (2,8 π.μ., από 1,8% σε 4,6%).

Διάγραμμα 4.2: Διάρθρωση φοιτητών ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο του νοικοκυριού, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Συνδυάζοντας το επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων εντός του ιδίου νοικοκυριού, παρατηρούμε αύξηση του μορφωτικού επιπέδου των νοικοκυριών των πρωτοετών φοιτητών (Διάγραμμα 4.2). Συγκεκριμένα, το ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από νοικοκυριά με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο μειώνεται από 14,2% το 2001 σε 4,7% το 2014, μείωση κατά 9,5 π.μ.¹⁶ Μειώνεται επίσης και το ποσοστό των νοικοκυριών με μεσαίο μορφωτικό επίπεδο, κατά 1,9 π.μ., από 45,8% σε 43,9%. Από την άλλη, αυξάνεται το ποσοστό των φοιτητών με υψηλό και πολύ υψηλό μορφωτικό επίπεδο, κατά 7,4 π.μ. (από 35,4% σε 42,8%) και 4,0 π.μ. (από 4,6% σε 8,7%) αντίστοιχα.

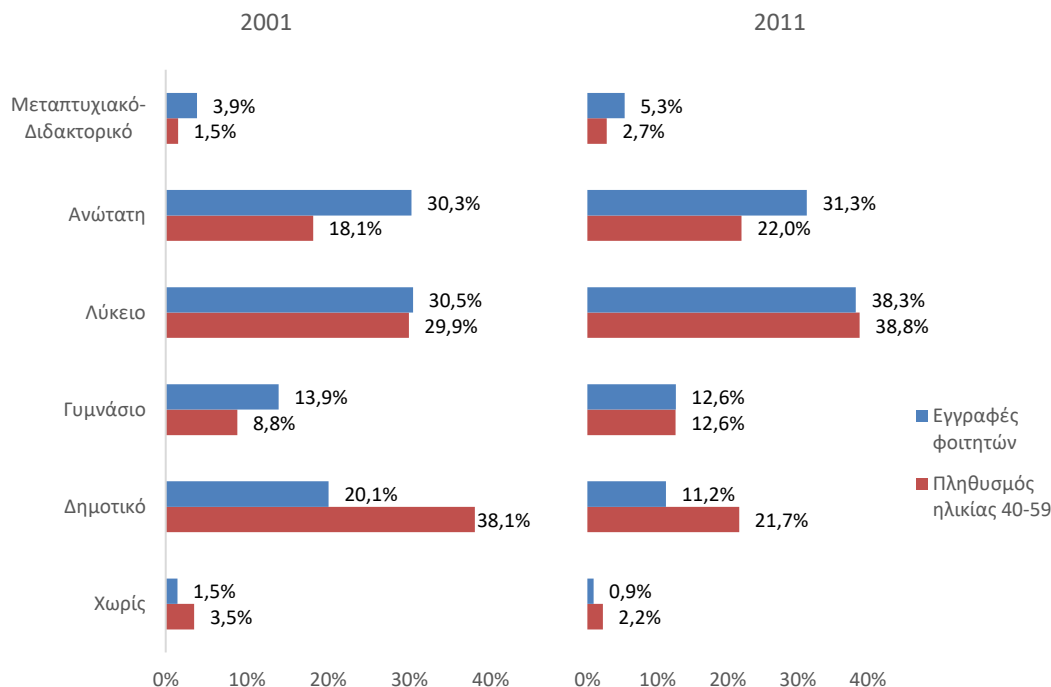
Η άνοδος του εκπαιδευτικού επιπέδου των γονέων των φοιτητών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση του μορφωτικού επιπέδου ευρύτερα στον πληθυσμό της χώρας. Μεταξύ των δυο τελευταίων απογραφών πληθυσμού που πραγματοποιήθηκαν το 2001 και το 2011, το ποσοστό ανδρών με απολυτήριο δημοτικού σχολείου στις ηλικίες 40-59 ετών¹⁷ μειώθηκε από 38,1% σε 21,7%, ενώ αυξήθηκε το ποσοστό ανδρών με δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση (Διάγραμμα 4.3). Ακόμα πιο έντονη ήταν η μείωση του ποσοστού γυναικών αντίστοιχης ηλικίας με πρωτοβάθμια εκπαίδευση την ίδια περίοδο, κατά 20,2 π.μ., από 45,1% το 2001 σε 24,9% το 2011. Αντίστοιχα, αυξήθηκαν

¹⁶ Το ποσοστό των φοιτητών που προέρχονται από νοικοκυριά με πολύ χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, όπου κανένας από τους δυο γονείς δεν έχει τελειώσει ούτε το δημοτικό, ήταν αμελητέο τα περισσότερα έτη και παραλείπεται από την ανάλυση.

¹⁷ Τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ από την απογραφή πληθυσμού ανά επίπεδο εκπαίδευσης παρουσιάζονται σε πενταετείς ομάδες ηλικίας. Επιλέχθηκαν οι ομάδες ηλικίας 40-44, 45-49, 50-54 και 55-59, καθώς οι συγκεκριμένες ηλικίες γονέων συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο ποσοστό παιδιών φοιτητικής ηλικίας. Ενδεικτικά, με βάση στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ από την απογραφή του 2011, το 91,6% των μητέρων για τις οποίες το μεγαλύτερο παιδί ήταν ηλικίας 19-24 ετών ανήκαν στις ηλικιακές ομάδες 40-59 ετών.

σημαντικά οι απόφοιτες λυκείου κατά 10,0 π.μ. και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατά 8.0 π.μ. (Διάγραμμα 4.4).

Διάγραμμα 4.3: Εγγραφές ανά επίπεδο εκπαίδευσης του πατέρα και πληθυσμός αντρών ηλικίας 40-59 ανά επίπεδο εκπαίδευσης, 2001 και 2011

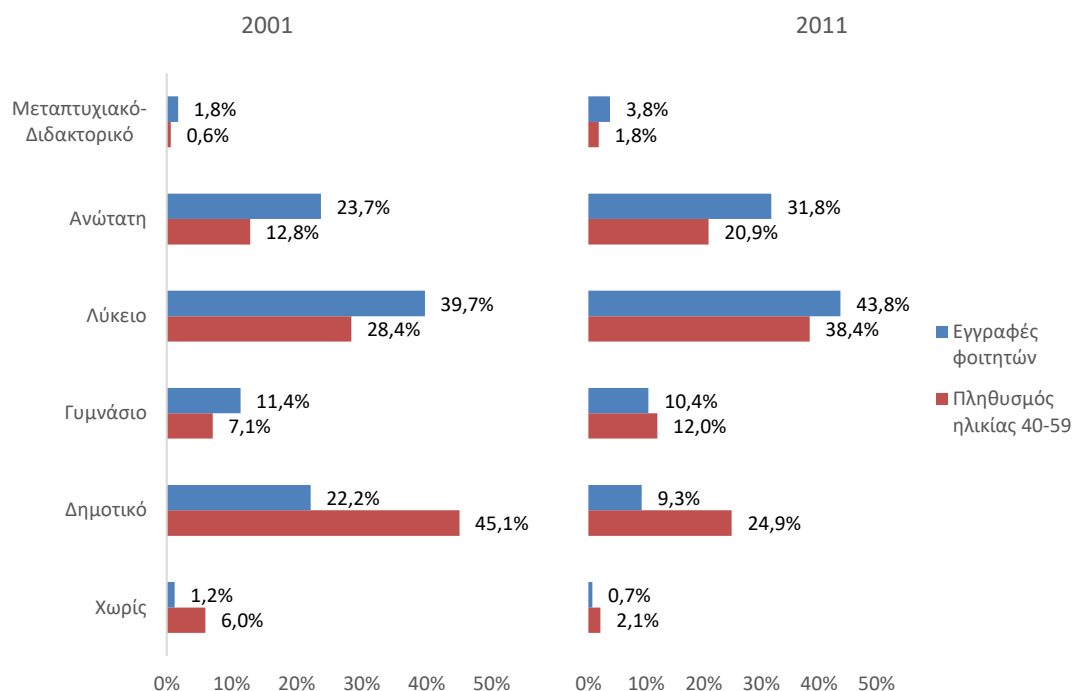

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Συγκρίνοντας τη διάρθρωση των γονέων φοιτητών και του γενικού πληθυσμού ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης, παρατηρούμε θετική συσχέτιση της εκπαίδευσης γονέων με την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Συγκεκριμένα, ενώ στον γενικότερο πληθυσμό ηλικίας 40-59 ετών, το 22,0% των ανδρών και το 20,9% των γυναικών ήταν απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης το 2011, το αντίστοιχο ποσοστό στους γονείς φοιτητών ήταν αυξημένο κατά 9,3 π.μ. στην πλευρά του πατέρα (στο 31,3%) και κατά 10,9 π.μ. στην πλευρά της μητέρας (στο 31,8%). Αυξημένα ποσοστά γονέων φοιτητών σε σύγκριση με το γενικότερο πληθυσμό παρατηρούνται και στους κατόχους μεταπτυχιακού-διδακτορικού διπλώματος, κατά 2,6 π.μ. στην πλευρά του πατέρα και 2,0 π.μ. στην πλευρά της μητέρας. Αντίθετα, μειωμένα είναι τα ποσοστά γονέων φοιτητών με απολυτήριο δημοτικού σε σχέση με τον ευρύτερο πληθυσμό (κατά 10,5 π.μ. στην πλευρά του πατέρα και κατά 15,6 π.μ. στην πλευρά της μητέρας).

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η διαφοροποίηση των φύλων όσον αφορά στο λύκειο. Οι φοιτητές με πατέρα απόφοιτο λυκείου έχουν περίπου το ίδιο μερίδιο σε σύγκριση με τον γενικότερο πληθυσμό ανδρών (-0,5 π.μ. το 2011). Ωστόσο, το να έχει ένα παιδί μητέρα απόφοιτη λυκείου φαίνεται πως βελτιώνει τις προοπτικές πρόσβασής του στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς το ποσοστό των φοιτητών με μητέρα απόφοιτη λυκείου ανερχόταν σε 43,8%, όταν στο γενικότερο πληθυσμό γυναικών ηλικίας 40-59 ετών το ποσοστό αποφοίτων λυκείου ήταν μικρότερο κατά 5,4 π.μ. το 2011 (στο 38,4%).

Διάγραμμα 4.4: Εγγραφές ανά επίπεδο εκπαίδευσης της μητέρας και πληθυσμός γυναικών ηλικίας 40-59 ανά επίπεδο εκπαίδευσης, 2001 και 2011

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σε διαχρονική σύγκριση, φαίνεται πως οι ανισότητες πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης γονέων μειώθηκαν μεταξύ του 2001 και του 2011. Συγκεκριμένα, η διαφορά στο μερίδιο γονέων φοιτητών και γενικότερου πληθυσμού με πρωτοβάθμια εκπαίδευση μειώθηκε από 18,0 π.μ. το 2001 σε 10,5 π.μ. το 2011 στους άνδρες και από 22,9 π.μ. σε 15,6 π.μ. το 2011 στις γυναίκες.

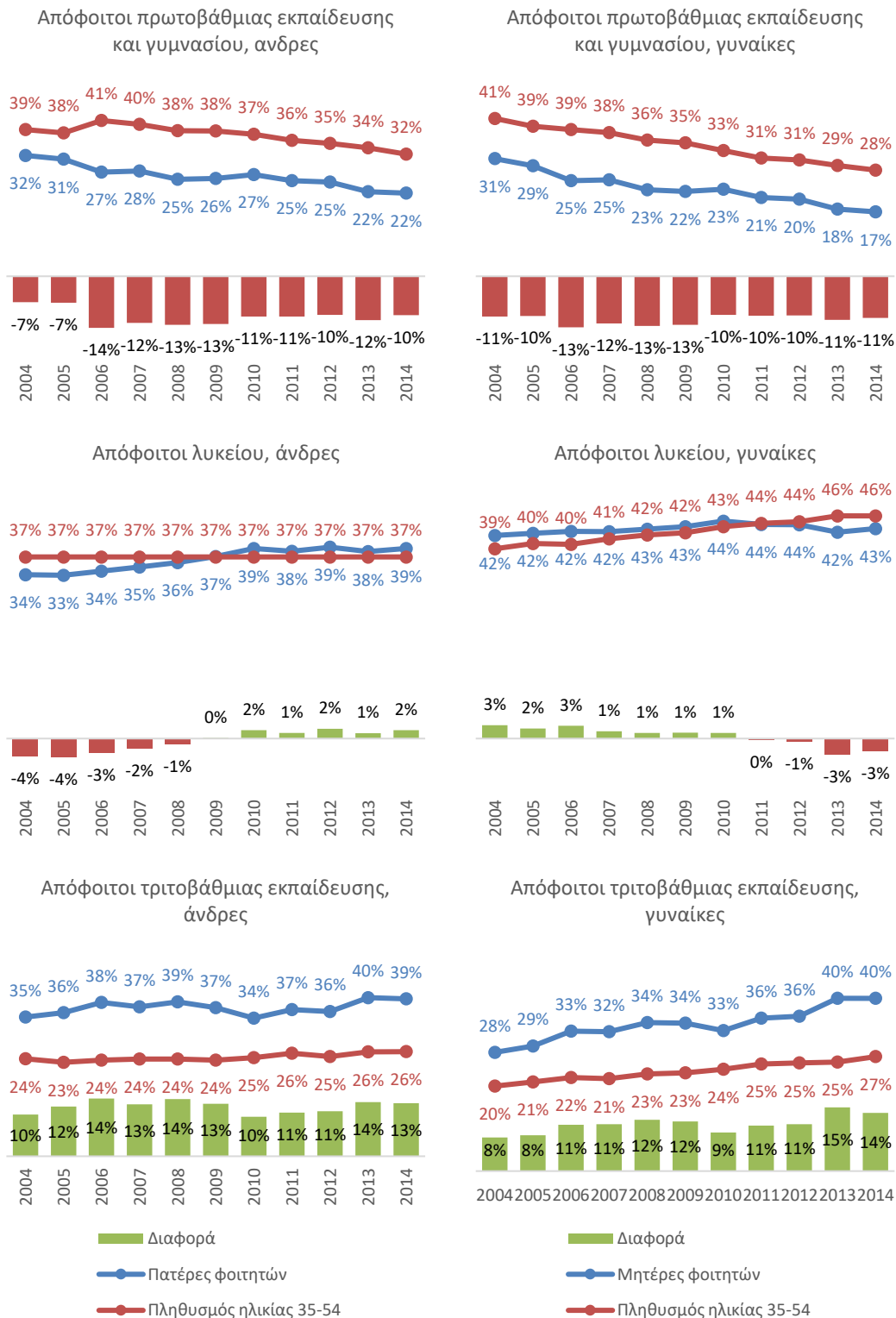
Αντίστοιχα, το γυμνάσιο, που προσέδιδε κάποιο πλεονέκτημα για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση το 2001, δεν φαίνεται να επιδρά το 2011. Η απόκλιση υπέρ των γονέων φοιτητών κατά 5,1 π.μ. στους άνδρες το 2001 εξαλείφθηκε πλήρως το 2011, ενώ στις γυναίκες από θετική το 2001 (4,3 π.μ.) έγινε αρνητική το 2011 (-1,5 π.μ.).

Μειώθηκε αισθητά και η απόκλιση των ποσοστών στις γυναίκες απόφοιτες λυκείου (από 11,3 π.μ. σε 5,4 π.μ.), καθώς και στους άνδρες πτυχιούχους (από 12,1 π.μ. σε 9,3 π.μ.). Ωστόσο, διευρύνθηκε η απόκλιση όσον αφορά στους κατόχους μεταπτυχιακών – διδακτορικών διπλωμάτων, από 2,3 π.μ. σε 2,6 π.μ. στους άνδρες και από 1,1 π.μ. σε 2,0 π.μ. στις γυναίκες, ενώ στις γυναίκες απόφοιτες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης η απόκλιση δεν μεταβλήθηκε μέσα στην εξεταζόμενη δεκαετία.

Θετική σχέση εκπαίδευσης γονέων και πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση διαφαίνεται και με βάση σύγκρισης των στοιχείων από τα ατομικά στατιστικά δελτία φοιτητών με εκτιμήσεις για τη δημογραφική εξέλιξη του πληθυσμού στη βάση δεδομένων της Eurostat.¹⁸

¹⁸ Οι εκτιμήσεις για τη διάρθρωση του πληθυσμού ανά ηλικιακή ομάδα και επίπεδο εκπαίδευσης στη βάση δεδομένων της Eurostat είναι διαθέσιμες ανά έτος για την περίοδο 2004-2017, ωστόσο δεν

Διάγραμμα 4.5: Διάρθρωση των εγγαφών με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης γονέων σε σύγκριση με το ευρύτερο πληθυσμό ηλικίας 35-54, 2004-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

έχουν το αντίστοιχο βαθμό ανάλυσης, καθώς δεν διακρίνουν μεταξύ αποφοίτων λυκείου και γυμνασίου, καθώς και μεταξύ κατόχων πτυχίου και μεταπτυχιακού – διδακτορικού διπλώματος. Επιπλέον, είναι διαθέσιμα για ευρύτερες και διαφορετικές ηλικιακές ομάδες, όπως 35-44, 35-54 και 45-54, και όχι ανά πενταετείς ομάδες, όπως στα στοιχεία απογραφής της ΕΛΣΤΑΤ.

Συγκεκριμένα, το ποσοστό φοιτητών με πατέρα απόφοιτο γυμνασίου ή χαμηλότερης βαθμίδας εκπαίδευσης ανήλθε σε 21,8% το 2014, κατά 10,2 π.μ. χαμηλότερο σε σχέση με τον ευρύτερο πληθυσμό ανδρών ηλικίας 35-54 ετών (32,1%). Αντίστοιχα, στις γυναίκες η διαφορά στις μητέρες φοιτητών απόφοιτες γυμνασίου ή χαμηλότερης βαθμίδας και στον ευρύτερο πληθυσμό ανήλθε σε -11,0 π.μ. Από την άλλη, υψηλότερη εκπροσώπηση έχουν οι γονείς με πτυχίο ή ανώτερο τίτλο σπουδών, κατά 13,2 π.μ. από την πλευρά του πατέρα και κατά 13,6 π.μ. από την πλευρά της μητέρας.

Παρατηρείται μείωση των ανισοτήτων πρόσβασης ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης γονέων έως το 2009, ωστόσο με την έναρξη της οικονομικής κρίσης οι ανισότητες φαίνεται πως διευρύνονται και πάλι. Συγκεκριμένα, η απόκλιση μεταξύ του ποσοστού φοιτητών με πατέρα απόφοιτο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (συμπεριλαμβανομένων και των κατόχων μεταπτυχιακού και διδακτορικού τίτλου) και ευρύτερου πληθυσμού μειώθηκε από 14,4 π.μ. το 2006 σε 9,9 το 2009, για να ανέλθει και πάλι σε 13,2 π.μ. το 2014. Αντίστοιχα στις γυναίκες, η απόκλιση μειώθηκε από 10,8 π.μ. το 2006 σε 9,0 π.μ. το 2009, αλλά ανήλθε σε 13,6 π.μ. το 2014.

4.3 Κατάσταση απασχόλησης των γονέων

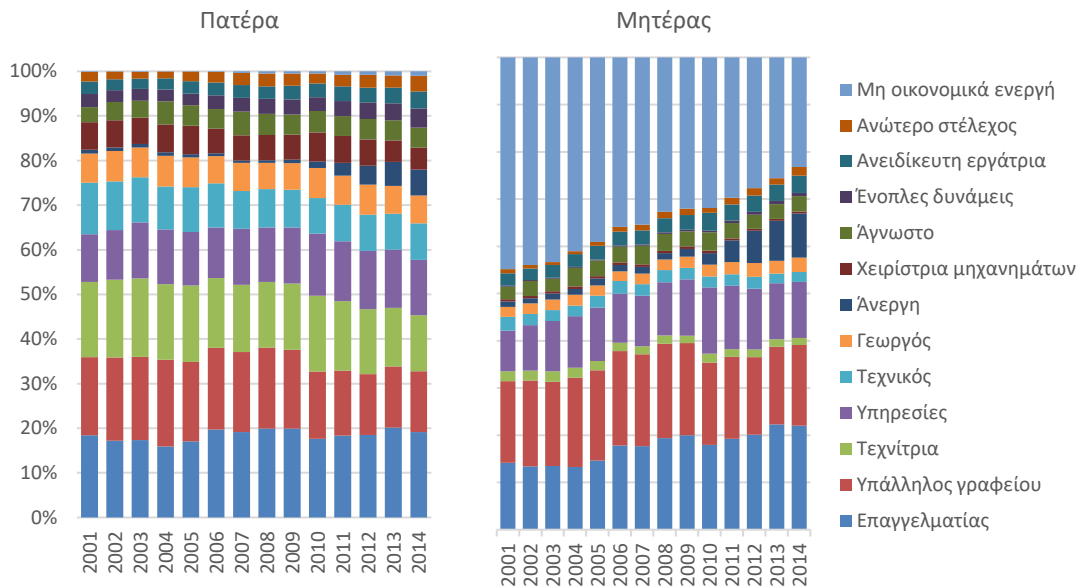
Πέρα από το επίπεδο εκπαίδευσης, η κατάσταση απασχόλησης αποτελεί ένα ακόμα σημαντικό στοιχείο προσδιορισμού του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου ενός νοικοκυριού. Συσχετίζεται στενά με το εισόδημα και επομένως προσδιορίζει και τις δυνατότητες μιας οικογένειας να στηρίζει ιδιωτικές δαπάνες εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των παιδιών μέσα από ιδιωτικά σχολεία, φροντιστήρια και εξωσχολικές δραστηριότητες. Επιπλέον, επηρεάζει τις επιλογές των φοιτητών ως προς τα πεδία σπουδών στα οποία εγγράφονται, ειδικά όταν υπάρχουν αυξημένες προοπτικές πρακτικής εξάσκησης και απασχόλησης σε οικογενειακές επιχειρήσεις και γραφεία ελεύθερων επαγγελματιών.

Περίπου το 19% των πρωτοετών φοιτητών το 2014 είχαν ως πατέρα άτομο που ασκούσε επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα (όπως μηχανικοί, ιατροί, δικηγόροι, οικονομολόγοι, εκπαιδευτικοί, δημοσιογράφοι, και ηθοποιοί, καθώς και διοικητικά στελέχη του δημόσιου τομέα μέχρι τον βαθμό του τμηματάρχη – Πίνακας 2.3 στο Παράρτημα του Κεφ. 0). Στην κατάταξη των φοιτητών με βάση την κατάσταση απασχόλησης του πατέρα, ακολουθούν οι υπάλληλοι γραφείου με 13,7%, οι ειδικευμένοι τεχνίτες (όπως υδραυλικοί, ηλεκτρολόγοι, κτίστες και αρτοποιοί) με 12,5% και οι απασχολούμενοι στις υπηρεσίες (όπως πωλητές, σερβιτόροι και κουρείς), επίσης με 12,5% (Διάγραμμα 4.6).

Στην πλευρά της μητέρας, το μεγαλύτερο ποσοστό καταλαμβάνουν οι μη οικονομικά ενεργές μητέρες (οικιακή απασχόληση), με 23,2% το 2014. Ακολουθούν οι επαγγελματίες με 22,0%, οι υπάλληλοι γραφείου με 17,1% και οι απασχολούμενες στις υπηρεσίες μητέρες με 11,9%.

Στη διαχρονική σύγκριση, η μεγαλύτερη μεταβολή που παρατηρείται στα στοιχεία της περιόδου 2001-2014 αφορά την ραγδαία υποχώρηση του ποσοστού μη οικονομικά ενεργών μητέρων, κατά 21,7 ποσοστιαίες μονάδες (από 44,8% το 2001). Αντίθετα, στην πλευρά της μητέρας αυξάνεται σημαντικά το μερίδιο των επαγγελματιών (κατά 7,8 π.μ., από 14,2%) και των απασχολούμενων στις υπηρεσίες (κατά 3,3 π.μ., από 8,6%). Η επίδραση της κρίσης αντικατοπτρίζεται στη σημαντική αύξηση των άνεργων μητέρων (κατά 8,2 π.μ., από 1,2% το 2001 σε 9,4% το 2014).

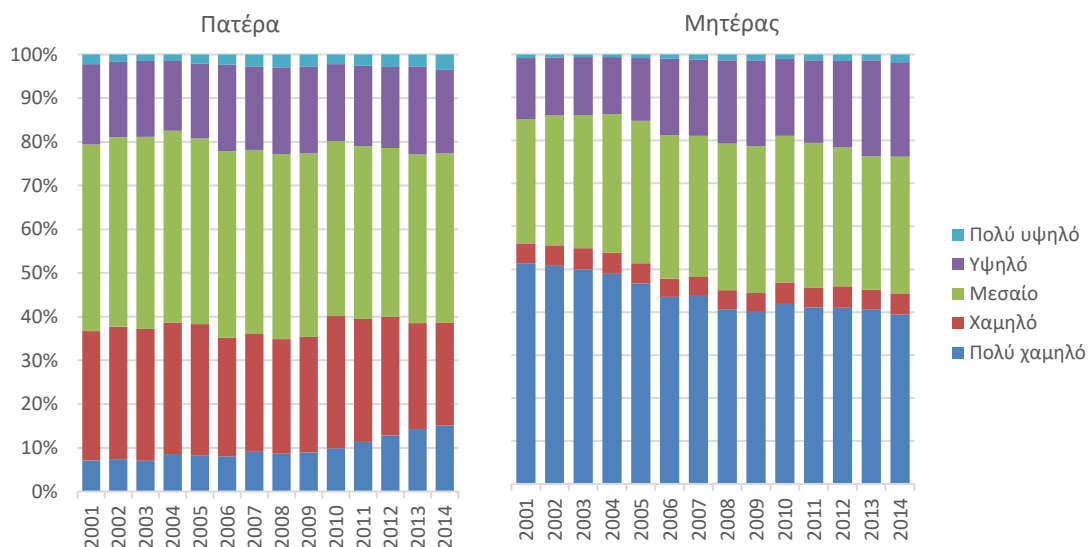
Διάγραμμα 4.6: Διάρθρωση φοιτητών ανάλογα με την απασχόληση των γονέων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Μικρότερες μεταβολές παρατηρούνται στη διάρθρωση των φοιτητών με βάση την κατάσταση απασχόλησης του πατέρα. Μειώνεται αισθητά το ποσοστό των τεχνιτών (κατά 4,4 π.μ., από 16,9% το 2001), των υπάλληλων γραφείου (κατά 3,8 π.μ., από 17,5%) και των τεχνικών (όπως τεχνολόγοι μηχανικής και πληροφορικής, αξιωματικοί μηχανικοί ναυσιπλοΐας, τραπεζικοί και αξιωματικοί σωμάτων ασφαλείας, κατά 3,4 π.μ., από 11,6% το 2001 σε 8,2% το 2014). Αυξάνονται αντίστοιχα τα μερίδια των ανέργων (κατά 5,0 π.μ., από 0,8% το 2001 σε 5,8% το 2014), των απασχολούμενων στις υπηρεσίες (κατά 1,8 π.μ., από 10,7%) και των ανώτερων διοικητικών και διευθυντικών στελεχών δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (κατά 1,4 π.μ., από 2,2% το 2001 σε 3,6% το 2014).

Διάγραμμα 4.7: Διάρθρωση φοιτητών ανάλογα με το επίπεδο απασχόλησης ανά γονέα, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Ομαδοποιώντας τα επαγγέλματα σε πέντε επίπεδα (βλ. Τμήμα 2.5.2), προκύπτει ότι κατά τη διάρκεια της κρίσης αυξάνεται αισθητά το μερίδιο των φοιτητών με πατέρα που έχει πολύ χαμηλό επίπεδο απασχόλησης, κυρίως λόγω της αύξησης της ανεργίας (Διάγραμμα 4.7). Συγκεκριμένα, το ποσοστό φοιτητών με πατέρα πολύ χαμηλού επιπέδου απασχόλησης αυξάνεται κατά 6,2 π.μ. την περίοδο 2009-2014 (από 8,9% το 2009 σε 15,1% το 2014). Αύξηση παρατηρείται και στο μερίδιο των φοιτητών με πατέρα πολύ υψηλού επιπέδου απασχόλησης, κατά 0,8 π.μ. (από 2,7% το 2009), ενώ η μεγαλύτερη μείωση παρατηρείται στα μερίδια του μεσαίου (-3,4 π.μ., από 40,1% το 2009) και χαμηλού (-2,8 π.μ., από 26,4%) επιπέδου απασχόλησης.

Στην πλευρά της μητέρας, η υποχώρηση του μεριδίου φοιτητών με μητέρες πολύ χαμηλού επιπέδου απασχόλησης της περιόδου 2001 – 2008 (κατά 10,7 π.μ., από 51,4% σε 40,6%), ανακόπτεται με την έναρξη της κρίσης. Φαίνεται πως η συνεχιζόμενη μείωση των φοιτητών με μητέρες που έχουν οικιακή απασχόληση αντισταθμίζεται με περίπου ισόποση αύξηση φοιτητών με άνεργες μητέρες κατά τη διάρκεια της κρίσης. Την περίοδο 2001-2008, η περίπου ισόβαρη αύξηση των μητέρων μεσαίου και υψηλού επιπέδου απασχόλησης (κατά 5,2 π.μ. σε κάθε κατηγορία) απορροφούσε τη μείωση των μητέρων οικιακής απασχόλησης. Κατά τη διάρκεια της κρίσης, αυξήθηκε το μερίδιο των φοιτητών με μητέρες υψηλού επιπέδου απασχόλησης κατά 2,0 π.μ., ενώ μειώθηκε αντίστοιχα (κατά 2,5 π.μ.) το μερίδιο των φοιτητών με μητέρες μεσαίου επιπέδου απασχόλησης.

Διάγραμμα 4.8: Διάρθρωση φοιτητών ανάλογα με το επαγγελματικό επίπεδο του νοικοκυριού, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Συνδυάζοντας τα επίπεδα απασχόλησης του πατέρα και της μητέρας, προκύπτει ότι το 41,4% των φοιτητών το 2014 προέρχονται από οικογένειες με μεσαίο επίπεδο απασχόλησης. Μέχρι το 2008, διαφαίνεται μια τάση σημαντικής μείωσης του ποσοστού φοιτητών που προέρχονται από οικογένειες με χαμηλό επίπεδο απασχόλησης, από 23,6% το 2001 σε 18,3% το 2008 (-5,4 π.μ.). Η μείωση αυτή φαίνεται να οφείλεται κυρίως σε βελτίωση του επιπέδου

απασχόλησης μητέρων. Αυξάνεται αντίστοιχα το μερίδιο των φοιτητών με γονείς υψηλού (4,1 π.μ., από 22,9% σε 27,0%) και πολύ υψηλού (1,1 π.μ., από 2,7%) επιπέδου απασχόλησης.

Κατά τη διάρκεια της κρίσης και ειδικά από το 2010, αυξάνεται το ποσοστό των φοιτητών με γονείς πολύ χαμηλού επιπέδου απασχόλησης (2,4 π.μ.), λόγω εκτεταμένης αύξησης της ανεργίας στη χώρα, η οποία επηρεάζει και τους γονείς φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στις λοιπές κατηγορίες απασχόλησης, οι ανισότητες πρόσβασης φαίνεται πως διευρύνονται και το επίπεδο απασχόλησης αποκτά αυξημένη σημασία, καθώς ανεβαίνει το ποσοστό φοιτητών με γονείς υψηλού (3,7 π.μ.) και πολύ υψηλού επιπέδου (1,8 π.μ.) απασχόλησης, ενώ μειώνονται τα μερίδια φοιτητών με γονείς χαμηλού (-4,8 π.μ.) και μεσαίου (-3,1 π.μ.) επιπέδου απασχόλησης. Φαίνεται πως από τη μια πλευρά η ραγδαία αύξηση της ανεργίας κατά τη διάρκεια της κρίσης επηρεάζει αρνητικά και τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των γονέων. Ταυτόχρονα, το υψηλό επίπεδο απασχόλησης φαίνεται να αποκτά αυξημένη σημασία στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση κατά τη διάρκεια της κρίσης.

Από τη σύγκριση των κοινωνικών χαρακτηριστικών των γονέων φοιτητών και του ευρύτερου πληθυσμού αντίστοιχης ηλικίας, προκύπτει ότι το επίπεδο απασχόλησης των γονέων συσχετίζεται θετικά με τις προοπτικές πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (Διάγραμμα 4.9). Συγκεκριμένα, το ποσοστό των φοιτητών με πατέρα χαμηλού ή πολύ χαμηλού επιπέδου απασχόλησης διακυμαίνεται στο εύρος 35%-40%, ενώ στον ευρύτερο πληθυσμό ηλικίας 40-59 ετών, το ποσοστό ανδρών με πολύ χαμηλό ποσοστό διακυμαίνεται στο εύρος 54%-60%. Προκύπτει έτσι μια σημαντική διαφορά της τάξης των 20 π.μ. Αντίστοιχα στην πλευρά της μητέρας, ενώ το ποσοστό γυναικών ηλικίας 40-59 ετών με χαμηλό και πολύ χαμηλό επίπεδο απασχόλησης μειώνεται την περίοδο 2001-2008, η διαφορά μεταξύ των μητέρων φοιτητών και ευρύτερου πληθυσμού με το συγκεκριμένο επίπεδο απασχόληση αυξομειώνεται σε επίπεδα ελαφρώς κάτω από τις 20 π.μ.

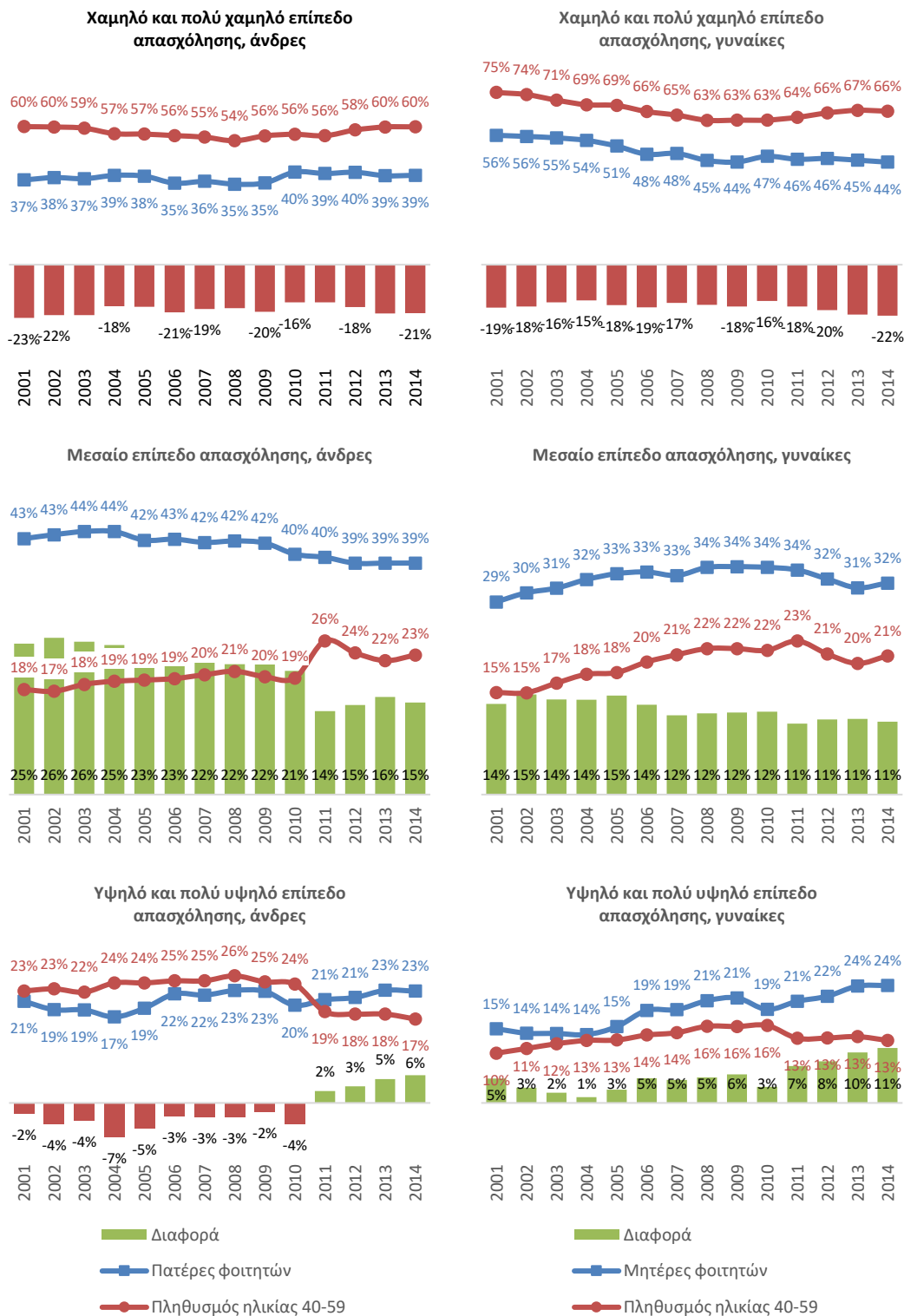
Από την άλλη πλευρά, σημαντικά αυξημένα σε σύγκριση με τον ευρύτερο πληθυσμό είναι τα ποσοστά γονέων φοιτητών με μεσαίο επίπεδο απασχόλησης. Στην πλευρά του πατέρα, η διαφορά είναι υψηλότερη των 20 π.μ. πριν το 2011 και κοντά στις 15 π.μ. έπειτα,¹⁹ ενώ στην πλευρά της μητέρας η διαφορά διακυμαίνεται στο εύρος 10-15 π.μ.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι η διαφορά είναι πολύ μικρότερη όσον αφορά τα υψηλά και πολύ υψηλά επίπεδα απασχόλησης. Φαίνεται πως το ποσοστό των φοιτητών με γονείς που έχουν επιστημονικά επαγγέλματα ή είναι ανώτερα στελέχη δεν είναι τόσο δυσανάλογο σε σχέση με τον ευρύτερο πληθυσμό, ειδικά την περίοδο 2001-2010. Αυτό το γεγονός μπορεί να συσχετίζεται με το ενδεχόμενο τα παιδιά αυτών των γονέων να έχουν αυξημένη πρόσβαση σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εκτός της Ελλάδας, ωστόσο δεν βρέθηκαν κατάλληλα στοιχεία για να εξεταστεί αυτή η υπόθεση.

¹⁹ Η μεταβολή στο ευρύτερο πληθυσμό το 2011 οφείλεται σε αλλαγή του συστήματος ταξινόμησης επαγγελμάτων.

Διάγραμμα 4.9: Διάρθρωση των εγγραφών με βάση το επίπεδο απασχόλησης των γονέων σε σύγκριση με τον ευρύτερο πληθυσμό ηλικίας 40-59, 2004-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

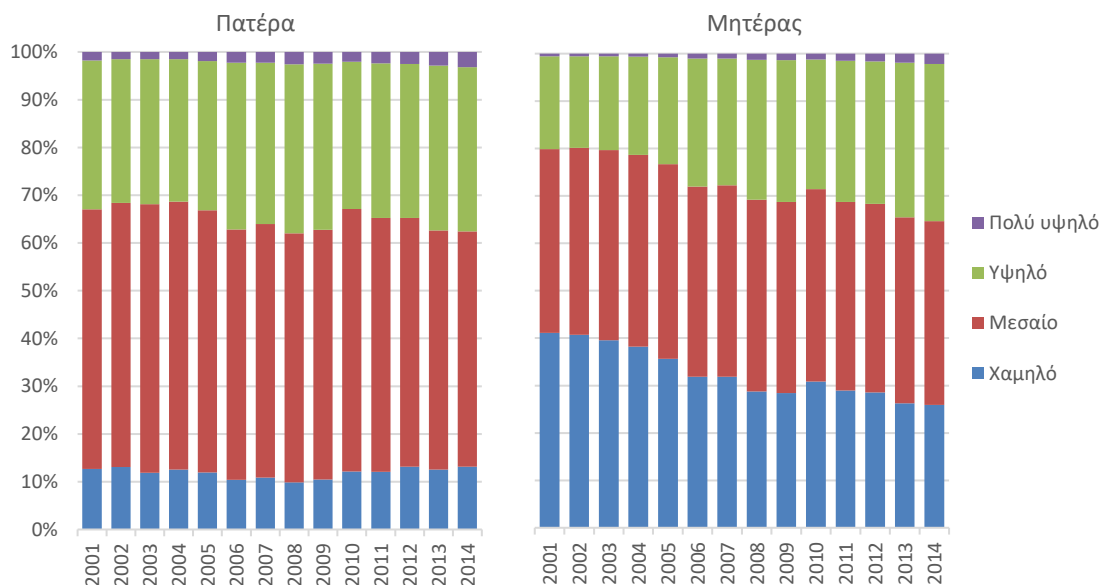
Σημ.: Στα στοιχεία για το επίπεδο απασχόλησης του γενικού πληθυσμού παρατηρείται ασυνέχεια των σειρών (series break) το 2011, όταν αλλάζει το σύστημα ταξινόμησης επαγγελματίων (από ISCO-88 ως ISCO-08). Συγκεκριμένα, το 2011 παρατηρείται ιδιαίτερα μεγάλη πτώση στα ανώτερα στελέχη (π.χ. από 178,7 χιλ. το 2010 σε 78,0 χιλ. το 2011 στους άνδρες ηλικίας 40-59) με αντίστοιχη αύξηση στους απασχολούμενους στις υπηρεσίες (από 93,8 χιλ. το 2010 στους 187,8 χιλ. το 2011).

4.4 Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο των γονέων

Συνδυάζοντας τα στοιχεία απασχόλησης και εκπαίδευσης σε μια μεταβλητή (κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο), προκύπτει ότι οι περισσότεροι φοιτητές έχουν πατέρα μεσαίου κοινωνικού-μορφωτικού επιπέδου (Διάγραμμα 4.10). Συγκεκριμένα, το ποσοστό φοιτητών με πατέρα μεσαίου κοινωνικού-μορφωτικού επιπέδου υπολογίζεται σε 49,3% το 2014, από 54,9% το 2010 και 54,4% το 2001. Ακολουθούν οι φοιτητές με πατέρα υψηλού κοινωνικού-μορφωτικού επιπέδου, με 34,3% το 2014, από 30,8% το 2010 και 31,1% το 2001. Χαμηλό, αλλά με αυξητικές τάσεις κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης, είναι το ποσοστό φοιτητών με πατέρα πολύ υψηλού κοινωνικού-μορφωτικού επιπέδου, από 2,1% το 2010 (και 1,8% το 2001) σε 3,2% το 2014.

Χαμηλότερο, αλλά με τάσεις σύγκλισης, είναι το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο στην πλευρά της μητέρας. Συγκεκριμένα, το ποσοστό των φοιτητών με μητέρα χαμηλού κοινωνικού-μορφωτικού επιπέδου υποχώρησε σε 25,9% το 2014, από 41,1% το 2001. Αντίστροφα, αυξήθηκε την ίδια περίοδο το ποσοστό των φοιτητών με μητέρα υψηλού κοινωνικού-μορφωτικού επιπέδου, από 19,5% σε 33,2%. Το ποσοστό φοιτητών με μητέρα μεσαίου κοινωνικού-μορφωτικού επιπέδου παρέμεινε σχετικά σταθερό όλα αυτά τα χρόνια στην περιοχή του 40%, ενώ αυξάνεται διαχρονικά και ειδικά κατά τη διάρκεια της κρίσης το ποσοστό των φοιτητών με μητέρα πολύ υψηλού κοινωνικού-μορφωτικού επιπέδου, από 0,6% το 2001 σε 1,3% το 2008 και 2,2% το 2014.

Διάγραμμα 4.10: Εξέλιξη του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου ανά γονέα, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Συνδυάζοντας τα χαρακτηριστικά των δυο γονέων, διαφαίνεται τάση αύξησης του ποσοστού φοιτητών που προέρχονται από οικογένειες με υψηλό και πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, με αντίστοιχη μείωση στις οικογένειες με μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο (Διάγραμμα 4.11). Η τάση αυτή φαίνεται να εντείνεται κατά τη διάρκεια της κρίσης.

Διάγραμμα 4.11: Εξέλιξη του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου του νοικοκυριού, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

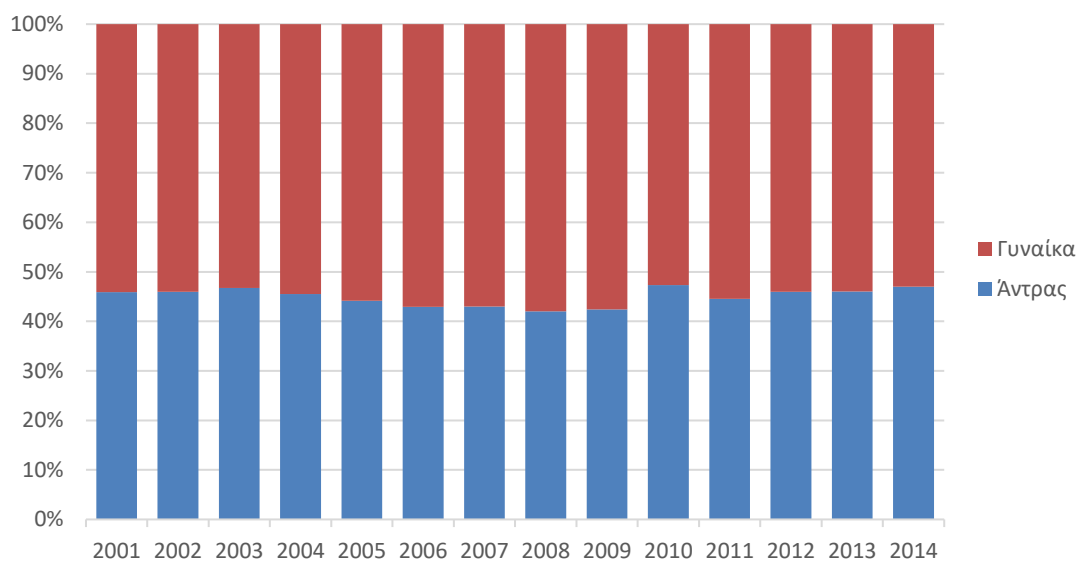
Συγκεκριμένα, το ποσοστό φοιτητών από οικογένειες με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο ανήλθε σε 45,6% το 2014, από 42,3% το 2011 και 36,3% το 2001. Αυξήθηκε και το ποσοστό φοιτητών από οικογένειες με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, από 2,1% το 2001 σε 3,4% το 2011 και 4,7% το 2014. Αντίστροφα, το ποσοστό φοιτητών από οικογένειες με μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μειώθηκε στο 42,5% το 2014 από 47,1% το 2011 και 52,1% το 2001. Το ποσοστό φοιτητών από οικογένειες με χαμηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο ακολουθούσε πτωτική τάση την περίοδο 2001-2008, από 9,5% σε 6,3%, ωστόσο αυτή η τάση ανακόπηκε κατά τη διάρκεια της κρίσης όταν αυτό το ποσοστό παρέμεινε στο εύρος 6,4%-7,8%.

Φαίνεται πως η εισαγωγή της «βάσης του 10» το 2006, καθώς και η απόσυρση του μέτρου το 2010, είχαν επίσης σημαντική επίδραση στη σύνθεση του φοιτητικού πληθυσμού της χώρας ως προς το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο των οικογενειών τους. Συγκεκριμένα, τα ποσοστά των φοιτητών που προέρχονται από οικογένειες με υψηλό και πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο είναι αυξημένα την περίοδο 2006-2009, σε σύγκριση με τα προγενέστερα έτη και με το 2010, ενώ αντίθετα μειωμένα είναι τα ποσοστά με μεσαίο και χαμηλό επίπεδο.

4.5 Φύλο

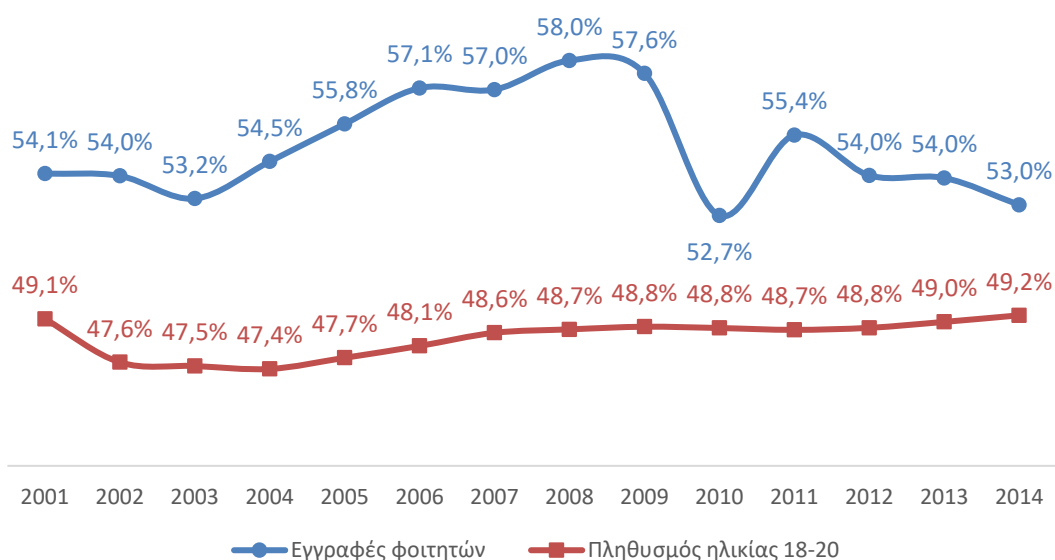
Ως προς το φύλο, το ποσοστό γυναικών στους πρωτοετείς φοιτητές είναι αυξημένο, με τάσεις αύξησης μέχρι το 2008 και μερικής σύγκλισης κατά τη διάρκεια της κρίσης. Συγκεκριμένα, το 53,0% των φοιτητών που εγγράφηκαν το 2014 και συμπλήρωσαν ατομικά στατιστικά δελτία ήταν κορίτσια, από 58,0% το 2008, αλλά και 54,1% το 2001 (Διάγραμμα 4.12).

Διάγραμμα 4.12: Διάρθρωση ανά φύλο φοιτητή

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Διάγραμμα 4.13: Ποσοστό γυναικών στις εγγραφές φοιτητών και στον γενικότερο πληθυσμό ηλικίας 18-20 ετών, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Το ποσοστό κοριτσιών είναι αυξημένο την περίοδο 2006-2009 ενδεχομένως και λόγω της εισαγωγής της «βάσης του 10», η οποία φαίνεται πως επηρέασε δυσανάλογα την εισαγωγή αγοριών. Από την άλλη, η μείωση του ποσοστού γυναικών κατά τη διάρκεια της κρίσης ενδέχεται να οφείλεται και στη χειροτέρευση της κατάστασης στην αγορά εργασίας, όπου οι άντρες έχουν αυξημένη πρόσβαση, κρίνοντας από τα υψηλότερα ποσοστά απασχόλησης και τα μικρότερα ποσοστά ανεργίας στους άντρες.²⁰ Το αυξημένο ποσοστό κοριτσιών στις

²⁰ Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, το 2008 το ποσοστό απασχόλησης στις ηλικίες 20-64 ετών ανήλθε σε 80,1% στους άνδρες και στους 52,6% των γυναικών. Με την κρίση, το ποσοστό αυτό υποχώρησε το

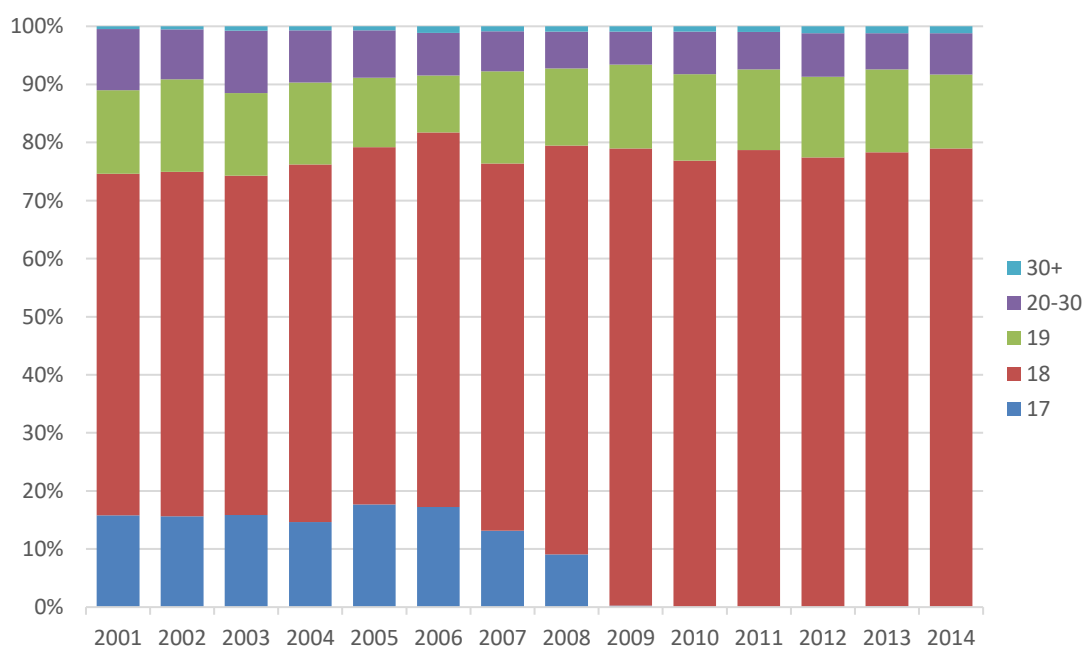
εγγραφές πρωτοετών φοιτητών δεν οφείλεται σε ευρύτερες δημογραφικές τάσεις. Συγκεκριμένα, το ποσοστό γυναικών στο ευρύτερο πληθυσμό ηλικίας 18-20 ετών διακυμαίνεται την εξεταζόμενη περίοδο στο εύρος 47,4%-49,2% (Διάγραμμα 4.13).

4.6 Ηλικία

Σχετικά με την ηλικία, παρατηρείται σημαντική μείωση των δεκαεπτάχρονων φοιτητών, από 15,8% το 2001 και 17,7% το 2005, σε 9,1% το 2008 και λιγότερο από 0,1% από το 2010. Αυτή η αλλαγή φαίνεται πως οφείλεται σε προγενέστερη απόφαση για το όριο ηλικίας εγγραφής παιδιών στο δημοτικό σχολείο από 5,5 σε 6 χρονών τη δεκαετία του 1990, η οποία επηρέασε και την ηλικιακή διάρθρωση των πρωτοετών φοιτητών μετά το 2008.

Μειώνεται επίσης το ποσοστό φοιτητών των ηλικιών 20 με 30 χρονών, από 10,5% το 2001, σε 9,3% το 2008 και 7,1% το 2014. Αντίθετα, αυξάνεται το ποσοστό των δεκαοκτάχρονων φοιτητών, από 58,8% το 2001, σε 70,4% το 2008 και 78,9% το 2014. Αύξηση παρατηρείται και στο ποσοστό φοιτητών άνω των 30 ετών, από 0,5% το 2001 σε 0,9% το 2008 και 1,2% το 2014 (Διάγραμμα 4.14).

Διάγραμμα 4.14: Διάρθρωση εγγραφών ανά ηλικιακή ομάδα

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

4.7 Εθνικότητα και χώρα προέλευσης

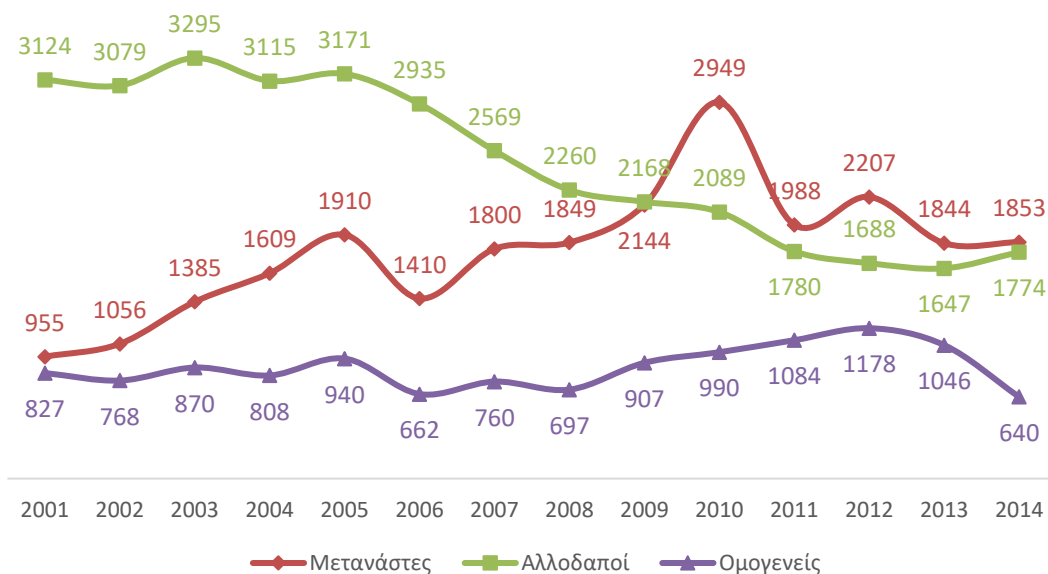
Συνδυάζοντας τα στοιχεία εθνικότητας και προέλευσης, διακρίνονται τέσσερις κατηγορίες φοιτητών στα διαθέσιμα στοιχεία – ημεδαποί, αλλοδαποί, ομογενείς και μετανάστες (Πίνακας 2.1 στο Κεφάλαιο 0). Η συντριπτική πλειονότητα των φοιτητών αποτελούν, φυσικά, οι ημεδαποί φοιτητές (94,1% το 2014, από 92,9% το 2008 και 94,2% το 2001). Σχετικά υψηλός

το 2014 στο 62,6% και 44,3% αντίστοιχα. Την ίδια περίοδο, το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε από 5,1% το 2008 σε 23,7% το 2014 στους άνδρες και από 11,5% σε 30,2% στις γυναίκες.

ήταν ο αριθμός των αλλοδαπών φοιτητών απόφοιτων αλλοδαπών σχολείων μέχρι το 2006 (κοντά στους 3 χιλ.), ωστόσο έκτοτε έχει υποχωρήσει σημαντικά (Διάγραμμα 4.15), αποτελώντας το 2,5% των φοιτητών το 2014 (από 3,4% το 2008 και 3,7% το 2001).

Ο αριθμός των μεταναστών (ξένοι απόφοιτοι ελληνικών λυκείων) που εγγράφηκαν στα ελληνικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και υπέβαλαν ατομικό στατιστικό δελτίο ακολουθούσε έντονα αυξητική τάση μέχρι το ξέσπασμα της κρίσης, ωστόσο έκτοτε έχει υποχωρήσει. Φαίνεται επίσης πως το μερίδιο των μεταναστών φοιτητών επηρεάστηκε αρνητικά και από την εισαγωγή της «βάσης του 10» το 2006.

Διάγραμμα 4.15: Εγγραφές αλλοδαπών και αποφοίτων αλλοδαπών σχολείων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Σημ.: Για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης, ως μετανάστες ορίζονται οι απόφοιτοι ελληνικών δευτεροβάθμιων σχολείων με ξένη υπηκοότητα, ως ομογενείς οι απόφοιτοι ξένων δευτεροβάθμιων σχολείων με ελληνική υπηκοότητα και ως αλλοδαποί φοιτητές οι απόφοιτοι ξένων δευτεροβάθμιων σχολείων με ξένη υπηκοότητα.

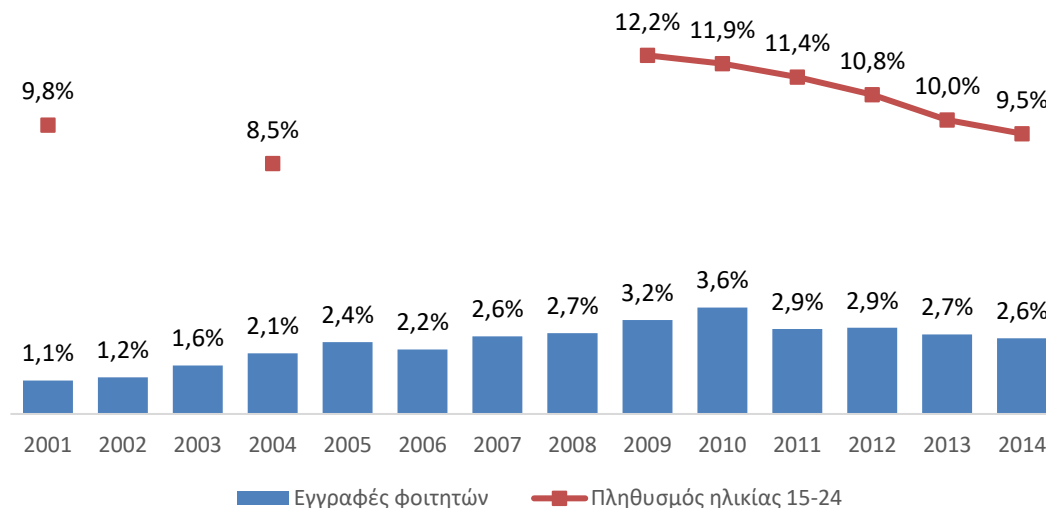
Συγκεκριμένα, το ποσοστό μεταναστών φοιτητών αυξήθηκε από το 1,1% το 2001 σε 2,4% το 2005, υποχώρησε στο 2,2% το 2006, αυξήθηκε απότομα το 2010 με την κατάργηση της «βάσης του 10» σε 3,6% και έκτοτε έχει υποχωρήσει στο 2,6% έως το 2014. Την ίδια περίοδο, το ποσοστό των ομογενών φοιτητών (απόφοιτοι αλλοδαπών σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με ελληνική υπηκοότητα) διακυμάνθηκε στο εύρος 0,9%-1,6%.

Σε σύγκριση με τον ευρύτερο πληθυσμό ηλικίας 15-24, το ποσοστό των μεταναστών στο φοιτητικό πληθυσμό είναι ιδιαίτερα χαμηλό (Διάγραμμα 4.16). Συγκεκριμένα, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Eurostat, το ποσοστό αλλοδαπών μόνιμων κατοίκων της Ελλάδας στις ηλικίες 15-24 ανήλθε σε 9,5% το 2014, κατά 6,9 π.μ. υψηλότερα σε σύγκριση με το ποσοστό μεταναστών στις εγγραφές φοιτητών το 2014. Ωστόσο, η διαφορά μεταξύ του φοιτητικού και του ευρύτερου πληθυσμού ως προς το ποσοστό μεταναστών μικραίνει κατά τη διάρκεια της κρίσης (από 9,0 π.μ. το 2009 σε 6,9 π.μ. το 2014).

Ενδέχεται μέρος της διαφοράς να οφείλεται στο γεγονός ότι πολλοί μετανάστες της συγκεκριμένης ηλικίας έρχονται στη χώρα με σκοπό να εργαστούν και όχι να σπουδάσουν.

Αυτή η υπόθεση ενδεχομένως εξηγεί και τη μείωση της διαφοράς κατά τη διάρκεια της κρίσης, όταν οι συνθήκες στην αγορά εργασίας στην Ελλάδα επιδεινώθηκαν σημαντικά.

Διάγραμμα 4.16: Ποσοστό μεταναστών στις εγγραφές φοιτητών και στον γενικότερο πληθυσμό ηλικίας 15-24 ετών, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat. **Επεξεργασία στοιχείων:** IOBE.

Σημ.: Για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης, ως μετανάστες στις εγγραφές φοιτητών ορίζονται οι απόφοιτοι ελληνικών δευτεροβάθμιων σχολείων με ξένη υπηκοότητα, ενώ ως μετανάστες στον γενικότερο πληθυσμό ορίζονται οι μόνιμοι κάτοικοι της χώρας με ξένη υπηκοότητα.

Όσον αφορά στην χώρα προέλευσης, το 69,8% των φοιτητών ξένης υπηκοότητας που έχουν αποφοιτήσει από λύκεια ημεδαπής ήταν υπήκοοι Αλβανίας (Διάγραμμα 4.17). Το ποσοστό Αλβανών φοιτητών αυξήθηκε ραγδαία την περίοδο 2001-2004 (από 59,1% στο 79,5%), ωστόσο έπειτα υποχώρησε σταδιακά στο 65,1% το 2012. Την διετία 2013-2014, το ποσοστό αυξήθηκε εκ νέου, παρότι σε απόλυτους όρους ο αριθμός φοιτητών με υπηκοότητα Αλβανίας μειώθηκε το 2013 κατά 11,9% και αυξήθηκε κατά μόλις 2,2% το 2014. Το υψηλό ποσοστό και η διαφορετική δυναμική των εγγραφών φοιτητών με υπηκοότητα Αλβανίας κατά τη διάρκεια της κρίσης αναδεικνύουν τις ιδιαίτερα στενές σχέσεις που έχουν αναπτυχθεί μέσα από την μετανάστευση από τη συγκεκριμένη χώρα.

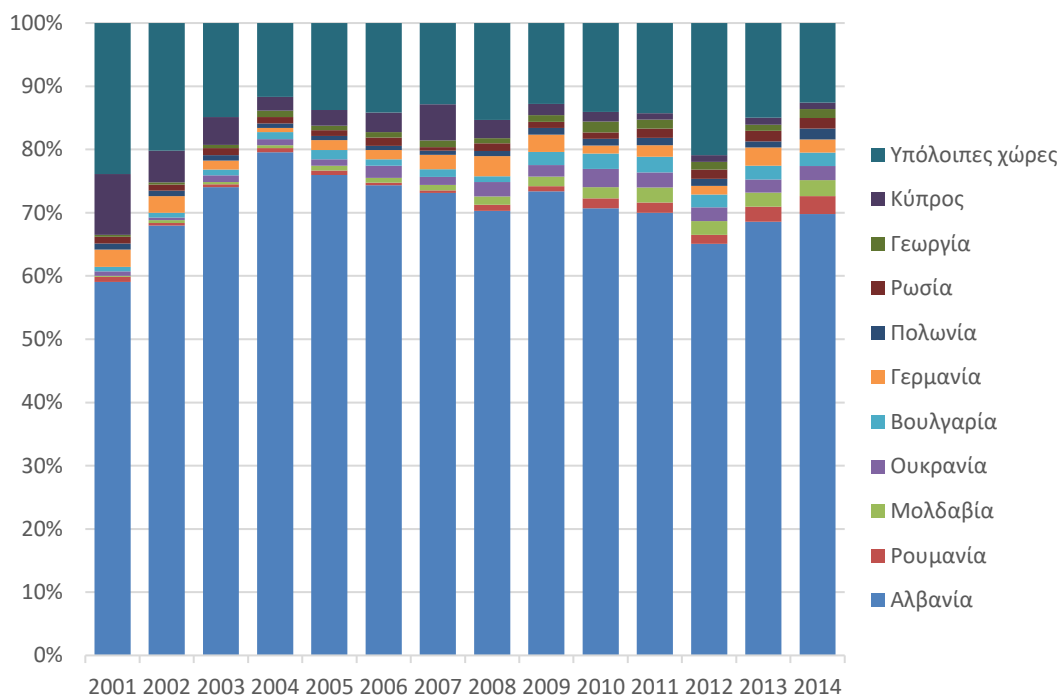
Μετά την Αλβανία στην κατάταξη χωρών με βάση την υπηκοότητα φοιτητών αποφοίτων ελληνικών λυκείων βρίσκονται, με σχετικά παρόμοια ποσοστά, μερικές χώρες της Νότιο-Ανατολικής και Ανατολικής Ευρώπης. Συγκεκριμένα, δεύτερη έρχεται η Ρουμανία με 2,9% και ακολουθούν η Μολδαβία με 2,5%, η Ουκρανία με 2,2% και η Βουλγαρία με 2,1%. Σχετικά υψηλά στην κατάταξη είναι και η Γερμανία, επίσης με 2,1%.

Κατά την περίοδο της κρίσης, παρατηρείται δυσανάλογη μείωση στο ποσοστό εγγραφών φοιτητών αποφοίτων λυκείων ημεδαπής με υπηκοότητα Κύπρου (κατά 0,75 π.μ., από 1,8% το 2009 σε 1,0% το 2014) και Γερμανίας (κατά 0,60 π.μ., από 2,7%). Αντίθετα, αύξηση παρατηρείται στο ποσοστό φοιτητών με υπηκοότητα Ρουμανίας (2,0 π.μ., από 0,8%), Μολδαβίας (1,0 π.μ., από 1,5%) και Ρωσίας (0,7 π.μ., από 1,0%).

Όσον αφορά στους αλλοδαπούς φοιτητές που δεν είναι απόφοιτοι λυκείων ημεδαπής, στην συντριπτική τους πλειονότητα προέρχονται από την Κύπρο. Συγκεκριμένα, το 2014 το 86,7%

των φοιτητών της συγκεκριμένης ομάδας προήλθαν από την Κύπρο, με σημαντική αύξηση κατά τη διάρκεια της κρίσης (από 74,8% το 2009). Δεύτερη στην κατάταξη χωρών με βάση το ποσοστό αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων λυκείων του εξωτερικού το 2014 έρχεται η Αλβανία, με 4,5%. Ακολουθούν η Ρωσία με 1,9% και η Ουκρανία με 1,3%.

Διάγραμμα 4.17: Εγγραφή μεταναστών ανά υπηκοότητα, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

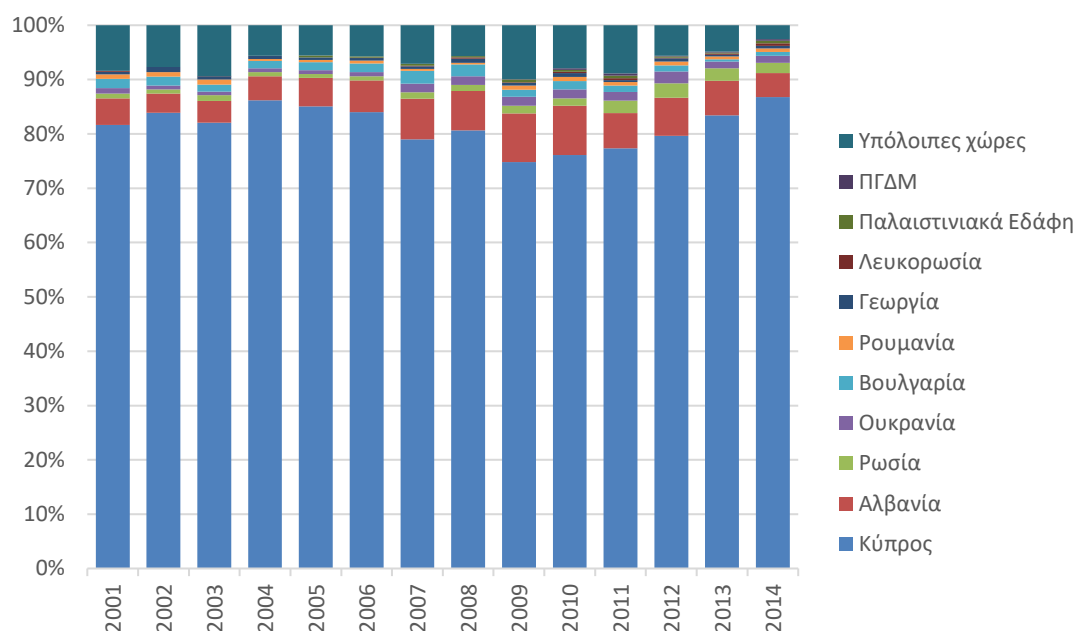
Σημ.: Για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης, ως μετανάστες ορίζονται οι απόφοιτοι ελληνικών δευτεροβάθμιων σχολείων που έχουν ξένη υπηκοότητα.

Χαρακτηριστικό είναι το σχετικά μικρό ενδιαφέρον άλλων υπηκόων χωρών της ΕΕ και μόνιμων κατοίκων του εξωτερικού (πέρα από τους Κύπριους) να φοιτούν στα ελληνικά πανεπιστήμια. Ανάμεσα στη συγκεκριμένη κατηγορία χωρών, οι οποίες απολαμβάνουν ελευθερία κίνησης εντός της ΕΕ, το υψηλότερο ποσοστό, με μόλις 0,7% και 0,6%, έχουν η Βουλγαρία και η Ρουμανία αντίστοιχα. Αναδεικνύεται έτσι η αδυναμία των ελληνικών πανεπιστημίων να προσελκύσουν φοιτητές από τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ μέσα από ξενόγλωσσους κύκλους σπουδών (π.χ. στα αγγλικά).

Στην ανάλυση για την ισότητα πρόσβασης στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με βάση τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών που παρουσιάζεται στο επόμενο κεφάλαιο της μελέτης, έχουν αφαιρεθεί οι αλλοδαποί φοιτητές που δεν ήταν μόνιμοι κάτοικοι της Ελλάδας κατά τη διάρκεια της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσής τους. Κρίθηκε ότι η συγκεκριμένη ομάδα φοιτητών δεν εντάσσονται στους σκοπούς της ανάλυσης, καθώς η μελέτη εξετάζει τον ρόλο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην κοινωνική κινητικότητα εντός της ελληνικής κοινωνίας. Με το ίδιο σκεπτικό, περιλαμβάνονται στην ανάλυση οι μετανάστες που έχουν ενσωματωθεί στην κοινωνία μέσα από το εγχώριο σύστημα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

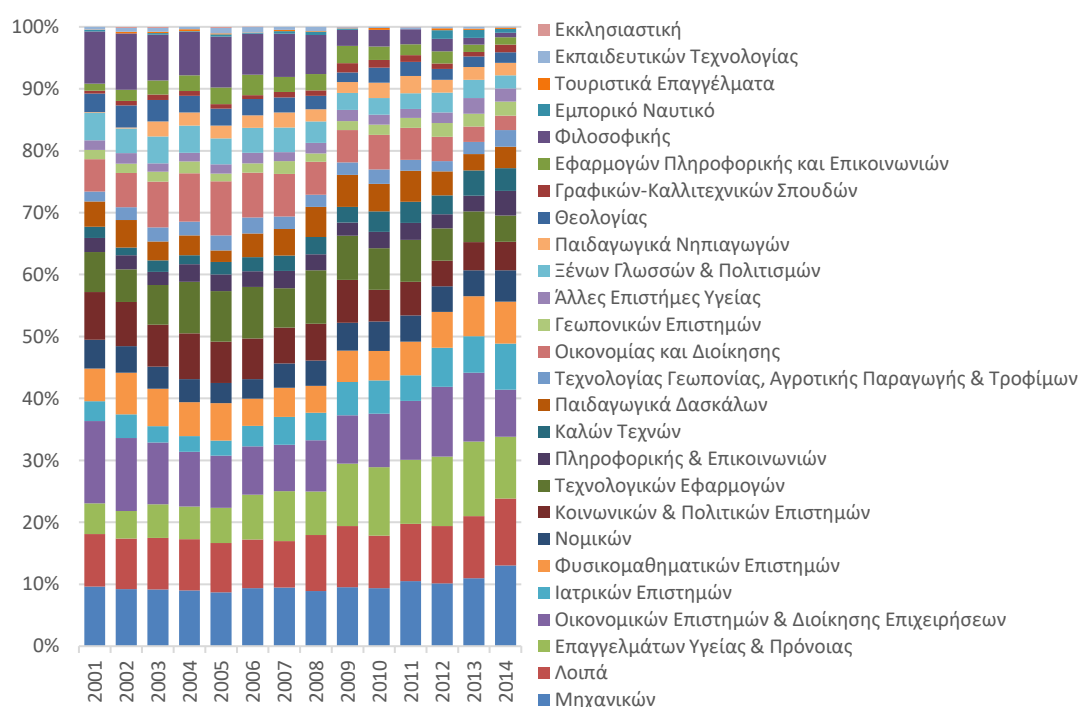
Διάγραμμα 4.18: Αλλοδαποί φοιτητές ανά χώρα προέλευσης, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Σημ.: Για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης, ως αλλοδαπούς ορίζονται οι απόφοιτοι ξένων δευτεροβάθμιων σχολείων που έχουν ξένη υπηκοότητα.

Διάγραμμα 4.19: Εγγραφή αλλοδαπών φοιτητών ανά πεδίο σπουδών, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Σημ.: Για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης, ως αλλοδαποί ορίζονται οι απόφοιτοι ξένων δευτεροβάθμιων σχολείων που έχουν ξένη υπηκοότητα.

Οι αλλοδαποί φοιτητές απόφοιτοι αλλοδαπών σχολείων δεν εμφανίζονται στην περαιτέρω ανάλυση που παρουσιάζεται στο επόμενο κεφάλαιο, ωστόσο οι επιλογές τους ως προς το πεδίο σπουδών παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Το ελκυστικότερο πεδίο σπουδών για

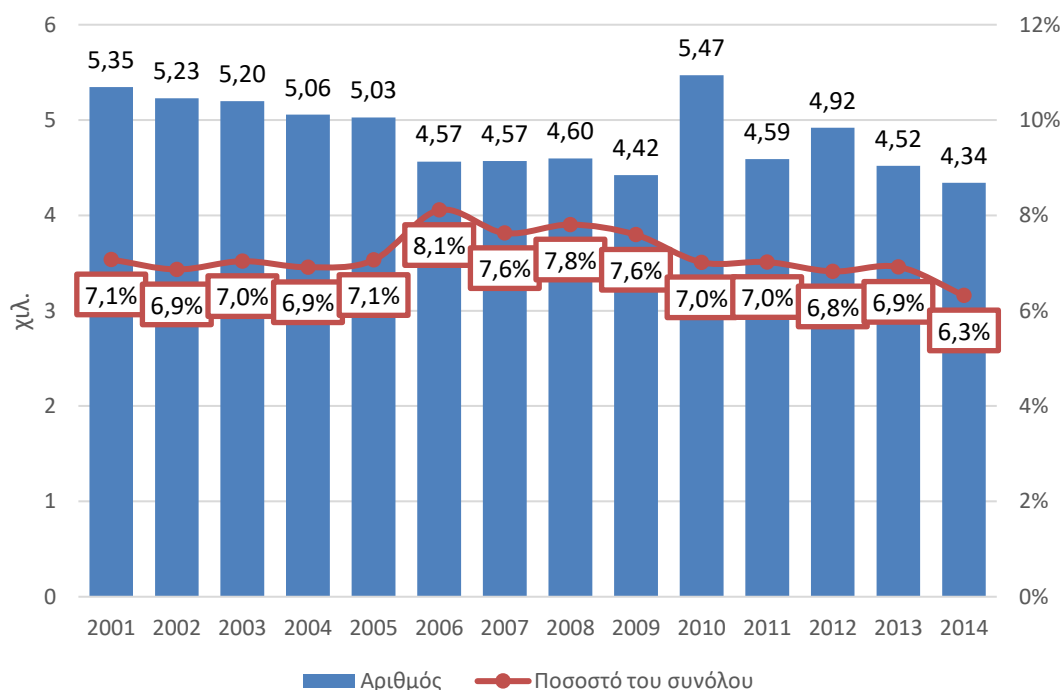
τους αλλοδαπούς φοιτητές, με έντονα αυξητική τάση τα χρόνια της κρίσης, είναι η Μηχανική, καθώς το 13,0% αυτών των φοιτητών εγγράφηκε στο συγκεκριμένο πεδίο το 2014 (Διάγραμμα 4.19). Ακολουθούν οι σπουδές σε επαγγέλματα υγείας και πρόνοιας που προσφέρονται από ΤΕΙ με 10,0%, ενώ οι ιατρικές επιστήμες που διδάσκονται σε πανεπιστημιακά ιδρύματα έρχονται στην τέταρτη θέση, με 7,4%, αμέσως μετά από τις πανεπιστημιακές σπουδές σε οικονομικές επιστήμες και διοίκηση επιχειρήσεων, με 7,6%.

Η μεγαλύτερη αύξηση παρουσιάζει το ποσοστό εγγραφής αλλοδαπών φοιτητών στις σπουδές υγείας που προσφέρονται από ΤΕΙ (5,0 π.μ. αύξηση, από 5,0% το 2001) και από ιατρικές σχολές πανεπιστημίων (4,2 π.μ., από 3,2%), καθώς και στις σπουδές μηχανικής (3,4 π.μ., από 9,6%). Αντίθετα, σημαντική μείωση παρατηρείται στο ποσοστό αλλοδαπών φοιτητών στις σχολές φιλοσοφικής (-7,7 π.μ., από 8,4% το 2001 σε 0,7% το 2014), οικονομικών επιστημών – διοίκησης επιχειρήσεων (-5,6 π.μ., από 13,3%) και κοινωνικών-πολιτικών επιστημών (-3,2 π.μ., από 7,7%).

4.8 Τύπος σχολείο αποφοίτησης

Το ατομικό στατιστικό δελτίο που συμπληρώνουν οι φοιτητές κατά την εγγραφή τους σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης περιλαμβάνει επίσης πληροφορίες για τον τύπο του λυκείου αποφοίτησής τους (ιδιωτικό ή δημόσιο). Προκύπτει από τα στοιχεία ότι το ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από ιδιωτικά λύκεια διακυμαίνεται στο εύρος 6,3%-8,1% (Διάγραμμα 4.20).

Διάγραμμα 4.20: Απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

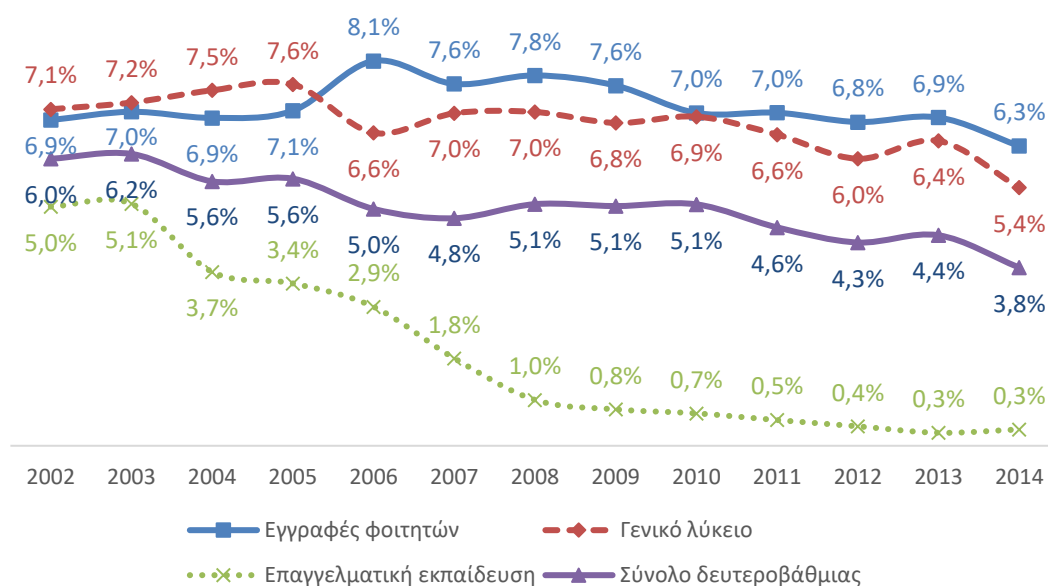
Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται οι απόφοιτοι ξένων δευτεροβάθμιων σχολείων που έχουν ξένη υπηκοότητα, καθώς και οι φοιτητές που έχουν προηγουμένως αποκτήσει άλλο πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Σχετικά αυξημένο είναι το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων την περίοδο 2006-2009 (7,8% κατά μέσο όρο, σε σχέση με 7,0% την περίοδο 2001-2005). Φαίνεται πως η εισαγωγή της «βάσης του 10» περιόρισε εντονότερα την εισαγωγή στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των αποφοίτων δημόσιων παρά ιδιωτικών σχολείων. Μετά το 2010, το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων υποχωρεί σταδιακά, από 7,0% σε 6,3% το 2014.

Η ελαφριά τάση μείωσης των αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων στις εγγραφές πρωτοετών φοιτητών φαίνεται πως ακολουθεί αντίστοιχη τάση στο ευρύτερο πληθυσμό (Διάγραμμα 4.21). Συγκεκριμένα, το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων στο σύνολο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υποχωρεί από 5,1% την τριετία 2008-2010, σε 3,8% το 2014.

Συγκρίνοντας τα ποσοστά αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων στις εγγραφές φοιτητών και στο σύνολο αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, προκύπτει ότι πράγματι τα ιδιωτικά σχολεία έχουν αυξημένη εκπροσώπηση φοιτητών στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η διαφορά διευρύνεται μέχρι την έναρξη της κρίσης, από 0,8 π.μ. το 2002 σε 2,8 π.μ. το 2008 και έπειτα διαकुμαίνεται σε ελαφρώς χαμηλότερα επίπεδα.

Διάγραμμα 4.21: Απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στις εγγραφές φοιτητών σε σύγκριση με τον γενικό πληθυσμό, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. **Επεξεργασία στοιχείων:** ΙΟΒΕ.

Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται οι απόφοιτοι ξένων δευτεροβάθμιων σχολείων που έχουν ξένη υπηκοότητα, καθώς και οι φοιτητές που έχουν προηγουμένως αποκτήσει άλλο πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Εάν όμως εστιάσουμε στους απόφοιτους γενικού λυκείου, αφαιρώντας τους απόφοιτους επαγγελματικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η διαφορά στα ποσοστά των αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων μεταξύ φοιτητών και ευρύτερου πληθυσμού γίνεται σαφώς μικρότερη. Ειδικά πριν από την εισαγωγή της «βάσης του 10», το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων είναι μικρότερο στο φοιτητικό πληθυσμό, σε σύγκριση με το ευρύτερο πληθυσμό αποφοίτων γενικού λυκείου. Το 2010, όταν η οικονομική κρίση δεν έχει ακόμα εκδηλωθεί με πλήρη ένταση, ενώ έχει μόλις καταργηθεί και το μέτρο της «βάσης του 10», το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων στους πρωτοετείς φοιτητές δεν διαφέρει από το αντίστοιχο ποσοστό στους αποφοίτους γενικού λυκείου. Επομένως, όποιο προβάδισμα φαίνεται να

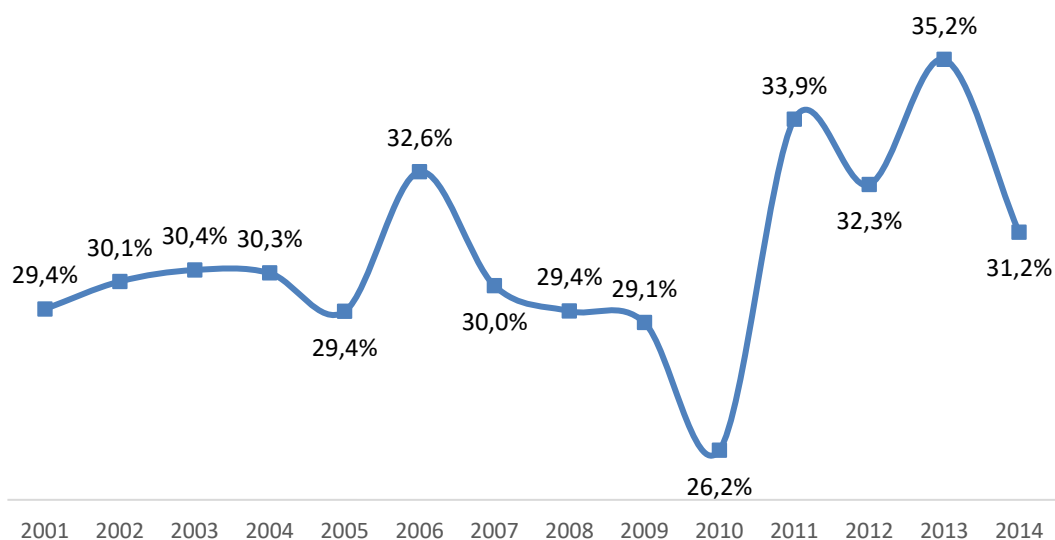
δίνουν τα ιδιωτικά σχολεία στο σύνολό τους σε σύγκριση με τα δημόσια γενικά λύκεια στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση συσχετίζεται αρχικά με την εισαγωγή της «βάσης του 10» και έπειτα με την οικονομική κρίση στη χώρα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχει υψηλό βαθμό ετερογένειας στα ιδιωτικά σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το μέγεθός τους και τα δίδακτρα που εισπράττουν από τους μαθητές τους και επομένως είναι εύλογο να υποθέσουμε ότι υφίστανται σημαντικές διαφορές μεταξύ των ιδιωτικών σχολείων και ως προς τις ευκαιρίες που δημιουργούν ως προς την πρόσβαση των αποφοίτων τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Επίσης, πρέπει να τονίσουμε ότι δεν εξετάζουμε την πρόσβαση σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο εξωτερικό, όπου ενδέχεται να υπάρχει αρκετά υψηλότερο ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων, δεδομένων και των περισσότερων μαθημάτων που προσφέρουν σε ξένες γλώσσες καθώς και των προγραμμάτων τους που ολοκληρώνονται με διεθνές απολυτήριο IB (International Baccalaureate).

4.9 Εντοπιότητα

Τα στοιχεία που υπάρχουν διαθέσιμα από τα ατομικά στατιστικά δελτία των φοιτητών μας επιτρέπουν επίσης να εξετάσουμε τη δυναμική της επιλογής και των δυνατοτήτων των φοιτητών και των οικογενειών τους να σπουδάσουν μακριά από τον τόπο μόνιμης διανομής τους. Εξαιρώντας το 2006, όταν μπήκε σε εφαρμογή η «βάση του 10», το ποσοστό των πρωτοετών φοιτητών που προήλθαν από τον ίδιο νομό διακυμαινόταν πριν την έναρξη της κρίσης κοντά στο 30% (Διάγραμμα 4.22). Στη διάρκεια της κρίσης, το ποσοστό αυτό ανέβηκε σε 33,9% το 2011 και παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις έκτοτε (35,2% το 2013, αλλά και 31,2% το 2014).

Διάγραμμα 4.22: Εξέλιξη της εντοπιότητας των φοιτητών, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

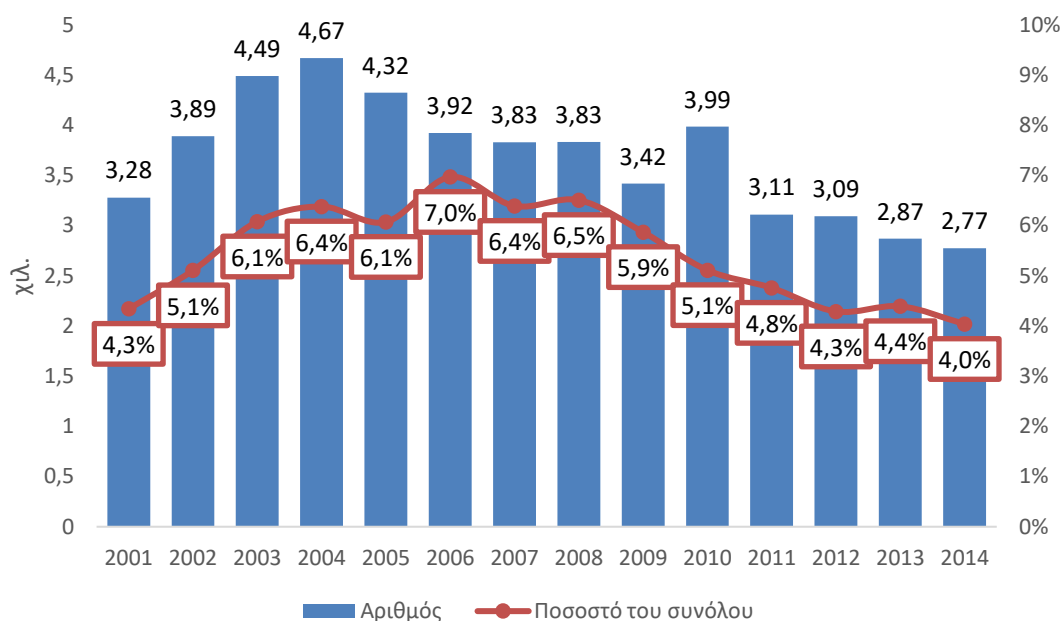
Σημ.: Ως εντοπιότητα ορίζεται το ποσοστό φοιτητών που σπουδάζουν σε τμήμα που βρίσκεται στην ίδια περιφερειακή ενότητα με το λύκειο από το οποίο αποφοίτησαν. Κατά εξαίρεση, η Αττική θεωρείται ως μια περιφερειακή ενότητα για την κατασκευή του δείκτη εντοπιότητας.

Φαίνεται πως η κρίση πράγματι έχει δημιουργήσει δυσκολίες στη δυνατότητα συντήρησης φοιτητών μακριά από το πατρικό σπίτι. Ωστόσο, η σύνδεση της εντοπιότητας με τις οικονομικές συνθήκες δεν είναι τόσο άμεση, κρίνοντας από τις αυξομειώσεις στην εντοπιότητα την περίοδο 2011-2014, όταν το ΑΕΠ της χώρας εξακολουθούσε να μειώνεται. Επομένως, η εξέταση της εντοπιότητας απαιτεί πιο προσεκτική ανάλυση ανά κατηγορία, και τοποθεσία ιδρυμάτων, η οποία επιχειρείται στο επόμενο κεφάλαιο της μελέτης.

4.10 Λοιπά κοινωνικά χαρακτηριστικά

Τα ατομικά στατιστικά δελτία των φοιτητών παρέχουν επίσης πληροφορίες για την κατάσταση απασχόλησης των ίδιων των φοιτητών. Προκύπτει από τα στοιχεία ότι το ποσοστό των φοιτητών που είχαν εργασία κατά την εγγραφή τους στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ακολουθεί ανοδική τάση την περίοδο 2001-2006 (από 4,3% στο 6,5%), αλλά έκτοτε έχει υποχωρήσει (στο 4,0% το 2014 - Διάγραμμα 4.23). Ιδιαίτερα έντονη είναι η μείωση του ποσοστού εργαζομένων φοιτητών τα πρώτα έτη της κρίσης (έως το 2012), όταν αυξάνεται ραγδαία και η ανεργία στο σύνολο της χώρας.

Διάγραμμα 4.23: Εγγραφές εργαζομένων, 2001-2014

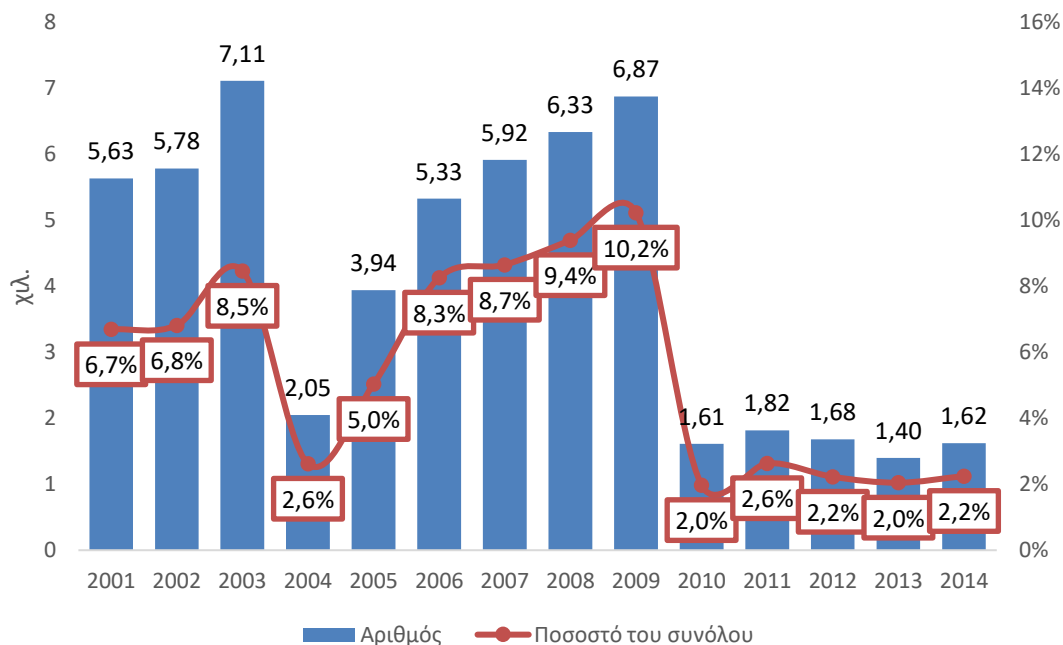
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Τέλος, από τα στοιχεία των ατομικών στατιστικών δελτίων φαίνεται και το ποσοστό φοιτητών που κάνουν εγγραφή για να πάρουν δεύτερο πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το ποσοστό αυτό έχει έντονες διακυμάνσεις την εξεταζόμενη περίοδο, οι οποίες σχετίζονται και με αποφάσεις πολιτικής για τη δυνατότητα απόκτησης δεύτερου πτυχίου.

Συγκεκριμένα, το ποσοστό πτυχιούχων στις εγγραφές σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αυξάνεται από 6,7%-6,8% τη διετία 2001-2002 σε 8,5% το 2003, υποχωρώντας απότομα σε 2,6% το 2004 (Διάγραμμα 4.24). Έπειτα ακολουθεί ανοδική πορεία έως το 2009 (10,2%), αλλά μετά το 2010 το ποσοστό αυτό καθλώνεται στο 2,0%, παραμένοντας στο εύρος 2,0%-2,6% έως το τέλος της εξεταζόμενης περιόδου.

Καθώς πρόκειται ήδη για πτυχιούχους, η συγκεκριμένη κατηγορία πρωτοετών φοιτητών παρουσιάζει μειωμένο ενδιαφέρον ως προς το θέμα της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ανάλογα με τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών. Για αυτό τον λόγο, στο επόμενο κεφάλαιο της μελέτης, η ανάλυση πραγματοποιείται σε στοιχεία που δεν περιλαμβάνουν τη συγκεκριμένη κατηγορία φοιτητών.

Διάγραμμα 4.24: Εγγραφές πτυχιούχων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

4.11 Συμπεράσματα

Σημαντική επίδραση στην εξέλιξη των κοινωνικών χαρακτηριστικών των φοιτητών έχουν οι δημογραφικές τάσεις στον ευρύτερο πληθυσμό της χώρας και η παρατεταμένη οικονομική κρίση. Ειδικότερα ως προς τις δημογραφικές τάσεις, παρατηρείται σημαντική άνοδος του επιπέδου εκπαίδευσης των γονέων των πρωτοετών φοιτητών, τόσο στην πλευρά του πατέρα όσο και της μητέρας.

Αναλυτικότερα, περιορίζεται σημαντικά το ποσοστό φοιτητών με πατέρα με δημοτική εκπαίδευση, από 20,1% το 2001 σε 8,8% το 2014, ενώ μειώνεται το αντίστοιχο ποσοστό στην πλευρά της μητέρας από 22,2% το 2001 σε 6,6% το 2014. Μειώνεται επίσης το ποσοστό φοιτητών με γονείς που έχουν αποφοιτήσει από το Γυμνάσιο ή δεν έχουν τελειώσει το Δημοτικό. Αντίθετα, σημαντική αύξηση παρατηρείται στο ποσοστό φοιτητών με πατέρα απόφοιτο λυκείου (από 30,5% σε 38,8%), τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (από 30,3% το 2001 σε 33,1% το 2014) ή κατόχου μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος (από 3,9% σε 6,2%). Στην πλευρά της μητέρας, αυξάνεται σημαντικά το ποσοστό φοιτητών με μητέρα απόφοιτη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (από 23,7% σε 35,6%) και λυκείου (από 39,7% σε 42,9%), καθώς και των φοιτητών με μητέρες με μεταπτυχιακό ή διδακτορικό δίπλωμα (από 1,8% σε 4,6%).

Η άνοδος του εκπαιδευτικού επιπέδου των γονέων των πρωτοετών φοιτητών, ωστόσο, ακολουθεί τις τάσεις στον ευρύτερο πληθυσμό. Η διαφορά στο επίπεδο εκπαίδευσης των

γονέων φοιτητών και του γενικότερου πληθυσμού της χώρας αντίστοιχης ηλικίας μειώνεται έως το 2009, ωστόσο με την έναρξη της οικονομικής κρίσης οι ανισότητες στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση φαίνεται πως διευρύνονται και πάλι. Συγκεκριμένα, η απόκλιση μεταξύ του ποσοστού φοιτητών με πατέρα απόφοιτο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (συμπεριλαμβανομένων και των κατόχων μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου) και ευρύτερου πληθυσμού μειώνεται από 14,4 ποσοστιαίες μονάδες το 2006 σε 9,9 π.μ. το 2009, για να ανέλθει και πάλι σε 13,2 π.μ. το 2014. Αντίστοιχα στην πλευρά της μητέρας, η απόκλιση μειώνεται από 10,8 π.μ. το 2006 σε 9,0 π.μ. το 2009, αλλά αυξάνεται μετά σε 13,6 π.μ. το 2014.

Αντίστοιχες ανισότητες στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση παρατηρούνται και ως προς το επίπεδο απασχόλησης των γονέων, οι οποίες διευρύνονται κατά τη διάρκεια της κρίσης. Παρατηρείται ραγδαία υποχώρηση του ποσοστού φοιτητών με μη οικονομικά ενεργή μητέρα, από 44,8% το 2001 σε 23,2% το 2014. Η επίδραση της κρίσης αντικατοπτρίζεται σε σημαντική αύξηση του μεριδίου φοιτητών με άνεργη μητέρα (από 1,2% το 2001 και 4,6% το 2011 σε 9,4% το 2014) ή πατέρα (από 0,8% το 2001 και 2,9% το 2011 σε 5,8% το 2014). Σε σύγκριση με τον ευρύτερο πληθυσμό, η διαφορά στο ποσοστό των φοιτητών με γονείς υψηλού και πολύ υψηλού επιπέδου απασχόλησης διευρύνεται από 2,4 π.μ. το 2011 σε 5,6 π.μ. το 2014 στην πλευρά του πατέρα και από 7,5 π.μ. σε 11,1 π.μ. στην πλευρά της μητέρας. Αντίστοιχα, διευρύνεται η αρνητική διαφορά στο ποσοστό φοιτητών με γονείς χαμηλού και πολύ χαμηλού επιπέδου απασχόλησης κατά τη διάρκεια της κρίσης, από -16,4 π.μ. το 2011 σε -21,0 π.μ. στην πλευρά του πατέρα και από -18,2 π.μ. σε -22,1 π.μ. στην πλευρά της μητέρας.

Συνδυάζοντας τα χαρακτηριστικά εκπαίδευσης και απασχόλησης των δυο γονέων, διαφαίνεται τάση αύξησης του ποσοστού φοιτητών που προέρχονται από οικογένειες με υψηλό και πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, με αντίστοιχη μείωση στις οικογένειες με μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο. Η τάση αυτή φαίνεται να εντείνεται κατά τη διάρκεια της κρίσης. Ειδικότερα, το ποσοστό φοιτητών από οικογένειες με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο αυξάνεται σε 45,6% το 2014, από 42,3% το 2011 και 36,3% το 2001. Αντίστοιχα, αυξάνεται και το ποσοστό φοιτητών από οικογένειες με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, από 2,1% το 2001 σε 3,4% το 2011 και 4,7% το 2014. Αντίστροφα, το ποσοστό φοιτητών από οικογένειες με μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μειώνεται στο 42,5% το 2014 από 47,1% το 2011 και 52,1% το 2001. Το ποσοστό φοιτητών από οικογένειες με χαμηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο ακολουθεί πτωτική τάση την περίοδο 2001-2008, από 9,5% σε 6,3%, ωστόσο αυτή η τάση ανακόπτεται κατά τη διάρκεια της κρίσης όταν αυτό το ποσοστό παραμένει στο εύρος 6,4%-7,8%.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει και το γεγονός ότι η εισαγωγή της «βάσης του 10» το 2006, καθώς και η απόσυρση του μέτρου το 2010, είχαν σημαντική επίδραση στη σύνθεση του φοιτητικού πληθυσμού της χώρας ως προς το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο των οικογενειών τους. Συγκεκριμένα, τα ποσοστά των φοιτητών που προέρχονται από οικογένειες με υψηλό και πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο παρουσιάζονται αυξημένα την περίοδο 2006-2009, σε σύγκριση με τα προγενέστερα έτη και με το 2010, ενώ αντίθετα μειωμένα είναι τα ποσοστά με μεσαίο και χαμηλό επίπεδο τη συγκεκριμένη περίοδο.

Το συγκεκριμένο μέτρο εκπαιδευτικής πολιτικής φαίνεται πως είχε αρνητική επίδραση και στην πρόσβαση των ανδρών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η οποία εμφανίζεται μειωμένη την περίοδο 2006-2009. Ειδικότερα, το ποσοστό γυναικών στις εγγραφές φοιτητών διακυμαίνεται στο εύρος 57%-58% την συγκεκριμένη περίοδο, από περίπου 54% την περίοδο 2001-2004. Το ποσοστό γυναικών υποχωρεί απότομα το 2010, όταν καταργείται η βάση του 10, σε 52,7% και έκτοτε διακυμαίνεται, με πτωτική τάση, στο εύρος 53,0%-55,5%. Η μείωση του ποσοστού γυναικών κατά τη διάρκεια της κρίσης ενδέχεται να οφείλεται και στη χειροτέρευση της κατάστασης στην αγορά εργασίας, όπου οι άντρες έχουν αυξημένη πρόσβαση.

Η οικονομική κρίση έχει επιδράσει σημαντικά και στην πρόσβαση των αλλοδαπών φοιτητών στα ελληνικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το ποσοστό αλλοδαπών φοιτητών που είναι απόφοιτοι ελληνικών λυκείων, μετά από μια πορεία σημαντικής αύξησης, από 1,1% το 2001 σε 3,6% το 2010, υποχώρησε κατά τη διάρκεια της κρίσης στο 2,6% το 2014. Σημαντική μείωση παρατηρείται και στο ποσοστό αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων αλλοδαπών σχολείων, ακόμα και πριν από την έναρξη της οικονομικής κρίσης, από 4,6% το 2006 σε 2,5% το 2014.

Ανισότητες στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ειδικά κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής της «βάσης του 10» και κατά την οικονομική κρίση, παρατηρούνται και ως προς τον τύπο του σχολείου αποφοίτησης των φοιτητών σε σύγκριση με τον γενικότερο πληθυσμό. Ειδικότερα, ενώ μέχρι και το 2005 το ποσοστό φοιτητών που έχουν αποφοιτήσει από ιδιωτικό σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δεν υπερβαίνει το αντίστοιχο ποσοστό στους αποφοίτους γενικού λυκείου, το 2006 διαμορφώνεται θετική διαφορά (8,1% έναντι 6,6%), η οποία διατηρείται έως το 2010, όταν καταργείται η βάση του 10. Η διαφορά διευρύνεται εκ νέου στη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και ανέρχεται το 2014 σε 0,9 π.μ. (6,3% έναντι 5,4%).

Σημαντικές είναι οι επιπτώσεις της κρίσης και στο ποσοστό φοιτητών που εργάζονται κατά την εγγραφή τους στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, το ποσοστό αυτό ακολουθεί ανοδική τάση την περίοδο 2001-2006 (από 4,3% σε 7,0%), σταθεροποιείται σε περίπου 6,5% τη διετία 2007-2008 και έκτοτε υποχωρεί σταδιακά, πέφτοντας σε 4,0% το 2014.

4.12 Παράρτημα

Πίνακας 4.1: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανάλογα με την εκπαίδευση του πατέρα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Άγνωστο	0	0	0	0	4	47	66	0	172	622	268	536	440	642
Γυμνάσιο	10,511	10,944	10,310	9,823	9,863	6,993	7,784	7,312	7,232	10,120	8,241	9,045	7,574	7,852
Δημοτικό	15,158	14,906	13,536	12,593	11,264	7,821	8,173	7,225	7,022	9,303	7,324	7,681	5,956	6,045
Λύκειο	23,012	23,574	23,861	24,518	23,771	19,258	21,038	21,186	21,684	30,287	25,037	28,215	24,958	26,682
Χωρίς	1,101	1,073	958	805	760	531	542	453	517	756	568	583	513	464
Μεταπτυχιακό-Διδακτορικό	2,919	2,789	2,893	2,851	2,933	2,751	2,766	3,043	3,000	3,839	3,467	3,860	3,932	4,245
Ανώτατη	22,858	22,874	22,277	22,580	22,598	18,880	19,575	19,663	18,599	23,052	20,460	22,196	21,934	22,770
Σύνολο	75,559	76,160	73,835	73,170	71,193	56,281	59,944	58,882	58,226	77,979	65,365	72,116	65,307	68,700

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται οι εγγραφές φοιτητών με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων αλλοδαπών λυκείων.

Πίνακας 4.2: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανάλογα με την εκπαίδευση της μητέρας, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Άγνωστο	0	0	0	0	4	39	61	0	136	515	219	423	348	619
Γυμνάσιο	8,595	9,200	9,004	8,811	8,618	6,094	6,861	6,350	6,178	8,802	6,815	7,397	6,072	6,067
Δημοτικό	16,744	16,133	14,370	13,050	11,344	7,551	7,815	6,637	6,231	7,924	6,059	6,324	4,683	4,555
Λύκειο	30,017	30,442	30,283	30,381	29,865	23,836	25,343	25,197	25,226	34,674	28,608	31,535	27,566	29,483
Χωρίς	936	938	881	734	676	451	439	386	436	596	441	469	422	390
Μεταπτυχιακό-Διδακτορικό	1,331	1,361	1,384	1,594	1,591	1,498	1,676	1,844	1,940	2,601	2,459	2,791	2,956	3,144
Ανώτατη	17,936	18,086	17,913	18,600	19,095	16,812	17,749	18,468	18,079	22,867	20,764	23,177	23,260	24,442
Σύνολο	75,559	76,160	73,835	73,170	71,193	56,281	59,944	58,882	58,226	77,979	65,365	72,116	65,307	68,700

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται οι εγγραφές φοιτητών με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων αλλοδαπών λυκείων.

Πίνακας 4.3: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο του νοικοκυριού, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	10,739	10,279	9,002	8,215	6,969	4,702	4,722	3,985	3,849	5,364	3,904	4,150	3,140	3,251
Μεσαίο	34,579	35,709	35,113	34,615	33,661	25,637	28,008	27,050	27,359	38,391	30,843	34,125	28,607	30,127
Υψηλό	26,731	26,766	26,211	26,725	26,890	22,478	23,630	23,949	23,081	29,020	25,860	28,443	28,030	29,372
Πολύ υψηλό	3,510	3,406	3,509	3,615	3,673	3,464	3,584	3,898	3,937	5,204	4,758	5,398	5,530	5,950
Σύνολο	75,559	76,160	73,835	73,170	71,193	56,281	59,944	58,882	58,226	77,979	65,365	72,116	65,307	68,700

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται οι εγγραφές φοιτητών με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων αλλοδαπών λυκείων.

Πίνακας 4.4: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανάλογα με την απασχόληση του πατέρα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Επαγγελματίες	13,896	13,112	12,817	11,661	12,145	11,111	11,472	11,723	11,603	13,730	11,995	13,334	13,143	13,129
Υπάλληλοι Γραφείου	13,233	14,195	13,765	14,188	12,680	10,278	10,770	10,686	10,260	11,774	9,541	9,856	8,979	9,409
Τεχνίτες	12,758	13,258	13,005	12,404	12,194	8,789	9,010	8,678	8,654	13,244	10,146	10,498	8,563	8,581
Υπηρεσίες	8,065	8,522	9,224	8,973	8,556	6,408	7,534	7,174	7,335	10,848	8,778	9,407	8,516	8,564
Τεχνικοί	8,739	8,275	7,475	7,026	7,135	5,559	5,088	5,091	4,912	6,244	5,369	5,870	5,238	5,626
Γεωργοί	4,961	5,224	4,922	5,041	4,745	3,437	3,769	3,437	3,475	5,226	4,265	4,834	4,110	4,257
Άνεργοι	634	573	610	577	515	354	317	335	466	1,124	1,867	3,050	3,479	4,003
Χειριστές μηχανημάτων	4,640	4,630	4,345	4,602	4,544	3,103	3,380	3,340	3,271	5,084	3,954	4,265	3,176	3,385
Άγνωστη	2,542	3,128	2,818	3,787	3,255	2,485	3,208	2,813	2,630	3,793	2,897	3,274	2,930	3,087
Ένοπλες δυνάμεις	2,233	2,036	1,948	1,923	1,842	1,741	1,819	1,968	1,935	2,398	2,188	2,703	2,488	2,936
Ανειδίκευτοι εργάτες	2,109	1,865	1,713	1,850	2,004	1,611	1,713	1,639	1,793	2,410	2,168	2,390	2,286	2,601
Ανώτερα στελέχη	1,671	1,283	1,116	1,102	1,534	1,334	1,639	1,713	1,585	1,708	1,693	2,083	1,780	2,448
Μη οικονομικώς ενεργοί	78	59	77	36	44	71	225	285	307	396	504	552	619	674
Σύνολο	75,559	76,160	73,835	73,170	71,193	56,281	59,944	58,882	58,226	77,979	65,365	72,116	65,307	68,700

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται οι εγγραφές φοιτητών με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων αλλοδαπών λυκείων.

Πίνακας 4.5: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανάλογα με την απασχόληση του πατέρα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Μη οικονομικώς ενεργοί	33,878	33,476	32,026	30,027	27,794	20,203	21,238	19,268	18,655	24,869	19,443	19,960	16,704	15,928
Επαγγελματίες	10,714	10,233	9,954	9,722	10,401	10,021	10,612	11,414	11,625	13,983	12,579	14,496	14,572	15,117
Υπάλληλοι Γραφείου	13,025	13,808	13,167	13,831	13,630	11,264	11,643	11,758	11,371	13,614	11,352	11,836	10,754	11,729
Υπηρεσίες	6,478	7,316	7,815	8,016	8,046	5,872	6,437	6,645	6,922	10,920	8,774	9,319	7,764	8,149
Άνεργοι	890	866	950	889	1,020	789	852	787	952	1,904	3,037	4,921	5,535	6,435
Ανειδίκευτοι εργάτες	2,012	1,897	1,957	2,009	2,049	1,646	1,763	1,756	1,825	2,951	2,243	2,529	2,241	2,540
Άγνωστη	2,022	2,427	1,974	2,853	2,383	1,861	2,383	2,114	1,869	2,971	2,121	2,194	2,067	2,222
Γεωργοί	1,554	1,692	1,636	1,674	1,568	1,118	1,335	1,311	1,353	1,953	1,656	2,093	1,773	2,075
Τεχνικοί	2,232	1,818	1,736	1,630	1,773	1,520	1,471	1,517	1,450	1,791	1,601	1,788	1,334	1,474
Ανώτερα στελέχη	648	549	449	425	605	548	731	797	785	806	900	1,107	904	1,255
Τεχνίτες	1,623	1,600	1,669	1,518	1,419	972	1,006	1,035	923	1,488	1,055	1,173	994	1,033
Ένοπλες δυνάμεις	131	140	171	160	164	159	169	169	185	278	323	403	424	474
Χειριστές μηχανημάτων	352	338	331	416	341	308	304	311	311	451	281	297	241	269
Σύνολο	75,559	76,160	73,835	73,170	71,193	56,281	59,944	58,882	58,226	77,979	65,365	72,116	65,307	68,700

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται οι εγγραφές φοιτητών με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων αλλοδαπών λυκείων.

Πίνακας 4.6: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανά επίπεδο απασχόλησης του πατέρα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πολύ χαμηλό	5,363	5,625	5,218	6,250	5,818	4,521	5,463	5,072	5,196	7,723	7,436	9,266	9,314	10,365
Χαμηλό	22,359	23,112	22,272	22,047	21,483	15,329	16,159	15,455	15,400	23,554	18,365	19,597	15,849	16,223
Μεσαίο	32,270	33,028	32,412	32,110	30,213	23,986	25,211	24,919	24,442	31,264	25,876	27,836	25,221	26,535
Υψηλό	13,896	13,112	12,817	11,661	12,145	11,111	11,472	11,723	11,603	13,730	11,995	13,334	13,143	13,129
Πολύ υψηλό	1,671	1,283	1,116	1,102	1,534	1,334	1,639	1,713	1,585	1,708	1,693	2,083	1,780	2,448
Σύνολο	75,559	76,160	73,835	73,170	71,193	56,281	59,944	58,882	58,226	77,979	65,365	72,116	65,307	68,700

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται οι εγγραφές φοιτητών με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων αλλοδαπών λυκείων.

Πίνακας 4.7: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανά επίπεδο απασχόλησης της μητέρας, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	17,680	17,071	15,251	13,784	12,024	8,041	8,315	7,023	6,803	9,035	6,719	7,216	5,453	5,564
Μεσαίο	38,612	39,642	39,287	39,192	38,483	29,930	32,204	31,547	31,404	43,476	35,423	38,932	33,638	35,550
Υψηλό	17,936	18,086	17,913	18,600	19,095	16,812	17,749	18,468	18,079	22,867	20,764	23,177	23,260	24,442
Πολύ υψηλό	1,331	1,361	1,384	1,594	1,591	1,498	1,676	1,844	1,940	2,601	2,459	2,791	2,956	3,144
Σύνολο	75,559	76,160	73,835	73,170	71,193	56,281	59,944	58,882	58,226	77,979	65,365	72,116	65,307	68,700

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται οι εγγραφές φοιτητών με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων αλλοδαπών λυκείων.

Πίνακας 4.8: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανά επίπεδο απασχόλησης του νοικοκυριού, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πολύ χαμηλό	4,160	4,285	3,820	4,708	4,351	3,381	4,170	3,695	3,652	5,576	4,949	6,049	6,034	6,555
Χαμηλό	17,866	18,233	17,458	16,917	15,986	11,153	11,626	10,765	10,614	16,166	12,525	13,509	10,869	10,936
Μεσαίο	34,197	35,548	35,102	35,034	33,223	25,488	26,849	26,326	25,902	34,691	28,569	30,495	26,849	28,418
Υψηλό	17,307	16,488	16,074	15,147	15,785	14,594	15,241	15,894	15,974	19,328	17,069	19,323	19,200	19,578
Πολύ υψηλό	2,029	1,606	1,381	1,364	1,848	1,665	2,058	2,202	2,084	2,218	2,253	2,740	2,355	3,213
Σύνολο	75,559	76,160	73,835	73,170	71,193	56,281	59,944	58,882	58,226	77,979	65,365	72,116	65,307	68,700

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται οι εγγραφές φοιτητών με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων αλλοδαπών λυκείων.

Πίνακας 4.9: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο πατέρα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	9,575	9,972	8,779	9,185	8,479	5,861	6,513	5,800	6,086	9,492	7,903	9,473	8,200	9,036
Μεσαίο	41,096	42,096	41,496	41,053	39,127	29,503	31,837	30,721	30,468	42,822	34,741	37,562	32,675	33,866
Υψηλό	23,545	22,959	22,427	21,811	22,235	19,645	20,225	20,837	20,260	24,052	21,166	23,247	22,561	23,594
Πολύ υψηλό	1,343	1,133	1,133	1,121	1,352	1,272	1,369	1,524	1,412	1,613	1,555	1,834	1,871	2,204
Σύνολο	75,559	76,160	73,835	73,170	71,193	56,281	59,944	58,882	58,226	77,979	65,365	72,116	65,307	68,700

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται οι εγγραφές φοιτητών με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων αλλοδαπών λυκείων.

Πίνακας 4.10: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μητέρας, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	31,073	30,981	29,214	27,938	25,361	17,941	19,093	16,931	16,541	24,043	18,924	20,584	17,145	17,821
Μεσαίο	29,285	30,051	29,603	29,629	29,233	22,562	24,193	23,813	23,482	31,645	25,979	28,670	25,604	26,620
Υψηλό	14,768	14,698	14,629	15,138	16,059	15,193	16,022	17,383	17,420	21,326	19,471	21,676	21,305	22,776
Πολύ υψηλό	433	430	389	465	540	585	636	755	783	965	991	1,186	1,253	1,483
Σύνολο	75,559	76,160	73,835	73,170	71,193	56,281	59,944	58,882	58,226	77,979	65,365	72,116	65,307	68,700

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται οι εγγραφές φοιτητών με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων αλλοδαπών λυκείων.

Πίνακας 4.11: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	7,153	7,287	6,216	6,514	5,774	3,991	4,337	3,720	3,745	6,047	4,663	5,530	4,543	4,969
Μεσαίο	39,378	40,562	39,783	39,031	36,977	26,780	29,023	27,301	26,996	38,487	30,800	33,397	28,355	29,191
Υψηλό	27,436	26,913	26,475	26,216	26,768	23,859	24,810	25,842	25,545	31,180	27,650	30,563	29,704	31,301
Πολύ υψηλό	1,592	1,398	1,361	1,409	1,674	1,651	1,774	2,019	1,940	2,265	2,252	2,626	2,705	3,239
Σύνολο	75,559	76,160	73,835	73,170	71,193	56,281	59,944	58,882	58,226	77,979	65,365	72,116	65,307	68,700

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται οι εγγραφές φοιτητών με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων αλλοδαπών λυκείων.

Πίνακας 4.12: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανά φύλο, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Άντρας	38,620	38,996	39,286	35,591	34,566	27,691	29,397	28,312	28,512	38,648	30,716	34,681	31,459	33,856
Γυναίκα	45,526	45,823	44,730	42,667	43,676	36,801	38,979	39,119	38,688	42,987	38,205	40,782	36,861	38,215
Σύνολο	84,146	84,819	84,016	78,258	78,242	64,492	68,376	67,431	67,200	81,635	68,921	75,463	68,320	72,071

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 4.13: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
17	11,953	11,899	11,705	10,722	12,579	9,705	7,904	5,335	138	52	34	23	101	51
18	44,442	45,168	43,127	45,049	43,780	36,287	37,880	41,458	45,840	59,908	51,403	55,827	51,031	54,187
19	10,864	12,149	10,529	10,303	8,551	5,515	9,504	7,824	8,394	11,586	9,089	10,013	9,325	8,771
20-30	7,925	6,551	7,935	6,581	5,769	4,122	4,139	3,719	3,327	5,702	4,201	5,381	4,069	4,872
30+	375	393	539	515	514	652	517	546	527	731	638	872	781	819
Σύνολο	75,559	76,160	73,835	73,170	71,193	56,281	59,944	58,882	58,226	77,979	65,365	72,116	65,307	68,700

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται οι εγγραφές φοιτητών με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων αλλοδαπών λυκείων.

Πίνακας 4.14: Εξέλιξη των εγγραφών μεταναστών φοιτητών ανά υπηκοότητα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Αλβανία	564	718	1025	1279	1450	1048	1316	1300	1573	2085	1392	1436	1265	1293
Ρουμανία	8	4	6	11	14	6	8	18	18	46	32	32	43	53
Μολδαβία	1	5	5	7	14	11	15	24	32	52	47	48	42	47
Ουκρανία	7	4	15	16	20	27	23	42	39	85	47	48	38	41
Βουλγαρία	7	8	12	18	28	14	22	17	45	73	50	44	40	39
Γερμανία	26	28	20	10	30	21	41	59	58	36	36	31	53	39
Πολωνία	9	9	12	12	12	9	12	15	23	32	23	24	18	32
Ρωσία	10	10	15	16	18	19	10	22	21	30	29	33	31	31
Γεωργία	3	4	7	16	13	12	19	15	23	50	28	26	17	26
Κύπρος	92	53	61	35	47	43	103	54	38	45	20	24	21	19
Υπόλοιπες χώρες	228	213	206	188	263	200	231	283	274	415	284	461	276	233
Σύνολο	955	1056	1384	1608	1909	1410	1800	1849	2144	2949	1988	2207	1844	1853

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης, ως μετανάστες ορίζονται οι απόφοιτοι ελληνικών δευτεροβάθμιων σχολείων που έχουν ξένη υπηκοότητα.

Πίνακας 4.15: Εξέλιξη των εγγραφών αλλοδαπών φοιτητών ανά υπηκοότητα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Κύπρος	2551	2582	2703	2684	2697	2465	2030	1823	1622	1590	1377	1344	1374	1539
Αλβανία	152	109	132	139	166	171	191	164	194	189	115	119	105	79
Ρωσία	28	25	35	24	23	24	31	25	31	29	41	45	38	33
Ουκρανία	31	22	22	22	23	21	41	36	35	34	28	36	20	23
Βουλγαρία	54	50	42	41	47	47	60	49	29	32	21	19	7	13
Ρουμανία	25	25	32	12	12	16	10	7	16	16	12	12	8	11
Γεωργία	16	30	19	18	16	14	11	17	11	15	6	10	5	9
Λευκορωσία	4	0	1	0	0	2	3	5	2	5	6	2	4	8
Παλαιστινιακά Εδάφη	0	0	0	0	10	7	10	6	11	7	9	4	3	8
ΠΓΔΜ	0	0	0	0	0	0	0	0	2	6	7	2	3	6
Υπόλοιπες χώρες	263	236	309	175	177	168	182	128	215	166	158	95	80	45
Σύνολο	3124	3079	3295	3115	3171	2935	2569	2260	2168	2089	1780	1688	1647	1774

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης, ως αλλοδαπούς ορίζονται οι απόφοιτοι ξένων δευτεροβάθμιων σχολείων που έχουν ξένη υπηκοότητα.

Πίνακας 4.16: Εξέλιξη των εγγραφών αλλοδαπών φοιτητών ανά πεδίο σπουδών, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Μηχανικών	300	283	302	280	275	275	243	201	207	196	187	171	181	231
Λοιπά	266	252	274	259	253	231	193	205	214	177	165	156	165	192
Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας	155	137	179	163	181	212	207	159	218	231	184	190	198	177
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	414	363	328	276	266	229	193	186	169	180	169	190	183	135
Ιατρικών Επιστημών	100	117	87	78	78	97	115	101	117	113	74	106	97	132
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	165	207	200	171	191	129	121	98	110	99	96	98	107	120
Νομικών	145	133	117	116	104	92	101	92	97	99	76	70	69	90
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	242	219	224	230	211	193	149	135	150	107	96	70	75	81
Τεχνολογικών Εφαρμογών	202	162	211	259	259	244	163	195	155	141	121	88	81	76
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	71	71	69	90	85	75	72	58	46	55	49	38	42	70
Καλών Τεχνών	56	38	61	44	65	66	64	63	55	69	60	52	67	65
Παιδαγωγικά Δασκάλων	128	137	101	101	58	113	110	110	112	93	90	65	44	62
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτικής Παραγωγής & Τροφίμων	50	63	76	68	78	76	51	44	43	48	31	28	32	47
Οικονομίας και Διοίκησης	163	170	243	244	276	212	177	121	114	117	92	66	41	42
Γεωπονικών Επιστημών	46	47	52	59	39	44	53	30	31	34	28	38	34	40
Άλλες Επιστήμες Υγείας	48	52	45	43	48	50	37	39	39	34	26	29	42	38
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	139	123	143	137	133	118	102	78	60	56	45	54	48	37
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	4	5	80	67	65	60	63	44	38	52	50	35	34	36
Θεολογίας	93	110	114	83	87	77	62	49	34	50	40	29	28	30
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	15	21	29	24	23	19	23	20	32	26	20	15	12	22
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	36	57	75	79	86	96	62	60	60	46	31	33	20	21
Φιλοσοφικής	263	279	244	219	261	195	180	142	57	56	43	34	18	13
Εμπορικό Ναυτικό	8	0	8	3	10	4	10	12	4	0	0	24	21	11
Τουριστικά Επαγγέλματα	1	9	6	10	6	2	5	2	1	6	0	5	3	4
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	14	18	21	12	28	25	13	16	4	4	6	4	5	2
Εκκλησιαστική	0	6	6	0	5	1	0	0	1	0	1	0	0	0
Σύνολο	3,124	3,079	3,295	3,115	3,171	2,935	2,569	2,260	2,168	2,089	1,780	1,688	1,647	1,774

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Σημ.: Για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης, ως αλλοδαπούς ορίζονται οι απόφοιτοι ξένων δευτεροβάθμιων σχολείων που έχουν ξένη υπηκοότητα.

5. ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

5.1 Εισαγωγή

Η εξέλιξη των κοινωνικών χαρακτηριστικών των φοιτητών στο σύνολο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ο βαθμός στον οποίο διαφέρουν από τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά του γενικότερου πληθυσμού παρουσιάστηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο της μελέτης. Στο παρόν κεφάλαιο αναλύονται οι διαφορές στα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών εντός του συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται οι διαφορές στα κοινωνικά χαρακτηριστικά μεταξύ κατηγοριών ιδρυμάτων (πανεπιστήμια, ΤΕΙ, λοιπά), πεδίων σπουδών, ιδρυμάτων που εδρεύουν στα δυο μεγαλύτερα αστικά κέντρα της χώρας και στην περιφέρεια, καθώς και σε επίπεδο μεμονωμένων ιδρυμάτων. Επιπλέον, εφαρμόζονται τεχνικές στατιστικής, όπως έλεγχος διαφορών αναλογιών (two proportion z-test) και ανάλυση παλινδρόμησης (regression analysis), για να ληφθούν αντίστοιχα υπόψη επιδράσεις από τη διασπορά (variance) των στοιχείων και από κοινούς παράγοντες σε αυτές τις διαφορές.²¹ Η εξέταση αυτών των διαφορών αναδεικνύει κοινωνικές ανισότητες στις ευκαιρίες πρόσβασης εντός του συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

5.2 Πρόσβαση ανά κατηγορία ιδρυμάτων

Σε αυτό το τμήμα του κεφαλαίου εξετάζονται οι διαφορές στα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών σε επίπεδο κατηγορίας ιδρυμάτων. Συγκεκριμένα, περιγράφονται οι διαφορές ανά κατηγορία ιδρυμάτων ως προς το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων και τις συνιστώσες που το απαρτίζουν (επίπεδο εκπαίδευσης και κατάσταση απασχόλησης), τον τύπο του σχολείου αποφοίτησης (ιδιωτικό ή δημόσιο), την εντοπιότητα, το φύλο, την εθνικότητα και την κατάσταση εργασίας των φοιτητών κατά την εγγραφή τους. Επιπλέον, διερευνάται, με στατιστικές μεθόδους, ο βαθμός στον οποίο αυτά τα κοινωνικά χαρακτηριστικά συσχετίζονται με τη πιθανότητα ένας φοιτητής να σπουδάσει σε πανεπιστήμιο, ΤΕΙ ή άλλη επαγγελματική σχολή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

5.2.1 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Η διαφορά στο γονεϊκό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο των φοιτητών²² μεταξύ πανεπιστημιακών και άλλων ιδρυμάτων είναι σημαντική και διατηρείται διαχρονικά. Συγκεκριμένα, το 53,3% των πρωτοετών φοιτητών σε ιδρύματα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης το 2014 προήλθε από οικογένειες με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο. Το αντίστοιχο ποσοστό περιορίζεται σε 30,2% στους πρωτοετείς φοιτητές ΤΕΙ και 31,6% στους φοιτητές των λοιπών ιδρυμάτων. Προκύπτει έτσι ότι το ποσοστό φοιτητών με υψηλό

²¹ Περισσότερες λεπτομέρειες για τη μεθοδολογική προσέγγιση είναι διαθέσιμες στα τμήματα 2.3 και 2.4 του Κεφαλαίου 0.

²² Το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων προκύπτει συνδυάζοντας τα επίπεδα εκπαίδευσης και απασχόλησης της μητέρας και του πατέρα κάθε φοιτητή, όπως περιγράφεται στο τμήμα 2.5.2 του Κεφαλαίου 0.

κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο ήταν αυξημένο το 2014 κατά 23,1 ποσοστιαίες μονάδες (π.μ.) στα πανεπιστήμια σε σύγκριση με τον υπόλοιπο πληθυσμό (Διάγραμμα 5.1).

Υψηλότερο στα πανεπιστήμια είναι και το ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από οικογένειες πολύ υψηλού κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου. Συγκεκριμένα, το 2014 το 6,4% των φοιτητών πανεπιστημίου προήλθαν από το συγκεκριμένο στρώμα της κοινωνίας, έναντι μόλις 1,3% στα ΤΕΙ και 1,1% στις λοιπές επαγγελματικές σχολές.

Διάγραμμα 5.1: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Αντίθετα, σημαντικά μικρότερα είναι τα ποσοστά φοιτητών με μεσαίο και χαμηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων στα πανεπιστήμια, σε σύγκριση με τα ΤΕΙ και τα λοιπά ιδρύματα. Το ποσοστό φοιτητών μεσαίου και χαμηλού κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου γονέων στα πανεπιστήμια ανήλθε το 2014 σε 35,6% και 4,6% αντίστοιχα. Αντίθετα, τα αντίστοιχα ποσοστά ανήλθαν σε 56,1% και 12,4% στα ΤΕΙ και σε 55,9% και 11,5% στις λοιπές επαγγελματικές σχολές.

Διαφαίνεται μια τάση ελαφριάς μείωσης των διαφορών ως προς το υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, αλλά και αύξησης ως προς το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο (Πίνακας 5.1). Συγκεκριμένα, στα πανεπιστήμια, το ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο ήταν αυξημένο σε σχέση με τα ΤΕΙ και τα λοιπά ιδρύματα κατά 23,1 ποσοστιαίες μονάδες το 2014, από 25,6 π.μ. το 2010.

Αντίθετα, η διαφορά ως προς το ποσοστό φοιτητών με πολύ υψηλό επίπεδο έχει αυξηθεί διαχρονικά και ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της κρίσης, από 2,2 π.μ. το 2001 σε 3,7 π.μ. το 2010 και 5,1 π.μ. το 2014. Η διαφορά στα ποσοστά των φοιτητών με μεσαίο και χαμηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μεταξύ των πανεπιστημίων και των λοιπών σχολών εμφανίζει διακυμάνσεις, χωρίς ξεκάθαρες τάσεις ανόδου ή καθόδου.

Πίνακας 5.1: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά κατηγορία ιδρυμάτων

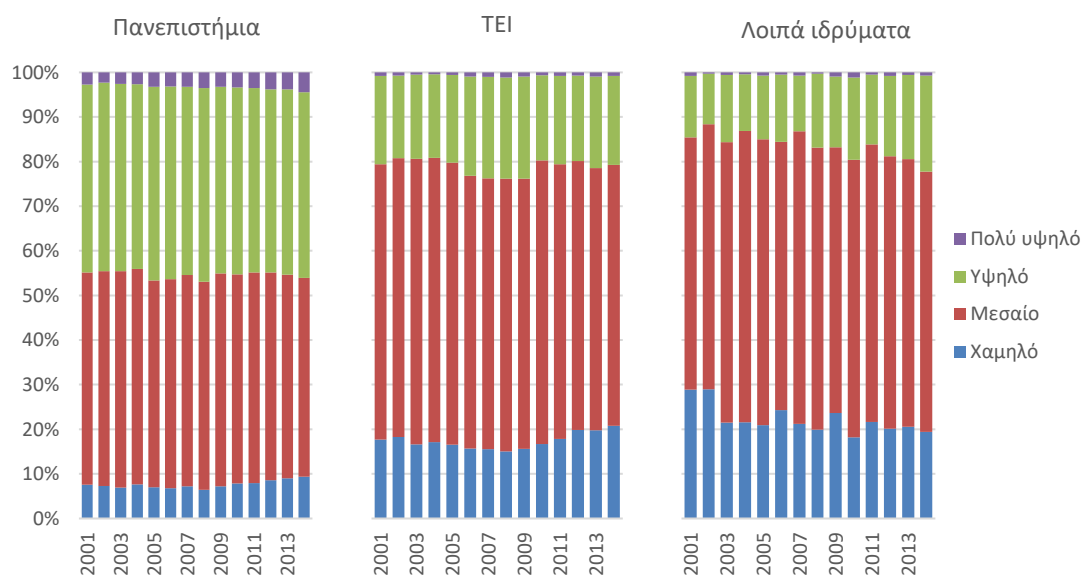
	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια							
Χαμηλό	-8,41 ***	-7,42 ***	-7,00 ***	-7,20 ***	-7,91 ***	-7,60 ***	-7,71 ***
Μεσαίο	-18,43 ***	-21,71 ***	-22,37 ***	-20,62 ***	-19,80 ***	-19,87 ***	-20,51 ***
Υψηλό	24,62 ***	25,93 ***	25,63 ***	23,91 ***	23,43 ***	23,30 ***	23,09 ***
Πολύ υψηλό	2,23 ***	3,20 ***	3,74 ***	3,91 ***	4,27 ***	4,18 ***	5,13 ***
ΤΕΙ							
Χαμηλό	7,70 ***	6,89 ***	6,68 ***	6,66 ***	7,71 ***	7,31 ***	7,53 ***
Μεσαίο	18,08 ***	20,52 ***	21,79 ***	19,57 ***	19,08 ***	18,89 ***	19,80 ***
Υψηλό	-23,61 ***	-24,33 ***	-24,83 ***	-22,52 ***	-22,65 ***	-22,21 ***	-22,41 ***
Πολύ υψηλό	-2,17 ***	-3,08 ***	-3,65 ***	-3,72 ***	-4,14 ***	-3,99 ***	-4,92 ***
Λοιπές σχολές							
Χαμηλό	14,15 ***	6,27 ***	4,88 ***	6,66 ***	4,42 ***	5,40 ***	4,33 ***
Μεσαίο	7,62 ***	14,05 ***	9,50 ***	14,37 ***	14,13 ***	15,82 ***	13,72 ***
Υψηλό	-20,55 ***	-18,90 ***	-12,84 ***	-18,37 ***	-15,80 ***	-18,08 ***	-14,31 ***
Πολύ υψηλό	-1,21 **	-1,42 ***	-1,54 ***	-2,66 ***	-2,74 ***	-3,14 ***	-3,74 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Αντίστροφες είναι οι τάσεις στις διαφορές που παρατηρούνται στα ΤΕΙ και στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, στη σύγκρισή τους με τα πανεπιστήμια. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι οι διαφορές στο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μεταξύ των φοιτητών ΤΕΙ και λοιπών ιδρυμάτων εξαλείφονται διαχρονικά. Έτσι, ενώ το 2001 το ποσοστό φοιτητών με χαμηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο ήταν υψηλότερο κατά 9,9 π.μ. στις επαγγελματικές-εκκλησιάσθηκες σχολές σε σύγκριση με τα ΤΕΙ, το 2014 αντίθετα το ποσοστό αυτών των φοιτητών σε αυτή την κατηγορία ιδρυμάτων είναι χαμηλότερο κατά περίπου 1,0 π.μ. σε σύγκριση με τα ΤΕΙ. Αντίστοιχα, η διαφορά ως προς το υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο αλλάζει από -7,9 π.μ. το 2001 σε 1,4 π.μ. το 2014.

Διάγραμμα 5.2: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο πατέρα ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Οι παραπάνω διαφορές δεν αλλάζουν σημαντικά όταν εξετάζουμε χωριστά το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο του πατέρα (Διάγραμμα 5.2) και της μητέρας (Διάγραμμα 5.3). Συγκεκριμένα, το ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο είναι αυξημένο το 2014 στα πανεπιστήμια κατά 21,5 π.μ. στην πλευρά του πατέρα (Πίνακας 5.2) και κατά 21,2 π.μ. στην πλευρά της μητέρας (Πίνακας 5.3).

Πίνακας 5.2: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο πατέρα ανά κατηγορία ιδρυμάτων

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια							
Χαμηλό	-10,44 ***	-9,73 ***	-8,91 ***	-10,19 ***	-11,24 ***	-10,85 ***	-11,32 ***
Μεσαίο	-13,94 ***	-16,92 ***	-16,64 ***	-14,34 ***	-13,83 ***	-13,19 ***	-13,88 ***
Υψηλό	22,50 ***	24,02 ***	22,87 ***	21,78 ***	22,01 ***	21,12 ***	21,54 ***
Πολύ υψηλό	1,89 ***	2,62 ***	2,68 ***	2,74 ***	3,07 ***	2,92 ***	3,65 ***
ΤΕΙ							
Χαμηλό	9.62 ***	8.94 ***	8.52 ***	9.39 ***	10.9 ***	10.37 ***	11.05 ***
Μεσαίο	13.86 ***	16.13 ***	16.18 ***	13.69 ***	13.38 ***	12.57 ***	13.4 ***
Υψηλό	-21.63 ***	-22.56 ***	-22.07 ***	-20.48 ***	-21.3 ***	-20.16 ***	-20.94 ***
Πολύ υψηλό	-1.84 ***	-2.52 ***	-2.63 ***	-2.6 ***	-2.99 ***	-2.77 ***	-3.51 ***
Λοιπές σχολές							
Χαμηλό	16.45 ***	9.2 ***	6.13 ***	9.81 ***	7.13 ***	8.2 ***	6.44 ***
Μεσαίο	2.13	9.32 ***	7.43 ***	9.25 ***	9.13 ***	10.2 ***	9.23 ***
Υψηλό	-17.6 ***	-17.31 ***	-12.65 ***	-17.12 ***	-14.48 ***	-16.08 ***	-13.11 ***
Πολύ υψηλό	-0.98 **	-1.22 ***	-0.91 **	-1.94 ***	-1.78 ***	-2.33 ***	-2.56 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Διάγραμμα 5.3: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μητέρας ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Ός προς τις διαχρονικές τάσεις, η αύξηση της διαφοράς στο πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο υπέρ των πανεπιστημίων παρατηρείται τόσο στην πλευρά του πατέρα (σε 3,7 π.μ. το 2014, από 2,7 π.μ. το 2010 και 1,9 π.μ. το 2001), όσο και της μητέρας (σε 2,3 π.μ. το 2014, από 1,7 π.μ. το 2010 και 0,6 π.μ. το 2001). Λιγότερο εμφανής είναι η μείωση

της διαφοράς του ποσοστού φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο όταν εξετάζεται χωριστά για κάθε γονέα.

Και στη σύγκριση του κοινωνικό-οικονομικού επιπέδου φοιτητών μεταξύ των ΤΕΙ και των λοιπών επαγγελματικών σχολών, η σύγκλιση που παρατηρείται σε επίπεδο νοικοκυριού αποτυπώνεται τόσο στην πλευρά του πατέρα, όσο και της μητέρας. Συγκεκριμένα, η διαφορά στο χαμηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μεταξύ αυτών των δυο κατηγοριών ιδρυμάτων μειώνεται στην πλευρά του πατέρα από -11,2 π.μ. το 2001 σε 1,3 π.μ. το 2014. Αντίστοιχα, στην πλευρά της μητέρας, η διαφορά μειώνεται από -14,2 π.μ. το 2001 σε -1,1 π.μ. το 2014 (Πίνακας 5.130 στο Παράρτημα).

Πίνακας 5.3: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μητέρας ανά κατηγορία ιδρυμάτων

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια							
Χαμηλό	-19,50 ***	-20,47 ***	-19,43 ***	-18,02 ***	-18,55 ***	-18,00 ***	-18,20 ***
Μεσαίο	1,09 ***	-1,59 ***	-4,66 ***	-4,95 ***	-4,08 ***	-4,99 ***	-5,34 ***
Υψηλό	17,78 ***	20,99 ***	22,42 ***	21,19 ***	20,68 ***	20,99 ***	21,22 ***
Πολύ υψηλό	0,63 ***	1,08 ***	1,67 ***	1,79 ***	1,95 ***	2,00 ***	2,32 ***
ΤΕΙ							
Χαμηλό	18.3 ***	19.03 ***	18.71 ***	16.82 ***	17.73 ***	16.98 ***	17.43 ***
Μεσαίο	-0.62 *	1.81 ***	4.58 ***	4.93 ***	4.12 ***	5.05 ***	5.22 ***
Υψηλό	-17.06 ***	-19.81 ***	-21.68 ***	-20.04 ***	-19.97 ***	-20.1 ***	-20.43 ***
Πολύ υψηλό	-0.61 ***	-1.03 ***	-1.61 ***	-1.71 ***	-1.88 ***	-1.94 ***	-2.22 ***
Λοιπές σχολές							
Χαμηλό	24.1 ***	17.03 ***	11.33 ***	15.35 ***	15.25 ***	15.42 ***	13.43 ***
Μεσαίο	-9.06 ***	-2.5 *	1.41	1.22	0.38	1.33	2.97 **
Υψηλό	-14.67 ***	-14.01 ***	-11.85 ***	-15.52 ***	-14.27 ***	-15.46 ***	-14.67 ***
Πολύ υψηλό	-0.38	-0.51 **	-0.89 ***	-1.06 ***	-1.35 ***	-1.29 ***	-1.73 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

5.2.2 ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

Η ήπια σύγκλιση που παρατηρείται ως προς το υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μεταξύ των πανεπιστημίων και των υπόλοιπων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης φαίνεται πως προέρχεται κατά κύριο λόγο από αντίστοιχη μεταβολή στο επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων και σε λιγότερο βαθμό από μεταβολή της κατάστασης απασχόλησής τους.

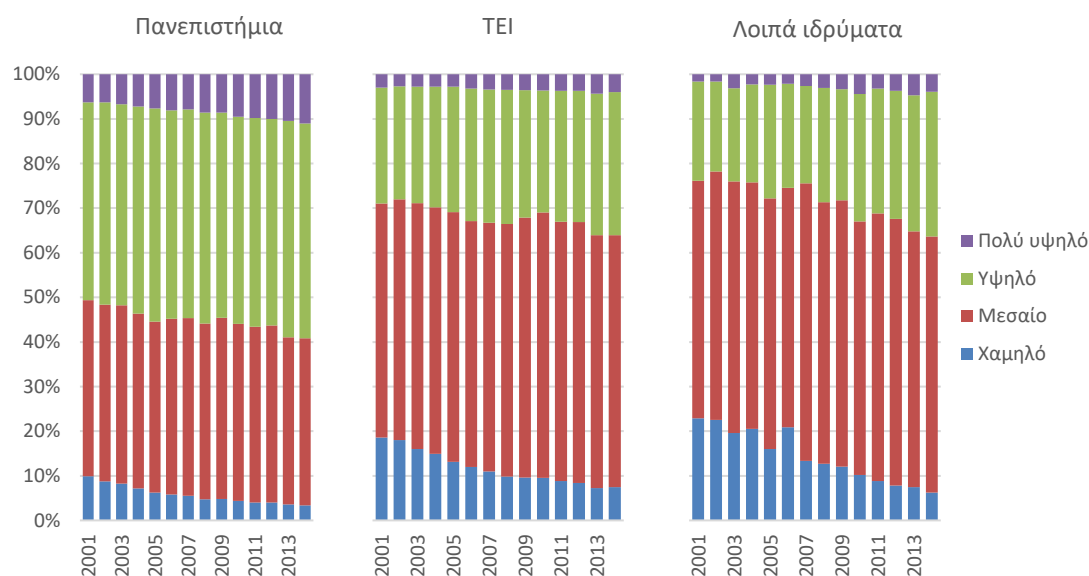
Συγκεκριμένα, το ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από οικογένειες με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης ήταν αυξημένο στα πανεπιστήμια σε σχέση με τα υπόλοιπα ιδρύματα κατά 16,1 π.μ. το 2014, από 19,1 π.μ. το 2010, 19,8 π.μ. το 2005, αλλά και 18,5 π.μ. το 2001 (Πίνακας 5.4). Έτσι, το ποσοστό αυτό ανήλθε το 2014 σε 48,2% στα πανεπιστήμια, 32,1% στα ΤΕΙ και 32,5% στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, από 44,4%, 26,0% και 22,2% αντίστοιχα το 2001 (Διάγραμμα 5.4).

Αντίστοιχα, η απόκλιση ως προς το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο διατηρείται και όταν η ανάλυση εστιάζει στο επίπεδο εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, το ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από οικογένειες με πολύ υψηλό μορφωτικό επίπεδο αυξήθηκε στα πανεπιστήμια από 6,3% το 2001 σε 11,0% το 2014. Την ίδια περίοδο, αυτό το ποσοστό αυξήθηκε στα ΤΕΙ από 3,0% το 2001 σε 4,0% το 2014 και στις λοιπές επαγγελματικές σχολές

από 1,6% σε 3,9%. Με αυτό τον τρόπο, η διαφορά υπέρ των πανεπιστημίων διευρύνθηκε από 3,3 π.μ. το 2001 σε 5,9 π.μ. το 2010 και 7,1 π.μ. το 2014.

Όσον αφορά τη σύγκλιση μεταξύ των επαγγελματικών σχολών και ΤΕΙ, η διαφορά στο ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από οικογένειες με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης από θετική την περίοδο 2001-2009 (στο εύρος 2,4 με 8,9 π.μ.) ουσιαστικά εκμηδενίζεται κατά τη διάρκεια της κρίσης και αντιστρέφεται σε αρνητική το 2014 (-1,2 π.μ.). Έτσι, στο τέλος της εξεταζόμενης περιόδου το ποσοστό αυτών των φοιτητών ανέρχεται σε 6,3% (από 22,9% το 2001 και 10,2% το 2010) στις επαγγελματικές σχολές και σε 7,5% στα ΤΕΙ (από 18,6% το 2001 και 9,5% το 2010).

Διάγραμμα 5.4: Μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.4: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά κατηγορία ιδρυμάτων

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια							
Χαμηλό	-8,81 ***	-6,97 ***	-5,16 ***	-4,83 ***	-4,40 ***	-3,69 ***	-3,99 ***
Μεσαίο	-13,04 ***	-17,69 ***	-19,76 ***	-18,84 ***	-18,80 ***	-19,22 ***	-19,12 ***
Υψηλό	18,51 ***	19,77 ***	19,06 ***	17,59 ***	16,83 ***	16,83 ***	16,05 ***
Πολύ υψηλό	3,34 ***	4,88 ***	5,86 ***	6,08 ***	6,37 ***	6,07 ***	7,06 ***
ΤΕΙ							
Χαμηλό	8,37 ***	6,43 ***	4,94 ***	4,63 ***	4,31 ***	3,54 ***	3,98 ***
Μεσαίο	12,68 ***	16,92 ***	19,30 ***	17,89 ***	18,17 ***	18,43 ***	18,34 ***
Υψηλό	-17,86 ***	-18,71 ***	-18,52 ***	-16,74 ***	-16,29 ***	-16,08 ***	-15,52 ***
Πολύ υψηλό	-3,19 ***	-4,64 ***	-5,72 ***	-5,78 ***	-6,19 ***	-5,89 ***	-6,80 ***
Λοιπές σχολές							
Χαμηλό	8,82 ***	6,32 ***	3,38 ***	2,92 ***	2,10 ***	2,69 ***	1,57 ***
Μεσαίο	7,58 ***	9,11 ***	7,69 ***	13,12 ***	12,70 ***	13,89 ***	13,84 ***
Υψηλό	-13,34 ***	-12,58 ***	-8,75 ***	-11,88 ***	-10,96 ***	-12,75 ***	-10,53 ***
Πολύ υψηλό	-3,06 ***	-2,85 ***	-2,31 ***	-4,16 ***	-3,84 ***	-3,83 ***	-4,88 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Στην πλευρά του πατέρα, παρατηρείται σύγκλιση πριν από την έναρξη της κρίσης μεταξύ των πανεπιστημίων και των υπόλοιπων ιδρυμάτων ως προς το ποσοστό φοιτητών με χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο (από -11,1 π.μ. το 2001 σε -8,3 π.μ. το 2010) και απόκλιση ως προς το μεσαίο (από -9,1 π.μ. σε -14,2 π.μ.) και πολύ υψηλό μορφωτικό επίπεδο (από 2,9 π.μ. σε 4,5 π.μ. - Πίνακας 5.5). Κατά τη διάρκεια της κρίσης, συνεχίζεται η σύγκλιση στο χαμηλό (σε 7,0 π.μ. το 2014) και η απόκλιση στο πολύ υψηλό μορφωτικό επίπεδο (σε 5,2 π.μ.), ενώ σταθεροποιείται η διαφορά στο μεσαίο επίπεδο (-14,0 π.μ.) και μειώνεται η διαφορά στο υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (σε 15,7 π.μ. το 2014, από 18,0 π.μ. το 2010 και 17,3 π.μ. το 2001).

Διάγραμμα 5.5: Επίπεδο εκπαίδευσης πατέρα ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.5: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης πατέρα ανά κατηγορία ιδρυμάτων

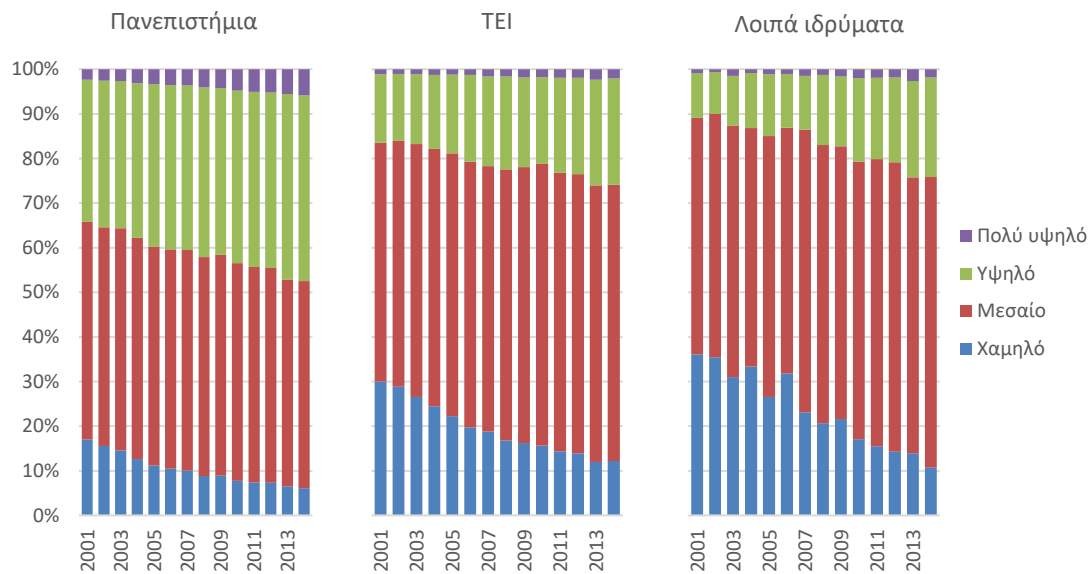
	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια							
Χαμηλό	-11,13 ***	-10,14 ***	-8,30 ***	-8,21 ***	-7,51 ***	-6,39 ***	-6,96 ***
Μεσαίο	-9,09 ***	-12,73 ***	-14,16 ***	-13,40 ***	-13,94 ***	-14,32 ***	-13,96 ***
Υψηλό	17,31 ***	18,86 ***	17,97 ***	17,01 ***	16,58 ***	16,12 ***	15,70 ***
Πολύ υψηλό	2,90 ***	4,01 ***	4,49 ***	4,60 ***	4,87 ***	4,58 ***	5,22 ***
ΤΕΙ							
Χαμηλό	10,67 ***	9,26 ***	7,85 ***	7,57 ***	7,04 ***	5,92 ***	6,85 ***
Μεσαίο	8,82 ***	12,35 ***	13,96 ***	12,95 ***	13,82 ***	13,89 ***	13,46 ***
Υψηλό	-16,73 ***	-17,79 ***	-17,4 ***	-16,19 ***	-16,12 ***	-15,41 ***	-15,24 ***
Πολύ υψηλό	-2,76 ***	-3,82 ***	-4,41 ***	-4,33 ***	-4,74 ***	-4,4 ***	-5,06 ***
Λοιπές σχολές							
Χαμηλό	9,33 ***	10,27 ***	6,89 ***	7,85 ***	8 ***	6,42 ***	3,5 ***
Μεσαίο	5,4 ***	4,49 ***	3,56 ***	7,18 ***	4,66 ***	9,01 ***	9,51 ***
Υψηλό	-11,85 ***	-12,58 ***	-9,1 ***	-11,46 ***	-9,86 ***	-12,15 ***	-9,76 ***
Πολύ υψηλό	-2,89 ***	-2,18 ***	-1,35 **	-3,57 ***	-2,79 ***	-3,29 ***	-3,25 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Αντίστοιχες τάσεις στις διαφορές μεταξύ των κατηγοριών ιδρυμάτων παρατηρούνται και στην πλευρά της μητέρας (Διάγραμμα 5.6). Παρατηρείται απόκλιση στο πολύ υψηλό (από 1,2 π.μ. το 2001 σε 3,0 π.μ. το 2010 και 3,8 π.μ. το 2014) και μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (από 4,7 π.μ. το 2001 σε 14,2 π.μ. το 2010 και 15,7 π.μ. το 2014), ενώ στο χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης μητέρας η διαφορά μεταξύ των πανεπιστημίων και των υπόλοιπων ιδρυμάτων μειώνεται από 13,2 π.μ. το 2001 σε 8,0 π.μ. το 2010 και 6,0 π.μ. το 2014. Ως προς το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, η διαφορά στο ποσοστό φοιτητών μεταξύ των πανεπιστημίων και των υπόλοιπων ιδρυμάτων διευρύνεται πριν από την έναρξη της κρίσης, από 16,6 π.μ. σε 19,2 π.μ. το 2010 και υποχωρεί στη συνέχεια στο 17,9 π.μ. το 2014 (Πίνακας 5.6).

Διάγραμμα 5.6: Επίπεδο εκπαίδευσης μητέρας ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.6: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης μητέρας ανά κατηγορία ιδρυμάτων

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια							
Χαμηλό	-13,19 ***	-11,19 ***	-7,99 ***	-6,99 ***	-6,61 ***	-5,63 ***	-6,00 ***
Μεσαίο	-4,69 ***	-9,81 ***	-14,22 ***	-14,35 ***	-14,54 ***	-15,64 ***	-15,68 ***
Υψηλό	16,64 ***	18,84 ***	19,24 ***	18,25 ***	17,88 ***	18,04 ***	17,88 ***
Πολύ υψηλό	1,24 ***	2,16 ***	2,97 ***	3,09 ***	3,26 ***	3,23 ***	3,80 ***
ΤΕΙ							
Χαμηλό	12,55 ***	10,35 ***	7,63 ***	6,59 ***	6,39 ***	5,2 ***	5,94 ***
Μεσαίο	4,6 ***	9,43 ***	13,82 ***	13,58 ***	13,96 ***	15,08 ***	14,78 ***
Υψηλό	-15,95 ***	-17,71 ***	-18,56 ***	-17,21 ***	-17,19 ***	-17,14 ***	-17,07 ***
Πολύ υψηλό	-1,19 ***	-2,06 ***	-2,89 ***	-2,96 ***	-3,16 ***	-3,14 ***	-3,64 ***
Λοιπές σχολές							
Χαμηλό	12,87 ***	9,88 ***	5,61 ***	5,37 ***	4,37 ***	5,7 ***	2,66 ***
Μεσαίο	1,97	4,54 ***	6,58 ***	10,42 ***	11,06 ***	10,66 ***	13,74 ***
Υψηλό	-13,88 ***	-13,32 ***	-10,8 ***	-13,87 ***	-13,34 ***	-14,41 ***	-13,59 ***
Πολύ υψηλό	-0,96 **	-1,1 ***	-1,38 ***	-1,92 ***	-2,09 ***	-1,94 ***	-2,81 ***

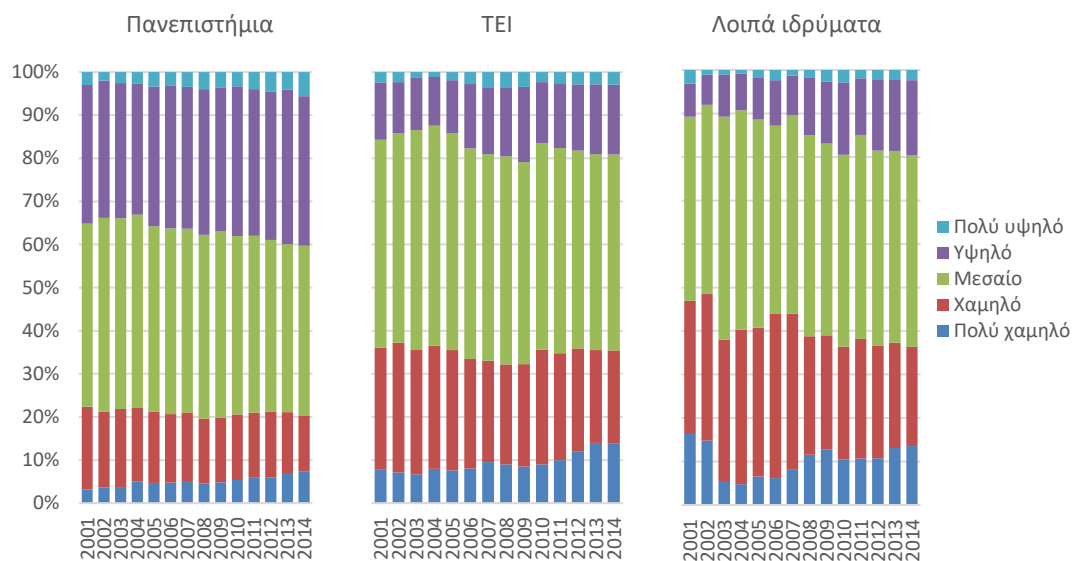
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

5.2.3 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

Όσον αφορά στην κατάσταση απασχόλησης, φαίνεται πως η οικονομική κρίση επιδρά εντονότερα στους γονείς των πρωτοετών φοιτητών ΤΕΙ και ιδρυμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και λιγότερο σε γονείς φοιτητών πανεπιστημίων. Συγκεκριμένα, το ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από οικογένειες με πολύ χαμηλό επίπεδο απασχόλησης αυξάνεται (λόγω της αύξησης της ανεργίας) στα πανεπιστήμια κατά 1,9 ποσοστιαίες μονάδες την περίοδο 2010-2014 (στο 7,3% το 2014, από 5,4% το 2010 και 3,2% το 2001 - (Διάγραμμα 5.7)).

Διάγραμμα 5.7: Επίπεδο επαγγέλματος νοικοκυριού ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.7: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επίπεδο επαγγέλματος νοικοκυριού ανά κατηγορία ιδρυμάτων

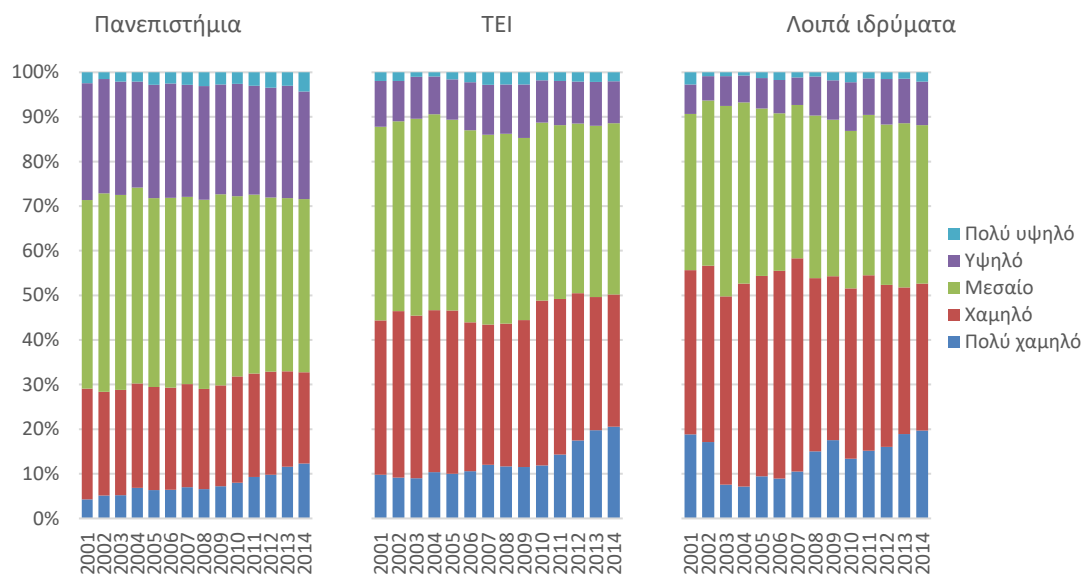
	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια							
Πολύ χαμηλό	-4,81 ***	-2,84 ***	-3,68 ***	-4,15 ***	-5,99 ***	-6,91 ***	-6,56 ***
Χαμηλό	-9,18 ***	-11,64 ***	-11,31 ***	-9,81 ***	-8,81 ***	-7,65 ***	-8,56 ***
Μεσαίο	-5,58 ***	-7,24 ***	-6,49 ***	-6,55 ***	-5,91 ***	-6,30 ***	-6,02 ***
Υψηλό	18,99 ***	20,24 ***	20,57 ***	19,30 ***	19,06 ***	19,60 ***	18,39 ***
Πολύ υψηλό	0,58 ***	1,48 ***	0,91 ***	1,22 ***	1,64 ***	1,26 ***	2,74 ***
ΤΕΙ							
Πολύ χαμηλό	4,25 ***	2,81 ***	3,46 ***	3,91 ***	5,91 ***	6,75 ***	6,37 ***
Χαμηλό	8,84 ***	10,61 ***	10,98 ***	9,14 ***	8,42 ***	7,07 ***	8,11 ***
Μεσαίο	5,74 ***	7,15 ***	6,54 ***	6,35 ***	5,81 ***	6,22 ***	5,95 ***
Υψηλό	-18,22 ***	-19,15 ***	-20,07 ***	-18,32 ***	-18,59 ***	-18,91 ***	-17,84 ***
Πολύ υψηλό	-0,60 ***	-1,41 ***	-0,92 ***	-1,08 ***	-1,55 ***	-1,13 ***	-2,59 ***
Λοιπές σχολές							
Πολύ χαμηλό	10,97 ***	0,44	3,33 ***	3,22 ***	2,40 ***	3,92 ***	4,09 ***
Χαμηλό	7,08 ***	12,06 ***	5,33 ***	8,55 ***	7,22 ***	7,82 ***	7,06 ***
Μεσαίο	-3,01 *	1,15	-0,40	3,27 ***	2,63 *	3,06 **	2,77 **
Υψηλό	-15,5 ***	-12,83 ***	-8,28 ***	-13,43 ***	-10,55 ***	-13,26 ***	-11,53 ***
Πολύ υψηλό	0,46	-0,82 *	0,02	-1,60 ***	-1,70 ***	-1,55 ***	-2,37 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Αντίστοιχα, στα ΤΕΙ αυτό το ποσοστό αυξάνεται κατά 4,9 π.μ. την ίδια περίοδο (από 7,7% το 2001 σε 9,0% το 2010 και 13,9% το 2014). Στις επαγγελματικές σχολές παρατηρούνται έντονες διακυμάνσεις πριν από την έναρξη της κρίσης, (από 16,3% το 2001 σε 4,8% το 2005 και 10,4% το 2010), αλλά και αύξηση κατά 3,1 π.μ. έκτοτε (στο 13,5% το 2014).

Διάγραμμα 5.8: Επίπεδο επαγγέλματος πατέρα ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.8: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επίπεδο επαγγέλματος πατέρα ανά κατηγορία ιδρυμάτων

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια							
Πολύ χαμηλό	-5,75 ***	-3,63 ***	-3,94 ***	-5,13 ***	-7,65 ***	-8,13 ***	-8,18 ***
Χαμηλό	-9,78 ***	-13,86 ***	-13,20 ***	-11,95 ***	-9,99 ***	-8,64 ***	-9,44 ***
Μεσαίο	-1,02 ***	-0,19	0,72 **	1,33 ***	1,11 ***	0,53	0,68 *
Υψηλό	16,11 ***	16,47 ***	15,69 ***	14,63 ***	15,14 ***	15,27 ***	14,65 ***
Πολύ υψηλό	0,45 ***	1,21 ***	0,74 ***	1,11 ***	1,39 ***	0,98 ***	2,29 ***
ΤΕΙ							
Πολύ χαμηλό	5.15 ***	3.52 ***	3.71 ***	4.83 ***	7.53 ***	7.93 ***	7.99 ***
Χαμηλό	9.42 ***	12.58 ***	12.69 ***	11.02 ***	9.47 ***	7.99 ***	8.75 ***
Μεσαίο	1.43 ***	0.62 *	-0.38	-0.97 **	-0.93 **	-0.33	-0.35
Υψηλό	-15.52 ***	-15.58 ***	-15.27 ***	-13.87 ***	-14.76 ***	-14.73 ***	-14.17 ***
Πολύ υψηλό	-0.48 ***	-1.14 ***	-0.75 ***	-1.01 ***	-1.31 ***	-0.86 ***	-2.21 ***
Λοιπές σχολές							
Πολύ χαμηλό	11.92 ***	1.29 *	3.51 ***	3.93 ***	3.24 ***	4.79 ***	4.7 ***
Χαμηλό	7.32 ***	15.05 ***	8.16 ***	11.49 ***	9.32 ***	8.79 ***	9.58 ***
Μεσαίο	-7.82 ***	-4.96 ***	-4.89 ***	-3.73 ***	-2.71 *	-1.88	-3.2 ***
Υψηλό	-11.95 ***	-10.49 ***	-6.79 ***	-10.4 ***	-8.45 ***	-10.38 ***	-9.54 ***
Πολύ υψηλό	0.53	-0.89 **	0.01	-1.28 ***	-1.41 ***	-1.32 ***	-1.53 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

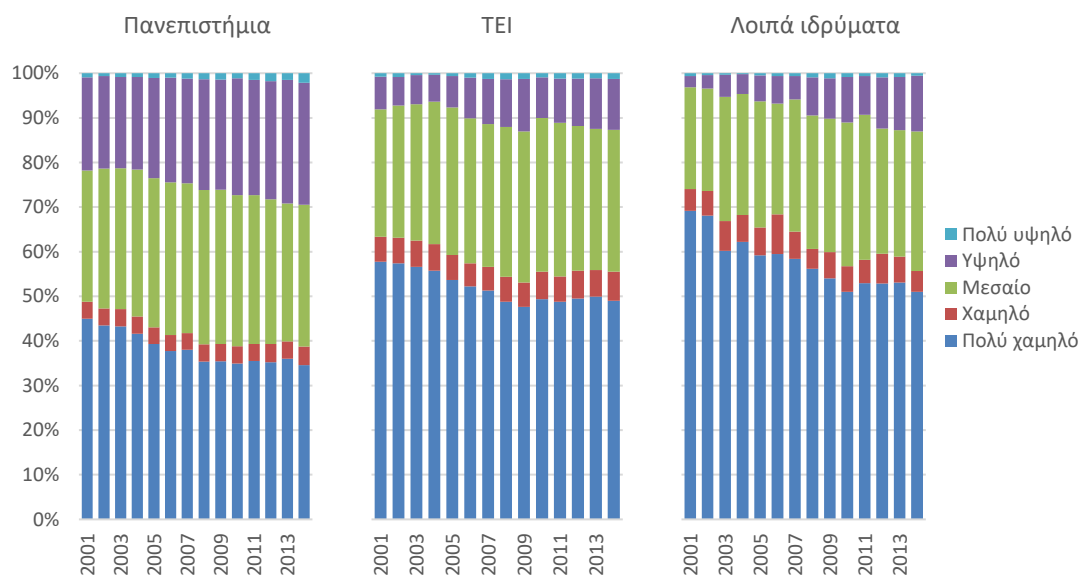
Ως αποτέλεσμα, η διαφορά μεταξύ των πανεπιστημίων και των υπόλοιπων ιδρυμάτων ως προς το πολύ χαμηλό επίπεδο απασχόλησης σε επίπεδο νοικοκυριού διευρύνεται στο -6,6

π.μ. το 2014 (από -3,7 π.μ. το 2010 και -4,8 π.μ. το 2001 - Πίνακας 5.7). Διευρύνεται κατά τη διάρκεια της κρίσης και η διαφορά ως προς το πολύ υψηλό επίπεδο απασχόλησης, από το 0,9 π.μ. το 2010 σε 2,7 π.μ. το 2014. Αντίθετα, σύγκλιση (με διακυμάνσεις) παρατηρείται στο χαμηλό (από -11,3 π.μ. το 2010 σε -8,6 π.μ. το 2014) και υψηλό (από 20,6 π.μ. το 2010 σε 18,4 π.μ. το 2014) επίπεδο απασχόλησης.

Εξετάζοντας τις παραπάνω τάσεις χωριστά για κάθε γονέα, φαίνεται πως η απόκλιση στο πολύ χαμηλό επίπεδο απασχόλησης αφορά κατά κύριο λόγο της πλευράς του πατέρα (Διάγραμμα 5.8), καθώς στην πλευρά της μητέρας η διαφορά μεταξύ των πανεπιστημίων και των υπόλοιπων ιδρυμάτων παραμένει σχετικά σταθερή (Διάγραμμα 5.9). Συγκεκριμένα, το ποσοστό φοιτητών με πατέρα με πολύ χαμηλό επίπεδο απασχόλησης ανέρχεται το 2014 σε 11,6%, κατά 8,2 π.μ. χαμηλότερα σε σύγκριση με των λοιπών φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (20,6% στα ΤΕΙ και 19,7% στις επαγγελματικές σχολές). Η διαφορά σε αυτό το ποσοστό μεταξύ των πανεπιστημίων και των λοιπών ιδρυμάτων περιορίζεται στις 3,9 π.μ. το 2010 (Πίνακας 5.8).

Αντίθετα, στην πλευρά της μητέρας, η διαφορά στο ποσοστό των φοιτητών με γονέα πολύ χαμηλού επιπέδου εκπαίδευσης επανήλθε το 2014 σε 14,5 π.μ., περίπου στο ίδιο επίπεδο με το 2010 (Πίνακας 5.9). Αυτό το ποσοστό παρέμεινε σχετικά σταθερό στα πανεπιστήμια (34,6% το 2014, από 34,9% το 2010), στα ΤΕΙ (49,0% το 2014, από 49,3% το 2010) και στις επαγγελματικές σχολές (51,0% τόσο το 2014 όσο και το 2010 - Διάγραμμα 5.9).

Διάγραμμα 5.9: Επίπεδο επαγγέλματος μητέρας ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Παρομοίως, η σύγκλιση που παρατηρείται ως προς το χαμηλό επίπεδο απασχόλησης σε επίπεδο νοικοκυριού προέρχεται κυρίως από την πλευρά του πατέρα. Συγκεκριμένα, η διαφορά στο ποσοστό φοιτητών με γονέα χαμηλού επιπέδου εκπαίδευσης μεταξύ των πανεπιστημίων και των λοιπών ιδρυμάτων μειώθηκε από 13,2 π.μ. το 2010 σε 9,4 π.μ. το 2014 στην πλευρά του πατέρα. Αντίθετα, στην πλευρά της μητέρας η αντίστοιχη διαφορά επανήλθε το 2014 στο 2,3 π.μ., στο ίδιο επίπεδο με το 2010.

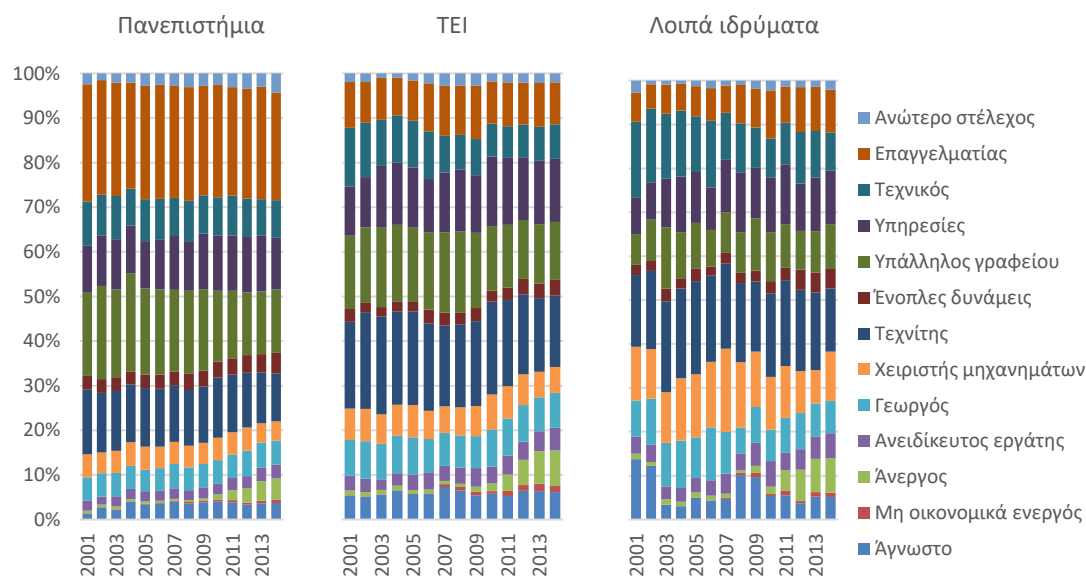
Πίνακας 5.9: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επίπεδο επαγγέλματος μητέρας ανά κατηγορία ιδρυμάτων

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια							
Πολύ χαμηλό	-13,02 ***	-14,63 ***	-14,47 ***	-13,48 ***	-14,44 ***	-14,19 ***	-14,52 ***
Χαμηλό	-1,79 ***	-1,86 ***	-2,25 ***	-1,91 ***	-2,15 ***	-2,03 ***	-2,28 ***
Μεσαίο	0,98 ***	0,51	-0,59 *	-0,95 **	0,23	-0,51	0,05
Υψηλό	13,70 ***	15,52 ***	17,03 ***	16,02 ***	15,73 ***	16,33 ***	15,85 ***
Πολύ υψηλό	0,13 *	0,46 ***	0,28 ***	0,32 ***	0,62 ***	0,41 ***	0,90 ***
ΤΕΙ							
Πολύ χαμηλό	12.11 ***	13.54 ***	13.88 ***	12.51 ***	13.79 ***	13.32 ***	13.79 ***
Χαμηλό	1.78 ***	1.73 ***	2.21 ***	1.87 ***	2.05 ***	1.98 ***	2.4 ***
Μεσαίο	-0.66 **	-0.09	0.72 **	1.1 ***	0.09	0.86 **	0
Υψηλό	-13.12 ***	-14.75 ***	-16.54 ***	-15.24 ***	-15.34 ***	-15.8 ***	-15.4 ***
Πολύ υψηλό	-0.11	-0.43 ***	-0.27 ***	-0.24 **	-0.59 ***	-0.36 ***	-0.79 ***
Λοιπές σχολές							
Πολύ χαμηλό	18.05 ***	1.29 *	3.51 ***	3.93 ***	3.24 ***	4.79 ***	4.7 ***
Χαμηλό	0.2	15.05 ***	8.16 ***	11.49 ***	9.32 ***	8.79 ***	9.58 ***
Μεσαίο	-6.2 ***	-4.96 ***	-4.89 ***	-3.73 ***	-2.71 *	-1.88	-3.2 ***
Υψηλό	-11.8 ***	-10.49 ***	-6.79 ***	-10.4 ***	-8.45 ***	-10.38 ***	-9.54 ***
Πολύ υψηλό	-0.25	-0.89 **	0.01	-1.28 ***	-1.41 ***	-1.32 ***	-1.53 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Διάγραμμα 5.10: Επάγγελμα πατέρα ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

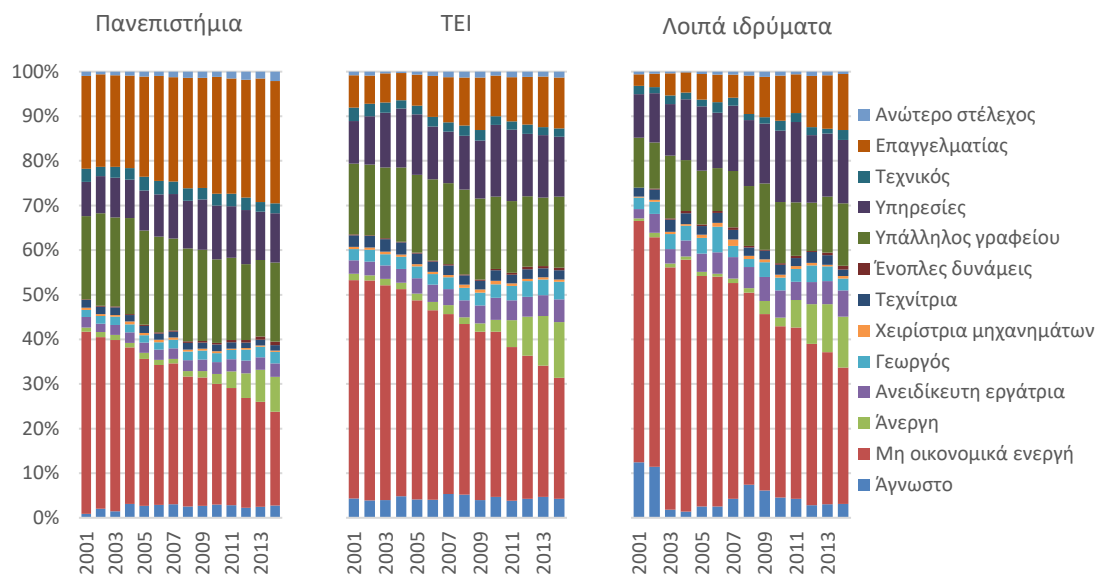
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Εντονότερη είναι η τάση σύγκλισης στην πλευρά της μητέρας ως προς το υψηλό επίπεδο απασχόλησης. Ενώ η διαφορά στο ποσοστό φοιτητών με μητέρα υψηλού επιπέδου απασχόλησης μεταξύ των πανεπιστημίων και υπόλοιπων ιδρυμάτων μειώνεται από 17,0 π.μ. το 2010 σε 15,9 π.μ. το 2014, στην πλευρά του πατέρα η διαφορά μειώνεται από 15,7 π.μ. σε 14,7 π.μ., με εντονότερες διακυμάνσεις από έτος σε έτος. Όσον αφορά το πολύ υψηλό επίπεδο απασχόλησης, διεύρυνση της διαφοράς (με διακυμάνσεις) παρατηρείται τόσο στην πλευρά του πατέρα (από 0,7 π.μ. το 2010 σε 2,3 π.μ. το 2014) όσο και μητέρας (από 0,3 π.μ. σε 0,9 π.μ.).

Σε επίπεδο κατηγορίας επαγγελματιών, μεγαλύτερη διαφορά μεταξύ των πανεπιστημίων και των λοιπών ιδρυμάτων παρατηρείται στους επαγγελματίες. Συγκεκριμένα, το ποσοστό φοιτητών με πατέρα που ασκεί επιστημονικό, καλλιτεχνικό ή συναφές επάγγελμα ανήλθε στα πανεπιστήμια σε 24,0% το 2014 (από 25,2% το 2010 και 26,2% το 2014), κατά 14,6 π.μ. υψηλότερα σε σύγκριση με τα υπόλοιπα ιδρύματα (9,4% στα ΤΕΙ και 9,8% στις επαγγελματικές σχολές το 2014 - Διάγραμμα 5.10).

Αντίστοιχα στην πλευρά της μητέρας, η διαφορά στο ποσοστό φοιτητών με γονέα που ασκεί επιστημονικό ή καλλιτεχνικό επάγγελμα μεταξύ των πανεπιστημίων και υπόλοιπων ιδρυμάτων ανήλθε σε 15,9 π.μ. το 2014 (από 17,0 π.μ. το 2010 και 13,7 π.μ. το 2001). Το ποσοστό αυτών των φοιτητών ανήλθε το 2014 σε 27,3% στα πανεπιστήμια, 11,4% στα ΤΕΙ και 12,5% στις επαγγελματικές σχολές (Διάγραμμα 5.11).

Διάγραμμα 5.11: Επάγγελμα μητέρας ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Η μεγαλύτερη αρνητική διαφορά μεταξύ των πανεπιστημίων και των υπόλοιπων ιδρυμάτων στην πλευρά του επαγγέλματος πατέρα παρατηρείται στο ποσοστό φοιτητών με γονέα ειδικευμένο τεχνίτη (-5,1 π.μ. το 2014). Το ποσοστό φοιτητών με πατέρα τεχνίτη ανήλθε το 2014 σε 10,8% στα πανεπιστήμια, σε 16,0% στα ΤΕΙ και σε 14,4% στις επαγγελματικές-εκκλησιάσθηκες σχολές. Ακολουθούν σε αυτή την κατάταξη πατέρων οι άνεργοι (-3,3 π.μ.) και οι γεωργοί (-2,4 π.μ.).

Αντίστοιχα, στην πλευρά της μητέρας, η μεγαλύτερη αρνητική διαφορά καταγράφεται το 2014 στο ποσοστό φοιτητών με μη οικονομικώς ενεργές μητέρες (οικιακή απασχόληση) κατά -6,3 π.μ. (21,1% των φοιτητών στα πανεπιστήμια, 27,1% στα ΤΕΙ και 30,5% στις επαγγελματικές σχολές). Ακολουθούν οι φοιτητές με άνεργες μητέρες που αναζητούν απασχόληση εκτός σπιτιού, με -4,6 π.μ. διαφορά (7,8% των πρωτοετών φοιτητών στα πανεπιστήμια, 12,5% στα ΤΕΙ και 11,4% στις λοιπές επαγγελματικές σχολές).

Η μεγαλύτερη σύγκλιση στην πλευρά του πατέρα παρατηρείται στο ποσοστό φοιτητών με γονέα που ασκεί τεχνολογικό επάγγελμα. Η διαφορά σε αυτό το ποσοστό μεταξύ των πανεπιστημίων και των υπόλοιπων ιδρυμάτων μεταβάλλεται από -3,4 π.μ. το 2001 σε 0,5

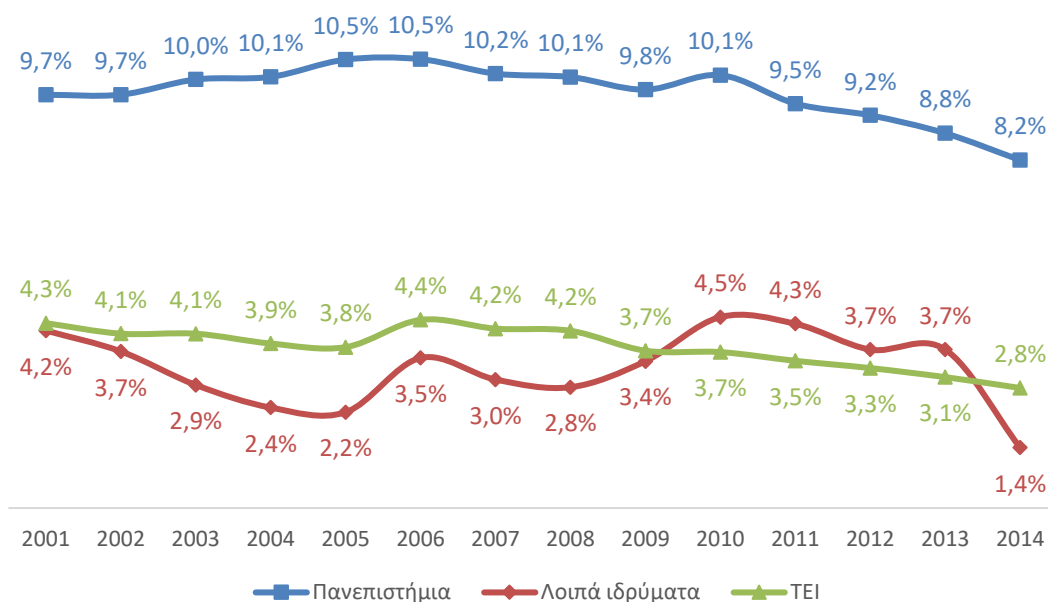
π.μ. το 2014. Αντίθετα, η μεγαλύτερη απόκλιση παρατηρείται στο ποσοστό φοιτητών με άνεργο πατέρα, από -0,5 π.μ. το 2001 σε -3,3 π.μ. το 2014.

Και στην πλευρά της μητέρας, η μεγαλύτερη απόκλιση αφορά στο ποσοστό φοιτητών με άνεργο γονέα, από -0,5 π.μ. το 2001 σε -4,6 π.μ. το 2014. Αντίθετα, η μεγαλύτερη σύγκλιση αφορά το ποσοστό φοιτητών με μη οικονομικώς ενεργές μητέρες, από -8,2 π.μ. το 2001 και -9,9 π.μ. το 2010, σε -6,3 π.μ. το 2014.

5.2.4 ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΗΣ

Μεγαλύτερο ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων εγγράφεται στα πανεπιστήμια έναντι των άλλων κατηγοριών ιδρυμάτων. Σημαντικές μεταβολές σημειώθηκαν στα ποσοστά αυτά την εξεταζόμενη περίοδο (Διάγραμμα 5.12). Συγκεκριμένα, το ποσοστό αυτό στα πανεπιστημιακά ιδρύματα υποχώρησε το 2014 σε 8,2% των πρωτοετών φοιτητών, από 10,1% το 2010 και 9,7% το 2001. Αντίστοιχα, το ποσοστό των αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων έπεσε στο 2,8% στα ΤΕΙ το 2014, από 3,7% το 2010 και 4,3% το 2001. Στις επαγγελματικές σχολές, το ποσοστό εμφανίζει έντονες διακυμάνσεις στην περιοχή 1,4%-4,5% την περίοδο 2001-2014.

Διάγραμμα 5.12: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.10: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων ανά κατηγορία ιδρυμάτων

	2001	2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια	5,36 ***	6,81 ***	6,14 ***	6,46 ***	5,97 ***	5,9 ***	5,67 ***	5,44 ***
ΤΕΙ	-5,22 ***	-6,39 ***	-5,86 ***	-6,31 ***	-5,82 ***	-5,77 ***	-5,53 ***	-5,10 ***
Λοιπά ιδρύματα	-2,96 ***	-4,93 ***	-4,27 ***	-2,58 ***	-2,77 ***	-3,17 ***	-3,29 ***	-5,03 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

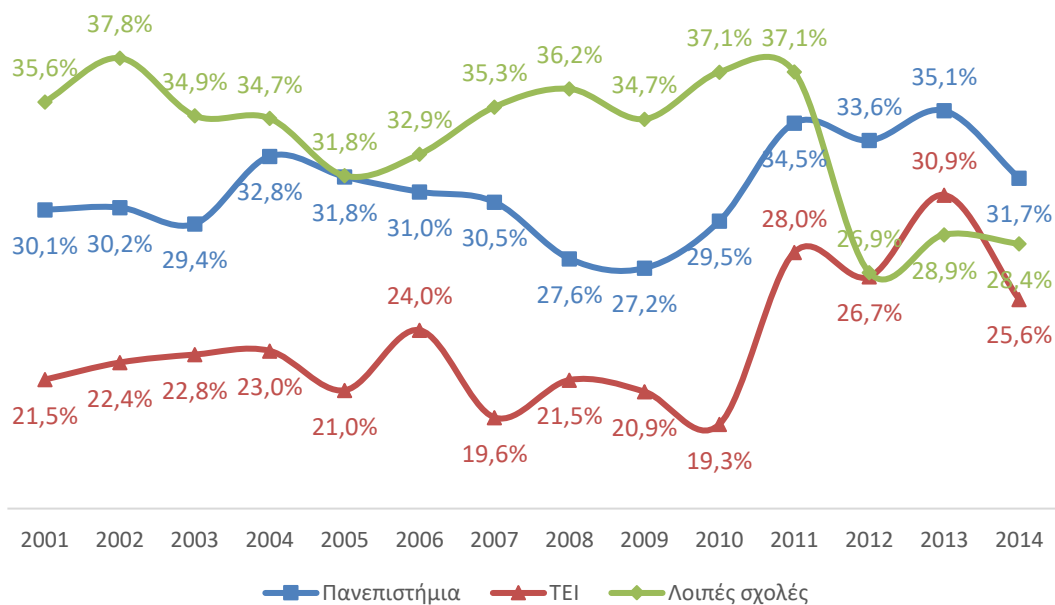

Η διαφορά του ποσοστού αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων στο σύνολο των πρωτοετών φοιτητών μεταξύ των πανεπιστημίων και των υπόλοιπων ιδρυμάτων, αυξάνεται την περίοδο 2001-2005 από 5,4 π.μ. σε 6,8 π.μ. (Πίνακας 5.10). Με την εισαγωγή της «βάσης του 10», παρατηρείται πτώση της διαφοράς, η οποία διατηρείται την περίοδο 2006-2009 στο 6,0-6,1 π.μ. Φαίνεται πως το συγκεκριμένο μέτρο επηρέασε εντονότερα τους αποφοίτους δημόσιων σχολείων στα ΤΕΙ, οι οποίοι μειώθηκαν το 2006 σε 95,6%, από 96,2% το 2005. Κατά τη διάρκεια της κρίσης, η διαφορά στο ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων μεταξύ πανεπιστημίων και υπόλοιπων ιδρυμάτων υποχώρησε από 6,5 π.μ. το 2010 σε 5,4 π.μ. το 2014.

5.2.5 ΕΝΤΟΠΙΟΤΗΤΑ

Τα ποσοστά εντοπιότητας των φοιτητών και η εξέλιξή τους διαφέρουν ανά κατηγορία ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Διάγραμμα 5.13). Στα πανεπιστήμια, το ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από τον ίδιο νομό είναι σχετικά σταθερό, κοντά στο 30%, την περίοδο 2001-2003. Μετά από μια αύξηση το 2004 σε 32,8%, το ποσοστό αυτό ακολουθεί πτωτική πορεία μέχρι την έναρξη της κρίσης (στο 27,2% το 2009). Την ίδια περίοδο, το ποσοστό αυτών των φοιτητών στα ΤΕΙ και στις λοιπές επαγγελματικές σχολές διακυμαίνεται στο εύρος 20%-25% και 32%-38% αντίστοιχα.

Διάγραμμα 5.13: Εξέλιξη της εντοπιότητας ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Ως εντοπιότητα ορίζεται το ποσοστό φοιτητών που σπουδάζουν σε τμήμα που βρίσκεται στην ίδια περιφερειακή ενότητα με το λύκειο από το οποίο αποφοίτησαν. Κατά εξαίρεση, η Αττική θεωρείται ως μια περιφερειακή ενότητα για την κατασκευή του δείκτη εντοπιότητας.

Τα πρώτα χρόνια της κρίσης, παρατηρείται αύξηση της εντοπιότητας στα πανεπιστήμια και εντονότερα στα ΤΕΙ, ενώ αντίθετα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές η εντοπιότητα μειώνεται. Φαίνεται πως η οικονομική κρίση προκάλεσε δυσκολίες στις ελληνικές οικογένειες να συντηρούν φοιτητές μακριά από το πατρικό τους σπίτι. Το ποσοστό

εντοπιότητας φοιτητών πανεπιστημίων και ΤΕΙ υποχωρεί το 2014, ενδεχομένως, και λόγω μείωσης του αριθμού επιλογών για τους υποψήφιους φοιτητές που εφαρμόστηκε στο σύστημα εισαγωγής για πρώτη φορά το συγκεκριμένο έτος.

Συγκρίνοντας την εντοπιότητα μεταξύ των κατηγοριών ιδρυμάτων, προκύπτει ότι ενώ την περίοδο πριν από την κρίση, η εντοπιότητα είναι σαφώς χαμηλότερη στα ΤΕΙ σε σύγκριση με τα πανεπιστήμια και τα λοιπά ιδρύματα, τα οποία έχουν εντονότερη συγκέντρωση στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα της χώρας, την περίοδο της κρίσης οι διαφορές μικραίνουν (Πίνακας 5.11). Συγκεκριμένα, το ποσοστό φοιτητών από τον ίδιο νομό στα ΤΕΙ είναι χαμηλότερο κατά 7,2 π.μ. σε σχέση με τα υπόλοιπα ιδρύματα το 2014, από 14,0 π.μ. το 2001. Ειδικά το 2013, η εντοπιότητα στα ΤΕΙ είναι υψηλότερη σε σχέση με τις λοιπές επαγγελματικές σχολές. Αντίστοιχα, τα πανεπιστήμια εμφανίζουν το υψηλότερο ποσοστό εντοπιότητας την περίοδο 2012-2014, παίρνοντας την πρωτιά από τις λοιπές επαγγελματικές σχολές.

Πίνακας 5.11: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την εντοπιότητα ανά κατηγορία ιδρυμάτων

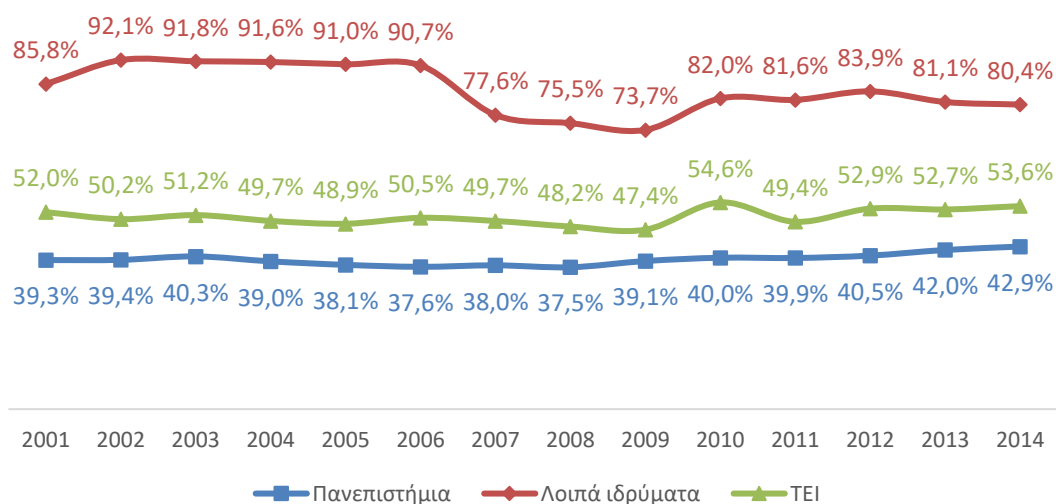
	2001	2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια	13,49 ***	13,49 ***	5,60 ***	11,18 ***	7,59 ***	8,14 ***	5,09 ***	7,12 ***
ΤΕΙ	-13,96 ***	-13,82 ***	-6,82 ***	-12,06 ***	-8,22 ***	-8,02 ***	-4,74 ***	-7,15 ***
Λοιπά ιδρύματα	8,60 ***	3,67 ***	8,56 ***	12,21 ***	4,58 ***	-3,41 **	-4,81 ***	-2,28 **

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

5.2.6 Φύλο

Σημαντικές διαφορές παρατηρούνται στη διάρθρωση των πρωτοετών φοιτητών ανά φύλο μεταξύ των κατηγοριών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Διάγραμμα 5.14). Το υψηλότερο ποσοστό γυναικών που παρατηρείται στο σύνολο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προέρχεται αποκλειστικά από τα πανεπιστημιακά ιδρύματα, όπου το ποσοστό ανδρών περιορίζεται σε 42,9% το 2014. Αντίθετα, στα ΤΕΙ η σύνθεση είναι αρκετά πιο ισορροπημένη, ειδικά πριν από την έναρξη της κρίσης, όταν το ποσοστό ανδρών διακυμαίνεται γύρω στο 50%.

Διάγραμμα 5.14: Ποσοστό ανδρών ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Κατά τη διάρκεια της κρίσης, το ποσοστό ανδρών στους πρωτοετείς φοιτητές αυξάνεται τόσο στα πανεπιστήμια (από 39,1% το 2009), όσο και στα ΤΕΙ (από 47,4% το 2009 σε 53,6% το 2014), ενώ στις λοιπές επαγγελματικές σχολές παραμένει σχετικά αμετάβλητο, κοντά στο 80%. Το πολύ υψηλό ποσοστό στις επαγγελματικές σχολές εξηγείται με το γεγονός ότι η συγκεκριμένη κατηγορία ιδρυμάτων προετοιμάζει φοιτητές για επαγγέλματα, τα οποία ασκούνται κατά κύριο λόγο από άνδρες (εμπορικό ναυτικό και κληρικοί της εκκλησίας).

Πίνακας 5.12: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό ανδρών ανά κατηγορία ιδρυμάτων

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια	-13,55 ***	-12,67 ***	-15,59 ***	-11,52 ***	-13,75 ***	-12,89 ***	-12,64 ***
ΤΕΙ	11,49 ***	8,60 ***	13,22 ***	7,84 ***	11,17 ***	9,26 ***	9,33 ***
Λοιπά ιδρύματα	40,39 ***	47,56 ***	35,12 ***	37,95 ***	38,49 ***	35,73 ***	34,06 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Η διαφορά στη σύνθεση φοιτητών ανά φύλο μεταξύ των κατηγοριών ιδρυμάτων παρουσιάζει διακυμάνσεις χωρίς φανερή τάση σύγκλισης ή απόκλισης (Πίνακας 5.12). Συγκεκριμένα, η διαφορά στο ποσοστό ανδρών στους φοιτητές πανεπιστημιακών και υπόλοιπων ιδρυμάτων υποχωρεί το 2011 σε 11,5 π.μ. από 15,6 π.μ. το 2010, για να ανέλθει στο 13,8 π.μ. το 2012 και να υποχωρήσει τα επόμενα δυο χρόνια σε 12,6 π.μ. το 2014.

5.2.7 ΗΛΙΚΙΑ

Νεότεροι σε ηλικία είναι οι φοιτητές που εγγράφονται στα ιδρύματα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, ενώ το υψηλότερο ποσοστό πρωτοετών φοιτητών με ηλικία από 20 ετών και άνω καταγράφεται στις λοιπές επαγγελματικές σχολές. Ειδικότερα, το ποσοστό φοιτητών που ήταν 18 ετών κατά την εγγραφή τους ανήλθε το 2014 σε 82,7% (από 83,9% το 2009 και 61,0% το 2001). Αντίθετα, το αντίστοιχο ποσοστό δεν ξεπερνά το 2014 το 72,1% στα ΤΕΙ και 61,5% στις λοιπές επαγγελματικές σχολές (Διάγραμμα 5.15).

Διάγραμμα 5.15: Ηλικία φοιτητών ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Η διαφορά στην ηλικιακή διάρθρωση των εγγραφών πρωτοετών φοιτητών μεταξύ των πανεπιστημίων και των υπόλοιπων ιδρυμάτων είναι στατιστικά σημαντική, χωρίς εμφανή τάση ανόδου ή καθόδου. Το 2014, το ποσοστό δεκαοκτάχρονων φοιτητών ήταν αυξημένο κατά 11,4 ποσοστιαίες μονάδες στα πανεπιστήμια και μειωμένο κατά 9,9 π.μ. στα ΤΕΙ και κατά 17,8 π.μ. στις επαγγελματικές σχολές. Αντίστοιχα, το ποσοστό φοιτητών ηλικίας 19 και 20-30 ήταν μειωμένο στα πανεπιστήμια κατά 5,8 π.μ. και 4,6 π.μ. και αυξημένο κατά 5,3 π.μ. και 3,5 π.μ. στα ΤΕΙ και 6,4 π.μ. και 11,4 π.μ. στις λοιπές επαγγελματικές σχολές. Όσον αφορά τις ηλικίες άνω των 30 ετών, αυξημένο ποσοστό παρατηρείται τα περισσότερα έτη της ανάλυσης στα ΤΕΙ (κατά 1,00 π.μ. το 2014) και μειωμένο στα πανεπιστήμια (-0,95 π.μ.), ενώ στις λοιπές επαγγελματικές σχολές η διαφορά τείνει να μην είναι στατιστικά σημαντική, ειδικά την περίοδο της κρίσης (Πίνακας 5.13).

Πίνακας 5.13: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την ηλικία ανά κατηγορία ιδρυμάτων

	2001	2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια								
17	2.51 ***	3.03 ***	0.11 **	0.02	0.09 ***	0	-0.05	-0.04
18	4.57 ***	9.56 ***	14.31 ***	10.81 ***	9.64 ***	8.22 ***	8.19 ***	11.42 ***
19	-5.59 ***	-7.57 ***	-8.47 ***	-6.85 ***	-4.44 ***	-5.45 ***	-4.15 ***	-5.81 ***
20-30	-1.24 ***	-4.89 ***	-5.44 ***	-3.6 ***	-4.9 ***	-2.27 ***	-2.94 ***	-4.62 ***
30+	-0.26 ***	-0.12 *	-0.51 ***	-0.37 ***	-0.39 ***	-0.5 ***	-1.05 ***	-0.95 ***
ΤΕΙ								
17	-2.2 ***	-2.61 ***	-0.11 **	-0.02	-0.08 ***	0	0.05	0.04 *
18	-3.49 ***	-8.33 ***	-12.1 ***	-10.03 ***	-8.07 ***	-6.9 ***	-6.54 ***	-9.9 ***
19	5.38 ***	6.75 ***	8.18 ***	6.78 ***	3.88 ***	5.02 ***	3.8 ***	5.33 ***
20-30	0.15	4.19 ***	3.47 ***	2.95 ***	3.84 ***	1.33 ***	1.6 ***	3.53 ***
30+	0.16 ***	0	0.56 ***	0.32 ***	0.44 ***	0.55 ***	1.09 ***	1 ***
Λοιπές σχολές								
17	-6.16 ***	-4.88 ***	-0.05	-0.07	-0.05	-0.03	0.03	-0.02
18	-21.06 ***	-14.34 ***	-23.24 ***	-11.81 ***	-17.15 ***	-19.94 ***	-17.1 ***	-17.77 ***
19	4.13 ***	9.62 ***	5.15 ***	1.46	6.33 ***	7.09 ***	4.53 ***	6.41 ***
20-30	21.13 ***	8.24 ***	18.35 ***	9.73 ***	11.25 ***	13.47 ***	12.48 ***	11.44 ***
30+	1.96 ***	1.36 ***	-0.21	0.69 **	-0.38	-0.59 *	0.06	-0.07

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

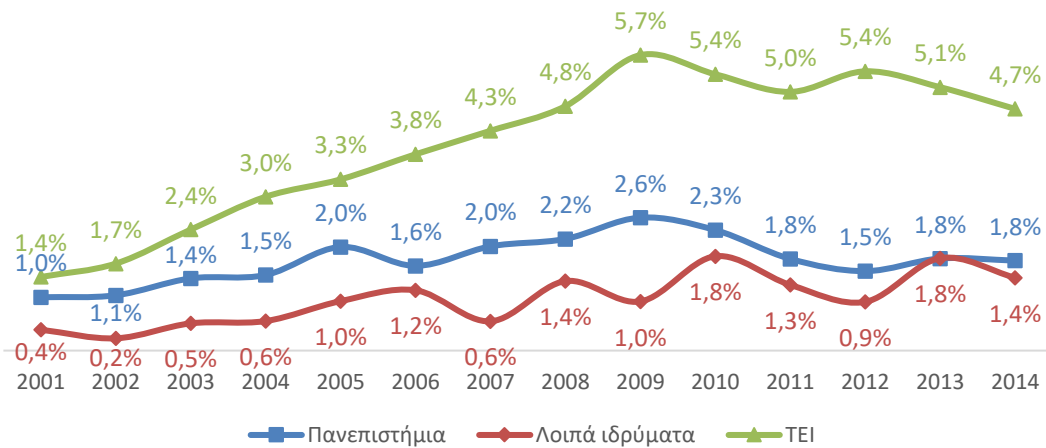
5.2.8 ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ

Αυξημένη παρουσία αλλοδαπών αποφοίτων εγχώριων λυκείων, σε σύγκριση με τα υπόλοιπα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εμφανίζεται στις εγγραφές πρωτοετών φοιτητών στα ΤΕΙ (Διάγραμμα 5.16). Συγκεκριμένα, το ποσοστό μεταναστών στις εγγραφές φοιτητών ΤΕΙ ανήλθε το 2014 σε 4,7%, από 5,7% το 2009 και μόλις 1,4% το 2001. Για σύγκριση, το αντίστοιχο ποσοστό στα πανεπιστήμια περιορίζεται σε 1,8% το 2014, από 2,6% το 2009 και 1,0% το 2001. Ακόμα χαμηλότερο είναι το ποσοστό μεταναστών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές (1,4% το 2014, από 1,0% το 2009 και 0,4% το 2001).

Η διαφορά μεταξύ των ΤΕΙ και των υπόλοιπων ιδρυμάτων ως προς το ποσοστό μεταναστών εντείνεται μέχρι και το 2012, από 0,4 π.μ. το 2001 σε 3,9 π.μ. το 2012 καθώς στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης παρατηρείται ταχύτερη άνοδο μέχρι το 2009 και βραδύτερη πτώση τα πρώτα χρόνια της κρίσης (Πίνακας 5.14). Με την εμβάθυνση της κρίσης, ωστόσο, το ποσοστό μεταναστών στις εγγραφές φοιτητών ΤΕΙ εξακολουθεί να υποχωρεί, ενώ στα

πανεπιστήμια παρατηρείται σταθεροποίηση. Έτσι, η διαφορά υποχωρεί σταδιακά σε 3,3 π.μ. το 2013 και 3,0 π.μ. το 2014.

Διάγραμμα 5.16: Ποσοστό μεταναστών ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης, ως μετανάστες ορίζονται οι απόφοιτοι ελληνικών δευτεροβάθμιων σχολείων που έχουν ξένη υπηκοότητα.

Πίνακας 5.14: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό μεταναστών ανά κατηγορία ιδρυμάτων

	2001	2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια	-0,37 ***	-1,21 ***	-2,80 ***	-2,90 ***	-3,02 ***	-3,69 ***	-3,07 ***	-2,71 ***
ΤΕΙ	0,41 ***	1,36 ***	3,23 ***	3,05 ***	3,27 ***	3,90 ***	3,33 ***	2,96 ***
Λοιπά ιδρύματα	-0,82 **	-1,70 ***	-2,71 ***	-1,95 ***	-1,79 ***	-2,12 ***	-1,03 **	-1,28 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

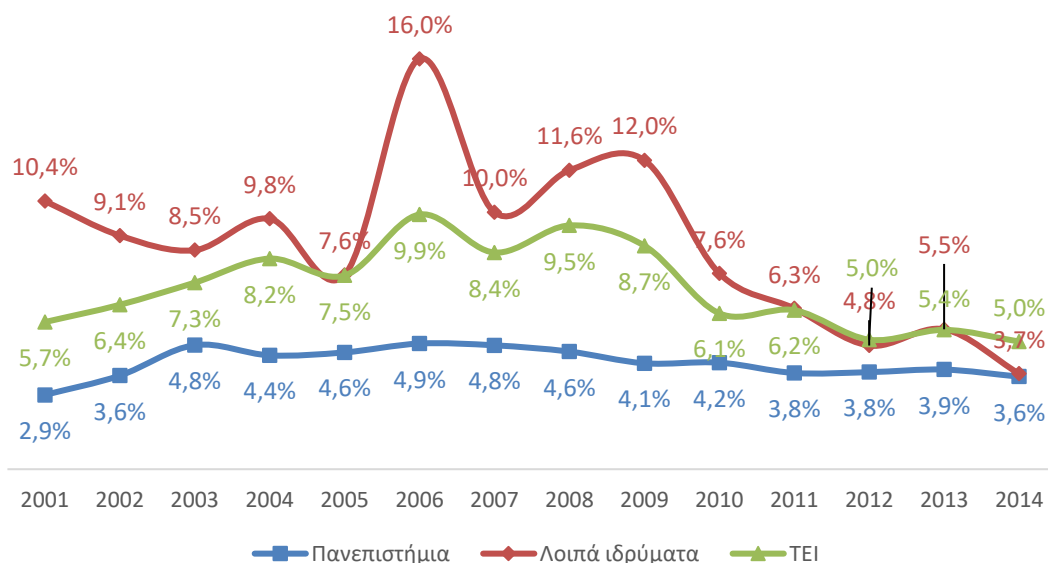
5.2.9 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το υψηλότερο ποσοστό φοιτητών που εργάζονταν κατά την εγγραφή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση καταγράφεται στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, ειδικά μέχρι και το 2010 (Διάγραμμα 5.17). Στη διάρκεια της κρίσης, το ποσοστό εργαζομένων σε αυτή την κατηγορία ιδρυμάτων υποχωρεί ταχύτερα, πέφτοντας κοντά στα επίπεδα που καταγράφονται στα ΤΕΙ την περίοδο 2011-2013 και στα πανεπιστήμια το 2014. Συγκεκριμένα, το ποσοστό εργαζομένων στις λοιπές επαγγελματικές σχολές υποχωρεί στο 3,7% το 2014, από 12,0% το 2009, 16,0% το 2006 και 10,4% το 2001.

Σημαντικά υψηλότερο είναι το ποσοστό εργαζομένων φοιτητών στα ΤΕΙ σε σύγκριση με τα πανεπιστημιακά ιδρύματα. Στα ΤΕΙ αυτό το ποσοστό ισούται με 5,0% το 2014, από 8,7% το 2009 και 5,7% το 2001. Το αντίστοιχο ποσοστό στα πανεπιστήμια περιορίζεται σε 3,7% το 2014, από 4,1% το 2009 και 2,9% το 2001.

Καθώς το ποσοστό εργαζομένων φοιτητών στα πανεπιστήμια εμφανίζει ηπιότερες διακυμάνσεις, η αρνητική διαφορά σε σύγκριση με τα υπόλοιπα ιδρύματα διευρύνεται πριν από το ξέσπασμα της κρίσης και υποχωρεί έπειτα (με διακυμάνσεις). Συγκεκριμένα, η απόκλιση μεγαλώνει από -3,0 π.μ. το 2001 σε -4,8 π.μ. το 2009, υποχωρώντας στη συνέχεια σε -1,3 π.μ. το 2014 (Πίνακας 5.15).

Διάγραμμα 5.17: Ποσοστό εργαζομένων φοιτητών ανά κατηγορία ιδρυμάτων, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.15: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό εργαζομένων φοιτητών ανά κατηγορία ιδρυμάτων

	2001	2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια	-2,96 ***	-3,00 ***	-4,83 ***	-1,98 ***	-2,45 ***	-1,25 ***	-1,55 ***	-1,28 ***
ΤΕΙ	2,65 ***	2,87 ***	4,26 ***	1,81 ***	2,34 ***	1,23 ***	1,49 ***	1,36 ***
Λοιπά ιδρύματα	6,19 ***	1,53 **	6,34 ***	2,56 ***	1,55 ***	0,54	1,09 **	-0,32

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

5.2.10 ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ

Η θετική σχέση της πιθανότητας φοίτησης σε πανεπιστήμιο με το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο των γονέων αναδεικνύεται και όταν ελέγχεται αυτή η σχέση με στατιστικές μεθόδους για την κοινή επίδραση άλλων παραγόντων, όπως το φύλο, την κατάσταση εργασίας, την εθνικότητα, την ηλικία, την εντοπιότητα, τον τύπο του σχολείου αποφοίτησης, καθώς και μέτρα εκπαιδευτικής πολιτικής, όπως η βάση του 10 και το Σχέδιο Αθηνά. Συγκεκριμένα, για τα άτομα με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων, η πιθανότητα κάποιος να σπουδάξει σε πανεπιστήμιο (και όχι σε ΤΕΙ ή λοιπή επαγγελματική σχολή) είναι υψηλότερη κατά 36,7% (Πίνακας 5.16). Πολύ υψηλή επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο έχει και το να έχει ένα άτομο υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο (36,2%).

Με την εφαρμογή της βάσης του 10, η επίδραση του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου στην πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο εξασθενεί ελαφρώς. Συγκεκριμένα, η μέση μερική επίδραση μειώνεται για το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο από 41,6% την περίοδο πριν την εφαρμογή της βάσης του 10 (2001-2005) σε 31,3% κατά τη διάρκεια εφαρμογής του (2006-2009). Αντίστοιχα, η μέση μερική επίδραση στο υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο πέφτει από 39,1% σε 32,9%.

Το ιδιωτικό σχολείο επίσης επιδρά σημαντικά και θετικά στην πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο, ενώ την περίοδο 2006-2009 αυτή η επίδραση φαίνεται πως εξασθενεί

ελαφρώς. Συγκεκριμένα, η μερική επίδραση του ιδιωτικού σχολείου μειώθηκε από 14,5% την πρώτη πενταετία (2001-2005) σε 14,2% την περίοδο 2006-2009 (15,2% συνολικά για την περίοδο 2001-2014).

Πίνακας 5.16: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης σε Πανεπιστήμιο

	2001-2014	2001-2005	2006-2009	2010	2011	2012	2013	2014
Μεσαίο	13,5%***	14,2%***	13,1%***	11,8%***	13,4%***	13,9%***	11,3%***	10,6%***
Υψηλό	36,2%***	39,1%***	32,9%***	37,0%***	35,4%***	35,3%***	30,7%***	30,8%***
Πολύ Υψηλό	36,7%***	41,6%***	31,3%***	41,4%***	35,5%***	35,7%***	28,1%***	29,8%***
Άνδρας	-15,3%***	-15,5%***	-14,6%***	-18,1%***	-13,7%***	-15,6%***	-12,9%***	-13,2%***
Ιδιωτικό σχολείο	15,2%***	14,5%***	14,2%***	17,5%***	16,2%***	16,3%***	14,6%***	14,6%***
Εργασία	-9,3%***	-9,7%***	-13,7%***	-4,3%***	-7,0%***	-2,5%***	-0,9%***	-0,9%***
Μετανάστης	-19,9%***	-16,1%***	-18,5%***	-20,3%***	-24,1%***	-29,3%***	-22,3%***	-22,3%***
Εντοπιότητα	10,0%***	13,5%***	8,4%***	12,8%***	6,8%***	6,7%***	3,2%***	3,2%***
Εγγραφή το 2014	12,7%***							
Εγγραφή το 2013	13,2%***							
Βάση του 10	7,6%***							
Ηλικία	26,5%***	-34,5%***	-29,1%***	-27,3%***	-21,3%***	-11,5%***	-23%***	-23%***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πίνακας 5.17: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης σε ΤΕΙ

	2001-2014	2001-2005	2006-2009	2010	2011	2012	2013	2014
Μεσαίο	-11,2%***	-11,4%***	-10,3%***	-10,5%***	-11,1%***	-13,0%***	-9,9%***	-9,6%***
Υψηλό	-32,4%***	-34,7%***	-28,4%***	-34,8%***	-31,4%***	-33,1%***	-27,6%***	-28,2%***
Πολύ Υψηλό	-33,8%***	-38,2%***	-28,1%***	-39,3%***	-32,3%***	-33,7%***	-25,5%***	-27,3%***
Άνδρας	11,1%***	10,8%***	10,8%***	15,2%***	9,3%***	12,4%***	8,9%***	9,5%***
Ιδιωτικό σχολείο	-13,9%***	-13,2%***	-12,8%***	-16,7%***	-15,3%***	-15,6%***	-13,7%***	-13,6%***
Εργασία	9,4%***	10,4%***	12,6%***	4,6%***	7,7%***	3,5%***	1,7%***	1,2%***
Μετανάστης	21,3%***	17,7%***	20,1%***	21,3%***	25,4%***	30,4%***	22,9%***	21,7%***
Εντοπιότητα	-10,6%***	-14,2%***	-9,2%***	-14,0%***	-7,4%***	-6,5%***	-2,7%***	-5,3%***
Εγγραφή το 2014	-12,8%***							
Εγγραφή το 2013	-13,4%***							
Βάση του 10	-7,8%***							
Ηλικία	16,1%***	18,2%***	19,7%***	19,7%***	13,4%***	5,9%***	15,5%***	20,3%***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Αντίθετα, η ιδιότητα του μετανάστη μειώνει σημαντικά την πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο. Η επίδραση αυτής της μεταβλητής ανήλθε σε -19,9% σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο. Η επίδραση επιδεινώθηκε σημαντικά, φτάνοντας στο -18,5% την περίοδο της βάσης του 10, από -16,1% την προγενέστερη πενταετία (2001-2005).

Η επίδραση του φύλου είναι επίσης σημαντική, καθώς η πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο είναι μικρότερη για τους άνδρες κατά 15,5% το διάστημα 2001-2005 και κατά 14,6% την περίοδο 2006-2009. Τέλος, η πιθανότητα κάποιος να σπουδάξει σε πανεπιστήμιο αυξάνεται με την εντοπιότητα, με την έννοια ότι εφόσον ένα άτομο σπουδάξει στον ίδιο νομό με εκείνον που πήγε σχολείο είναι πιο πιθανό να ακολουθεί πανεπιστημιακές παρά τεχνολογικές ή επαγγελματικές σπουδές. Την περίοδο 2001-2005, η επίδραση αυτή εκτιμάται σε 13,5%, ενώ μετά μειώνεται σε 8,4%.

Επιπλέον στο σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου, η εισαγωγή της βάσης του 10 φαίνεται να αυξάνει την πιθανότητα εγγραφής σε πανεπιστήμιο κατά 7,6% σε σύγκριση με τα τεχνολογικά και επαγγελματικά ιδρύματα. Αντίστοιχα, μέτρα πολιτικής που εφαρμόστηκαν τα έτη 2013, 2014 φαίνεται πως αύξησαν σημαντικά την πιθανότητα εγγραφής σε πανεπιστήμιο σε σύγκριση με τα υπόλοιπα ιδρύματα.²³

Κατά τη διάρκεια της κρίσης και μετά την κατάργηση της βάσης του 10, όταν πραγματοποιήθηκαν και άλλες θεσμικές αλλαγές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, όλα τα κοινωνικά χαρακτηριστικά διατήρησαν την επιρροή τους στην πιθανότητα εγγραφής ανά κατηγορία ιδρυμάτων, αλλά με σημαντική εξασθένηση στα περισσότερα από αυτά. Μεταβλητές όπως το υψηλό και το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων, η εργασία και η εντοπιότητα γνώρισαν την υψηλότερη εξασθένηση της επίδρασής τους κατά τη διάρκεια της κρίσης. Εξαίρεση αποτελεί η μερική επίδραση του μετανάστη, η οποία είναι η μόνη που έχει αυξήσει την αρνητική της συμβολή στην πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο σε σύγκριση με τα υπόλοιπα ιδρύματα.

Η επίδραση των κοινωνικών χαρακτηριστικών στην πιθανότητα φοίτησης σε ΤΕΙ είναι σε μεγάλο βαθμό αντίστροφη στην αντίστοιχη επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο (Πίνακας 5.17).²⁴ Έτσι, η πιθανότητα κάποιος φοιτητής να σπουδάξει σε ΤΕΙ είναι μειωμένη στα μεσαία και ανώτερα επίπεδα κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου, στους αποφοίτους ιδιωτικών σχολείων (κατά -13,9%) και στα άτομα που φοιτούν στον ίδιο νόμο με εκείνον που πήγαν σχολείο (κατά -10,6%). Επιπλέον, είναι αυξημένη στους μετανάστες (21,3%) και στους εργαζόμενους φοιτητές (κατά 9,4%). Το φύλο είναι επίσης καθοριστικής σημασίας, αυξάνοντας την πιθανότητα κατά 11,1% για τους άνδρες.

Με την εφαρμογή της βάσης του 10, μειώνεται ελαφρώς η επίδραση του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου (από -38,2% σε -28,1% για το πολύ υψηλό και από το -34,7% σε -28,4% για το υψηλό επίπεδο), η επίδραση για τους αποφοίτους ιδιωτικού σχολείου (από -13,2% σε -12,8%) και η επίδραση της εντοπιότητας (από -14,2% σε -9,2%). Αυξάνεται αντίθετα η επίδραση για τους εργαζόμενους (από 10,4% σε 12,6%) και τους μετανάστες (από 17,7% σε 20,1%). Ειδικά τα έτη 2013-2014, η πιθανότητα φοίτησης στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης μειώθηκε κατά 13,4% και 12,8% αντίστοιχα, σε αντίθεση με τα πανεπιστήμια που αυξήθηκε κατά το ίδιο ποσοστό.

Η εισαγωγή της βάσης του 10 φαίνεται να επηρέασε αρνητικά την πιθανότητα εγγραφής σε ΤΕΙ κατά -7,8% σε σύγκριση με τα πανεπιστημιακά και τα επαγγελματικά ιδρύματα. Αντίστοιχα με τη φοίτηση στα Πανεπιστήμια, κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης (2010-2014), οι επιδράσεις των κοινωνικών χαρακτηριστικών διατηρήθηκαν με μερική εξασθένηση. Η αρνητική επίδραση χαρακτηριστικών όπως το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων (υψηλό και πολύ υψηλό) και η εντοπιότητα μειώθηκε σημαντικά τη συγκεκριμένη περίοδο. Η θετική επίδραση του μετανάστη αυξήθηκε από 21,3% το 2010 σε 30,4% το 2012, αλλά υποχώρησε στη συνέχεια σε 21,7% το 2014.

²³ Στις παλινδρομήσεις, προστέθηκαν ψευδομεταβλητές για τα έτη 2013 και 2014, καθώς παρατηρήθηκαν συστηματικές διαφορές στα κατάλοιπα τα συγκεκριμένα έτη, οι οποίες ενδέχεται να οφείλονται εν μέρει και στην εφαρμογή μέτρων πολιτικής (όπως το σχέδιο «Αθηνά»).

²⁴ Η μικρή διαφορά στα απόλυτα μεγέθη των επιδράσεων προκύπτουν από το γεγονός ότι υπάρχει και το ενδεχόμενο φοίτησης σε λοιπές επαγγελματικές σχολές.

Πίνακας 5.18: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης σε λοιπά ιδρύματα

	2001- 2014	2001- 2005	2006- 2009	2010	2011	2012	2013	2014
Μεσαίο	-0,6%***	-0,5%***	-0,8%***	-0,3%***	-0,7%***	-0,2%*	-0,4%**	-0,3%**
Υψηλό	-1,6%***	-1,3%***	-2,1%***	-0,9%***	-1,9%***	-0,9%***	-1,7%***	-1,3%***
Πολύ Υψηλό	-1,1%***	-0,8%***	-1,3%***	-0,8%***	-1,5%***	-0,9%***	-1,5%***	-1,5%***
Άνδρας	3,0%***	3,3%***	2,7%***	2,2%***	3,4%***	2,4%***	3,2%**	2,9%***
Ιδιωτικό σχολείο	-0,6%***	-0,5%***	-0,8%***	-0,4%***	-0,5%***	-0,4%***	-0,6%***	-1,3%***
Εργασία	-0,2%***	-0,3%***	0,2%**	-0,2%*	-0,4%***	-0,4%***	-0,4%**	-0,7%***
Μετανάστης	-0,8%***	-0,6%***	-1,0%***	-0,6%***	-1,0%***	-0,8%***	-0,7%***	-0,8%***
Εντοπιότητα	0,4%***	0,4%***	0,6%***	0,9%***	0,4%***	-0,1%	-0,3%***	0,0%
Εγγραφή το 2014	0,3%***							
Εγγραφή το 2013	0,3%***							
Βάση του 10	0,2%***							
Ηλικία	2,6%***	2,8%***	2,4%***	2,1%***	2,6%***	2,0%***	2,8%***	2,5%***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Σχετικά με τις λοιπές επαγγελματικές σχολές, η επίδραση των κοινωνικών χαρακτηριστικών είναι πολύ πιο περιορισμένη (Πίνακας 5.18). Ενδεχομένως, αυτό το γεγονός οφείλεται στην ετερογένεια των ιδρυμάτων αυτής της κατηγορίας, η οποία συνδυάζει σχολές θεάτρου με ακαδημίες εμπορικού ναυτικού, σχολές τουριστικών επαγγελμάτων και εκκλησιαστικές ακαδημίες. Ο κατά πολύ μικρότερος αριθμός φοιτητών μειώνει περαιτέρω το μέγεθος της επίδρασης των χαρακτηριστικών στη πιθανότητα φοίτησης σε αυτά τα ιδρύματα. Ενδεικτικά, η πιθανότητα φοίτησης στις επαγγελματικές σχολές είναι αυξημένη στους άνδρες κατά 3,0% και στους φοιτητές με εντοπιότητα κατά 0,4%, ενώ είναι μειωμένη στους αποφοίτους ιδιωτικού σχολείου κατά 0,6%, στους εργαζόμενους κατά 0,2% και στους μετανάστες κατά 0,8%.

Αρνητική είναι η συσχέτιση της πιθανότητας φοίτησης σε αυτά τα ιδρύματα με το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, ωστόσο σε αντίθεση με τα ΤΕΙ, η επίδραση είναι λιγότερο έντονη στα άτομα με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, σε σχέση με την επίδραση στα άτομα με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο. Ενδεχομένως, αυτό το αποτέλεσμα οφείλεται στην υψηλή θετική επίδραση του πολύ υψηλού κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου στη φοίτηση στις θεατρικές σχολές, όπως αναλύεται παρακάτω.

Σε αντίθεση με τα πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ, η επίδραση των κοινωνικών χαρακτηριστικών στην πιθανότητα φοίτησης σε λοιπά ιδρύματα εντάθηκε κατά τη διάρκεια της κρίσης. Η αρνητική επίδραση του υψηλού κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου αυξήθηκε από -0,9% το 2010 σε -1,3% το 2014, ενώ αντίστοιχα η επίδραση του πολύ υψηλού κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου ανήλθε από -0,8% σε -1,5% την ίδια περίοδο. Αυξήθηκαν αναλόγως οι επιδράσεις στους άνδρες (από 2,2% σε 2,9%), στους αποφοίτους ιδιωτικών σχολείων (από -0,4% σε -1,3%) και στους εργαζόμενους (από -0,2% σε -0,7%). Εξαίρεση αποτελεί η εντοπιότητα, όπου η επίδραση ουσιαστικά εκμηδενίστηκε (από 0,9% το 2010).

Στη συνέχεια, αναλύεται περαιτέρω η επίδραση του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου, λαμβάνοντας υπόψη ξεχωριστά το επάγγελμα, την εκπαίδευση και το φύλο. Εξετάζοντας την διαφοροποίηση ως προς το φύλο των γονέων (Πίνακας 5.19), δεν φαίνεται να υπάρχει ιδιαίτερη διαφορά στην επίδραση που έχει το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο του πατέρα και

της μητέρας. Συγκεκριμένα, η επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο σε σύγκριση με τα υπόλοιπα ιδρύματα είναι μόνο οριακά υψηλότερη στην πλευρά του πατέρα στο μεσαίο (9,6% για τον πατέρα, έναντι 9,0% για την μητέρα) και υψηλό επίπεδο (25,1% έναντι 23,1%), με ελαφρώς μεγαλύτερη διαφορά στο πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο (29,3% έναντι 26,0%). Αντίστοιχα μικρές είναι οι διαφοροποιήσεις μεταξύ των φύλων και στην πιθανότητα φοίτησης στα υπόλοιπα ιδρύματα (ΤΕΙ και λοιπά).

Πίνακας 5.19: Μερική επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης ανά κατηγορία ιδρυμάτων με βάση το κοινωνικό επίπεδο πατέρα και μητέρας, 2001-2014

	Πανεπιστήμιο	ΤΕΙ	Λοιπά Ιδρύματα
Κοινωνικό επίπεδο πατέρα: Μεσαίο	9,6%***	-7,9%***	-0,4%***
Κοινωνικό επίπεδο πατέρα: Υψηλό	25,1%***	-22,3%***	-1,0%***
Κοινωνικό επίπεδο πατέρα: Πολύ Υψηλό	29,3%***	-26,7%***	-0,9%***
Κοινωνικό επίπεδο μητέρας: Μεσαίο	9,0%***	-7,6%***	-0,4%***
Κοινωνικό επίπεδο μητέρας: Υψηλό	23,1%***	-21,0%***	-0,9%***
Κοινωνικό επίπεδο μητέρας: Πολύ Υψηλό	26,0%***	-24,2%***	-0,7%***
Άνδρας	-15,6%***	11,3%***	2,9%***
Ιδιωτικό σχολείο	14,0%***	-12,8%***	-0,6%***
Εργασία	-9,0%***	9,1%***	-0,2%***
Μετανάστες	-20,2%***	21,5%***	-0,8%***
Εντοπιότητα	9,7%***	-10,3%***	0,4%***
Εγγραφή το 2014	12,4%***	-12,5%***	0,3%***
Εγγραφή το 2013	12,9%***	-13,1%***	0,3%***
Βάση του 10	7,2%***	-7,5%***	0,3%***
Ηλικία	-25,1%***	14,8%***	2,4%***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πίνακας 5.20: Μερική επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης ανά κατηγορία ιδρυμάτων με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης και επαγγέλματος των γονέων, 2001-2014

	Πανεπιστήμιο	ΤΕΙ	Λοιπά Ιδρύματα
Επάγγελμα γονέων: Χαμηλό	3,4%***	-3,3%***	0,0%
Επάγγελμα γονέων: Μεσαίο	11,4%***	-10,0%***	-0,4%***
Επάγγελμα γονέων: Υψηλό	30,8%***	-28,2%***	-1,0%***
Επάγγελμα γονέων: Πολύ Υψηλό	19,9%***	-17,7%***	-0,7%***
Εκπαίδευση γονέων: Μεσαία	8,1%***	-6,9%***	-0,3%***
Εκπαίδευση γονέων: Υψηλή	26,4%***	-23,6%***	-1,0%***
Εκπαίδευση γονέων: Πολύ Υψηλή	28,6%***	-25,8%***	-0,9%***
Άνδρας	-16,0%***	11,7%***	3,0%***
Ιδιωτικό σχολείο	13,5%***	-12,3%***	-0,6%***
Εργασία	-8,8%***	9,0%***	-0,2%***
Μετανάστες	-19,3%***	20,7%***	-0,8%***
Εντοπιότητα	9,7%***	-10,3%***	0,4%***
Εγγραφή το 2014	12,1%***	-12,2%***	0,3%***
Εγγραφή το 2013	12,5%***	-12,7%***	0,4%***
Βάση του 10	7,5%***	-7,7%***	0,3%***
Ηλικία	-24,3%***	14,0%***	2,5%***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Αναλύοντας περισσότερο το είδος του κοινωνικού επιπέδου γονέων, η διάκριση ανάμεσα σε εκπαίδευση και επάγγελμα των γονέων έχει ίδια τάση με την προηγούμενη ανάλυση (Πίνακας 5.20). Ωστόσο τα μεσαία και υψηλά στρώματα στο επάγγελμα ασκούν λίγο μεγαλύτερη επιρροή από ότι τα αντίστοιχα στρώματα της εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, το μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης αυξάνει την πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο κατά 8,1%, ενώ η επίδραση του μεσαίου επιπέδου επαγγέλματος ανέρχεται σε 11,4%. Αντίστοιχα, στο

υψηλό επίπεδο η επίδραση ανέρχεται σε 26,4% για την εκπαίδευση και σε 30,8% για το επάγγελμα. Αντίθετα, στο πολύ υψηλό επίπεδο, η εκπαίδευση γονέων δείχνει να έχει σημαντικά μεγαλύτερη επιρροή σε σχέση με το αντίστοιχο επίπεδο του επαγγέλματος (28,6% έναντι 19,9%).

Όσον αφορά στην επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης των επιπέδων εκπαίδευσης και επαγγέλματος χωριστά του πατέρα και της μητέρας ανά κατηγορία ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Πίνακας 5.183 στο Παράρτημα), παρατηρείται ότι η εκπαίδευση της μητέρας επηρεάζει εντονότερα την πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο σε σύγκριση με την εκπαίδευση του πατέρα. Ειδικότερα, η πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο είναι αυξημένη κατά 19,0% στην περίπτωση μητέρας με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, υψηλότερα κατά 3,6 π.μ. σε σύγκριση με την επίδραση πατέρα με αντίστοιχο επίπεδο εκπαίδευσης (15,4%). Μικρότερη είναι η διαφορά στην επίδραση στο πολύ υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης – 18,5% στην πλευρά της μητέρας και 18,2% στην πλευρά του πατέρα.

Αντίθετα, ισχυρότερος είναι ο ρόλος του πατέρα ως προς το επάγγελμα. Συγκεκριμένα, η πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο είναι αυξημένη για τους φοιτητές με πατέρα που κατέχει υψηλά ιστάμενη θέση εργασίας κατά 22,2%, όταν στην πλευρά της μητέρας η αντίστοιχη επίδραση υπολογίζεται σε 19,0%. Μεγαλύτερη (6,7 π.μ.) είναι η διαφορά στο πολύ υψηλό επίπεδο επαγγέλματος – 14,2% για τον πατέρα και 7,5% για τη μητέρα.

5.3 Πρόσβαση σε κεντρικά ιδρύματα

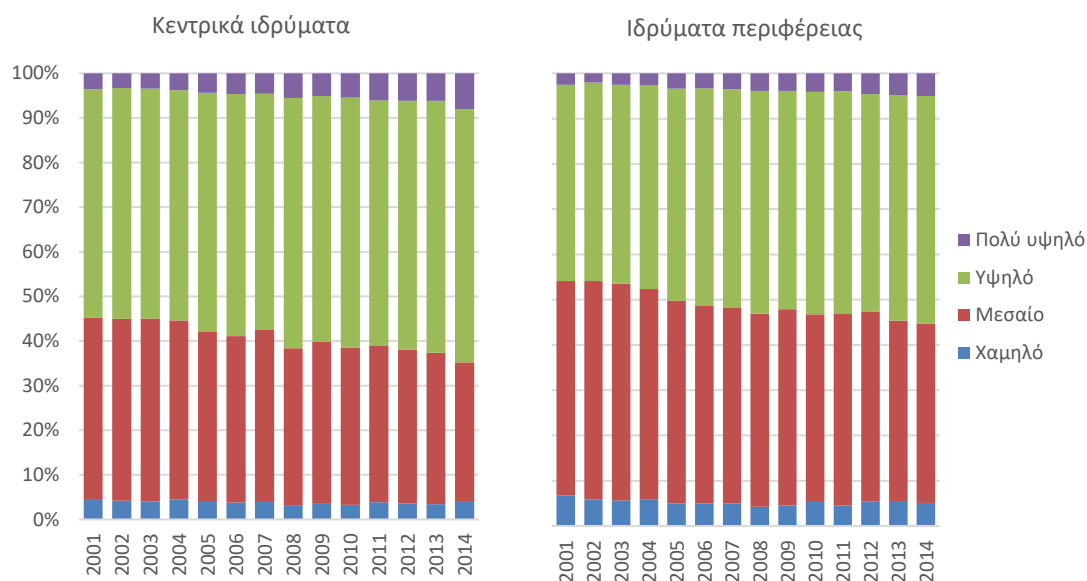
Από την ανάλυση που παρουσιάστηκε προηγουμένως, αναδεικνύεται ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές ως προς τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών μεταξύ των διαφορετικών κατηγοριών ιδρυμάτων. Σε αυτό το τμήμα του κεφαλαίου εξετάζεται σε ποιο βαθμό υπάρχουν διαφορές εντός αυτών των κατηγοριών μεταξύ ιδρυμάτων που εδρεύουν στα δυο μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Λεκανοπέδιο Αττικής και Θεσσαλονίκη), από τη μια πλευρά, και στην υπόλοιπη χώρα, από την άλλη.

5.3.1 ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τα κεντρικά πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας συγκεντρώνουν σημαντικά υψηλότερο ποσοστό φοιτητών με γονείς υψηλού και πολύ υψηλού κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου. Συγκεκριμένα, το ποσοστό φοιτητών με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο ανήλθε το 2014 σε 8,1% στα κεντρικά πανεπιστήμια (Διάγραμμα 5.7), κατά 3,1 π.μ. υψηλότερα σε σύγκριση με τα ιδρύματα που εδρεύουν εκτός των δυο μεγάλων αστικών κέντρων της χώρας (Πίνακας 5.21). Αντίστοιχα, το ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων ήταν αυξημένο στα κεντρικά πανεπιστήμια της χώρας κατά 6,5 π.μ. το 2014 (στο 56,7%, έναντι 50,3% στα ιδρύματα περιφέρειας).

Η διαφορά στη σύνθεση των φοιτητών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων διακυμαίνεται σχετικά έντονα, χωρίς ξεκάθαρη τάση ανόδου ή καθόδου. Ενδεικτικά, η διαφορά στο πολύ υψηλό επίπεδο ανήλθε από 1,2 π.μ. το 2009 σε 2,2 π.μ. το 2011, υποχώρησε σε 1,3 π.μ. το 2013, για να αυξηθεί απότομα σε 3,1 π.μ. το 2014. Αντίστοιχες διακυμάνσεις παρατηρούνται και στα λοιπά επίπεδα.

Διάγραμμα 5.18: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού σε κεντρικά πανεπιστήμια και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

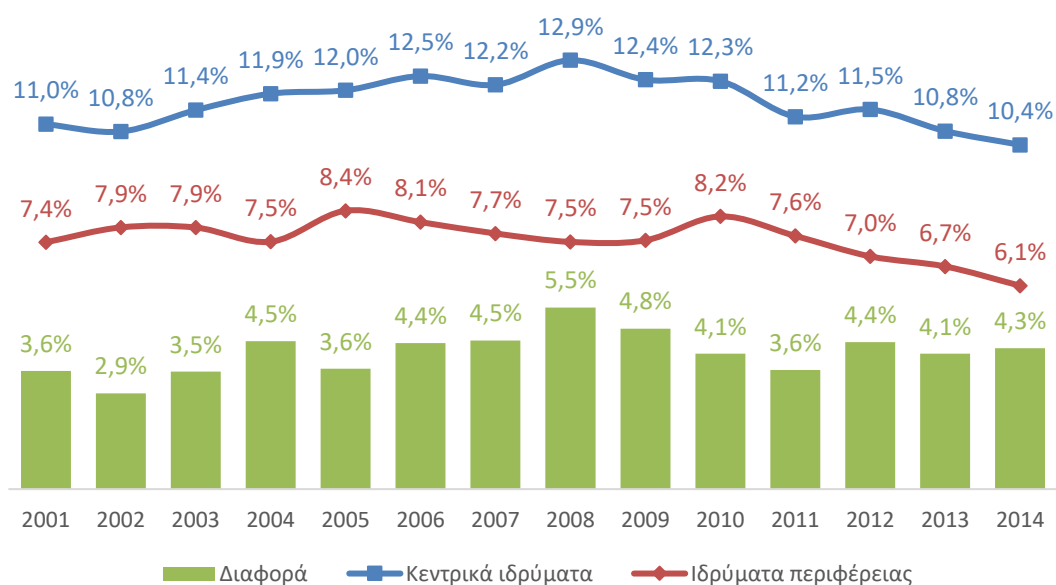
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.21: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ιδρυμάτων με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού, πανεπιστήμια

	2001	2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	-2,20 ***	-1,07 ***	-1,08 ***	-2,00 ***	-0,72 ***	-1,81 ***	-2,12 ***	-0,98 ***
Μεσαίο	-6,73 ***	-6,63 ***	-7,02 ***	-6,23 ***	-7,09 ***	-7,54 ***	-5,85 ***	-8,56 ***
Υψηλό	7,89 ***	6,68 ***	6,86 ***	6,87 ***	5,66 ***	7,83 ***	6,68 ***	6,48 ***
Πολύ υψηλό	1,04 ***	1,02 ***	1,24 ***	1,35 ***	2,15 ***	1,52 ***	1,29 ***	3,07 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

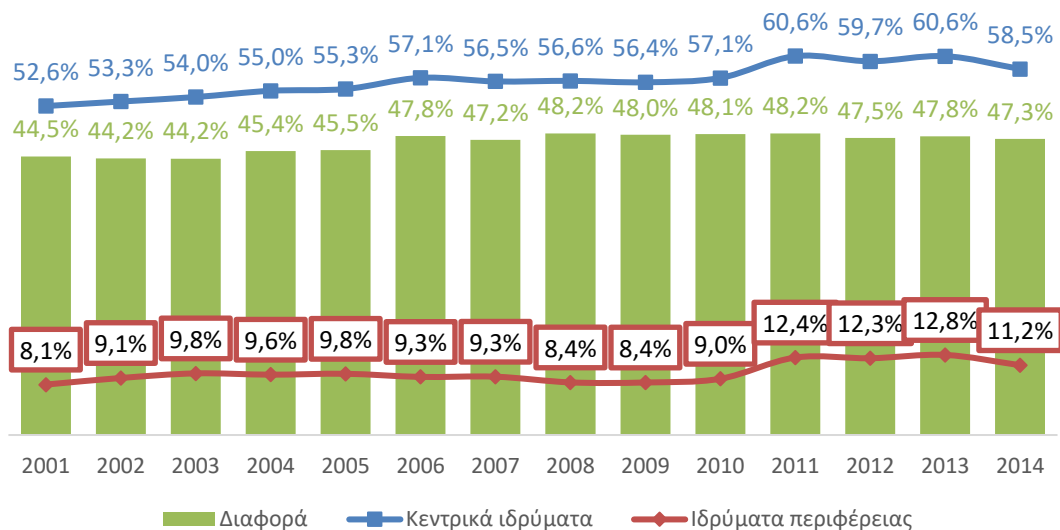
Διάγραμμα 5.19: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων σε κεντρικά πανεπιστήμια και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Ως προς τον τύπο σχολείου αποφοίτησης των φοιτητών, το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων είναι σαφώς υψηλότερο στα κεντρικά ιδρύματα (10,4%, έναντι 6,1% το 2014). Η διαφορά σε αυτό το ποσοστό μεταξύ των κεντρικών και των περιφερειακών ιδρυμάτων αυξήθηκε την περίοδο 2002-2008, από 2,9 π.μ. σε 5,5 π.μ., και υποχώρησε τα πρώτα έτη της κρίσης, για να σταθεροποιηθεί κοντά στις 4 π.μ. την περίοδο 2012-2014 (Διάγραμμα 5.19).

Διάγραμμα 5.20: Εντοπιότητα σε κεντρικά πανεπιστήμια και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

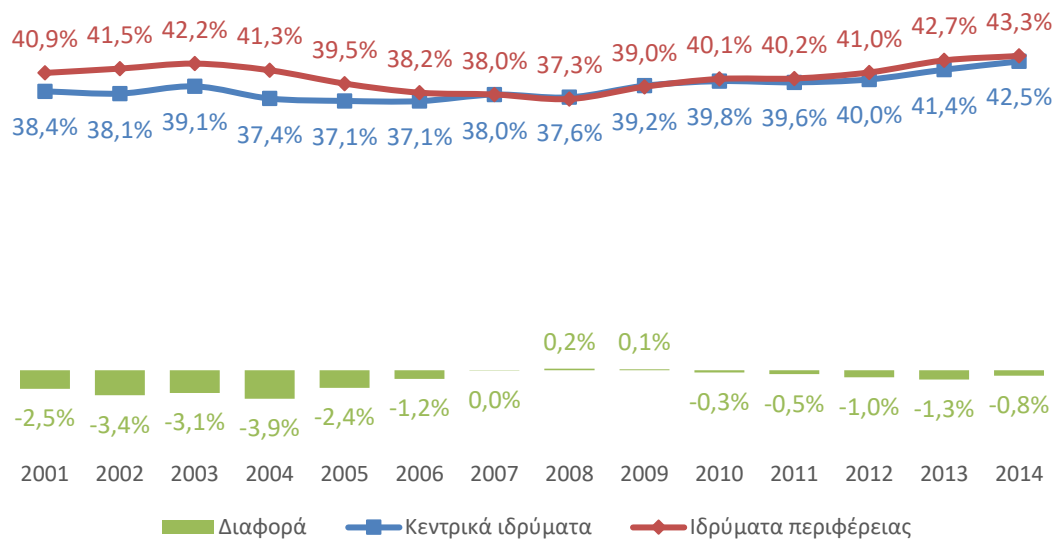
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Η διαφορά μεταξύ των κεντρικών και των περιφερειακών πανεπιστημίων είναι ιδιαίτερα υψηλή ως προς την εντοπιότητα. Συγκεκριμένα, το ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από τον ίδιο νομό ανέρχεται σε 58,5% στα κεντρικά πανεπιστήμια και σε μόλις το 11,2% στα πανεπιστήμια της περιφέρειας. Είναι φανερό η διαφοροποίηση ως προς τον προσανατολισμό των ιδρυμάτων, με τα κεντρικά πανεπιστήμια να στοχεύουν περισσότερο στην εξυπηρέτηση των αναγκών φοίτησης εντός των ιδίων αστικών κέντρων, σε αντίθεση με τα περιφερειακά ιδρύματα, τα οποία αντλούν υποψήφιους φοιτητές από πολύ ευρύτερη γεωγραφική περιοχή.

Η διαφορά ακολουθεί ανοδική τάση μέχρι την έναρξη της κρίσης, από 44,5 π.μ. το 2001 σε 48,2 π.μ. το 2008, κυρίως λόγω αύξησης της εντοπιότητας στα κεντρικά ιδρύματα (από 52,6% σε 56,6% αντίστοιχα). Την περίοδο της κρίσης η διαφορά σταθεροποιήθηκε κοντά στις 48 π.μ. και υποχώρησε οριακά στις 47,3 π.μ. το 2014, καθώς η εντοπιότητα αυξήθηκε και στα περιφερειακά πανεπιστήμια (από 8,4% το 2008 σε 12,8% το 2013 και 11,2% το 2014).

Σε αντίθεση με την εντοπιότητα, δεν παρατηρείται ιδιαίτερη διαφορά μεταξύ των κεντρικών και των περιφερειακών πανεπιστημίων στη σύνθεση των φοιτητών ως προς το φύλο (Διάγραμμα 5.21). Συγκεκριμένα, το ποσοστό ανδρών σε κεντρικά πανεπιστήμια ανήλθε το 2014 σε 42,5%, κατά μόλις 0,8 π.μ. χαμηλότερα σε σύγκριση με τα περιφερειακά ιδρύματα. Υψηλότερη διαφορά, μέχρι και 3,9 π.μ. στο ποσοστό ανδρών εμφανιζόταν πριν το 2006, έως ότου εφαρμόστηκε η «βάση των 10».

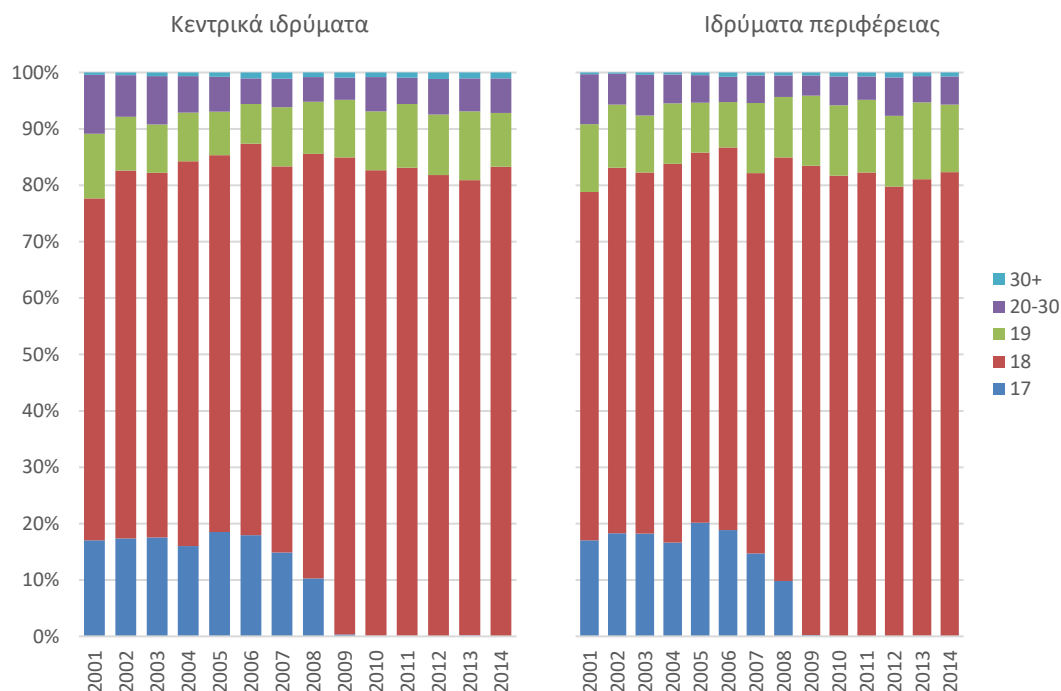
Διάγραμμα 5.21: Ποσοστό ανδρών σε κεντρικά πανεπιστήμια και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Μικρές είναι και οι διαφορές που παρατηρούνται ως προς την ηλικιακή διάρθρωση των πρωτοετών φοιτητών. Το ποσοστό δεκαεπτάχρονων φοιτητών ανήλθε το 2014 σε 83,3% στα κεντρικά πανεπιστήμια και σε 82,2% στα πανεπιστήμια της περιφέρειας (Διάγραμμα 5.29). Η διαφορά κατά περίπου μια ποσοστιαία μονάδα ήταν στατιστικά σημαντική το 2014, ωστόσο δεν παρατηρείται αυτό το αποτέλεσμα όλα τα έτη της ανάλυσης – το 2013 η διαφορά ήταν αρνητική και στατιστικά μη σημαντική (Πίνακας 5.22).

Διάγραμμα 5.22: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία σε κεντρικά πανεπιστήμια και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

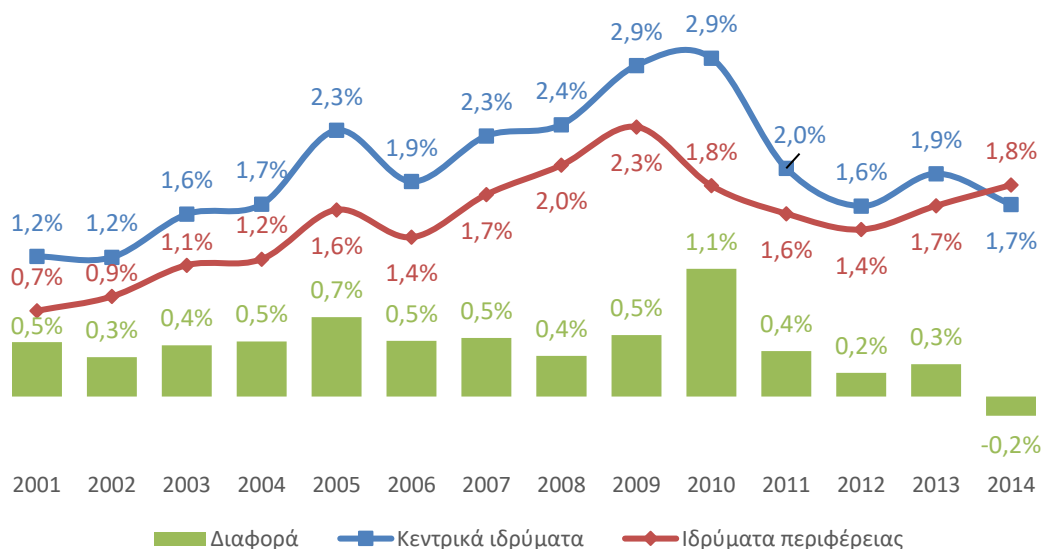
Πίνακας 5.22: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ιδρυμάτων με βάση την ηλικία των φοιτητών, πανεπιστήμια

	2001	2005	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
17	0.02	-1.62 ***	0.49	0.11 *	0.05 *	0.03	0	0.05	-0.02
18	-1.15 **	1.19 **	0.12	1.36 ***	0.92 **	0.78 **	2.02 ***	-0.22	1.01 ***
19	-0.57 *	-1.19 ***	-1.43 ***	-2.18 ***	-2.06 ***	-1.57 ***	-1.8 ***	-1.46 ***	-2.5 ***
20-30	1.63 ***	1.31 ***	0.53 **	0.34 *	0.94 ***	0.51 **	-0.5 **	1.19 ***	1.17 ***
30+	0.07	0.31 ***	0.29 ***	0.38 ***	0.15	0.25 ***	0.27 ***	0.43 ***	0.35 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Υψηλότερο ήταν το ποσοστό μεταναστών στα κεντρικά πανεπιστήμια τα περισσότερα έτη της εξεταζόμενης περιόδου (Διάγραμμα 5.23). Εξάιρεση αποτελεί το 2014, όταν το ποσοστό μεταναστών περιορίστηκε σε 1,7% στα κεντρικά ιδρύματα, ενώ στα ιδρύματα περιφέρειας το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 1,8%.

Διάγραμμα 5.23: Ποσοστό μεταναστών σε κεντρικά πανεπιστήμια και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

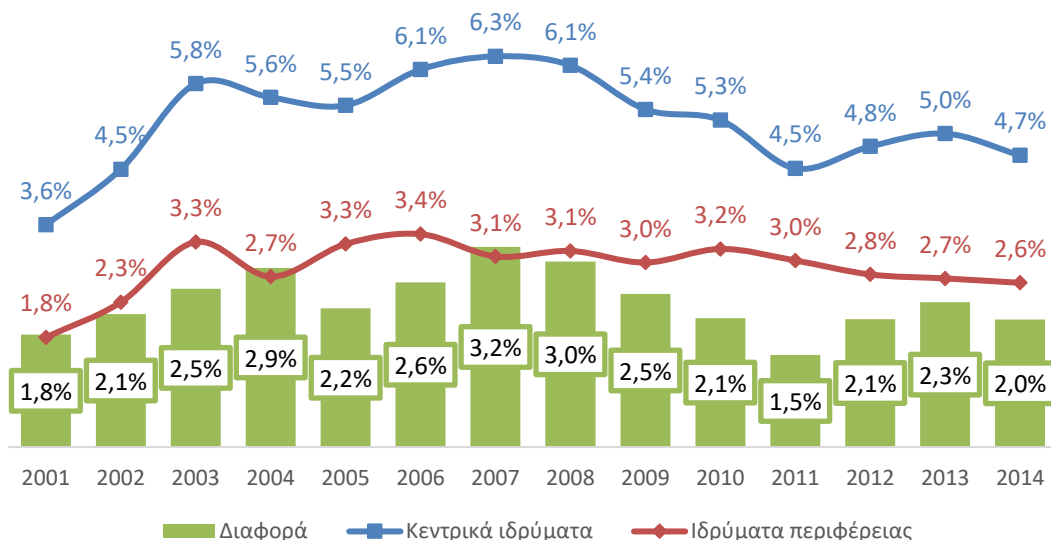

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Το ποσοστό μεταναστών άρχισε να υποχωρεί με την οικονομική κρίση νωρίτερα στα πανεπιστήμια της περιφέρειας, με αποτέλεσμα τα κεντρικά πανεπιστήμια να έχουν περισσότερους μετανάστες κατά 1,1 π.μ. το 2010. Έπειτα, με την ραγδαία υποχώρηση αυτού του ποσοστού και στα κεντρικά πανεπιστήμια, η διαφορά μειώθηκε στο 0,2 π.μ. το 2012 και 0,3 π.μ. το 2013, αλλάζοντας πρόσημο το 2014 με την ανάκαμψη του ποσοστού στα περιφερειακά πανεπιστήμια.

Αυξημένο ποσοστό εργαζόμενων φοιτητών εμφανίζουν τα κεντρικά πανεπιστήμια της χώρας (Διάγραμμα 5.24), ενδεχομένως λόγω αυξημένων ευκαιριών απασχόλησης στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα της χώρας. Συγκεκριμένα, το 2014 το ποσοστό φοιτητών που εργάζονταν κατά τη διάρκεια της εγγραφής τους ανήλθε σε 4,7% στα κεντρικά ιδρύματα και σε 2,6% στα πανεπιστήμια της περιφέρειας. Η διαφορά εμφανίζει κυκλικές διακυμάνσεις στο εύρος 1,5-3,2 π.μ.

Διάγραμμα 5.24: Ποσοστό εργαζομένων σε κεντρικά πανεπιστήμια και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Ελέγχοντας στατιστικά για την αλληλοεπίδραση των παραπάνω παραγόντων, η πιθανότητα ο φοιτητής να σπουδάξει σε κεντρικό πανεπιστήμιο είναι αυξημένη όταν προέρχεται από μεσαίο, υψηλό και πολύ υψηλό κοινωνικό στρώμα (Πίνακας 5.23). Η επίδραση του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου στη δυνατότητα φοίτησης σε κεντρικό πανεπιστήμιο τείνει να ενισχύεται. Η μεγαλύτερη αύξηση προέρχεται από το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, όπου η επίδραση μεταβάλλεται από 9,2% μέχρι το 2009 σε 14,9% το 2010 και 15,2% το 2014.

Πίνακας 5.23 Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικό πανεπιστήμιο

	2001-2014	2001-2005	2006-2009	2010	2011	2012	2013	2014
Μεσαίο	2,4%***	2,2%***	1,8%**	7,1%***	-0,8%	3,8%**	7,6%***	-1,5%
Υψηλό	9,0%***	8,8%***	8,1%***	13,7%***	6,3%***	12,1%***	14,5%***	7,7%***
Πολύ Υψηλό	10,3%***	9,2%***	9,2%***	14,9%***	13,5%***	12,7%***	14,1%***	15,2%***
Άνδρας	-3,2%***	-4,5%***	-1,9%***	-1,5%**	-2,0%***	-3,0%***	-3,6%***	-3,4%***
Ιδιωτικό σχολείο	0,1%	-3,0%***	1,4%**	0,0%	0,0%	3,0%***	2,9%***	2,7%**
Εργασία	6,6%***	5,0%***	5,6%***	5,5%***	2,8%*	9,4%***	9,3%***	9,3%***
Μετανάστης	-1,6%**	-0,5%	-2,7%**	6,4%***	1,6%	-1,8%	-1,0%	-5,6%**
Εντοπιότητα	50,6%***	46,0%***	53,4%***	55,2%***	51,6%***	51,4%***	51,0%***	52,7%***
Εγγραφή το 2014	-10,3%***							
Εγγραφή το 2013	-8,4%***							
Βάση του 10	-4,6%***							
Ηλικία	6,8%***	20,8%***	8,0%***	2,8%	7,1%*	-1,0%	11,1%***	5,2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πριν την έναρξη της κρίσης, η θετική και σχετικά υψηλή επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικό πανεπιστήμιο έχουν επίσης η εργασία (κατά 5,0% το διάστημα 2001-2005 και κατά 5,6% την περίοδο 2006-2009) και η εντοπιότητα (κατά 46,0% την πρώτη πενταετία και κατά 53,4% την περίοδο 2006-2009). Αντίθετα, όταν ελέγχονται οι επιδράσεις των υπόλοιπων

κοινωνικών χαρακτηριστικών, οι άνδρες αντιμετωπίζουν κατά 3,2% μικρότερη πιθανότητα φοίτησης στα κεντρικά πανεπιστήμια της χώρας (-4,5% την περίοδο 2001-2005 και -1,9% το διάστημα 2006-2009). Μικρότερη αρνητική επίδραση έχει η ιδιότητα του μετανάστη (-1,6%) στο σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου, αλλά όχι σε όλους τους υποπεριόδους. Τέλος, το ιδιωτικό σχολείο φαίνεται να έχει αρνητική επίδραση το διάστημα 2001-2005 (-3,0%) και θετική επίδραση μετά (1,4% το 2006-2009), με ενίσχυση προς το τέλος της εξεταζόμενης περιόδου (2,7% το 2014).

Πίνακας 5.24: Μερική επίδραση παραγόντων στην εντοπιότητα σε κεντρικά πανεπιστήμια

	2001-2014	2001-2005	2006-2009	2010	2011	2012	2013	2014
Μεσαίο	4,6%***	6,7%***	3,2%***	1,6%	2,9%	5,7%***	4,4%**	1,0%
Υψηλό	5,6%***	7,8%***	3,3%***	3,8%*	3,1%*	7,4%***	4,7%**	1,1%
Πολύ Υψηλό	9,6%***	13,6%***	7,7%***	6,0%**	2,4%	10,6%***	8,7%***	3,0%
Άνδρας	1,1%***	0,7%**	1,1%**	-0,5%	0,3%	2,1%***	2,9%***	3,0%***
Ιδιωτικό σχολείο	28,5%***	30,6%***	27,4%***	27,3%***	25,7%***	26,4%***	27,2%***	28,5%***
Εργασία	17,6%***	19,0%***	23,3%***	16,1%***	12,6%***	11,0%***	9,1%***	8,8%***
Μεταν.	17,9%***	18,8%***	18,1%***	15,2%***	14,9%***	19,1%***	19,3%***	14,6%***
Εγγραφή το 2014	3,1%***							
Εγγραφή το 2013	5,0%***							
Βάση του 10	0,3%							
Ηλικία	-17,1%***	-21,8%***	-27,2%***	-12,0%**	-9,8%**	-13,2%***	-0,7%	-7,5%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πίνακας 5.25: Μερική επίδραση παραγόντων στην εντοπιότητα σε πανεπιστήμια της περιφέρειας

	2001-2014	2001-2005	2006-2009	2010	2011	2012	2013	2014
Μεσαίο	0,0%	0,0%	-0,8%	1,1%	-0,9%	0,0%	-0,3%	1,6%
Υψηλό	0,0%	0,1%	-0,4%	0,9%	-0,8%	-0,9%	-0,3%	1,2%
Πολύ Υψηλό	0,1%	1,0%	-0,3%	2,5%	-2,1%	-0,8%	-0,6%	-0,5%
Άνδρας	1,0%***	0,9%***	0,9%***	1,4%***	1,4%***	0,4%	1,2%**	1,2%***
Ιδιωτικό σχολείο	-5,8%***	-5,4%***	-4,7%***	-4,9%***	-5,5%***	-7,1%***	-8,8%***	-7,2%***
Εργασία	8,3%***	9,8%***	5,3%***	6,0%***	10,9%***	10,9%***	12,0%***	9,4%***
Μετανάστης	0,5%	1,9%**	2,2%**	1,4%	-2,7%	-1,7%	-3,2%**	-1,3%
Εγγραφή το 2014	0,8%***							
Εγγραφή το 2013	2,4%***							
Βάση του 10	-1,4%***							
Ηλικία	4,3%***	1,3%	3,8%***	7,3%***	2,8%	4,8%**	0,9%	7,3%***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Με την οικονομική κρίση (2010-2014), οι επιδράσεις κοινωνικών χαρακτηριστικών, όπως το φύλο, το ιδιωτικό σχολείο και η εργασία ενισχύθηκαν. Ειδικότερα, η αρνητική επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικό πανεπιστήμιο ενισχύθηκε στους άνδρες από -1,5% το 2010 σε -3,4% το 2014. Για τους απόφοιτους ιδιωτικών σχολείων, η επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης αυξήθηκε από 0,0% το 2010 σε 2,7% το 2015, ενώ για τους εργαζόμενους η επίδραση ενισχύθηκε από 5,5% σε 9,3% την ίδια περίοδο. Αντίθετα, εξασθένησε η επίδραση

της εντοπιότητας (από 55,2% σε 52,7%), ενώ στους μετανάστες η επίδραση άλλαξε πρόσημο (από 6,4% σε -5,6%). Στα λοιπά κοινωνικά χαρακτηριστικά, παρατηρήθηκαν έντονες μεταβολές της επίδρασης την ίδια περίοδο.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η ανάλυση της επίδρασης κοινωνικών χαρακτηριστικών φοιτητών στην απόφασή τους να σπουδάζουν στην ίδια περιφερειακή ενότητα με εκείνη που πήγαν σχολείο. Συγκεκριμένα, το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο των γονέων φαίνεται να έχει θετική επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης εντός του ίδιου νομού, τόσο στη συνολική περίοδο όσο και στις υποπεριόδους (Πίνακας 5.24). Αντίθετα, στα περιφερειακά πανεπιστήμια, το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο των γονέων δεν φαίνεται να έχει κάποια επίδραση στην εντοπιότητα τόσο πριν όσο και μετά την έναρξη της κρίσης (Πίνακας 5.25).

Ως προς τα υπόλοιπα κοινωνικά χαρακτηριστικά, ο ρόλος του ιδιωτικού σχολείου ασκεί θετική επιρροή στην εντοπιότητα στα κεντρικά πανεπιστήμια, αυξάνοντας την αντίστοιχη πιθανότητα κατά 28,5%. Κατά τη διάρκεια της κρίσης, η επίδραση αυξάνεται κατά 1,2 π.μ. Αντίθετα, στα περιφερειακά πανεπιστήμια, ο συντελεστής του ιδιωτικού σχολείου έχει αρνητική επίδραση στην εντοπιότητα (-5,8%), με τάσεις ενίσχυσης κατά τη διάρκεια της κρίσης.

Θετική επίδραση στην εντοπιότητα έχει η εργασία παράλληλα με τις σπουδές, τόσο στα κεντρικά (17,6%) όσο και στα περιφερειακά πανεπιστήμια (8,3%). Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι η επίδραση της εργασίας στην εντοπιότητα υποχωρεί έντονα στα κεντρικά πανεπιστήμια (από 16,1% το 2010 σε 8,8% το 2014), ενώ στα περιφερειακά πανεπιστήμια αυξάνεται ελαφρώς (από 6,0% το 2010 σε 9,4% το 2014).

Η ιδιότητα του μετανάστη αυξάνει αισθητά την πιθανότητα εντοπιότητας στα κεντρικά πανεπιστήμια (κατά περίπου 18%), ενώ στα περιφερειακά πανεπιστήμια δεν φαίνεται να επιδρά σημαντικά. Τέλος, οι άνδρες έχουν οριακά αυξημένη πιθανότητα εντοπιότητας (κατά περίπου 1,1%) τόσο στα κεντρικά όσο και στα περιφερειακά ιδρύματα, με μεγαλύτερες διαχρονικές διακυμάνσεις στα κεντρικά ιδρύματα. Κατά τη διάρκεια της κρίσης, το φύλο αυξάνει την επιρροή του στην πιθανότητα εντοπιότητας στα κεντρικά πανεπιστήμια, από οριακά αρνητική το 2010 σε 3,0% το 2014.

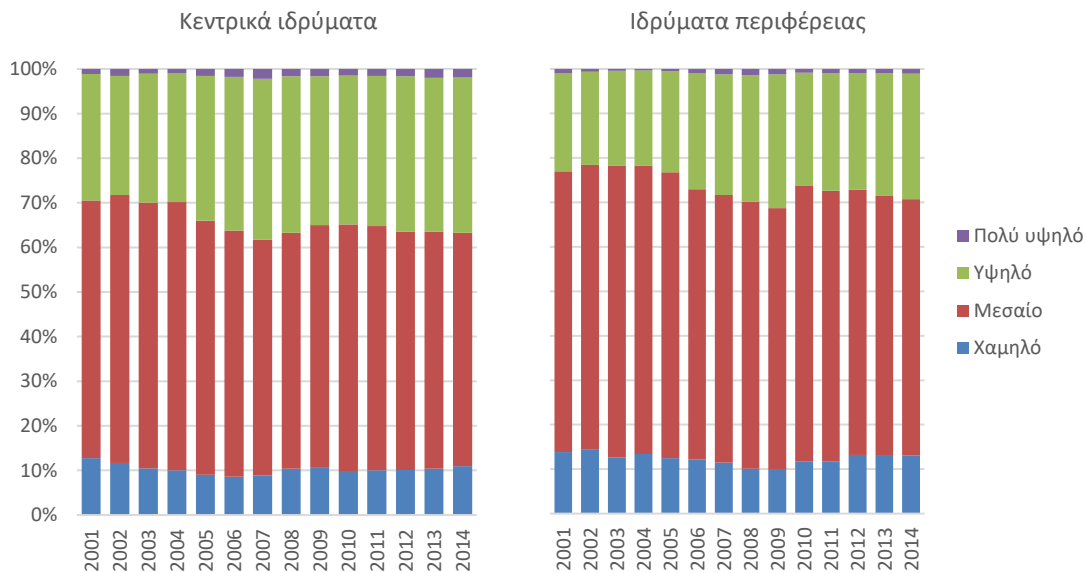
5.3.2 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Όπως και στα πανεπιστήμια, το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο των γονέων είναι αυξημένο στα τμήματα ΤΕΙ που εδρεύουν στα δυο μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Διάγραμμα 5.25). Συγκεκριμένα, το ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων ανήλθε σε 34,8% στα κεντρικά ΤΕΙ και σε 28,2% στα ΤΕΙ της περιφέρειας το 2014. Αντίστοιχα, το ποσοστό φοιτητών με μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων υπολογίζεται σε 52,3% και 57,7%.

Η διαφορά στο ποσοστό φοιτητών ως προς το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μεταξύ των κεντρικών και των περιφερειακών ιδρυμάτων εμφανίζει έντονες διακυμάνσεις, ωστόσο από το 2012 φαίνεται πως τείνει προς εξομάλυνση. Συγκεκριμένα, η διαφορά του ποσοστού φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μεταξύ των κεντρικών και περιφερειακών ΤΕΙ υποχωρεί από 8,7 π.μ. το 2012 σε 6,6 π.μ. το 2014. Αντίστοιχα μειώνεται η διαφορά στο μεσαίο (από -6,3 π.μ. σε -5,4 π.μ.) και χαμηλό (από -3,1 π.μ. σε -2,1 π.μ.) επίπεδο. Εξαιρέση

αποτελεί η διαφορά του ποσοστού φοιτητών με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων, η οποία φαίνεται πως ακολουθεί ανοδική τάση με διακυμάνσεις (από 0,45 π.μ. το 2009 σε 0,95 π.μ. το 2013 και 0,81 π.μ. το 2014).

Διάγραμμα 5.25: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού κεντρικά ΤΕΙ και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Ως προς τον τύπο σχολείου αποφοίτησης, το ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από ιδιωτικά σχολεία εξακολουθεί να είναι υψηλότερο στα κεντρικά ΤΕΙ. Συγκεκριμένα, το 2014 το 3,6% των πρωτοετών φοιτητών κεντρικών ΤΕΙ ήταν απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων, από 6,4% το 2007. Το αντίστοιχο ποσοστό στα ΤΕΙ της περιφέρειας υπολογίζεται σε 2,5%, από 3,6% το 2007. Η διαφορά στο ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ΤΕΙ υποχωρεί από 2,8 π.μ. το 2007 σε 0,6 π.μ. το 2013 και 1,2 π.μ. το 2014.

Πίνακας 5.26: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ιδρυμάτων με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού, ΤΕΙ

	2001	2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	-1,08 ***	-3,48 ***	0,77	-1,96 ***	-1,70 ***	-3,14 ***	-2,62 ***	-2,05 ***
Μεσαίο	-5,35 ***	-7,29 ***	-4,48 ***	-6,71 ***	-6,15 ***	-6,25 ***	-5,34 ***	-5,37 ***
Υψηλό	6,24 ***	9,7 ***	3,26 ***	8,04 ***	7,31 ***	8,69 ***	7,01 ***	6,61 ***
Πολύ υψηλό	0,19	1,07 ***	0,45 **	0,63 ***	0,54 ***	0,69 ***	0,95 ***	0,81 ***

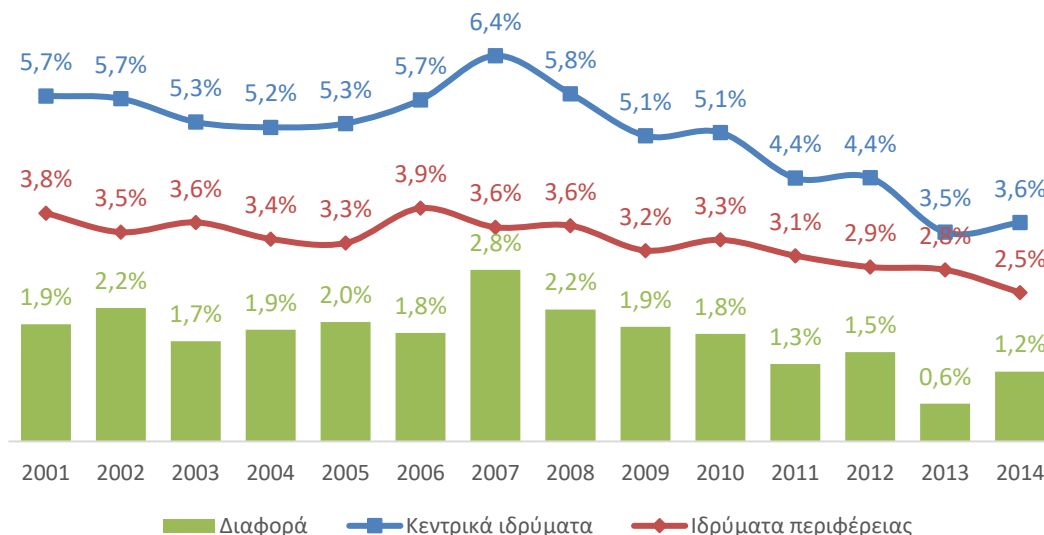
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πολύ μεγάλη διαφορά ως προς την εντοπιότητα των φοιτητών μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ιδρυμάτων παρατηρείται και στα ΤΕΙ (Διάγραμμα 5.27). Το ποσοστό φοιτητών από την ίδια περιφερειακή ενότητα υπολογίζεται σε 63,0% στα τμήματα ΤΕΙ που εδρεύουν στο Λεκανοπέδιο Αττικής και στην Θεσσαλονίκη, ενώ στα ΤΕΙ της περιφέρειας το ποσοστό φοιτητών από την ίδια περιφερειακή ενότητα περιορίζεται σε 10,9%.

Η διαφορά ως προς την εντοπιότητα μεταξύ των κεντρικών και των περιφερειακών ΤΕΙ ακολουθεί ελαφρώς ανοδική τάση, με προσωρινή διακοπή την περίοδο εφαρμογής της «βάσης του 10» (2006-2009), όταν η εντοπιότητα στα κεντρικά ΤΕΙ υποχώρησε ελαφρώς. Συγκεκριμένα, η διαφορά διευρύνθηκε από 48,9 π.μ. το 2001 σε 51,3 π.μ. το 2005,

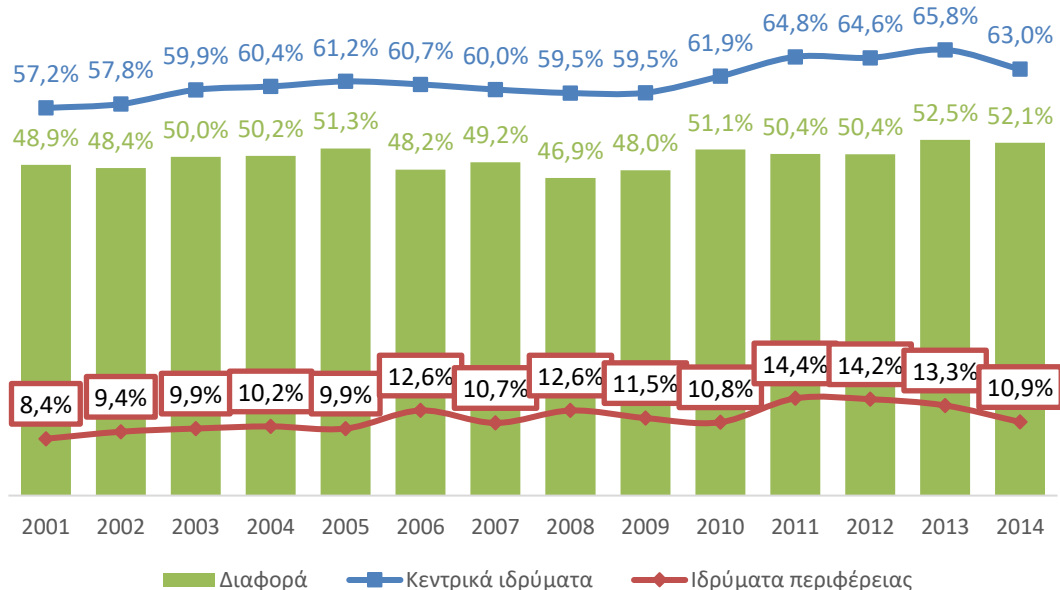
υποχωρώντας στη συνέχεια σε 47-49 π.μ. την περίοδο 2006-2009, για να επανέλθει σε 52,1 π.μ. το 2014.

Διάγραμμα 5.26: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων σε κεντρικά ΤΕΙ και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Διάγραμμα 5.27: Εντοπιότητα σε κεντρικά ΤΕΙ και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

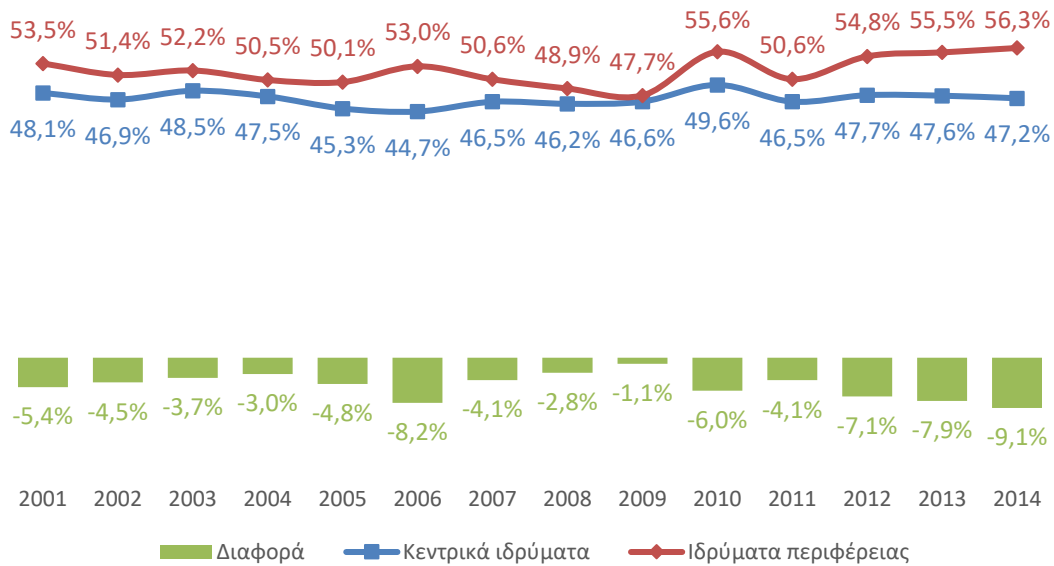

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σχετικά με το φύλο, το ποσοστό ανδρών είναι υψηλότερο στα ιδρύματα της περιφέρειας (Διάγραμμα 5.28). Το 2014, το ποσοστό αυτό ανήλθε σε 56,3% στα περιφερειακά ΤΕΙ και σε 47,2% στα ΤΕΙ της Αττικής και της Θεσσαλονίκης. Μέχρι το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης, η διαφορά μεταξύ των κεντρικών και των περιφερειακών ΤΕΙ ως προς το ποσοστό ανδρών ακολουθούσε τάση μείωσης (από -5,4 π.μ. το 2001 σε -1,1 π.μ. το 2009), με προσωρινή αύξηση το 2006 (8,2 π.μ. υπέρ των περιφερειακών ΤΕΙ). Έκτοτε, η διαφορά τείνει να

διευρύνεται (9,1 π.μ. το 2014), καθώς το ποσοστό ανδρών αυξάνεται στα ΤΕΙ περιφέρειας και παραμένει σχετικά σταθερό στα κεντρικά ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης.

Διάγραμμα 5.28: Ποσοστό ανδρών σε κεντρικά ΤΕΙ και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Διάγραμμα 5.29: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία σε κεντρικά ΤΕΙ και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Ός προς την ηλικιακή διάρθρωση, οι διαφορές μεταξύ των κεντρικών και των περιφερειακών ΤΕΙ είναι ευμετάβλητες, αλλάζοντας πρόσημο από έτος σε έτος. Το 2014, το ποσοστό των δεκαοκτάχρονων πρωτοετών φοιτητών ανήλθε σε 72,4% στα κεντρικά ΤΕΙ και σε 71,9% στα ΤΕΙ της περιφέρειας (Διάγραμμα 5.29). Η διαφορά για τη συγκεκριμένη ηλικία δεν ήταν

στατιστικά σημαντική το συγκεκριμένο έτος (Πίνακας 5.27), ενώ αυξημένο με στατιστικά σημαντική διαφορά ήταν το ποσοστό φοιτητών ηλικίας 20-30 ετών στα κεντρικά ΤΕΙ (με αντίστοιχη αρνητική διαφορά στους δεκαεπεννιάχρονους φοιτητές). Το 2013, όμως, μειωμένο στα κεντρικά ΤΕΙ ήταν το ποσοστό των δεκαοκτάχρονων πρωτοετών φοιτητών (κατά 2,5 π.μ.), ενώ ενισχυμένη παρουσία στις εγγραφές είχαν οι φοιτητές με ηλικίες 19 (κατά 1,2 π.μ.) και 20-30 ετών (κατά 1,3 π.μ.).

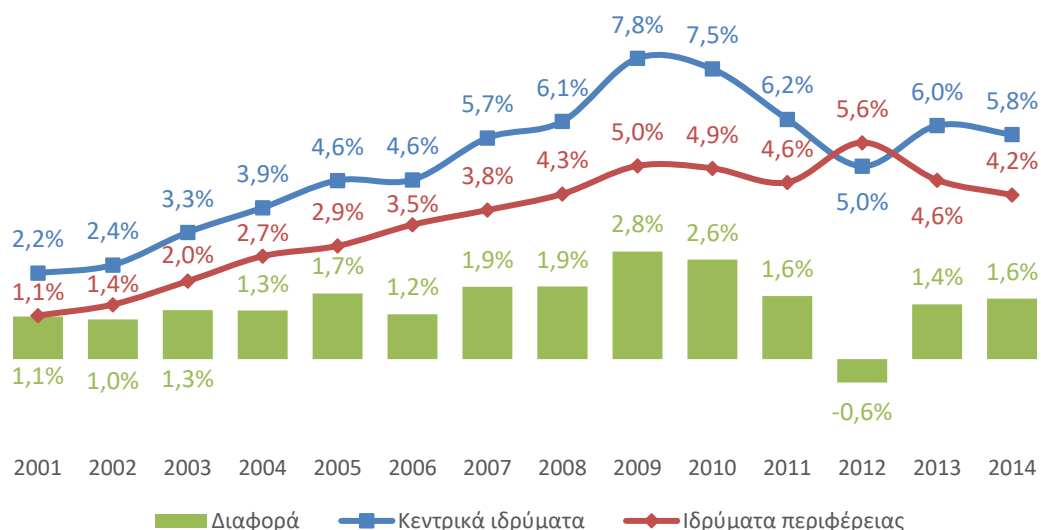
Πίνακας 5.27: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ιδρυμάτων με βάση την ηλικία των φοιτητών, ΤΕΙ

	2001	2005	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
17	0.89 **	-0.4	1.16 ***	-0.1	0.18 ***	0 ?	-0.01	0.03	0.08
18	-1.2 **	0.9	2.01 ***	3.39 ***	1.07 *	1.19 *	1.96 ***	-2.47 ***	0.43
19	-2.14 ***	-2.55 ***	-1.95 ***	-2.16 ***	-2.88 ***	-0.22	-2.95 ***	1.22 **	-3.52 ***
20-30	1.79 ***	1.05 ***	-1.9 ***	-1.56 ***	1.01 **	-1.11 ***	0.64 *	1.29 ***	2.91 ***
30+	0.66 ***	1.01 ***	0.67 ***	0.42 **	0.62 ***	0.14	0.35 **	-0.07	0.1

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

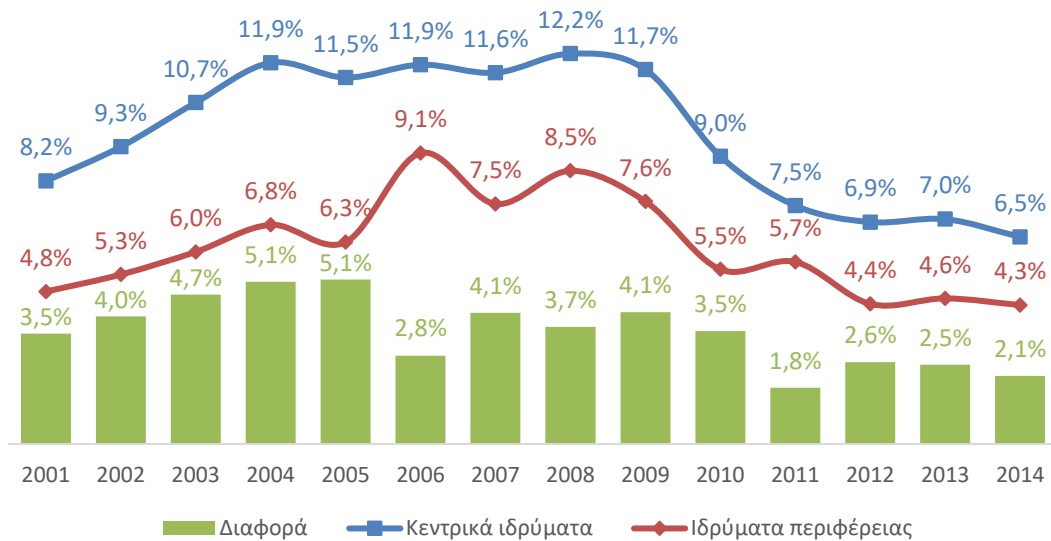
Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι σε αντίθεση με τα κεντρικά ΤΕΙ, το ποσοστό μεταναστών στα ΤΕΙ της περιφέρειας δεν μειώθηκε σημαντικά τα πρώτα έτη της οικονομικής κρίσης (Διάγραμμα 5.30). Έτσι, το 2012 για πρώτη φορά το ποσοστό μεταναστών στους πρωτοετείς φοιτητές ήταν υψηλότερο στα περιφερειακά (5,6%) απ' ό,τι στα κεντρικά ΤΕΙ (5,0%). Έκτοτε, το ποσοστό μεταναστών επανήλθε στα κεντρικά ΤΕΙ σε 5,8%, ενώ στα ΤΕΙ της περιφέρειας υποχώρησε σε 4,2%. Έτσι, η διαφορά στο ποσοστό μεταναστών μεταξύ των κεντρικών και των περιφερειακών ΤΕΙ, η οποία αυξήθηκε σημαντικά την περίοδο 2001-2009 (από 1,1 π.μ. σε 2,8 π.μ.), καθώς το ποσοστό μεταναστών στα κεντρικά ΤΕΙ αυξανόταν ταχύτερα, υποχώρησε τα πρώτα έτη της κρίσης. Μετά από προσωρινή ανατροπή στο πρόσημο, σταθεροποιήθηκε στην περιοχή της 1,5 π.μ. την διετία 2013-2014.

Διάγραμμα 5.30: Ποσοστό μεταναστών σε κεντρικά ΤΕΙ και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Διάγραμμα 5.31: Ποσοστό εργαζομένων φοιτητών σε κεντρικά ΤΕΙ και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Όπως και στην περίπτωση των πανεπιστημίων, το ποσοστό εργαζομένων φοιτητών είναι υψηλότερο στα κεντρικά ΤΕΙ (Διάγραμμα 5.31), γεγονός που ενδέχεται να συσχετίζεται με καλύτερες συνθήκες στην αγορά εργασίας των δυο μεγαλύτερων αστικών κέντρων της χώρας. Συγκεκριμένα, το ποσοστό εργαζομένων πρωτοετών φοιτητών στα κεντρικά ΤΕΙ υποχώρησε σε 6,5% το 2014, από περίπου 12% την περίοδο 2004-2009. Το αντίστοιχο ποσοστό στα ΤΕΙ της περιφέρειας υπολογίζεται σε 4,3% το 2014, από 7,6% το 2009.

Διακρίνονται τρεις περίοδοι στην τάση της διαφοράς μεταξύ των κεντρικών και των περιφερειακών ΤΕΙ ως προς το ποσοστό εργαζομένων φοιτητών. Την περίοδο 2001-2005, η διαφορά διευρύνεται (από 3,5 π.μ. σε 5,1 π.μ.), καθώς το ποσοστό εργαζομένων φοιτητών αυξάνεται ταχύτερα στα κεντρικά ΤΕΙ. Την περίοδο 2006-2009, η οποία συμπίπτει με την εφαρμογή της «βάσης του 10», η διαφορά υποχωρεί σε 2,8 π.μ. το 2006 και μετά διακυμαίνεται στο εύρος 3,5-4,1 π.μ. Στη διάρκεια της κρίσης, η διαφορά υποχωρεί περαιτέρω σε 1,8 π.μ. το 2011, 2,6 π.μ. το 2012 και 2,1 π.μ. το 2014.

Η ανάλυση παλινδρόμησης επιβεβαιώνει τη στατιστική σημαντικότητα των διαφορών που παρατηρήθηκαν προηγουμένως, ελέγχοντας ταυτόχρονα για αλληλοεπιδράσεις μεταξύ των κοινωνικών χαρακτηριστικών (Πίνακας 5.28). Συγκεκριμένα, η πιθανότητα να σπουδάξει ένας φοιτητής σε κάποιο κεντρικό ΤΕΙ αυξάνεται κατά 13,8% όταν οι γονείς του έχουν πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο. Αυτή η επίδραση παραμένει σχετικά αναλλοίωτη μέσα στο χρόνο, με εξαίρεση το έτος 2013 όταν η επίδραση αυξάνεται στο 22,2%. Την υψηλότερη επίδραση στην πιθανότητα να σπουδάξει ένας φοιτητής σε κεντρικό ΤΕΙ έχει η εντοπιότητα (52,6%), με την επίδραση να αυξάνεται σημαντικά στη διάρκεια της οικονομικής κρίσης (από 46,1% το 2010 σε 56,2% το 2014). Αρκετά πιο ήπιες, αλλά θετικές και στατιστικά σημαντικές είναι οι επιδράσεις του ιδιωτικού σχολείου (4,9%), της εργασίας (3,0%) και της ιδιότητας του μετανάστη (2,9%). Αντίθετα, η πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικό ΤΕΙ είναι μειωμένη για τους άνδρες κατά 5,3%, καταγράφοντας αύξουσα πορεία της αρνητικής τους συμβολής το διάστημα 2010-2014 (από -3,7% σε -9,1%).

Πίνακας 5.28 Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικό ΤΕΙ

	2001-2014	2001-2005	2006-2009	2010	2011	2012	2013	2014
Μεσαίο	0,9%***	1,4%***	-0,4%	-0,1%	0,2%	2,8%***	1,8%	1,9%
Υψηλό	6,9%***	7,9%***	5,1%***	4,8%***	7,1%***	9,9%***	9,1%	7,6%***
Πολύ Υψηλό	13,8%***	16,9%***	9,6%***	8,9%***	11,8%***	16,7%***	22,2%	16,1%***
Άνδρας	-5,3%***	-4,7%***	-4,7%***	-3,7%***	-4,3%***	-6,4%***	-8,8%	-9,1%***
Ιδιωτικό σχολείο	4,9%***	3,8%***	6,4%**	5,0%***	5,2%***	6,5%***	-0,6%	5,9%
Εργασία	3,0%***	3,1%***	1,5%***	2,5%***	0,2%	4,3%***	3,1%	3,0%
Μετανάστης	2,9%***	4,0%***	4,4%***	4,3%***	4,7%***	-2,5%**	3,8%	4,9%***
Εντοπιότητα	52,6%***	54,7%***	50,6%***	46,1%***	50,3%***	48,7%***	55,4%	56,2%***
Εγγραφή το 2014	3,0%***							
Εγγραφή το 2013	6,4%***							
Βάση του 10	-0,2%							
Ηλικία	-4,4%***	5,4%***	-10,2%***	-4,6%**	-9,3%***	-6,0%**	-7,0%*	-7,3%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Όσον αφορά την επίδραση των κοινωνικών χαρακτηριστικών στην εντοπιότητα των σπουδών σε κεντρικά ΤΕΙ (Πίνακας 5.29), η εντοπιότητα αυξάνεται από τους συντελεστές του ιδιωτικού σχολείου (19,6%), της παράλληλης εργασίας (19,5%) και για τους άνδρες (3,6%). Τα μεσαία και ανώτερα κοινωνικό-μορφωτικά επίπεδα των γονέων των φοιτητών επίσης έχουν θετική επίδραση στην εντοπιότητα, με το πολύ υψηλό επίπεδο να ασκεί την μεγαλύτερη επίδραση (13,4%).

Η επίδραση των κοινωνικών χαρακτηριστικών στην εντοπιότητα των κεντρικών ΤΕΙ φαίνεται να εξασθενεί. Συγκεκριμένα, η επίδραση του πολύ υψηλού κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου στην πιθανότητα ένας φοιτητής κεντρικών ΤΕΙ να σπουδάξει στον ίδιο νομό μειώνεται από 18,6% την περίοδο 2001-2005 σε 9,8% την περίοδο 2006-2009 και 7,0% το 2014. Αντίστοιχα μειώνεται και η επίδραση του υψηλού κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου (από 12,8% σε 7,3% και 4,3%), του ιδιωτικού σχολείου (από 21,8% σε 19,2% και 13,9%) και στους μετανάστες (από 17,8% σε 16,8% και 13,6%). Εξαιρέση κατά τη διάρκεια της κρίσης αποτελεί το φύλο, η επιρροή του οποίου υπερδιπλασιάστηκε (από 2,1% το 2010 σε 5,5% το 2014).

Πίνακας 5.29: Μερική επίδραση παραγόντων στην εντοπιότητα σε κεντρικό ΤΕΙ

	2001-2014	2001-2005	2006-2009	2010	2011	2012	2013	2014
Μεσαίο	5,9%***	8,4%***	3,6%***	7,7%***	6,2%***	1,9%	2,0%	1,8%
Υψηλό	10,0%***	12,8%***	7,3%***	10,7%***	7,2%***	7,6%***	5,5%***	4,3%**
Πολύ Υψηλό	13,4%***	18,6%***	9,8%***	15,1%***	10,4%**	10,3%**	2,3%	7,0%
Άνδρας	3,6%***	4,1%***	3,4%***	2,1%*	0,9%	3,7%***	2,8%**	5,5%***
Ιδιωτικό σχολείο	19,6%***	21,8%***	19,2%***	19,7%***	16,9%***	14,2%***	18,2%***	13,9%***
Εργασία	19,5%***	21,2%***	23,9%***	16,1%***	10,6%***	14,8%***	13,9%***	13,9%***
Μετανάστης	16,7%***	17,8%***	16,8%***	13,5%***	12,6%***	20,4%***	14,5%***	13,6%***
Εγγραφή το 2014	2,9%***							
Εγγραφή το 2013	5,6%***							
Βάση του 10	-1,8%***							
Ηλικία	-7,0%***	-13%***	-9,6%***	7,3%	-4,3%	-1,4%	-2,3%	3,4%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πολύ διαφορετική είναι η επίδραση των κοινωνικών χαρακτηριστικών στην εντοπιότητα στα περιφερειακά ΤΕΙ (Πίνακας 5.30). Επηρεάζεται αρνητικά από το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο (-3,2% για τους φοιτητές με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο), καθώς

φαίνεται πως οι γονείς αδύναμου κοινωνικού και μορφωτικού στάτους αντιμετωπίζουν αυξημένη δυσκολία να συντηρούν φοιτητές περιφερειακών ΤΕΙ μακριά από το πατρικό τους σπίτι. Η εντοπιότητα είναι μειωμένη επίσης για τους αποφοίτους ιδιωτικού σχολείου (-4,6%) και τους μετανάστες (-2,4%). Αντίθετα, αυξημένη είναι η πιθανότητα εντοπιότητας στους εργαζόμενους (6,0%) και στους άνδρες (1,4%). Σε αντίθεση με τα κεντρικά ΤΕΙ, η επίδραση των κοινωνικών χαρακτηριστικών στην εντοπιότητα στα ΤΕΙ της περιφέρειας εντείνεται με τα χρόνια.

Πίνακας 5.30: Μερική επίδραση παραγόντων στην εντοπιότητα σε ΤΕΙ περιφέρειας

	2001-2014	2001-2005	2006-2009	2010	2011	2012	2013	2014
Μεσαίο	-0,1%	-0,5%**	0,3%	0,8%	-0,5%	-0,4%	1,4%	-1,1%
Υψηλό	-0,7%***	-1,2%***	-0,2%	-0,1%	-1%	-1,5%*	0,1%	-0,6%
Πολύ Υψηλό	-3,2%***	-3,2%***	-3,1%***	-1,9%	-5,7%**	-5,2%**	-2,9%	-4,0%**
Άνδρας	1,4%***	0,8%***	2,2%***	1,7%***	1,8%***	1,5%***	2,1%***	1,4%***
Ιδιωτικό σχολείο	-4,6%***	-3,5%***	-4,6%***	-6,3%***	-7,1%***	-7,1%***	-3,1%*	-5,5%***
Εργασία	6,0%***	6,2%***	5,0%***	6,3%***	11%***	7,3%***	9,3%***	3,1%**
Μετανάστης	-2,4%***	-2,1%***	-2,4%***	-1,7%**	-2,3%**	-5,7%***	-4,6%***	-4,9%***
Εγγραφή το 2014	0,0%							
Εγγραφή το 2013	2,6%***							
Βάση του 10	1,0%***							
Ηλικία	11%***	10,3%***	13,6%***	11,9%***	8,9%**	7%***	6,1%**	9,9%***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

5.3.3 ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ

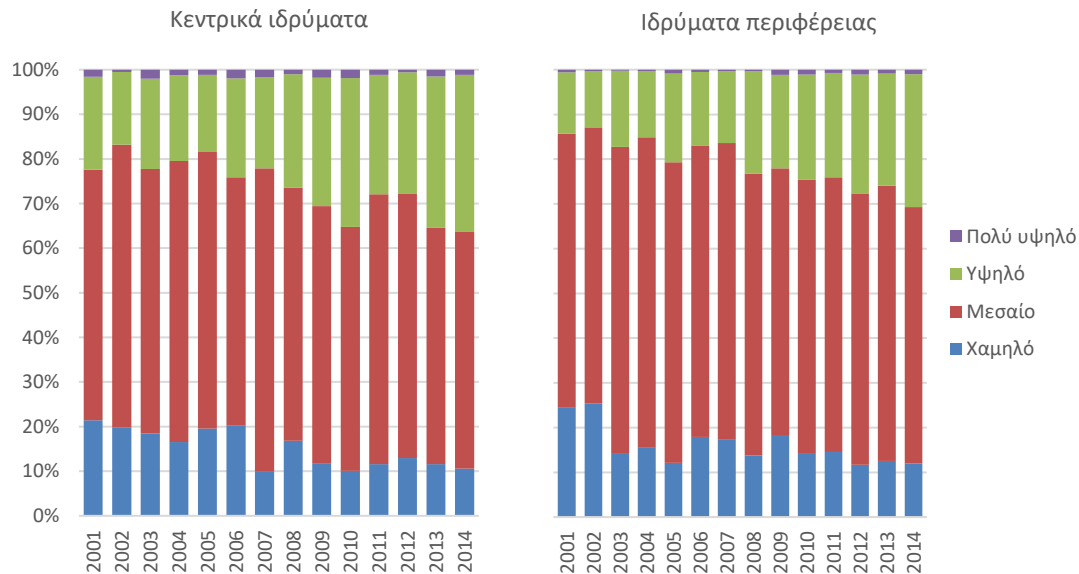
Διαφορές στη σύνθεση του πληθυσμού φοιτητών ως προς το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ιδρυμάτων παρατηρούνται και στις λοιπές επαγγελματικές σχολές (Διάγραμμα 5.32). Συγκεκριμένα, το 2014 το ποσοστό πρωτοετών φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων ανήλθε σε 35,1% στα κεντρικά ιδρύματα και σε 29,7% στις σχολές της περιφέρειας. Αντίστοιχα, το ποσοστό φοιτητών με μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων υπολογίζεται σε 53,2% στις σχολές που εδρεύουν στα δυο μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας και σε 57,3% στις επαγγελματικές σχολές που βρίσκονται στην υπόλοιπη χώρα.

Οι διαφορές στα ποσοστά φοιτητών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων μεταξύ των κεντρικών και των περιφερειακών λοιπών επαγγελματικών σχολών διακυμαίνεται σημαντικά από έτος σε έτος (Πίνακας 5.31). Ορισμένα έτη, όπως το 2010 και το 2013 η διαφορά στο ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μεταξύ των κεντρικών και των περιφερειακών ιδρυμάτων ξεπερνάει τις 8 π.μ. Άλλα έτη, όπως το 2008, 2011 και το 2012 η διαφορά είναι θετική αλλά στατιστικά ασήμαντη, ενώ υπάρχουν και περιπτώσεις (π.χ. το 2005) όπου αυτό το ποσοστό είναι υψηλότερο σε σχολές της περιφέρειας. Οι μεγάλες διακυμάνσεις στη διαφορά οφείλονται στο σχετικά μικρό αριθμό φοιτητών σε αυτή την κατηγορία ιδρυμάτων συνολικά, καθώς και ανά ίδρυμα, γεγονός που δυσχεραίνει και τη στατιστική ανάλυση.

Οι διαφορές στα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών μεταξύ των κεντρικών και των περιφερειακών ιδρυμάτων είναι λιγότερο εμφανείς (σε σχέση με τα ΤΕΙ και τα πανεπιστήμια) και ως προς τα υπόλοιπα στοιχεία τα οποία συλλέγονται στο ατομικό στατιστικό δελτίο. Το ποσοστό των φοιτητών που είναι απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων είναι υψηλότερο κατά 0,4

π.μ. στα κεντρικά ιδρύματα το 2014 (στο 1,7%, έναντι 1,3% στα ιδρύματα της περιφέρειας - Διάγραμμα 5.33). Ωστόσο, ένα χρόνο νωρίτερα η διαφορά είχε το αντίστροφο πρόσημο, καθώς το ποσοστό αυτών των φοιτητών ήταν υψηλότερο κατά 1,5 π.μ. στα περιφερειακά ιδρύματα (4,2%, έναντι 2,7% στα ιδρύματα εντός του Λεκανοπεδίου Αττικής και της Θεσσαλονίκης). Τα περισσότερα έτη της ανάλυσης, το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων είναι υψηλότερο στα κεντρικά ιδρύματα, ωστόσο σπάνια η διαφορά είναι στατιστικά σημαντική.

Διάγραμμα 5.32: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού σε κεντρικά ιδρύματα και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

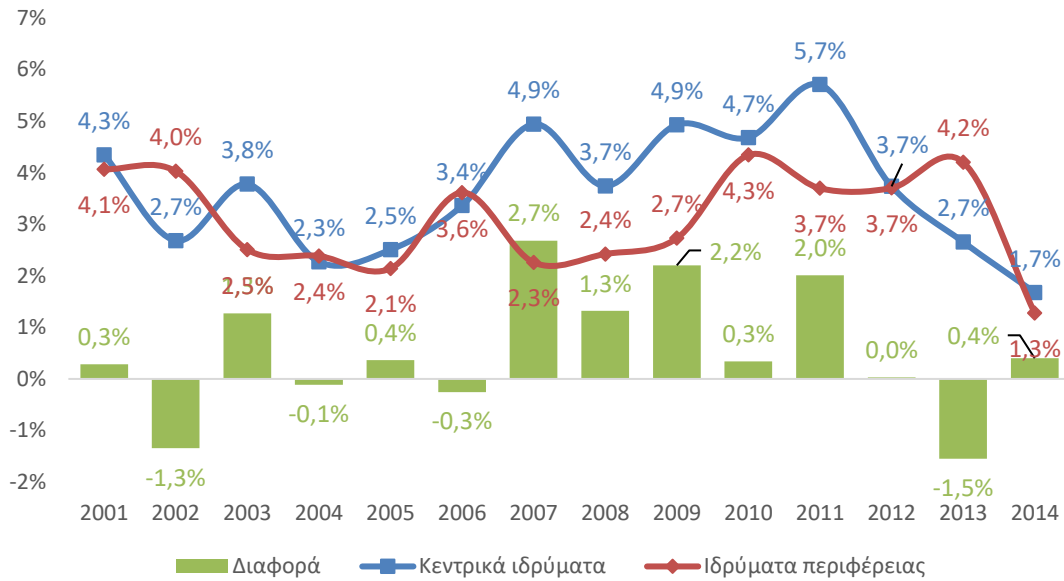
Πίνακας 5.31: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ιδρυμάτων με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού, λοιπά ιδρύματα

	2001	2005	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	-2,97	7,45 ***	3,05	-6,51 ***	-4,00 **	-2,91	1,28	-0,95	-1,37
Μεσαίο	-5,08	-5,18 *	-6,15 **	-2,05	-6,60 **	-1,01	-1,37	-8,62 ***	-4,15
Υψηλό	7,10 ***	-2,51	2,44	7,91 ***	9,81 ***	3,44	0,61	8,92 ***	5,35 **
Πολύ υψηλό	0,95	0,25	0,67	0,65	0,79	0,48	-0,51	0,64	0,17

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Και ως προς την εντοπιότητα, η διαφορά μεταξύ των κεντρικών και των περιφερειακών ιδρυμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης αλλάζει πρόσημο την εξεταζόμενη περίοδο (Διάγραμμα 5.34). Την τριετία 2002-2004, η εντοπιότητα είναι σημαντικά υψηλότερη στα ιδρύματα της περιφέρειας (13,5 π.μ. το 2002). Καθώς η εντοπιότητα υποχωρεί στα ιδρύματα της περιφέρειας και αυξάνεται στα κεντρικά ιδρύματα, η διαφορά γίνεται στατιστικά ασήμαντη το 2005 και το 2006 και έπειτα αλλάζει πρόσημο. Το 2010 το ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από τον ίδιο νομό ανέρχεται σε 49,4% στα κεντρικά ιδρύματα, κατά 18,6 π.μ. υψηλότερα σε σχέση με το αντίστοιχο ποσοστό στα περιφερειακά ιδρύματα. Έκτοτε, η εντοπιότητα υποχωρεί και στα κεντρικά ιδρύματα, με απότομες μεταβολές, ειδικά το 2012, όταν το ποσοστό ανέρχεται σε μόλις 20,1%, κατά 12,2 π.μ. χαμηλότερα σε σχέση με τα ιδρύματα της περιφέρειας.

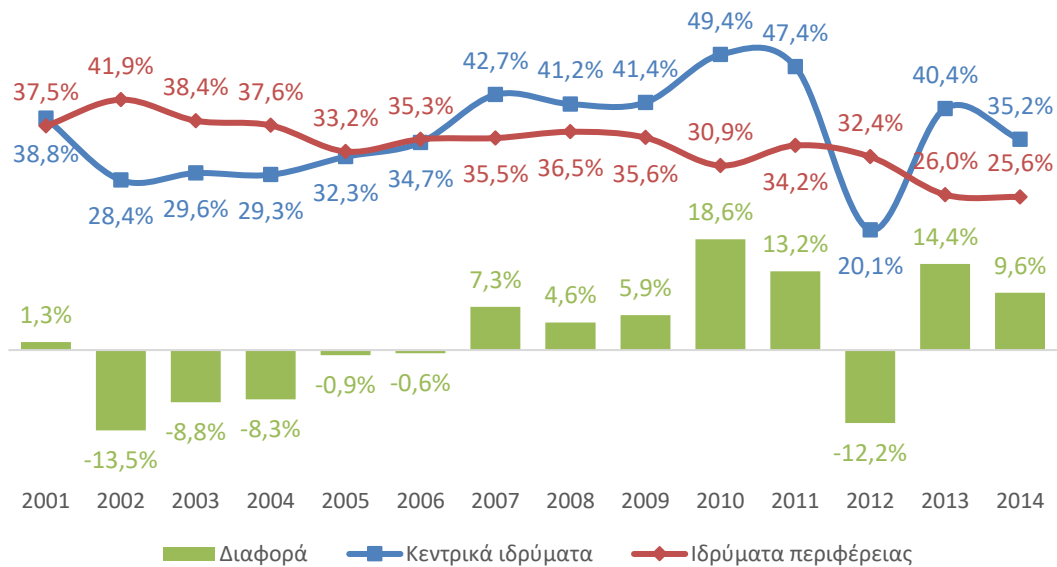
Διάγραμμα 5.33: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων σε κεντρικά ιδρύματα και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

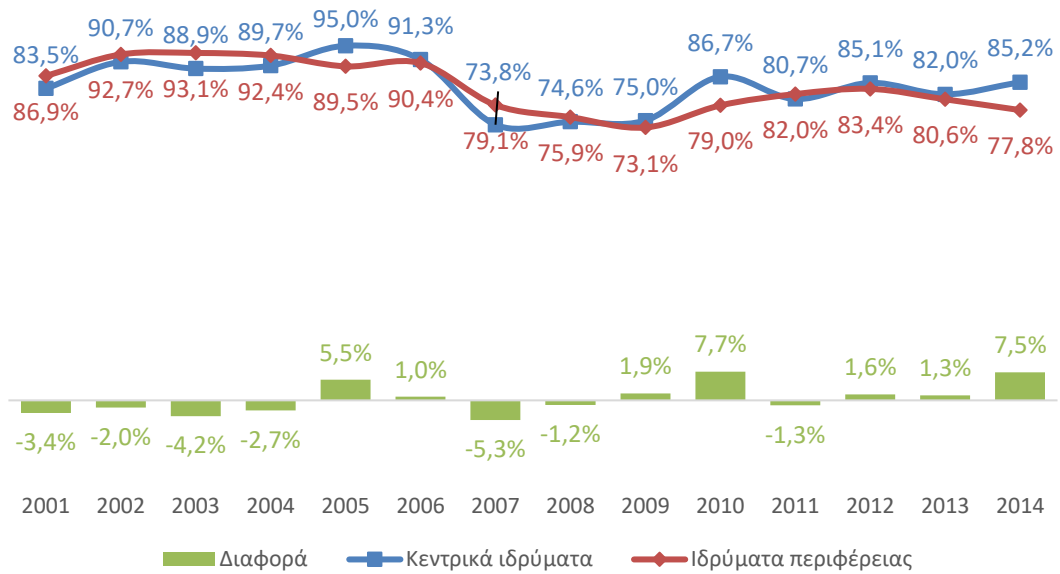
Τα κεντρικά ιδρύματα και οι επαγγελματικές σχολές τις περιφέρειας δεν παρουσιάζουν συστηματική διαφορά ως προς το φύλο των φοιτητών τους, καθώς και στις δυο γεωγραφίες ιδρυμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης επικρατούν οι άνδρες φοιτητές (Διάγραμμα 5.35). Η διαφορά στο ποσοστό ανδρών αλλάζει πρόσημο, αλλά συνήθως δεν είναι στατιστικά σημαντική. Το 2014 αποτελεί εξαίρεση, καθώς το συγκεκριμένο έτος το ποσοστό ανδρών στους πρωτοετείς φοιτητές των κεντρικών επαγγελματικών σχολών ανήλθε σε 85,2%, κατά 7,5 π.μ. υψηλότερα σε σύγκριση με τα αντίστοιχα ιδρύματα της περιφέρειας.

Διάγραμμα 5.34: Εντοπιότητα σε κεντρικά ιδρύματα και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Διάγραμμα 5.35: Ποσοστό ανδρών σε κεντρικά πανεπιστήμια και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Διάγραμμα 5.36: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία σε κεντρικά ιδρύματα και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Ός προς την ηλικιακή διάρθρωση, το ποσοστό των δεκαοκτάχρονων πρωτοετών φοιτητών ανήλθε το 2014 σε 58,2% στα κεντρικά ιδρύματα και σε 63,4% στα ιδρύματα της περιφέρειας (Διάγραμμα 5.29). Προέκυψε έτσι στατιστικά σημαντική διαφορά στις συγκεκριμένες ηλικίες κατά 5,1 π.μ. (Πίνακας 5.32). Αντίστροφα, μειωμένο κατά 5,1 π.μ. στα κεντρικά ιδρύματα

ήταν το ποσοστό των πρωτοετών φοιτητών ηλικίας 19 ετών. Στις υπόλοιπες ηλικίες, οι διαφορές δεν ήταν στατιστικά σημαντικές.

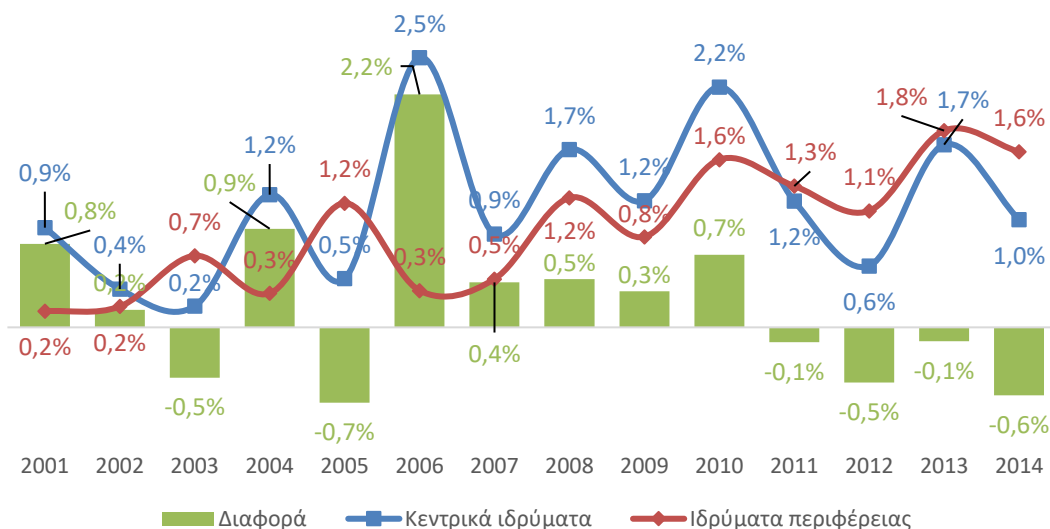
Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι την περίοδο πριν την έναρξη της κρίσης (2001-2007), τα κεντρικά ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης είχαν σημαντικό αυξημένο ποσοστό φοιτητών μεγαλύτερης ηλικίας. Το 2001, το ποσοστό φοιτητών ηλικιών 20-30 και άνω των 30 ανέρχόταν στα κεντρικά ιδρύματα σε 39,1% και 5,9% αντίστοιχα, κατά 11,6 και 5,2 π.μ. υψηλότερα σε σύγκριση με τα ιδρύματα της περιφέρειας. Αυτή η διαφορά μειώθηκε σταδιακά σε 4,2 και 1,5 π.μ. έως το 2007, ενώ κατά τη διάρκεια της κρίσης έπαψε να είναι στατιστικά σημαντική σε αρκετές από τα έτη στις ηλικίες άνω των 30 και άλλαξε πρόσημο σε αρνητικό (εάν και μη στατιστικά σημαντικό) στις ηλικίες 20-30.

Πίνακας 5.32: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ιδρυμάτων με βάση την ηλικία των φοιτητών, λοιπά ιδρύματα

	2001	2005	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
17	-2.01	-1.14	0.08	0.01	0.00	0.00	0.00	0.01	-0.09
18	-8.05 **	-7.41 ***	-1.48	-1.02	3.60	0.98	8.63 ***	-3.60	-5.13 **
19	-6.66 **	0.62	-1.03	1.31	-3.07	0.86	-3.00	2.91	5.09 **
20-30	11.57 ***	4.45 **	1.90	-1.89	-2.50	-2.10	-6.74 **	-0.26	-0.20
30+	5.15 ***	3.48 ***	0.53	1.59 ***	1.96 ***	0.26	1.11 *	0.93	0.34

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

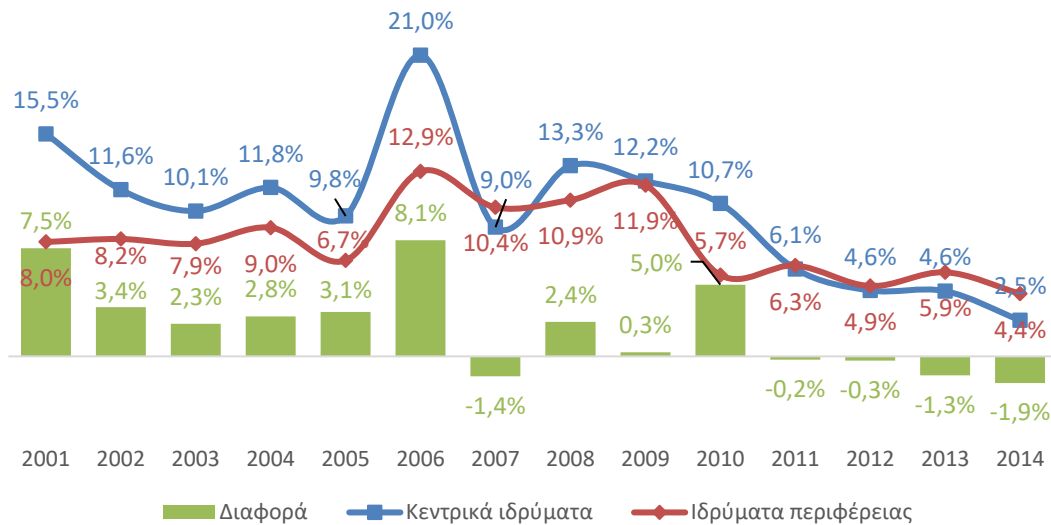
Διάγραμμα 5.37: Ποσοστό μεταναστών σε κεντρικά ιδρύματα και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Αντίστοιχα, μεταβολές στο πρόσημο παρατηρούνται και στη διαφορά μεταξύ των κεντρικών και των περιφερειακών ιδρυμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης ως προς το ποσοστό μεταναστών φοιτητών (Διάγραμμα 5.37). Την περίοδο 2001-2005, η διαφορά αλλάζει πρόσημο συχνά, χωρίς να αποκτά στατιστική σημαντικότητα. Την περίοδο 2006-2010, το ποσοστό μεταναστών είναι αυξημένο στα κεντρικά ιδρύματα (2,5%, έναντι 0,3% στα ιδρύματα της περιφέρειας), αλλά μόνο το 2006 η διαφορά αυτή είναι στατιστικά σημαντική. Στη διάρκεια της κρίσης, το ποσοστό μεταναστών στα κεντρικά ιδρύματα υποχωρεί σε χαμηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό στα ιδρύματα της περιφέρειας, ωστόσο η διαφορά παραμένει στατιστικά ασήμαντη.

Διάγραμμα 5.38: Ποσοστό εργαζομένων σε κεντρικά ιδρύματα και ιδρύματα περιφέρειας, 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Ός προς την κατάσταση εργασίας (Διάγραμμα 5.38), την περίοδο 2001-2010 το ποσοστό εργαζομένων πρωτοετών φοιτητών τείνει να είναι υψηλότερο στα κεντρικά ιδρύματα, ωστόσο και εδώ υπάρχουν έτη που ισχύει το αντίθετο, ενώ συχνά η διαφορά τείνει να μην είναι στατιστικά σημαντικά. Στη διάρκεια της κρίσης, το ποσοστό των εργαζόμενων φοιτητών στα κεντρικά ιδρύματα υποχωρεί ταχύτερα και ως αποτέλεσμα την περίοδο 2011-2014 το ποσοστό αυτό είναι υψηλότερο στα ιδρύματα της περιφέρειας. Το 2014, η διαφορά αποκτά στατιστική σημαντικότητα, καθώς το ποσοστό εργαζομένων φοιτητών υποχωρεί σε 2,5% στα κεντρικά ιδρύματα, κατά 1,9 π.μ. χαμηλότερα σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό στις επαγγελματικές σχολές της περιφέρειας.

5.4 Πρόσβαση σε πεδία σπουδών

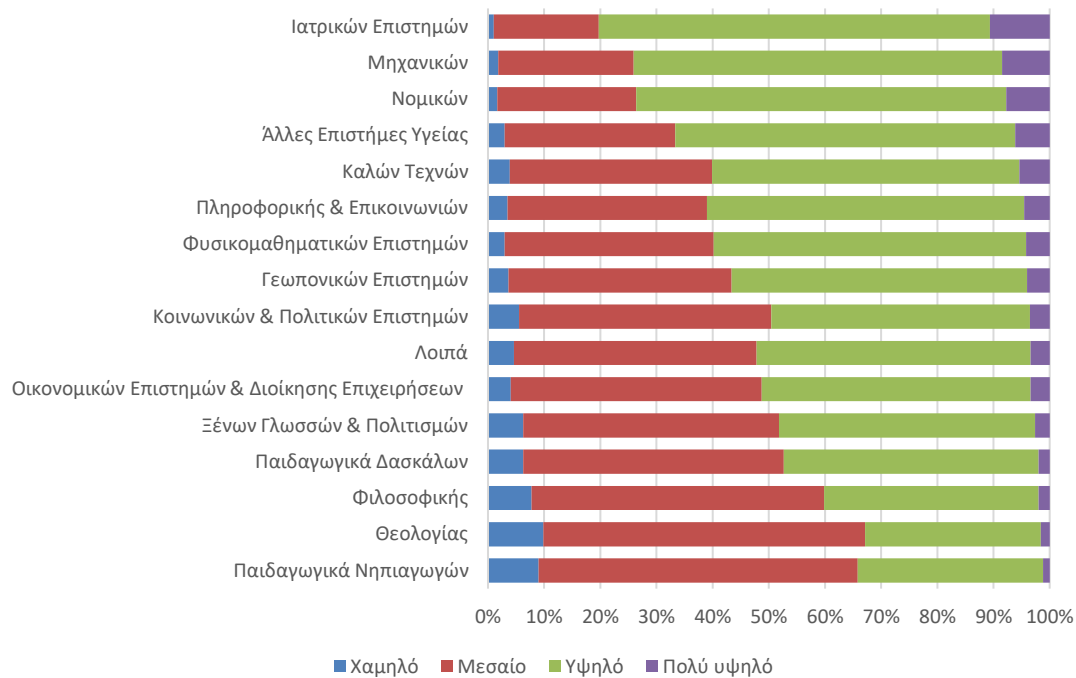
Πέρα από τις διαφορές που καταγράφονται μεταξύ των κεντρικών και περιφερειακών ιδρυμάτων πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης, σημαντικές είναι και οι διαφορές στα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών μεταξύ των πεδίων σπουδών που προσφέρουν τα ιδρύματα. Δεδομένων των διαφορετικών δυνατοτήτων που προσφέρουν τα πεδία σπουδών ως προς την επαγγελματική αποκατάσταση και την εισοδηματική πορεία των αποφοίτων τους, αυτές οι διαφορές στα κοινωνικά χαρακτηριστικά συνεπάγονται και ανισότητες πρόσβασης των νέων στις ευκαιρίες κοινωνικής ανέλιξης. Στη συνέχεια, σε αυτό το τμήμα παρουσιάζονται οι διαφορές στα κοινωνικά χαρακτηριστικά ανά πεδίο σπουδών, χωριστά για τα πανεπιστήμια, τα ΤΕΙ και τις λοιπές επαγγελματικές σχολές.

5.4.1 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Καταγράφονται σημαντικές διαφορές ως προς το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο των γονέων των φοιτητών μεταξύ των διαφορετικών πεδίων σπουδών που προσφέρουν τα πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας (Διάγραμμα 5.39). Συγκεκριμένα, το ποσοστό φοιτητών με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο στις ιατρικές επιστήμες ανέρχεται σε 10,7%

κατά μέσο όρο την περίοδο 2001-2014. Το ποσοστό αυτό στις ιατρικές επιστήμες είναι υψηλότερο κατά 6,5 π.μ. σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό στον υπόλοιπο φοιτητικό πληθυσμό (Πίνακας 5.33). Σημαντικά υψηλότερο είναι και το ποσοστό φοιτητών ιατρικών επιστημών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων (69,6%, 19,2 π.μ. υψηλότερα σε σύγκριση με τα υπόλοιπα πεδία). Αντίστοιχα, μόλις το 18,7% και 1,0% των φοιτητών ιατρικής προέρχονται από οικογένειες μεσαίου και χαμηλού κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου, κατά 22,1 π.μ. και 3,6 π.μ. χαμηλότερα σε σχέση με τα υπόλοιπα πεδία σπουδών.

Διάγραμμα 5.39: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, μ.ό. 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Σημαντικά υψηλότερα ποσοστά φοιτητών με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο σε σύγκριση με τον υπόλοιπο φοιτητικό πληθυσμό παρατηρούνται και στις σχολές μηχανικών (κατά 4,7 π.μ.), νομικών (3,4 π.μ.), άλλων επιστημών υγείας (1,8 π.μ.) και καλών τεχνών (1,0 π.μ.). Υψηλότερο ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο έχουν επίσης οι σχολές πληροφορικής και επικοινωνιών (5,6 π.μ.), φυσικομαθηματικών επιστημών (4,9 π.μ.) και γεωπονικών επιστημών (1,6 π.μ.). Στην άλλη άκρη του φάσματος, τα πεδία με αυξημένο ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από οικογένειες με πολύ χαμηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων είναι η θεολογία (5,5 π.μ.), τα παιδαγωγικά νηπιαγωγών (4,7 π.μ.), η φιλοσοφική (3,7 π.μ.), τα παιδαγωγικά δασκάλων (1,9 π.μ.), οι ξένες γλώσσες και πολιτισμοί (1,9 π.μ.) και οι κοινωνικές-πολιτικές επιστήμες (1,1 π.μ.). Αυξημένα ποσοστά φοιτητών με μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο παρατηρούνται και στις οικονομικές επιστήμες – διοίκηση επιχειρήσεων (5,5 π.μ.).

Οι παραπάνω ανισότητες ως προς το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων μεταξύ των πεδίων σπουδών φαίνεται πως εντατικοποιούνται. Συγκεκριμένα, η διαφορά στο ποσοστό φοιτητών με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων μεταξύ των σχολών ιατρικής και του υπόλοιπου φοιτητικού πληθυσμού διευρύνθηκε από 4,0 π.μ. το 2001 σε 7,8 π.μ. το

2014 (Πίνακας 5.34). Ακόμα μεγαλύτερη διεύρυνση στη διαφορά ως προς το ποσοστό φοιτητών με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο παρατηρείται στις νομικές σχολές, κατά 4,0 π.μ., από 1,4 π.μ. το 2001 σε 5,3 π.μ. το 2014. Από την αντίθετη πλευρά, η μεγαλύτερη διεύρυνση της αρνητικής διαφοράς σε αυτό το ποσοστό παρατηρείται στις σχολές θεολογίας (από -2,2 π.μ. σε -4,7 π.μ.), φιλοσοφικής (από -1,6 π.μ. σε -4,0 π.μ.) και παιδαγωγικών νηπιαγωγών (από -2,9 π.μ. σε -4,9 π.μ.).

Πίνακας 5.33: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, μ.ό. 2001-2014

	Χαμηλό	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ υψηλό
Ιατρικών Επιστημών	-3,60 ***	-22,08 ***	19,20 ***	6,48 ***
Μηχανικών	-3,13 ***	-18,43 ***	16,83 ***	4,73 ***
Νομικών	-2,97 ***	-15,90 ***	15,42 ***	3,44 ***
Άλλες Επιστήμες Υγείας	-1,56 ***	-9,86 ***	9,65 ***	1,77 ***
Καλών Τεχνών	-0,64 ***	-4,05 ***	3,69 ***	1,00 ***
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	-1,06 ***	-4,65 ***	5,56 ***	0,16
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	-1,65 ***	-3,04 ***	4,93 ***	-0,24 **
Γεωπονικών Επιστημών	-0,89 ***	-0,27	1,56 ***	-0,40 **
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	1,14 ***	5,41 ***	-5,59 ***	-0,96 ***
Λοιπά	0,11	3,62 ***	-2,63 ***	-1,09 ***
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	-0,54 ***	5,48 ***	-3,80 ***	-1,14 ***
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	1,86 ***	5,80 ***	-5,74 ***	-1,91 ***
Παιδαγωγικά Δασκάλων	1,90 ***	6,70 ***	-6,06 ***	-2,54 ***
Φιλοσοφικής	3,67 ***	13,47 ***	-14,42 ***	-2,73 ***
Θεολογίας	5,52 ***	17,69 ***	-20,32 ***	-2,89 ***
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	4,66 ***	17,41 ***	-18,74 ***	-3,33 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.34: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών στο πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
Ιατρικών Επιστημών	4,03 ***	2,73 ***	8,73 ***	8,35 ***	7,78 ***
Μηχανικών	2,85 ***	4,84 ***	5,04 ***	5,54 ***	5,79 ***
Νομικών	1,35 ***	2,43 ***	4,81 ***	4,63 ***	5,33 ***
Άλλες Επιστήμες Υγείας	-0,42	0,85	2,64 ***	2,90 ***	2,50 ***
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	0,10	-0,04	1,07 *	-0,91 *	0,73
Καλών Τεχνών	1,31 *	2,82 ***	1,10	-0,45	0,34
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	0,16	0,20	-0,21	-0,38	-0,95 **
Λοιπά	-1,40 ***	-0,59 *	-1,48 ***	-1,33 ***	-1,17 ***
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	0,45	-0,15	-1,93 ***	-1,46 ***	-1,35 ***
Γεωπονικών Επιστημών	-1,43 **	-0,29	-1,23	0,14	-1,71 ***
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	0,25	-1,41 ***	-1,31 ***	-1,69 ***	-1,64 ***
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	-1,41 ***	-1,42 ***	-1,44 ***	-2,58 ***	-2,39 ***
Φιλοσοφικής	-1,63 ***	-2,53 ***	-3,08 ***	-3,36 ***	-4,03 ***
Παιδαγωγικά Δασκάλων	-2,55 ***	-2,11 ***	-2,55 ***	-3,72 ***	-4,14 ***
Θεολογίας	-2,15 ***	-2,86 ***	-1,74 ***	-4,09 ***	-4,69 ***
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	-2,90 **	-2,67 ***	-2,93 ***	-3,96 ***	-4,87 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Έντονες διαφοροποιήσεις μεταξύ των πεδίων σπουδών παρατηρούνται και ως προς το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων (Πίνακας 5.35) Το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στις νομικές σχολές (15,0%). Ακολουθούν οι ιατρικές σχολές και τα τμήματα μηχανικών, με 12,6% και 11,0%. Θετική και στατιστικά σημαντική διαφορά στο ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων (σε σύγκριση με τον υπόλοιπο φοιτητικό πληθυσμό) παρατηρείται επίσης στις άλλες επιστήμες υγείας (9,9%, 1,8 π.μ. υψηλότερα από το ευρύτερο δείγμα - Πίνακας 5.36), στις κοινωνικές-πολιτικές επιστήμες (1,5 π.μ.) και στην

πληροφορική-επικοινωνίες (1,4 π.μ.). Αντίθετα, η υψηλότερη αρνητική και στατιστικά σημαντική διαφορά καταγράφεται στα παιδαγωγικά τμήματα νηπιαγωγών (-5,1 π.μ.), στη θεολογία (-5,0 π.μ.) και στα παιδαγωγικά δασκάλων (-4,7 π.μ.).

Πίνακας 5.35: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Νομικών	14,5%	15,3%	19,4%	16,1%	16,0%	15,6%	15,0%
Ιατρικών Επιστημών	15,3%	11,9%	16,3%	16,1%	14,8%	15,2%	12,6%
Μηχανικών	12,9%	16,2%	15,5%	14,0%	13,9%	13,0%	11,0%
Άλλες Επιστήμες Υγείας	10,2%	11,3%	13,5%	11,6%	11,8%	11,0%	9,9%
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	12,0%	12,6%	11,4%	9,0%	9,5%	9,0%	9,6%
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	9,1%	8,4%	10,6%	8,3%	9,5%	7,5%	9,4%
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	9,8%	9,8%	9,4%	9,1%	8,4%	8,6%	8,0%
Λοιπά	7,9%	10,7%	9,4%	9,0%	10,2%	7,8%	7,8%
Καλών Τεχνών	9,3%	12,3%	10,4%	10,2%	9,3%	7,4%	7,2%
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	9,5%	12,6%	9,5%	9,7%	8,4%	8,5%	6,9%
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	9,7%	8,2%	7,3%	7,3%	5,5%	6,1%	6,9%
Γεωπονικών Επιστημών	6,1%	10,5%	11,7%	10,2%	9,6%	6,9%	5,7%
Φιλοσοφικής	6,6%	6,1%	5,7%	6,0%	5,8%	4,8%	4,6%
Παιδαγωγικά Δασκάλων	4,4%	4,7%	4,5%	3,7%	3,8%	4,1%	3,6%
Θεολογίας	5,2%	5,3%	5,3%	4,5%	4,7%	4,2%	3,6%
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	4,2%	4,3%	4,6%	6,3%	4,0%	4,0%	3,3%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Οι διαφορές στο ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων μεταξύ των πεδίων σπουδών ακολουθούν μικτές τάσεις. Στις νομικές σχολές, η διαφορά διευρύνεται από 5,1 π.μ. το 2001 σε 9,6 π.μ. το 2010, υποχωρώντας στη συνέχεια σε 7,1 π.μ. το 2014. Παρόμοια πορεία καταγράφεται και σε αυτό το ποσοστό στους μηχανικούς, όπου παρατηρείται διεύρυνση από 3,8 π.μ. το 2001 σε 6,2 π.μ. το 2010, αλλά και υποχώρηση σε 3,4 π.μ. το 2014.

Πίνακας 5.36: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
Νομικών	5,05 ***	5,00 ***	9,60 ***	7,06 ***	7,10 ***
Ιατρικών Επιστημών	5,80 ***	1,47	6,40 ***	6,71 ***	4,56 ***
Μηχανικών	3,75 ***	6,51 ***	6,19 ***	5,06 ***	3,38 ***
Άλλες Επιστήμες Υγείας	0,48	0,81	3,44 ***	2,27 **	1,82 **
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	2,58 ***	2,26 ***	1,40 ***	0,23	1,54 ***
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	-0,61	-2,19 ***	0,50	-1,37 **	1,35 **
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	0,16	-0,84 *	-0,85 *	-0,21	-0,21
Λοιπά	-2,01 ***	0,16	-0,84 *	-1,05 **	-0,44
Καλών Τεχνών	-0,39	1,79	0,30	-1,43	-0,96
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	-0,24	2,29 ***	-0,69	-0,29	-1,37 ***
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	0,02	-2,43 ***	-3,01 ***	-2,75 ***	-1,32 *
Γεωπονικών Επιστημών	-3,68 ***	-0,04	1,58	-1,91 ***	-2,55 ***
Φιλοσοφικής	-3,45 ***	-4,91 ***	-4,99 ***	-4,34 ***	-3,92 ***
Παιδαγωγικά Δασκάλων	-5,54 ***	-6,17 ***	-6,00 ***	-4,92 ***	-4,71 ***
Θεολογίας	-4,64 ***	-5,32 ***	-4,95 ***	-4,70 ***	-4,59 ***
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	-5,67 ***	-6,36 ***	-5,76 ***	-4,95 ***	-5,05 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Διαφορετική κατάταξη των τμημάτων προκύπτει με βάση την εντοπιότητα των φοιτητών. Το μεγαλύτερο ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από την ίδια περιφερειακή ενότητα παρατηρείται στις σχολές θεολογίας (58,6% το 2014 - Πίνακας 5.37). Ακολουθούν, σε αρκετή απόσταση, τα τμήματα οικονομικών επιστημών – διοίκησης επιχειρήσεων (44,4%), πληροφορικής – επικοινωνιών (44,0%), ξένων γλωσσών – πολιτισμών (42,8%) και γεωπονικών επιστημών (41,0%). Θετικές και στατιστικά σημαντικές διαφορές

καταγράφονται το 2014 και στις κοινωνικές – πολιτικές επιστήμες (38,9% των φοιτητών, 5,8 π.μ. υψηλότερα σε σχέση με τον υπόλοιπο φοιτητικό πληθυσμό), καθώς και στις σχολές καλών τεχνών (37,4% και 3,9 π.μ. αντίστοιχα). Στην αντίθετη άκρη το φάσματος, οι μεγαλύτερες αρνητικές διαφορές ως προς την εντοπιότητα καταγράφονται στα παιδαγωγικά τμήματα δασκάλων (-12,8 π.μ.) και νηπιαγωγών (-10,8 π.μ.), και στα τμήματα μηχανικών (-10,3 π.μ.), ιατρικών επιστημών (-7,7 π.μ.), φιλοσοφικής (-6,8 π.μ.) και άλλων επιστημών υγείας (-6,3 π.μ.).

Πίνακας 5.37: Εντοπιότητα ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Θεολογίας	45,2%	59,0%	64,6%	58,0%	68,0%	68,2%	58,6%
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	45,2%	46,0%	38,7%	43,9%	40,9%	46,7%	44,4%
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	50,3%	44,0%	44,0%	48,1%	50,0%	50,6%	44,0%
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	38,7%	40,8%	36,4%	39,7%	39,1%	45,6%	42,8%
Γεωπονικών Επιστημών	41,3%	48,9%	48,5%	59,3%	53,1%	45,3%	41,0%
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	45,1%	48,4%	40,5%	45,9%	42,9%	42,8%	38,9%
Καλών Τεχνών	41,7%	33,3%	28,1%	36,9%	36,1%	38,8%	37,4%
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	35,1%	34,6%	26,9%	32,6%	32,2%	31,4%	33,4%
Λοιπά	34,0%	33,9%	29,4%	36,0%	34,2%	34,8%	31,0%
Νομικών	26,7%	29,8%	24,5%	31,1%	29,1%	31,1%	30,7%
Άλλες Επιστήμες Υγείας	33,9%	30,5%	30,7%	31,5%	32,8%	33,8%	27,5%
Φιλοσοφικής	31,5%	33,4%	28,2%	35,2%	33,1%	30,5%	27,4%
Ιατρικών Επιστημών	33,2%	26,3%	23,9%	31,2%	28,0%	33,9%	26,3%
Μηχανικών	29,9%	26,9%	23,5%	28,4%	26,3%	27,8%	25,1%
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	21,7%	24,8%	20,5%	30,5%	26,7%	27,2%	23,2%
Παιδαγωγικά Δασκάλων	26,2%	18,4%	17,0%	24,7%	25,8%	24,2%	21,4%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.38: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την εντοπιότητα ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
Θεολογίας	9,46 ***	23,33 ***	34,01 ***	31,92 ***	25,36 ***
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	10,73 ***	11,36 ***	8,27 ***	11,49 ***	12,66 ***
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	14,67 ***	8,08 ***	12,95 ***	14,28 ***	10,89 ***
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	2,83 ***	4,85 ***	5,09 ***	8,99 ***	9,53 ***
Γεωπονικών Επιστημών	5,39 ***	12,97 ***	17,34 ***	8,70 ***	7,73 ***
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	10,05 ***	13,37 ***	9,83 ***	6,48 ***	5,78 ***
Καλών Τεχνών	5,77 ***	-2,99	-3,58 **	1,91	3,90 ***
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	-1,05	-1,77 *	-5,01 ***	-6,03 ***	-0,29
Λοιπά	-2,30 ***	-2,58 ***	-2,46 ***	-2,35 ***	-2,92 ***
Νομικών	-9,81 ***	-6,73 ***	-7,35 ***	-5,98 ***	-3,04 **
Άλλες Επιστήμες Υγείας	-2,12	-5,83 ***	-0,89	-3,16 **	-6,26 ***
Φιλοσοφικής	-5,04 ***	-3,16 ***	-3,77 ***	-7,09 ***	-6,79 ***
Ιατρικών Επιστημών	-2,95 **	-10,23 ***	-7,97 ***	-3,16 ***	-7,65 ***
Μηχανικών	-7,03 ***	-10,68 ***	-9,36 ***	-10,86 ***	-10,28 ***
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	-14,85 ***	-11,81 ***	-11,47 ***	-10,06 ***	-10,76 ***
Παιδαγωγικά Δασκάλων	-10,20 ***	-18,77 ***	-15,37 ***	-13,27 ***	-12,76 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Όσον αφορά στη διάρθρωση φοιτητών ανά φύλο, το υψηλότερο ποσοστό ανδρών καταγράφεται στα τμήματα πληροφορικής – επικοινωνιών (77,8% το 2014). Ακολουθούν οι μηχανικοί (63,5%), οι γεωπόνοι (54,0%) και τα τμήματα οικονομικών επιστημών-διοίκησης επιχειρήσεων (53,2%). Υψηλότερο του μέσου όρου είναι και το ποσοστό ανδρών πρωτοετών φοιτητών και στις φυσικομαθηματικές επιστήμες, παρότι στις συγκεκριμένες σχολές η κατανομή φοιτητών μεταξύ των φύλων είναι πιο κοντά σε ισότητα σε σχέση με τα υπόλοιπα πεδία. Στην αντίθετη άκρη, σημαντικά χαμηλότερο ποσοστό ανδρών καταγράφεται στα

παιδαγωγικά τμήματα νηπιαγωγών (μόλις 3,9%) και δασκάλων (15,8%), καθώς και στις ξένες γλώσσες (17,4%), στις σχολές φιλοσοφικής (23,5%) και στις νομικές σχολές (24,9%).

Πίνακας 5.39: Ποσοστό ανδρών ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	65,6%	65,7%	75,6%	72,6%	76,4%	75,6%	77,8%
Μηχανικών	63,3%	63,0%	63,3%	66,7%	64,8%	64,8%	63,5%
Γεωπονικών Επιστημών	54,8%	52,6%	54,9%	50,0%	52,3%	54,6%	54,0%
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	46,0%	44,4%	54,2%	53,3%	53,8%	52,4%	53,2%
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	60,2%	53,3%	52,2%	49,1%	51,9%	51,1%	50,0%
Ιατρικών Επιστημών	48,2%	42,3%	41,9%	47,5%	44,7%	45,5%	44,4%
Λοιπά	45,9%	45,6%	45,6%	42,9%	43,7%	39,5%	39,9%
Θεολογίας	27,1%	24,5%	24,1%	22,0%	27,7%	27,6%	30,6%
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	29,9%	28,4%	30,7%	28,0%	28,9%	29,3%	30,3%
Καλών Τεχνών	28,4%	35,2%	32,3%	32,5%	34,4%	33,0%	30,1%
Άλλες Επιστήμες Υγείας	35,2%	28,8%	30,8%	30,0%	28,6%	28,5%	26,1%
Νομικών	29,0%	25,5%	25,0%	26,2%	23,2%	25,9%	24,9%
Φιλοσοφικής	16,4%	16,5%	21,5%	21,4%	23,4%	24,6%	23,5%
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	12,4%	12,7%	14,3%	14,8%	14,9%	14,1%	17,4%
Παιδαγωγικά Δασκάλων	19,0%	15,5%	14,4%	14,8%	14,9%	13,4%	15,8%
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	4,4%	4,6%	1,7%	3,0%	3,2%	2,5%	3,9%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.40: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό ανδρών ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014

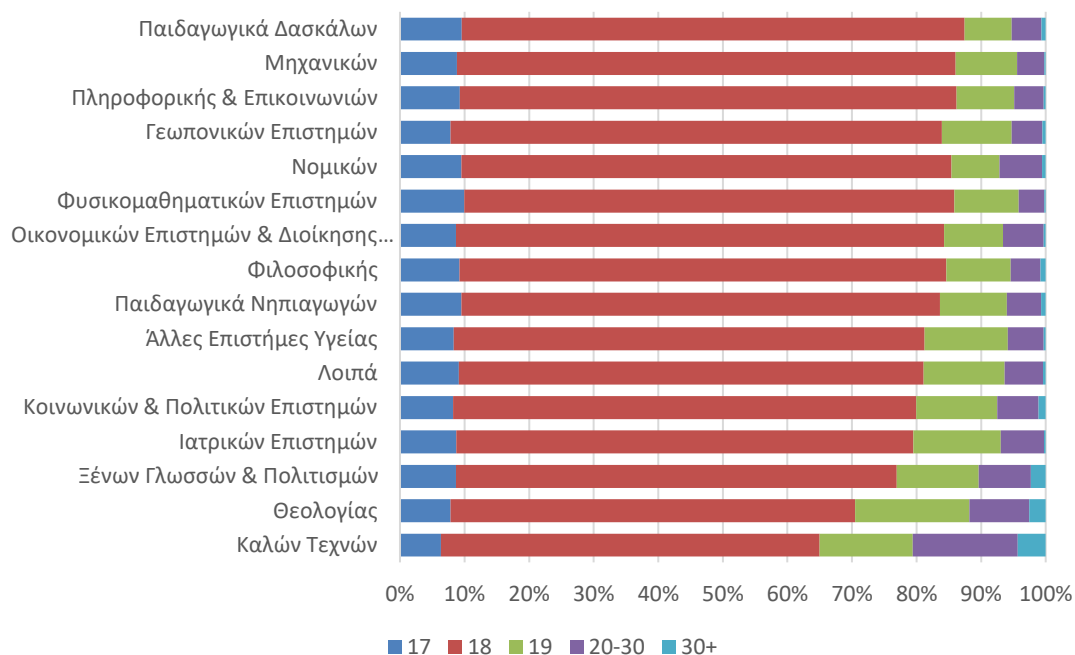
	2001	2005	2010	2013	2014
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	26,95 ***	28,87 ***	37,01 ***	35,12 ***	36,71 ***
Μηχανικών	27,63 ***	28,71 ***	27,00 ***	27,00 ***	24,78 ***
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	7,73 ***	7,32 ***	16,56 ***	12,22 ***	12,10 ***
Γεωπονικών Επιστημών	15,77 ***	14,85 ***	15,21 ***	13,12 ***	11,61 ***
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	22,77 ***	16,49 ***	13,19 ***	9,89 ***	7,70 ***
Ιατρικών Επιστημών	9,25 ***	4,31 ***	2,01	3,62 ***	1,50
Λοιπά	7,40 ***	8,44 ***	6,31 ***	-2,81 ***	-3,35 ***
Θεολογίας	-12,53 ***	-13,95 ***	-16,33 ***	-14,69 ***	-12,44 ***
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	-10,41 ***	-10,69 ***	-10,19 ***	-13,91 ***	-13,76 ***
Καλών Τεχνών	-11,11 ***	-2,97	-7,91 ***	-9,24 ***	-13,11 ***
Άλλες Επιστήμες Υγείας	-4,23 **	-9,46 ***	-9,34 ***	-13,81 ***	-17,21 ***
Νομικών	-10,99 ***	-13,05 ***	-15,49 ***	-16,70 ***	-18,59 ***
Φιλοσοφικής	-25,76 ***	-24,16 ***	-20,80 ***	-19,16 ***	-21,28 ***
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	-28,59 ***	-26,84 ***	-27,01 ***	-29,05 ***	-26,51 ***
Παιδαγωγικά Δασκάλων	-21,12 ***	-23,86 ***	-27,08 ***	-29,90 ***	-28,29 ***
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	-36,10 ***	-34,52 ***	-39,65 ***	-40,82 ***	-40,43 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Φαίνεται πως εξακολουθεί να υφίσταται στην ελληνική κοινωνία διάκριση των επαγγελματιών σε καταλληλόλητα ανάλογα με το φύλο, χωρίς ιδιαίτερη τάση μείωσης. Στα τμήματα πληροφορικής – επικοινωνιών, η διαφορά στο ποσοστό ανδρών φοιτητών σε σχέση με τον ευρύτερο φοιτητικό πληθυσμό διευρύνεται, από 27,0 π.μ. το 2001, σε 36,7 π.μ. το 2014 (Πίνακας 5.40). Αντίστοιχη διεύρυνση παρατηρείται και στις οικονομικές επιστήμες – διοίκηση επιχειρήσεων, από 7,7 π.μ. το 2001 σε 12,1 π.μ. το 2014 (αλλά και 16,6 π.μ. το 2010). Διευρύνεται αντίστοιχα η αρνητική διαφορά στο ποσοστό ανδρών στα παιδαγωγικά τμήματα νηπιαγωγών (από -36,1 π.μ. το 2001 σε -40,4 π.μ. το 2014) και δασκάλων (από -21,1 π.μ. σε -28,3 π.μ.). Υπάρχουν ωστόσο και εξαιρέσεις – μείωση της επικράτησης ανδρών καταγράφεται στις φυσικομαθηματικές επιστήμες (από 22,8 π.μ. σε 7,7 π.μ.) και στις ιατρικές επιστήμες (από 9,3 π.μ. σε μόλις 1,5 π.μ. το 2014).

Ως προς την ηλικία, το υψηλότερο ποσοστό δεκαοκτάχρονων πρωτοετών φοιτητών καταγράφεται στα τμήματα παιδαγωγικών δασκάλων (77,8% κατά μέσο όρο την περίοδο 2001-2014 - Διάγραμμα 5.44). Ακολουθούν από κοντά οι σχολές μηχανικών (77,2%) και πληροφορικής – επικοινωνιών (77,0%). Αυξημένο ποσοστό, με στατιστικά σημαντική διαφορά, καταγράφεται και στις σχολές γεωπονικών επιστημών (76,1%), νομικών σπουδών (75,9%), φυσικομαθηματικών επιστημών (75,9%), οικονομικών επιστημών – διοίκησης επιχειρήσεων (75,6%) και φιλοσοφικής (75,4%). Αντίθετα, αυξημένο ποσοστό φοιτητών μεγαλύτερης ηλικίας καταγράφεται στις σχολές καλών τεχνών, θεολογίας, ξένων γλωσσών και ιατρικών επιστημών (Πίνακας 5.41).

Διάγραμμα 5.40: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, μ.ό. 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.41: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την ηλικία ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, μ.ο. 2001-2014

	17	18	19	20-30	30+
Παιδαγωγικά Δασκάλων	0.72 ***	4.09 ***	-3.53 ***	-1.22 ***	-0.06
Μηχανικών	-0.07	3.78 ***	-1.28 ***	-1.86 ***	-0.56 ***
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	0.37 *	3.14 ***	-1.81 ***	-1.26 ***	-0.44 ***
Γεωπονικών Επιστημών	-1.1 ***	2.22 ***	0.14	-1.07 ***	-0.19 **
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	1.15 ***	2.1 ***	-0.74 ***	-1.97 ***	-0.54 ***
Νομικών	0.64 ***	2.05 ***	-3.39 ***	0.88 ***	-0.18 ***
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	-0.25 **	1.91 ***	-1.78 ***	0.58 ***	-0.45 ***
Φιλοσοφικής	0.37 ***	1.61 ***	-0.8 ***	-1.29 ***	0.11 ***
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	0.67 ***	0.12	-0.27	-0.52 ***	0
Άλλες Επιστήμες Υγείας	-0.59 **	-1.06 **	2.29 ***	-0.23	-0.4 ***
Λοιπά	0.28 **	-2.24 ***	2.12 ***	0.18 *	-0.33 ***
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	-0.72 ***	-2.45 ***	2.06 ***	0.67 ***	0.44 ***
Ιατρικών Επιστημών	-0.18	-3.26 ***	2.99 ***	0.94 ***	-0.49 ***
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	-0.22	-5.98 ***	2.15 ***	2.42 ***	1.64 ***
Θεολογίας	-1.09 ***	-11.59 ***	7.25 ***	3.55 ***	1.88 ***
Καλών Τεχνών	-2.6 ***	-15.68 ***	3.85 ***	10.72 ***	3.71 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Σε ορισμένες από τις σχολές, οι παραπάνω διαφορές στην ηλικιακή διάρθρωση δεν παρατηρούνται σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο. Ιδιαίτερα αυξημένα είναι τα ποσοστά των δεκαοκτάχρονων πρωτοετών φοιτητών στα παιδαγωγικά δασκάλων τη διετία 2008-2009, ωστόσο έκτοτε η διαφορά υποχωρεί σταδιακά (από 5,7 το 2010 σε 2,5 π.μ. το 2013) και το 2014 παύει να είναι στατιστικά σημαντική (Πίνακας 5.42). Αντίθετα, το ποσοστό είναι αυξημένο και στατιστικά σημαντικά σε όλη την περίοδο στις σχολές μηχανικών, καθώς και την περίοδο 2004-2014 στις νομικές σχολές .

Πίνακας 5.42: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών στους δεκαοκτάχρονους φοιτητές ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
Παιδαγωγικά Δασκάλων	-0.4	1.68	5.73 ***	2.53 ***	1.23
Μηχανικών	3.15 ***	1.63 **	3.79 ***	2.91 ***	4.54 ***
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	1.97	3.13 **	1.97 *	1.46	2.65 ***
Γεωπονικών Επιστημών	5.79 ***	0.67	1.84	0.18	0.4
Νομικών	-2.47 **	5.35 ***	5.77 ***	3.82 ***	3.38 ***
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	0.75	-0.58	3.64 ***	1.57 **	2.96 ***
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	1.38 *	3.47 ***	1.01 *	1.95 ***	0.94 *
Φιλοσοφικής	1.84 **	1.05	1.24 **	3.48 ***	2.64 ***
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	-0.79	-2.27	2.55 **	-1.27	-3.1 ***
Άλλες Επιστήμες Υγείας	-3.81 **	0.63	0.9	-2.31 *	-2.03 *
Λοιπά	-0.46	0.13	-2.97 ***	-0.1	-1.94 ***
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	1.16	-2.01 **	-3.31 ***	-2.11 ***	-2.51 ***
Ιατρικών Επιστημών	-9.51 ***	3.07 **	-0.59	-9.63 ***	-7.56 ***
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	-1.3	-9.73 ***	-5.93 ***	-2.63 ***	-4.07 ***
Θεολογίας	-1.75	-8.99 ***	-14.38 ***	-11.1 ***	-11.21 ***
Καλών Τεχνών	-18.48 ***	-12.83 ***	-15.78 ***	-15.56 ***	-17.01 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.43: Ποσοστό μεταναστών ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Θεολογίας	1,3%	3,4%	2,9%	3,9%	2,9%	3,5%	4,0%
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	1,2%	2,6%	3,8%	2,6%	2,8%	3,0%	2,8%
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	1,1%	2,8%	4,1%	3,1%	2,8%	2,6%	2,7%
Καλών Τεχνών	1,3%	2,3%	2,6%	2,0%	1,6%	2,9%	2,5%
Φιλοσοφικής	0,6%	1,9%	2,3%	1,6%	1,2%	1,8%	2,1%
Λοιπά	1,0%	1,8%	2,2%	1,6%	1,4%	1,9%	2,0%
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	2,4%	2,6%	2,4%	1,8%	1,6%	2,0%	1,9%
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	1,4%	2,9%	3,3%	1,9%	1,8%	2,1%	1,7%
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	0,8%	1,2%	1,6%	1,8%	1,4%	1,4%	1,6%
Άλλες Επιστήμες Υγείας	1,5%	3,8%	1,9%	1,5%	1,4%	1,4%	1,6%
Παιδαγωγικά Δασκάλων	0,7%	0,7%	1,1%	0,7%	0,9%	0,7%	1,4%
Μηχανικών	1,0%	1,2%	1,5%	1,6%	1,0%	1,2%	1,3%
Ιατρικών Επιστημών	1,4%	1,8%	0,9%	1,0%	0,5%	0,8%	1,2%
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	0,0%	1,5%	0,9%	1,0%	1,0%	1,8%	1,2%
Νομικών	0,7%	1,7%	1,2%	0,8%	0,8%	1,2%	0,9%
Γεωπονικών Επιστημών	0,6%	1,6%	2,6%	1,3%	1,8%	1,5%	0,7%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Μικρότερες διαφορές μεταξύ των πεδίων σπουδών καταγράφονται ως προς το ποσοστό αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων ελληνικών σχολείων. Το υψηλότερο ποσοστό μεταναστών στους φοιτητές καταγράφονται το 2014 στις σχολές θεολογίας (4,0% - Πίνακας 5.43). Θετική και στατιστικά σημαντική διαφορά παρατηρείται επίσης στο ποσοστό μεταναστών στις ξένες γλώσσες (2,8%, 1,1 π.μ. υψηλότερα σε σχέση με τον υπόλοιπο φοιτητικό πληθυσμό - Πίνακας 5.44), στις κοινωνικές-πολιτικές επιστήμες (2,7%, +1,0 π.μ.), στις σχολές καλών τεχνών (2,5%, +0,8 π.μ.) και στις σχολές φιλοσοφικής (2,1%, +0,4 π.μ.). Από την άλλη πλευρά, σημαντικά

χαμηλότερο ποσοστό μεταναστών καταγράφεται το 2014 στις γεωπονικές επιστήμες (-1,1 π.μ.), στη νομική (-0,9 π.μ.) και στα παιδαγωγικά νηπιαγωγών (-0,6 π.μ.).

Πίνακας 5.44: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό μεταναστών ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
Θεολογίας	0,26	1,45 ***	0,61	1,72 ***	2,23 ***
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	0,20	0,65 *	1,58 ***	1,24 ***	1,09 ***
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	0,09	0,85 ***	1,91 ***	0,85 ***	1,02 ***
Καλών Τεχνών	0,30	0,28	0,22	1,16 ***	0,76 *
Φιλοσοφικής	-0,49 ***	-0,16	-0,10	-0,02	0,40 *
Λοιπά	0,00	-0,23	-0,11	0,11	0,25
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	1,42 ***	0,59	0,10	0,26	0,16
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	0,43 ***	1,04 ***	1,10 ***	0,35 *	-0,03
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	-0,25	-0,87 ***	-0,80 ***	-0,40 *	-0,11
Άλλες Επιστήμες Υγείας	0,50	1,84 ***	-0,40	-0,38	-0,19
Παιδαγωγικά Δασκάλων	-0,38	-1,43 ***	-1,28 ***	-1,17 ***	-0,35
Μηχανικών	0,01	-0,98 ***	-0,96 ***	-0,66 ***	-0,58 ***
Ιατρικών Επιστημών	0,38	-0,25	-1,54 ***	-1,04 ***	-0,56
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	-1,07 ***	-0,55	-1,52 ***	0,03	-0,61 *
Νομικών	-0,35	-0,36	-1,22 ***	-0,58	-0,88 **
Γεωπονικών Επιστημών	-0,45	-0,42	0,23	-0,33	-1,14 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι στα περισσότερα από τα παραπάνω πεδία, η διαφορά στο ποσοστό μεταναστών σε σχέση με τον ευρύτερο φοιτητικό πληθυσμό δεν ήταν στατιστικά σημαντική στην αρχή της εξεταζόμενης περιόδου (το 2001), αλλά αναπτύχθηκε στη συνέχεια. Αντίστοιχα, σε ορισμένα πεδία όπου υπήρχε στατιστικά σημαντική διαφορά το 2001, όπως πληροφορική-επικοινωνίες και οικονομικές επιστήμες – διοίκηση επιχειρήσεων, στη συνέχεια η προτίμηση των μεταναστών προς τα συγκεκριμένα τμήματα φαίνεται πως υποχώρησε, με αποτέλεσμα το 2014 να μην καταγράφονται στατιστικά σημαντικές διαφορές.

Πίνακας 5.45: Ποσοστό εργαζομένων ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Θεολογίας	6,7%	9,8%	9,4%	8,6%	8,4%	9,3%	6,6%
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	3,6%	5,3%	6,3%	5,8%	6,1%	6,1%	5,9%
Καλών Τεχνών	7,8%	8,4%	7,7%	7,2%	5,9%	8,2%	5,7%
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	3,9%	10,1%	6,3%	5,7%	6,2%	6,0%	5,5%
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	3,7%	5,1%	5,9%	4,8%	5,6%	4,7%	5,1%
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	2,4%	3,9%	4,2%	3,9%	4,3%	3,7%	4,0%
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	2,3%	3,4%	3,0%	3,3%	2,7%	3,0%	3,7%
Λοιπά	2,9%	4,8%	4,8%	4,1%	3,4%	3,5%	3,4%
Γεωπονικών Επιστημών	2,3%	6,4%	4,2%	4,5%	4,5%	3,7%	3,1%
Παιδαγωγικά Δασκάλων	2,9%	2,7%	1,7%	2,9%	3,3%	2,7%	3,0%
Φιλοσοφικής	2,3%	4,1%	3,5%	3,3%	2,6%	3,6%	2,8%
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	1,9%	3,6%	2,9%	2,7%	2,1%	2,9%	2,6%
Μηχανικών	2,1%	2,7%	1,9%	1,9%	2,3%	2,3%	2,2%
Νομικών	2,4%	3,0%	1,8%	1,3%	1,3%	2,3%	1,8%
Άλλες Επιστήμες Υγείας	2,5%	2,1%	1,6%	1,3%	1,2%	1,8%	1,4%
Ιατρικών Επιστημών	1,5%	1,2%	1,2%	0,8%	0,9%	0,8%	1,0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Τέλος ως προς την κατάσταση εργασίας, τα υψηλότερα ποσοστά φοιτητών που εργάζονται κατά την εγγραφή τους στα ιδρύματα παρατηρείται στα τμήματα θεολογίας (6,6% το 2014), οικονομικών επιστημών – διοίκηση επιχειρήσεων (5,9%) και καλών τεχνών (5,7% - Πίνακας 5.45). Θετική και στατιστικά σημαντική διαφορά σε σχέση με τον υπόλοιπο φοιτητικό

πληθυσμό καταγράφεται επίσης στο ποσοστό εργαζομένων φοιτητών στα τμήματα ξένων γλωσσών – πολιτισμών (5,5%, +2,0 π.μ. - Πίνακας 5.46) και κοινωνικών-πολιτικών επιστημών (5,1%, +1,6 π.μ.).

Πίνακας 5.46: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό εργαζομένων ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
Θεολογίας	3,86 ***	5,39 ***	5,42 ***	5,51 ***	3,02 ***
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	0,81 ***	0,86 ***	2,55 ***	2,59 ***	2,69 ***
Καλών Τεχνών	4,99 ***	3,89 ***	3,63 ***	4,40 ***	2,15 ***
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	1,11 ***	5,88 ***	2,23 ***	2,23 ***	2,01 ***
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	0,84 ***	0,61	1,92 ***	0,90 ***	1,64 ***
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	-0,49	-0,64	0,01	-0,23	0,39
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	-0,66	-1,17 *	-1,21 **	-0,90 *	0,06
Λοιπά	-0,03	0,28	0,69 **	-0,43	-0,20
Γεωπονικών Επιστημών	-0,64	1,90 **	0,06	-0,20	-0,49
Παιδαγωγικά Δασκάλων	-0,01	-1,97 ***	-2,58 ***	-1,25 ***	-0,60
Φιλοσοφικής	-0,70 **	-0,46	-0,73 **	-0,26	-0,85 ***
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	-1,08 ***	-1,01 **	-1,37 ***	-1,07 ***	-1,06 ***
Μηχανικών	-0,97 ***	-2,18 ***	-2,63 ***	-1,93 ***	-1,69 ***
Νομικών	-0,52	-1,57 ***	-2,45 ***	-1,68 ***	-1,88 ***
Άλλες Επιστήμες Υγείας	-0,40	-2,48 ***	-2,62 ***	-2,13 ***	-2,27 ***
Ιατρικών Επιστημών	-1,49 ***	-3,44 ***	-3,01 ***	-3,22 ***	-2,68 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Αντίθετα, το ποσοστό εργαζομένων φοιτητών είναι χαμηλότερο στα τμήματα ιατρικών επιστημών (μόλις το 1,0% των φοιτητών), άλλων επιστημών υγείας (1,4%), νομικών σπουδών (1,8%) και μηχανικών (2,2%). Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι τα τμήματα με το μικρότερο ποσοστό εργαζομένων φοιτητών συγκεντρώνουν και αυξημένα ποσοστά φοιτητών που προέρχονται από οικογένειες με πολύ υψηλό και υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο.

Ελέγχοντας στατιστικά για τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των κοινωνικών χαρακτηριστικών, παρατηρείται ότι πράγματι η προέλευση από υψηλά κοινωνικά και μορφωτικά στρώματα ευνοεί την πρόσβαση σε τμήματα Μηχανικών, Ιατρικών Επιστημών και Νομικών. Συγκεκριμένα, η πιθανότητα φοίτησης σε αυτές τις σχολές είναι αυξημένη κατά μέσο όρο κατά 27,2%, 20,2% και 11,9% αντίστοιχα για τους φοιτητές που προέρχεται από πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο. Αυξημένη πιθανότητα πρόσβασης στις σχολές των Μηχανικών και στις Νομικές σχολές, κατά 5,0% και 2,3% αντίστοιχα, δίνει και η αποφοίτηση από ιδιωτικό σχολείο.

Εάν κάποιος φοιτητής είναι άνδρας, αυξάνεται σημαντικά η πιθανότητα φοίτησής του στις σχολές Μηχανικών (12,7%), Οικονομικής Επιστήμης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (5,8%), Πληροφορικής και Επικοινωνίας (5,1%) και Φυσικομαθηματικών Επιστημών (4,1%). Επίσης, παρατηρείται αυξημένη επίδραση της εντοπιότητας στην πιθανότητα φοίτησης στις Οικονομικές Επιστήμες και Διοίκηση Επιχειρήσεων (5,6%), στην Κοινωνική και Πολιτική Επιστήμη (3,5%) και στη Θεολογία (2,1%). Το να είναι ένας φοιτητής μετανάστης επηρεάζει θετικά τις προοπτικές φοίτησης στα πεδία Κοινωνικής και Πολιτικής Επιστήμης (κατά 3,6%), Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης Επιχειρήσεων (4,1%), Πληροφορικής & Επικοινωνίας (1,5%) και Ξένων γλωσσών και πολιτισμών (1,2%).

Πίνακας 5.47: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο πανεπιστημιακών σπουδών, 2001-2014

	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ Υψηλό	Άνδρας	Ιδιωτικό σχολείο
Παιδαγωγικά Δασκάλων	-0,5%***	-1,1%***	-2,2%***	-4,3%***	-2,0%***
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	-0,4%***	-1,4%***	-1,3%***	-4,3%***	-0,6%***
Κοινωνικής και Πολιτικής Επιστήμης	-0,7%***	-2,6%***	-3,2%***	-3,8%***	1,4%***
Καλών Τεχνών	0,6%***	1,1%***	2,1%***	-0,7%***	-0,1%
Ιατρικών Επιστημών	2,2%***	5,5%***	20,2%***	0,2%***	0,9%***
Άλλες Επιστήμες Υγείας	0,3%***	1,3%***	2,3%***	-1,0%***	0,2%***
Φιλοσοφικής	-2,4%***	-7,1%***	-6,8%***	-8,0%***	-3,1%***
Θεολογίας	-0,7%***	-2,3%***	-1,5%***	-0,9%***	-0,9%***
Νομικής	2,0%***	4,7%***	11,9%***	-2,3%***	2,3%***
Οικονομικών Επιστημών	2,4%***	-0,7%***	-3,4%***	5,8%***	-1,1%***
Ξένων γλωσσών και πολιτισμών	-0,4%***	-1,0%***	-1,8%***	-4,9%***	-0,4%***
Φυσικομαθηματικές επιστήμες	2,2%***	3,0%***	2,1%***	4,1%***	-0,2%***
Πληροφορικής & Επικοινωνίας	0,1%	0,4%***	0,0%	5,1%***	-0,8%***
Μηχανικών	3,8%***	11,9%***	27,2%***	12,7%***	5%***
Γεωπονικών επιστημών	0,4%***	0,3%***	-0,1%	1,3%***	-0,5%***
Λοιπά	0,4%**	-1,0%***	-2,6%***	2,1%***	-0,5%***

	Εργασία	Μετανάστης	Εντοπιότητα
Παιδαγωγικά Δασκάλων	-0,1%***	-0,7%***	-2,2%***
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	-0,1%	-0,7%***	-0,6%***
Κοινωνικής και Πολιτικής Επιστήμης	1,7%***	3,6%***	3,5%***
Καλών Τεχνών	0,5%***	0,2%	-0,1%***
Ιατρικών Επιστημών	-2,1%***	-0,8%***	-1,1%***
Άλλες Επιστήμες Υγείας	-1,1%***	0,4%**	-0,3%***
Φιλοσοφικής	0,1%	-1,6%***	-1,0%***
Θεολογίας	1,1%***	0,3%**	2,1%***
Νομικής	-1,2%***	-1,3%***	-1,4%***
Οικονομικών Επιστημών	5,0%***	4,1%***	5,6%***
Ξένων γλωσσών και πολιτισμών	1,2%***	1,2%***	0,7%***
Φυσικομαθηματικές επιστήμες	-0,9%***	-0,9%***	-1,1%***
Πληροφορικής & Επικοινωνίας	-0,2%*	1,5%***	1,7%***
Μηχανικών	-4,0%***	-1,5%***	-5,3%***
Γεωπονικών επιστημών	-0,1%	-0,8%***	1,3%***
Λοιπά	0,9%***	-0,2%	-0,6%***

	Εγγραφή 2014	Εγγραφή 2013	Βάση του 10	Ηλικία
Παιδαγωγικά Δασκάλων	-0,3%***	-0,2%*	0,6%***	-2,1%***
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	0,2%***	0,1%*	0,0%	-0,4%***
Κοινωνικής και Πολιτικής Επιστήμης	-0,5%***	-0,3%*	0,1%	4,0%***
Καλών Τεχνών	0,2%**	0,4%***	0,2%***	6,4%***
Ιατρικών Επιστημών	-0,1%*	0,1%	-0,2%***	2,8%***
Άλλες Επιστήμες Υγείας	0,5%***	0,4%***	0,2%***	0,6%**
Φιλοσοφικής	-1,6%***	-1,3%***	-0,1%	-3,7%***
Θεολογίας	-0,8%***	-0,3%***	0,3%***	2,1%***
Νομικής	-1,2%***	-0,9%***	-0,5%***	2,6%***
Οικονομικών Επιστημών	1,2%***	1,4%***	0,4%***	-15,3%***
Ξένων γλωσσών και πολιτισμών	-1,2%***	-1,0%***	-0,7%***	5,7%***
Φυσικομαθηματικές επιστήμες	0,1%	0,2%	-0,2%	-14,8%***
Πληροφορικής & Επικοινωνίας	1,0%***	0,4%***	0,3%***	-5,9%***
Μηχανικών	2,1%***	1,4%***	-0,5%***	-14,4%***
Γεωπονικών επιστημών	2,1%***	1,4%***	0,0%	-1,4%***
Λοιπά	-1,1%***	-1,2%***	0,0%	-4,5%***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Η οικονομική κρίση δείχνει να μην αλλάζει σημαντικά τις επιδράσεις των κοινωνικών χαρακτηριστικών των φοιτητών στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο σπουδών. Εξαιρέση αποτελεί η σχολή των Γεωπονικών επιστημών, όπου την περίοδο 2001-2008 η πιθανότητα φοίτησης μειώνεται κατά 0,4% κατά μέσο όρο σε περίπτωση που ο φοιτητής προέρχεται από

πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο. Αντίθετα, μετά την έναρξη της κρίσης (2009-2014) οι φοιτητές που προέρχονται από τα μεσαία, ανώτερα και ανώτατα κοινωνικό-μορφωτικά στρώματα αποκτούν αυξημένη πιθανότητα εισαγωγής στη σχολή, που σημαίνει ότι με την κρίση η σύνθεση των φοιτητών ως προς το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο των γονέων τους μετατοπίστηκε προς τα ανώτερα στρώματα, ελέγχοντας για τις μεταβολές στα άλλα κοινωνικά χαρακτηριστικά (Πίνακας 5.170 και Πίνακας 5.171 στο Παράρτημα).

5.4.2 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Λιγότερο εμφανείς είναι οι διαφορές στα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών ανάλογα με το πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ. Αισθητά υψηλότερο είναι το ποσοστό φοιτητών με υψηλό και πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων στις γραφικές – καλλιτεχνικές σπουδές (48,9% και 4,2% αντίστοιχα κατά μέσο όρο την περίοδο 2001-2014 - Διάγραμμα 5.41). Αυξημένα ποσοστά φοιτητών με τα συγκεκριμένα κοινωνικά χαρακτηριστικά παρατηρούνται και στα τμήματα εφαρμογών πληροφορικής και επικοινωνιών (31,5% με υψηλό και 1,3% με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων). Υψηλότερη του μέσου όρου συγκέντρωση φοιτητών με υψηλό (αλλά όχι πολύ υψηλό) κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων παρατηρείται επίσης και στα τμήματα εκπαιδευτικών τεχνολογίας (31,4%) και τεχνολογικών εφαρμογών (29,1%).

Διάγραμμα 5.41: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, μ.ό. 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Αντίθετα, στατιστικά σημαντικά μικρότερο ποσοστό φοιτητών με υψηλό και πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο παρατηρείται στα τμήματα οικονομίας και διοίκησης, επαγγελμάτων υγείας – πρόνοιας και τεχνολογίας γεωπονίας – αγροτικής παραγωγής – τροφίμων, με σχετικά μικρές διαφορές μεταξύ αυτών των πεδίων. Τα τμήματα οικονομίας και διοίκησης φαίνεται πως συγκεντρώνουν σχετικά υψηλότερο ποσοστό φοιτητών με

μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο (3,3 π.μ. υψηλότερα σε σχέση με το υπόλοιπο πληθυσμό φοιτητών ΤΕΙ), ενώ τα τμήματα επαγγελματιών υγείας και πρόνοιας δείχνουν να συγκεντρώνουν σχετικά υψηλότερο ποσοστό φοιτητών χαμηλού κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου γονέων (2,2 π.μ.), με τα τμήματα τεχνολογίας γεωπονίας και τροφίμων κάπου ανάμεσα στα προηγούμενα δυο πεδία ως προς αυτά τα ποσοστά (Πίνακας 5.48).

Πίνακας 5.48: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, 2001-2014

	Χαμηλό	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ υψηλό
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	-7,64 ***	-18,23 ***	22,64 ***	3,24 ***
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	-1,92 ***	-3,67 ***	5,30 ***	0,30 ***
Λοιπά	0,28	0,01	-0,32	0,03
Τεχνολογικών Εφαρμογών	-1,94 ***	-1,50 ***	3,43 ***	0,00
Οικονομίας και Διοίκησης	0,94 ***	3,26 ***	-4,08 ***	-0,12 ***
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	0,12	-4,90 ***	4,87 ***	-0,09
Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας	2,19 ***	0,36 *	-2,36 ***	-0,18 ***
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτικής Παραγωγής & Τροφίμων	0,99 ***	1,14 ***	-1,94 ***	-0,19 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σε διαχρονική σύγκριση, η διαφορά στο ποσοστό φοιτητών με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μεταξύ των γραφικών-καλλιτεχνικών σπουδών και των υπόλοιπων πεδίων στα ΤΕΙ φαίνεται πως διευρύνεται κατά τη διάρκεια της κρίσης. Συγκεκριμένα, το 2014 η διαφορά αυτή υπολογίζεται σε 2,9 π.μ., από 1,8 π.μ. το 2010 και 1,6 π.μ. το 2001 (αλλά και 4,0 π.μ. το 2005). Στα υπόλοιπα πεδία δεν διακρίνονται συστηματικές διαφορές ως προς το ποσοστό φοιτητών με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο.

Πίνακας 5.49: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	1,61 ***	4,01 ***	1,82 ***	2,23 ***	2,94 ***
Λοιπά	0,43	-0,38	0,20	-0,23	0,57
Οικονομίας και Διοίκησης	0,05	-0,11	-0,01	-0,54 ***	0,30
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	1,02 ***	-0,04	-0,19	-0,14	0,06
Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας	-0,68 ***	-0,30 **	0,06	0,18	-0,21
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	-0,42	0,07	-0,70	-0,20	-0,30
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτικής Παραγωγής & Τροφίμων	-0,36 **	0,09	-0,17	0,19	-0,32
Τεχνολογικών Εφαρμογών	0,27 **	0,06	-0,03	0,20	-0,33 *

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Και ως προς τον τύπο σχολείου αποφοίτησης, τα τμήματα γραφικών-καλλιτεχνικών σπουδών συγκεντρώνουν το υψηλότερο ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων (Πίνακας 5.50). Το 2014, το 5,0% των φοιτητών στις συγκεκριμένες σχολές προήλθε από ιδιωτικό σχολείο (από 8,1% το 2010, 12,6% το 2005 και 10,7% το 2001). Η διαφορά σε αυτό το ποσοστό μεταξύ του συγκεκριμένου και των υπολοίπων πεδίων σπουδών υποχωρεί από 6,4 π.μ. το 2001 (και 8,9 π.μ. το 2005) σε 4,5 π.μ. το 2010 και 2,2 π.μ. το 2014, ενώ στις εγγραφές το 2013 η διαφορά έπαψε να είναι στατιστικά σημαντική (Πίνακας 5.51).

Αυξημένο ποσοστό φοιτητών αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων εμφανίζουν κατά τη διάρκεια της κρίσης και τα τμήματα τεχνολογίας γεωπονίας, αγροτικής παραγωγής και τροφίμων, παρότι στα συγκεκριμένα τμήματα το ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων είναι σχετικά μικρό. Το 2014, το 4,3% των φοιτητών στα τμήματα τεχνολογίας γεωπονίας και τροφίμων προήλθε από ιδιωτικά σχολεία, κατά 1,7 π.μ. υψηλότερα σε σχέση με τα υπόλοιπα πεδία σπουδών. Το συγκεκριμένο αποτέλεσμα

ενδέχεται να οφείλεται σε αυξημένο ποσοστό φοιτητών τεχνολογίας γεωπονίας με γονείς που απασχολούνται στον αγροτικό τομέα, οι οποίοι δεν έχουν αποκτήσει τίτλο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ωστόσο έχουν καταφέρει να διασφαλίσουν σχετικά καλό εισόδημα που τους επιτρέπει να προσφέρουν στα παιδιά τους ιδιωτική δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Μικρές και ευμετάβλητες είναι οι διαφορές στο ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων μεταξύ των υπόλοιπων πεδίων σπουδών ΤΕΙ.

Πίνακας 5.50: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου ανά πεδίο σπουδών στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	10,7%	12,6%	8,1%	9,5%	7,8%	3,6%	5,0%
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτικής Παραγωγής & Τροφίμων	4,3%	3,4%	4,5%	6,3%	6,3%	4,0%	4,3%
Λοιπά	2,7%	3,7%	3,9%	3,7%	3,5%	4,5%	3,3%
Επαγγελματών Υγείας & Πρόνοιας	3,4%	3,4%	3,2%	3,6%	3,0%	2,8%	2,7%
Οικονομίας και Διοίκησης	4,3%	3,9%	3,7%	3,0%	3,2%	3,2%	2,6%
Τεχνολογικών Εφαρμογών	4,9%	3,8%	3,5%	3,1%	2,8%	3,2%	2,6%
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	2,2%	1,7%	2,4%	1,6%	0,9%	2,0%	2,3%
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	4,0%	3,2%	2,8%	3,4%	2,6%	1,9%	2,3%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Αρκετά μεγαλύτερες είναι η διαφορές που παρατηρούνται μεταξύ των πεδίων σπουδών ΤΕΙ ως προς την εντοπιότητα των φοιτητών (Πίνακας 5.52). Το υψηλότερο ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από τον ίδιο νομό καταγράφεται το 2014 στα τμήματα γραφικών-καλλιτεχνικών σπουδών (64,5%) και εκπαιδευτικών τεχνολογίας (62,8%). Στην πρώτη κατηγορία, το συγκεκριμένο ποσοστό είναι ιδιαίτερα ευμετάβλητο, καθώς διακυμαίνεται από 64,3% το 2001 σε 35,9% το 2010 και 74,0% το 2013. Αντίθετα, στους εκπαιδευτικούς τεχνολογίας, το ποσοστό εντοπιότητας φαίνεται να ακολουθεί σχετικά σταθερή ανοδική τάση (από 42,5% το 2001 σε 64,1% το 2010 και 61,8% το 2013). Αυξημένο ποσοστό εντοπιότητας, με στατιστικά σημαντική διαφορά έως και το 2014, παρατηρείται και στα επαγγέλματα υγείας και πρόνοιας (33,9%, 9,4 π.μ. υψηλότερα σε σχέση με τον μέσο όρο των υπόλοιπων πεδίων - Πίνακας 5.53). Αντίθετα, το χαμηλότερο ποσοστό εντοπιότητας παρατηρείται στα τμήματα οικονομίας και διοίκησης.

Πίνακας 5.51: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	6,42 ***	8,93 ***	4,51 ***	0,49	2,19 **
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτικής Παραγωγής & Τροφίμων	-0,02	-0,39	0,99 ***	1,04 **	1,68 ***
Λοιπά	-1,71 **	-0,03	0,30	1,50	0,46
Επαγγελματών Υγείας & Πρόνοιας	-1,09 ***	-0,41	-0,56 **	-0,37	-0,18
Οικονομίας και Διοίκησης	0,02	0,20	0,01	0,12	-0,32
Τεχνολογικών Εφαρμογών	0,72 ***	0,00	-0,14	0,15	-0,34
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	-2,14 *	-2,13 **	-1,27	-1,05	-0,50
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	-0,30	-0,59	-0,95 **	-1,33 ***	-0,59

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πολύ μεγάλες διαφορές παρατηρούνται και στη διάρθρωση ως προς το φύλο των φοιτητών (Πίνακας 5.54). Το μεγαλύτερο ποσοστό ανδρών φοιτητών συγκεντρώνουν τα τμήματα τεχνολογικών εφαρμογών (78,1% το 2014). Ακολουθούν τα τμήματα εφαρμογών πληροφορικής – επικοινωνιών (73,6%) και εκπαιδευτικών τεχνολογίας (73,1%). Αντίθετα, τα μικρότερα ποσοστά ανδρών συγκεντρώνουν τα τμήματα επαγγελματών υγείας – πρόνοιας (μόλις 20,3%) και γραφικών – καλλιτεχνικών σπουδών (30,0%). Χαμηλότερα το μέσο όρου ΤΕΙ είναι τα ποσοστά των ανδρών και στα τμήματα οικονομίας και διοίκησης (46,5%, -9,6 π.μ.

από τον μ.ό. των υπόλοιπων τμημάτων) και τεχνολογίας γεωπονίας – τροφίμων (49,6%, -4,5 π.μ. - Πίνακας 5.55).

Πίνακας 5.52: Εντοπιότητα ανά πεδίο σπουδών στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	64,3%	59,6%	35,9%	52,4%	74,0%	64,5%
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	42,5%	40,3%	53,1%	49,7%	61,8%	62,8%
Επαγγελματίων Υγείας & Πρόνοιας	34,4%	33,9%	25,9%	33,4%	39,6%	33,9%
Τεχνολογικών Εφαρμογών	24,2%	23,3%	21,2%	28,5%	32,3%	27,1%
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	28,6%	22,9%	20,7%	24,8%	28,5%	22,4%
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτικής Παραγωγής & Τροφίμων	13,7%	16,6%	18,3%	30,0%	25,7%	22,3%
Οικονομίας και Διοίκησης	17,2%	18,8%	15,9%	23,1%	26,6%	20,4%
Λοιπά	2,8%	3,9%	5,4%	3,2%	3,1%	4,0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.53: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την εντοπιότητα ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, 2001-2014

	2001	2005	2010	2014
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	42,69 ***	37,78 ***	16,48 ***	38,93 ***
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	20,65 ***	18,21 ***	33,69 ***	37,15 ***
Επαγγελματίων Υγείας & Πρόνοιας	14,47 ***	13,48 ***	7,27 ***	9,41 ***
Τεχνολογικών Εφαρμογών	2,84 ***	1,42 ***	1,98 ***	1,08
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	6,82 ***	0,69	1,04	-4,37 ***
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτικής Παραγωγής & Τροφίμων	-9,84 ***	-6,62 ***	-1,55 **	-4,56 ***
Οικονομίας και Διοίκησης	-7,55 ***	-5,33 ***	-5,92 ***	-8,07 ***
Λοιπά	-19,80 ***	-18,89 ***	-14,80 ***	-22,98 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.54: Ποσοστό ανδρών ανά πεδίο σπουδών στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
Τεχνολογικών Εφαρμογών	76,8%	73,6%	78,8%	77,2%	78,9%	78,1%
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	75,9%	66,1%	70,7%	70,9%	74,0%	73,6%
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	75,1%	68,9%	74,7%	73,2%	71,7%	73,1%
Λοιπά	59,1%	41,9%	57,9%	54,5%	63,6%	65,3%
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτικής Παραγωγής & Τροφίμων	57,9%	50,5%	61,2%	52,4%	50,0%	49,6%
Οικονομίας και Διοίκησης	42,7%	41,0%	48,4%	49,3%	47,6%	46,5%
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	25,5%	28,8%	23,9%	18,8%	30,8%	30,0%
Επαγγελματίων Υγείας & Πρόνοιας	17,9%	17,9%	16,9%	18,4%	19,1%	20,3%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.55: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό ανδρών ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, 2001-2014

	2001	2005	2010	2014
Τεχνολογικών Εφαρμογών	33,21 ***	32,35 ***	32,39 ***	33,16 ***
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	25,1 ***	18,52 ***	17,48 ***	22,35 ***
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	23,39 ***	20,16 ***	20,31 ***	19,9 ***
Λοιπά	7,33 ***	-7,26 ***	3,43 **	12,03 ***
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτικής Παραγωγής & Τροφίμων	6,95 ***	1,77 **	7,35 ***	-4,51 ***
Οικονομίας και Διοίκησης	-14,34 ***	-12,36 ***	-9,59 ***	-9,62 ***
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	-26,79 ***	-20,43 ***	-31,15 ***	-24,02 ***
Επαγγελματίων Υγείας & Πρόνοιας	-40,14 ***	-35,92 ***	-44,29 ***	-41,16 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

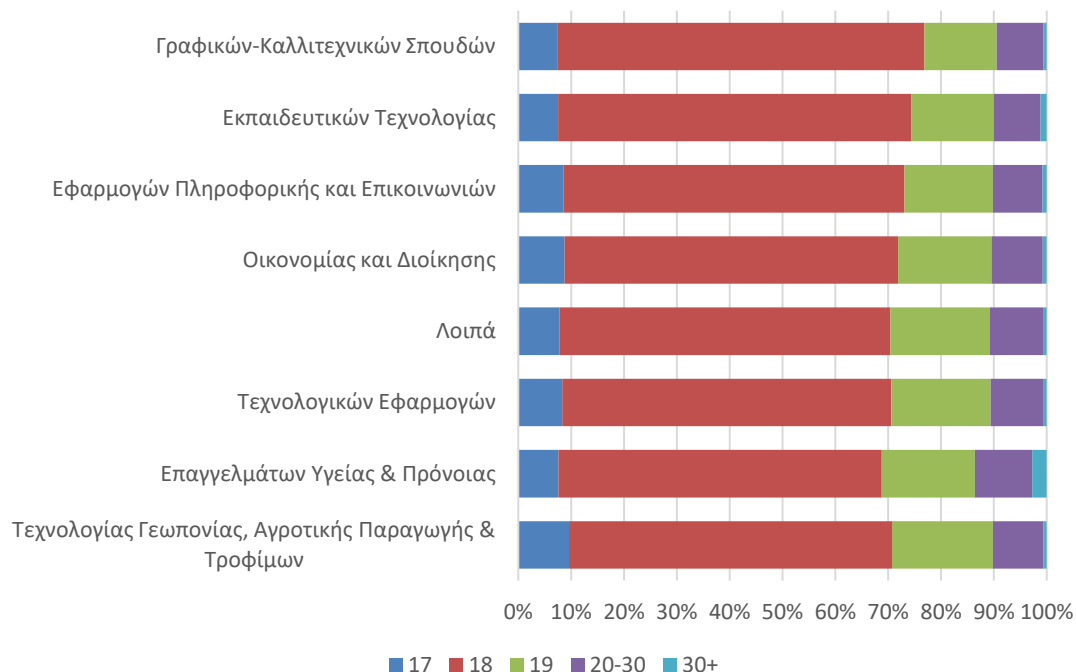
Σε διαχρονική ανάλυση, αξιοσημείωτη μείωση του ποσοστού ανδρών κατά τη διάρκεια της κρίσης παρατηρείται στα τμήματα τεχνολογίας γεωπονίας – τροφίμων (από 57,9% το 2001 και 61,2% το 2010, σε περίπου 50% το 2013-2014). Αντίστροφα, αύξηση παρατηρείται στις γραφικές-καλλιτεχνικές σπουδές (από 23,9% το 2010 σε 30,8% το 2013 και 30,0% το 2014),

καθώς και στα επαγγέλματα υγείας – πρόνοιας (από 16,9% το 2010 σε 19,1% το 2013 και 20,3% το 2014). Επομένως, παρατηρείται μια συγκρατημένη τάση σύγκλισης μεταξύ των πεδίων σπουδών ΤΕΙ ως προς το φύλο των φοιτητών.

Όσον αφορά την ηλικιακή διάρθρωση, οι διαφορές μεταξύ των ΤΕΙ είναι σχετικά περιορισμένες. Αυξημένο ποσοστό δεκαοκτάχρονων φοιτητών καταγράφεται στα τμήματα γραφικών-καλλιτεχνικών σπουδών (69,3% κατά μ.ο. την περίοδο 2001-2014) και εκπαιδευτικών τεχνολογίας (66,9% - Διάγραμμα 5.40). Στατιστικά σημαντική θετική διαφορά παρατηρείται ως προς το ποσοστό δεκαοκτάχρονων φοιτητών και στα τμήματα εφαρμογών πληροφορικής – επικοινωνιών και οικονομίας διοίκησης (Πίνακας 5.56). Αυξημένα είναι τα ποσοστά δεκαεννιάχρονων φοιτητών στα τμήματα τεχνολογίας γεωπονίας - αγροτικής παραγωγής – τροφίμων (19,1%) και τεχνολογικών εφαρμογών (18,8), ενώ τα υψηλότερα ποσοστά φοιτητών ηλικίας 20-30 και άνω των 30 ετών καταγράφονται στα επαγγέλματα υγείας – πρόνοιας (10,8% και 2,7% αντίστοιχα).

Σε διαχρονική ανάλυση, οι διαφορές μεταξύ των πεδίων σπουδών στα ΤΕΙ ως προς την ηλικιακή διάρθρωση παρουσιάζουν έντονη μεταβλητότητα. Εξάιρεση αποτελούν τα επαγγέλματα υγείας και πρόνοιας, όπου το ποσοστό δεκαοκτάχρονων πρωτοετών φοιτητών είναι μειωμένο σε στατιστικά σημαντικό βαθμό τα περισσότερα έτη της ανάλυσης, ενώ στις γραφικές-καλλιτεχνικές σπουδές παρατηρείται αυξημένο ποσοστό δεκαοκτάχρονων φοιτητών από το 2007 και μετά (Πίνακας 5.57).

Διάγραμμα 5.42: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, μ.ό. 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Αντίθετα, ως προς την εθνικότητα των φοιτητών, οι διαφορές μεταξύ των πεδίων σπουδών ΤΕΙ είναι περιορισμένες, αλλά διευρύνονται διαχρονικά. Συγκεκριμένα, αυξημένα ποσοστά αλλοδαπών φοιτητών ΤΕΙ αποφοίτων ημεδαπών δευτεροβάθμιων σχολείων καταγράφονται

στα τμήματα οικονομίας – διοίκησης (5,7% το 2014) και επαγγελματιών υγείας – πρόνοιας (5,3% - Πίνακας 5.58). Στην αντίθετη άκρη το φάσματος, τα μικρότερα ποσοστά μεταναστών καταγράφονται στα τμήματα εκπαιδευτικών τεχνολογίας (1,8%, 2,9 π.μ. χαμηλότερα σε σχέση με τον μέσο όρο των υπόλοιπων σχολών) και τεχνολογίας γεωπονίας-τροφίμων (2,5%, -2,5 π.μ. - Πίνακας 5.59).

Πίνακας 5.56: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την ηλικία ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, μ.ο. 2001-2014

	17	18	19	20-30	30+
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	-0.99 ***	6.84 ***	-4.33 ***	-1.05 ***	-0.46 ***
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	-0.94 **	4.36 ***	-2.49 ***	-1.00 **	0.07
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	0.1	2.07 ***	-1.34 ***	-0.56 ***	-0.27 ***
Οικονομίας και Διοίκησης	0.44 ***	0.75 ***	-0.39 ***	-0.33 ***	-0.47 ***
Λοιπά	-0.68 **	0.05	0.85 **	0.21	-0.43 ***
Τεχνολογικών Εφαρμογών	-0.18 *	-0.44 **	1.10 ***	0.05	-0.52 ***
Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας	-1.03 ***	-1.73 ***	-0.4 **	1.15 ***	2.01 ***
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτ. Παραγωγής & Τροφίμων	1.28 ***	-1.64 ***	1.2 ***	-0.37 **	-0.47 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.57: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών στους δεκαοκτάχρονους φοιτητές ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	-2.25	-4.68 *	7.45 ***	5.81 **	3.93 *
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	-1.75	5.92 **	2.68	-4.57 *	1.08
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	1.46	-0.13	-1.27	0.75	1.47
Οικονομίας και Διοίκησης	2.15 ***	2.21 ***	0.82 *	3.54 ***	-1.01
Λοιπά	0.56	2.36	1.73	2.02	-2.73
Τεχνολογικών Εφαρμογών	-0.98	-0.55	-2.83 ***	-1.42 **	-0.72
Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας	-1.98 ***	-3.03 ***	-1.04	-3.65 ***	-2.45 ***
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτ. Παραγωγής & Τροφίμων	-0.68	-0.9	3.9 ***	0.68	5.67 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.58: Ποσοστό μεταναστών ανά πεδίο σπουδών στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Οικονομίας και Διοίκησης	1,5%	3,8%	5,9%	5,8%	5,7%	6,3%	5,7%
Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας	1,8%	4,5%	6,7%	5,9%	5,5%	6,1%	5,3%
Τεχνολογικών Εφαρμογών	1,5%	3,1%	5,0%	4,5%	6,9%	4,6%	4,6%
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	1,3%	2,9%	4,8%	4,2%	4,2%	4,4%	4,5%
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	2,1%	4,5%	3,9%	4,6%	4,0%	5,0%	4,5%
Λοιπά	0,7%	1,3%	4,4%	2,6%	3,2%	2,8%	2,7%
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτικής Παραγωγής & Τροφίμων	0,8%	2,0%	3,6%	2,3%	2,3%	2,7%	2,5%
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	1,9%	2,5%	5,6%	3,5%	2,3%	3,5%	1,8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Αύξηση της διαφοράς παρατηρείται στα τμήματα οικονομίας – διοίκησης (από 0,1 π.μ. το 2001 σε 1,4 π.μ. το 2014), τεχνολογίας γεωπονίας – τροφίμων (από -0,7 π.μ. το 2001 και -1,9 π.μ. το 2010) και εκπαιδευτικών τεχνολογίας (από 0,5 π.μ. το 2001 και 0,2 π.μ. το 2010). Αντίθετα μείωση της διαφοράς στο ποσοστό μεταναστών κατά της διάρκειας της κρίσης παρατηρείται στα επαγγέλματα υγείας – πρόνοιας (από 1,6 π.μ. το 2010 σε 0,8 π.μ. το 2014).

Τέλος, περιορισμένες διαφορές μεταξύ των πεδίων σπουδών καταγράφονται ως προς το ποσοστό φοιτητών που εργάζονται κατά την εγγραφή τους στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης (Πίνακας 5.60). Το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στις γραφικές-καλλιτεχνικές σπουδές το 2014 (7,7%). Σχετικά υψηλό είναι το ποσοστό και στα τμήματα

εκπαιδευτικών τεχνολογίας (6,5%), οικονομίας – διοίκησης (5,7%) και επαγγελματιών υγείας – πρόνοιας (5,6%).

Πίνακας 5.59: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό μεταναστών ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, 2001-2014

	2001	2005	2010	2014
Οικονομίας και Διοίκησης	0,06	0,75 ***	0,81 ***	1,40 ***
Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας	0,48 ***	1,33 ***	1,58 ***	0,76 **
Τεχνολογικών Εφαρμογών	0,13	-0,30	-0,56 **	-0,10
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	-0,13	-0,49	-0,65	-0,20
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	0,66	1,18	-1,52	-0,24
Λοιπά	-0,76 *	-2,11 ***	-1,06	-2,01 **
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτικής Παραγωγής & Τροφίμων	-0,71 ***	-1,54 ***	-1,94 ***	-2,46 ***
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	0,51	-0,84	0,23	-2,94 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.60: Ποσοστό εργαζομένων ανά πεδίο σπουδών στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	6,7%	10,8%	5,5%	4,2%	4,0%	4,4%	7,7%
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	8,8%	8,1%	7,7%	8,0%	6,6%	7,3%	6,5%
Οικονομίας και Διοίκησης	5,2%	7,3%	5,8%	6,7%	5,4%	5,9%	5,7%
Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας	6,9%	9,7%	5,7%	4,9%	5,3%	5,9%	5,6%
Τεχνολογικών Εφαρμογών	6,4%	7,8%	6,7%	6,4%	4,6%	5,1%	4,6%
Λοιπά	3,2%	4,5%	5,7%	5,1%	5,3%	6,0%	4,3%
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτικής Παραγωγής & Τροφίμων	5,3%	6,7%	7,0%	7,2%	4,9%	5,3%	4,1%
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	4,2%	6,4%	5,1%	6,6%	4,4%	3,5%	3,4%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Οι διαφορές στο ποσοστό εργαζομένων μεταξύ των πεδίων σπουδών, ωστόσο, δεν φαίνεται να είναι συστηματικές, καθώς η εικόνα αλλάζει πολύ από χρόνο σε χρόνο (Πίνακας 5.61). Εξαιρεση αποτελούν τα τμήματα εφαρμογών πληροφορικής – επικοινωνιών, όπου το ποσοστό εργαζομένων πρωτοετών φοιτητών φαίνεται να είναι συστηματικά χαμηλότερο σε σχέση με τον μέσο όρο των υπόλοιπων τμημάτων (-1,7 π.μ. το 2001, -1,1 π.μ. το 2010 και -1,7 π.μ. το 2014).

Πίνακας 5.61: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό εργαζομένων ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	1,01	3,28 **	-0,58	-1,01	2,77 **
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	3,14 **	0,51	1,68	1,89	1,51
Οικονομίας και Διοίκησης	-0,83 ***	-0,37	-0,49 *	0,67 *	0,95 ***
Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας	1,40 ***	2,46 ***	-0,39	0,64	0,75 *
Τεχνολογικών Εφαρμογών	0,91 ***	0,27	0,82 ***	-0,42	-0,54
Λοιπά	-2,55 ***	-3,12 ***	-0,42	0,55	-0,70
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτικής Παραγωγής & Τροφίμων	-0,54	-1,05 **	0,99 **	-0,15	-0,98 **
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	-1,66 ***	-1,24 **	-1,10 **	-2,08 ***	-1,7 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Απομονώνοντας τις συσχετίσεις μεταξύ των κοινωνικών χαρακτηριστικών με στατιστικές μεθόδους, παρατηρείται ότι η πιθανότητα φοίτησης στις Γραφικές - Καλλιτεχνικές Σπουδές και στις Εφαρμογές Πληροφορικής - Επικοινωνίας επηρεάζεται θετικά κυρίως από το ανώτατο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων, κατά 6,9% και 2,5% αντίστοιχα. Η αποφοίτηση από ιδιωτικό σχολείο επηρεάζει θετικά την πιθανότητα φοίτησης στα πεδία Τεχνολογίας γεωπονίας, αγροτικής παραγωγής και τροφίμων (κατά 2,2%), Οικονομίας – Διοίκησης (1,7%) και Γραφικών-Καλλιτεχνικών σπουδών (1,4%), ενώ η εντοπιότητα αυξάνει

την πιθανότητα φοίτησης στα πεδία Επαγγελματών Υγείας - Πρόνοιας (8,2%), Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών (2,0%), Τεχνολογικών Εφαρμογών (1,6%) και Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας (1,3%). Αυξημένη είναι η επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης στη σχολή Οικονομίας-Διοίκησης για τους μετανάστες (3,7%) και τους εργαζόμενους (2,3%). Σχετικά με τη βάση του 10, ισχυρότερη αρνητική επίδραση παρατηρείται στα τμήματα Τεχνολογίας Γεωπονίας – Τροφίμων, ενώ ωφελήθηκαν συγκριτικά σε όρους πιθανότητας φοίτησης τα τμήματα των Εφαρμογών Πληροφορικής - Επικοινωνίας (3,4%) και των Επαγγελματών Υγείας – Πρόνοιας (3,8%).

Πίνακας 5.62: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο τεχνολογικών σπουδών, 2001-2014

	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ Υψηλό	Άνδρας	Ιδιωτικό σχολείο
Τεχνολογικών εφαρμογών	1,6%***	3,0%***	0,6%	26,1%***	-1,6%***
Εφαρμογών πληροφορικής	0,5%***	1,9%***	2,5%***	5,7%***	-2,0%***
Τεχνολογίας γεωπονίας - τροφίμων	-0,4%***	-0,9%***	-1,5%***	0,0%	2,2%***
Οικονομίας και διοίκησης	-0,4%	-4,2%***	-3,0%***	-8,8%***	1,7%***
Επαγγελματών υγείας - πρόνοιας	-1%***	-2%***	-3%***	-22%***	-1%***
Γραφικών-καλλιτεχνικών σπουδών	0,5%***	2,1%***	6,9%***	-1,2%***	0,9%***
Εκπαιδευτικών τεχνολογίας	-0,1%***	0,0%	-0,3%**	0,9%***	-0,6%***
Λοιπά	0,0%	0,1%*	0,4%*	0,0%	-0,1%

	Εργασία	Μετανάστης	Εντοπιότητα
Τεχνολογικών εφαρμογών	1,0%***	1,9%***	1,6%***
Εφαρμογών πληροφορικής	-1,7%***	-0,3%	0,1%
Τεχνολογίας γεωπονίας - τροφίμων	0,5%*	-4,4%***	-2,4%***
Οικονομίας και διοίκησης	2,3%***	3,7%***	-8,8%***
Επαγγελματών υγείας - πρόνοιας	-1%***	1%***	8%***
Γραφικών-καλλιτεχνικών σπουδών	0,0%	-0,2%***	2,0%***
Εκπαιδευτικών τεχνολογίας	-0,1%*	-0,3%***	1,3%***
Λοιπά	-0,3%***	-0,8%***	-2,6%***

	Εγγραφή 2014	Εγγραφή 2013	Βάση του 10	Ηλικία
Τεχνολογικών εφαρμογών	0,3%	0,3%	0,2%	-5,6%***
Εφαρμογών πληροφορικής	3,4%***	2,0%***	3,4%***	-0,3%
Τεχνολογίας γεωπονίας - τροφίμων	-0,6%***	-0,6%***	-7,9%***	-4,8%***
Οικονομίας και διοίκησης	-7,5%***	-6,4%***	0,5%	-14,8%***
Επαγγελματών υγείας - πρόνοιας	4%***	5%***	4%***	16%***
Γραφικών-καλλιτεχνικών σπουδών	0,2%***	0,0%	0,2%***	-0,8%***
Εκπαιδευτικών τεχνολογίας	0,6%***	0,4%***	0,5%***	-0,1%
Λοιπά	0,0%	-0,6%***	-0,9%***	0,5%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πριν από την κρίση, η πιθανότητα φοίτησης στα τμήματα Τεχνολογίας γεωπονίας, αγροτικής παραγωγής και τροφίμων επηρεάζεται αρνητικά από την προέλευση από μεσαία ή ανώτερα επίπεδα κοινωνικό-μορφωτικής διάταξης, ενώ μετά την έναρξη της κρίσης το κοινωνικό υπόβαθρο δείχνει να μην έχει ιδιαίτερη σημασία για την πιθανότητα φοίτησης στο συγκεκριμένο πεδίο. Η κρίση επηρέασε και το πεδίο Οικονομίας & Διοίκησης, όπου ενώ αρχικά η πιθανότητα φοίτησης επηρεαζόταν αρνητικά μόνο από το υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο (-3,6%), μετά την έναρξη της κρίσης το φαινόμενο αυτό γενικεύτηκε τόσο στο μεσαίο όσο και στο ανώτατο επίπεδο. Αντίστοιχα επηρεάστηκε από την κρίση και το πεδίο Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας, όπου η επίδραση των μεσαίων και των ανώτερων κοινωνικό-μορφωτικών επιπέδων άλλαξε από θετική σε αρνητική, ενώ στις Εφαρμογές Πληροφορικής – Επικοινωνίας, η θετική επίδρασή τους εξασθένησε σημαντικά. Αντίθετα, μικρή αύξηση κατά την κρίση παρατηρείται στην επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης αυτών

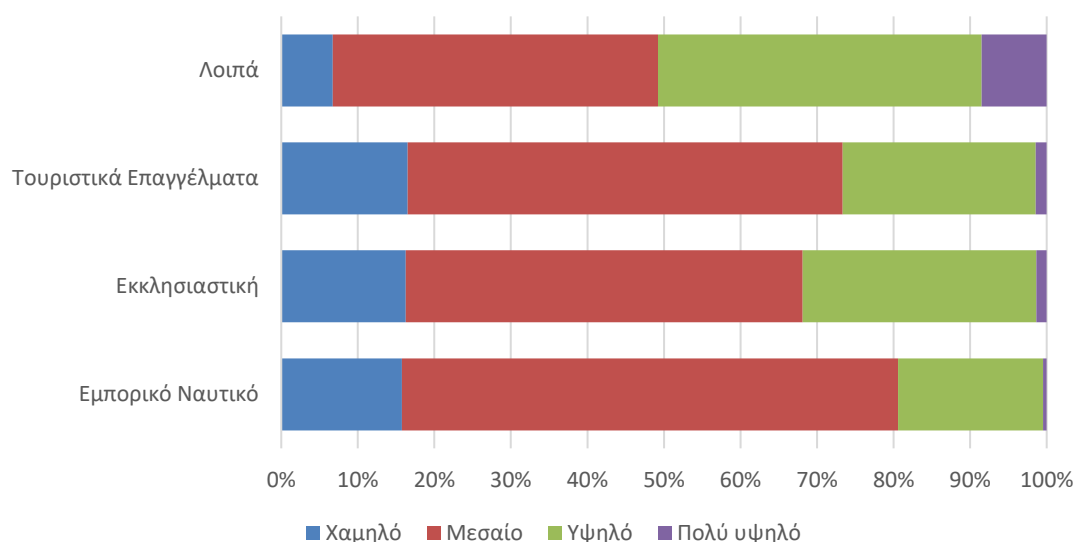
των κοινωνικό-μορφωτικών επιπέδων στα τμήματα Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών (Πίνακας 5.172 και Πίνακας 5.173 στο Παράρτημα).

5.4.3 ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ

Σημαντικά υψηλότερο είναι το ποσοστό φοιτητών με μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο στις ακαδημίες εμπορικού ναυτικού, συγκριτικά με τα υπόλοιπα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, το ποσοστό αυτό ανήλθε σε 64,8% κατά μέσο όρο την περίοδο 2001-2014 τη συγκεκριμένη περίοδο, έναντι 56,9% στις σχολές τουριστικών επαγγελμάτων και 51,8% στις εκκλησιαστικές ακαδημίες (Διάγραμμα 5.43). Αντίθετα, σημαντικά μικρότερο στις ακαδημίες εμπορικού ναυτικού είναι το ποσοστό φοιτητών με υψηλό (-11,7 π.μ.) και πολύ υψηλό (-1,7 π.μ.) κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο (Πίνακας 5.63).

Σημαντικά υψηλότερο σε σχέση με το εμπορικό ναυτικό είναι το ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο στις εκκλησιαστικές ακαδημίες (30,5%, έναντι 18,9%), καθώς και στις σχολές τουριστικών επαγγελμάτων (25,2%). Ωστόσο, τα υψηλότερα ποσοστά φοιτητών ανωτέρου κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου γονέων καταγράφονται στα ιδρύματα που ανήκουν στην κατηγορία «λοιπά» που περιλαμβάνει τις δραματικές σχολές Εθνικού Θεάτρου, του Κρατικού Θεάτρου Βόρειας Ελλάδας, τη Σχολή Ορχηστρικής Τέχνης και την Ανωτέρα Σχολή Νοσηλευτικής του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού. Το ποσοστό φοιτητών με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο σε αυτά τα ιδρύματα ανήλθε σε 8,5%, κατά 7,8 π.μ. υψηλότερα σε σύγκριση με τον μέσο όρο των υπόλοιπων πεδίων σπουδών επαγγελματικής εκπαίδευσης. Αντίστοιχα, το ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο στα καλλιτεχνικά-νοσηλευτικά ιδρύματα ανήλθε σε 42,3%, κατά 21,2 π.μ. υψηλότερα σε σύγκριση με τις υπόλοιπες σχολές της ευρύτερης κατηγορίας.

Διάγραμμα 5.43: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ό. 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Η διαχρονική σύγκριση των κοινωνικών χαρακτηριστικών των φοιτητών στις σχολές επαγγελματικής εκπαίδευσης ανά πεδίο σπουδών δυσχεραίνεται από το γεγονός ότι σε

αρκετές από αυτές ο αριθμός εισακτέων μεταβάλλεται ραγδαία από έτος σε έτος. Ειδικά στην κατηγορία των «λοιπών» πεδίων επαγγελματικής εκπαίδευσης, η εγγραφή φοιτητών μειώθηκε σημαντικά στη διάρκεια της οικονομικής κρίσης. Ο αριθμός ατομικών στατιστικών δελτίων στη συγκεκριμένη υποκατηγορία περιορίστηκε σε μόλις 15 το 2014, από 89 το 2009, ενώ ακόμα μικρότερος ήταν ο αριθμός εγγραφών το 2011 και 2012 (μόλις 11 και 13 αντίστοιχα).

Πίνακας 5.63: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ό. 2001-2014

	Χαμηλό	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ υψηλό
Λοιπά	-9,15 ***	-19,84 ***	21,16 ***	7,83 ***
Τουριστικά Επαγγέλματα	0,93	-5,20 ***	3,69 ***	0,59 *
Εκκλησιαστικές Σχολές	0,77	-11,78 ***	10,43 ***	0,58 ***
Εμπορικό Ναυτικό	0,51	12,93 ***	-11,72 ***	-1,72 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Στις υπόλοιπες κατηγορίες, όπου ο αριθμός φοιτητών δεν έχει περιοριστεί τόσο δραματικά, διαφαίνεται μια τάση σχετικής σύγκλισης. Συγκεκριμένα, η αρνητική διαφορά ως προς το ποσοστό φοιτητών με ανώτατο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο στις σχολές εμπορικού ναυτικού υποχωρεί από -4,2 π.μ. το 2009 σε μόλις -0,1 π.μ. το 2014 (Πίνακας 5.64). Αντίστοιχα, υποχωρεί και η διαφορά στο υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, από -24,6 π.μ. το 2009 σε -11,0 π.μ. το 2014.

Ως προς το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου, παρατηρούνται έντονες μεταβολές από έτος σε έτος στα περισσότερα πεδία των λοιπών επαγγελματικών σπουδών. Στις καλλιτεχνικές σπουδές, το ποσοστό διακυμαίνεται στο εύρος 0% με 33,3% (Πίνακας 5.65).

Πίνακας 5.64: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Εμπορικό Ναυτικό	-1,47 *	-1,69 **	-4,18 ***	-1,82 ***	-0,99	-1,16	-0,94	-0,13
Λοιπά	6,05 ***	5,60 **	5,64 **	8,73 **	17,45 ***	65,87 ***	9,14 ***	-1,07
Τουριστικά Επαγγέλματα	0,04	0,55	2,71	1,86	-0,90	0,98	0,12	-0,21
Εκκλησιαστική	-1,05	1,41	3,56 ***	0,87	0,77	-0,01	-0,10	0,26

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.65: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Εκκλησιαστικές Σχολές	3,1%	0,8%	5,7%	5,8%	4,2%	3,8%	3,0%
Εμπορικό Ναυτικό	3,9%	2,1%	4,0%	3,7%	3,5%	3,2%	0,9%
Τουριστικά Επαγγέλματα	2,9%	2,2%	1,0%	4,4%	3,8%	1,2%	0,9%
Λοιπά	10,4%	16,1%	10,0%	27,3%	33,3%	22,5%	0,0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Αυξημένα ποσοστά αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου καταγράφονται και στις εκκλησιαστικές ακαδημίες (στο εύρος 0,8% - 5,8%), ωστόσο μόνο το 2014 αυτή η διαφορά είναι στατιστικά σημαντική (Πίνακας 5.66). Αρνητική και στατιστικά σημαντική διαφορά στο ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου καταγράφεται το 2011 και 2014 στις ακαδημίες του εμπορικού ναυτικού (-2,4 π.μ. και -1,6 π.μ. αντίστοιχα).

Πίνακας 5.66: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Εκκλησιαστικές Σχολές	-1,27	-1,63	1,84	1,93	0,64	0,07	2,11 ***
Εμπορικό Ναυτικό	-0,93	-0,92	-1,02	-2,41 **	-0,97	-1,56	-1,56 **
Τουριστικά Επαγγέλματα	-1,46	-0,06	-3,69	0,08	0,06	-2,66	-0,59
Λοιπά	6,76 **	14,17 ***	5,61	23,11 ***	29,69	19,25 ***	-1,43

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Όσον αφορά την εντοπιότητα, αυξημένο ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από την ίδια περιφερειακή ενότητα καταγράφεται στις καλλιτεχνικές σχολές (50% το 2014 - Πίνακας 5.67), ωστόσο καθώς ο απόλυτος αριθμός των εγγραφών είναι χαμηλός, η διαφορά στο ποσοστό σε σχέση με τις άλλες σχολές συχνά δεν είναι στατιστικά σημαντική (Πίνακας 5.68). Η διαφορά στο ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από τον ίδιο νομό τείνει να είναι στατιστικά σημαντική και θετική τα περισσότερα έτη της εξεταζόμενης περιόδου στις εκκλησιαστικές ακαδημίες (40,8% το 2014, κατά 15,3 π.μ. υψηλότερα σε σχέση με τον μέσο όρο των υπόλοιπων πεδίων).

Πίνακας 5.67: Εντοπιότητα ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Λοιπά	66,2%	54,8%	50,0%	54,5%	33,3%	65,0%	50,0%
Εκκλησιαστικές Σχολές	37,4%	48,9%	49,3%	50,9%	13,7%	37,2%	40,8%
Τουριστικά Επαγγέλματα	10,5%	6,6%	19,8%	27,5%	45,3%	28,6%	28,7%
Εμπορικό Ναυτικό	39,1%	33,6%	33,6%	35,4%	31,4%	27,2%	24,9%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.68: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την εντοπιότητα ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Λοιπά	30,70 ***	22,31 **	12,03	16,33	4,35	35,29 ***	21,12
Εκκλησιαστικές Σχολές	-0,61	17,39 ***	16,82 ***	15,85 ***	-18,39 ***	8,70 ***	15,34 ***
Τουριστικά Επαγγέλματα	-30,73 ***	-28,94 ***	-19,75 ***	-11,48 **	17,01 **	-2,09	-0,33
Εμπορικό Ναυτικό	3,62	3,39	-10,78 ***	-10,75 ***	11,21 ***	-10,73 ***	-13,38 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Αντίθετα, αρνητική και στατιστικά σημαντική διαφορά καταγράφεται στην εντοπιότητα των σχολών τουριστικών επαγγελμάτων πριν από την έναρξη της κρίσης και στις ακαδημίες εμπορικού ναυτικού μετά. Εξαιρεση αποτελεί το 2012, όταν καταγράφεται ιδιαίτερα χαμηλό ποσοστό εντοπιότητας στις εκκλησιαστικές σχολές (13,7%) και αυξημένο ποσοστό στα τουριστικά επαγγέλματα (45,3%).

Ός προς το φύλο, προκύπτουν πολύ μεγάλες διαφορές μεταξύ των πεδίων σπουδών επαγγελματικής εκπαίδευσης (Πίνακας 5.69). Μετά την εισαγωγή της δυνατότητας φοίτησης γυναικών στις εκκλησιαστικές σχολές το 2007, το υψηλότερο ποσοστό ανδρών καταγράφεται στις ακαδημίες εμπορικού ναυτικού (86,9% το 2014, 21,1 π.μ. υψηλότερα σε σχέση με τον μέσο όρο των υπόλοιπων πεδίων - Πίνακας 5.70). Στις εκκλησιαστικές ακαδημίες, το ποσοστό των ανδρών πρωτοετών φοιτητών έχει υποχωρήσει σε 70,4% το 2014. Το χαμηλότερο ποσοστό καταγράφεται στις καλλιτεχνικές σχολές (30,0% το 2014).

Πίνακας 5.69: Ποσοστό ανδρών ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Εμπορικό Ναυτικό	97,0%	96,7%	84,5%	85,5%	86,9%	86,7%	86,9%
Εκκλησιαστικές Σχολές	100,0%	100,0%	86,0%	74,9%	76,9%	73,4%	70,4%
Τουριστικά Επαγγέλματα	36,2%	43,8%	52,1%	60,4%	58,5%	57,1%	53,0%
Λοιπά	31,2%	29,0%	40,0%	45,5%	33,3%	47,5%	30,0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

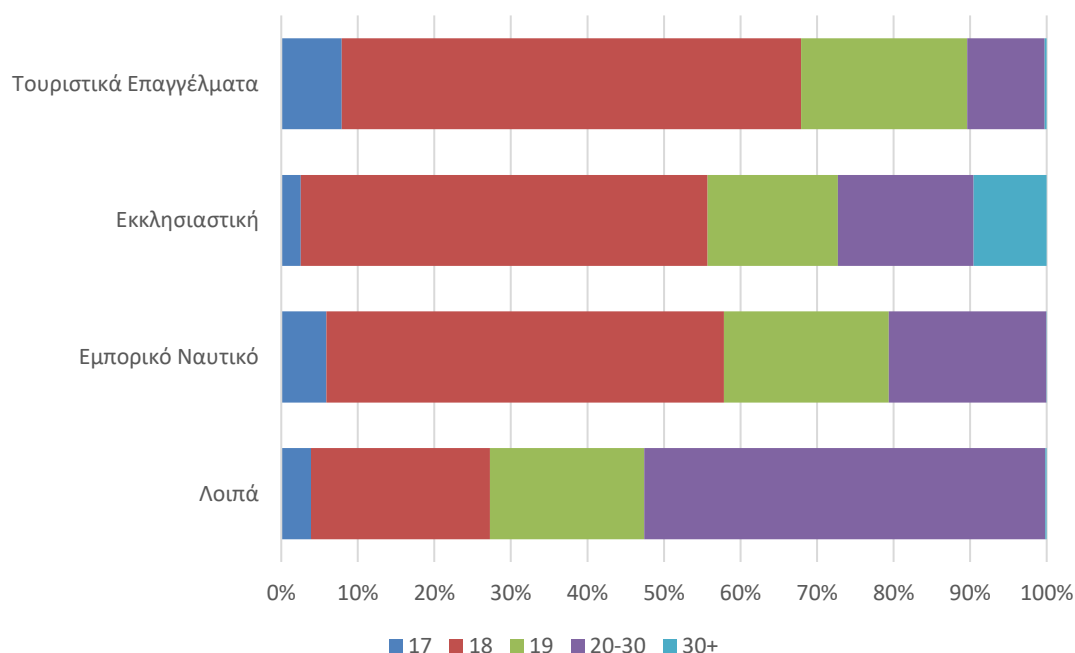
Πίνακας 5.70: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό ανδρών ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Εμπορικό Ναυτικό	35,37 ***	29,63 ***	5,78 ***	14,33 ***	14,11 ***	17,89 ***	21,10 ***
Εκκλησιαστική	16,37 ***	9,82 ***	5,92 ***	-8,56 ***	-8,41 ***	-10,11 ***	-13,06 ***
Τουριστικά Επαγγέλματα	-55,52 ***	-51,77 ***	-32,21 ***	-22,43 ***	-26,51 ***	-25,19 ***	-29,34 ***
Λοιπά	-59,26 ***	-63,25 ***	-42,65 ***	-36,42 ***	-50,67	-34,39 ***	-50,69 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Αξιοσημείωτες είναι η διαφορές μεταξύ των πεδίων σπουδών επαγγελματικής εκπαίδευσης και ως προς την ηλικιακή διάρθρωση. Το μεγαλύτερο ποσοστό δεκαοκτάχρονων φοιτητών παρατηρείται στα τουριστικά επαγγέλματα (60,0% κατά μέσο όρο την περίοδο 2001-2014 - Διάγραμμα 5.44). Η διαφορά σε σχέση με τα υπόλοιπα πεδία είναι υψηλή και στατιστικά σημαντική (8,7 π.μ. - Πίνακας 5.71). Αντίθετα, στις καλλιτεχνικές σχολές επαγγελματικής εκπαίδευσης οι πλειονότητα (52,4%) των πρωτοετών φοιτητών ανήκουν στην κατηγορία των 20-30 ετών. Ενδιαφέρον παρουσιάζει και το ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό πρωτοετών φοιτητών άνω των 30 ετών στις εκκλησιαστικές σχολές (9,6% κατά μέσο όρο την περίοδο 2001-2014).

Διάγραμμα 5.44: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ό. 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.71: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την ηλικία ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ο. 2001-2014

	17	18	19	20-30	30+
Τουριστικά Επαγγέλματα	2.61 ***	8.67 ***	0.95	-10.87 ***	-1.36 ***
Εκκλησιαστική	-3.39 ***	1.61 *	-4.5 ***	-3.22 ***	9.5 ***
Εμπορικό Ναυτικό	1.98 ***	0.65	3.12 ***	0.61	-6.35 ***
Λοιπά	-1.57	-29.22 ***	-0.64	32.85 ***	-1.42 **

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.72: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών στους δεκαοκτάχρονους φοιτητές ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Τουριστικά Επαγγέλματα	13.93 ***	11.18 **	8.28	13.55 **	2.67	14.24 **	2.07
Εκκλησιαστική	-21.85 ***	-28.06 ***	6.12 **	10.42 ***	7.04 *	8.03 ***	8.55 ***
Εμπορικό Ναυτικό	11.72 ***	12.71 ***	-4.8 *	-10.51 ***	-6.17 *	-5.6 **	-6.93 ***
Λοιπά	-18.71 ***	-35.26 ***	-50.97 ***	-53.19 ***	-24.54	-39.93 ***	-31.73 *

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.73: Ποσοστό μεταναστών ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Τουριστικά Επαγγέλματα	1,0%	8,8%	8,3%	11,0%	15,1%	9,5%	10,4%
Εκκλησιαστικές Σχολές	0,8%	1,5%	2,0%	2,3%	1,4%	3,3%	2,0%
Εμπορικό Ναυτικό	0,0%	0,1%	0,9%	0,3%	0,1%	0,7%	0,3%
Λοιπά	2,6%	0,0%	5,0%	0,0%	0,0%	2,5%	0,0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σε διαχρονική ανάλυση, οι διαφορές στην ηλικιακή διάρθρωση είναι αρκετά ευμετάβλητες. Ειδικότερα, η διαφορά στο ποσοστό δεκαοκτάχρονων φοιτητών στα τουριστικά επαγγέλματα είναι θετική όλα τα έτη της ανάλυσης, αλλά όχι πάντα στατιστικά σημαντική (Πίνακας 5.72). Στις εκκλησιαστικές ακαδημίες, η διαφορά ως προς το ποσοστό των δεκαοκτάχρονων φοιτητών ήταν έντονα αρνητική έως και το 2006 (περισσότερες από 20 π.μ.), ενώ από το 2008 είναι θετική και στατιστικά σημαντική (+8,6 π.μ. το 2014). Αντίθετα, στο εμπορικό ναυτικό αυτή η διαφορά είναι θετική και στατιστικά σημαντική έως και το 2007 (23,9% το 2006), ενώ στη συνέχεια αλλάζει πρόσημο και από το 2010 είναι στατιστικά σημαντικά αρνητική (-6,9 π.μ. το 2014). Στα λοιπά τμήματα, το ποσοστό δεκαοκτάχρονων φοιτητών παραμένει αρνητική σε όλα τα έτη της ανάλυσης, σε στατιστικά σημαντικό βαθμό τα περισσότερα από αυτά.

Ός προς την εθνικότητα, αυξημένο ποσοστό αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων ημεδαπών σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καταγράφεται στα τουριστικά επαγγέλματα (Πίνακας 5.73). Συγκεκριμένα, το ποσοστό αυτό ανήλθε το 2014 σε 10,4%, από 8,3% το 2010 και μόλις 1,0% το 2001, φτάνοντας μέχρι και 15,1% το 2012. Αρκετά χαμηλότερο είναι το ποσοστό μεταναστών στα άλλα πεδία επαγγελματικής εκπαίδευσης, ωστόσο στατιστικά σημαντική αρνητική διαφορά καταγράφεται κυρίως στις ακαδημίες εμπορικού ναυτικού (-3,5 π.μ. το 2014, από -2,3 π.μ. το 2010 και -1,3 π.μ. το 2001 - Πίνακας 5.74).

Όσον αφορά την κατάσταση εργασίας, σχετικά χαμηλό ποσοστό εργαζομένων φοιτητών παρατηρείται στις ακαδημίες εμπορικού ναυτικού. Αυτό το γεγονός ενδεχομένως οφείλεται στη διασύνδεση των σπουδών με πρακτική εξάσκηση σε πλοία του εμπορικού ναυτικού, με την οποία περιορίζεται η δυνατότητα για εργασία ανεξάρτητη από τον κύκλο σπουδών.

Συγκεκριμένα, το ποσοστό εργαζομένων φοιτητών εμπορικού ναυτικού περιορίζεται σε 2,9% το 2014, από 5,3% το 2010 και 7,7% το 2001 (Πίνακας 5.75). Η αρνητική διαφορά σε σύγκριση με τα υπόλοιπα πεδία είναι τα περισσότερα χρόνια της ανάλυσης στατιστικά σημαντική, ωστόσο μειώνεται από -8,6 π.μ. το 2001 και -5,5 π.μ. το 2010 σε -2,7 π.μ. το 2014 (Πίνακας 5.76). Η διαφορά μικραίνει και στις εκκλησιαστικές σχολές, όπου το ποσοστό των εργαζομένων έχει συρρικνωθεί από 7,0% το 2010 (και 34,6% το 2005), σε 5,1% το 2014. Ελαφρώς υψηλότερο είναι το ποσοστό εργαζομένων το 2014 στα τουριστικά επαγγέλματα (7,8%), ωστόσο τα προηγούμενα έτη δεν παρατηρούνται στατιστικά σημαντικές διαφορές.

Πίνακας 5.74: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό μεταναστών ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Τουριστικά Επαγγέλματα	0,61	8,55 ***	6,99 ***	10,28 ***	14,76 ***	8,14 ***	9,67 ***
Εκκλησιαστικές Σχολές	0,41	0,59	0,21	1,34 *	0,56	1,93 **	0,79
Εμπορικό Ναυτικό	-1,28 **	-4,57 ***	-2,26 ***	-3,80 ***	-4,00 ***	-3,52 ***	-3,51 ***
Λοιπά	2,38 **	-0,98	3,21	-1,29	-0,95	0,72	-1,43

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.75: Ποσοστό εργαζομένων ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Τουριστικά Επαγγέλματα	1,9%	4,4%	4,2%	4,4%	5,7%	6,0%	7,8%
Εκκλησιαστικές Σχολές	27,5%	34,6%	12,3%	10,8%	8,0%	6,3%	5,1%
Εμπορικό Ναυτικό	7,7%	4,9%	5,3%	5,0%	4,1%	5,0%	2,9%
Λοιπά	16,9%	12,9%	10,0%	18,2%	0,0%	10,0%	0,0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.76: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό εργαζομένων ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Τουριστικά Επαγγέλματα	-9,56 ***	-3,50	-3,73	-1,98	0,88	0,53	4,40 **
Εκκλησιαστικές Σχολές	19,64 ***	29,54 ***	6,99 ***	5,75 ***	3,84 **	1,09	1,75
Εμπορικό Ναυτικό	-8,57 ***	-13,68 ***	-5,53 ***	-4,68 ***	-3,35 **	-1,54	-2,68 **
Λοιπά	6,98 *	5,44	2,41	12,00	-4,83	4,66	-3,74

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Τέλος, μέσα από την ανάλυση παλινδρόμησης προκύπτει ότι η πιθανότητα φοίτησης στις ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού είναι αυξημένη για τους άνδρες κατά 33,3%, ενώ για τους μετανάστες η πιθανότητα είναι μειωμένη κατά 51,9%. Στα ανώτερα κοινωνικό-μορφωτικά στρώματα, η φοίτηση στις ακαδημίες του Εμπορικού Ναυτικού είναι λιγότερο πιθανή. Τα Τουριστικά επαγγέλματα είναι το μόνο πεδίο όπου το κοινωνικά χαρακτηριστικά προέλευσης δεν επιδρούν στην πιθανότητα φοίτησης, ενώ στις Εκκλησιαστικές σχολές η προέλευση των φοιτητών από υψηλά και πολύ υψηλά κοινωνικά επίπεδα έχει θετική επίδραση (κατά 5,8% και 6,1% αυξημένη πιθανότητα φοίτησης για τους φοιτητές με ανώτερο και ανώτατο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο αντίστοιχα).

Σχετικά με την επίδραση της κρίσης, ενώ την περίοδο 2001-2008 ο συντελεστής της εντοπιότητας δεν ήταν στατιστικά σημαντικός για το Εμπορικό Ναυτικό, μετά η επιρροή έγινε αρνητική και στατιστικά σημαντική. Στις Εκκλησιαστικές σχολές, τα μεσαία και ανώτερα κοινωνικό-μορφωτικά επίπεδα απέκτησαν θετική και στατιστικά σημαντική επιρροή. Η πιθανότητα φοίτησης τόσο στο Εμπορικό Ναυτικό όσο και στις Εκκλησιαστικές σχολές ήταν

αυξημένη για τους άνδρες πριν την κρίση (κατά 43,4% και 3,2% αντίστοιχα), ενώ μετά το 2009 η επίδραση του φύλου περιορίστηκε στο Εμπορικό Ναυτικό (20,6% αυξημένη πιθανότητα για τους άνδρες) και άλλαξε πρόσημο στις Εκκλησιαστικές Σχολές (μειωμένη πιθανότητα για τους άνδρες κατά 7,7% - Πίνακας 5.174 και Πίνακας 5.175 στο Παράρτημα).

Πίνακας 5.77: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο επαγγελματικών σπουδών, 2001-2014

	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ Υψηλό	Άνδρας	Ιδιωτικό σχολείο
Εμπορικό Ναυτικό	1,6%*	-11,1%***	-34,4%***	33,3%***	-7,5%***
Τουριστικά Επαγγέλματα	-0,4%	0,2%	1,3%	-12,9%***	-0,6%
Εκκλησιαστική	-1,9%**	5,8%***	6,1%***	-3,2%***	2,5%*
Λοιπά	0,4%***	2,1%***	17,9%***	-8,9%***	1,2%***

	Εργασία	Μετανάστης	Εντοπιότητα
Εμπορικό Ναυτικό	-9,6%***	-51,9%***	-3,3%***
Τουριστικά Επαγγέλματα	-0,6%	22,9%***	-2,3%***
Εκκλησιαστική	7,6%***	11,2%***	4,3%***
Λοιπά	0,2%	0,9%**	0,9%***

	Εγγραφή 2014	Εγγραφή 2013	Βάση του 10	Ηλικία
Εμπορικό Ναυτικό	-4,1%***	-4,8%***	8,4%***	-53,5%***
Τουριστικά Επαγγέλματα	-0,8%***	-1,4%***	-3,3%***	-10,4%***
Εκκλησιαστική	9,3%***	9,8%***	-1,2%**	40,2%***
Λοιπά	-0,8%***	-0,4%***	-0,2%***	2,5%***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

5.5 Πρόσβαση ανά ίδρυμα

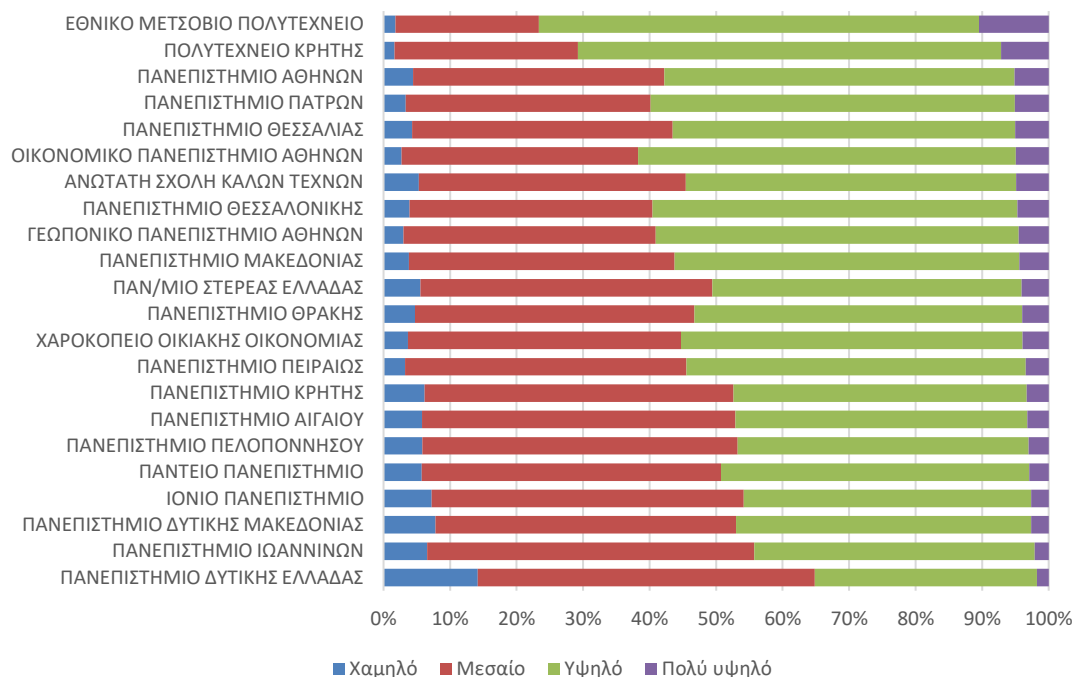
Η ανάλυση των επιδράσεων των κοινωνικών χαρακτηριστικών στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ολοκληρώνεται με τη διερεύνηση σε επίπεδο μεμονωμένων ιδρυμάτων. Σε μεγάλο βαθμό, οι επιδράσεις που παρατηρούνται σε επίπεδο ιδρυμάτων συνδυάζουν τις επιδράσεις ανά πεδίο σπουδών και τοποθεσία. Για παράδειγμα, είναι εύλογο να αναμένουμε ότι τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο ακολουθούν το προφίλ των φοιτητών μηχανικής, ενώ οι διαφορές σε σχέση με το Πολυτεχνείο Κρήτης προκύπτουν σε μεγάλο βαθμό λόγω των διαφορών στα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών μεταξύ των μεγάλων αστικών κέντρων και της περιφέρειας. Επομένως, οι διαφοροποιήσεις που παρατηρούνται στην ανάλυση που ακολουθεί δεν πρέπει να ερμηνεύονται ως αποτέλεσμα παραγόντων που αφορούν αποκλειστικά το κάθε ίδρυμα.

5.5.1 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Στα πανεπιστημιακά ιδρύματα, το υψηλότερο ποσοστό φοιτητών με ανώτατο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων παρατηρείται στα δυο πολυτεχνικά ιδρύματα της χώρας (Πίνακας 5.44). Συγκεκριμένα, στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ) το 10,5% των φοιτητών προέρχονται από οικογένειες με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο (κατά μέσο όρο την περίοδο 2001-2014). Το αντίστοιχο ποσοστό στο Πολυτεχνείο Κρήτης ανέρχεται σε 7,1%. Ανάμεσα στα ιδρύματα που προσφέρουν ευρύ φάσμα πεδίων σπουδών, το υψηλότερο ποσοστό φοιτητών από το υψηλότερο κοινωνικό-μορφωτικό στρώμα της κοινωνίας καταγράφεται στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ, 5,1%).

Σχετικά μεγάλα ποσοστά φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων εμφανίζουν επίσης το Πανεπιστήμιο Πατρών (54,8%, κατά 4,0 π.μ. υψηλότερα σε σχέση με τις υπόλοιπες σχολές), το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΟΠΑ, 56,8%, +5,9 π.μ.), το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ, 54,8%, +4,5 π.μ.) και το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (54,6%, +3,5 π.μ. - Πίνακας 5.78).

Διάγραμμα 5.45: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, μ.ό. 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Αντίθετα, τα υψηλότερα ποσοστά φοιτητών με χαμηλό και μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων καταγράφονται στα πανεπιστήμια Δυτικής Ελλάδας (14,2% και 50,1% αντίστοιχα), Ιωαννίνων (6,6% και 49,2%) και Δυτικής Μακεδονίας (7,8% και 45,2%). Σημαντικά υψηλότερο από τον μέσο όρο είναι και το ποσοστό φοιτητών με μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο (+7,0 π.μ.), καθώς και στα πανεπιστήμια Πελοποννήσου (+7,5 π.μ.), Αιγαίου (+7,5 π.μ.) και Κρήτης (+6,9 π.μ.). Στα κεντρικά ιδρύματα, το υψηλότερο ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από χαμηλά και μεσαία κοινωνικό-μορφωτικά στρώματα καταγράφεται στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (5,8% και 44,5% αντίστοιχα).

Παρατηρείται διεύρυνση των ανισοτήτων μεταξύ των ιδρυμάτων ως προς το ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από τα ανώτατα κοινωνικό-μορφωτικά στρώματα (Πίνακας 5.79). Συγκεκριμένα, η διαφορά σε αυτό το ποσοστό μεταξύ του ΕΜΠ και τον μέσο όρο των υπόλοιπων ιδρυμάτων διευρύνεται από 4,1 π.μ. το 2001 σε 6,0 π.μ. το 2005, 7,3 π.μ. το 2010 και 9,8 π.μ. το 2014. Αντίστοιχη διεύρυνση της διαφοράς, αλλά με αρνητικό πρόσημο, παρατηρείται στο ποσοστό φοιτητών με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο (από -1,8 π.μ. το 2001 σε -2,6 π.μ. το 2010 και -4,4 π.μ. το 2014), καθώς και στα πανεπιστήμια Ιωαννίνων (από -1,8 π.μ. το 2001 σε -2,5 π.μ. το 2010 και -4,3 π.μ. το 2014) και Αιγαίου (από -0,6 π.μ. το 2001 σε -1,5 π.μ. το 2010 και -3,0 π.μ. το 2014).

Πίνακας 5.78: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, μ.ό. 2001-2014

	Χαμηλό	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ υψηλό
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	-2,78 ***	-19,12 ***	15,60 ***	6,30 ***
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	-2,88 ***	-12,58 ***	12,68 ***	2,77 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	-0,09	-2,62 ***	1,84 ***	0,87 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	-1,25 ***	-3,50 ***	4,01 ***	0,73 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-0,19	-0,87 **	0,42	0,64 ***
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	-1,87 ***	-4,62 ***	5,91 ***	0,58 ***
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	0,82	0,11	-1,42	0,48
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-0,71 ***	-4,18 ***	4,53 ***	0,36 ***
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	-1,50 ***	-2,12 ***	3,54 ***	0,09
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-0,69 ***	-0,08	0,79 **	-0,02
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1,08 *	3,90 ***	-4,64 ***	-0,33
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	0,24 **	2,24 ***	-2,00 ***	-0,48 ***
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	-0,81 **	1,04	0,23	-0,46
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	-1,33 ***	2,42 ***	-0,07	-1,03 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	1,76 ***	6,90 ***	-7,48 ***	-1,18 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	1,35 ***	7,53 ***	-7,61 ***	-1,27 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	1,38 ***	7,53 ***	-7,49 ***	-1,42 ***
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	1,32 ***	5,20 ***	-4,99 ***	-1,53 ***
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	2,76 ***	7,04 ***	-8,02 ***	-1,78 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	3,33 ***	5,28 ***	-6,83 ***	-1,78 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2,24 ***	9,84 ***	-9,60 ***	-2,48 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	9,67 ***	10,69 ***	-17,72 ***	-2,64 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.79: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	4,13 ***	5,95 ***	7,28 ***	8,04 ***	6,52 ***	9,83 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1,07 *	0,54	-0,33	0,18	-1,22 **	4,19 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	0,36	0,47 *	1,62 ***	1,47 ***	2,42 ***	0,80 **
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	-0,31	1,29	1,88	3,13	-1,89	1,90
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	0,42	1,13 ***	1,71 ***	0,23	1,01 ***	0,61
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-0,90	-0,93	1,57 ***	2,21 ***	2,40 ***	0,03
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	1,27 ***	-0,33	0,67	2,35 ***	-0,39	0,02
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	-1,03	5,93 ***	3,41 ***	4,52 ***	2,67 ***	-0,01
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	-0,36	-2,55	-1,68	1,12	0,35	-0,87
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	-0,56 *	-1,80 ***	-0,90 **	0,65 *	-0,68 *	-0,87 **
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	-0,65	-0,84	-0,06	2,36 **	0,52	-1,34
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	0,36	-1,20 **	-1,67 ***	-3,45 ***	-2,75 ***	-1,36 **
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	-0,70 *	-0,62	-0,81 *	-1,87 ***	-1,66 ***	-1,88 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	-0,40	-1,27 **	-1,64 ***	-1,67 ***	-1,50 ***	-1,90 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-0,79	-2,78 ***	-2,28 ***	-2,27 ***	-2,61 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-0,37 *	0,63 **	0,22	0,15	0,37	2,93 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-1,73 *	-2,23 ***	-3,93 ***	-1,54	-3,01 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	-0,61	0,02	-1,50 ***	-2,06 ***	-2,15 ***	-3,03 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-1,76 ***	-2,41 ***	-2,50 ***	-2,60 ***	-2,61 ***	-4,31 ***
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	-1,79	-0,87	-2,62 ***	-2,88 ***	-3,76 ***	-4,37 ***
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	0,12	-0,95	1,27	-	-
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-1,66	-4,35 ***	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημαντικές διαφορές παρατηρούνται μεταξύ των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και ως προς το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων. Πέρα από το ΕΜΠ (16,2% το 2014), ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων καταγράφεται και στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών το 2014 (16,1%), ωστόσο τα προηγούμενα έτη η διαφορά σε σχέση με τον μέσο όρο των υπόλοιπων ιδρυμάτων δεν είναι στατιστικά σημαντική. Αντίθετα, θετική και

στατιστικά σημαντική διαφορά σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο έχει το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων στο ΕΚΠΑ (12,1%, 4,5 π.μ. υψηλότερα σε σχέση με τον μ.ό. των υπόλοιπων ιδρυμάτων - Πίνακας 5.81).

Σχετικά υψηλό είναι το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων μετά την έναρξη της κρίσης και στο ΟΠΑ (+5,8 π.μ. το 2010 και +4,6 π.μ. το 2014). Υψηλότερο σε αρκετά, αλλά όχι όλα τα έτη της εξεταζόμενης περιόδου είναι αυτό το ποσοστό και στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς (2,4 π.μ. το 2014, από 3,1 π.μ. το 2010 και 3,0 π.μ. το 2001). Ενδιαφέρον παρουσιάζει η εξέλιξη του ποσοστού και στο Πολυτεχνείο Κρήτης, όπου η διαφορά σε σχέση με τα υπόλοιπα ιδρύματα υποχωρεί από 5,3 π.μ. το 2010 σε 3,1 π.μ. το 2013 και αλλάζει πρόσημο (χωρίς να αποκτά στατιστική σημαντικότητα) το 2014 (-1,1 π.μ.). Στην αντίθετη πλευρά του φάσματος, το χαμηλότερο ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων καταγράφεται στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο (3,3% το 2014), καθώς και στα πανεπιστήμια Ιωαννίνων, Κρήτης, Δυτικής Μακεδονίας και Θράκης (4,8% σε όλα).

Πίνακας 5.80: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	16,8%	22,6%	20,7%	21,2%	22,2%	23,3%	16,2%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	4,8%	14,0%	12,1%	25,0%	13,2%	12,1%	16,1%
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	10,5%	11,8%	15,8%	15,7%	14,5%	11,9%	12,6%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	12,3%	13,3%	13,4%	12,1%	12,9%	11,8%	12,1%
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	6,4%	10,1%	6,7%	9,0%	10,6%	12,0%	10,9%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	12,6%	11,6%	13,1%	10,4%	10,3%	11,1%	10,4%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	9,1%	10,5%	11,4%	9,6%	9,4%	9,4%	9,7%
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	11,7%	13,2%	11,7%	8,6%	8,6%	9,6%	8,8%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	8,7%	9,3%	9,2%	9,0%	8,8%	8,6%	8,5%
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	9,0%	10,2%	14,5%	10,5%	12,3%	9,8%	7,3%
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	10,8%	17,0%	15,4%	14,7%	13,1%	11,9%	7,1%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	8,1%	8,9%	9,2%	8,8%	8,6%	6,0%	6,8%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,0%	8,8%	8,3%	7,2%	5,9%	5,8%	6,4%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	6,4%	7,2%	8,8%	7,6%	6,6%	5,7%	6,0%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	7,5%	8,8%	7,3%	7,8%	7,4%	6,4%	5,5%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	8,1%	8,0%	8,2%	7,2%	6,8%	6,7%	4,8%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,0%	7,4%	6,1%	4,6%	4,2%	5,1%	4,8%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	5,5%	6,8%	7,6%	6,2%	6,2%	5,3%	4,8%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	6,7%	6,8%	6,1%	6,7%	5,5%	5,2%	4,8%
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	6,4%	7,9%	4,6%	6,5%	5,0%	4,1%	3,3%
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	4,9%	8,2%	8,4%	11,6%	-	-
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	4,6%	3,9%	3,5%	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Όσον αφορά την εντοπιότητα, το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται σε ιδρύματα της πρωτεύουσας (Πίνακας 5.82). Στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς το 77,7% των πρωτοετών φοιτητών προήλθε από δευτεροβάθμια σχολεία εντός της Αττικής. Ακολουθούν η Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (75,6%), το ΕΜΠ (72,9%) και το ΕΚΠΑ (71,1%). Κατά πολύ χαμηλότερο είναι το ποσοστό εντοπιότητας στα τμήματα των πανεπιστημίων Πελοποννήσου (μόλις 3,9% το 2014), Δυτικής Μακεδονίας (5,4%), Θράκης (5,4%), Αιγαίου (7,0%), καθώς και στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο (6,4%).

Πίνακας 5.81: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	7,44 ***	12,48 ***	10,91 ***	13,33 ***	14,95 ***	8,35 ***
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	-4,89	3,53	1,95	4,01	3,35	7,95 ***
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	0,90	1,34	5,83 ***	5,50 ***	3,25 ***	4,56 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	3,30 ***	3,38 ***	3,79 ***	4,31 ***	3,50 ***	4,45 ***
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	-3,31	-0,44	-3,45	1,45	3,25 **	2,78 *
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	3,03 ***	1,19	3,12 ***	1,17	2,46 ***	2,36 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	-0,62	0,02	1,37 **	0,22	0,70	1,72 ***
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	2,08 ***	2,86 ***	1,57 *	-0,61	0,84	0,66
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-1,23 ***	-1,47 ***	-1,10 **	-0,51	-0,23	0,42
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	-0,64	-0,34	4,36 ***	3,18 **	1,02	-0,86
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	1,16	6,58 ***	5,27 ***	3,95 ***	3,13 ***	-1,11
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-1,63 *	-1,66 *	-1,02	-0,61	-2,88 ***	-1,44 **
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-1,74	-1,87 *	-3,44 ***	-3,06 ***	-1,76 **
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-3,37 ***	-3,45 ***	-1,42 *	-2,76 ***	-3,30 ***	-2,34 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	-2,33 ***	-1,83 **	-3,07 ***	-1,95 ***	-2,52 ***	-2,78 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	-1,74 ***	-2,74 ***	-2,12 ***	-2,67 ***	-2,27 ***	-3,63 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-3,12 **	-4,09 ***	-5,06 ***	-3,72 ***	-3,37 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	-4,46 ***	-3,89 ***	-2,77 ***	-3,18 ***	-3,75 ***	-3,60 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-3,21 ***	-3,94 ***	-4,33 ***	-3,93 ***	-3,79 ***	-3,62 ***
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	-3,33 *	-2,65 *	-5,63 ***	-4,22 ***	-4,81 ***	-4,89 ***
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-5,61 *	-1,98	2,41	-	-
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-5,60 ***	-5,77 ***	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.82: Εντοπιότητα ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	68,9%	69,3%	74,9%	78,0%	78,1%	78,0%	77,7%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	71,2%	68,4%	84,6%	79,6%	75,5%	72,1%	75,6%
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	68,2%	66,4%	68,6%	74,7%	71,9%	73,9%	72,9%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	64,6%	65,9%	68,5%	71,6%	71,9%	69,9%	71,1%
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	44,7%	51,1%	54,9%	68,1%	67,6%	76,0%	69,8%
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	60,7%	66,5%	66,0%	69,6%	65,2%	68,9%	68,6%
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	63,6%	70,1%	70,7%	74,5%	69,3%	69,0%	67,1%
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	61,5%	68,8%	69,6%	75,0%	74,1%	71,4%	65,4%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	34,7%	33,6%	34,0%	40,4%	36,0%	43,1%	41,3%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	31,3%	34,4%	34,2%	38,2%	38,5%	41,8%	35,4%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	15,0%	17,3%	16,0%	23,9%	23,8%	23,2%	17,2%
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	5,3%	8,0%	8,9%	11,9%	13,3%	13,4%	14,0%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	8,8%	11,2%	8,9%	12,2%	12,7%	13,4%	14,0%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	9,4%	11,2%	9,1%	14,3%	12,4%	14,3%	13,3%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	9,3%	13,7%	14,7%	17,1%	14,3%	15,2%	12,8%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	4,2%	6,0%	6,5%	7,2%	10,0%	7,9%	7,0%
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	4,3%	6,5%	6,1%	7,5%	11,3%	6,6%	6,4%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	3,2%	4,2%	4,3%	4,3%	4,7%	5,1%	5,4%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	4,8%	7,3%	8,3%	8,2%	8,0%	5,4%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	4,6%	2,6%	5,5%	7,0%	5,4%	3,9%
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	8,2%	3,8%	6,3%	8,8%	-	-
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	13,0%	11,7%	12,2%	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Κατά τη διάρκεια της κρίσης, η μεγαλύτερη αύξηση της εντοπιότητας παρατηρείται στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο (κατά 14,9 π.μ., από 54,9% το 2010 σε 69,8% το 2014), στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (κατά 7,3 π.μ., από 34,0% στο 41,3%), καθώς και στα ιδρύματα της Κρήτης (κατά 5,1 π.μ. τόσο στο πανεπιστήμιο όσο και στο πολυτεχνείο). Αντίθετα, η μεγαλύτερη μείωση της εντοπιότητας παρατηρείται στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (από

84,6% το 2010), στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (από 69,6% σε 65,4%) και στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (από 70,7% σε 67,1%).

Πίνακας 5.83: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την εντοπιότητα ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	34,51 ***	34,69 ***	45,12 ***	42,92 ***	45,94 ***
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	35,24 ***	32,25 ***	53,17 ***	35,33 ***	42,12 ***
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	33,56 ***	31,26 ***	38,12 ***	38,07 ***	40,53 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	35,62 ***	36,26 ***	43,40 ***	38,29 ***	42,82 ***
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	8,70 **	14,92 ***	23,41 ***	39,38 ***	36,49 ***
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	25,70 ***	31,62 ***	35,56 ***	33,26 ***	36,22 ***
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	28,91 ***	35,44 ***	40,60 ***	33,29 ***	34,75 ***
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	25,76 ***	32,93 ***	38,43 ***	35,00 ***	32,31 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-1,31	-2,71 *	2,52 *	6,41 ***	7,97 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-5,99 ***	-2,27 ***	3,1 ***	5,84 ***	2,10 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	-22,71 ***	-20,51 ***	-17,09 ***	-15,15 ***	-18,32 ***
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	-31,01 ***	-28,55 ***	-22,96 ***	-23,94 ***	-19,98 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	-28,72 ***	-26,47 ***	-24,42 ***	-25,05 ***	-21,05 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-28,48 ***	-26,91 ***	-24,26 ***	-24,19 ***	-21,83 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-27,54 ***	-23,24 ***	-17,59 ***	-22,96 ***	-22,09 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	-33,40 ***	-31,82 ***	-26,81 ***	-30,81 ***	-28,31 ***
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	-31,99 ***	-30,12 ***	-25,88 ***	-30,86 ***	-27,65 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	-35,85 ***	-34,76 ***	-30,25 ***	-34,68 ***	-30,86 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-31,91 ***	-24,73 ***	-29,34 ***	-28,60 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-32,08 ***	-29,70 ***	-32,40 ***	-30,59 ***
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-28,12 ***	-27,90 ***	-	-
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-18,71 ***	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.84: Ποσοστό ανδρών ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	81,4%	64,9%	58,6%	64,0%	58,1%	64,7%	66,1%
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	58,8%	61,7%	62,3%	67,6%	66,6%	69,7%	65,3%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	49,6%	46,7%	54,9%	57,6%	56,7%	56,3%	57,6%
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	46,9%	43,8%	53,3%	53,9%	53,3%	53,1%	55,4%
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	56,1%	49,6%	54,7%	46,5%	50,4%	48,2%	50,0%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	44,8%	41,0%	40,7%	42,8%	41,3%	46,9%	49,8%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	31,2%	34,0%	37,6%	34,5%	45,3%	48,3%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	49,2%	45,6%	44,7%	45,5%	45,5%	46,7%	46,9%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	39,5%	42,0%	50,7%	44,6%	44,6%	44,4%	44,9%
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	18,4%	36,6%	39,2%	32,7%	38,2%	42,0%	43,4%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	40,7%	38,6%	40,6%	39,4%	40,7%	42,3%	43,1%
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	33,3%	25,2%	34,8%	43,3%	40,3%	43,6%	42,1%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	42,0%	40,4%	34,3%	40,9%	41,1%	41,4%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	40,2%	36,7%	39,2%	39,7%	39,4%	40,3%	40,8%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	38,0%	37,1%	38,8%	38,3%	38,4%	38,7%	38,9%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	36,3%	34,4%	35,8%	35,0%	35,2%	35,7%	35,8%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	33,5%	34,6%	34,1%	35,0%	37,5%	35,9%	34,6%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	31,0%	29,3%	30,0%	29,5%	31,0%	33,0%	34,5%
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	28,0%	28,5%	29,4%	28,4%	29,8%	29,3%	32,0%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	37,5%	49,1%	22,0%	28,7%	32,1%	30,9%	22,6%
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	55,7%	59,1%	51,0%	53,6%	-	-
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	45,3%	48,9%	51,7%	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημαντικές διαφορές μεταξύ των ιδρυμάτων παρατηρούνται και στο ποσοστό ανδρών στις εγγραφές πρωτοετών φοιτητών. Το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται το 2014 στα πολυτεχνικά ιδρύματα και συγκεκριμένα στο Πολυτεχνείο Κρήτης (66,1%) και στο ΕΜΠ

(65,3% - Πίνακας 5.84). Ακολουθούν πανεπιστήμια με σχετική εξειδίκευση σε οικονομικές σπουδές – το Πανεπιστήμιο Πειραιώς με 57,6% και το ΟΠΑ με 55,4%. Σημαντικά υψηλότερο είναι το ποσοστό ανδρών και στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο (50,0%, κατά 7,2 π.μ. υψηλότερο από τον μέσο όρο των υπόλοιπων ιδρυμάτων - Πίνακας 5.85), καθώς και στα πανεπιστήμια Θεσσαλίας (49,8%, +7,3 π.μ.), Δυτικής Μακεδονίας (48,3%, +5,5 π.μ.) και Πατρών (46,9%, +4,5 π.μ.).

Από την άλλη πλευρά, το χαμηλότερο ποσοστό ανδρών καταγράφεται στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (22,6%). Σημαντικά χαμηλότερο του μέσου όρου είναι το ποσοστό ανδρών και στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (32,0%, -11,3 π.μ.), ΕΚΠΑ (34,5%, -9,6 π.μ.), και στα πανεπιστήμια Ιωαννίνων (34,6%) και Κρήτης (35,8%).

Σε διαχρονική σύγκριση, το ποσοστό ανδρών στις εγγραφές πρωτοετών φοιτητών διακυμαίνεται αρκετά σε ορισμένα ιδρύματα, όπως το Πολυτεχνείο Κρήτης (58,1% με 81,4% την περίοδο 2001-2014) και την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (22,0% - 49,1%). Σε άλλα ιδρύματα, διακρίνεται τάση αύξησης του ποσοστού ανδρών, όπως το ΟΠΑ (από 46,9% το 2001 σε 53,3% το 2010 και 55,4% το 2014), το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (από 31,2% το 2005 σε 34,0% το 2010 και 48,3% το 2014), το Ιόνιο Πανεπιστήμιο (από 18,4% το 2001 σε 39,2% το 2010 και 43,4% το 2014), και το Χαροκόπειο (από 33,3% το 2001 σε 34,8% το 2010 και 42,1% το 2014).

Πίνακας 5.85: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό ανδρών ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014

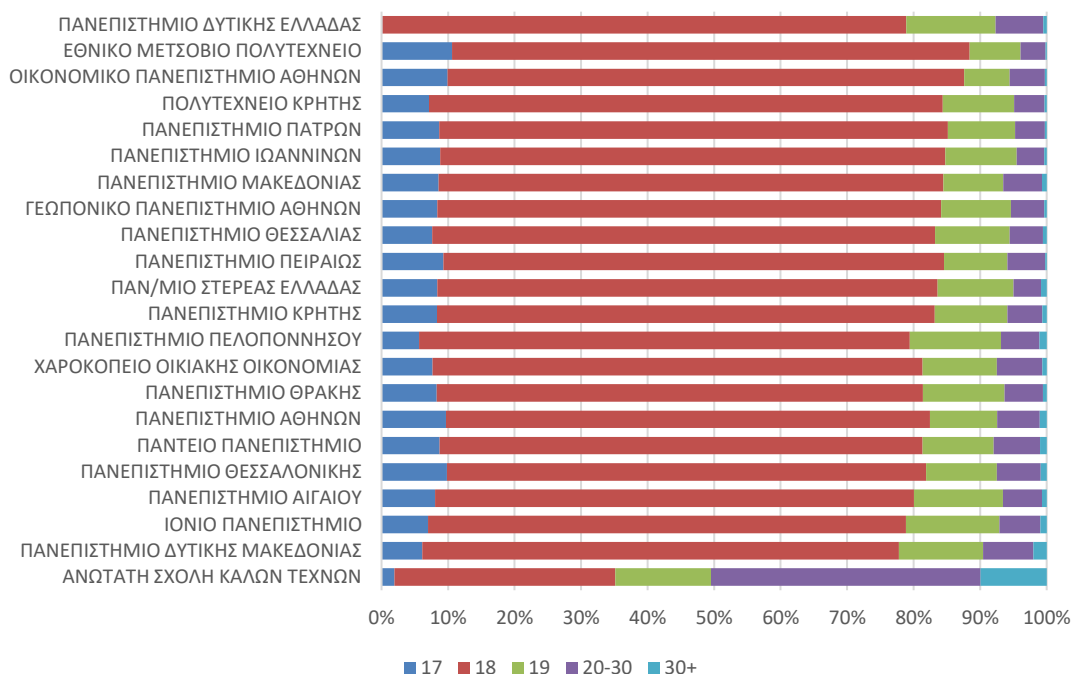
	2001	2005	2010	2013	2014
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	42,44 ***	27,10 ***	18,85 ***	23,06 ***	23,58 ***
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	20,32 ***	24,50 ***	23,01 ***	28,54 ***	23,11 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	10,72 ***	9,05 ***	15,56 ***	14,94 ***	15,30 ***
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	7,84 ***	5,97 ***	13,74 ***	11,50 ***	13,00 ***
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	17,00 ***	11,69 ***	14,84 ***	6,28 ***	7,21 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5,65 ***	2,98 *	0,80	5,16 ***	7,28 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-6,98 ***	-6,12 ***	3,32	5,51 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	10,63 ***	8,17 ***	5,19 ***	5,18 ***	4,45 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,18	4,02 ***	11,06 ***	2,46 *	2,07
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	-21,06 ***	-1,50	-0,73	0,03	0,47
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	1,46	0,54	0,71	0,27	0,18
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	-6,03	-12,95 ***	-5,23	1,58	-0,79
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	3,97 *	0,47	-0,91	-1,51
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,86	-1,45	-0,79	-1,85 *	-2,22 **
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-1,75 ***	-1,19 *	-1,41 **	-3,91 ***	-4,73 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	-3,18 ***	-3,92 ***	-4,51 ***	-6,76 ***	-7,64 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-6,27 ***	-3,71 ***	-6,29 ***	-6,58 ***	-8,91 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	-10,35 ***	-10,68 ***	-11,68 ***	-10,48 ***	-9,56 ***
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	-11,87 ***	-10,04 ***	-10,95 ***	-13,18 ***	-11,32 ***
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	-1,85	11,06	-18,03 ***	-11,14 ***	-20,37 ***
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	17,72 ***	19,23 ***	-	-
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	5,36 **	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Όσον αφορά την ηλικία, το υψηλότερο ποσοστό δεκαοκτάχρονων πρωτοετών φοιτητών καταγράφεται στο βραχύβιο Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας (78,8% κατά μέσο όρο την περίοδο υπό εξέταση - Διάγραμμα 5.40), ωστόσο αυτή η πρωτιά οφείλεται στο γεγονός ότι το συγκεκριμένο ίδρυμα δεν λειτουργούσε τα έτη όταν το ποσοστό δεκαοκτάχρονων

φοιτητών ήταν σχετικά μικρό (έως το 2007). Την περίοδο λειτουργίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας δεν προκύπτει στατιστικά σημαντική διαφορά σε σχέση με τα υπόλοιπα ιδρύματα ως προς το ποσοστό των δεκαοκτάχρονων φοιτητών (Πίνακας 5.86).

Διάγραμμα 5.46: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και ίδρυμα πανεπιστημιακών σπουδών, μ.ό. 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.86: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την ηλικία ανά ίδρυμα πανεπιστημιακών σπουδών, μ.ο. 2001-2014

	17	18	19	20-30	30+
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-8.8 ***	4.82 ***	2.78 ***	1.4 *	-0.2
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	1.78 ***	3.98 ***	-3.07 ***	-2.14 ***	-0.55 ***
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	1.09 ***	3.87 ***	-3.98 ***	-0.54 ***	-0.44 ***
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	-1.79 ***	3.35 ***	0.09	-1.24 ***	-0.4 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	-0.23 *	2.74 ***	-0.62 ***	-1.41 ***	-0.49 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-0.07	2.12 ***	0.12	-1.78 ***	-0.38 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-0.33	2.03 ***	-1.75 ***	0.07	-0.02
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	-0.5	1.8 ***	-0.14	-0.79 ***	-0.36 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-1.3 ***	1.71 ***	0.56 **	-0.79 ***	-0.17 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0.43 **	1.38 ***	-1.16 ***	-0.14	-0.5 ***
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-0.49	1.27	0.74	-1.63 **	0.12
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	-0.58 ***	0.93 ***	0.27	-0.57 ***	-0.05
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-3.29 ***	-0.22	3.13 ***	0.01	0.37 ***
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	-1.25 **	-0.28	0.53	1.04 **	-0.05
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	-0.64 ***	-0.97 ***	1.81 ***	-0.03	-0.16 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	0.96 ***	-1.42 ***	-0.66 ***	0.72 ***	0.39 ***
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	-0.15	-1.41 ***	0.01	1.24 ***	0.31 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1.14 ***	-2.31 ***	-0.01	0.93 ***	0.24 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	-0.9 ***	-2.08 ***	2.93 ***	0.06	-0.01
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	-1.92 ***	-2.15 ***	3.47 ***	0.37	0.22 **
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-2.82 ***	-2.3 ***	2 ***	1.83 ***	1.29 ***
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	-6.99 ***	-40.83 ***	3.74 ***	34.85 ***	9.23 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Υψηλή και στατιστικά σημαντική διαφορά παρατηρείται στο ποσοστό των δεκαοκτάχρονων φοιτητών στο ΕΜΠ και από το 2002 στο ΟΠΑ. Ριζικά διαφορετική είναι η ηλικιακή διάρθρωση των πρωτοετών φοιτητών στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, όπου το 40,5% των πρωτοετών φοιτητών ανήκουν στην κατηγορία των 20-30 ετών, ενώ το ποσοστό δεκαοκτάχρονων φοιτητών περιορίζεται στο 33,2%.

Πίνακας 5.87: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών στους δεκαοκτάχρονους φοιτητές ανά ίδρυμα πανεπιστημιακών σπουδών, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	4.23 ***	5.45 ***	7.31 ***	4.96 ***	5.44 ***
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	1.02	5.49 ***	4.52 ***	3.66 ***	4.7 ***
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	3.38	1.77	2.00	1.39	2.95 **
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	1.01	2.74 ***	2.45 ***	2.23 ***	0.66
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	0.37	1.71 *	1.49 **	-0.19	0.94
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	2.85 *	2.53 *	0.54	2.66 ***	2.34 **
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	2.56	-1.22	0.79	0.5	1.4
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0.74	-3.6 **	0.52	0.47	1.79 **
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	-0.77	2.45 **	1.26	0.41	1.6 *
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	-1.1	-0.7	0.75	3.47 ***	0.67
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	0.47	-3.31 ***	-1.21	-2.6 **
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	1.37	2.74	2.71	-8.56 ***	-3.57 *
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	-0.64	-1.76 *	-1.53 **	-0.81	-1.63 **
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	-0.56	0.01	-0.46	-0.97 *	-1.53 ***
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	1.43	-0.25	-2.28 **	0.87	-1.02
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-2.49 ***	-1.43 **	-0.16	-1.33 **	0.7
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	5.6 ***	-6.4 ***	-2.52 ***	-2.25 ***	-3.75 ***
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	1.38	-2.73	-4.13 ***	-3.94 ***	-3.13 **
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	1.45	-6.16 ***	-6.37 ***	-5.62 ***
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	-54.46 ***	-61.17 ***	-33.79 ***	-33.08 ***	-33.44 ***
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-1.59	-1.56	-	-
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-2.8	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Αρκετά πιο περιορισμένες είναι οι διαφορές μεταξύ των ιδρυμάτων ως προς την εθνικότητα των φοιτητών τους (Πίνακας 5.88). Το υψηλότερο ποσοστό αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων ελληνικών σχολείων καταγράφεται το 2014 στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (3,5%) και στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (3,0%), ωστόσο η διαφοροποίηση ως προς αυτό το χαρακτηριστικό αυτών των δυο ιδρυμάτων δεν είναι συστηματικά στατιστικά σημαντική την εξεταζόμενη περίοδο (Πίνακας 5.89). Αντίθετα, θετική και στατιστικά σημαντική διαφορά ως προς το ποσοστό μεταναστών τα περισσότερα έτη της ανάλυσης καταγράφεται στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (+1,1 π.μ. το 2014, από +3,9 π.μ. το 2010, αλλά και +0,4 π.μ. το 2001), καθώς και στο ΕΚΠΑ (+0,4 π.μ. το 2014). Στη διάρκεια της κρίσης, υψηλότερο ποσοστό μεταναστών καταγράφεται και στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου (+0,7 π.μ. το 2014).

Το χαμηλότερο ποσοστό μεταναστών το 2014 καταγράφεται στο ΕΜΠ (0,9%, κατά 0,9 π.μ. χαμηλότερο από τον μ.ό. των υπόλοιπων ιδρυμάτων). Συστηματικά χαμηλότερο (κατά 0,7 π.μ. το 2014), είναι το ποσοστό μεταναστών την εξεταζόμενη περίοδο και στα πανεπιστήμια Θράκης και Θεσσαλονίκης.

Ως προς την κατάσταση εργασίας, με διαφορά το υψηλότερο ποσοστό εργαζομένων φοιτητών καταγράφεται στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (12,5% το 2014, από 16,5% το 2010 και 17,3% το 2001 - Πίνακας 5.90). Ακολουθούν σε απόσταση το Πάντειο Πανεπιστήμιο (6,7%), το ΟΠΑ (6,5%), το Χαροκόπειο (6,3%) και το ΕΚΠΑ (6,2%). Συστηματικά υψηλότερο

του μέσου όρου είναι το ποσοστό εργαζομένων και στο Πανεπιστήμιο Πειραιά (5,7% το 2014, +2,2 π.μ. σε σχέση με τον μ.ό. των υπόλοιπων τμημάτων - Πίνακας 5.91).

Πίνακας 5.88: Ποσοστό μεταναστών ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	1,9%	1,6%	2,4%	3,1%	1,8%	3,5%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	2,9%	3,5%	2,2%	3,7%	2,8%	4,2%	3,0%
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	1,4%	3,7%	6,1%	3,9%	2,6%	3,1%	2,8%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	1,8%	2,2%	3,1%	3,0%	3,5%	2,5%
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	0,0%	4,3%	4,9%	3,3%	1,4%	3,4%	2,3%
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	1,4%	1,4%	2,3%	2,5%	3,0%	2,1%	2,1%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	0,4%	1,7%	1,8%	1,8%	1,5%	1,4%	2,1%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	1,3%	2,7%	2,9%	2,2%	1,7%	2,2%	2,1%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,5%	1,7%	1,9%	1,5%	1,6%	1,6%	2,1%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	0,9%	1,5%	2,0%	2,1%	1,8%	1,9%	2,0%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	1,0%	1,6%	2,0%	1,3%	1,1%	1,3%	1,8%
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	1,9%	3,2%	3,7%	2,6%	2,3%	2,3%	1,8%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	2,3%	3,5%	4,4%	3,1%	2,7%	3,0%	1,6%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1,0%	1,8%	3,6%	0,9%	1,6%	1,5%	1,4%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,8%	1,7%	1,5%	0,9%	1,1%	1,8%	1,4%
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	1,9%	1,1%	1,8%	2,2%	0,7%	1,7%	1,3%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	0,7%	1,3%	1,8%	1,1%	1,0%	1,1%	1,2%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	0,6%	1,4%	1,4%	1,1%	0,9%	1,3%	1,1%
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	1,2%	2,2%	2,7%	1,5%	2,0%	2,1%	1,0%
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	1,3%	1,1%	1,4%	1,5%	1,0%	1,5%	0,9%
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	4,1%	3,1%	0,7%	1,1%	-	-
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	2,6%	1,1%	0,7%	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.89: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό μεταναστών ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-0,16	-0,79	1,62 ***	-0,03	1,75 ***
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	1,85	1,50	-0,15	1,29	2,46 **	1,23
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	0,42	1,77 ***	3,87 ***	1,09 ***	1,31 ***	1,14 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-0,22	-0,14	1,47 ***	1,73 ***	0,73 *
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	-1,04	2,31	2,54 *	-0,16	1,57 **	0,54
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	0,38	-0,59	-0,05	1,50 ***	0,31	0,40
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	-0,62 **	-0,28	-0,56 *	-0,07	-0,40	0,41
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	0,31 **	0,83 ***	0,63 ***	0,20	0,44 **	0,42 **
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	-0,57 **	-0,29	-0,49	0,01	-0,25	0,36
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-0,17	-0,57 *	-0,33	0,25	0,14	0,30
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	-0,03	-0,40	-0,35	-0,52 **	-0,54 **	0,11
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	0,92 ***	1,22 ***	1,38 ***	0,78 **	0,51	0,04
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,28 ***	1,60 ***	2,14 ***	1,26 ***	1,23 ***	-0,11
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-0,05	-0,26	1,28 ***	0,07	-0,27	-0,34
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-0,24	-0,35	-0,92 **	-0,43	0,04	-0,40
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	0,83	-0,96	-0,53	-0,90	-0,14	-0,50
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-0,41 ***	-0,86 ***	-0,68 ***	-0,70 ***	-0,83 ***	-0,67 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	-0,49 **	-0,66 **	-1,08 ***	-0,73 ***	-0,53 **	-0,67 ***
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	0,12	0,17	0,36	0,49	0,32	-0,74
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	0,26	-0,92 **	-1,00 **	-0,57	-0,31	-0,89 **
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	2,09	0,80	-0,44	-	-
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	0,22	-0,86	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.90: Ποσοστό εργαζομένων ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	17,3%	15,8%	16,5%	13,9%	13,2%	12,1%	12,5%
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	3,3%	4,3%	6,2%	5,1%	6,3%	5,7%	6,7%
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	3,7%	6,0%	6,6%	4,9%	5,2%	6,4%	6,5%
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	2,8%	3,6%	6,7%	8,1%	8,8%	7,5%	6,3%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	4,4%	7,7%	6,1%	5,4%	5,4%	7,0%	6,2%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	5,0%	5,2%	5,6%	4,5%	6,6%	4,9%	5,7%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	6,4%	4,2%	5,6%	5,2%	4,5%	4,6%
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	3,0%	7,0%	3,4%	4,6%	5,7%	5,3%	4,4%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	3,2%	3,4%	5,0%	4,3%	5,2%	3,8%	4,1%
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	1,9%	3,2%	2,2%	2,2%	2,8%	3,3%	3,5%
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	1,4%	3,3%	1,8%	2,5%	1,7%	1,5%	3,3%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	2,0%	3,5%	3,5%	3,1%	2,8%	2,8%	2,9%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2,5%	3,4%	3,1%	3,1%	3,1%	2,9%	2,7%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	2,5%	5,5%	4,3%	4,1%	3,3%	2,9%	2,6%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	1,7%	1,9%	3,0%	2,5%	2,8%	2,7%	2,6%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	2,7%	4,3%	4,1%	3,6%	3,4%	2,9%	2,6%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	3,9%	3,6%	5,4%	3,5%	2,4%	2,4%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	1,5%	3,0%	2,5%	1,9%	2,2%	2,6%	2,3%
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	2,1%	2,6%	2,5%	2,1%	2,3%	4,4%	2,1%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1,2%	2,2%	2,4%	2,1%	1,9%	2,0%	1,7%
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	1,6%	8,2%	8,4%	5,5%	-	-
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	6,9%	7,1%	1,0%	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.91: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό εργαζομένων ανά ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	14,45 ***	11,26 ***	12,36 ***	9,45 ***	8,27 ***	8,93 ***
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	0,38	-0,23	2,14 ***	2,65 ***	1,93 ***	3,25 ***
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	0,85 *	1,55 ***	2,52 ***	1,47 ***	2,64 ***	2,96 ***
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	-0,06	-0,96	2,57	5,04 ***	3,69 ***	2,76 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	1,89 ***	3,89 ***	2,34 ***	1,92 ***	3,59 ***	2,93 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	2,17 ***	0,70	1,5 ***	2,90 ***	1,04 **	2,17 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	1,87 *	0,06	1,44 **	0,69	1,03 *
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	0,12	2,50 **	-0,73	1,91 **	1,41 *	0,76
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,36	-1,15 *	0,90	1,49 ***	-0,12	0,50
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	-1,05	-1,38	-1,95 **	-1,01	-0,58	-0,08
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	-1,49	-1,22	-2,38 ***	-2,13 ***	-2,38 ***	-0,27
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	-0,96 **	-1,06 **	-0,74 *	-1,10 ***	-1,15 ***	-0,77 **
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-0,41	-1,14 *	-1,09 **	-0,75	-1,09 ***	-0,99 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	-0,47	0,95 *	0,20	-0,50	-1,07 ***	-1,07 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	-1,29 ***	-2,82 ***	-1,31 ***	-1,11 ***	-1,27 ***	-1,13 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-0,28	-0,36	-0,03	-0,47 *	-1,17 ***	-1,22 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-0,64	-0,55	-0,24	-1,50 *	-1,21
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	-1,51 ***	-1,68 ***	-1,88 ***	-1,76 ***	-1,44 ***	-1,48 ***
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	-0,85 *	-2,06 ***	-1,71 ***	-1,52 ***	0,53	-1,54 ***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-1,86 ***	-2,50 ***	-1,93 ***	-2,04 ***	-2,02 ***	-2,01 ***
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-2,92	4,04 **	1,75	-	-
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	2,78 ***	-2,76 **	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Από την άλλη πλευρά, το χαμηλότερο ποσοστό εργαζομένων φοιτητών καταγράφεται στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (-2,0 π.μ. το 2014, από -1,9 π.μ. τόσο το 2010 όσο και το 2001), στο ΕΜΠ (-1,5 π.μ. το 2014, από -1,7 π.μ. το 2010 και -0,9 π.μ. το 2001), και στο Πανεπιστήμιο Θράκης (-1,5 π.μ. το 2014, από -1,9 π.μ. το 2010 και -1,5 π.μ. το 2001).

Πίνακας 5.92: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πανεπιστημιακό ίδρυμα, 2001-2014

	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ υψηλό	Άνδρας	Ιδιωτικό σχολείο
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	-1,1%***	-0,3%	0,8%***	-6,0%***	0,4%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	-0,1%	-1,2%***	-1,3%***	0,1%	0,3%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,2%	0,3%***	1,0%***	0,5%***	-0,5%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1,2%***	4,3%***	5,1%***	-1,4%***	-1,9%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	0,3%**	0,1%	0,2%	0,2%***	0,3%***
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	-0,2%***	-0,4%***	-0,5%***	-0,1%***	-0,2%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-0,8%***	-2,8%***	-3,6%***	-0,9%***	-1,0%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	-0,6%***	-1,8%***	-1,7%***	-0,9%***	-0,7%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	1,6%***	2,8%***	4,1%***	2,0%***	1,2%***
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	0,9%***	1,3%***	1,1%***	1,2%***	0,3%***
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	-0,5%***	-1,4%***	-1,8%***	-1,4%***	-0,1%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0,9%***	0,3%**	-0,7%***	1,7%***	-0,3%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,5%***	0,5%***	0,5%**	0,5%***	-0,7%***
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	0,3%***	0,3%***	0,1%	0,4%***	-0,1%***
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	0,0%*	0,0%**	0,1%*	0,0%***	0,1%***
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	0,1%*	0,1%	0,0%	-0,1%***	-0,1%*
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,0%	-0,4%***	-0,5%***	0,1%***	0,0%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-0,3%***	-0,5%***	-0,5%***	-0,1%***	-0,2%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0%	0%	0%	0%	0%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0%	0%	0%	0%	0%
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	0,5%***	0,9%***	2,1%***	0,9%***	0,4%***
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	0,2%**	1,8%***	5,1%***	2,2%***	1,2%***

	Εργασία	Μετανάσκτης	Εντοπιότητα
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	4,5%***	-0,3%	22,6%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,7%***	0,2%	-6,9%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-0,3%**	-0,6%***	-3,5%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-2,0%***	-7,2%***	-0,1%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	-1,7%***	-1,0%***	-11,7%***
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	-0,3%***	0,2%**	-1,4%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-2,0%***	0,7%***	-6,8%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	0,0%	-0,1%	-6,5%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	-1,3%***	0,1%	-6,3%***
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	0,9%***	1,4%***	4,9%***
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	0,1%	1,8%***	6,0%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0,7%***	1,8%***	7,2%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-0,1%	-0,1%	0,6%***
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	0,0%	-0,1%***	1,6%***
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	0,1%***	0,1%	0,3%***
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	0,1%***	0,1%	0,5%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,4%***	1,0%***	-2,4%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-0,2%***	0,2%**	-1,5%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0%	0%	0%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0%	0%	0%
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	-0,1%**	0,0%***	-1,2%***
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	-0,7%***	-0,4%***	4,0%***

	Εγγραφή 2014	Εγγραφή 2013	Βάση του 10	Ηλικία
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	-3,9%***	-3,3%***	-1,8%***	2,6%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,6%***	0,7%***	0,6%***	0,5%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2,1%***	1,8%***	0,2%***	-1,1%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-3,9%***	-2,5%***	-1,5%***	9,9%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	-0,2%**	-0,3%***	-0,1%**	1,9%***
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	0,4%***	0,4%***	0,1%***	0,8%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	0,0%	0,0%	0,5%***	-5,7%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	0,7%***	0,4%***	0,5%***	-0,9%**
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	2,0%***	1,5%***	-0,1%	-8,8%***
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	-0,1%*	0,0%	0,0%	-5,4%***
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	-0,3%***	-0,3%***	0,0%	0,9%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	-0,1%	-0,2%**	-0,1%**	-5,0%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,5%***	0,5%***	0,4%***	-0,3%
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	0,5%***	0,3%***	0,0%	-0,8%**

	Εγγραφή 2014	Εγγραφή 2013	Βάση του 10	Ηλικία
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	0,1%***	0,1%***	0,0%*	0,6%***
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	0,4%***	0,4%***	0,0%	-0,1%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	1,0%***	0,9%***	0,6%***	0,6%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,3%***	0,4%***	0,6%***	1,5%***
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0%	0%	0%	0%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0%	0%	0%	0%
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	0,3%***	0,3%***	0,0%	-0,5%***
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	-0,3%***	-0,5%***	-0,2%***	-5,2%***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Η ανάλυση παλινδρόμησης για την επίδραση των παραπάνω κοινωνικών χαρακτηριστικών στην πιθανότητα φοίτησης αναδεικνύει ότι το υψηλό και πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό υπόβαθρο των φοιτητών αυξάνει σημαντικά την πιθανότητα φοίτησης στο ΕΜΠ (+1,8% και +5,1% αντίστοιχα - Πίνακας 5.92), στο ΑΠΘ (+4,3% και +5,1%), στο Πανεπιστήμιο Πατρών (+2,8% και +4,1%) και στο Πολυτεχνείο Κρήτης (+0,9% και +2,1%). Ιδιαίτερα υψηλή επίδραση στη πιθανότητα φοίτησης στο ΕΚΠΑ έχει επίσης η εντοπιότητα (+22,6%) και η εργασία κατά τη διάρκεια της εγγραφής στο ίδρυμα (+4,5%). Η εντοπιότητα επιδρά θετικά στην πιθανότητα φοίτησης και στο ΟΠΑ (4,9%), στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (6,0%), στο Πανεπιστήμιο Πειραιά (7,2%) και στο ΕΜΠ (4,0%). Ως εκ τούτου, η εντοπιότητα έχει την μεγαλύτερη επίδραση στα πανεπιστημιακά ιδρύματα της Αθήνας και του Πειραιά.

5.5.2 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

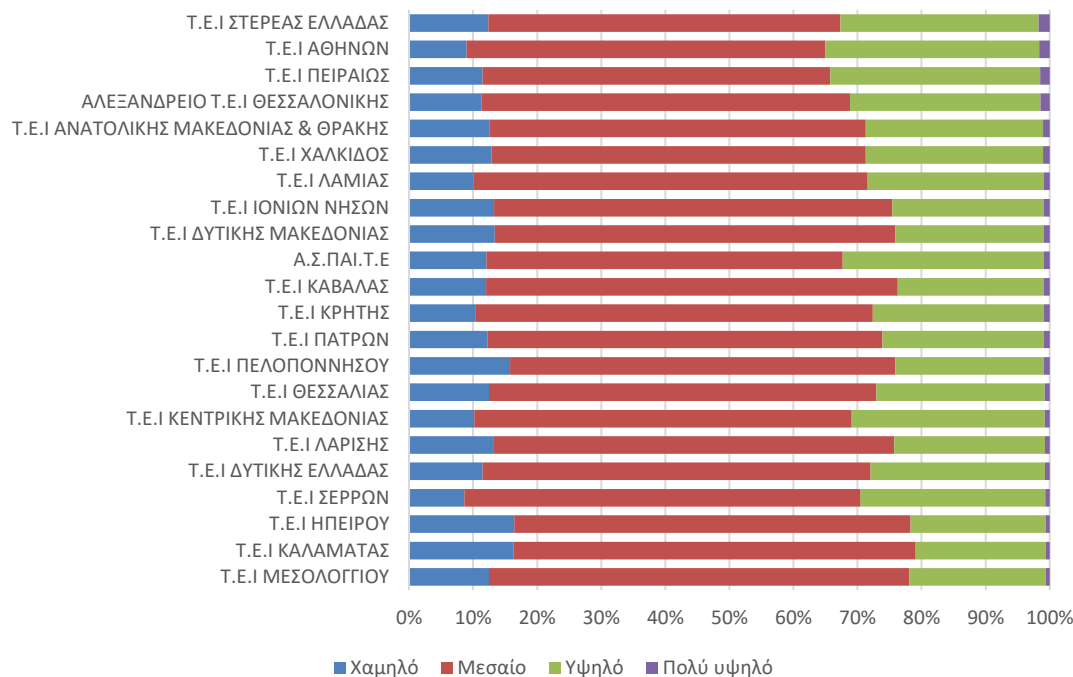
Λιγότερο εμφανείς είναι οι διαφορές στα κοινωνικά χαρακτηριστικά μεταξύ των ιδρυμάτων τεχνολογικής εκπαίδευσης, σε σύγκριση με τα πανεπιστήμια. Σε μεγάλο βαθμό, η μεγαλύτερη ομοιογένεια στα ΤΕΙ οφείλεται στο μικρότερο βαθμό εξειδίκευσής τους, καθώς τα περισσότερα ΤΕΙ προσφέρουν ευρύ φάσμα προγραμμάτων που καλύπτουν τα περισσότερα πεδία τεχνολογικών σπουδών. Επιπλέον, πολύ μικρότερες είναι οι διαφορές μεταξύ των ΤΕΙ και ως προς την εκπαιδευτική παράδοση κάθε ιδρύματος, και επομένως και ως προς την αντίληψη στην κοινωνία για το εκπαιδευτικό κύρος κάθε ιδρύματος.

Ως προς το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων, τέσσερα ΤΕΙ έχουν στατιστικά σημαντικά υψηλότερο ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από το ανώτατο κοινωνικό-μορφωτικό στρώμα – τα ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδος (1,8% κατά μέσο όρο την περίοδο 2001-2014, +0,7 π.μ. σε σχέση με τον μ.ό. των υπόλοιπων ιδρυμάτων), Αθήνας (1,7%, +0,7 π.μ.), Πειραιά (1,5%, +0,5 π.μ.) και Θεσσαλονίκης (1,4%, +0,5 π.μ. - Διάγραμμα 5.47 και Πίνακας 5.93). Καθώς τρία από αυτά τα τέσσερα ιδρύματα εδρεύουν στα δυο μεγαλύτερα αστικά κέντρα της χώρας (Λεκανοπέδιο Αττικής και Θεσσαλονίκη), είναι εύλογο να υποθέσουμε ότι η παραπάνω σχετικά μικρή διαφορά ως προς το κοινωνικό-μορφωτικό προφίλ των φοιτητών οφείλεται κυρίως στο γεωγραφικό παράγοντα.

Σχετικά υψηλό ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων καταγράφουν επίσης η Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΑΣΠΑΙΤΕ – 31,4%, +4,9 π.μ. σε σχέση με τον μ.ό.) και τα ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας (30,2%, +3,6 π.μ.) και Σερρών (28,8%, +2,3 π.μ.). Στο μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, τα υψηλότερα ποσοστά φοιτητών παρατηρούνται στα ΤΕΙ Μεσολογγίου (65,6%, +5,4 π.μ.), Καβάλας (64,2%, +4,0 π.μ.) και Λαρίσης (62,6%, +2,4 π.μ.). Διαφέρει η κατάταξη ως προς το ποσοστό φοιτητών με χαμηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, όπου προηγούνται τα ΤΕΙ

Ηπείρου (16,4%, +4,8 π.μ.), Καλαμάτας (16,3%, +4,5 π.μ.) και Πελοποννήσου (15,8%, +3,8 π.μ.). Η διαφορά στην κατάταξη με βάση το χαμηλό και το μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο είναι ενδεικτική για τη σχετικά ασθενή σχέση του συγκεκριμένου κοινωνικού παράγοντα με την επιλογή φοίτησης μεταξύ των διαφορετικών ΤΕΙ.

Διάγραμμα 5.47: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, μ.ό. 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Η διαχρονική σύγκριση των διαφορών στα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών ΤΕΙ δυσχεραίνεται από τις εκτεταμένες συγχωνεύσεις ιδρυμάτων που πραγματοποιήθηκαν με το σχέδιο «Αθηνά» το 2013. Ανάμεσα στα ΤΕΙ που δεν μεταβλήθηκαν με το σχέδιο, παρατηρούνται μικρές και συχνά στατιστικά ασήμαντες διαφορές ως προς το ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από τα ανώτατα κοινωνικό-μορφωτικά στρώματα μεταξύ των ΤΕΙ Αθήνας, Πειραιά και Θεσσαλονίκης, από τη μια πλευρά, και των υπόλοιπων ιδρυμάτων, από την άλλη (Πίνακας 5.94). Αυτό το αποτέλεσμα περαιτέρω αναδεικνύει τη σχετικά μικρή επίδραση αυτού του παράγοντα στην επιλογή φοίτησης μεταξύ των ΤΕΙ.

Στατιστικά σημαντικά υψηλότερο ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων παρατηρείται στα ΤΕΙ Αθήνας και Θεσσαλονίκης (Πίνακας 5.95 και Πίνακας 5.96). Συγκεκριμένα, το 2014 στο ΤΕΙ Αθήνας το 4,0% των πρωτοετών φοιτητών προήλθαν από ιδιωτικά σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (από 6,0% το 2010 και 6,4% το 2001). Αντίστοιχα, στο Αλεξάνδρειο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, το ποσοστό αυτό υπολογίζεται σε 4,0% το 2014 (από 4,5% το 2010 και 4,9% το 2001). Η διαφορά σε σχέση με το υπόλοιπο δείγμα φοιτητών ΤΕΙ υποχωρεί κατά τη διάρκεια της κρίσης στο ΤΕΙ Αθηνών (από 2,5 π.μ. το 2010 σε 1,4 π.μ. το 2014), ενώ στο Αλεξάνδρειο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης φαίνεται να ακολουθεί ανοδική τάση με υψηλές διακυμάνσεις (από 0,9 π.μ. το 2010 σε 1,6 π.μ. το 2012 και 1,3 π.μ. το 2014, αλλά και 0,3 π.μ. το 2013). Ενδιαφέρον έχει επίσης το γεγονός ότι στο ΤΕΙ Πειραιά, το τρίτο από τα μεγάλα κεντρικά ιδρύματα, το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων ήταν σημαντικά υψηλότερο

έως την έναρξη της κρίσης (+2,8 π.μ. το 2001 και +2,1 π.μ. το 2010), αλλά κατά τη διάρκεια της κρίσης ήρθε στα ίδια επίπεδα με τα ΤΕΙ της περιφέρειας.

Πίνακας 5.93: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, μ.ό. 2001-2014

	Χαμηλό	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ υψηλό
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,42	-5,54 ***	4,37 ***	0,74 ***
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	-3,36 ***	-5,02 ***	7,65 ***	0,73 ***
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	-0,52 **	-6,43 ***	6,46 ***	0,49 ***
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-0,7 ***	-3,23 ***	3,48 ***	0,45 ***
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0,6	-1,74 *	1,12	0,03
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	0,98 ***	-2,14 ***	1,17 ***	-0,01
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	-1,99 ***	1,14 ***	0,93 **	-0,09
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	1,35 ***	1,71 ***	-2,98 ***	-0,09
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1,56 ***	2,28 ***	-3,75 ***	-0,09
ΑΣΠΑΙΤΕ	0,12	-4,9 ***	4,87 ***	-0,09
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	0,1	3,98 ***	-3,96 ***	-0,11
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	-1,67 ***	1,65 ***	0,18	-0,16 ***
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	0,35 *	1,26 ***	-1,45 ***	-0,17 ***
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	3,84 ***	-0,36	-3,33 ***	-0,16
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,53	0,03	-0,32	-0,24
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-1,8 **	-1,53	3,59 ***	-0,26
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	1,28 ***	2,38 ***	-3,34 ***	-0,32 ***
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-0,49	0,12	0,67	-0,3 *
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	-3,5 ***	1,5 ***	2,32 ***	-0,32 ***
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	4,79 ***	1,49 ***	-5,9 ***	-0,39 ***
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	4,54 ***	2,35 ***	-6,49 ***	-0,4 ***
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	0,56 **	5,35 ***	-5,49 ***	-0,41 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.94: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων ανά ΤΕΙ, 2001-2014

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-	-0,12	-0,55 *	-0,29	-0,18	1,35 **
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-0,16	1,01 ***	0,81 ***	0,26	1,69 ***	0,95 ***
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,19 ***	0,65 **	-0,16	0,81 **	-0,51	0,72 *
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	0,03	0,97 ***	1,05 ***	0,84 ***	0,55 **	0,51 **
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	0,61 *	0,31
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-1,03 **	-0,07
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	-0,29	0,10	-0,11	-0,28	-0,14	-0,13
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-0,31 *	-0,36 **	-0,07	0,10	-0,48	-0,25
ΑΣΠΑΙΤΕ	-0,42	0,07	-0,70	0,04	-0,20	-0,30
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-	-	-	-0,90 **	-0,36
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-0,99 ***	-0,43
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	-	-	-	-	-0,17	-0,46
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	-0,61 ***	-0,58 ***	-0,15	-0,23	-0,41	-0,56
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-	-	-	-	-0,21	-0,96 ***
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	-0,32	-0,45 *	-0,29	0,62 *	-	-
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	0,51 **	-0,34	-0,25	-0,12	-	-
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	0,00	-0,43 *	0,81 ***	-0,12	-	-
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	-0,37	0,08	-0,68 ***	-0,19	-	-
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	1,03 ***	-0,65 ***	-0,32	-0,29	-	-
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	-0,69 ***	0,20	-0,29	-0,30	-	-
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	0,04	-0,66 ***	-0,10	-0,48 *	-	-
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	0,50 **	-0,06	-0,09	-0,55 **	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πολύ σημαντικότερες είναι οι διαφορές μεταξύ των ΤΕΙ ως προς την εντοπιότητα των φοιτητών τους. Και σε αυτή την περίπτωση, η διαφοροποίηση έχει καθαρά γεωγραφικό χαρακτήρα, καθώς το υψηλότερο ποσοστό φοιτητών από περιφερειακή ενότητα καταγράφονται στα ιδρύματα της Αττικής και της Θεσσαλονίκης.

Αναλυτικότερα, το 2014 το 80,3% των φοιτητών του ΤΕΙ Πειραιά προήλθε από σχολεία της Αττικής (από 80,2% το 2010 και 77,9% το 2001 - Πίνακας 5.97). Υψηλότερη του μέσου όρου εντοπιότητα καταγράφεται και στο ΤΕΙ Αθήνας (71,2% το 2014, κατά 52,0 π.μ. υψηλότερα σε σχέση με τον μ.ό. των υπόλοιπων ιδρυμάτων - Πίνακας 5.98), στην ΑΣΠΑΙΤΕ (62,8%, +37,2 π.μ.) και στο Αλεξάνδρειο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης (42,8%, +18,2 π.μ.). Στην αντίθετη πλευρά, το χαμηλότερο ποσοστό φοιτητών από την ίδια περιφερειακή ενότητα καταγράφεται το 2014 στα τμήματα των ΤΕΙ Ιονίων Νήσων (μόλις 0,8%), Στερεάς Ελλάδας (3,8%) και Ηπείρου (4,7%).

Κατά τη διάρκεια της κρίσης, στα 8 ΤΕΙ που παρέμειναν με την ίδια ταυτότητα σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο, αύξηση της εντοπιότητας (με αξιοσημείωτες διακυμάνσεις) καταγράφεται στην ΑΣΠΑΙΤΕ (κατά 9,7 π.μ., από 53,1% το 2010), στο Αλεξάνδρειο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης (κατά 5,8 π.μ., από 37,0%) και στο ΤΕΙ Κρήτης (κατά 3 π.μ., από 20,2%). Αντίθετα, η εντοπιότητα μειώνεται (με διακυμάνσεις) στα ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας (-2,3 π.μ., από 8,9%), Ιονίων Νήσων (-1,9 π.μ., από 2,7%) και Ηπείρου (-1,1 π.μ., από 5,8%).

Πίνακας 5.95: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου ανά ΤΕΙ, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	6,4%	6,1%	6,0%	4,8%	4,9%	4,0%	4,0%
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	4,9%	4,4%	4,5%	4,0%	4,7%	3,3%	4,0%
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-	3,8%	2,7%	3,5%	2,8%	3,3%	2,6%
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	-	-	-	-	-	2,8%	2,6%
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-	-	-	-	-	2,5%	2,6%
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-	-	-	-	4,0%	2,6%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-	2,8%	2,6%
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-	2,9%	2,5%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	3,9%	2,4%	2,6%	2,1%	2,4%	2,8%	2,5%
ΑΣΠΑΙΤΕ	2,2%	1,7%	2,4%	1,6%	0,9%	2,0%	2,3%
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-	3,0%	2,3%
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	7,0%	6,2%	5,7%	4,9%	3,5%	2,8%	2,2%
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	3,7%	2,3%	2,0%	3,4%	2,5%	1,9%	2,1%
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	2,7%	2,8%	3,6%	2,3%	2,8%	2,9%	2,1%
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	2,9%	3,3%	3,1%	2,4%	2,4%	-	-
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	2,9%	2,9%	2,6%	3,8%	3,1%	-	-
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	3,7%	3,1%	3,5%	6,7%	3,5%	-	-
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	3,4%	3,4%	3,1%	3,2%	2,3%	-	-
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	3,4%	2,7%	3,3%	1,9%	2,8%	-	-
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	5,2%	4,5%	4,5%	3,6%	3,1%	-	-
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	4,0%	3,8%	4,4%	4,4%	3,8%	-	-
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	5,8%	4,9%	5,0%	3,2%	3,6%	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημαντικές είναι και οι διαφοροποιήσεις ως προς το φύλο των φοιτητών, παρά τη σχετική ομοιογένεια των ιδρυμάτων. Το 2014, το υψηλότερο ποσοστό ανδρών καταγράφεται στο ΑΣΠΑΙΤΕ (73,1% - Πίνακας 5.99) και στο ΤΕΙ Πειραιά (72,3%). Ακολουθούν τα ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας (63,3%), Δυτικής Μακεδονίας (62,8%) και Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης (60,6%). Από την άλλη πλευρά, το χαμηλότερο ποσοστό ανδρών παρατηρείται στα ΤΕΙ

Αθήνας (36,1%, 20,3 π.μ. χαμηλότερα του μέσου όρου των υπόλοιπων ιδρυμάτων - Πίνακας 5.100) και Ηπείρου (40,0%, -14,4 π.μ.).

Πίνακας 5.96: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	2,36 ***	2,65 ***	2,54 ***	1,83 ***	1,06 ***	1,39 ***
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	0,67 *	0,66 *	0,94 **	1,61 ***	0,30	1,31 ***
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-	0,01	-0,94 *	-0,54	0,26	-0,17
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	-	-	-	-	-0,29	-0,19
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-	-	-	-	-0,65	-0,22
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-	-	-	1,01 *	-0,22
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-0,34	-0,24
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-0,23	-0,33
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-0,53	-1,49 ***	-1,23 ***	-0,94 **	-0,32	-0,34
ΑΣΠΑΙΤΕ	-2,14 *	-2,13 **	-1,27	-2,41 ***	-1,05	-0,50
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-0,07	-0,52
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	2,84 ***	2,49 ***	2,12 ***	0,22	-0,27	-0,62
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	-0,66	-1,60 ***	-1,74 ***	-0,85 *	-1,18 *	-0,71
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	-1,77 ***	-1,03 ***	-0,01	-0,58	-0,14	-0,79 *
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	-1,52 ***	-0,54	-0,61	-0,97 **	-	-
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	-1,48 ***	-0,90 *	-1,13 **	-0,14	-	-
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	-0,62	-0,65	-0,17	0,26	-	-
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	-1,08 ***	-0,36	-0,67 **	-1,01 **	-	-
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	-0,96 *	-1,15 **	-0,42	-0,48	-	-
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	0,96 **	0,76 *	0,89 **	-0,15	-	-
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	-0,36	0,05	0,79 *	0,54	-	-
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	1,52 ***	1,18 **	1,41 ***	0,32	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.97: Εντοπιότητα ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	77,9%	76,9%	80,2%	82,0%	78,3%	83,4%	80,3%
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	67,8%	71,3%	71,7%	76,3%	75,1%	75,0%	71,2%
ΑΣΠΑΙΤΕ	42,5%	40,3%	53,1%	45,6%	49,7%	61,8%	62,8%
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	32,2%	38,2%	37,0%	44,1%	45,5%	45,0%	42,8%
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	17,8%	21,3%	20,2%	25,3%	24,0%	23,7%	23,2%
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-	-	-	-	-	15,7%	16,9%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-	18,7%	13,1%
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-	-	-	-	14,1%	10,9%
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	-	-	-	-	-	10,4%	9,8%
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-	15,5%	8,5%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5,0%	6,2%	8,9%	10,3%	10,1%	8,5%	6,6%
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	5,9%	7,9%	5,8%	7,0%	8,2%	6,4%	4,7%
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-	5,9%	3,8%
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-	1,6%	2,7%	3,5%	4,5%	2,4%	0,8%
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	5,8%	7,0%	9,1%	10,3%	10,9%	-	-
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	6,4%	11,1%	12,4%	14,0%	19,4%	-	-
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	4,4%	5,2%	6,9%	0,5%	9,9%	-	-
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	9,6%	11,6%	13,1%	18,0%	19,7%	-	-
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	6,4%	9,0%	10,9%	10,6%	10,6%	-	-
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	13,8%	15,2%	16,2%	21,7%	21,5%	-	-
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	9,4%	9,8%	11,9%	13,7%	12,6%	-	-
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	2,7%	3,6%	3,3%	7,5%	4,2%	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.98: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την εντοπιότητα ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	58,41 ***	56,76 ***	62,66 ***	54,60 ***	56,62 ***
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	52,52 ***	55,17 ***	55,71 ***	51,42 ***	52,00 ***
ΑΣΠΑΙΤΕ	20,65 ***	18,21 ***	33,69 ***	30,39 ***	37,15 ***
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	11,27 ***	17,54 ***	18,63 ***	14,76 ***	18,23 ***
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	-4,74 ***	-1,08	0,52	-9,01 ***	-3,43 ***
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-	-	-	-17,56 ***	-10,38 ***
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-14,71 ***	-14,68 ***
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-	-	-18,80 ***	-16,27 ***
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	-	-	-	-23,00 ***	-17,66 ***
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-17,13 ***	-18,60 ***
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-19,00 ***	-17,92 ***	-12,22 ***	-25,69 ***	-21,81 ***
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	-17,48 ***	-15,36 ***	-15,02 ***	-26,63 ***	-22,77 ***
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-28,34 ***	-24,79 ***
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-	-21,21 ***	-17,72 ***	-30,21 ***	-26,20 ***
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	-17,29 ***	-16,22 ***	-11,53 ***	-	-
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	-16,34 ***	-11,72 ***	-7,71 ***	-	-
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	-18,49 ***	-17,88 ***	-13,39 ***	-	-
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	-13,89 ***	-11,88 ***	-7,40 ***	-	-
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	-16,50 ***	-13,97 ***	-9,28 ***	-	-
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	-8,85 ***	-7,70 ***	-3,83 ***	-	-
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	-13,31 ***	-13,04 ***	-8,25 ***	-	-
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	-20,28 ***	-19,64 ***	-17,41 ***	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.99: Ποσοστό ανδρών ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
ΑΣΠΑΙΤΕ	75,1%	68,9%	74,7%	73,1%	73,2%	71,7%	73,1%
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	70,8%	64,6%	72,7%	69,8%	73,0%	71,8%	72,3%
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-	61,8%	63,3%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	54,7%	52,4%	61,9%	57,1%	61,8%	61,9%	62,8%
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	-	-	-	-	-	60,7%	60,6%
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	54,6%	48,5%	51,9%	50,5%	51,9%	54,2%	59,2%
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-	-	-	-	59,4%	56,6%
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-	-	-	-	-	53,0%	55,1%
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-	50,6%	53,2%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-	53,1%	51,3%
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-	42,7%	51,8%	37,2%	45,4%	52,3%	46,9%
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	46,3%	42,1%	48,0%	46,5%	47,5%	46,7%	46,0%
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	40,2%	38,4%	37,0%	30,9%	38,7%	36,4%	40,0%
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	39,5%	38,0%	34,7%	34,1%	33,8%	37,2%	36,1%
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	59,7%	54,0%	64,5%	59,6%	62,4%	-	-
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	48,4%	42,9%	50,3%	39,9%	51,5%	-	-
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	54,8%	56,9%	63,2%	43,3%	61,3%	-	-
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	54,2%	50,4%	56,0%	47,1%	53,0%	-	-
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	54,3%	53,3%	61,9%	55,9%	56,9%	-	-
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	46,8%	43,5%	45,2%	44,7%	45,9%	-	-
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	61,3%	57,8%	59,7%	58,7%	61,2%	-	-
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	67,5%	66,8%	68,3%	68,9%	74,0%	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Ός προς την ηλικία, η σύγκριση μεταξύ των ΤΕΙ δυσχεραίνεται από το γεγονός ότι η περίοδος κατά την οποία λειτουργούν αρκετά από τα ιδρύματα διαφέρει λόγω της εφαρμογής του σχεδίου «Αθηνά». Έτσι, τα ιδρύματα που προέκυψαν το 2013 με τη συγχώνευση άλλων ΤΕΙ, όπως τα ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας, Θεσσαλίας και Πελοποννήσου εμφανίζουν τα υψηλότερα ποσοστά δεκαοκτάχρονων φοιτητών (Διάγραμμα 5.48 και

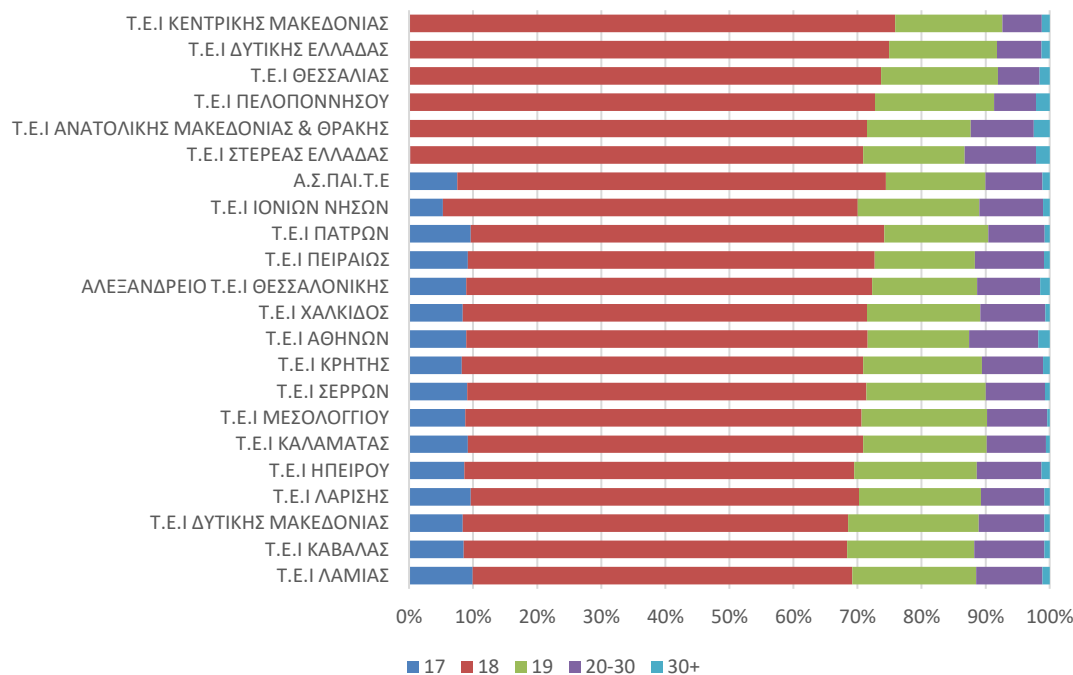
Πίνακας 5.101), αλλά αυτό το αποτέλεσμα οφείλεται στο γεγονός ότι τα συγκεκριμένα ιδρύματα δεν ήταν σε λειτουργία τα έτη όταν υπήρχε ακόμα υψηλό ποσοστό αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ηλικίας 17 ετών.

Πίνακας 5.100: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό ανδρών ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
ΑΣΠΑΙΤΕ	23,39 ***	20,16 ***	20,31 ***	19,35 ***	19,9 ***
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	19,67 ***	16,32 ***	18,77 ***	20,28 ***	19,56 ***
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	9,94 ***	10,68 ***
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	3,06 ***	3,84 ***	8,28 ***	10,11 ***	10,22 ***
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	-	-	-	8,51 ***	7,48 ***
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	2,82 ***	-0,51	-2,91 ***	1,68	6,09 ***
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-	-	7,01 ***	3,14 **
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-	-	-	0,28	1,69
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-2,16	-0,39
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	0,44	-2,52 **
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-	-6,39 ***	-2,91 **	-0,46	-6,88 ***
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-6,33 ***	-7,58 ***	-7,11 ***	-6,83 ***	-8,37 ***
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	-12,74 ***	-11,23 ***	-18,86 ***	-17,05 ***	-14,38 ***
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	-14,34 ***	-12,33 ***	-21,32 ***	-18,48 ***	-20,31 ***
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	8,19 ***	5,42 ***	10,70 ***	-	-
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	-3,73 ***	-6,30 ***	-4,48 ***	-	-
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	2,89 **	8,29 ***	9,05 ***	-	-
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	2,48 ***	1,61 *	1,66 *	-	-
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	2,43 *	4,56 ***	7,71 ***	-	-
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	-5,55 ***	-5,93 ***	-10,09 ***	-	-
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	9,77 ***	9,25 ***	5,37 ***	-	-
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	16,20 ***	18,83 ***	14,51 ***	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Διάγραμμα 5.48: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, μ.ό. 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.101: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την ηλικία ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, μ.ο. 2001-2014

	17	18	19	20-30	30+
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-8.35 ***	13.19 ***	-1.22	-3.78 ***	0.16
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-8.48 ***	12.42 ***	-1.2 *	-2.93 ***	0.19
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-8.46 ***	11.1 ***	0.29	-3.46 ***	0.53 ***
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-8.37 ***	10.04 ***	0.61	-3.32 ***	1.04 ***
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	-8.43 ***	8.86 ***	-1.81 **	-0.05	1.42 ***
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-8.32 ***	8.13 ***	-2.12 ***	1.25 **	1.07 ***
Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε	-0.94 **	4.36 ***	-2.49 ***	-1 **	0.07
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-3.23 ***	2.19 ***	1 **	0.06	-0.03
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	1.28 ***	2.08 ***	-1.86 ***	-1.18 ***	-0.32 ***
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0.79 ***	0.93 **	-2.47 ***	0.98 ***	-0.23 ***
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	0.54 ***	0.81 ***	-1.77 ***	-0.04	0.46 ***
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	-0.07	0.54	-0.33	0.25	-0.39 ***
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	0.53 ***	0.07	-2.43 ***	1.03 ***	0.8 ***
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	-0.24	0.04	0.6 ***	-0.34 **	-0.06
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	0.64 ***	-0.3	0.66 **	-0.63 ***	-0.38 ***
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	0.37	-0.8 **	1.69 ***	-0.55 **	-0.71 ***
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	0.77 ***	-0.93 **	1.33 ***	-0.65 **	-0.52 ***
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	0.21	-1.88 ***	1.21 ***	0.26	0.21 ***
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	1.3 ***	-2.18 ***	1.16 ***	-0.01	-0.27 ***
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-0.07	-2.72 ***	2.68 ***	0.38 **	-0.27 ***
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	0.09	-2.89 ***	1.95 ***	1.1 ***	-0.25 ***
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	1.57 ***	-3.5 ***	1.37 ***	0.52 **	0.04

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.102: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών στους δεκαοκτάχρονους φοιτητές ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-	-	-	5.15 ***	1.29
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	3.69 ***	1.13
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-	-	-	-	0.78	1.11
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-1.13	0.67
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	-	-	-	-	0.64	-3.27 ***
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-1.49	-2.93 ***
Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε	-1.75	5.92 **	2.68	3.99 *	-4.57 *	1.08
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0.0%	-1.14	1.31	-5.05 ***	2.72	-2.57
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	2.5 **	2.39 **	0.89	1.81 *	-	-
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	-1.61	-0.76	0.67	0.5	-2.34 *	-6.9 ***
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-1.18	1.97 **	0.57	2.33 ***	-1.19	3.9 ***
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	-0.24	-0.39	-2.02 *	0.2	-	-
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	-0.92	-0.16	1.37	1.03	-1.74 **	0.33
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	0.01	0.88	-1.09	-1.67 *	-0.77	1.29
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	0.81	1.64	-2.21 **	2.1 *	-	-
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	2.51 **	2.62 **	1.72	-1.21	-	-
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	1.51	2.32 *	2.88 **	-0.37	-	-
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	-1.07	-0.87	1.51	-3.37 ***	1.51	-0.09
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	-0.76	-1.25	-0.01	1.59	-	-
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-0.15	-3.63 ***	0.25	-1.64 *	0.02	0.49
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	2.53 **	-1.54	-2.96 ***	-1.23	-	-
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	-0.82	-1.75	-2.52 **	-0.82	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Μεταξύ των ιδρυμάτων που λειτουργούσαν σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο, παρατηρείται υψηλή μεταβλητότητα ως προς το ποσοστό των δεκαοκτάχρονων πρωτοετών φοιτητών. Το 2014, το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στο Αλεξάνδρειο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης (75,6%, κατά 3,9 π.μ. υψηλότερα σε σχέση με τον μέσο όρο των υπόλοιπων ιδρυμάτων) και το χαμηλότερο στο ΤΕΙ Πειραιώς (65,5%, κατά 6,9 π.μ. κάτω από τον μέσο όρο των υπόλοιπων ιδρυμάτων - Πίνακας 5.102).

Πίνακας 5.103: Ποσοστό μεταναστών ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	2,7%	5,9%	8,6%	8,1%	7,1%	7,2%	7,4%
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	2,9%	6,7%	9,2%	7,4%	5,5%	7,0%	7,2%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-	5,0%	5,2%
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-	6,3%	5,2%
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-	6,3%	4,8%
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-	2,9%	4,0%	4,1%	5,0%	2,6%	4,5%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,8%	1,8%	4,1%	4,2%	3,9%	3,1%	4,1%
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-	-	-	-	4,5%	4,0%
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-	-	-	-	-	4,6%	4,0%
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	-	-	-	-	-	4,6%	3,7%
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1,4%	2,1%	5,6%	3,8%	2,8%	4,2%	3,6%
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	0,6%	3,3%	4,4%	3,6%	4,8%	4,1%	3,5%
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	1,0%	2,4%	3,9%	4,4%	3,9%	4,2%	3,4%
ΑΣΠΑΙΤΕ	1,9%	2,5%	5,6%	3,5%	2,3%	3,5%	1,8%
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	1,1%	2,2%	3,4%	2,9%	14,5%	-	-
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	0,7%	3,0%	5,6%	4,7%	3,7%	-	-
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	1,3%	3,6%	7,3%	9,5%	5,7%	-	-
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	1,5%	2,7%	4,2%	3,5%	4,6%	-	-
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	1,7%	2,8%	5,1%	4,4%	5,0%	-	-
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	1,3%	3,9%	6,7%	5,5%	6,0%	-	-
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	0,5%	1,8%	3,0%	3,6%	2,8%	-	-
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	1,7%	6,0%	9,8%	7,6%	7,3%	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.104: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό μεταναστών ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	1,41 ***	2,94 ***	3,44 ***	1,89 ***	2,52 ***	3,11 ***
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,54 ***	3,50 ***	4,00 ***	0,03	2,02 ***	2,58 ***
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-0,19	0,60
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	1,18	0,48
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	1,33 **	0,09
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-	-0,43	-1,38 **	-0,42	-2,56 **	-0,17
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-0,68 ***	-1,67 ***	-1,43 ***	-1,70 ***	-2,26 ***	-0,72
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-	-	-	-0,63	-0,69
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-	-	-	-	-0,54	-0,77
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	-	-	-	-	-0,52	-1,10 *
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-0,05	-1,31 ***	0,30	-2,93 ***	-1,00 **	-1,20 **
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	-0,87 ***	-0,03	-1,02 **	-0,66	-1,04	-1,29 *
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	-0,43 *	-0,98 ***	-1,59 ***	-1,70 ***	-0,97 *	-1,41 ***
ΑΣΠΑΙΤΕ	0,51	-0,84	0,23	-3,21 ***	-1,65	-2,94 ***
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	-0,34	-1,24 ***	-2,15 ***	9,74 ***	-	-
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	-0,72 **	-0,30	0,22	-1,85 **	-	-
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	-0,13	0,30	2,01 ***	0,28	-	-
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	0,10	-0,69 **	-1,33 ***	-0,86	-	-
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	0,29	-0,56	-0,29	-0,45	-	-
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	-0,09	0,67 *	1,49 ***	0,59	-	-
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	-0,96 ***	-1,65 ***	-2,54 ***	-2,77 ***	-	-
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	0,25	2,83 ***	4,65 ***	1,98 ***	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Μικρότερη αλλά υπαρκτή διαφοροποίηση μεταξύ των ΤΕΙ παρατηρείται ως προς το ποσοστό αλλοδαπών φοιτητών αποφοίτων ημεδαπών σχολείων. Συγκεκριμένα, το υψηλότερο ποσοστό μεταναστών καταγράφεται το 2014 στα ΤΕΙ Αθήνας και Πειραιά (7,4% και 7,2% αντίστοιχα - Πίνακας 5.103). Η θετική διαφορά σε σχέση με τα υπόλοιπα ιδρύματα είναι

στατιστικά σημαντική τα περισσότερα έτη της ανάλυσης (Πίνακας 5.104). Χαμηλότερο είναι το ποσοστό μεταναστών στα ΤΕΙ Κρήτης (-1,4 π.μ. το 2014), Ηπείρου (-1,3 π.μ.) και Θεσσαλονίκης (-1,2 π.μ.), ενώ σημαντική πτώση κατά τη διάρκεια της κρίσης παρατηρείται στο ποσοστό μεταναστών στην ΑΣΠΑΙΤΕ (από 5,6% το 2010 σε 1,8% το 2014).

Πίνακας 5.105: Ποσοστό εργαζομένων ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	8,9%	13,0%	9,6%	7,8%	7,7%	8,2%	8,0%
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	11,4%	13,7%	12,2%	10,4%	9,3%	8,8%	7,4%
ΑΣΠΑΙΤΕ	8,8%	8,1%	7,7%	8,0%	6,6%	7,3%	6,5%
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-	5,5%	6,1%
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-	5,4%	5,6%
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-	5,0%	5,4%	5,7%	4,1%	5,0%	4,7%
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	-	-	-	-	-	3,2%	4,5%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-	4,2%	4,2%
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-	-	-	-	4,5%	4,2%
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-	-	-	-	-	3,8%	4,2%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5,3%	4,5%	3,8%	4,8%	4,0%	3,6%	4,1%
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	6,0%	8,8%	7,0%	5,7%	5,0%	4,5%	3,9%
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	2,9%	4,2%	3,8%	3,6%	5,1%	5,2%	3,6%
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	4,9%	6,8%	5,0%	5,3%	4,9%	5,9%	2,6%
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	4,4%	5,9%	4,9%	4,4%	4,4%	-	-
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	6,6%	6,9%	7,7%	9,0%	3,8%	-	-
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	5,0%	8,7%	6,2%	6,2%	3,6%	-	-
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	6,4%	8,9%	5,8%	8,8%	4,0%	-	-
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	3,9%	5,5%	5,7%	3,8%	3,1%	-	-
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	4,2%	4,8%	6,5%	6,8%	4,7%	-	-
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	2,7%	4,6%	3,8%	6,4%	3,5%	-	-
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	4,7%	9,7%	8,8%	4,8%	5,9%	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.106: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό εργαζομένων ανά ίδρυμα τεχνολογικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	3,60 ***	6,12 ***	3,80 ***	2,99 ***	3,26 ***	3,47 ***
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	5,97 ***	6,41 ***	6,35 ***	4,43 ***	3,55 ***	2,51 ***
ΑΣΠΑΙΤΕ	3,14 **	0,51	1,68	1,55	1,89	1,51
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	0,04	1,28 **
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-0,06	0,64
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-	-2,66 ***	-0,68	-1,02	-0,45	-0,26
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	-	-	-	-	-2,38 ***	-0,50
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-	-	-	-	-1,34 **	-0,81
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-	-	-	-	-0,95	-0,79
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	-	-	-	-	-1,80 ***	-0,90 *
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-0,50	-3,42 ***	-2,61 ***	-1,09 **	-2,02 ***	-0,92 *
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	0,27	1,42 ***	1,04 **	-0,01	-1,01 *	-1,18 **
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	-3,05 ***	-3,63 ***	-2,49 ***	0,04	-0,23	-1,48 **
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	-0,88 *	-0,86	-1,22 ***	-0,18	0,56	-2,61 ***
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	-1,46 ***	-1,73 ***	-1,23 **	-0,67	-	-
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	0,94	-0,72	1,71 ***	-1,34 *	-	-
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	-0,78	1,21 *	0,10	-1,50 **	-	-
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	0,69 *	1,49 ***	-0,30	-1,09 **	-	-
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	-1,91 ***	-2,19 ***	-0,37	-1,99 ***	-	-
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	-1,64 ***	-2,94 ***	0,49	-0,34	-	-
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	-3,23 ***	-3,06 ***	-2,40 ***	-1,61 ***	-	-
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	-1,09 *	2,28 ***	2,89 ***	0,90	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.107: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά τεχνολογικό ίδρυμα, 2001-2014

	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ Υψηλό	Άνδρας	Ιδιωτικό σχολείο
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	1,5%***	3,9%***	6,9%***	-5,5%***	2,6%***
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	1,5%***	1,5%***	0,2%	0,2%***	-2,2%***
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	0,0%	1,4%***	3,8%***	-2,3%***	1,0%***
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	0,1%	-0,1%	0,0%	0,4%	-0,3%
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-0,5%***	-1,4%***	-0,4%	1,5%***	-1,8%***
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	-0,1%	-0,3%	-0,6%	0,1%	-0,1%
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	0,0%	-0,1%	-0,2%	-0,4%	0,3%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	-0,4%***	-0,1%	0,1%	1,9%***	0,3%***
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	0,3%	0,5%	0,0%	0,4%	0,1%
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	-0,2%	-0,3%	-0,3%	-0,1%	-0,1%
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	0,0%	-0,2%	-0,2%	0,1%	-0,1%
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	-0,1%	-0,1%	-0,1%	0,6%	0,3%
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	0,1%	0,2%	0,1%	0,2%	-0,1%
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	-1,5%***	-2,1%***	-2,4%***	-3,3%***	-0,6%***
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,0%	-0,1%***	-0,1%	-0,4%***	0,0%
ΑΣΠΑΙΤΕ	-0,1%***	0,0%	-0,3%**	0,9%***	-0,6%***

	Εργασία	Μετανάστης	Εντοπιότητα
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	1,8%***	2,6%***	29,2%***
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	-1,3%***	-2,3%***	-1,7%***
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-1,2%***	-2,8%***	7,5%***
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	-0,2%	-0,1%	-1,0%
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0,0%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-1,6%***	-2,3%***	-7,9%***
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	0,4%	-0,3%	-1,2%
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,0%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	-0,1%	0,5%	-0,7%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,0%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0,8%***	1,1%***	11,5%***
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	-0,3%	-0,4%	-0,8%
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,0%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	0,2%	-0,1%	-0,5%
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,0%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	-0,1%	0,0%	-0,7%
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	0,3%	0,9%	-1,1%
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,0%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	0,2%	0,1%	-0,8%
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	-1,9%***	-0,9%***	-5,8%***
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-0,1%	0,0%	-1,9%***
ΑΣΠΑΙΤΕ	-0,1%**	-0,3%***	1,3%***

	Εγγραφή 2014	Εγγραφή 2013	Βάση του 10	Ηλικία
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	1,2%***	1,7%***	-0,2%**	-0,9%**
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	-0,5%*	-0,3%	0,6%***	1,7%***
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-0,6%***	1,0%***	-0,8%***	2,2%***
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	-2,5%	-2,3%	-0,1%	0,7%
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	15,4%	16,5%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,0%	-0,3%*	-3,1%***	2,6%***
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	-4,3%	-4,0%	0,2%	-0,4%
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	21,3%	20,5%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	-3,8%	-3,5%	0,5%	-1,0%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	23,0%	24,9%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0,0%	0,2%**	-0,1%***	-2,1%***
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	-2,2%	-2,1%	0,3%	0,2%
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	12,7%	13,8%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	-1,4%	-1,3%	-0,3%	-0,5%

	Εγγραφή 2014	Εγγραφή 2013	Βάση του 10	Ηλικία
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	10,8%	11,2%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	-1,8%	-1,7%	-0,1%	-0,4%
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	-1,8%	-1,7%	0,3%	-0,2%
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	17,5%	17,8%	0,0%	0,0%
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	-1,5%	-1,4%	0,1%	0,2%
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	-1,3%***	-2,0%***	-0,5%***	3,7%***
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,8%***	0,6%***	0,2%***	0,5%***
ΑΣΠΑΙΤΕ	0,6%***	0,4%***	0,5%***	-0,1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Παρόμοιες είναι οι διαφορές και ως προς το ποσοστό φοιτητών που εργάζονται κατά την εγγραφή τους στα ιδρύματα. Τα ΤΕΙ Αθήνας και Πειραιά έχουν το υψηλότερο ποσοστό εργαζόμενων πρωτοετών φοιτητών το 2014 (8,0% και 7,4% αντίστοιχα - Πίνακας 5.105). Υψηλότερο του μέσου όρου (αλλά με μειωμένη στατιστική σημαντικότητα της διαφοράς - Πίνακας 5.106) είναι το ποσοστό εργαζομένων στο ΑΣΠΑΙΤΕ (6,5%) και το ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας (6,1%).

Στην αντίθετη όψη, το χαμηλότερο ποσοστό εργαζομένων φοιτητών το 2014 καταγράφεται στα ΤΕΙ Κρήτης (2,6%), Ηπείρου (3,6%) και Θεσσαλονίκης (3,9%). Κατά τη διάρκεια της κρίσης, το ποσοστό εργαζόμενων φοιτητών μειώνεται στα περισσότερα ΤΕΙ, ωστόσο η μεγαλύτερη μείωση (κατά 4,8 π.μ., από 12,2% το 2010) παρατηρείται στο ΤΕΙ Πειραιά.

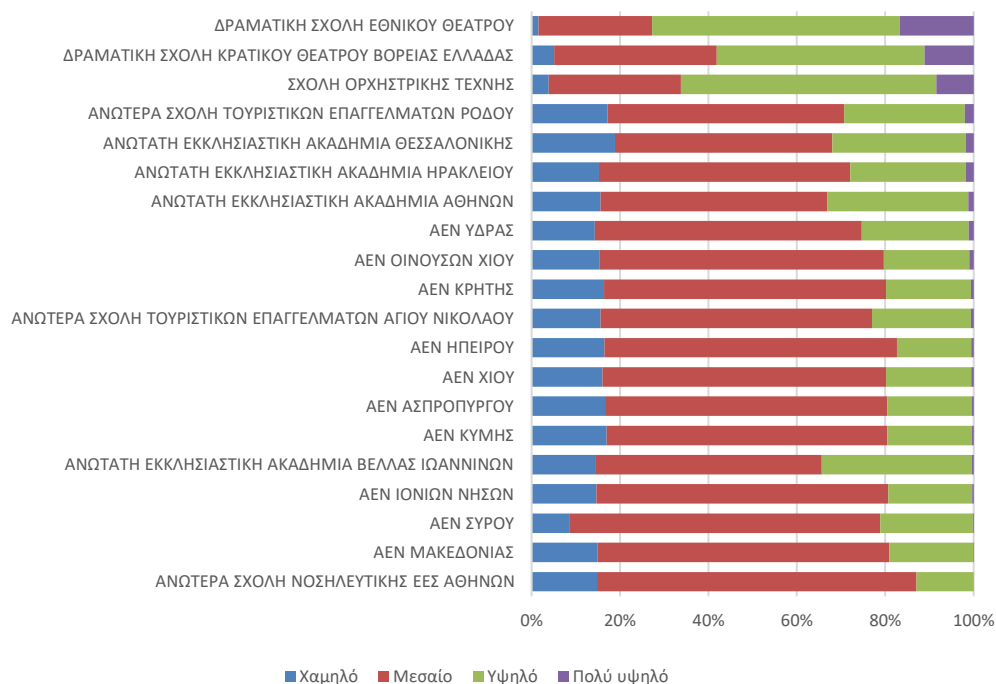
Από την ανάλυση παλινδρόμησης προκύπτει ότι το υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο των γονέων συνεισφέρει θετικά κυρίως στην πιθανότητα φοίτησης στο ΤΕΙ Αθήνας (αύξηση κατά 3,9%), με μικρότερες αλλά στατιστικά σημαντικές επιδράσεις στα ΤΕΙ Κρήτης (1,5%) και ΤΕΙ Θεσσαλονίκης (1,4%). Η θετική επιρροή του πολύ υψηλού επιπέδου περιορίζεται στα ΤΕΙ Αθήνας (6,9%) και Θεσσαλονίκης (3,8%). Επίσης, η συμβολή της εντοπιότητας έχει θετικό πρόσημο μόνο για τα ΤΕΙ Αθηνών (29,2%), Πειραιά (11,2%), Θεσσαλονίκης (7,2%) και ΑΣΠΑΙΤΕ (1,3%).

5.5.3 ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ

Στα λοιπές επαγγελματικές σχολές, τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών διαφοροποιούνται σημαντικά ανάλογα με το πεδίο σπουδών στο οποίο εξειδικεύεται το εκάστοτε ίδρυμα. Συγκεκριμένα, οι καλλιτεχνικές σχολές παρουσιάζουν με διαφορά τα υψηλότερα ποσοστά φοιτητών που προέρχονται από τα ανώτερα κοινωνικό-μορφωτικά στρώματα (Διάγραμμα 5.49). Στη Δραματική Σχολή Εθνικού Θεάτρου, το 16,7% των φοιτητών (κατά μέσο όρο την περίοδο 2001-2014) προήλθαν από οικογένειες με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο. Σε σύγκριση με τον μέσο όρο των υπόλοιπων ιδρυμάτων, το ποσοστό αυτό στη συγκεκριμένη σχολή είναι υψηλότερο κατά 15,9 π.μ. (Πίνακας 5.108).

Υψηλότερο ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από τα ανώτατα κοινωνικό-μορφωτικά στρώματα καταγράφεται επίσης στη Δραματική Σχολή του Κρατικού Θεάτρου Βόρειας Ελλάδας (11,1%, 10,3 π.μ. υψηλότερα από τον μ.ό. των υπόλοιπων σχολών) και στη Σχολή Ορχηστρικής Τέχνης (8,4%, +7,6 π.μ.). Κατά πολύ υψηλότερα ποσοστά στις τρεις σχολές καλλιτεχνικού προσανατολισμού καταγράφονται και ως προς το υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων (+34,6 π.μ., +25,4 π.μ. και +36,4 π.μ. αντίστοιχα για τις δυο δραματικές σχολές και τη Σχολή Ορχηστρικής Τέχνης).

Διάγραμμα 5.49: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ό. 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.108: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ό. 2001-2014

Ίδρυμα	Χαμηλό	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ υψηλό
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	-14,20 ***	-36,26 ***	34,57 ***	15,89 ***
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΘΒΕ	-10,56 ***	-25,17 ***	25,44 ***	10,29 ***
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	-11,82 ***	-32,15 ***	36,35 ***	7,62 ***
ΑΣΤΕ ΡΟΔΟΥ	1,58	-8,54 ***	5,77 ***	1,18 ***
ΑΕΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	3,36 ***	-13,17 ***	8,85 ***	0,96 ***
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	-0,44	-5,08 ***	4,61 ***	0,90 **
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	0,00	-11,09 ***	10,74 ***	0,35
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	-1,34	-1,46	2,58	0,23
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΩΝ ΧΙΟΥ	-0,31	2,65	-2,43	0,09
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	0,83	2,19 *	-2,77 ***	-0,25
ΑΣΤΕ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	-0,01	-0,40	0,67	-0,25
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	0,42	2,43	-2,53	-0,33
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	0,93	4,89 ***	-5,47 ***	-0,35
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	1,39	1,78	-2,69	-0,47
ΑΕΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-1,26	-10,84 ***	12,59 ***	-0,49
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-1,04	4,43 **	-2,86 *	-0,53
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	-7,29 ***	8,78 ***	-0,81	-0,68
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΕΣ ΑΘΗΝΩΝ	-0,82	10,52 ***	-8,81 ***	-0,89
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	1,28 **	2,81 ***	-3,60 ***	-0,50 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πολύ μικρότερες είναι οι διαφορές που παρατηρούνται ως προς το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων μεταξύ των υπόλοιπων ιδρυμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης. Ανάμεσα σε αυτά τα ιδρύματα, το υψηλότερο ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων παρατηρείται στις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες (ΑΕΑ) Βελλάς Ιωαννίνων (34,0%), Αθηνών (31,9%) και Θεσσαλονίκης (30,2%). Από την άλλη πλευρά,

υψηλότερο είναι το ποσοστό φοιτητών με μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων στην Ανωτέρα Σχολή Νοσηλευτικής του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού (72,2%), και στις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ) Σύρου (70,4%), Ηπείρους (66,2%) και Ιονίων Νήσων (66,0%).

Πίνακας 5.109: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2014
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	-0,63	-0,04	-1,76 **	2,86 ***
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	-0,93	-0,98	-1,43	1,83
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	-0,94	-0,98	-1,42	1,68
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	-0,97	0,34	2,36	1,41
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-0,96	3,79 *	-1,50	1,15
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	-0,96	1,16	2,26 **	0,86
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	-0,93	-0,99	-1,44	0,38
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	-0,94	-0,98	0,68	-0,14
ΑΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-1,04	-1,18	-0,97	-0,62
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	6,96 ***	11,60	11,17	-1,07
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	-0,93	1,64	-	-1,08
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΡΟΔΟΥ	1,11	0,76	1,58	-1,11
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-0,92	-0,97	-1,45	-1,12
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	-1,02	-0,65	0,21	-1,15
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ ΧΙΟΥ	-0,93	2,66	-1,43	-1,16
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	1,60	-1,03	1,77	-1,19
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	16,05 ***	8,19	-	-
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	-0,93	-0,97	7,00	-
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-0,94	2,21	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.110: Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	0,0%	0,0%	2,1%	1,5%	7,5%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	0,0%	0,0%	2,0%	4,5%	5,7%
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	10,0%	0,0%	-	13,5%	2,9%
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	5,3%	3,6%	3,3%	2,5%	2,9%
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	4,2%	6,5%	7,1%	0,0%	2,7%
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	1,0%	2,5%	8,7%	2,8%	2,3%
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ ΧΙΟΥ	0,0%	0,0%	3,0%	0,0%	1,4%
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΡΟΔΟΥ	3,9%	3,4%	1,4%	2,0%	1,4%
ΑΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1,6%	1,0%	0,6%	0,4%	0,6%
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	1,2%	1,0%	1,5%	3,2%	0,6%
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	7,4%	2,8%	4,6%	5,3%	0,0%
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	4,8%	0,0%	4,4%	2,3%	0,0%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	5,7%	2,1%	8,5%	4,1%	0,0%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	3,8%	0,0%	5,1%	5,6%	0,0%
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	1,9%	1,3%	0,0%	0,0%	0,0%
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	23,1%	12,5%	25,0%	16,7%	0,0%
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,0%	3,1%	-	7,0%	-
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	11,1%	0,0%	-	20,0%	-
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	0,0%	33,3%	0,0%	26,3%	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Η διαχρονική σύγκριση των κοινωνικών χαρακτηριστικών των φοιτητών επαγγελματικής εκπαίδευσης ανά ίδρυμα δυσχεραίνεται από το γεγονός ότι σε ορισμένα ιδρύματα (και ειδικά στις καλλιτεχνικές σχολές), η εγγραφή φοιτητών περιορίστηκε δραματικά κατά τη διάρκεια της κρίσης. Αλλά και σε πολλά από τα υπόλοιπα ιδρύματα, ο αριθμός εισακτέων φοιτητών ανά έτος είναι τόσο περιορισμένος που η διεξαγωγή συμπερασμάτων για τη

κοινωνική τους σύνθεση είναι επισφαλής. Για παράδειγμα, το μόνο ίδρυμα με θετική και στατιστικά σημαντική διαφορά ως προς το ποσοστό φοιτητών με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων για το 2014 είναι η ΑΕΝ Ασπρούργου, η οποία αντίθετα είχε το χαμηλότερο ποσοστό φοιτητών αυτής της κατηγορίας το 2010 (Πίνακας 5.109), μια μεταβολή που δύσκολα μπορεί να αποδοθεί στην επίδραση της κρίσης.

Πίνακας 5.111: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2014
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-4,36	-2,31	-2,52	6,46 ***
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-4,18	-2,27	-2,61	4,50 ***
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	5,96	-2,30	-	1,55
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	1,13	1,35	-1,17	1,47
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	0,01	4,29	2,72	1,31
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	-3,59	0,27	4,69 **	0,98
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΩΝ ΧΙΟΥ	-4,22	-2,29	-1,48	-0,02
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΡΟΔΟΥ	-0,25	1,19	-3,19	-0,07
ΑΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-2,87	-1,46	-4,52 **	-1,06
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	-3,24	-1,36	-3,08	-0,97
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΥΡΓΟΥ	4,18 ***	0,77	0,13	-1,60
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	0,62	-2,30	-0,03	-1,48
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	1,59	-0,17	4,75 ***	-1,51
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	-0,32	-2,28	0,62	-1,51
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	-2,44	-1,01	-4,57	-1,45
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	19,43 ***	10,31	20,65 *	-1,43
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-4,30	0,90	-	-
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	7,08	-2,26	-	-
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	-4,23	31,33 ***	-4,52	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.112: Εντοπιότητα ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	54,7%	70,8%	75,9%	83,7%	72,9%
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	75,0%	54,8%	39,3%	75,9%	67,6%
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΥΡΓΟΥ	81,0%	68,2%	59,5%	71,5%	62,1%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	26,1%	39,5%	34,0%	61,0%	53,8%
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	69,2%	25,0%	37,5%	50,0%	50,0%
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	42,9%	35,0%	22,2%	26,7%	44,3%
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΡΟΔΟΥ	15,7%	10,2%	27,5%	42,0%	40,5%
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	10,5%	10,7%	6,7%	17,5%	25,7%
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	35,0%	38,5%	-	5,4%	23,5%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	30,8%	34,6%	23,2%	15,2%	21,5%
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΩΝ ΧΙΟΥ	60,0%	21,4%	36,4%	63,4%	15,4%
ΑΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	12,3%	19,9%	27,8%	15,0%	14,9%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	0,0%	31,3%	17,6%	5,7%	11,4%
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	13,1%	11,7%	10,8%	7,7%	8,8%
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	5,6%	3,8%	0,0%	8,8%	7,3%
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	0,0%	1,6%	4,0%	4,7%	6,2%
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	15,6%	9,4%	-	7,0%	-
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	66,7%	63,6%	-	66,7%	-
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	75,0%	66,7%	58,3%	68,4%	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Αντίστοιχα επισφαλή θα είναι όποια συμπεράσματα βασιστούν στις μεταβολές του ποσοστού αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου ανά ίδρυμα και έτος. Το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στις καλλιτεχνικές σχολές τα έτη όταν δέχονται φοιτητές, ωστόσο ορισμένα έτη, όπως το 2014 στη Δραματική Σχολή του ΚΘΒΕ, τυχαίνει κανένας από τους πρωτοετείς φοιτητές (15 στο σύνολό τους) να μην είναι απόφοιτος ιδιωτικού σχολείου (Πίνακας 5.177).

Το 2014, υψηλότερο του μέσου όρου είναι το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων στις ΑΕΑ Θεσσαλονίκης (6,5 π.μ.) και Βελλάς Ιωαννίνων (4,5 π.μ. - Πίνακας 5.111).

Πίνακας 5.113: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την εντοπιότητα ανά ίδρυμα στις λουπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2014
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	17,74 **	39,07 ***	44,75 ***	46,86 ***
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	37,99 ***	22,31 **	1,16	39,43 ***
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	56,18 ***	48,6 ***	26,98 ***	37,35 ***
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-12,42	6,75	-4,41	26,2 ***
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	32,15 ***	-8,01	-0,65	21,12
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	5,03	2,08	-16,47 **	15,94 ***
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΡΟΔΟΥ	-23,46 ***	-23,7 ***	-11,18 *	12,07 **
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	-27,94 **	-22,66 **	-32,19 ***	-3,36
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	-2,99	5,63	-	-5,58
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	-7,36	1,67	-16,09 ***	-8,01 *
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΩΝ ΧΙΟΥ	22,41	-11,75	-1,83	-14,87 ***
ΑΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-29,26 ***	-15,97 ***	-11,95 ***	-17,76 ***
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-38,16	-1,74	-21,3 ***	-18,61 ***
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	-34,25 ***	-30,66 ***	-38,92 ***	-22,22 ***
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	-27,15 ***	-22,83 ***	-28,75 ***	-22,58 ***
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	-42,45 ***	-37,11 ***	-37,66 ***	-24,68 ***
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-23,05 **	-24,09 ***	-	-
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	29,27 **	30,88 *	-	-
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	37,68 ***	33,96 **	20,36	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.114: Ποσοστό ανδρών ανά ίδρυμα στις λουπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	100,0%	100,0%	92,9%	86,2%	100,0%
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	100,0%	100,0%	97,8%	100,0%	97,1%
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	91,3%	90,4%	82,7%	91,7%	91,8%
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	100,0%	100,0%	87,7%	87,3%	88,4%
ΑΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	100,0%	100,0%	86,7%	84,2%	87,1%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	100,0%	100,0%	100,0%	89,7%	86,0%
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	100,0%	100,0%	-	86,5%	85,3%
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΩΝ ΧΙΟΥ	100,0%	100,0%	90,9%	82,9%	79,7%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	100,0%	100,0%	84,4%	73,5%	78,5%
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	100,0%	100,0%	73,0%	75,7%	78,3%
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	100,0%	100,0%	93,3%	90,0%	77,1%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	100,0%	100,0%	100,0%	56,8%	60,2%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	100,0%	100,0%	68,7%	67,2%	57,0%
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΡΟΔΟΥ	41,2%	44,1%	52,2%	56,0%	54,1%
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	31,5%	43,6%	51,9%	58,8%	51,2%
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	46,2%	37,5%	37,5%	66,7%	30,0%
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	100,0%	100,0%	-	80,2%	-
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	44,4%	54,5%	-	60,0%	-
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	25,0%	0,0%	41,7%	31,6%	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Αυξημένη μεταβλητότητα, σε σχέση με τα ιδρύματα πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης, παρατηρείται και ως προς την εντοπιότητα, ωστόσο διαφαίνονται συστηματικές διαφορές μεταξύ των ιδρυμάτων. Το 2014, το 72,9% των φοιτητών της ΑΕΑ Αθηνών προήλθε από δευτεροβάθμιο σχολείο της Αττικής (Πίνακας 5.112). Σημαντικά υψηλότερα από τον μέσο όρο το 2014 είναι τα ποσοστά εντοπιότητας και στις ΑΕΝ Ύδρας (+39,4 π.μ., στο 67,6%) και Ασπροπύργου (+37,4 π.μ.), καθώς και στην ΑΕΑ Θεσσαλονίκης (+26,2 π.μ. - Πίνακας 5.113). Αντίθετα, μειωμένη εντοπιότητα καταγράφεται στις ΑΕΝ

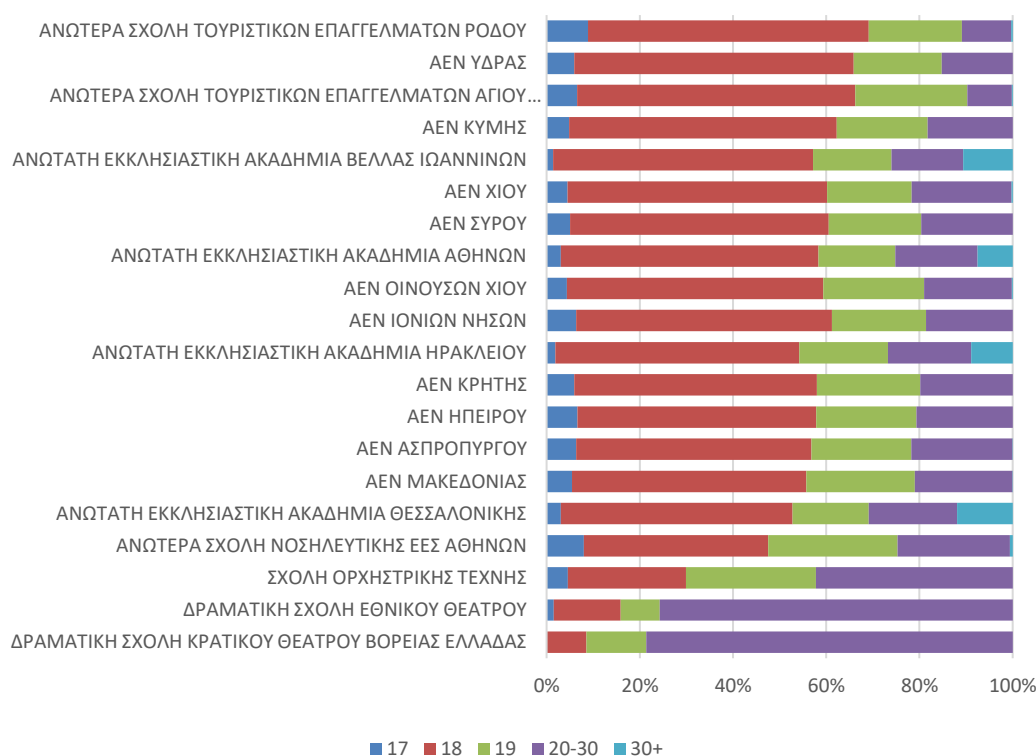
Ηπείρου (-24,7 π.μ.) και Κρήτης (-22,6 π.μ.), καθώς και στην Ανωτέρα Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών (ΑΣΤΕ) Αγίου Νικολάου (-22,2 π.μ.).

Πίνακας 5.115: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό ανδρών ανά ίδρυμα στις λουπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2014
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	14,55 *	9,16	11,06	20,05 ***
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	14,51	9,22 *	16,29 ***	17,48 ***
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	7,24 ***	-0,83	0,91	12,89 ***
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	15,52 ***	9,62 ***	5,95	8,97 ***
ΑΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	16,20 ***	11,00 ***	5,35	8,46 ***
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	14,89 ***	9,23 *	19,31 ***	5,96
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	14,49	9,21 *	-	5,00
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΩΝ ΧΙΟΥ	14,42	9,14	9,10	-0,73
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	15,01 ***	9,27 *	2,85	-2,01
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	15,89 ***	10,64 ***	-9,93 ***	-2,27
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	14,48	9,14	11,56	-3,32
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	14,29	9,07	18,67 ***	-21,27 ***
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	14,58 *	9,13	-14,38 ***	-24,96 ***
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΡΟΔΟΥ	-47,06 ***	-48,80 ***	-31,44 ***	-27,54 ***
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	-57,47 ***	-49,93 ***	-30,78 ***	-29,89 ***
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-40,72 ***	-53,80 ***	-44,79 ***	-50,69 ***
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	14,68 **	9,17	-	-
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	-42,13 ***	-36,73 ***	-	-
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	-61,80 ***	-91,73 ***	-40,72 ***	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Διάγραμμα 5.50: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και ίδρυμα στις λουπές επαγγελματικές σχολές, μ.ό. 2001-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.116: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση την ηλικία ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ο. 2001-2014

	17	18	19	20-30	30+
ΑΣΤΕ ΡΟΔΟΥ	3.58 ***	8.69 ***	-0.86	-10.12 ***	-1.28 **
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	0.54	8.3 ***	-1.9	-5.34 ***	-1.59 **
ΑΣΤΕ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	1.14	8.09 ***	3.32 *	-11.18 ***	-1.38 **
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	-0.61	5.78 **	-1.34	-2.24	-1.59 ***
ΑΕΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-4.12 ***	4.1 *	-4.1 **	-5.15 ***	9.26 ***
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	-0.95	4.04 **	-2.75 *	0.99	-1.32 ***
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	-0.42	3.85	-1	-0.83	-1.59 **
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	-2.52 ***	3.7 **	-4.56 ***	-2.96 **	6.34 ***
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΩΝ ΧΙΟΥ	-1.1	3.3	0.83	-1.6	-1.44 ***
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0.93	3.22 *	-0.63	-1.91	-1.62 ***
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	-3.64 ***	0.56	-1.86	-2.67 *	7.61 ***
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	0.58	0.29	1.49	-0.67	-1.69 ***
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	1.33 **	-0.64	0.81	0.24	-1.73 ***
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	1.2 ***	-1.74 **	0.82	1.7 ***	-1.98 ***
ΑΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0.04	-1.84 *	2.99 ***	0.6	-1.79 ***
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-2.46 ***	-2.16	-4.72 ***	-1.55	10.89 ***
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΕΣ ΑΘΗΝΩΝ	2.62	-12.38 ***	7.03 **	3.68	-0.95
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	-0.88	-26.67 ***	7.17 **	21.95 ***	-1.57
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	-3.93 *	-37.64 ***	-12.55 ***	55.68 ***	-1.57

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.117: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών στους δεκαοκτάχρονους φοιτητές ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2014
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	6.87 *	3.81	0.34	6.94 *
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	-4.2	1.59	-14.48 ***	-9.49 **
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	1.64	-5.12	-6.61	2.07
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	-9.17	5.53	0.0%	2.51
ΑΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	7.11	0.96	3.58	-10.03 ***
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΩΝ ΧΙΟΥ	15.54	6.22	1.48	-3.07
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	-34.4 ***	-5.71	0.38	-5.21
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	15.57	19.68 **	-2.05	-0.09
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	19.53	15.43 *	-10	1.37
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	-12.28 *	-14.58 *	9.9 ***	9.12 *
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-38.27	-41.64 ***	-4.61	10.59 *
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	-27.21 ***	-24.8 **	4.82	6.13
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-21.65 ***	-34.46 ***	-1.5	2
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	24.42 ***	18.86 ***	5.25	6.91
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΡΟΔΟΥ	1.25	-0.01	9.15	-0.77
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	-40.68 ***	-56.15 ***	-41.54 **	-32.48 *
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	-7.86	-40.45 **	-58.48 ***	-
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	11.4	-1.62	-	-
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	-17.08	-21.34	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Παρατηρούνται σημαντικές διαφορές μεταξύ των ιδρυμάτων ως προς τη σύνθεση των φοιτητών τους με βάση το φύλο. Το 2014, το σύνολο των πρωτοετών φοιτητών της ΑΕΝ Ύδρας ήταν άνδρες. Σημαντικά υψηλότερο του μέσου όρου ήταν το ποσοστό ανδρών και στις ΑΕΝ Χίου (97,1% - Πίνακας 5.114, +17,5 π.μ. από τον μ.ό. - Πίνακας 5.115), Ασπρόπυργου (91,8%, +12,9 π.μ.), Κρήτης (88,4%, +9,0 π.μ.) και Μακεδονίας (87,1%, +8,5 π.μ.). Στην αντίθετη άκρη, τα μικρότερα ποσοστά ανδρών καταγράφονται το 2014 στη Δραματική Σχολή Κρατικού Θεάτρου Βόρειας Ελλάδας (30,0%, -50,7 π.μ.), στις ΑΣΤΕ Αγίου Νικολάου (51,2%, -29,9 π.μ.) και Ρόδου (54,1%, -27,5 π.μ.), καθώς και στις ΑΕΑ Ηρακλείου (57,0%, -25,0 π.μ.) και Βελλάς Ιωαννίνων (60,2%, -21,3 π.μ.).

Πίνακας 5.118: Ποσοστό εργαζομένων ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2013	2014
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΩΝ ΧΙΟΥ	6,7%	14,3%	15,2%	4,9%	8,4%
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΡΟΔΟΥ	3,9%	8,5%	1,4%	6,0%	8,1%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	19,2%	23,1%	8,1%	8,8%	7,5%
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	0,0%	1,3%	11,1%	5,9%	7,3%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	0,0%	56,3%	13,7%	2,3%	5,7%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	28,3%	37,2%	17,0%	6,6%	5,4%
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	11,4%	5,8%	1,6%	5,6%	4,7%
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	10,7%	7,8%	9,2%	4,5%	3,3%
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	0,0%	0,0%	21,4%	3,4%	2,7%
ΑΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	4,9%	2,8%	4,4%	2,6%	2,0%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	34,0%	31,3%	11,8%	6,1%	1,9%
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	8,7%	4,4%	4,6%	5,7%	1,0%
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	0,0%	2,6%	-	2,7%	0,0%
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	21,1%	7,1%	3,3%	5,0%	0,0%
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	0,0%	15,0%	2,2%	7,0%	0,0%
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	30,8%	0,0%	12,5%	0,0%	0,0%
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,0%	0,0%	-	10,5%	-
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	11,1%	18,2%	-	20,0%	-
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	12,5%	16,7%	8,3%	5,3%	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.119: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το ποσοστό εργαζομένων ανά ίδρυμα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, 2001-2014

	2001	2005	2010	2014
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΩΝ ΧΙΟΥ	-3,84	6,84	7,71	5,10 ***
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΡΟΔΟΥ	-6,88	0,94	-6,51 *	4,59 *
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	9,02	15,77 ***	0,49	4,01 *
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	-11,05 **	-6,62 *	3,55	3,69
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	-10,51	49,19 ***	6,33	2,07
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	18,69 ***	30,48 ***	10,09 ***	1,75
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	1,10	-2,14	-6,66 **	1,01
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	0,29	0,21	1,68	-0,45
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	-10,71	-7,72	14,09 **	-1,04
ΑΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-6,31 **	-5,84 ***	-3,67	-2,16 *
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	24,85 ***	24,43 ***	4,93 **	-1,98
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	-2,34	-4,31 ***	-3,86 **	-3,05 *
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	-10,66	-5,13	-	-3,80
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	10,81	-0,43	-4,39	-3,80
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	-10,67	7,63	-5,59	-3,88
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	20,87 ***	-7,61	4,90	-3,74
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-10,80 *	-7,73	-	-
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	0,68	10,69	-	-
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	2,09	9,17	0,71	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Όσον αφορά την απασχόληση, παρατηρείται όπως και στην περίπτωση των πανεπιστημίων πολύ μικρότερο ποσοστό δεκαοκτάχρονων φοιτητών στα ιδρύματα με καλλιτεχνική κατεύθυνση (Διάγραμμα 5.50, Πίνακας 5.116 και Πίνακας 5.117). Ειδικότερα, το ποσοστό δεκαοκτάχρονων πρωτοετών φοιτητών περιορίζεται σε μόλις 8,5% στη Δραματική Σχολή του ΚΘΒΕ, 14,3% στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου και σε 25,3% στη Σχολή Ορχηστρικής Τέχνης, κατά μέσο όρο την εξεταζόμενη περίοδο (2001-2014).

Όσον αφορά την απασχόληση, υψηλότερο του μέσου όρου είναι το ποσοστό εργαζομένων πρωτοετών φοιτητών το 2014 στην ΑΕΝ Οίνουσσών Χίου (8,4% - Πίνακας 5.118, κατά 5,1 π.μ. υψηλότερα από τον μ.ό. - Πίνακας 5.119), στην ΑΣΤΕ Ρόδου (8,1%, +4,6 π.μ.) και στην ΑΕΑ Ηρακλείου (7,5%, +4,0 π.μ.). Στην αντίθετη πλευρά, πρακτικά μηδενικό ήταν το ποσοστό

φοιτητών που ήταν εργαζόμενοι κατά την εγγραφή τους το 2014 στη Δραματική Σχολή του ΚΘΒΕ και στις ΑΕΝ Χίου, Σύρου και Κύμης.

Πίνακας 5.120: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά ίδρυμα επαγγελματικής εκπαίδευσης, 2001-2014

	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ υψηλό	Άνδρας	Ιδιωτικό σχολείο
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	-2,3%**	-6,5%***	-13,2%***	6,3%***	1,3%
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,1%	0,1%	-0,3%	0,2%	0,0%
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	-0,2%	-0,5%*	-1,1%*	1,0%***	0,4%
ΑΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1,6%**	-0,9%	-11,4%***	7,9%***	-7,6%***
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΩΝ ΧΙΟΥ	0,0%	-0,6%*	0,4%	1,1%***	-1,9%***
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	1,2%	1,3%**	-0,9%	0,8%***	1,0%
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	0,0%	0,1%	0,3%	1,1%***	0,0%
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	-0,1%	-1,0%**	-0,8%	3,7%***	-1,5%
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	0,3%	-1,1%**	-1,4%	1,2%***	1,0%
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	-0,1%	-0,5%	-0,8%	3,5%***	-1,2%***
ΑΣΝ ΕΕΣ ΑΘΗΝΩΝ	0,0%	0,0%	0,0%	-0,3%***	0,0%
ΑΣΤΕ ΡΟΔΟΥ	-0,5%**	0,1%	1,4%	-7,1%	0,0%
ΑΣΤΕ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	0,0%	0,1%	-0,2%	-3,6%***	-0,4%***
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘ	0,1%	0,7%	7,3%	-0,2%	0,1%
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΘΒΕ	0,2%*	0,9%**	5,5%**	-1,0%***	0,4%**
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	0,0%	0,3%	1,1%	-0,6%	0,1%
ΑΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	-0,6%	2,0%***	0,8%	0,1%	1,3%**
ΑΕΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-1,2%***	0,9%**	3,1%*	1,8%***	0,5%
ΑΕΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	0,1%	1,3%***	-0,7%	-1,7%***	0,3%
ΑΕΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	0,1%	0,7%*	2,7%	-2,7%***	0,1%

	Εργασία	Μετανάστης	Εντοπιότητα
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	-1,5%	-16,4%***	33,3%***
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,4%	-0,9%	-1,2%
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	-2,1%***	-1,5%***	-0,2%
ΑΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	-6,2%***	-11,3%***	-10,8%***
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΩΝ ΧΙΟΥ	-0,4%	-2,2%***	0,3%
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	-1,1%***	-1,4%***	-1,6%***
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	-1,3%***	-0,8%	2,3%***
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	1,4%*	-1,9%	-7,4%***
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	0,5%	-3,1%***	-13,7%***
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	0,3%	-1,3%*	0,5%**
ΑΣΝ ΕΕΣ ΑΘΗΝΩΝ	0,0%	0,0%	0,0%
ΑΣΤΕ ΡΟΔΟΥ	-0,3%	10,1%***	-0,5%***
ΑΣΤΕ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	-0,2%	4,6%***	-1,6%***
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘ	0,0%	0,1%	0,1%
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΘΒΕ	-0,1%	0,0%	0,2%***
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	0,1%	0,0%	0,1%
ΑΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	2,5%***	3,4%*	5,9%***
ΑΕΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1,7%***	6,0%***	1,2%***
ΑΕΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	0,9%**	1,3%	-1,8%***
ΑΕΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	1,1%**	-0,5%	-1,0%***

	Εγγραφή 2014	Εγγραφή 2013	Βάση του 10	Ηλικία
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	-13,2%***	-11,4%***	-0,6%	-22,9%***
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	-2,7%	0,3%	0,3%	-1,7%
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	-0,1%	0,1%	0,6%**	-1,3%
ΑΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	4,7%***	0,9%	1,8%***	-8,6%***
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΩΝ ΧΙΟΥ	6,4%***	0,3%	0,6%*	-3,0%**
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	-0,2%	0,1%	0,0%	-1,1%***
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	0,3%	-0,1%	0,5%	-3,6%
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	3,1%***	5,4%***	0,5%	-9,1%***
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	-1,7%***	-2,5%***	2,2%***	-7,8%***
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	1,0%**	1,8%***	-0,3%	-2,0%**
ΑΣΝ ΕΕΣ ΑΘΗΝΩΝ	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ΑΣΤΕ ΡΟΔΟΥ	-0,2%	-0,8%***	-1,9%***	-7,0%***
ΑΣΤΕ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	-0,3%***	-0,4%***	-0,9%***	-2,2%***
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘ	-0,2%	0,0%	0,0%	0,2%

	Εγγραφή 2014	Εγγραφή 2013	Βάση του 10	Ηλικία
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΘΒΕ	-0,1%	-0,1%***	-0,2%***	0,9%***
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	-0,2%	0,0%	0,0%	0,1%
ΑΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	0,6%	-2,3%***	-0,9%***	7,1%***
ΑΕΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	2,2%***	4,9%***	1,5%***	9,3%***
ΑΕΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2,1%***	2,3%***	-0,4%**	4,2%***
ΑΕΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	2,8%***	3,9%***	-1,0%***	6,2%***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ανάλυσης παλινδρόμησης (Πίνακας 5.120), η πιθανότητα φοίτησης αυξάνεται με στατιστικά σημαντικό τρόπο όταν το επίπεδο γονέων είναι πολύ υψηλό στη Δραματική Σχολή Κρατικού Θεάτρου Βόρειας Ελλάδας (+5,5%) και στην Εκκλησιαστική Ακαδημία Θεσσαλονίκης (+3,1%). Σχετικά με την εντοπιότητα, σημαντική θετική επίδραση καταγράφεται στις ΑΕΝ Ασπροπύργου (+33,3%), Ύδρας (+2,3%) και Χίου (+0,5%), καθώς και στην Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Αθηνών (+5,9%). Αντίθετα, σημαντική και αρνητική είναι η επίδραση της εντοπιότητας στις ΑΕΝ Ηπείρου (-13,7%), Μακεδονίας (-10,8% και Κρήτης (-7,4%). Όσον αφορά στο ιδιωτικό σχολείο, δεν καταγράφεται αξιοσημείωτη θετική επίδραση με μόνη εξαίρεση το ΑΕΑ Αθηνών (1,3%), ενώ επηρεάζεται αρκετά αρνητικά η πιθανότητα φοίτησης στο ΑΕΝ Μακεδονίας (-7,6%). Υψηλή αρνητική επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης στο συγκεκριμένο ίδρυμα έχει και η εργασία (-6,2%), ενώ θετικά επιδρά η εργασία στην πιθανότητα φοίτησης στις ΑΕΑ Θεσσαλονίκης (+1,7%) και Αθηνών (+2,5). Τέλος, οι μετανάστες αντιμετωπίζουν αυξημένη πιθανότητα πρόσβασης στις ΑΣΤΕ Ρόδου (+10,1%) και Αγίου Νικολάου (+4,6%), καθώς και στις ΑΕΑ Θεσσαλονίκης (+6,0%) και Αθηνών (+3,4%). Αντίθετα, ιδιαίτερα μειωμένη είναι η πιθανότητα πρόσβασης για τους μετανάστες στις ΑΕΝ Ασπροπύργου (-16,4%) και Μακεδονίας (-11,3%).

5.6 Συμπεράσματα

Παρατηρούνται σημαντικές ανισότητες πρόσβασης ανάλογα με τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών εντός του συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ειδικότερα, το 53,3% των πρωτοετών φοιτητών στα πανεπιστήμια είχαν το 2014 γονείς με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, έναντι 30,2% στα ΤΕΙ και 31,6% στις λουπές επαγγελματικές σχολές. Σε όρους πιθανότητας φοίτησης με βάση την ανάλυση των στοιχείων για την περίοδο 2001-2014, οι φοιτητές με γονείς πολύ υψηλού κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου έχουν κατά 36,7% υψηλότερη πιθανότητα να σπουδάσουν σε πανεπιστήμιο, παρά σε ΤΕΙ ή λουπή επαγγελματική σχολή, σε σύγκριση με τους φοιτητές με χαμηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων. Λίγο χαμηλότερο είναι το προβάδισμα σε όρους πιθανότητας φοίτησης σε πανεπιστήμιο (+36,2%) για τους φοιτητές με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων, ενώ στο μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο η πιθανότητα είναι αυξημένη κατά 13,5%.

Κατά τη διάρκεια της κρίσης, η επίδραση του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου γονέων στη πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο εξασθένησε. Η επίδραση στο πολύ υψηλό επίπεδο μειώθηκε από 41,4% το 2010 σε 29,8% το 2014, ενώ στο υψηλό επίπεδο η επίδραση υποχώρησε σε 30,8% το 2014, από 37,0% το 2010.

Η αποφοίτηση από ιδιωτικό σχολείο επίσης ενισχύει τη πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο (κατά 15,2%). Ειδικότερα, το 8,2% των πρωτοετών φοιτητών στα πανεπιστήμια το 2014 ήταν απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων (από 10,1% το 2010 και 9,7% το 2001). Στα ΤΕΙ

το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων περιορίζεται σε 2,8% το 2014 (από 3,7% το 2010 και 4,3% το 2001), ενώ στις επαγγελματικές σχολές αυτό το ποσοστό διακυμαίνεται στο εύρος 1,4%-4,5%. Και σε αυτή την μεταβλητή η επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης εξασθένησε κατά τη διάρκεια της κρίσης (από 17,5% σε 14,6% και από -16,7% σε -13,6% στα πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ αντίστοιχα).

Αντίθετα, μειωμένη είναι η πιθανότητα πανεπιστημιακής φοίτησης για τους μετανάστες (-19,9%), τους άνδρες (-15,3%) και τους φοιτητές που εργάζονταν κατά τη διάρκεια της εγγραφής τους (-9,3%). Κατά τη διάρκεια της κρίσης, η επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο εξασθενεί για τους εργαζόμενους (από -4,3% το 2010 σε -0,9% το 2014), αρχικά εντείνεται και στη συνέχεια υποχωρεί στους μετανάστες (από -20,3% το 2010 σε -29,3% το 2012 και -22,3% το 2014) και διακυμαίνεται με γενικότερη τάση εξασθένησης στους άνδρες (από -18,1% το 2010 σε -13,2% το 2014).

Σε όρους συχνότητας, το 4,7% των φοιτητών ΤΕΙ το 2014 ήταν αλλοδαποί απόφοιτοι ελληνικών σχολείων (από 5,7% το 2009 και 1,4% το 2001), ενώ το αντίστοιχο ποσοστό περιορίζεται σε 1,8% (από 2,6% το 2009 και 1,0% το 2001) στα πανεπιστήμια και σε 1,4% (από 1,0% το 2009 και 0,4% το 2001) στις λοιπές επαγγελματικές σχολές. Σημαντικές είναι οι διαφορές και ως προς το φύλο – το ποσοστό των ανδρών ανέρχεται σε μόλις 42,9% στα πανεπιστήμια το 2014 (από 40,0% το 2010 και 39,3% το 2001), έναντι 53,6% στα ΤΕΙ (από 54,6% το 2010 και 52,0% το 2001) και 80,4% στις λοιπές επαγγελματικές σχολές (από 82,0% το 2010 και 85,8% το 2001).

Σχετικά με την κατάσταση εργασίας, το ποσοστό φοιτητών που εργάζονται κατά την εγγραφή τους περιορίζεται σε 3,6% το 2014 στα πανεπιστήμια, έναντι 5,0% στα ΤΕΙ και 3,7% στις λοιπές επαγγελματικές σχολές. Η διαφορά μεταξύ των κατηγοριών ιδρυμάτων ως προς το ποσοστό εργαζόμενων φοιτητών είναι αρκετά μεγαλύτερη πριν από την έναρξη της κρίσης. Ενδεικτικά, το 2008 το 9,5% των εγγραφών στα ΤΕΙ (έναντι 4,6% στα πανεπιστήμια και 11,6% στις λοιπές επαγγελματικές σχολές) πραγματοποιείται από φοιτητές που δηλώνουν ότι εργάζονται.

Διαφορές μεταξύ των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης παρατηρούνται και ως προς την εντοπιότητα. Το ποσοστό φοιτητών από τον ίδιο νομό είναι σαφώς υψηλότερο στα πανεπιστήμια, σε σύγκριση με τα ΤΕΙ σε όλα τα χρόνια της ανάλυσης. Το 2014, υπολογίζεται σε 31,7% στα πανεπιστήμια, έναντι 25,6% στα ΤΕΙ. Με την κρίση, η εντοπιότητα των πρωτοετών φοιτητών εντείνεται τόσο στα πανεπιστήμια (από 27,6% το 2008 σε 34,5% το 2011) όσο και στα ΤΕΙ (από 21,5% το 2008 σε 28,0% το 2011), ωστόσο το 2014 παρατηρείται σημαντική αποκλιμάκωση (κατά 3,4 π.μ. στα πανεπιστήμια και 5,3 π.μ. στα ΤΕΙ). Στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, η εντοπιότητα είναι εντονότερη έως το 2011 (στο εύρος 31,8%-37,8%), ωστόσο υποχωρεί σημαντικά την τριετία 2012-2014 (στο εύρος 26,9% – 28,9%).

Σε όρους πιθανοτήτων φοίτησης, η προέλευση από τον ίδιο νομό αυξάνει την πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο κατά 10,0%, με αντίστοιχη μείωση της πιθανότητας φοίτησης στα ΤΕΙ κατά 10,6%. Η μερική επίδραση της εντοπιότητας στην πιθανότητα φοίτησης στο πανεπιστήμιο υποχωρεί από 13,5% την περίοδο 2001-2005 σε 8,4% την περίοδο 2006-2009, επανέρχεται σε 12,8% με την κατάργηση της βάσης του 10 το 2010 και μειώνεται σταδιακά κατά τη διάρκεια της κρίσης σε 3,2% το 2014.

Η εφαρμογή της βάσης του 10 επηρέασε την επίδραση ορισμένων από τα παραπάνω κοινωνικά χαρακτηριστικά στην πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο. Συγκεκριμένα, η θετική επίδραση της αποφοίτησης από το ιδιωτικό σχολείο υποχώρησε από 14,5% την περίοδο 2001-2005 σε 14,2% την περίοδο 2006-2009), ενώ η αρνητική επίδραση για τους μετανάστες ισχυροποιήθηκε από -16,1% σε -18,5%. Μείωση των ανισοτήτων καταγράφεται ως προς την επίδραση του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου (από 41,6% σε 31,3% για το πολύ υψηλό και από 39,1% σε 32,9% στο υψηλό επίπεδο), της εργασίας (από -12,8% σε -7,9%), της εντοπιότητας (από 13,5% σε 8,4%) και του φύλου (από -15,5% σε -14,6% για τους άνδρες). Η επίδραση της εργασίας επιδεινώθηκε κατά 4 π.μ. (από -9,7% το διάστημα 2001-2005 σε -13,7% το 2006-2009).

Ανισότητες με βάση τα κοινωνικά χαρακτηριστικά παρατηρούνται και όσον αφορά τη φοίτηση σε κεντρικά ιδρύματα (εδρεύουν στην Αττική ή στη Θεσσαλονίκη) από τη μια πλευρά και σε περιφερειακά ιδρύματα (εδρεύουν στην υπόλοιπη χώρα) στην άλλη, ανά κατηγορία ιδρυμάτων. Ειδικότερα, το ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων ανήλθε στο 56,7% στα κεντρικά πανεπιστήμια, κατά 6,5 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερα σε σύγκριση με τα ιδρύματα της περιφέρειας. Επιπλέον, προκύπτει ότι οι φοιτητές με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων έχουν κατά 10,3% υψηλότερη πιθανότητα να σπουδάσουν σε κεντρικό πανεπιστημιακό ίδρυμα. Αυξημένη είναι η πιθανότητα και για τους φοιτητές με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων (9,0%).

Πολύ υψηλή (κατά 50,6%) είναι η επίδραση στην πιθανότητα για τους φοιτητές που προέρχονται από τα δυο μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας. Ειδικότερα, το ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από τον ίδιο νομό ανέρχεται σε 58,5% στα κεντρικά πανεπιστήμια και σε μόλις το 11,2% στα πανεπιστημιακά ιδρύματα της περιφέρειας.

Θετική σχέση με την πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικά πανεπιστήμια έχει επίσης και η εργασία (6,6%). Το 4,7% των πρωτοετών φοιτητών στα κεντρικά πανεπιστήμια δήλωσε το 2014 ότι εργάζεται, έναντι 2,6% στα ιδρύματα της περιφέρειας.

Αντίθετα, μειωμένη πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικά πανεπιστήμια αντιμετωπίζουν οι άνδρες (-3,2%) και οι μετανάστες (-1,6%). Το 2014 το ποσοστό ανδρών ανήλθε σε 42,5% στα κεντρικά πανεπιστήμια, έναντι 43,3% στα ιδρύματα της περιφέρειας. Αντίστοιχα, το 1,7% των φοιτητών στα κεντρικά πανεπιστήμια ήταν αλλοδαποί απόφοιτοι ελληνικών σχολείων, έναντι 1,8% στα ιδρύματα της περιφέρειας.

Το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων είναι υψηλότερο στα κεντρικά πανεπιστήμια της χώρας. Το 2014 υπολογίζεται σε 10,4% στα κεντρικά ιδρύματα, κατά 4,3 π.μ. υψηλότερα σε σύγκριση με τα περιφερειακά πανεπιστήμια, όπου το 6,1% των πρωτοετών φοιτητών ήταν απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων. Ελέγχοντας, ωστόσο, για την επίδραση των υπόλοιπων μεταβλητών, προκύπτει ότι η αποφοίτηση από ιδιωτικό σχολείο δεν επηρεάζει μονοσήμαντα την πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικό πανεπιστήμιο, καθώς την περίοδο 2001-2005 η επίδραση είναι αρνητική ενώ τα αρχικά έτη της κρίσης είναι μη στατιστικά σημαντική. Το 2014, οι απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων έχουν κατά 2,7% υψηλότερη πιθανότητα να σπουδάσουν σε κεντρικό πανεπιστήμιο.

Μετά την εφαρμογή της βάσης του 10, η επίδραση του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου στην πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικό πανεπιστήμιο δεν μεταβάλλεται σημαντικά για τους

φοιτητές που προέρχονται από τα ανώτατα κοινωνικό-μορφωτικά στρώματα, ενώ εντείνεται η επίδραση της εντοπιότητας (από 46,0% σε 53,4%) και της εργασίας (5,0% σε 5,6%). Η αποφοίτηση από ιδιωτικό σχολείο αποκτά θετικό και στατιστικά σημαντικό πρόσημο κατά τη διάρκεια της εφαρμογής της βάσης του 10 (1,4%). Αντίθετα, υποχωρεί η αρνητική επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικό πανεπιστήμιο για τους άνδρες (από -4,5% σε -1,9%).

Αντίστοιχες είναι οι συσχετίσεις των κοινωνικών χαρακτηριστικών και με τη φοίτηση σε κεντρικά ΤΕΙ. Το ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων ανήλθε σε 34,8% στα κεντρικά ΤΕΙ και σε 28,2% στα ΤΕΙ της περιφέρειας το 2014. Στο πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, η πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικό ΤΕΙ είναι αυξημένη κατά περίπου 13,8%, τόσο πριν όσο και κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του μέτρου.

Θετική συσχέτιση έχουν επίσης η εντοπιότητα (αύξηση της πιθανότητας κατά 52,6%). Το 63,0% των φοιτητών στα κεντρικά ΤΕΙ προήλθε το 2014 από αποφοίτους σχολείων στα δυο μεγάλα αστικά κέντρα, όταν στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης της περιφέρειας μόλις το 10,9% των φοιτητών προήλθε από το ίδιο νομό.

Ός προς το φύλο, το ποσοστό ανδρών είναι υψηλότερο στα ΤΕΙ της περιφέρειας (56,3% έναντι 47,2% στα κεντρικά ΤΕΙ το 2014). Έτσι, οι άνδρες αντιμετωπίζουν χαμηλότερη πιθανότητα να σπουδάσουν σε κεντρικά ΤΕΙ (-5,3%).

Σε αντίθεση με τα πανεπιστήμια, η πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικό ΤΕΙ είναι αυξημένη (κατά 2,9%) στους μετανάστες. Το 2014, το ποσοστό μεταναστών στα κεντρικά ΤΕΙ υπολογίζεται σε 5,8% (από 7,8% το 2009 και 2,2% το 2001), έναντι 4,2% στα ΤΕΙ της περιφέρειας (από 5,0% το 2009 και 1,1% το 2001).

Η αποφοίτηση από ιδιωτικό σχολείο έχει θετική επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικά ΤΕΙ (4,9%). Το 3,6% των φοιτητών στα κεντρικά ΤΕΙ ήταν απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων το 2014 (από 5,1% το 2009 και 5,7% το 2001), έναντι 2,5% στα ΤΕΙ της περιφέρειας (από 3,2% το 2009 και 3,8% το 2001).

Σε επίπεδο πεδίων σπουδών, αυξημένα ποσοστά φοιτητών με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων παρατηρούνται στις πανεπιστημιακές σχολές ιατρικής (10,7% κατά μέσο όρο την περίοδο 2001-2014), μηχανικών (8,5%) και νομικής (7,7%). Απομονώνοντας τις συσχετίσεις με τα λοιπά κοινωνικά χαρακτηριστικά, προκύπτει ότι το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο έχει την ισχυρότερη θετική επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης στις σχολές μηχανικών (27,2%), ιατρικής (20,2%) και νομικής (11,9%). Μικρότερη, αλλά θετική και στατιστικά σημαντική είναι η επίδραση και στις άλλες επιστήμες υγείας (2,3%), στις φυσικομαθηματικές επιστήμες (2,1%) και στα τμήματα καλών τεχνών (2,1%). Η μεγαλύτερη αρνητική συσχέτιση του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου με την πιθανότητα φοίτησης παρατηρείται στις φιλοσοφικές σχολές (-6,8% για τα ανώτατα κοινωνικό-μορφωτικά στρώματα).

Αντίστοιχη επίδραση έχει και η αποφοίτηση από ιδιωτικό σχολείο. Το 15,0% των πρωτοετών φοιτητών στις νομικές σχολές το 2014 ήταν απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων. Αυξημένα ήταν τα ποσοστά και στις ιατρικές επιστήμες (12,6%) και στις σχολές μηχανικών (11,0%). Σε όρους πιθανότητας φοίτησης η υψηλότερη θετική επίδραση της αποφοίτησης από ιδιωτικό σχολείο καταγράφεται σε σχολές μηχανικών (5,0%) και νομικής (2,3%), ενώ η εντονότερη αρνητική επίδραση παρατηρείται στις φιλοσοφικές σχολές (-3,1%).

Αυξημένα ποσοστά ανδρών καταγράφονται στις σχολές πληροφορικής – επικοινωνίας (77,8% το 2014) και μηχανικών (63,5%). Ελέγχοντας για την επίδραση άλλων κοινωνικών χαρακτηριστικών, οι άνδρες έχουν αυξημένη πιθανότητα φοίτησης σε σχολές μηχανικών (12,7%), οικονομικών επιστημών – διοίκησης επιχειρήσεων (5,8%), πληροφορικής – επικοινωνίας (5,1%) και φυσικομαθηματικών επιστημών (4,1%).

Υψηλότερη είναι η πιθανότητα φοίτησης για τους μετανάστες στις σχολές κοινωνικής – πολιτικής επιστήμης (3,6%), οικονομικών επιστημών – διοίκησης επιχειρήσεων (4,1%), πληροφορικής – επικοινωνίας (1,5%) και ξένων γλωσσών – πολιτισμών (1,2%). Ειδικότερα, το 2014 το ποσοστό μεταναστών ανήλθε σε 4,0% στις θεολογικές σχολές, 2,8% στα τμήματα ξένων γλωσσών – πολιτισμών, 2,7% στις κοινωνικές – πολιτικές επιστήμες και 2,5% στις σχολές καλλών τεχνών.

Αυξημένη εντοπιότητα καταγράφεται στις θεολογικές σχολές, όπου το 58,6% των πρωτοετών φοιτητών το 2014 προήλθαν από την ίδια περιφερειακή ενότητα. Ακολουθούν οι σχολές οικονομικών επιστημών – διοίκησης επιχειρήσεων (44,4%) και πληροφορικής – επικοινωνίας (44,0%). Το χαμηλότερο ποσοστό εντοπιότητας καταγράφεται στα παιδαγωγικά τμήματα δασκάλων (21,4%) και νηπιαγωγών (23,2%). Ελέγχοντας για την επίδραση άλλων παραγόντων, η εντοπιότητα έχει την υψηλότερη θετική επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης στις σχολές οικονομικών επιστημών – διοίκησης επιχειρήσεων (κατά 5,6%), κοινωνικής – πολιτικής επιστήμης (3,5%), θεολογίας (2,1%) και πληροφορικής – επικοινωνίας (1,7%), ενώ η πιο έντονη αρνητική επίδραση παρατηρείται στους μηχανικούς (-5,3%).

Με την οικονομική κρίση, φαίνεται να εντείνονται ελαφρώς οι ανισότητες στην πρόσβαση στις σχολές ιατρικής και νομικής, ενώ υποχωρούν οι αντίστοιχες ανισότητες στους μηχανικούς. Ειδικότερα, η επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης για τους φοιτητές που προέρχονται από οικογένειες με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων αυξάνεται με την κρίση στην ιατρική από 18,1% σε 22,7%. Αντίστοιχα, αυξάνεται η πιθανότητα στις σχολές νομικής (από 12,2% σε 13,1%), ενώ μειώνεται στους μηχανικούς (από 28,7% σε 25,7%).

Στα ΤΕΙ, οι διαφορές στα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών ανάλογα με το πεδίο σπουδών είναι λιγότερο εμφανείς. Το ποσοστό φοιτητών με υψηλό και πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων είναι υψηλότερο στις γραφικές – καλλιτεχνικές σπουδές (48,9% και 4,2% αντίστοιχα κατά μέσο όρο την περίοδο 2001-2014). Αυξημένα ποσοστά φοιτητών με τα συγκεκριμένα κοινωνικά χαρακτηριστικά παρατηρούνται και στα τμήματα εφαρμογών πληροφορικής και επικοινωνιών (31,5% με υψηλό και 1,3% με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων). Αντίθετα, στατιστικά σημαντικά μικρότερο ποσοστό φοιτητών με υψηλό και πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο παρατηρείται στα τμήματα οικονομίας και διοίκησης, επαγγελμαίων υγείας – πρόνοιας και τεχνολογίας γεωπονίας – αγροτικής παραγωγής – τροφίμων, με σχετικά μικρές διαφορές μεταξύ αυτών των πεδίων.

Σε όρους πιθανότητας φοίτησης, αυξημένη επίδραση του πολύ υψηλού κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου καταγράφεται στα τμήματα γραφικών-καλλιτεχνικών σπουδών (κατά 6,9%) και σε αρκετά λιγότερο βαθμό στις εφαρμογές πληροφορικής – επικοινωνιών (2,5%), ενώ αρνητική είναι η επίδραση στα τμήματα επαγγελμαίων υγείας (-3,0%), οικονομίας – διοίκησης (-3,0%) και τεχνολογίας γεωπονίας – τροφίμων (-1,5%).

Διαφορετική κατάταξη των πεδίων τεχνολογικών σπουδών προκύπτει με βάση την αποφοίτηση από ιδιωτικό σχολείο. Το υψηλότερο ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων καταγράφεται στις γραφικές-καλλιτεχνικές σπουδές (5,0% το 2014, από 8,1% το 2010 και 10,7% το 2001), αλλά στη δεύτερη θέση έρχονται τα τμήματα τεχνολογίας γεωπονίας, αγροτικής παραγωγής και τροφίμων (4,3% το 2014). Σε όρους πιθανότητας φοίτησης, η υψηλότερη θετική επίδραση παρατηρείται στις σπουδές τεχνολογίας γεωπονίας – τροφίμων (2,2%), οικονομίας – διοίκησης (1,7%) και γραφικών-καλλιτεχνικών σπουδών (0,9%).

Σημαντικές διαφορές καταγράφονται ως προς το φύλο των φοιτητών μεταξύ των πεδίων τεχνολογικών σπουδών. Ειδικότερα, το μεγαλύτερο ποσοστό ανδρών φοιτητών συγκεντρώνουν τα τμήματα τεχνολογικών εφαρμογών (78,1% το 2014). Ακολουθούν τα τμήματα εφαρμογών πληροφορικής – επικοινωνιών (73,6%) και εκπαιδευτικών τεχνολογίας (73,1%). Αντίθετα, τα μικρότερα ποσοστά ανδρών συγκεντρώνουν τα τμήματα επαγγελματών υγείας – πρόνοιας (μόλις 20,3%) και γραφικών – καλλιτεχνικών σπουδών (30,0%). Αντίστοιχα, η πιθανότητα φοίτησης σε τεχνολογικές εφαρμογές είναι αυξημένη κατά 26,1% για τους άνδρες, ενώ στα επαγγέλματα υγείας – πρόνοιας η πιθανότητα φοίτησης για τους άνδρες είναι μειωμένη κατά 22%.

Διαφορές καταγράφονται και ως προς την εθνικότητα των φοιτητών. Οι αλλοδαποί απόφοιτοι ελληνικών σχολείων έχουν κατά 3,7% υψηλότερη πιθανότητα να σπουδάσουν σε τμήματα οικονομίας και διοίκησης. Αυξημένη πιθανότητα φοίτησης για τους μετανάστες καταγράφεται και στις τεχνολογικές εφαρμογές (1,9%) και στα επαγγέλματα υγείας – πρόνοιας (1,0%), ενώ η σημαντικότερη αρνητική επίδραση παρατηρείται για τους μετανάστες στις σπουδές τεχνολογίας γεωπονίας – τροφίμων (-4,4%). Σε όρους συχνοτήτων, το μεγαλύτερο ποσοστό μεταναστών καταγράφεται το 2014 στα τμήματα οικονομίας και διοίκησης (5,7%), επαγγελματών υγείας – πρόνοιας (5,3%) και τεχνολογικών εφαρμογών (4,6%), ενώ οι εκπαιδευτικοί τεχνολογίας και τα τμήματα τεχνολογίας γεωπονίας – αγροτικής παραγωγής – τροφίμων συγκεντρώνουν το χαμηλότερο ποσοστό μεταναστών (1,8% και 2,5% αντίστοιχα).

Ως προς την εντοπιότητα, πολύ υψηλότερα ποσοστά φοιτητών από τις ίδιες περιφερειακές ενότητες συγκεντρώνονται στα τμήματα γραφικών-καλλιτεχνικών σπουδών (64,5% το 2014) και εκπαιδευτικών τεχνολογίας (62,8%), ενώ αντίθετα πολύ χαμηλότερα ποσοστά παρατηρούνται στα τμήματα οικονομίας – διοίκησης (20,4%), τεχνολογίας γεωπονίας – αγροτικής παραγωγής – τροφίμων (22,3%) και εφαρμογών πληροφορικής – επικοινωνιών (22,4%). Σε όρους πιθανότητας φοίτησης, η εντοπιότητα έχει την υψηλότερη θετική επίδραση στα επαγγέλματα υγείας – πρόνοιας (8,0%), γραφικών-καλλιτεχνικών σπουδών (2,0%) και τεχνολογικών εφαρμογών (1,6%), ενώ αρνητική είναι η επίδραση στα τμήματα οικονομίας – διοίκησης (-8,8%) και τεχνολογίας γεωπονίας – αγροτικής παραγωγής – τροφίμων (-2,4%).

Σε επίπεδο μεμονωμένων ιδρυμάτων, αυξημένη πιθανότητα φοίτησης έχουν οι φοιτητές με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων στο ΕΜΠ (5,1%), στο Πανεπιστήμιο Πατρών (4,1%), στο ΑΠΘ (5,1%) και στο Πολυτεχνείο Κρήτης (2,1%). Ειδικότερα, στο ΕΜΠ το 10,5% (κατά μέσο όρο την περίοδο 2001-2014) των φοιτητών προέρχονται από οικογένειες με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο. Το αντίστοιχο ποσοστό στο Πολυτεχνείο Κρήτης ανέρχεται σε 7,1%. Ανάμεσα στα ιδρύματα που προσφέρουν ευρύ φάσμα πεδίων

σπουδών, το υψηλότερο ποσοστό φοιτητών από το υψηλότερο κοινωνικό-μορφωτικό στρώμα της κοινωνίας καταγράφεται στο ΕΚΠΑ (5,1%).

Τα υψηλότερα ποσοστά αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων καταγράφονται το 2014 στο ΕΜΠ (16,2%) και στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (16,1%) και τα χαμηλότερα στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο (3,3%). Ωστόσο, η αποφοίτηση από ιδιωτικό σχολείο έχει σχετικά μικρή ανεξάρτητη επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης σε συγκεκριμένα πανεπιστήμια όταν απομονωθεί η επίδραση άλλων κοινωνικών χαρακτηριστικών, καθώς η υψηλότερη θετική επίδραση περιορίζεται στο 1,2% (αφορά το ΕΜΠ).

Όσον αφορά στο φύλο, το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται το 2014 στα πολυτεχνικά ιδρύματα και συγκεκριμένα στο Πολυτεχνείο Κρήτης (66,1%) και στο ΕΜΠ (65,3%). Ακολουθούν πανεπιστήμια με σχετική εξειδίκευση σε οικονομικές σπουδές – το Πανεπιστήμιο Πειραιώς με 57,6% και το ΟΠΑ με 55,4%. Από την άλλη πλευρά, το χαμηλότερο ποσοστό ανδρών καταγράφεται στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (22,6%). Σε όρους πιθανοτήτων φοίτησης, η υψηλότερη θετική επίδραση για τους άνδρες καταγράφεται στο ΕΜΠ (2,2%) και στο Πανεπιστήμιο Πατρών (2,0%), ενώ η εντονότερη αρνητική επίδραση παρατηρείται στο ΕΚΠΑ (-6,0%).

Σχετικά με την εθνικότητα, ιδιαίτερα μειωμένη είναι η πιθανότητα φοίτησης για τους μετανάστες στο ΑΠΘ (-7,2%). Αντίθετα, αυξημένη πιθανότητα φοίτησης έχουν οι μετανάστες στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (1,8%), στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς (1,8%) και στο ΟΠΑ (1,4%). Σε όρους συχνοτήτων, το μεγαλύτερο ποσοστό μεταναστών καταγράφεται το 2014 στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (3,5%), στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (3,0%) και στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (2,8%), ενώ το χαμηλότερο ποσοστό παρατηρείται στο ΕΜΠ (0,9%), το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (1,0%) και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (1,1%).

Ός προς την εντοπιότητα, το μεγαλύτερο ποσοστό φοιτητών από την ίδια περιφερειακή ενότητα (ή περιφέρεια για τα ιδρύματα της Αττικής) καταγράφεται το 2014 στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς (77,7%) και στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (75,6%). Αντίθετα, μονοψήφιο ποσοστό φοιτητών από την ίδια περιφερειακή ενότητα έχουν τα πανεπιστήμια Πελοποννήσου (3,9%), Δυτικής Μακεδονίας (5,4%), Θράκης (5,4%) και το Ιόνιο Πανεπιστήμιο (7,0%). Σε όρους πιθανότητας φοίτησης, η εντοπιότητα έχει την υψηλότερη θετική επίδραση στο ΕΚΠΑ (22,6%), ενώ αντίθετα η αρνητικότερη επίδραση παρατηρείται στα πανεπιστήμια Θράκης (-11,7%), Αιγαίου (-6,9%), Ιωαννίνων (-6,8%), Κρήτης (-6,5%) και Πατρών (-6,3%).

Στα ΤΕΙ, η ομοιογένεια μεταξύ των ιδρυμάτων είναι μεγαλύτερη από εκείνη μεταξύ των πανεπιστημίων, ενώ η επίδραση των κοινωνικών χαρακτηριστικών φαίνεται να έχει έντονα γεωγραφικό χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, το υψηλότερο ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο καταγράφεται στα ΤΕΙ Αθήνας (33,3% κατά μέσο όρο την περίοδο 2001-2014), Πειραιά (32,8%) και Θεσσαλονίκης (29,7%). Παρομοίως, την υψηλότερη θετική επίδραση του ανώτατου κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου στην πιθανότητα φοίτησης καταγράφεται στα ΤΕΙ Αθήνας (6,9%) και Θεσσαλονίκης (3,8%).

Αντίστοιχα, υψηλή θετική συσχέτιση έχει η εντοπιότητα στη πιθανότητα φοίτησης στα ΤΕΙ Αθήνας (29,2%), Πειραιά (11,5%) και Θεσσαλονίκης (7,5%). Το μεγαλύτερο ποσοστό φοιτητών από την ίδια περιφερειακή ενότητα καταγράφεται το 2014 στα ιδρύματα των δυο μεγάλων αστικών κέντρων της χώρας – στα ΤΕΙ Πειραιά (80,3%), Αθήνας (71,2%), ΑΣΠΑΙΤΕ

(62,8%) και Θεσσαλονίκης (42,8%). Στην άλλη άκρη της κατανομής, μόλις το 0,8% των φοιτητών στα τμήματα του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων προήλθαν από την ίδια περιφερειακή ενότητα.

Ως προς το φύλο, το υψηλότερο ποσοστό ανδρών καταγράφεται το 2014 στην ΑΣΠΑΙΤΕ (73,1%) και στο ΤΕΙ Πειραιά (72,3%). Αντίθετα, το μικρότερο ποσοστό παρατηρείται στα ΤΕΙ Αθήνας (36,1%) και Ηπείρου (40,0%). Αντίστοιχα, την υψηλότερη θετική επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης έχουν οι άνδρες στα ΤΕΙ Πειραιά (1,9%) και Δυτικής Μακεδονίας (1,5%), ενώ αρνητικότερη είναι η επίδραση για τους άνδρες στα ΤΕΙ Αθήνας (-5,5%), Ηπείρου (-3,3%) και Θεσσαλονίκης (-2,3%).

Για τους μετανάστες, αυξημένη επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης καταγράφεται στα ΤΕΙ Αθήνας (2,6%) και Πειραιά (1,1%), ενώ αντίθετα αρνητική είναι η επίδραση στα ΤΕΙ Θεσσαλονίκης (-2,8%), Δυτικής Μακεδονίας (-2,3%) και Κρήτης (-2,3%). Σε όρους συχνοτήτων, το υψηλότερο ποσοστό μεταναστών παρατηρείται το 2014 στα ΤΕΙ Αθήνας (7,4%) και Πειραιά (7,2%), ενώ το χαμηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην ΑΣΠΑΙΤΕ (1,8%) και στα ΤΕΙ Κρήτης (3,4%) και Ηπείρου (3,5%).

Τέλος, τα ΤΕΙ Αθήνας και Θεσσαλονίκης έχουν το υψηλότερο ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων (4,0% το 2014). Το χαμηλότερο ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων παρατηρείται στα ΤΕΙ Κρήτης (2,1%), Ηπείρου (2,1%) και Πειραιά (2,2%). Σε όρους πιθανότητας φοίτησης, η αποφοίτηση από ιδιωτικό σχολείο έχει την υψηλότερη θετική επίδραση στα ΤΕΙ Αθηνών (2,6%) και Θεσσαλονίκης (1,0%), ενώ τα ΤΕΙ Κρήτης και Δυτικής Μακεδονίας έχουν την υψηλότερη αρνητική επίδραση με -2,2% και -1,8% αντίστοιχα.

5.7 Παράρτημα

Πίνακας 5.121: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	2.080	1.836	1.713	1.824	1.528	1.470	1.527	1.377	1.509	1.754	1.606	1.929	1.952	2.111
Μεσαίο	16.715	16.557	16.166	15.476	14.381	13.732	14.077	14.247	14.901	15.480	14.867	16.500	16.161	16.202
Υψηλό	18.718	18.481	17.945	17.685	17.822	17.638	17.547	19.194	19.163	21.063	20.060	22.310	23.291	24.294
Πολύ υψηλό	1.237	1.069	1.134	1.216	1.396	1.391	1.424	1.704	1.664	1.896	1.944	2.309	2.417	2.935
Σύνολο	38.750	37.943	36.958	36.201	35.127	34.231	34.575	36.522	37.237	40.193	38.477	43.048	43.821	45.542

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.122: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	4.842	4.950	4.241	4.415	4.024	2.345	2.623	2.114	1.981	4.122	2.833	3.449	2.387	2.664
Μεσαίο	22.075	22.700	22.498	22.377	21.572	12.471	14.125	12.106	11.169	22.207	14.928	16.135	11.212	12.043
Υψηλό	8.560	8.148	8.225	8.252	8.648	6.046	7.051	6.280	6.014	9.744	7.189	7.913	5.948	6.472
Πολύ υψηλό	346	321	214	183	263	250	341	306	255	350	294	305	270	286
Σύνολο	35.823	36.119	35.178	35.227	34.507	21.112	24.140	20.806	19.419	36.423	25.244	27.802	19.817	21.465

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.123: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	231	501	262	275	222	176	187	229	255	171	224	152	204	194
Μεσαίο	588	1.305	1.119	1.178	1.024	577	821	948	926	800	1.005	762	982	946
Υψηλό	158	284	305	279	298	175	212	368	368	373	401	340	465	535
Πολύ υψηλό	9	8	13	10	15	10	9	9	21	19	14	12	18	18
Σύνολο	986	2.098	1.699	1.742	1.559	938	1.229	1.554	1.570	1.363	1.644	1.266	1.669	1.693

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.124: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο πατέρα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	2.939	2.766	2.564	2.771	2.453	2.317	2.505	2.359	2.677	3.157	3.040	3.704	3.938	4.253
Μεσαίο	18.444	18.265	17.922	17.470	16.295	16.042	16.364	17.023	17.780	18.831	18.181	20.022	20.024	20.320
Υψηλό	16.322	16.048	15.520	14.991	15.246	14.800	14.594	15.852	15.569	16.851	15.907	17.695	18.183	18.948
Πολύ υψηλό	1.045	864	952	969	1.133	1.072	1.112	1.288	1.211	1.354	1.349	1.627	1.676	2.021
Σύνολο	38.750	37.943	36.958	36.201	35.127	34.231	34.575	36.522	37.237	40.193	38.477	43.048	43.821	45.542

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.125: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο πατέρα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	6.351	6.598	5.850	6.038	5.700	3.316	3.747	3.131	3.038	6.087	4.507	5.514	3.919	4.454
Μεσαίο	22.095	22.585	22.506	22.446	21.833	12.897	14.667	12.716	11.753	23.143	15.538	16.767	11.650	12.559
Υψηλό	7.087	6.673	6.651	6.599	6.766	4.704	5.478	4.727	4.442	6.950	5.001	5.324	4.063	4.281
Πολύ υψηλό	290	263	171	144	208	195	248	232	186	243	198	197	185	171
Σύνολο	35.823	36.119	35.178	35.227	34.507	21.112	24.140	20.806	19.419	36.423	25.244	27.802	19.817	21.465

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.126: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο πατέρα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	285	608	365	376	326	228	261	310	371	248	356	255	343	329
Μεσαίο	557	1.246	1.068	1.137	999	564	806	982	935	848	1.022	773	1.001	987
Υψηλό	136	238	256	221	223	141	153	258	249	251	258	228	315	365
Πολύ υψηλό	8	6	10	8	11	5	9	4	15	16	8	10	10	12
Σύνολο	986	2.098	1.699	1.742	1.559	938	1.229	1.554	1.570	1.363	1.644	1.266	1.669	1.693

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.127: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μητέρας, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	12.254	11.345	10.907	10.055	8.870	8.273	8.350	8.015	8.255	8.609	8.287	9.068	8.909	9.020
Μεσαίο	15.224	15.311	14.918	14.507	14.140	13.522	13.715	14.316	14.676	15.403	14.509	16.406	16.461	16.827
Υψηλό	10.931	10.946	10.806	11.228	11.659	11.939	12.002	13.545	13.625	15.359	14.815	16.528	17.322	18.356
Πολύ υψηλό	341	341	327	411	458	497	508	646	681	822	866	1.046	1.129	1.339
Σύνολο	38.750	37.943	36.958	36.201	35.127	34.231	34.575	36.522	37.237	40.193	38.477	43.048	43.821	45.542

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.128: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μητέρας, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	18.179	18.283	17.357	16.885	15.676	9.133	10.092	8.154	7.535	14.862	9.915	10.965	7.547	8.140
Μεσαίο	13.767	14.098	14.059	14.497	14.491	8.716	10.006	8.918	8.214	15.670	10.797	11.756	8.467	9.088
Υψηλό	3.787	3.655	3.705	3.793	4.262	3.181	3.918	3.630	3.575	5.753	4.415	4.945	3.690	4.101
Πολύ υψηλό	90	83	57	52	78	82	124	104	95	138	117	136	113	136
Σύνολο	35.823	36.119	35.178	35.227	34.507	21.112	24.140	20.806	19.419	36.423	25.244	27.802	19.817	21.465

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.129: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μητέρας, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	640	1.353	950	998	815	535	651	762	751	572	722	551	689	661
Μεσαίο	294	642	626	625	602	324	472	579	592	572	673	508	676	705
Υψηλό	50	97	118	117	138	73	102	208	220	214	241	203	293	319
Πολύ υψηλό	2	6	5	2	4	6	4	5	7	5	8	4	11	8
Σύνολο	986	2.098	1.699	1.742	1.559	938	1.229	1.554	1.570	1.363	1.644	1.266	1.669	1.693

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.130: Εξέλιξη της διαφοράς στη σύνθεση πρωτοετών φοιτητών ως προς το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο (ΚΜΕ) μεταξύ των ΤΕΙ και των λοιπών επαγγελματικών ιδρυμάτων, σε ποσοστιαίες μονάδες

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ΚΜΕ Γονέων														
Χαμηλό	-9,91	-10,18	-3,37	-3,25	-2,58	-7,66	-4,35	-4,58	-6,04	-1,23	-2,40	0,40	-0,18	0,95
Μεσαίο	1,99	0,65	-1,91	-4,10	-3,17	-2,44	-8,29	-2,82	-1,47	2,28	-2,00	-2,15	-2,26	0,23
Υψηλό	7,87	9,02	5,43	7,41	5,95	9,98	11,96	6,50	7,53	-0,61	4,09	1,61	2,15	-1,45
Πολύ υψηλό	0,05	0,51	-0,16	-0,05	-0,20	0,12	0,68	0,89	-0,02	-0,43	0,31	0,15	0,28	0,27
ΚΜΕ Πατέρα														
Χαμηλό	-11,18	-10,71	-4,85	-4,44	-4,39	-8,60	-5,71	-4,90	-7,99	-1,48	-3,80	-0,31	-0,78	1,32
Μεσαίο	5,19	3,14	1,12	-1,55	-0,81	0,96	-4,82	-2,07	0,97	1,32	-0,61	-0,75	-1,19	0,21
Υψηλό	5,99	7,13	3,84	6,05	5,30	7,25	10,24	6,12	7,01	0,67	4,12	1,14	1,63	-1,62
Πολύ υψηλό	0,00	0,44	-0,10	-0,05	-0,10	0,39	0,30	0,86	0,00	-0,51	0,30	-0,08	0,33	0,09
ΚΜΕ Μητέρας														
Χαμηλό	-14,16	-13,87	-6,57	-9,36	-6,85	-13,78	-11,16	-9,84	-9,03	-1,16	-4,64	-4,08	-3,20	-1,12
Μεσαίο	8,61	8,43	3,12	5,27	3,38	6,74	3,04	5,60	4,59	1,06	1,83	2,16	2,22	0,70
Υψηλό	5,50	5,50	3,59	4,05	3,50	7,28	7,93	4,06	4,40	0,09	2,83	1,75	1,06	0,26
Πολύ υψηλό	0,05	-0,06	-0,13	0,03	-0,03	-0,25	0,19	0,18	0,04	0,01	-0,02	0,17	-0,09	0,16

Πίνακας 5.131: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά επίπεδο εκπαίδευσης γονέων, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	3.845	3.311	3.049	2.589	2.199	1.978	1.912	1.737	1.794	1.760	1.534	1.714	1.575	1.542
Μεσαίο	15.272	15.038	14.767	14.197	13.461	13.495	13.772	14.371	15.108	15.939	15.173	17.108	16.425	17.037
Υψηλό	17.203	17.203	16.655	16.804	16.786	15.995	16.172	17.284	17.147	18.670	18.007	19.898	21.235	21.935
Πολύ υψηλό	2.430	2.391	2.487	2.611	2.681	2.763	2.719	3.130	3.188	3.824	3.763	4.328	4.586	5.028
Σύνολο	38.750	37.943	36.958	36.201	35.127	34.231	34.575	36.522	37.237	40.193	38.477	43.048	43.821	45.542

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.132: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά επίπεδο εκπαίδευσης γονέων, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	6.668	6.496	5.620	5.268	4.521	2.528	2.646	2.051	1.866	3.465	2.225	2.337	1.441	1.603
Μεσαίο	18.782	19.502	19.388	19.456	19.324	11.639	13.471	11.768	11.314	21.678	14.684	16.260	11.225	12.119
Υψηλό	9.309	9.140	9.201	9.538	9.707	6.264	7.190	6.266	5.542	9.960	7.393	8.182	6.286	6.887
Πολύ υψηλό	1.064	981	969	965	955	681	833	721	697	1.320	942	1.023	865	856
Σύνολο	35.823	36.119	35.178	35.227	34.507	21.112	24.140	20.806	19.419	36.423	25.244	27.802	19.817	21.465

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.133: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά επίπεδο εκπαίδευσης γονέων, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	226	472	333	358	249	196	164	197	189	139	145	99	124	106
Μεσαίο	525	1.169	958	962	876	503	765	911	937	774	986	757	957	971
Υψηλό	219	423	355	383	397	219	268	399	392	390	460	363	509	550
Πολύ υψηλό	16	34	53	39	37	20	32	47	52	60	53	47	79	66
Σύνολο	986	2.098	1.699	1.742	1.559	938	1.229	1.554	1.570	1.363	1.644	1.266	1.669	1.693

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.134: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά επίπεδο εκπαίδευσης πατέρα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	6.238	5.614	5.230	4.638	4.131	3.820	3.833	3.618	3.844	3.889	3.504	3.950	3.715	3.672
Μεσαίο	15.477	15.359	15.251	14.929	14.330	14.551	14.960	15.964	16.814	18.070	17.468	19.823	19.765	20.750
Υψηλό	14.990	14.988	14.399	14.549	14.506	13.647	13.646	14.482	14.123	15.381	14.736	16.126	17.042	17.505
Πολύ υψηλό	2.045	1.982	2.078	2.085	2.160	2.213	2.136	2.458	2.456	2.853	2.769	3.149	3.299	3.615
Σύνολο	38.750	37.943	36.958	36.201	35.127	34.231	34.575	36.522	37.237	40.193	38.477	43.048	43.821	45.542

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.135: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά επίπεδο εκπαίδευσης πατέρα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	9.718	9.657	8.721	8.193	7.477	4.283	4.644	3.711	3.508	6.513	4.325	4.596	2.913	3.245
Μεσαίο	17.556	18.157	18.091	18.567	18.499	11.252	13.157	11.679	11.217	21.583	14.858	16.725	11.789	12.776
Υψηλό	7.685	7.525	7.593	7.733	7.789	5.052	5.728	4.864	4.184	7.390	5.393	5.803	4.529	4.865
Πολύ υψηλό	864	780	773	734	742	525	611	552	510	937	668	678	586	579
Σύνολο	35.823	36.119	35.178	35.227	34.507	21.112	24.140	20.806	19.419	36.423	25.244	27.802	19.817	21.465

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.136: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά επίπεδο εκπαίδευσης πατέρα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	303	708	543	567	420	296	304	349	359	279	331	254	281	234
Μεσαίο	490	1.002	829	845	805	448	705	855	885	754	952	712	978	1.008
Υψηλό	183	361	285	298	303	181	201	317	292	281	331	267	363	400
Πολύ υψηλό	10	27	42	32	31	13	19	33	34	49	30	33	47	51
Σύνολο	986	2.098	1.699	1.742	1.559	938	1.229	1.554	1.570	1.363	1.644	1.266	1.669	1.693

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.137: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά επίπεδο εκπαίδευσης μητέρας, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	6.578	5.902	5.382	4.583	3.942	3.577	3.485	3.215	3.315	3.100	2.848	3.161	2.848	2.768
Μεσαίο	18.916	18.611	18.395	17.927	17.242	16.834	17.078	17.928	18.432	19.639	18.580	20.717	20.316	21.159
Υψηλό	12.339	12.469	12.212	12.548	12.774	12.600	12.749	13.893	13.931	15.534	15.112	16.938	18.208	18.947
Πολύ υψηλό	917	961	969	1.143	1.169	1.220	1.263	1.486	1.559	1.920	1.937	2.232	2.449	2.668
Σύνολο	38.750	37.943	36.958	36.201	35.127	34.231	34.575	36.522	37.237	40.193	38.477	43.048	43.821	45.542

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.138: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά επίπεδο εκπαίδευσης μητέρας, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	10.746	10.425	9.342	8.620	7.668	4.166	4.546	3.487	3.149	5.702	3.616	3.874	2.373	2.615
Μεσαίο	19.173	19.887	19.934	20.333	20.329	12.579	14.347	12.650	12.012	22.989	15.785	17.394	12.289	13.288
Υψηλό	5.498	5.421	5.512	5.838	6.106	4.099	4.852	4.331	3.902	7.078	5.352	5.998	4.692	5.117
Πολύ υψηλό	406	386	390	436	404	268	395	338	356	654	491	536	463	445
Σύνολο	35.823	36.119	35.178	35.227	34.507	21.112	24.140	20.806	19.419	36.423	25.244	27.802	19.817	21.465

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.139: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά επίπεδο εκπαίδευσης μητέρας, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	356	744	527	581	414	298	284	321	339	233	255	181	232	181
Μεσαίο	523	1.144	958	932	912	517	779	969	960	848	1.058	821	1.033	1.103
Υψηλό	99	196	189	214	215	113	148	244	246	255	300	241	360	378
Πολύ υψηλό	8	14	25	15	18	10	18	20	25	27	31	23	44	31
Σύνολο	986	2.098	1.699	1.742	1.559	938	1.229	1.554	1.570	1.363	1.644	1.266	1.669	1.693

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.140: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά επίπεδο απασχόλησης γονέων, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πολύ χαμηλό	1.226	1.395	1.375	1.832	1.641	1.634	1.776	1.648	1.801	2.157	2.256	2.572	3.053	3.338
Χαμηλό	7.429	6.673	6.702	6.219	5.817	5.436	5.500	5.511	5.587	6.130	5.820	6.536	6.190	5.936
Μεσαίο	16.485	17.056	16.346	16.165	15.104	14.757	14.726	15.565	16.111	16.617	15.780	17.178	17.107	17.915
Υψηλό	12.460	12.078	11.598	11.031	11.390	11.351	11.378	12.354	12.365	13.968	13.102	14.841	15.709	15.802
Πολύ υψηλό	1.150	741	937	954	1.175	1.053	1.195	1.444	1.373	1.321	1.519	1.921	1.762	2.551
Σύνολο	38.750	37.943	36.958	36.201	35.127	34.231	34.575	36.522	37.237	40.193	38.477	43.048	43.821	45.542

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.141: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά επίπεδο απασχόλησης γονέων, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πολύ χαμηλό	2.773	2.580	2.355	2.793	2.608	1.689	2.293	1.868	1.650	3.277	2.517	3.341	2.763	2.988
Χαμηλό	10.135	10.853	10.199	10.079	9.635	5.363	5.686	4.830	4.616	9.682	6.253	6.646	4.274	4.614
Μεσαίο	17.295	17.579	17.886	17.990	17.374	10.325	11.563	10.043	9.099	17.473	12.018	12.749	9.006	9.757
Υψηλό	4.772	4.265	4.311	3.969	4.245	3.145	3.751	3.333	3.384	5.133	3.753	4.274	3.216	3.484
Πολύ υψηλό	848	842	427	396	645	590	847	732	670	858	703	792	558	622
Σύνολο	35.823	36.119	35.178	35.227	34.507	21.112	24.140	20.806	19.419	36.423	25.244	27.802	19.817	21.465

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.142: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά επίπεδο απασχόλησης γονέων, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πολύ χαμηλό	161	310	90	83	102	58	101	179	201	142	176	136	218	229
Χαμηλό	302	707	557	619	534	354	440	424	411	354	452	327	405	386
Μεσαίο	417	913	870	879	745	406	560	718	692	601	771	568	736	746
Υψηλό	75	145	165	147	150	98	112	207	225	227	214	208	275	292
Πολύ υψηλό	31	23	17	14	28	22	16	26	41	39	31	27	35	40
Σύνολο	986	2.098	1.699	1.742	1.559	938	1.229	1.554	1.570	1.363	1.644	1.266	1.669	1.693

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.143: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά επίπεδο απασχόλησης πατέρα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πολύ χαμηλό	1.664	1.957	1.914	2.481	2.225	2.203	2.428	2.410	2.687	3.213	3.566	4.204	5.077	5.615
Χαμηλό	9.621	8.818	8.745	8.465	8.133	7.844	7.985	8.198	8.422	9.569	8.919	9.964	9.389	9.305
Μεσαίο	16.356	16.863	16.143	15.915	14.873	14.566	14.512	15.493	15.958	16.254	15.442	16.809	16.999	17.695
Υψηλό	10.167	9.730	9.398	8.585	8.923	8.769	8.693	9.288	9.142	10.132	9.377	10.586	11.021	10.952
Πολύ υψηλό	942	575	758	755	973	849	957	1.133	1.028	1.025	1.173	1.485	1.335	1.975
Σύνολο	38.750	37.943	36.958	36.201	35.127	34.231	34.575	36.522	37.237	40.193	38.477	43.048	43.821	45.542

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.144: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά επίπεδο απασχόλησης πατέρα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πολύ χαμηλό	3.513	3.309	3.175	3.644	3.446	2.234	2.906	2.428	2.234	4.328	3.620	4.859	3.921	4.417
Χαμηλό	12.375	13.465	12.811	12.790	12.650	7.048	7.586	6.654	6.401	13.464	8.800	9.173	5.912	6.360
Μεσαίο	15.569	15.388	15.543	15.488	14.754	9.089	10.277	8.860	7.933	14.529	9.843	10.572	7.608	8.239
Υψηλό	3.664	3.267	3.306	2.970	3.116	2.272	2.703	2.299	2.322	3.449	2.483	2.619	1.955	2.011
Πολύ υψηλό	702	690	343	335	541	469	668	565	529	653	498	579	421	438
Σύνολο	35.823	36.119	35.178	35.227	34.507	21.112	24.140	20.806	19.419	36.423	25.244	27.802	19.817	21.465

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.145: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά επίπεδο απασχόλησης πατέρα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πολύ χαμηλό	186	359	129	125	147	84	129	234	275	182	250	203	316	333
Χαμηλό	363	829	716	792	700	437	588	603	577	521	646	460	548	558
Μεσαίο	345	777	726	707	586	331	422	566	551	481	591	455	614	601
Υψηλό	65	115	113	106	106	70	76	136	139	149	135	129	167	166
Πολύ υψηλό	27	18	15	12	20	16	14	15	28	30	22	19	24	35
Σύνολο	986	2.098	1.699	1.742	1.559	938	1.229	1.554	1.570	1.363	1.644	1.266	1.669	1.693

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.146: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά επίπεδο απασχόλησης μητέρας, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πολύ χαμηλό	17.442	16.501	15.984	15.051	13.801	12.910	13.136	12.904	13.204	14.034	13.668	15.166	15.767	15.752
Χαμηλό	1.472	1.447	1.447	1.401	1.311	1.227	1.294	1.425	1.432	1.568	1.459	1.754	1.725	1.889
Μεσαίο	11.399	11.895	11.651	11.932	11.742	11.722	11.617	12.637	12.888	13.597	12.830	13.976	13.531	14.476
Υψηλό	8.081	7.867	7.575	7.504	7.893	8.035	8.107	9.053	9.196	10.525	9.940	11.383	12.132	12.455
Πολύ υψηλό	356	233	301	313	380	337	421	503	517	469	580	769	666	970
Σύνολο	38.750	37.943	36.958	36.201	35.127	34.231	34.575	36.522	37.237	40.193	38.477	43.048	43.821	45.542

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.147: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά επίπεδο απασχόλησης μητέρας, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πολύ χαμηλό	20.678	20.736	19.900	19.644	18.522	11.031	12.382	10.148	9.249	17.966	12.306	13.769	9.894	10.510
Χαμηλό	2.009	2.068	2.076	2.101	1.920	1.088	1.276	1.163	1.063	2.246	1.446	1.724	1.186	1.409
Μεσαίο	10.242	10.705	10.765	11.233	11.430	6.860	7.739	6.987	6.570	12.566	8.686	9.015	6.272	6.820
Υψηλό	2.608	2.303	2.295	2.140	2.418	1.928	2.441	2.228	2.287	3.320	2.496	2.968	2.241	2.450
Πολύ υψηλό	286	307	142	109	217	205	302	280	250	325	310	326	224	276
Σύνολο	35.823	36.119	35.178	35.227	34.507	21.112	24.140	20.806	19.419	36.423	25.244	27.802	19.817	21.465

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.148: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές ανά επίπεδο απασχόλησης μητέρας, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πολύ χαμηλό	682	1.429	1.023	1.083	923	558	718	873	848	695	870	669	886	863
Χαμηλό	48	115	113	106	97	83	75	69	92	78	87	85	97	79
Μεσαίο	225	482	473	472	441	233	364	465	470	440	534	355	473	530
Υψηλό	25	63	84	78	90	58	64	133	142	138	143	145	199	212
Πολύ υψηλό	6	9	6	3	8	6	8	14	18	12	10	12	14	9
Σύνολο	986	2.098	1.699	1.742	1.559	938	1.229	1.554	1.570	1.363	1.644	1.266	1.669	1.693

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.149: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά επάγγελμα πατέρα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Άνεργοι	237	205	227	207	187	158	139	174	219	465	868	1.378	1.900	2.152
Άγνωστη	508	1.017	794	1.434	1.208	1.241	1.390	1.296	1.426	1.625	1.475	1.445	1.589	1.680
Ανειδίκευτοι εργάτες	897	696	836	819	788	767	833	814	902	954	1.034	1.195	1.322	1.414
Υπηρεσίες	4.041	4.273	4.156	3.846	3.718	3.800	4.158	4.070	4.649	4.989	4.766	5.352	5.497	5.324
Γεωργοί	1.999	1.969	1.945	1.877	1.694	1.745	1.876	1.855	1.946	2.134	2.036	2.459	2.484	2.451
Τεχνίτες	5.609	5.072	4.957	4.676	4.616	4.464	4.401	4.554	4.708	5.413	4.948	5.273	5.004	4.901
Ένοπλες δυνάμεις	1.203	1.177	1.122	1.083	1.053	1.076	1.075	1.370	1.326	1.441	1.430	1.685	1.768	2.109
Ανώτερα στελέχη	942	575	758	755	973	849	957	1.133	1.028	1.025	1.173	1.485	1.335	1.975
Μη οικονομικώς ενεργοί	22	39	57	21	42	37	66	126	140	169	189	186	266	369
Επαγγελματίες	10.167	9.730	9.398	8.585	8.923	8.769	8.693	9.288	9.142	10.132	9.377	10.586	11.021	10.952
Τεχνικοί	3.833	3.491	3.583	3.010	3.321	3.160	2.952	3.298	3.184	3.438	3.420	3.700	3.559	3.810
Υπάλληλοι Γραφείου	7.279	7.922	7.282	7.976	6.781	6.530	6.327	6.755	6.799	6.386	5.826	6.072	6.175	6.452
Χειριστές μηχανημάτων	2.013	1.777	1.843	1.912	1.823	1.635	1.708	1.789	1.768	2.022	1.935	2.232	1.901	1.953
Σύνολο	38.750	37.943	36.958	36.201	35.127	34.231	34.575	36.522	37.237	40.193	38.477	43.048	43.821	45.542

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.150: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά επάγγελμα πατέρα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Άνεργοι	385	350	362	352	309	186	167	152	222	636	924	1.581	1.452	1.717
Άγνωστη	1.898	1.854	1.967	2.300	1.970	1.203	1.760	1.360	1.052	2.095	1.331	1.782	1.254	1.320
Ανειδίκευτοι εργάτες	1.174	1.085	827	977	1.165	811	823	765	808	1.376	1.068	1.136	879	1.091
Υπηρεσίες	3.941	4.071	4.879	4.906	4.658	2.517	3.229	2.892	2.505	5.690	3.788	3.919	2.814	3.034
Γεωργοί	2.881	3.036	2.809	2.976	2.906	1.579	1.777	1.490	1.401	2.995	2.098	2.271	1.501	1.681
Τεχνίτες	6.988	7.813	7.696	7.372	7.247	4.141	4.370	3.844	3.695	7.571	4.877	4.990	3.263	3.437
Ένοπλες δυνάμεις	1.007	811	777	799	744	645	713	562	570	920	710	960	644	751
Ανώτερα στελέχη	702	690	343	335	541	469	668	565	529	653	498	579	421	438
Μη οικονομικώς ενεργοί	56	20	19	15	2	34	156	151	152	221	297	360	336	289
Επαγγελματίες	3.664	3.267	3.306	2.970	3.116	2.272	2.703	2.299	2.322	3.449	2.483	2.619	1.955	2.011
Τεχνικοί	4.736	4.431	3.641	3.754	3.615	2.257	2.004	1.619	1.583	2.683	1.793	2.021	1.502	1.670
Υπάλληλοι Γραφείου	5.885	6.075	6.246	6.029	5.737	3.670	4.331	3.787	3.275	5.236	3.552	3.672	2.648	2.784
Χειριστές μηχανημάτων	2.506	2.616	2.306	2.442	2.497	1.328	1.439	1.320	1.305	2.898	1.825	1.912	1.148	1.242
Σύνολο	35.823	36.119	35.178	35.227	34.507	21.112	24.140	20.806	19.419	36.423	25.244	27.802	19.817	21.465

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.151: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών λοιπών ιδρυμάτων ανά επάγγελμα πατέρα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Άνεργοι	12	18	21	18	19	10	11	9	25	23	75	91	127	134
Άγνωστη	136	257	57	53	77	41	58	157	152	73	91	47	87	87
Ανειδίκευτοι εργάτες	38	84	50	54	51	33	57	60	83	80	66	59	85	96
Υπηρεσίες	83	178	189	221	180	91	147	212	181	169	224	136	205	206
Γεωργοί	81	219	168	188	145	113	116	92	128	97	131	104	125	125
Τεχνίτες	161	373	352	356	331	184	239	280	251	260	321	235	296	243
Ένοπλες δυνάμεις	23	48	49	41	45	20	31	36	39	37	48	58	76	76
Ανώτερα στελέχη	27	18	15	12	20	16	14	15	28	30	22	19	24	35
Μη οικονομικώς ενεργοί	0	0	1	0	0	0	3	8	15	6	18	6	17	16
Επαγγελματίες	65	115	113	106	106	70	76	136	139	149	135	129	167	166
Τεχνικοί	170	353	251	262	199	142	132	174	145	123	156	149	177	146
Υπάλληλοι Γραφείου	69	198	237	183	162	78	112	144	186	152	163	112	156	173
Χειριστές μηχανημάτων	121	237	196	248	224	140	233	231	198	164	194	121	127	190
Σύνολο	986	2.098	1.699	1.742	1.559	938	1.229	1.554	1.570	1.363	1.644	1.266	1.669	1.693

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.152: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά επάγγελμα μητέρας, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Άνεργοι	353	413	428	378	491	387	347	453	554	892	1.426	2.375	3.145	3.563
Άγνωστη	336	783	545	1.129	930	981	1.051	918	1.000	1.189	1.080	969	1.091	1.251
Ανειδίκευτοι εργάτες	923	710	836	855	808	791	831	888	950	1.068	1.049	1.231	1.230	1.351
Υπηρεσίες	2.970	3.165	3.287	3.129	3.147	3.252	3.465	3.898	4.181	4.850	4.443	5.234	4.760	5.023
Γεωργοί	622	669	690	650	587	558	665	712	753	807	799	1.063	1.028	1.183
Τεχνίτες	675	635	623	515	556	476	464	561	524	592	537	541	561	562
Ένοπλες δυνάμεις	70	74	93	87	91	104	89	123	125	166	212	249	309	341
Ανώτερα στελέχη	356	233	301	313	380	337	421	503	517	469	580	769	666	970
Μη οικονομικώς ενεργοί	15.830	14.595	14.175	12.689	11.572	10.751	10.907	10.645	10.700	10.885	10.113	10.591	10.301	9.587
Επαγγελματίες	8.081	7.867	7.575	7.504	7.893	8.035	8.107	9.053	9.196	10.525	9.940	11.383	12.132	12.455
Τεχνικοί	1.145	789	914	936	1.086	1.042	947	1.018	968	1.057	1.095	1.188	955	1.029
Υπάλληλοι Γραφείου	7.214	7.867	7.357	7.780	7.418	7.324	7.116	7.598	7.614	7.524	7.080	7.305	7.507	8.083
Χειριστές μηχανημάτων	175	143	134	236	168	193	165	152	155	169	123	150	136	144
Σύνολο	38.750	37.943	36.958	36.201	35.127	34.231	34.575	36.522	37.237	40.193	38.477	43.048	43.821	45.542

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.153: Εξέλιξη των εγγαφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά επάγγελμα μητέρας, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Άνεργοι	531	432	507	498	515	396	493	318	352	985	1.509	2.434	2.210	2.679
Άγνωστη	1.563	1.404	1.398	1.700	1.413	856	1.280	1.081	773	1.720	971	1.189	925	918
Ανειδίκευτοι εργάτες	1.069	1.099	1.067	1.092	1.177	810	873	795	790	1.800	1.127	1.235	924	1.089
Υπηρεσίες	3.412	3.919	4.331	4.650	4.674	2.503	2.792	2.518	2.531	5.852	4.034	3.893	2.769	2.885
Γεωργοί	906	965	889	967	926	506	639	571	549	1.107	810	983	690	847
Τεχνίτες	928	917	999	961	832	475	516	444	369	866	489	601	396	447
Ένοπλες δυνάμεις	61	62	74	64	68	51	73	41	57	107	103	151	106	118
Ανώτερα στελέχη	286	307	142	109	217	205	302	280	250	325	310	326	224	276
Μη οικονομικώς ενεργοί	17.515	17.801	16.928	16.354	15.417	8.969	9.736	7.954	7.334	13.461	8.699	8.911	5.835	5.824
Επαγγελματίες	2.608	2.303	2.295	2.140	2.418	1.928	2.441	2.228	2.287	3.320	2.496	2.968	2.241	2.450
Τεχνικοί	1.068	1.000	789	667	664	456	502	477	459	704	474	577	360	407
Υπάλληλοι Γραφείου	5.701	5.724	5.571	5.852	6.024	3.850	4.372	3.951	3.523	5.903	4.075	4.394	3.037	3.410
Χειριστές μηχανημάτων	175	186	188	173	162	107	121	148	145	273	147	140	100	115
Σύνολο	35.823	36.119	35.178	35.227	34.507	21.112	24.140	20.806	19.419	36.423	25.244	27.802	19.817	21.465

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.154: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών λοιπών ιδρυμάτων ανά επάγγελμα μητέρας, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Άνεργοι	6	21	15	13	14	6	12	16	46	27	102	112	180	193
Άγνωστη	123	240	31	24	40	24	52	115	96	62	70	36	51	53
Ανειδίκευτοι εργάτες	20	88	54	62	64	45	59	73	85	83	67	63	87	100
Υπηρεσίες	96	232	197	237	225	117	180	229	210	218	297	192	235	241
Γεωργοί	26	58	57	57	55	54	31	28	51	39	47	47	55	45
Τεχνίτες	20	48	47	42	31	21	26	30	30	30	29	31	37	24
Ένοπλες δυνάμεις	0	4	4	9	5	4	7	5	3	5	8	3	9	15
Ανώτερα στελέχη	6	9	6	3	8	6	8	14	18	12	10	12	14	9
Μη οικονομικώς ενεργοί	533	1080	923	984	805	483	595	669	621	523	631	458	568	517
Επαγγελματίες	25	63	84	78	90	58	64	133	142	138	143	145	199	212
Τεχνικοί	19	29	33	27	23	22	22	22	23	30	32	23	19	38
Υπάλληλοι Γραφείου	110	217	239	199	188	90	155	209	234	187	197	137	210	236
Χειριστές μηχανημάτων	2	9	9	7	11	8	18	11	11	9	11	7	5	10
Σύνολο	986	2.098	1.699	1.742	1.559	938	1.229	1.554	1.570	1.363	1.644	1.266	1.669	1.693

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.155: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
17	6.604	6.723	6.581	5.891	6.745	6.280	5.114	3.665	103	31	34	14	60	28
18	23.655	24.699	23.810	24.545	23.302	23.535	23.512	27.457	31.237	32.983	31.784	34.751	35.423	37.675
19	4.517	3.860	3.393	3.434	2.872	2.561	3.941	3.669	4.231	4.637	4.647	5.031	5.659	4.922
20-30	3.831	2.519	2.972	2.133	1.976	1.536	1.719	1.491	1.398	2.237	1.698	2.818	2.306	2.520
30+	143	142	202	198	232	319	289	240	268	305	314	434	373	397
Σύνολο	38.750	37.943	36.958	36.201	35.127	34.231	34.575	36.522	37.237	40.193	38.477	43.048	43.821	45.542

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.156: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών τεχνολογικής εκπαίδευσης ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
17	5.253	4.954	4.951	4.692	5.633	3.337	2.686	1.561	32	21	0	9	38	22
18	20.412	19.625	18.614	19.754	19.738	12.378	13.745	13.116	13.722	26.036	18.601	20.344	14.582	15.470
19	6.165	7.777	6.749	6.460	5.345	2.762	5.268	3.850	3.858	6.727	4.112	4.718	3.354	3.527
20-30	3.785	3.538	4.557	4.045	3.541	2.376	2.218	1.977	1.559	3.235	2.217	2.301	1.456	2.043
30+	208	225	307	276	250	259	223	302	248	404	314	430	387	403
Σύνολο	35.823	36.119	35.178	35.227	34.507	21.112	24.140	20.806	19.419	36.423	25.244	27.802	19.817	21.465

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.157: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών λοιπών ιδρυμάτων ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
17	96	222	173	139	201	88	104	109	3	0	0	0	3	1
18	375	844	703	750	740	374	623	885	881	889	1.018	732	1.026	1.042
19	182	512	387	409	334	192	295	305	305	222	330	264	312	322
20-30	309	494	406	403	252	210	202	251	370	230	286	262	307	309
30+	24	26	30	41	32	74	5	4	11	22	10	8	21	19
Σύνολο	986	2.098	1.699	1.742	1.559	938	1.229	1.554	1.570	1.363	1.644	1.266	1.669	1.693

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.158: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε κεντρικά πανεπιστήμια ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	1.107	986	893	960	796	718	753	570	615	624	751	754	754	890
Μεσαίο	9.886	9.587	9.211	8.588	7.785	7.144	7.356	6.180	6.414	6.646	6.909	7.306	7.523	6.715
Υψηλό	12.467	12.145	11.567	11.032	10.922	10.384	10.038	9.872	9.723	10.580	10.786	11.818	12.498	12.262
Πολύ υψηλό	871	777	768	817	898	890	872	972	904	1.026	1.199	1.299	1.362	1.741
Σύνολο	24.331	23.495	22.439	21.397	20.401	19.136	19.019	17.594	17.656	18.876	19.645	21.177	22.137	21.608

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.159: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε πανεπιστήμια περιφέρειας ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	973	850	820	864	732	752	774	807	894	1.130	855	1.175	1.198	1.221
Μεσαίο	6.829	6.970	6.955	6.888	6.596	6.588	6.721	8.067	8.487	8.834	7.958	9.194	8.638	9.487
Υψηλό	6.251	6.336	6.378	6.653	6.900	7.254	7.509	9.322	9.440	10.483	9.274	10.492	10.793	12.032
Πολύ υψηλό	366	292	366	399	498	501	552	732	760	870	745	1.010	1.055	1.194
Σύνολο	14.419	14.448	14.519	14.804	14.726	15.095	15.556	18.928	19.581	21.317	18.832	21.871	21.684	23.934

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.160: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε κεντρικά ΤΕΙ ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	1.280	1.174	998	950	751	545	493	566	571	615	724	733	728	698
Μεσαίο	5.806	6.035	5.678	5.678	4.742	3.504	2.920	2.879	2.879	3.514	3.960	3.882	3.735	3.330
Υψηλό	2.853	2.679	2.754	2.726	2.698	2.191	1.998	1.910	1.769	2.117	2.437	2.535	2.428	2.215
Πολύ υψηλό	111	156	101	88	131	112	122	88	87	94	112	117	139	121
Σύνολο	10.050	10.044	9.531	9.442	8.322	6.352	5.533	5.443	5.306	6.340	7.233	7.267	7.030	6.364

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.161: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε ΤΕΙ περιφέρειας ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	3.562	3.776	3.243	3.465	3.273	1.800	2.130	1.548	1.410	3.507	2.109	2.716	1.659	1.966
Μεσαίο	16.269	16.665	16.820	16.699	16.830	8.967	11.205	9.227	8.290	18.693	10.968	12.253	7.477	8.713
Υψηλό	5.707	5.469	5.471	5.526	5.950	3.855	5.053	4.370	4.245	7.627	4.752	5.378	3.520	4.257
Πολύ υψηλό	235	165	113	95	132	138	219	218	168	256	182	188	131	165
Σύνολο	25.773	26.075	25.647	25.785	26.185	14.760	18.607	15.363	14.113	30.083	18.011	20.535	12.787	15.101

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Πίνακας 5.162: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε κεντρικά ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	69	111	93	80	86	72	34	81	60	54	59	45	61	63
Μεσαίο	181	354	298	305	272	199	234	273	292	292	307	206	279	317
Υψηλό	67	91	102	93	76	79	70	122	146	178	136	95	179	209
Πολύ υψηλό	5	3	10	6	5	7	6	5	9	10	6	2	8	7
Σύνολο	322	559	503	484	439	357	344	481	507	534	508	348	527	596

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.163: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης της περιφέρειας ανά κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο. 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Χαμηλό	162	390	169	195	136	104	153	148	195	117	165	107	143	131
Μεσαίο	407	951	821	873	752	378	587	675	634	508	698	556	703	629
Υψηλό	91	193	203	186	222	96	142	246	222	195	265	245	286	326
Πολύ υψηλό	4	5	3	4	10	3	3	4	12	9	8	10	10	11
Σύνολο	664	1.539	1.196	1.258	1.120	581	885	1.073	1.063	829	1.136	918	1.142	1.097

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.164: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε κεντρικά πανεπιστήμια ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
17	4.148	4.082	3.933	3.431	3.779	3.436	2.829	1.810	59	20	20	7	36	11
18	14.749	15.331	14.514	14.599	13.635	13.289	13.021	13.238	14.937	15.582	16.303	17.313	17.871	17.990
19	2.785	2.241	1.923	1.847	1.566	1.345	2.001	1.637	1.804	1.971	2.222	2.281	2.699	2.051
20-30	2.553	1.723	1.926	1.378	1.260	866	962	767	694	1.145	916	1.333	1.295	1.328
30+	96	118	143	142	161	200	206	142	162	158	184	243	236	228
Σύνολο	24.331	23.495	22.439	21.397	20.401	19.136	19.019	17.594	17.656	18.876	19.645	21.177	22.137	21.608

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.165: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε πανεπιστήμια περιφέρειας ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
17	2.456	2.641	2.648	2.460	2.966	2.844	2.285	1.855	44	11	14	7	24	17
18	8.906	9.368	9.296	9.946	9.667	10.246	10.491	14.219	16.300	17.401	15.481	17.438	17.552	19.685
19	1.732	1.619	1.470	1.587	1.306	1.216	1.940	2.032	2.427	2.666	2.425	2.750	2.960	2.871
20-30	1.278	796	1.046	755	716	670	757	724	704	1.092	782	1.485	1.011	1.192
30+	47	24	59	56	71	119	83	98	106	147	130	191	137	169
Σύνολο	14.419	14.448	14.519	14.804	14.726	15.095	15.556	18.928	19.581	21.317	18.832	21.871	21.684	23.934

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.166: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε κεντρικά ΤΕΙ ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
17	1.538	1.448	1.420	1.315	1.333	1.043	686	455	5	13	0	2	15	10
18	5.640	5.633	5.143	5.348	4.817	3.742	3.261	3.512	3.880	4.588	5.391	5.423	5.061	4.606
19	1.575	1.759	1.509	1.486	1.128	812	995	929	971	1.020	1.167	1.075	1.245	888
20-30	1.191	1.094	1.305	1.171	920	656	499	441	366	616	578	636	575	736
30+	106	110	154	122	124	99	92	106	84	103	97	131	134	124
Σύνολο	10.050	10.044	9.531	9.442	8.322	6.352	5.533	5.443	5.306	6.340	7.233	7.267	7.030	6.364

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.167: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε ΤΕΙ περιφέρειας ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
17	3.715	3.506	3.531	3.377	4.300	2.294	2.000	1.106	27	8	0	7	23	12
18	14.772	13.992	13.471	14.406	14.921	8.636	10.484	9.604	9.842	21.448	13.210	14.921	9.521	10.864
19	4.590	6.018	5.240	4.974	4.217	1.950	4.273	2.921	2.887	5.707	2.945	3.643	2.109	2.639
20-30	2.594	2.444	3.252	2.874	2.621	1.720	1.719	1.536	1.193	2.619	1.639	1.665	881	1.307
30+	102	115	153	154	126	160	131	196	164	301	217	299	253	279
Σύνολο	25.773	26.075	25.647	25.785	26.185	14.760	18.607	15.363	14.113	30.083	18.011	20.535	12.787	15.101

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.168: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε κεντρικά ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
17	27	55	44	27	53	26	30	34	1	0	0	0	1	0
18	105	193	167	174	185	129	154	269	281	360	318	223	311	347
19	45	128	115	117	96	63	88	91	103	77	105	65	109	133
20-30	126	168	156	143	85	93	67	84	113	82	81	55	96	108
30+	19	15	21	23	20	46	5	3	9	15	4	5	10	8
Σύνολο	322	559	503	484	439	357	344	481	507	534	508	348	527	596

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.169: Εξέλιξη των εγγραφών φοιτητών σε ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης της περιφέρειας ανά ηλικιακή ομάδα, 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
17	69	167	129	112	148	62	74	75	2	0	0	0	2	1
18	270	651	536	576	555	245	469	616	600	529	700	509	715	695
19	137	384	272	292	238	129	207	214	202	145	225	199	203	189
20-30	183	326	250	260	167	117	135	167	257	148	205	207	211	201
30+	5	11	9	18	12	28	0	1	2	7	6	3	11	11
Σύνολο	664	1.539	1.196	1.258	1.120	581	885	1.073	1.063	829	1.136	918	1.142	1.097

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.170: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο πανεπιστημιακών σπουδών, 2001-2008

	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ Υψηλό	Ιδιωτικό σχολείο	Άνδρας	Εργασία	Μετανάστης	Εντοπιότητα	Βάση του 10	Ηλικία
Παιδαγωγικά Δασκάλων	-0,5%***	-1,1%***	-2,3%***	-2,0%***	-4,1%***	-0,9%***	-2,1%***	-2,2%***	0,9%***	-2,5%***
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	-0,5%***	-1,8%***	-1,4%***	-0,7%***	-4,0%***	-0,1%	-0,7%***	-0,7%***	0,0%	-0,4%***
Κοινωνικής και Πολιτικής Επιστήμης	0,1%	-1,5%***	-1,7%***	1,6%***	-3,6%***	1,8%***	2,5%***	3,9%***	0,3%***	4,4%***
Καλών Τεχνών	0,4%***	0,9%***	2,0%***	-0,1%	-0,6%***	0,5%***	0,0%	-0,2%***	0,5%***	6,6%***
Ιατρικών Επιστημών	2,2%***	5,5%***	18,1%***	0,8%***	0,3%***	-2,2%***	-0,7%***	-1,2%***	-0,4%***	3,3%***
Άλλες Επιστήμες Υγείας	0,1%	1,0%***	1,7%***	0,1%	-0,9%***	-1,0%***	1,1%***	-0,3%***	0,2%***	0,9%**
Φιλοσοφικής	-2,4%***	-7,4%***	-6,8%***	-3,1%***	-8,7%***	0,8%***	-1,6%***	-0,9%***	0,2%**	-4,4%***
Θεολογίας	-0,8%***	-2,6%***	-1,8%***	-1,0%***	-1,0%***	1,3%***	0,3%	1,9%***	0,2%***	2,8%***
Νομικής	1,8%***	5,0%***	12,2%***	2,2%***	-2,4%***	-1,3%***	-1,5%***	-1,7%***	-1,0%***	5,1%***
Οικονομικών Επιστημών	2,5%***	-0,1%	-2,9%***	-1,1%***	4,5%***	2,7%***	4,7%***	5,9%***	0,5%***	-15,6%***
Ξένων γλωσσών και πολιτισμών	0,4%**	-0,2%	-1,5%***	-0,2%	-5,4%***	1,4%***	0,9%***	0,5%***	-0,9%***	7,0%***
Φυσικομαθηματικές επιστήμες	1,9%***	2,6%***	2,1%***	0,2%	5,1%***	-0,5%**	-1,0%**	-0,9%***	-0,3%***	-17,2%***
Πληροφορικής & Επικοινωνίας	-0,1%	0,4%**	-0,1%	-1,0%***	4,5%***	-0,4%**	2,4%***	1,6%***	0,5%***	-7,7%***
Μηχανικών	4,5%***	12,9%***	28,7%***	4,9%***	12,5%***	-3,9%***	-1,8%***	-4,8%***	-0,7%***	-13,7%***
Γεωπονικών επιστημών	0,0%	-0,1%	-0,5%***	-0,4%***	1,3%***	-0,1%	-0,9%***	1,1%***	0,0%	-2,4%***
Λοιπά	0,2%	-2,3%***	-3,5%***	-0,8%***	3,4%***	1,4%***	-0,3%	-0,4%***	-0,1%	-7,0%***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πίνακας 5.171: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο πανεπιστημιακών σπουδών, 2009-2014

	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ Υψηλό	Άνδρας	Ιδιωτικό σχολείο	Εργασία	Μετανάστης	Εντοπιότητα	Εγγραφή 2014	Εγγραφή 2013	Βάση του 10	Ηλικία
Παιδαγωγικά Δασκ.	-0,4%**	-1,1%***	-2,3%***	-5,0%***	-2,0%***	-0,6%***	-2,2%***	-2,0%***	-0,7%***	-0,7%***	0,2%*	-2,3%***
Παιδαγωγικά Νηπ.	-0,2%***	-1,0%***	-1,1%***	-4,7%***	-0,6%***	0,0%	-0,7%***	-0,5%***	0,1%***	0,0%	0,0%	-0,5%**
Κοινωνικής Επιστ.	-1,5%***	-3,9%***	-4,4%***	-4,1%***	1,0%***	1,7%***	4,4%***	3,0%***	-0,7%***	-0,5%***	-0,4%**	3,4%***
Καλών Τεχνών	0,9%***	1,4%***	2,2%***	-0,8%***	0,0%	0,4%**	0,3%	0,0%	-0,1%	0,1%	-0,2%**	6,2%***
Ιατρικών επιστημών	2,1%***	5,6%***	22,7%***	0,2%**	1,1%***	-2,1%***	-0,9%***	-1,0%***	0,1%**	0,3%***	0,1%	2,5%***
Άλλες Επ. Υγείας	0,6%***	1,7%***	3,1%***	-1,2%***	0,4%***	-1,2%***	-0,2%	-0,4%***	0,4%***	0,3%***	0,1%	0,0%
Φιλοσοφικής	-2,4%***	-6,8%***	-6,9%***	-7,2%***	-3,0%***	-0,7%**	-1,6%***	-1,0%***	-2,2%***	-1,9%***	-0,3%**	-3,4%***
Θεολογίας	-0,6%***	-1,9%***	-1,3%***	-0,9%***	-0,8%***	0,8%***	0,3%**	2,4%***	-0,6%***	-0,2%***	0,3%***	1,5%***
Νομικής	2,5%***	4,7%***	13,1%***	-2,2%***	2,4%***	-1,3%***	-1,0%***	-1,0%***	-0,6%***	-0,3%***	0,1%	-0,5%**
Οικονομικών επ.	2,2%***	-1,5%***	-3,9%***	7,3%***	-1,2%***	8,0%***	3,4%***	5,2%***	0,8%***	1,1%***	0,3%	-15,5%***
Ξένων γλωσσών	-1,2%***	-1,8%***	-2,0%***	-4,4%***	-0,7%***	0,9%***	1,4%***	1,0%***	-0,9%***	-0,7%***	-0,4%***	4,6%***
Φυσικομαθ. επ.	2,7%***	3,6%***	2,3%***	3,1%***	-0,8%***	-1,5%***	-0,9%**	-1,3%***	0,2%***	0,4%***	0,0%	-10,9%***
Πληροφορικής	0,3%*	0,4%**	0,0%	5,8%***	-0,6%***	0,0%	0,7%**	1,8%***	0,8%***	0,2%**	0,1%	-4,0%***
Μηχανικών	3,0%***	10,9%***	25,7%***	12,9%***	5,1%***	-4,2%***	-1,2%**	-6,0%***	2,5%***	1,8%***	-0,2%	-14,5%***
Γεωπονικών επιστημών	0,9%***	0,9%***	0,4%***	1,3%***	-0,5%***	-0,2%	-0,7%***	1,6%***	2,2%***	1,6%***	0,0%	-0,4%**
Λοιπά	1,3%***	0,8%**	-1,3%***	0,8%***	-0,1%	0,2%	0,0%	-0,9%***	-0,6%***	-0,7%***	0,1%	-1,3%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πίνακας 5.172: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο τεχνολογικών σπουδών, 2001-2008

	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ Υψηλό	Ιδιωτικό σχολείο	Άνδρας	Εργασία	Μετανάστης	Εντοπιότητα	Βάση του 10	Ηλικία
Τεχνολογικών εφαρμογών	1,6%***	3,2%***	0,2%	-1,0%**	25,8%***	1,4%***	1,4%***	1,6%**	0,3%*	-6,9%**
Εφαρμογών πληροφορικής	0,8%***	2,4%***	3,9%***	-1,9%***	5,3%***	-1,6%***	-0,4%	0,7%***	4,1%***	-1,4%**
Τεχνολογίας γεωπονίας - τροφίμων	-0,7%***	-1,1%***	-2,1%***	1,1%***	0,3%**	-0,2%	-4,1%***	-3,5%***	-10,1%***	-4,0%***
Οικονομίας και διοίκησης	0,1%	-3,6%***	-1,6%	2,0%***	-10,5%***	1,6%***	4,0%***	-9,3%***	1,7%***	-21,2%***
Επαγγελματιών υγείας - πρόνοιας	-1,8%***	-2,6%***	-4,3%***	-0,8%**	-20,1%***	0,0%	0,9%**	8,5%***	3,5%***	19,6%***
Γραφικών-καλλιτεχνικών σπουδών	0,4%***	1,7%***	6,0%***	0,7%***	-0,8%***	0,0%	-0,2%***	2,0%***	0,1%***	-0,6%***
Εκπαιδευτικών τεχνολογίας	0,3%***	0,6%***	0,2%	-0,6%***	0,8%***	-0,2%***	-0,3%***	0,9%***	0,5%***	0,3%
Λοιπά	0,1%	0,1%*	0,2%	-0,3%*	-0,2%***	-0,5%	-1,0%***	-2,5%***	-0,8%***	0,5%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πίνακας 5.173: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο τεχνολογικών σπουδών, 2009-2014

	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ Υψηλό	Άνδρας	Εργασία	Μετανάστης	Εντοπιότητα	Εγγραφή 2014	Εγγραφή 2013	Βάση του 10	Ηλικία	Ιδιωτικό σχολείο
Τεχνολογικών εφαρμ.	1,5%***	2,8%***	1,1%	26,7%***	0,2%	2,3%***	1,7%***	0,2%	0,2%***	-0,3%	-3,7%***	-2,7%***
Εφαρμογών πληροφ.	0,0%	0,9%***	0,4%	6,3%***	-1,6%***	-0,6%**	-0,9%***	2,1%***	0,9%***	1,1%***	0,3%	-2,2%***
Τεχν. γεωπονίας	0,3%	0,2%	0,2%	-0,1%	1,1%***	-3,3%***	-0,4%***	3,5%***	3,2%***	-4,3%***	-2,8%***	4,1%***
Οικονομίας - διοίκησης	-1,1%***	-5,2%***	-4,9%***	-6,2%***	4,2%***	3,3%***	-8,0%***	-7,8%***	-6,7%***	-3,2%***	-7,8%***	1,0%
Επαγγελματιών υγείας	-0,2%	-0,4%	-1,5%*	-26,1%***	-3,1%***	0,4%	5,9%***	1,7%***	3,4%***	5,9%***	11,5%***	-1,4%***
Γραφικών-καλλιτ.	0,7%***	2,5%***	7,5%***	-1,8%***	-0,1%	-0,3%***	1,8%***	0,0%	-0,2%***	0,7%***	-1,3%***	1,0%***
Εκπαιδευτικών τεχν.	-0,7%***	-0,5%***	-0,6%***	1,1%***	0,1%	-0,4%***	1,8%***	0,3%***	0,2%**	0,5%***	-0,7%**	-0,6%***
Λοιπά	0,0%	0,2%*	0,6%	0,3%***	0,1%	-0,7%***	-2,8%***	-0,2%**	-0,7%***	-1,0%***	0,3%	0,3%*

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πίνακας 5.174: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο επαγγελματικών σπουδών, 2001-2008

	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ Υψηλό	Ιδιωτικό σχολείο	Άνδρας	Εργασία	Μετανάστης	Εντοπιότητα	Βάση του 10	Ηλικία
Εμπορικό Ναυτικό	4,1%***	-5,1%***	-38,3%***	-5,5%***	48,4%***	-6,1%**	-52,7%***	0,3%	4,9%***	-81,0%***
Τουριστικά Επαγγέλματα	0,2%	0,6%**	0,5%	0,2%	-20,1%***	-0,9%***	14,9%***	-2,6%***	-2,8%***	-7,8%***
Εκκλησιαστική	-5,1%***	-1,6%**	-1,0%	-0,9%	3,2%***	3,3%***	9,6%**	2,4%***	6,3%***	49,9%***
Λοιπά	0,5%***	2,8%***	25,5%***	1,3%**	-20,3%***	0,4%***	1,1%	1,1%***	-0,8%***	2,8%***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πίνακας 5.175: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης ανά πεδίο επαγγελματικών σπουδών, 2009-2014

	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ Υψηλό	Άνδρας	Εργασία	Μετανάστης	Εντοπιότητα	Εγγραφή 2014	Εγγραφή 2013	Βάση του 10	Ηλικία	Ιδιωτικό σχολείο
Εμπορικό Ναυτικό	-3,4%**	-17,8%***	-32,1%***	20,6%***	-13,6%***	-49,6%***	-8,0%***	-0,5%	-1,0%***	16,3%***	-2,2%	-8,9%***
Τουριστικά Επαγγ.	-1,7%***	-0,5%	0,9%	-6,8%***	1,3%	26,6%***	-0,8%**	0,5%	-0,7%*	-3,4%***	-11,0%***	-1,6%**
Εκκλησιαστική	5,6%***	16,5%***	19,8%***	-7,7%***	11,2%***	11,9%***	7,0%***	-0,2%	0,2%	-12,8%***	1,8%	5,6%**
Λοιπά	0,2%	1,3%**	9,4%**	-1,8%***	0,0%	0,7%	0,6%***	-0,2%	0,7%***	0,7%***	1,7%***	1,2%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πίνακας 5.176: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επάγγελμα πατέρα στα ιδρύματα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
Άγνωστο	-4,21 ***	-2,24 ***	-1,69 ***	-2,94 ***	-2,62 ***	-2,39 ***
Μη οικονομικά ενεργός	-0,10 ***	0,11 ***	-0,18 ***	-0,83 ***	-1,04 ***	-0,51 ***
Άνεργος	-0,47 ***	-0,38 ***	-0,59 ***	-2,55 ***	-3,01 ***	-3,27 ***
Ανειδίκευτος εργάτης	-0,98 ***	-1,13 ***	-1,48 ***	-1,34 ***	-1,47 ***	-2,02 ***
Γεωργός	-2,89 ***	-3,64 ***	-2,87 ***	-2,46 ***	-1,90 ***	-2,42 ***
Χειριστής μηχανημάτων	-1,94 ***	-2,35 ***	-3,07 ***	-1,81 ***	-1,60 ***	-1,90 ***
Τεχνίτης	-4,95 ***	-7,87 ***	-7,26 ***	-5,73 ***	-5,15 ***	-5,13 ***
Ένοπλες δυνάμεις	0,31 **	0,81 ***	1,05 ***	0,41 ***	0,68 ***	1,06 ***
Υπάλληλος γραφείου	2,61 ***	2,95 ***	1,63 ***	1,09 ***	1,04 ***	1,40 ***
Υπηρεσίες	-0,50 **	-2,83 ***	-3,09 ***	-1,52 ***	-1,51 ***	-2,30 ***
Τεχνικός	-3,44 ***	-1,12 ***	1,13 ***	1,13 ***	0,31	0,52 **
Επαγγελματίας	16,11 ***	16,47 ***	15,69 ***	15,14 ***	15,27 ***	14,65 ***
Ανώτερο στέλεχος	0,45 ***	1,21 ***	0,74 ***	1,39 ***	0,98 ***	2,29 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πίνακας 5.177: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επάγγελμα πατέρα στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
Άγνωστο	3,68 ***	2,21 ***	1,67 ***	3,04 ***	2,64 ***	2,41 ***
Μη οικονομικά ενεργός	0,10 ***	-0,11 ***	0,19 ***	0,86 ***	1,07 ***	0,53 ***
Άνεργος	0,45 ***	0,33 ***	0,57 ***	2,37 ***	2,87 ***	3,16 ***
Ανειδίκευτος εργάτης	0,92 ***	1,09 ***	1,29 ***	1,26 ***	1,34 ***	1,89 ***
Γεωργός	2,81 ***	3,41 ***	2,85 ***	2,38 ***	1,84 ***	2,38 ***
Χειριστής μηχανημάτων	1,63 ***	1,66 ***	2,70 ***	1,57 ***	1,33 ***	1,25 ***
Τεχνίτης	4,99 ***	7,52 ***	7,13 ***	5,52 ***	4,81 ***	5,12 ***
Ένοπλες δυνάμεις	-0,27 **	-0,84 ***	-1,03 ***	-0,48 ***	-0,80 ***	-1,13 ***
Υπάλληλος γραφείου	-2,06 ***	-2,30 ***	-1,36 ***	-0,75 ***	-0,56 *	-1,06 ***
Υπηρεσίες	0,62 ***	2,87 ***	3,21 ***	1,71 ***	1,67 ***	2,43 ***
Τεχνικός	3,15 ***	0,88 ***	-1,20 ***	-1,42 ***	-0,63 ***	-0,60 ***
Επαγγελματίας	-15,52 ***	-15,58 ***	-15,27 ***	-14,76 ***	-14,73 ***	-14,17 ***
Ανώτερο στέλεχος	-0,48 ***	-1,14 ***	-0,75 ***	-1,31 ***	-0,86 ***	-2,21 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πίνακας 5.178: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επάγγελμα πατέρα στις λοιπές επαγγελματικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
Άγνωστο	10,57 ***	0,38	0,50	-0,84	0,75	0,66
Μη οικονομικά ενεργός	-0,10	-0,06	-0,07	-0,30	0,07	-0,04
Άνεργος	0,38	0,51 **	0,25	3,01 ***	2,34 ***	2,14 ***
Ανειδίκευτος εργάτης	1,08 *	0,47	2,83 ***	1,37 ***	1,63 ***	1,93 ***
Γεωργός	1,67 **	2,69 ***	0,42	1,54 **	1,23 **	1,22 **
Χειριστής μηχανημάτων	6,21 ***	8,16 ***	5,61 ***	3,71 ***	2,82 ***	6,45 ***
Τεχνίτης	-0,56	4,20 ***	2,13 **	4,08 ***	4,74 ***	1,91 **
Ένοπλες δυνάμεις	-0,63	0,31	-0,37	0,85	0,76	0,22
Υπάλληλος γραφείου	-10,65 ***	-7,59 ***	-4,02 ***	-4,91 ***	-4,52 ***	-3,57 ***
Υπηρεσίες	-2,29 **	-0,48	-1,54	-2,34 **	-0,78	-0,31
Τεχνικός	5,75 ***	2,80 ***	1,04	3,69 ***	2,65 ***	0,45
Επαγγελματίας	-11,95 ***	-10,49 ***	-6,79 ***	-8,45 ***	-10,38 ***	-9,54 ***
Ανώτερο στέλεχος	0,53	-0,89 **	0,01	-1,41 ***	-1,32 ***	-1,53 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πίνακας 5.179: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επάγγελμα μητέρας στα ιδρύματα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
Άγνωστο	-3,71 ***	-1,38 ***	-1,76 ***	-1,96 ***	-2,05 ***	-1,45 ***
Μη οικονομικά ενεργή	-8,18 ***	-12,04 ***	-9,93 ***	-7,63 ***	-6,29 ***	-6,33 ***
Άνεργη	-0,55 ***	-0,07	-0,46 ***	-3,24 ***	-3,95 ***	-4,58 ***
Ανειδίκευτη εργάτρια	-0,58 ***	-1,14 ***	-2,33 ***	-1,61 ***	-1,9 ***	-2,17 ***
Γεωργός	-0,93 ***	-1,05 ***	-1,03 ***	-1,07 ***	-1,12 ***	-1,25 ***
Χειρίστρια μηχανημάτων	-0,03	0	-0,33 ***	-0,16 ***	-0,18 ***	-0,22 ***
Τεχνίτρια	-0,83 ***	-0,81 ***	-0,9 ***	-0,92 ***	-0,74 ***	-0,8 ***
Ένοπλες δυνάμεις	0,01	0,06	0,12 ***	0,05	0,17 **	0,17 **
Υπάλληλος γραφείου	2,83 ***	3,89 ***	2,6 ***	1,38 ***	2,02 ***	2 ***
Υπηρεσίες	-1,87 ***	-4,62 ***	-4 ***	-1,89 ***	-3,12 ***	-2,47 ***
Τεχνικός	0	1,19 ***	0,69 ***	0,7 ***	0,42 ***	0,34 ***
Επαγγελματίας	13,7 ***	15,52 ***	17,03 ***	15,73 ***	16,33 ***	15,85 ***
Ανώτερο στέλεχος	0,13 *	0,46 ***	0,28 ***	0,62 ***	0,41 ***	0,9 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πίνακας 5.180: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επάγγελμα μητέρας στα ιδρύματα τεχνολογικής εκπαίδευσης

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
Άγνωστο	3,21 ***	1,45 ***	1,71 ***	2,01 ***	2,16 ***	1,52 ***
Μη οικονομικά ενεργή	7,71 ***	10,94 ***	9,51 ***	7,12 ***	5,55 ***	5,74 ***
Άνεργη	0,58 ***	0,12	0,49 ***	3,14 ***	3,84 ***	4,53 ***
Ανειδίκευτη εργάτρια	0,61 ***	1,03 ***	2,17 ***	1,52 ***	1,77 ***	2 ***
Γεωργός	0,9 ***	0,93 ***	1 ***	1,03 ***	1,1 ***	1,35 ***
Χειρίστρια μηχανημάτων	0,04	-0,02	0,32 ***	0,15 ***	0,19 ***	0,21 ***
Τεχνίτρια	0,84 ***	0,81 ***	0,88 ***	0,87 ***	0,68 ***	0,84 ***
Ένοπλες δυνάμεις	-0,01	-0,06 *	-0,12 ***	-0,03	-0,16 **	-0,2 ***
Υπάλληλος γραφείου	-2,52 ***	-3,28 ***	-2,35 ***	-0,99 ***	-1,64 ***	-1,73 ***
Υπηρεσίες	1,81 ***	4,35 ***	3,87 ***	1,76 ***	2,99 ***	2,3 ***
Τεχνικός	0,05	-1,1 ***	-0,68 ***	-0,66 ***	-0,32 ***	-0,36 ***
Επαγγελματίας	-13,12 ***	-14,75 ***	-16,54 ***	-15,34 ***	-15,8 ***	-15,4 ***
Ανώτερο στέλεχος	-0,11	-0,43 ***	-0,27 ***	-0,59 ***	-0,36 ***	-0,79 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πίνακας 5.181: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών με βάση το επάγγελμα μητέρας στις λοιπές επαγγελματικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
Άγνωστο	9,93 ***	-0,8 *	0,75	-0,2	-0,11	-0,11
Μη οικονομικά ενεργή	9,34 ***	12,88 ***	6,59 ***	8,65 ***	8,68 ***	7,54 ***
Άνεργη	-0,58	-0,55 *	-0,47	2,06 ***	2,37 ***	2,08 ***
Ανειδίκευτη εργάτρια	-0,64	1,25 ***	2,35 ***	1,5 ***	1,83 ***	2,27 ***
Γεωργός	0,59	1,36 ***	0,36	0,82 *	0,6	-0,37
Χειρίστρια μηχανημάτων	-0,27	0,23	0,08	0,14	-0,07	0,2
Τεχνίτρια	-0,12	0	0,3	0,84 **	0,71 **	-0,09
Ένοπλες δυνάμεις	-0,18	0,09	0,01	-0,33	-0,11	0,2
Υπάλληλος γραφείου	-6,16 ***	-7,24 ***	-3,81 ***	-5,69 ***	-3,99 ***	-3,21 ***
Υπηρεσίες	1,18	3,2 ***	2,03 **	2,28 **	2,25 ***	2,43 ***
Τεχνικός	-1,04 *	-1,04 **	-0,1	-0,67	-0,93 **	0,1
Επαγγελματίας	-11,8 ***	-9,03 ***	-7,95 ***	-8,8 ***	-10,66 ***	-9,72 ***
Ανώτερο στέλεχος	-0,25	-0,34	-0,16	-0,6	-0,56 *	-1,33 ***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πίνακας 5.182: Στατιστικός έλεγχος διαφορών αναλογιών μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ιδρυμάτων με βάση το κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού, ΤΕΙ

	2001	2005	2010	2012	2013	2014
Πανεπιστήμια						
Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων	3,56 ***	3,63 ***	4,08 ***	4,43 ***	4,09 ***	4,25 ***
Εντοπιότητα	44,52 ***	45,52 ***	48,08 ***	47,46 ***	47,75 ***	47,34 ***
Ποσοστό ανδρών	-2,53 ***	-2,39 ***	-0,31	-0,96 **	-1,28 ***	-0,75
Ποσοστό μεταναστών	0,47 ***	0,69 ***	1,1 ***	0,2 *	0,28 **	-0,17
Ποσοστό εργαζομένων	1,81 ***	2,23 ***	2,07 ***	2,06 ***	2,33 ***	2,05 ***
ΤΕΙ						
Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων	1,94 ***	1,98 ***	1,78 ***	1,48 ***	0,62 **	1,16 ***
Εντοπιότητα	48,85 ***	51,26 ***	51,09 ***	50,42 ***	52,52 ***	52,1 ***
Ποσοστό ανδρών	-5,36 ***	-4,8 ***	-6,03 ***	-7,05 ***	-7,87 ***	-9,15 ***
Ποσοστό μεταναστών	1,09 ***	1,69 ***	2,57 ***	-0,61 *	1,41 ***	1,56 ***
Ποσοστό εργαζομένων	3,45 ***	5,14 ***	3,53 ***	2,56 ***	2,48 ***	2,13 ***
Λοιπά ιδρύματα						
Ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων	0,28	0,36	0,34	0,03	-1,55	0,4
Εντοπιότητα	1,32	-0,87	18,56 ***	-12,24 ***	14,41 ***	9,62 ***
Ποσοστό ανδρών	-3,36	5,52 ***	7,69 ***	1,62	1,33	7,48 ***
Ποσοστό μεταναστών	0,78	-0,71	0,68	-0,51	-0,13	-0,63
Ποσοστό εργαζομένων	7,55 ***	3,1 **	5 ***	-0,3	-1,31	-1,86 *

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πίνακας 5.183: Μερική επίδραση παραγόντων στην πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμια-ΤΕΙ-λοιπά ιδρύματα με επίπεδο εκπαίδευσης και επαγγέλματος πατέρα και μητέρας, 2001-2014

	Πανεπιστήμια	ΤΕΙ	Λοιπά ιδρύματα
Επάγγελμα πατέρας: Χαμηλό	2,8%***	-2,8%***	0,0%***
Επάγγελμα πατέρας: Μεσαίο	9,8%***	-8,5%***	-0,4%***
Επάγγελμα πατέρας: Υψηλό	22,2%***	-20,2%***	-0,7%***
Επάγγελμα πατέρας: Πολύ υψηλό	14,2%***	-12,5%***	-0,5%***
Επάγγελμα μητέρας: Χαμηλό	0,4%***	0,0%***	-0,2%***
Επάγγελμα μητέρας: Μεσαίο	4,9%***	-4,1%***	-0,3%***
Επάγγελμα μητέρας: Υψηλό	19,0%***	-17,5%***	-0,6%***
Επάγγελμα μητέρας: Πολύ υψηλό	7,5%***	-6,4%***	-0,4%***
Εκπαίδευση πατέρα: Μεσαίο	3,8%***	-2,8%***	-0,3%***
Εκπαίδευση πατέρα: Υψηλό	15,4%***	-13,5%***	-0,6%***
Εκπαίδευση πατέρα: Πολύ υψηλό	18,2%***	-16,2%***	-0,7%***
Εκπαίδευση μητέρας: Μεσαίο	6,6%***	-5,7%***	-0,2%***
Εκπαίδευση μητέρας: Υψηλό	19,0%***	-17,0%***	-0,7%***
Εκπαίδευση μητέρας: Πολύ υψηλό	18,5%	-16,8%	-0,5%
Άνδρας	-16,3%***	11,9%***	2,9%***
Ιδιωτικό σχολείο	12,1%	-11,1%	-0,5%
Εργάζεται	-8,5%***	8,7%***	-0,2%***
Μετανάστης	-20,4%***	21,7%***	-0,7%***
Εντοπιότητα	9,3%***	-10,0%***	0,4%***
Εγγραφή 2014	11,9%***	-12,1%***	0,3%***
Εγγραφή 2013	12,2%***	-12,5%***	0,4%***
Βάση του 10	7,1%***	-7,4%***	0,3%***
Ηλικία	-22,5%***	12,5%***	2,2%***

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Σημ.: Στατιστικά σημαντική διαφορά σε επίπεδο σημαντικότητας: *** 1%, ** 5% και * 10%.

Πίνακας 5.184: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, μ.ό. 2001-2014

	Χαμηλό	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ υψηλό
Ιατρικών Επιστημών	1,0%	18,7%	69,6%	10,7%
Μηχανικών	1,8%	24,2%	65,6%	8,5%
Νομικών	1,7%	24,7%	65,9%	7,7%
Άλλες Επιστήμες Υγείας	3,0%	30,4%	60,5%	6,1%
Καλών Τεχνών	3,9%	36,0%	54,7%	5,4%
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	3,5%	35,5%	56,4%	4,6%
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	3,0%	37,2%	55,6%	4,2%
Γεωπονικών Επιστημών	3,6%	39,7%	52,6%	4,0%
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	5,5%	44,9%	46,0%	3,5%
Λοιπά	4,6%	43,2%	48,7%	3,4%
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	4,0%	44,7%	47,8%	3,4%
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	6,3%	45,5%	45,6%	2,6%
Παιδαγωγικά Δασκάλων	6,3%	46,4%	45,3%	2,0%
Φιλοσοφικής	7,8%	52,1%	38,2%	2,0%
Θεολογίας	9,9%	57,3%	31,3%	1,6%
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	9,0%	56,8%	33,0%	1,2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.185: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, μ.ό. 2001-2014

	17	18	19	20-30	30+
Παιδαγωγικά Δασκάλων	9,6%	77,8%	7,3%	4,6%	0,7%
Μηχανικών	8,8%	77,2%	9,5%	4,2%	0,2%
Πληροφορικής & Επικοινωνιών	9,2%	77,0%	8,9%	4,6%	0,3%
Γεωπονικών Επιστημών	7,8%	76,1%	10,8%	4,7%	0,5%
Νομικών	9,5%	75,9%	7,4%	6,6%	0,5%
Φυσικομαθηματικών Επιστημών	9,9%	75,9%	10,0%	4,0%	0,2%
Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων	8,7%	75,6%	9,1%	6,3%	0,3%
Φιλοσοφικής	9,2%	75,4%	9,9%	4,6%	0,8%
Παιδαγωγικά Νηπιαγωγών	9,5%	74,1%	10,4%	5,3%	0,7%
Άλλες Επιστήμες Υγείας	8,3%	72,9%	12,9%	5,6%	0,3%
Λοιπά	9,1%	72,0%	12,5%	5,9%	0,4%
Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	8,2%	71,7%	12,5%	6,4%	1,1%
Ιατρικών Επιστημών	8,7%	70,8%	13,5%	6,7%	0,2%
Ξένων Γλωσσών & Πολιτισμών	8,7%	68,3%	12,7%	8,1%	2,3%
Θεολογίας	7,8%	62,6%	17,7%	9,3%	2,5%
Καλών Τεχνών	6,3%	58,6%	14,4%	16,3%	4,3%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.186: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, μ.ό. 2001-2014

	Χαμηλό	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ υψηλό
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	4,4%	42,5%	48,9%	4,2%
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	10,2%	57,1%	31,5%	1,3%
Λοιπά	12,2%	60,5%	26,3%	1,0%
Τεχνολογικών Εφαρμογών	10,5%	59,3%	29,1%	1,0%
Οικονομίας και Διοίκησης	12,6%	62,6%	23,9%	0,9%
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	12,1%	55,6%	31,4%	0,9%
Επαγγελματίων Υγείας & Πρόνοιας	13,8%	60,7%	24,6%	0,9%
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτικής Παραγωγής & Τροφίμων	12,8%	61,5%	24,8%	0,8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.187: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και πεδίο σπουδών στα ΤΕΙ, μ.ό. 2001-2014

	17	18	19	20-30	30+
Γραφικών-Καλλιτεχνικών Σπουδών	7,5%	69,3%	13,7%	8,8%	0,6%
Εκπαιδευτικών Τεχνολογίας	7,5%	66,9%	15,5%	8,9%	1,1%
Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	8,5%	64,5%	16,7%	9,4%	0,8%
Οικονομίας και Διοίκησης	8,7%	63,1%	17,7%	9,7%	0,8%
Λοιπά	7,8%	62,7%	18,8%	10,1%	0,7%
Τεχνολογικών Εφαρμογών	8,3%	62,3%	18,8%	9,9%	0,7%
Επαγγελματίων Υγείας & Πρόνοιας	7,6%	61,2%	17,6%	10,8%	2,7%
Τεχνολογίας Γεωπονίας, Αγροτικής Παραγωγής & Τροφίμων	9,6%	61,1%	19,1%	9,6%	0,7%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.188: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ό. 2001-2014

	Χαμηλό	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ υψηλό
Λοιπά	6,7%	42,5%	42,3%	8,5%
Τουριστικά Επαγγέλματα	16,5%	56,9%	25,2%	1,4%
Εκκλησιαστική	16,3%	51,8%	30,5%	1,4%
Εμπορικό Ναυτικό	15,7%	64,8%	18,9%	0,5%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.189: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και πεδίο σπουδών στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, μ.ό. 2001-2014

	17	18	19	20-30	30+
Τουριστικά Επαγγέλματα	7,9%	60,0%	21,7%	10,1%	0,3%
Εκκλησιαστική	2,6%	53,2%	17,0%	17,7%	9,6%
Εμπορικό Ναυτικό	5,9%	51,9%	21,5%	20,6%	0,1%
Λοιπά	3,9%	23,4%	20,2%	52,4%	0,2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.190: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πανεπιστήμιο, μ.ό. 2001-2014

	Χαμηλό	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ υψηλό
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	1,8%	21,5%	66,2%	10,5%
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	1,7%	27,6%	63,6%	7,1%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	4,4%	37,8%	52,6%	5,1%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	3,4%	36,8%	54,8%	5,1%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4,3%	39,2%	51,5%	5,0%
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	2,7%	35,6%	56,8%	5,0%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	5,3%	40,1%	49,7%	4,9%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	3,9%	36,5%	54,8%	4,7%
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	3,0%	37,9%	54,6%	4,5%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	3,8%	39,9%	51,9%	4,4%
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5,6%	43,9%	46,5%	4,1%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	4,7%	42,0%	49,3%	4,0%
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	3,7%	41,0%	51,3%	4,0%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	3,2%	42,3%	51,0%	3,4%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	6,2%	46,5%	44,1%	3,3%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	5,8%	47,1%	43,9%	3,2%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	5,9%	47,4%	43,7%	3,0%
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	5,8%	45,0%	46,3%	2,9%
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	7,2%	47,0%	43,2%	2,7%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	7,8%	45,2%	44,4%	2,6%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	6,6%	49,2%	42,2%	2,1%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	14,2%	50,7%	33,4%	1,8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.191: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και ίδρυμα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, μ.ό. 2001-2014

	17	18	19	20-30	30+
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,1%	78,8%	13,4%	7,2%	0,5%
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	10,6%	77,8%	7,7%	3,7%	0,2%
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	9,9%	77,7%	6,8%	5,3%	0,3%
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	7,1%	77,3%	10,7%	4,6%	0,3%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	8,7%	76,5%	10,1%	4,5%	0,3%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	8,8%	75,9%	10,8%	4,1%	0,4%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	8,6%	75,9%	9,0%	5,8%	0,7%
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	8,4%	75,7%	10,5%	5,0%	0,4%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	7,6%	75,6%	11,2%	5,0%	0,6%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	9,3%	75,3%	9,5%	5,6%	0,2%
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	8,4%	75,2%	11,4%	4,2%	0,8%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	8,3%	74,8%	10,9%	5,2%	0,7%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	5,7%	73,7%	13,7%	5,8%	1,1%
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	7,6%	73,7%	11,2%	6,8%	0,7%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	8,3%	73,1%	12,3%	5,8%	0,6%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	9,7%	72,8%	10,1%	6,4%	1,0%
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	8,7%	72,6%	10,7%	7,0%	1,0%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	9,8%	72,0%	10,6%	6,6%	0,9%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	8,0%	72,0%	13,4%	5,8%	0,7%
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	7,0%	71,8%	14,1%	6,2%	0,9%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	6,1%	71,7%	12,6%	7,6%	2,0%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	1,9%	33,2%	14,4%	40,5%	9,9%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.192: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ΤΕΙ, μ.ό. 2001-2014

	Χαμηλό	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ υψηλό
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	12,4%	55,0%	30,9%	1,8%
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	9,0%	56,0%	33,3%	1,7%
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	11,5%	54,3%	32,8%	1,5%
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	11,3%	57,5%	29,7%	1,4%
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	12,5%	58,7%	27,7%	1,0%
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	12,9%	58,4%	27,7%	1,0%
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	10,0%	61,5%	27,5%	0,9%
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	13,3%	62,1%	23,7%	0,9%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	13,4%	62,5%	23,2%	0,9%
Α,Σ,ΠΑΙ,Τ,Ε	12,1%	55,6%	31,4%	0,9%
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	12,0%	64,2%	22,8%	0,9%
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	10,4%	62,0%	26,7%	0,9%
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	12,3%	61,6%	25,2%	0,9%
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	15,8%	60,1%	23,3%	0,9%
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	12,5%	60,5%	26,3%	0,8%
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	10,2%	58,9%	30,2%	0,8%
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	13,1%	62,6%	23,5%	0,7%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	11,5%	60,6%	27,2%	0,7%
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	8,6%	61,9%	28,8%	0,7%
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	16,4%	61,8%	21,1%	0,6%
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	16,3%	62,7%	20,3%	0,6%
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	12,5%	65,6%	21,3%	0,6%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.193: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και ΤΕΙ, μ.ό. 2001-2014

	17	18	19	20-30	30+
ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,1%	75,7%	16,8%	6,1%	1,2%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,0%	74,9%	16,8%	7,0%	1,3%
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,1%	73,6%	18,3%	6,5%	1,6%
ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,1%	72,6%	18,6%	6,6%	2,1%
ΤΕΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0,1%	71,4%	16,2%	9,8%	2,5%
ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,2%	70,7%	15,9%	11,1%	2,1%
Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε	7,5%	66,9%	15,5%	8,9%	1,1%
ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	5,3%	64,8%	19,0%	9,9%	1,1%
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	9,6%	64,5%	16,3%	8,8%	0,8%
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	9,2%	63,5%	15,6%	10,8%	0,9%
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	8,9%	63,3%	16,4%	9,8%	1,5%
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ	8,4%	63,1%	17,7%	10,1%	0,7%
ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	8,9%	62,7%	15,8%	10,8%	1,8%
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	8,2%	62,7%	18,5%	9,6%	1,0%
ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	9,1%	62,3%	18,6%	9,3%	0,7%
ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	8,8%	61,8%	19,6%	9,4%	0,4%
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	9,2%	61,7%	19,3%	9,3%	0,6%
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ	8,6%	60,9%	19,1%	10,1%	1,3%
ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΗΣ	9,6%	60,6%	19,0%	9,9%	0,8%
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	8,4%	60,1%	20,4%	10,2%	0,8%
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	8,5%	59,9%	19,8%	10,9%	0,8%
ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	10,0%	59,2%	19,3%	10,4%	1,1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.194: Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά ίδρυμα επαγγελματικής εκπαίδευσης, μ.ό. 2001-2014

	Χαμηλό	Μεσαίο	Υψηλό	Πολύ υψηλό
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	1,5%	25,8%	56,1%	16,7%
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5,1%	36,8%	47,0%	11,1%
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	3,9%	29,9%	57,8%	8,4%
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΡΟΔΟΥ	17,2%	53,5%	27,3%	2,0%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	18,8%	49,2%	30,2%	1,8%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	15,2%	56,9%	26,2%	1,8%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	15,6%	51,3%	31,9%	1,2%
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	14,3%	60,4%	24,2%	1,1%
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ ΧΙΟΥ	15,3%	64,4%	19,4%	1,0%
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	16,4%	63,8%	19,2%	0,6%
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	15,6%	61,4%	22,4%	0,6%
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	16,5%	66,2%	16,8%	0,6%
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	16,0%	64,1%	19,3%	0,6%
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	16,6%	63,9%	19,0%	0,5%
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	17,0%	63,5%	19,1%	0,4%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	14,4%	51,2%	34,0%	0,4%
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	14,6%	66,0%	19,0%	0,4%
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	8,5%	70,4%	20,9%	0,2%
ΑΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	14,9%	66,0%	18,9%	0,1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Πίνακας 5.195: Διάρθρωση φοιτητών ανά ηλικία και ίδρυμα επαγγελματικής εκπαίδευσης, μ.ό. 2001-2014

	17	18	19	20-30	30+
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΡΟΔΟΥ	8,9%	60,2%	20,0%	10,6%	0,3%
ΑΕΝ ΥΔΡΑΣ	5,9%	59,9%	18,9%	15,2%	0,0%
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	6,5%	59,7%	24,1%	9,5%	0,2%
ΑΕΝ ΚΥΜΗΣ	4,8%	57,4%	19,5%	18,2%	0,0%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΕΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1,4%	55,8%	16,8%	15,4%	10,6%
ΑΕΝ ΧΙΟΥ	4,5%	55,7%	18,1%	21,4%	0,3%
ΑΕΝ ΣΥΡΟΥ	5,0%	55,6%	19,8%	19,6%	0,0%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	3,0%	55,3%	16,5%	17,6%	7,6%
ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ ΧΙΟΥ	4,4%	55,0%	21,6%	18,9%	0,2%
ΑΕΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	6,3%	54,9%	20,2%	18,6%	0,0%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	1,9%	52,3%	19,0%	17,8%	8,9%
ΑΕΝ ΚΡΗΤΗΣ	6,0%	52,1%	22,2%	19,8%	0,0%
ΑΕΝ ΗΠΕΙΡΟΥ	6,6%	51,2%	21,5%	20,6%	0,0%
ΑΕΝ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	6,3%	50,5%	21,4%	21,7%	0,1%
ΑΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5,5%	50,3%	23,3%	20,9%	0,1%
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	3,1%	49,7%	16,3%	18,9%	12,0%
ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΕΣ ΑΘΗΝΩΝ	8,0%	39,5%	27,8%	24,1%	0,6%
ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	4,5%	25,3%	27,9%	42,2%	0,0%
ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	1,5%	14,4%	8,3%	75,8%	0,0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

6. ΣΥΝΟΨΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

6.1 Σύνοψη των αποτελεσμάτων

Στόχος της παρούσας μελέτης ήταν να εξετάσει την εξέλιξη των κοινωνικών χαρακτηριστικών των φοιτητών που εγγράφηκαν στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης την περίοδο 2001-2014 και να διερευνήσει τις επιπτώσεις της κρίσης που ξέσπασε το 2009 στην πρόσβαση των φοιτητών και στην ισότητα των ευκαιριών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Ειδικότερα, στόχος της μελέτης ήταν να διερευνήσει τα παρακάτω ερωτήματα:

α) Ποιες συνθήκες πρόσβασης των φοιτητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με βάση την κοινωνική και μορφωτική οικογενειακή τους προέλευση επικρατούσαν στην Ελλάδα, μετά τη «μεγάλη διεύρυνση» της συμμετοχής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που είχε διαμορφωθεί από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 μέχρι την έναρξη της κρίσης;

β) Πώς η κρίση που ξέσπασε το 2009 και οι οικονομικές και κοινωνικές μεταβολές που σημειώθηκαν στη διάρκειά της έχουν επηρεάσει την κοινωνική σύνθεση των φοιτητών και την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση;

γ) Πώς διαμορφώθηκε πριν από την κρίση και πώς επηρεάστηκε στη διάρκεια της η κοινωνική σύνθεση του φοιτητικού πληθυσμού στο εσωτερικό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών ιδρυμάτων, της γεωγραφικής τους θέσης, των πεδίων σπουδών και των μεμονωμένων ιδρυμάτων κάθε τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης;

δ) Πέρα από την κοινωνική και μορφωτική οικογενειακή προέλευση των φοιτητών, ποιες διαφορές φύλου επικρατούσαν πριν από την κρίση στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και πώς επηρεάστηκαν από την κρίση;

ε) Ποιες συνθήκες πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση επικρατούσαν πριν από την κρίση για τα παιδιά μεταναστών (δεύτερη γενιά) που είχαν εγκατασταθεί στην Ελλάδα πριν από την κρίση και πώς επηρεάστηκαν οι συνθήκες αυτές στη διάρκεια της κρίσης;

στ) Πώς η κρίση και οι επιπτώσεις της στην ιδιωτική κατανάλωση των νοικοκυριών επηρέασε τις επιλογές σπουδών των φοιτητών και, ειδικότερα, την επιλογή να σπουδάσουν στον τόπο τους;

Τα κυριότερα αποτελέσματα της μελέτης συνοψίζονται στα εξής:

Τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών και η πρόσβασή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση υπέστησαν σημαντικές μεταβολές την περίοδο πριν και μετά την έναρξη της οικονομικής κρίσης, που συνδέονται με τους εξής κύριους παράγοντες:

α) τις μακροπρόθεσμες κοινωνικές μεταβολές στην Ελλάδα που συνεχίζονται και μετά την έναρξη της κρίσης,

β) την κρατική πολιτική για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και τις μεταβολές της την περίοδο αυτή,

γ) τις επιπτώσεις της κρίσης.

Η έναρξη της κρίσης συμπίπτει χρονικά με την κατάργηση της «βάσης του 10» που, όπως τεκμηριώνει η παρούσα μελέτη, είχε σημαντικές επιπτώσεις στην πρόσβαση των φοιτητών

στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, την περίοδο που εφαρμόστηκε (2006-2009). Οι επιπτώσεις της κατάργησής της «βάσης του 2010» το 2010 στην πρόσβαση των φοιτητών εκτείνονται στην περίοδο της κρίσης που εξετάστηκε εδώ.

Επιπλέον, η περίοδος της οικονομικής κρίσης συμπίπτει με αλλαγές της κρατικής πολιτικής για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ορισμένες από αυτές συνδέονται άμεσα με την κρίση και τη διαχείρισή της, ενώ άλλες δεν μπορούν να ενταχθούν στο πλαίσιο αυτό. Στις πρώτες συμπεριλαμβάνονται ιδίως η αναδιάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης, και ιδιαίτερα των ΤΕΙ, που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του σχεδίου «Αθηνά» (2013), καθώς και η ανακατανομή θέσεων εισαγωγής από τα ΤΕΙ στα πανεπιστήμια μετά την εφαρμογή του σχεδίου «Αθηνά» (2013-2014). Σε αυτές μπορούν επίσης να συμπεριληφθούν η μείωση του αριθμού των τμημάτων ΤΕΙ (κατά 25), που πραγματοποιήθηκε το 2011 και η αντίστοιχη μείωση των θέσεων εισαγωγής, αλλά και η επαναφορά τους το 2012, με αύξηση των θέσεων εισαγωγής. Στις δεύτερες μπορούν να συμπεριληφθούν η κατάργηση των καθεστώτος μετεγγραφών των φοιτητών (2010-2011) και η επαναφορά τους από το 2012 και έπειτα, καθώς και οι αλλαγές στο σύστημα εισαγωγής που εισήχθησαν το 2010, το 2012 και το 2014 και μετέβαλαν τις δυνατότητες επιλογών των υποψηφίων φοιτητών και την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Συνεπώς, οι μεταβολές στην κάθετη (συγκριτικά με τον ευρύτερο πληθυσμό) και οριζόντια (εντός του συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης) ανισότητα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που καταγράφονται στη διάρκεια της κρίσης συνδέονται είτε έμμεσα με την κρίση, μέσω της κρατικής πολιτικής της περιόδου αυτής, είτε άμεσα μέσω των επιπτώσεων της κρίσης στα νοικοκυριά. Δεν μπορούν όμως όλες οι μεταβολές που καταγράφονται στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης την περίοδο μετά την έναρξη της κρίσης να αποδοθούν στην κρίση και τις επιπτώσεις της. Ούτε είναι εφικτό, στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης να διακριθεί η ανεξάρτητη επίπτωση των μεταβολών που συνδέονται με την κρίση και τη διαχείρισή της στις μεταβολές στην πρόσβαση φοιτητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που καταγράφονται εδώ.

Κοινωνικές μεταβολές και επιπτώσεις της κρίσης στη κοινωνική σύνθεση φοιτητικού πληθυσμού

Η μελέτη έδειξε ότι σημαντική επίδραση στην εξέλιξη των κοινωνικών χαρακτηριστικών των φοιτητών, την εξεταζόμενη περίοδο (2001-2014) είχαν, καταρχάς, οι κοινωνικές μεταβολές που σημειώθηκαν και μετέβαλαν σημαντικά το επίπεδο εκπαίδευσης και την απασχόληση στην Ελλάδα τις τελευταίες δεκαετίες. Ειδικότερα, η άνοδος του επιπέδου εκπαίδευσης του συνολικού πληθυσμού, που έχει σημειωθεί στην Ελλάδα τις τελευταίες δεκαετίες, και ιδιαίτερα από τα τέλη της δεκαετίας του 1970, αντανακλάται στη μεταβαλλόμενη σύνθεση της οικογενειακής προέλευσης των φοιτητών, τόσο στην πλευρά του επιπέδου εκπαίδευσης του πατέρα όσο και της μητέρας. Μεταξύ 2001 και 2014 μειώθηκαν τα ποσοστά φοιτητών με γονείς με εκπαίδευση στο Δημοτικό (από 20,1% σε 8,8% από τη μεριά του πατέρα, και από 22,2% σε 6,6% από τη μεριά της μητέρας), το Γυμνάσιο και όσοι δεν είχαν τελειώσει το Δημοτικό. Αντίθετα, αυξήθηκαν σημαντικά τα αντίστοιχα ποσοστά φοιτητών με γονείς αποφοίτους Λυκείου (από 30,5% σε 38,8% από τη μεριά του πατέρα και από 39,7% σε 42,9% από τη μεριά της μητέρας), τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (από 30,3% σε 33,1% από τη μεριά του πατέρα και από 23,7% σε 35,6% από τη μεριά της μητέρας) και

μεταπτυχιακού/διδακτορικού (από 3,9% σε 6,2% από τη μεριά του πατέρα και από 1,8% σε 4,6% από τη μεριά της μητέρας).

Επιπλέον, σημαντική επίδραση στην κοινωνική σύνθεση των φοιτητών είχε η αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση που έχει σημειωθεί τις τελευταίες δεκαετίες στην Ελλάδα, καθώς και οι επιπτώσεις της κρίσης στην απασχόληση και την αύξηση της ανεργίας που σημειώθηκε από το 2010 και έπειτα. Ειδικότερα, καταγράφεται ραγδαία υποχώρηση του ποσοστού φοιτητών με μη οικονομικά ενεργή μητέρα (από 44,8% το 2001 σε 23,2% το 2014), που αντανakλά την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση τις τελευταίες δεκαετίες. Η επίδραση της κρίσης αντανakλάται ιδιαίτερα στη σημαντική αύξηση του μεριδίου φοιτητών με άνεργη μητέρα (από 1,2% το 2001 σε 9,4% το 2014) ή πατέρα (από 0,8% το 2001 σε 5,8% το 2014).

Ως αποτέλεσμα, η μελέτη κατέγραψε τη διαχρονική τάση αύξησης του ποσοστού φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που προέρχονται από οικογένειες με υψηλό και πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, με αντίστοιχη μείωση στις οικογένειες με μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο. Η τάση αυτή φαίνεται να ενισχύθηκε στη διάρκεια της κρίσης. Ειδικότερα, το ποσοστό φοιτητών από οικογένειες με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο αυξήθηκε (σε 45,6% το 2014, από 42,3% το 2011 και 36,3% το 2001). Αντίστοιχα, αυξήθηκε και το ποσοστό φοιτητών από οικογένειες με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο (από 2,1% το 2001 σε 3,4% το 2011 και 4,7% το 2014). Αντίστροφα, το ποσοστό φοιτητών από οικογένειες με μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μειώθηκε (42,5% το 2014 από 47,1% το 2011 και 52,1% το 2001). Το ποσοστό φοιτητών από οικογένειες με χαμηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο ακολούθησε πτωτική τάση την περίοδο 2001-2008 (από 9,5% σε 6,3%), ωστόσο αυτή η τάση ανακόπτεται κατά τη διάρκεια της κρίσης, όταν αυτό το ποσοστό παραμένει στο εύρος 6,4%-7,8%.

Η κρατική πολιτική για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και οι επιπτώσεις της κρίσης

Εφόσον η τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα ελέγχεται και ρυθμίζεται ουσιαστικά αποκλειστικά από το κράτος, η πρόσβαση των φοιτητών επηρεάζεται έντονα από την κρατική πολιτική για την επέκταση και την γεωγραφική διάρθρωση των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και την κρατική πολιτική για την επιλογή και εισαγωγή των φοιτητών, την κατανομή των θέσεων εισαγωγής στις επιμέρους πεδία σπουδών και τη γεωγραφική τους κατανομή. Η παρούσα μελέτη δείχνει ότι η κρατική πολιτική που ασκήθηκε την εξεταζόμενη περίοδο αποτέλεσε σημαντικό προσδιοριστικό παράγοντα για την πρόσβαση των φοιτητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και την κοινωνική τους σύνθεση.

Ειδικότερα, ύστερα από μια περίοδο μεγάλης διεύρυνσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αύξησης των θέσεων εισαγωγής σε αυτήν (1993-2005)²⁵, η αρχική εισαγωγή (από το 2006) της «βάσης του 10», καθώς και η κατάργησή της στη συνέχεια (2010) επηρέασαν την συνολική πρόσβαση των φοιτητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και την κοινωνική τους σύνθεση. Η επιρροή ήταν εμφανής στα ΤΕΙ, καθώς μειώθηκε σημαντικά η συμμετοχή σε αυτά ιδιαίτερα φοιτητών με μεσαίο και χαμηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων. Ως

²⁵ Βλέπε IOBE, 2017.

αποτέλεσμα, τα συνολικά ποσοστά των φοιτητών που προέρχονται από οικογένειες με υψηλό και πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο αυξήθηκαν την περίοδο 2006-2009, σε σύγκριση με τα προγενέστερα έτη και με το 2010, ενώ αντίθετα μειωμένα είναι τα ποσοστά φοιτητών με μεσαίο και χαμηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο τη συγκεκριμένη περίοδο.

Επιπλέον, η «βάση του 10» είχε αρνητική επίδραση στην πρόσβαση των ανδρών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η οποία εμφανίζεται μειωμένη την περίοδο 2006-2009. Ειδικότερα, το ποσοστό γυναικών στις εγγραφές φοιτητών κυμάνθηκε μεταξύ 57%-58% την συγκεκριμένη περίοδο, από περίπου 54% την περίοδο 2001-2004. Το ποσοστό γυναικών υποχώρησε απότομα το 2010, όταν καταργήθηκε η «βάση του 10», σε 52,7% και έκτοτε διακυμαίνεται, με πτωτική τάση, μεταξύ 53,0%-55,5%. Η «βάση του 10» είχε, ακόμη, επίπτωση ως προς το σχολείο αποφοίτησης των φοιτητών, καθώς μέχρι το 2005 το ποσοστό των φοιτητών που είχε αποφοιτήσει από ιδιωτικό λύκειο, δεν υπερβαίνει το αντίστοιχο στους αποφοίτους δημόσιου λυκείου, μεταξύ 2006-2009 διαμορφώνεται θετική διαφορά (8,1% έναντι 6,6%), η οποία διατηρήθηκε έως το 2010, όταν καταργήθηκε η «βάση του 10».

Η εφαρμογή της βάσης του 10 επηρέασε, ακόμη, την επίδραση ορισμένων χαρακτηριστικών των φοιτητών στην πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο έναντι της πιθανότητας φοίτησης σε άλλα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, η θετική επίδραση της αποφοίτησης από το ιδιωτικό σχολείο στην πιθανότητα φοίτηση σε πανεπιστήμιο υποχώρησε (από 14,5% την περίοδο 2001-2005 σε 14,2% την περίοδο 2006-2009), ενώ η αρνητική επίδραση για τους μετανάστες ισχυροποιήθηκε (από -16,1% σε -18,5%). Την περίοδο εφαρμογής της βάσης του 10, καταγράφηκε επίσης μείωση των ανισοτήτων ως προς την επίδραση του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου (από 41,6% σε 31,3% για το πολύ υψηλό και από 39,1% σε 32,9% στο υψηλό επίπεδο), της εργασίας (από -12,8% σε -7,9%), της εντοπιότητας (από 13,5% σε 8,4%) και του φύλου (από -15,5% σε -14,6% για τους άνδρες).

Ανισότητες στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με βάση την οικογενειακή προέλευση των φοιτητών και επιπτώσεις της κρίσης

Η μελέτη κατέγραψε σημαντικές ανισότητες στην εκπροσώπηση φοιτητών με διαφορετικά κοινωνικά χαρακτηριστικά οικογενειακής προέλευσης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ειδικότερα, συγκρίνοντας τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών με τα χαρακτηριστικά αυτά στον ευρύτερο πληθυσμό (κάθετη ανισότητα), προέκυψε ότι στην εξεταζόμενη περίοδο (2001-2014) η διαφορά στο ποσοστό των φοιτητών με γονείς υψηλού και πολύ υψηλού επιπέδου απασχόλησης διευρύνθηκε τόσο στην πλευρά του πατέρα (από -2,1 π.μ. το 2001 σε 2,4 π.μ. το 2011 και 5,6 π.μ. το 2014) όσο και στην πλευρά της μητέρας (από 4,9 π.μ. σε 7,5 π.μ. και 11,1 π.μ.). Αντίστοιχα, διευρύνθηκε η αρνητική διαφορά στο ποσοστό φοιτητών με γονείς χαμηλού και πολύ χαμηλού επιπέδου απασχόλησης, στην πλευρά του πατέρα (από -23,1 π.μ. το 2001 σε -16,4 π.μ. το 2011 και -21,0 π.μ. το 2014) και την πλευρά της μητέρας (από -18,5 π.μ. σε -18,2 π.μ. και -22,1 π.μ.). Αντίστοιχες ανισότητες καταγράφονται και ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης, καθώς η απόκλιση μεταξύ του ποσοστού φοιτητών με πατέρα απόφοιτο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (συμπεριλαμβανομένων και των κατόχων μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου) και ευρύτερου πληθυσμού μειώθηκε από 14,4 ποσοστιαίες μονάδες το 2006 σε 9,9 π.μ. το 2009, για να ανέλθει και πάλι σε 13,2 π.μ. το

2014. Αντίστοιχα στην πλευρά της μητέρας, η απόκλιση μειώνεται από 10,8 π.μ. το 2006 σε 9,0 π.μ. το 2009, αλλά αυξήθηκε μετά σε 13,6 π.μ. το 2014.

Η μελέτη έδειξε, ακόμη, την άνιση εκπροσώπηση φοιτητών με διαφορετικά κοινωνικά χαρακτηριστικά στο εσωτερικό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης φοιτητών (οριζόντια ανισότητα), καθώς και τις μεταβολές τους μετά την έναρξη της κρίσης (2010-2014). Συγκεκριμένα, εξετάζοντας την εξέλιξη της πρόσβασης των φοιτητών στο εσωτερικό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (κατηγορίες ιδρυμάτων, πεδία σπουδών, γεωγραφική θέση ιδρυμάτων, μεμονωμένα ιδρύματα) η μελέτη διαπίστωσε σημαντικές ανισότητες μεταξύ φοιτητών με διαφορετικά χαρακτηριστικά, καθώς και σημαντικές μεταβολές μετά την έναρξη της κρίσης.

Ειδικότερα, η μελέτη κατέγραψε σημαντική και διαχρονική διαφορά στην κοινωνικό-μορφωτική οικογενειακή προέλευση των φοιτητών μεταξύ πανεπιστημιακών και άλλων ιδρυμάτων. Περισσότεροι από τους μισούς φοιτητές των πανεπιστημίων (53,3%) προήλθαν (το 2014) από οικογένειες με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, έναντι 30,2% στα ΤΕΙ και 31,6% στους φοιτητές των λοιπών ιδρυμάτων. Επιπλέον, στα πανεπιστήμια είναι υψηλότερο το ποσοστό των φοιτητών που προήλθε (το 2014) από οικογένειες πολύ υψηλού κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου (6,4%) έναντι μόλις 1,3% στα ΤΕΙ και 1,1% στα λοιπά ιδρύματα. Αντίστοιχα, στα ΤΕΙ και τα λοιπά ιδρύματα περισσότεροι φοιτητές προήλθαν (το 2014) από οικογένειες μεσαίου (56,1% και 55,9%) και χαμηλού (12,4% και 11,5%) κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου.

Αυξήθηκε η διαφορά στο ποσοστό φοιτητών με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο στα πανεπιστήμια σε σχέση με τα υπόλοιπα ιδρύματα από 2,2 π.μ. το 2001 σε 3,7 π.μ. το 2010 και 5,1 π.μ. το 2014. Η αύξηση της διαφοράς υπέρ των πανεπιστημίων παρατηρείται τόσο στην πλευρά του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου του πατέρα (σε 3,7 π.μ. το 2014, από 2,7 π.μ. το 2010), όσο και της μητέρας (σε 2,3 π.μ. το 2014, από 1,7 π.μ. το 2010). Η απόκλιση ως προς το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο διατηρείται και όταν εξετάζεται χωριστά το επίπεδο εκπαίδευσης και το επίπεδο απασχόλησης των γονέων.

Αντίθετα με τα πανεπιστήμια, οι διαφορές στο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μεταξύ των φοιτητών ΤΕΙ και λοιπών ιδρυμάτων εξαλείφονται διαχρονικά. Συγκρίνοντας το κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο οικογενειακής προέλευσης φοιτητών μεταξύ των ΤΕΙ και των λοιπών επαγγελματικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, παρατηρείται σύγκλιση σε επίπεδο νοικοκυριού που αποτυπώνεται τόσο στην πλευρά του πατέρα, όσο και της μητέρας. Συγκεκριμένα, η διαφορά στο χαμηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο μεταξύ αυτών των δυο κατηγοριών ιδρυμάτων μειώνεται στην πλευρά του πατέρα από -11,2 π.μ. το 2001 σε 1,3 π.μ. το 2014. Αντίστοιχα, στην πλευρά της μητέρας, η διαφορά μειώνεται από -14,2 π.μ. το 2001 σε -1,1 π.μ. το 2014.

Με βάση την ανάλυση των στοιχείων για την περίοδο 2001-2014, οι φοιτητές με γονείς πολύ υψηλού κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου έχουν κατά 36,7% υψηλότερη πιθανότητα να σπουδάσουν σε πανεπιστήμιο, παρά σε ΤΕΙ ή στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, σε σύγκριση με τους φοιτητές με χαμηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων. Λίγο χαμηλότερο είναι το προβάδισμα σε όρους πιθανότητας φοίτησης σε πανεπιστήμιο (+36,2%) για τους φοιτητές με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων, ενώ στο μεσαίο κοινωνικό-μορφωτικό στρώμα η πιθανότητα είναι αυξημένη κατά 13,5%. Αντίστροφα, η

πιθανότητα κάποιος φοιτητής να σπουδάξει σε ΤΕΙ είναι μειωμένη στα μεσαία και ανώτερα επίπεδα κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου. Η πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο επηρεάζεται εντονότερα από το επίπεδο εκπαίδευσης της μητέρας σε σύγκριση με την εκπαίδευση του πατέρα. Αντίθετα, ισχυρότερος είναι ο ρόλος του επαγγέλματος του πατέρα σε σύγκριση με το επάγγελμα της μητέρας στην πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο.

Μετά την έναρξη της κρίσης και τις μεταβολές της κρατικής πολιτικής που σημειώθηκαν μεταξύ 2010-2014 παρατηρούνται μεταβολές στις ανισότητες πρόσβασης των φοιτητών στις διαφορετικές κατηγορίες ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ειδικότερα, στα πανεπιστήμια, το ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων μειώθηκε σε σχέση με τα ΤΕΙ και τα λοιπά ιδρύματα (23,1 π.μ. το 2014 από 25,6 π.μ. το 2010), ενώ εκείνο με πολύ υψηλό επίπεδο αυξήθηκε (από 2,2 π.μ. το 2001 σε 3,7 π.μ. το 2010 και 5,1 π.μ. το 2014). Στη διάρκεια της κρίσης η επίδραση του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου γονέων στη πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο εξασθένησε. Η επίδραση στο πολύ υψηλό επίπεδο μειώθηκε από 41,4% το 2010 σε 29,8% το 2014, ενώ στο υψηλό επίπεδο η επίδραση υποχώρησε σε 30,8% το 2014, από 37,0% το 2010.

Ανισότητες στην πρόσβαση στα κεντρικά και περιφερειακά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Η μελέτη διαπίστωσε, επίσης, ανισότητες με βάση την οικογενειακή προέλευση των φοιτητών στη πρόσβασή τους σε κεντρικά (Αθήνα και Θεσσαλονίκη) και περιφερειακά πανεπιστήμια, καθώς το ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων ανήλθε στο 56,7% στα κεντρικά πανεπιστήμια, κατά 6,5 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερα σε σύγκριση με τα ιδρύματα της περιφέρειας. Επιπλέον, οι φοιτητές με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων έχουν κατά 10,3% υψηλότερη πιθανότητα να σπουδάσουν σε κεντρικό πανεπιστημιακό ίδρυμα. Αυξημένη είναι η πιθανότητα και για τους φοιτητές με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων (9,0%). Πολύ υψηλή (κατά 50,6%) είναι η επίδραση στην πιθανότητα για τους φοιτητές που προέρχονται από τα δυο μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας. Ειδικότερα, το ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από τον ίδιο νομό ανέρχεται σε 58,5% στα κεντρικά πανεπιστήμια και σε μόλις το 11,2% στα πανεπιστημιακά ιδρύματα της περιφέρειας.

Αντίστοιχες είναι οι συσχετίσεις των κοινωνικών χαρακτηριστικών και με τη φοίτηση σε κεντρικά ΤΕΙ. Το ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων ανήλθε σε 34,8% στα κεντρικά ΤΕΙ και σε 28,2% στα ΤΕΙ της περιφέρειας το 2014. Η πιθανότητα να σπουδάξει ένας φοιτητής σε κάποιο κεντρικό ΤΕΙ αυξάνεται κατά 13,8% όταν οι γονείς του έχουν υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο.

Διαχρονικά, η επίδραση του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου στη δυνατότητα φοίτησης σε κεντρικό πανεπιστήμιο ενισχύεται. Στη διάρκεια της κρίσης, η μεγαλύτερη αύξηση προέρχεται από το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, όπου η επίδραση μεταβάλλεται από 14,9% το 2010 σε 15,2% το 2014.

Ανισότητες οικογενειακής προέλευσης φοιτητών και πεδία σπουδών

Σημαντικές διαφορές διαπιστώνονται με βάση την προέλευση των φοιτητών ως προς τα πεδία σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αυξημένα ποσοστά φοιτητών με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων παρατηρούνται στις πανεπιστημιακές σχολές

ιατρικής (10,7% κατά μέσο όρο την περίοδο 2001-2014), μηχανικών (8,5%) και νομικής (7,7%). Απομονώνοντας τις συσχετίσεις με τα λοιπά κοινωνικά χαρακτηριστικά, προκύπτει ότι το πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο έχει την ισχυρότερη θετική επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης στις σχολές μηχανικών (27,2%), ιατρικής (20,2%) και νομικής (11,9%). Μικρότερη, αλλά θετική και στατιστικά σημαντική είναι η επίδραση και στις άλλες επιστήμες υγείας (2,3%), στις φυσικομαθηματικές επιστήμες (2,1%) και στα τμήματα καλών τεχνών (2,1%). Η μεγαλύτερη αρνητική συσχέτιση του κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου με την πιθανότητα φοίτησης παρατηρείται στις φιλοσοφικές σχολές (-6,8% για τα ανώτατα κοινωνικό-μορφωτικά στρώματα).

Στη διάρκεια της οικονομικής κρίσης, φαίνεται να εντείνονται μόνο ελαφρώς οι ανισότητες στην πρόσβαση στις σχολές ιατρικής και νομικής, ενώ υποχωρούν οι αντίστοιχες ανισότητες στους μηχανικούς. Ειδικότερα, η επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης για τους φοιτητές που προέρχονται από οικογένειες με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων αυξάνεται με την κρίση στην ιατρική από 18,1% σε 22,7%. Αντίστοιχα, αυξάνεται η πιθανότητα φοίτησης στις σχολές νομικής (από 12,2% σε 13,1%), ενώ μειώνεται στους μηχανικούς (από 28,7% σε 25,7%). Επιπλέον, στη διάρκεια της κρίσης αυξήθηκε η πιθανότητα φοίτησης στις σχολές Γεωπονικής για τους φοιτητές που προέρχονται από το μεσαίο, υψηλό και πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων, που σημαίνει ότι με την κρίση η σύνθεση των φοιτητών μετατοπίστηκε προς τα ανώτερα στρώματα, ελέγχοντας για τις μεταβολές στα άλλα κοινωνικά χαρακτηριστικά. Αξίζει να σημειωθεί ακόμα ότι στις σχολές πληροφορικής στη διάρκεια της κρίσης ενισχύθηκε η προέλευση φοιτητών μεσαίου οικογενειακού επιπέδου, ενώ πριν από την κρίση υπερίσχυαν οι φοιτητές υψηλού επιπέδου οικογενειακής προέλευσης.

Στα ΤΕΙ, οι διαφορές στα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών ανάλογα με το πεδίο σπουδών είναι λιγότερο εμφανείς. Το ποσοστό φοιτητών με υψηλό και πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων είναι υψηλότερο στις γραφικές – καλλιτεχνικές σπουδές (48,9% και 4,2% αντίστοιχα κατά μέσο όρο την περίοδο 2001-2014). Αυξημένα ποσοστά φοιτητών με τα συγκεκριμένα κοινωνικά χαρακτηριστικά παρατηρούνται και στα τμήματα εφαρμογών πληροφορικής και επικοινωνιών (31,5% με υψηλό και 1,3% με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο γονέων). Αντίθετα, στατιστικά σημαντικά μικρότερο ποσοστό φοιτητών με υψηλό και πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο καταγράφεται στα τμήματα οικονομίας και διοίκησης, επαγγελματίων υγείας – πρόνοιας και τεχνολογίας γεωπονίας – αγροτικής παραγωγής – τροφίμων, με σχετικά μικρές διαφορές μεταξύ αυτών των πεδίων.

Σε όρους πιθανότητας φοίτησης, αυξημένη επίδραση του πολύ υψηλού κοινωνικό-μορφωτικού επιπέδου σημειώνεται στα τμήματα γραφικών-καλλιτεχνικών σπουδών (κατά 6,9%) και σε αρκετά λιγότερο βαθμό στις εφαρμογές πληροφορικής – επικοινωνιών (2,5%), ενώ αρνητική είναι η επίδραση στα τμήματα επαγγελματίων υγείας (-3,0%), οικονομίας – διοίκησης (-3,0%) και τεχνολογίας γεωπονίας – τροφίμων (-1,5%).

Στη διάρκεια της κρίσης σημειώθηκαν μεταβολές διαφορετικής κατεύθυνσης στη σχέση της οικογενειακής προέλευσης με τις πιθανότητες φοίτησης σε συγκεκριμένα πεδία σπουδών στα ΤΕΙ (τεχνολογίας γεωπονίας, αγροτικής παραγωγής & τροφίμων, οικονομίας & διοίκησης, εφαρμογών πληροφορικής-επικοινωνίας, εκπαιδευτικών τεχνολογίας).

Στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, η φοίτηση στις ακαδημίες του Εμπορικού Ναυτικού είναι λιγότερο πιθανή για τα ανώτερα κοινωνικό-μορφωτικά στρώματα. Τα Τουριστικά επαγγέλματα είναι το μόνο πεδίο όπου το κοινωνικά χαρακτηριστικά προέλευσης δεν επιδρούν στην πιθανότητα φοίτησης, ενώ στις Εκκλησιαστικές σχολές η προέλευση των φοιτητών από υψηλά και πολύ υψηλά κοινωνικά επίπεδα έχει θετική επίδραση (κατά 5,8% και 6,1% αυξημένη πιθανότητα φοίτησης για τους φοιτητές με ανώτερο και ανώτατο κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο αντίστοιχα).

Ανισότητες οικογενειακής προέλευσης φοιτητών και μεμονωμένα ιδρύματα

Σημαντικές διαφορές διαπιστώθηκαν στην οικογενειακή κοινωνικό-μορφωτική προέλευση των φοιτητών και στα συγκεκριμένα ιδρύματα που φοιτούν. Ειδικότερα, στο ΕΜΠ το 10,5% (κατά μέσο όρο την περίοδο 2001-2014) των φοιτητών προέρχονται από οικογένειες με πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο. Το αντίστοιχο ποσοστό στο Πολυτεχνείο Κρήτης ανέρχεται σε 7,1%. Ανάμεσα στα ιδρύματα που προσφέρουν ευρύ φάσμα πεδίων σπουδών, το υψηλότερο ποσοστό φοιτητών από το υψηλότερο κοινωνικό-μορφωτικό στρώμα της κοινωνίας καταγράφεται στο ΕΚΠΑ (5,1%). , Ελέγχοντας για την επίδραση άλλων παραγόντων, το υψηλό και πολύ υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό υπόβαθρο των φοιτητών αυξάνει σημαντικά την πιθανότητα φοίτησης στο ΕΜΠ (+1,8% και +5,1% αντίστοιχα), στο ΑΠΘ (+4,3% και +5,1%), στο Πανεπιστήμιο Πατρών (+2,8% και +4,1%) και στο Πολυτεχνείο Κρήτης (+0,9% και +2,1%).

Στα ΤΕΙ, η ομοιογένεια μεταξύ των ιδρυμάτων είναι μεγαλύτερη από εκείνη μεταξύ των πανεπιστημίων, ενώ η επίδραση των κοινωνικών χαρακτηριστικών φαίνεται να έχει έντονα γεωγραφικό χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, το υψηλότερο ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο καταγράφεται στα ΤΕΙ Αθήνας (33,3% κατά μέσο όρο την περίοδο 2001-2014), Πειραιά (32,8%) και Θεσσαλονίκης (29,7%). Το υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο των γονέων συνεισφέρει θετικά κυρίως στην πιθανότητα φοίτησης στο ΤΕΙ Αθήνας (αύξηση κατά 3,9%), με μικρότερες αλλά στατιστικά σημαντικές επιδράσεις στα ΤΕΙ Κρήτης (1,5%), και ΤΕΙ Θεσσαλονίκης (1,4%). Η θετική επιρροή του πολύ υψηλού επιπέδου περιορίζεται στα ΤΕΙ Αθήνας (6,9%) και Θεσσαλονίκης (3,8%).

Τέλος, μικρότερες ανισότητες οικογενειακής προέλευσης παρατηρούνται μεταξύ των λοιπών επαγγελματικών σχολών. Η πιθανότητα φοίτησης αυξάνεται με στατιστικά σημαντικό τρόπο όταν το επίπεδο γονέων είναι πολύ υψηλό στη Δραματική Σχολή Κρατικού Θεάτρου Βόρειας Ελλάδας (+5,5%) και στην Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Θεσσαλονίκης (+3,1%).

Ανισότητες φύλου στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Η μελέτη κατέγραψε σημαντικές διαφορές φύλου στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση την εξεταζόμενη περίοδο με τις φοιτήτριες να ξεπερνούν τους φοιτητές διαχρονικά, με τάσεις αύξησης τους πριν από την κρίση και μείωσής τους μετά την έναρξη της κρίσης (από 54,1% του συνόλου οι φοιτήτριες αυξήθηκαν σε 58,0% το 2008, αλλά μειώθηκαν σε 53% το 2014).

Επιπλέον, σημαντικές διαφορές φύλου καταγράφονται στο εσωτερικό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (οριζόντια ανισότητα). Ειδικότερα, το ποσοστό των ανδρών ανέρχεται σε μόλις 42,9% στα πανεπιστήμια το 2014 (από 40,0% το 2010 και 39,3% το 2001), έναντι 53,6% στα ΤΕΙ (από 54,6% το 2010 και 52,0% το 2001) και 80,4% στα λοιπά ιδρύματα (από 82,0% το 2010

και 85,8% το 2001). Η πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο έναντι των άλλων ιδρυμάτων είναι μειωμένη για τους άνδρες (-15,5% μεταξύ 2001-2005) αλλά στη διάρκεια της κρίσης σημειώθηκε μείωση των ανισοτήτων φύλου και εξασθένιση της επιρροής του ως παράγοντα ανισοτήτων.

Το φύλλο επιδρά και στη φοίτηση σε κεντρικά και περιφερειακά πανεπιστήμια, καθώς το 2014 το ποσοστό ανδρών ανήλθε σε 42,5% στα κεντρικά πανεπιστήμια, έναντι 43,3% στα ιδρύματα της περιφέρειας. Σε όρους πιθανότητας μειωμένη πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικά πανεπιστήμια αντιμετωπίζουν οι άνδρες (-3,2% μεταξύ 2001-2014) έναντι των γυναικών. Στη διάρκεια της κρίσης ενισχύεται η αρνητική επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικό πανεπιστήμιο για τους άνδρες (από -1,5% το 2010 σε -3,4% το 2014). Επιπλέον, το ποσοστό ανδρών είναι υψηλότερο στα ΤΕΙ της περιφέρειας (56,3% έναντι 47,2% στα κεντρικά ΤΕΙ το 2014), ενώ σε όρους πιθανότητας, οι άνδρες αντιμετωπίζουν χαμηλότερη πιθανότητα έναντι των γυναικών να σπουδάσουν σε κεντρικά ΤΕΙ (-5,3%).

Το φύλλο επίσης επιδρά στην εντοπιότητα σε κεντρικά ΤΕΙ καθώς αυξάνει την πιθανότητα για τους άνδρες (3,6%). Στη διάρκεια της κρίσης, η επιρροή του φύλου στην πιθανότητα εντοπιότητας στη φοίτηση σε κεντρικά ΤΕΙ υπερδιπλασιάστηκε (από 2,1% το 2010 σε 5,5% το 2014). Αυξημένη είναι η πιθανότητα εντοπιότητας στα περιφερειακά ΤΕΙ για τους άνδρες (1,4%).

Σημαντικές διαφορές φύλου καταγράφονται και μεταξύ των πεδίων σπουδών στα πανεπιστήμια. Αυξημένα ποσοστά ανδρών καταγράφονται στις σχολές πληροφορικής – επικοινωνίας (77,8% το 2014) και μηχανικών (63,5%) στα πανεπιστήμια. Ελέγχοντας για την επίδραση άλλων κοινωνικών χαρακτηριστικών, οι άνδρες έχουν αυξημένη πιθανότητα φοίτησης σε σχολές μηχανικών (12,7%), οικονομικών επιστημών – διοίκησης επιχειρήσεων (5,8%), πληροφορικής – επικοινωνίας (5,1%) και φυσικομαθηματικών επιστημών (4,1%).

Μεταξύ των πεδίων τεχνολογικών σπουδών, το μεγαλύτερο ποσοστό ανδρών φοιτητών συγκεντρώνουν τα τμήματα τεχνολογικών εφαρμογών (78,1% το 2014). Ακολουθούν τα τμήματα εφαρμογών πληροφορικής – επικοινωνιών (73,6%) και εκπαιδευτικών τεχνολογίας (73,1%). Αντίθετα, τα μικρότερα ποσοστά ανδρών συγκεντρώνουν τα τμήματα επαγγελματιών υγείας – πρόνοιας (μόλις 20,3%) και γραφικών – καλλιτεχνικών σπουδών (30,0%). Αντίστοιχα, η πιθανότητα φοίτησης σε τεχνολογικές εφαρμογές είναι αυξημένη κατά 26,1% για τους άνδρες, ενώ στα επαγγέλματα υγείας – πρόνοιας η πιθανότητα φοίτησης για τους άνδρες είναι μειωμένη κατά 22%. Στις λοιπές επαγγελματικές σχολές το φύλο επιδρά καθώς αυξάνεται για τους άνδρες η πιθανότητα φοίτησης στις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού.

Σε επίπεδο μεμονωμένων πανεπιστημίων, το υψηλότερο ποσοστό ανδρών καταγράφεται το 2014 στα πολυτεχνικά ιδρύματα και συγκεκριμένα στο Πολυτεχνείο Κρήτης (66,1%) και στο ΕΜΠ (65,3%). Ακολουθούν πανεπιστήμια με σχετική εξειδίκευση σε οικονομικές σπουδές – το Πανεπιστήμιο Πειραιώς με 57,6% και το ΟΠΑ με 55,4%. Από την άλλη πλευρά, το χαμηλότερο ποσοστό ανδρών καταγράφεται στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (22,6%). Σε όρους πιθανοτήτων φοίτησης, η υψηλότερη θετική επίδραση για τους άνδρες καταγράφεται στο ΕΜΠ (2,2%) και στο Πανεπιστήμιο Πατρών (2,0%), ενώ η εντονότερη αρνητική επίδραση παρατηρείται στο ΕΚΠΑ (-6,0%).

Στα ΤΕΙ, το υψηλότερο ποσοστό ανδρών καταγράφεται το 2014 στην ΑΣΠΑΙΤΕ (73,1%) και στο ΤΕΙ Πειραιά (72,3%). Αντίθετα, το μικρότερο ποσοστό παρατηρείται στα ΤΕΙ Αθήνας (36,1%) και Ηπείρου (40,0%). Αντίστοιχα, την υψηλότερη θετική επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης έχουν οι άνδρες στα ΤΕΙ Πειραιά (1,9%) και Δυτικής Μακεδονίας (1,5%), ενώ αρνητικότερη είναι η επίδραση για τους άνδρες στα ΤΕΙ Αθήνας (-5,5%), Ηπείρου (-3,3%) και Θεσσαλονίκης (-2,3%).

Ανισότητες στην πρόσβαση μεταναστών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Η μελέτη έδειξε ότι το ποσοστό αλλοδαπών φοιτητών που είναι απόφοιτοι ελληνικών λυκείων σημείωσε σημαντική αύξηση την περίοδο πριν από την κρίση (από 1,1% το 2001 σε 3,6% το 2010). Η οικονομική κρίση όμως επέδρασε σημαντικά στην πρόσβαση των αλλοδαπών φοιτητών στα ελληνικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς το ποσοστό υποχώρησε στο 2,6% το 2014.

Σημαντικές, ωστόσο, διαφορές καταγράφονται και με βάση την εθνική προέλευση των φοιτητών στο εσωτερικό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το 4,7% των φοιτητών ΤΕΙ το 2014 ήταν αλλοδαποί απόφοιτοι ελληνικών σχολείων (από 5,7% το 2009 και 1,4% το 2001), ενώ το αντίστοιχο ποσοστό περιορίζεται σε 1,8% (από 2,6% το 2009 και 1,0% το 2001) στα πανεπιστήμια και σε 1,4% (από 1,0% το 2009 και 0,4% το 2001) στα λοιπά ιδρύματα. Η πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο είναι μειωμένη για τους μετανάστες (-19,9%) σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο, φτάνοντας στο -18,5% μεταξύ 2006-2009 από -16,1% την προηγούμενη περίοδο 2001-2005. Στη διάρκεια της κρίσης, η αρνητική επίδραση στην πιθανότητα για τους μετανάστες αρχικά εντείνεται και στη συνέχεια υποχωρεί (από -20,3% το 2010 σε -29,3% το 2012 και -22,3% το 2014). Αντιστρόφως, η πιθανότητα των μεταναστών να σπουδάζουν σε ΤΕΙ είναι αυξημένη (21,3%). Μειωμένη είναι όμως η πιθανότητα μεταναστών να σπουδάζουν στις λοιπές επαγγελματικές σχολές (0,8%).

Αντίστοιχα, το 1,7% των φοιτητών στα κεντρικά πανεπιστήμια ήταν αλλοδαποί απόφοιτοι ελληνικών σχολείων, έναντι 1,8% στα ιδρύματα της περιφέρειας. Μειωμένη είναι και η πιθανότητα φοίτησης τους σε κεντρικό πανεπιστήμιο (-1,6%), αν και παύει να είναι στατιστικά σημαντική κάποια έτη. Ακόμη, οι μετανάστες έχουν αυξημένη πιθανότητα εντοπιότητας στα κεντρικά πανεπιστήμια (κατά 18%) στο σύνολο του δείγματος, ενώ στα περιφερειακά δεν υπάρχει σημαντική επίδραση.

Ακόμη, το 2014, το ποσοστό μεταναστών στα κεντρικά ΤΕΙ υπολογίζεται σε 5,8% (από 7,8% το 2009 και 2,2% το 2001), έναντι 4,2% στα ΤΕΙ της περιφέρειας (από 5,0% το 2009 και 1,1% το 2001). Σε αντίθεση με τα πανεπιστήμια, η πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικό ΤΕΙ είναι αυξημένη (κατά 2,9%) στους μετανάστες. Οι μετανάστες έχουν επίσης μειωμένη πιθανότητα εντοπιότητας στα περιφερειακά ΤΕΙ (-2,4%).

Σημαντικές διαφορές καταγράφονται στην πρόσβαση των μεταναστών στα πεδία σπουδών στα πανεπιστήμια, καθώς το 2014 το ποσοστό μεταναστών ανήλθε σε 4,0% στις θεολογικές σχολές, 2,8% στα τμήματα ξένων γλωσσών – πολιτισμών, 2,7% στις κοινωνικές – πολιτικές επιστήμες και 2,5% στις σχολές καλών τεχνών. Υψηλότερη είναι η πιθανότητα φοίτησης των μεταναστών στις σχολές κοινωνικής – πολιτικής επιστήμης (3,6%), οικονομικών επιστημών – διοίκησης επιχειρήσεων (4,1%), πληροφορικής – επικοινωνίας (1,5%) και ξένων γλωσσών – πολιτισμών (1,2%).

Αυξημένη πιθανότητα έχουν οι μετανάστες να φοιτούν σε σχολή οικονομίας-διοίκησης στα ΤΕΙ (3,7%), ενώ είναι μειωμένη η πιθανότητα φοίτησης μεταναστών στις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού (-51,9%). Τέλος, παρατηρείται στους μετανάστες αυξημένη πιθανότητα πρόσβασης στις ΑΣΤΕ Ρόδου (+10,1%) και Αγίου Νικολάου (+4,6%), καθώς και στις ΑΕΝ Θεσσαλονίκης (+6,0%) και Αθηνών (+3,4%). Αντίθετα, ιδιαίτερα μειωμένη είναι η πιθανότητα πρόσβασης για τους μετανάστες στις ΑΕΝ Ασπροπύργου (-16,4%) και Μακεδονίας (-11,3%).

Ανισότητες στην πρόσβαση αποφοίτων δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων

Η μελέτη κατέγραψε, καταρχάς, διαφορές ως προς το σχολείο αποφοίτησης των φοιτητών σε σύγκριση με τον γενικότερο πληθυσμό (κάθετη ανισότητα), καθώς το ποσοστό των φοιτητών που προέρχονται από ιδιωτικά σχολεία έχουν αυξημένη εκπροσώπηση στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και η διαφορά τους διευρύνεται μέχρι την έναρξη της κρίσης (από 0,8 π.μ. το 2002 σε 2,8 π.μ. το 2008). Η κρίση επέδρασε σημαντικά στο ποσοστό των φοιτητών που αποφοίτησαν από ιδιωτικό σχολείο, καθώς η διαφορά του από τους αποφοίτους δημόσιων λυκείων διευρύνθηκε ελαφρώς μεταξύ 2010 και 2014 (6,3% έναντι 5,4%).

Επιπλέον, σημαντικές ανισότητες παρατηρούνται στην πρόσβαση οριζόντια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αποφοίτων δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων (οριζόντια ανισότητα). Ειδικότερα, το 8,2% των πρωτοετών φοιτητών στα πανεπιστήμια το 2014 ήταν απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων (από 10,1% το 2010 και 9,7% το 2001). Στα ΤΕΙ το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων περιορίζεται σε 2,8% το 2014 (από 3,7% το 2010 και 4,3% το 2001), ενώ στις επαγγελματικές σχολές αυτό το ποσοστό διακυμαίνεται στο εύρος 1,4%-4,5%.

Η αποφοίτηση από ιδιωτικό σχολείο επίσης ενισχύει τη πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο (κατά 15,2%). Ειδικότερα, το 8,2% των φοιτητών που εγγράφηκαν στα πανεπιστήμια το 2014 ήταν απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων (από 10,1% το 2010 και 9,7% το 2001). Επιπλέον, η θετική επίδραση της αποφοίτησης από το ιδιωτικό σχολείο στην πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο μειώθηκε από 17,5% το 2010 σε 14,6% το 2014 (15,2% συνολικά για την περίοδο 2001-2014). Στα ΤΕΙ το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων περιορίζεται σε 2,8% το 2014 (από 3,7% το 2010 και 4,3% το 2001), ενώ στις επαγγελματικές σχολές αυτό το ποσοστό διακυμαίνεται στο εύρος 1,4%-4,5%. Η πιθανότητα των αποφοίτων ιδιωτικού σχολείου να σπουδάζουν στα ΤΕΙ είναι μειωμένη (-13,9%). Μειωμένη είναι και η πιθανότητα απόφοιτοι ιδιωτικού σχολείου να φοιτούν σε λοιπή επαγγελματική σχολή (-0,6%). Η επίδραση του ιδιωτικού σχολείου στην πιθανότητα φοίτησης εξασθένησε κατά τη διάρκεια της κρίσης (από 17,5% σε 14,6% και από -16,7% σε -13,6% στα πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ αντίστοιχα).

Το ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων είναι υψηλότερο στα κεντρικά πανεπιστήμια της χώρας. Το 2014 υπολογίζεται σε 10,4% στα κεντρικά ιδρύματα, κατά 4,3 π.μ. υψηλότερα σε σύγκριση με τα περιφερειακά πανεπιστήμια, όπου το 6,1% των πρωτοετών φοιτητών ήταν απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων. Ελέγχοντας, ωστόσο, για την επίδραση των υπόλοιπων μεταβλητών, προκύπτει ότι η αποφοίτηση από ιδιωτικό σχολείο δεν επηρεάζει μονοσήμαντα την πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικό πανεπιστήμιο, καθώς την περίοδο 2001-2005 η επίδραση είναι αρνητική ενώ τα αρχικά έτη της κρίσης είναι μη στατιστικά σημαντική. Το

2014, οι απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων έχουν κατά 2,7% υψηλότερη πιθανότητα να σπουδάσουν σε κεντρικό πανεπιστήμιο.

Η αποφοίτηση από ιδιωτικό σχολείο αυξάνει ακόμη την πιθανότητα εντοπιότητας στα κεντρικά πανεπιστήμια (κατά 28,5%) ενώ έχει αρνητική επίδραση στην πιθανότητα εντοπιότητας στα περιφερειακά πανεπιστήμια (-5,8%).

Στα κεντρικά ΤΕΙ, το 3,6% των φοιτητών ήταν απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων το 2014 (από 5,1% το 2009 και 5,7% το 2001), έναντι 2,5% στα ΤΕΙ της περιφέρειας (από 3,2% το 2009 και 3,8% το 2001). Η αποφοίτηση από ιδιωτικό σχολείο έχει θετική επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικά ΤΕΙ τόσο πριν όσο και μετά την έναρξη της κρίσης (4,9%). Στη διάρκεια της κρίσης μειώνεται η πιθανότητα εντοπιότητας στα κεντρικά ΤΕΙ για τους αποφοίτους ιδιωτικού σχολείου (από 19,7% το 2010 σε 13,9% το 2014). Αντίθετα, μειωμένη είναι η πιθανότητα εντοπιότητας στα περιφερειακά ΤΕΙ για τους αποφοίτους ιδιωτικού σχολείου (-4,6%).

Το σχολείο αποφοίτησης επιδρά στην πρόσβαση στα διαφορετικά πεδία σπουδών στα πανεπιστήμια. Το 15,0% των φοιτητών που εγγράφηκαν στις νομικές σχολές το 2014 ήταν απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων. Αυξημένα ήταν τα ποσοστά και στις ιατρικές επιστήμες (12,6%) και στις σχολές μηχανικών (11,0%). Σε όρους πιθανότητας φοίτησης, η υψηλότερη θετική επίδραση της αποφοίτησης από ιδιωτικό σχολείο καταγράφεται σε σχολές μηχανικών (5,0%) και νομικής (2,3%), ενώ η εντονότερη αρνητική επίδραση παρατηρείται στις φιλοσοφικές σχολές (-3,1%). Το υψηλότερο ποσοστό αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων που φοιτά στα ΤΕΙ καταγράφεται στις γραφικές-καλλιτεχνικές σπουδές (5,0% το 2014, από 8,1% το 2010 και 10,7% το 2001), αλλά στη δεύτερη θέση έρχονται τα τμήματα τεχνολογίας γεωπονίας, αγροτικής παραγωγής και τροφίμων (4,3% το 2014). Σε όρους πιθανότητας φοίτησης, η υψηλότερη θετική επίδραση του ιδιωτικού σχολείου παρατηρείται στις σπουδές τεχνολογίας γεωπονίας – τροφίμων (2,2%), οικονομίας – διοίκησης (1,7%) και γραφικών-καλλιτεχνικών σπουδών (0,9%).

Σε επίπεδο μεμονωμένων ιδρυμάτων, τα υψηλότερα ποσοστά αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων καταγράφονται το 2014 στο ΕΜΠ (16,2%) και στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (16,1%) και τα χαμηλότερα στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο (3,3%). Ωστόσο, η αποφοίτηση από ιδιωτικό σχολείο έχει σχετικά μικρή ανεξάρτητη επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης σε συγκεκριμένα πανεπιστήμια όταν απομονωθεί η επίδραση άλλων κοινωνικών χαρακτηριστικών, καθώς η υψηλότερη θετική επίδραση περιορίζεται στο 1,2% (αφορά το ΕΜΠ).

Διαφορές ως προς την εντοπιότητα φοίτησης

Η οικονομική κρίση φαίνεται ότι επέδρασε στην επιλογή των φοιτητών να σπουδάσουν στον τόπο κατοικίας τους, καθώς το ποσοστό εντοπιότητας κυμαινόταν πριν την έναρξη της κρίσης κοντά στο 30%, ενώ στη διάρκεια της κρίσης ανήλθε σε 33,9% το 2011 και παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις έκτοτε (35,2% το 2013, αλλά και 31,2% το 2014), καθώς επηρεάζεται και από τις αλλαγές της κρατικής πολιτικής της περιόδου της κρίσης.

Σημαντικές διαφορές καταγράφονται στην εντοπιότητα των φοιτητών ανά κατηγορία ιδρύματος. Το ποσοστό φοιτητών από τον ίδιο νομό είναι σαφώς υψηλότερο στα πανεπιστήμια, σε σύγκριση με τα ΤΕΙ σε όλα τα χρόνια της ανάλυσης. Το 2014, υπολογίζεται

σε 31,7% στα πανεπιστήμια, έναντι 25,6% στα ΤΕΙ. Με την κρίση, η εντοπιότητα των πρωτοετών φοιτητών εντείνεται τόσο στα πανεπιστήμια (από 27,6% το 2008 σε 34,5% το 2011) όσο και στα ΤΕΙ (από 21,5% το 2008 σε 28,0% το 2011), ωστόσο το 2014 παρατηρείται σημαντική αποκλιμάκωση (κατά 3,4 π.μ. στα πανεπιστήμια και 5,3 π.μ. στα ΤΕΙ). Στις λοιπές επαγγελματικές σχολές, η εντοπιότητα είναι εντονότερη έως το 2011 (στο εύρος 31,8%-37,8%), ωστόσο υποχωρεί σημαντικά την τριετία 2012-2014 (στο εύρος 26,9% – 28,9%).

Σε όρους πιθανοτήτων φοίτησης, η προέλευση από τον ίδιο νομό αυξάνει την πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο κατά 10,0%, με αντίστοιχη μείωση της πιθανότητας φοίτησης στα ΤΕΙ κατά 10,6% (με την έννοια ότι, εφόσον κάποιος σπουδάζει στον ίδιο νομό με εκείνον που πήγε σχολείο, είναι πιο πιθανό να ακολουθεί πανεπιστημιακές παρά τεχνολογικές ή επαγγελματικές σπουδές). Η μερική επίδραση της εντοπιότητας στην πιθανότητα φοίτησης στο πανεπιστήμιο υποχωρεί από 13,5% την περίοδο 2001-2005 σε 8,4% την περίοδο 2006-2009, επανέρχεται σε 12,8% με την κατάργηση της βάσης του 10 το 2010 και μειώνεται σταδιακά κατά τη διάρκεια της κρίσης σε 3,2% το 2014.

Επιπλέον, πολύ υψηλή είναι η επίδραση της εντοπιότητας στην πιθανότητα για τους φοιτητές πανεπιστημίων που προέρχονται από τα δυο μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (κατά 46% το 2001-2005, κατά 53,4% το 2006-2009 και κατά 52,7% το 2014). Ειδικότερα, το ποσοστό φοιτητών που προέρχονται από τον ίδιο νομό ανέρχεται σε 58,5% στα κεντρικά πανεπιστήμια και σε μόλις το 11,2% στα πανεπιστημιακά ιδρύματα της περιφέρειας. Θετική συσχέτιση έχει η εντοπιότητα και στη φοίτηση σε κεντρικά ΤΕΙ (αύξηση της πιθανότητας κατά 52,6%). Το 63,0% των φοιτητών στα κεντρικά ΤΕΙ προήλθε το 2014 από αποφοίτους σχολείων στα δυο μεγάλα αστικά κέντρα, όταν στα ΤΕΙ της περιφέρειας μόλις το 10,9% των φοιτητών προήλθε από το ίδιο νομό. Στη διάρκεια της κρίσης ενισχύεται η επίδραση της εντοπιότητας στην πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικό ΤΕΙ (από 46,1% το 2010 σε 56,2% το 2014).

Αυξημένη εντοπιότητα στα πανεπιστήμια καταγράφεται στις θεολογικές σχολές, όπου το 58,6% των πρωτοετών φοιτητών το 2014 προήλθαν από την ίδια περιφερειακή ενότητα. Ακολουθούν οι σχολές οικονομικών επιστημών – διοίκησης επιχειρήσεων (44,4%) και πληροφορικής – επικοινωνίας (44,0%). Το χαμηλότερο ποσοστό εντοπιότητας καταγράφεται στα παιδαγωγικά τμήματα δασκάλων (21,4%) και νηπιαγωγών (23,2%). Ελέγχοντας για την επίδραση άλλων παραγόντων, η εντοπιότητα έχει την υψηλότερη θετική επίδραση στην πιθανότητα φοίτησης στις σχολές οικονομικών επιστημών – διοίκησης επιχειρήσεων (κατά 5,6%), κοινωνικής – πολιτικής επιστήμης (3,5%), θεολογίας (2,1%) και πληροφορικής – επικοινωνίας (1,7%), ενώ η πιο έντονη αρνητική επίδραση παρατηρείται στους μηχανικούς (-5,3%).

Στα ΤΕΙ, πολύ υψηλότερα ποσοστά φοιτητών από τις ίδιες περιφερειακές ενότητες συγκεντρώνονται στα τμήματα γραφικών-καλλιτεχνικών σπουδών (64,5% το 2014) και εκπαιδευτικών τεχνολογίας (62,8%), ενώ αντίθετα πολύ χαμηλότερα ποσοστά παρατηρούνται στα τμήματα οικονομίας – διοίκησης (20,4%), τεχνολογίας γεωπονίας – αγροτικής παραγωγής – τροφίμων (22,3%) και εφαρμογών πληροφορικής – επικοινωνιών (22,4%). Σε όρους πιθανότητας φοίτησης, η εντοπιότητα έχει την υψηλότερη θετική επίδραση στα επαγγέλματα υγείας – πρόνοιας (8,0%), γραφικών-καλλιτεχνικών σπουδών (2,0%) και τεχνολογικών εφαρμογών (1,6%), ενώ αρνητική είναι η επίδραση στα τμήματα

οικονομίας – διοίκησης (-8,8%) και τεχνολογίας γεωπονίας – αγροτικής παραγωγής – τροφίμων (-2,4%).

Ως προς τα μεμονωμένα ιδρύματα, το μεγαλύτερο ποσοστό φοιτητών από την ίδια περιφερειακή ενότητα (ή περιφέρεια για τα ιδρύματα της Αττικής) καταγράφεται το 2014 στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς (77,7%) και στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (75,6%). Αντίθετα, μονοψήφιο ποσοστό φοιτητών από την ίδια περιφερειακή ενότητα έχουν τα πανεπιστήμια Πελοποννήσου (3,9%), Δυτικής Μακεδονίας (5,4%), Θράκης (5,4%) και το Ιόνιο Πανεπιστήμιο (7,0%). Σε όρους πιθανότητας φοίτησης, η εντοπιότητα έχει την υψηλότερη θετική επίδραση στο ΕΚΠΑ (22,6%), ενώ αντίθετα η αρνητικότερη επίδραση παρατηρείται στα πανεπιστήμια Θράκης (-11,7%), Αιγαίου (-6,9%), Ιωαννίνων (-6,8%), Κρήτης (-6,5%) και Πατρών (-6,3%).

Αντίστοιχα, υψηλή θετική συσχέτιση έχει η εντοπιότητα στη πιθανότητα φοίτησης στα ΤΕΙ Αθήνας (29,2%), Πειραιά (11,5%) και Θεσσαλονίκης (7,5%). Το μεγαλύτερο ποσοστό φοιτητών από την ίδια περιφερειακή ενότητα καταγράφεται το 2014 στα ιδρύματα των δυο μεγάλων αστικών κέντρων της χώρας – στα ΤΕΙ Πειραιά (80,3%), Αθήνας (71,2%), ΑΣΠΑΙΤΕ (62,8%) και Θεσσαλονίκης (42,8%). Στην άλλη άκρη της κατανομής, μόλις το 0,8% των φοιτητών στα τμήματα του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων προήλθαν από την ίδια περιφερειακή ενότητα.

Συνοψίζοντας, η μελέτη έδειξε σημαντικές (κάθετες και οριζόντιες) ανισότητες στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μεταξύ φοιτητών με διαφορετικό επίπεδο κοινωνικό-μορφωτικής οικογενειακής προέλευσης καθώς και ανισότητες ως προς το φύλο, την εθνική καταγωγή, και το (δημόσιο ή ιδιωτικό) σχολείο αποφοίτησης.

Επιπλέον, η μελέτη έδειξε ότι στη διάρκεια της οικονομικής κρίσης μεταβλήθηκε η σύνθεση του φοιτητικού πληθυσμού, καθώς οι φοιτητές με άνεργους γονείς αυξήθηκαν, η προγενέστερη τάση μείωσης των φοιτητών με χαμηλό κοινωνικο-μορφωτικό επίπεδο οικογενειακής προέλευσης ανακόπηκε, και οι διαφορές τους με το γενικό πληθυσμό διευρύνθηκαν. Στη διάρκεια της κρίσης το ποσοστό φοιτητών με υψηλό κοινωνικο-μορφωτικό επίπεδο στα πανεπιστήμια μειώθηκε, εκείνο με πολύ υψηλό επίπεδο αυξήθηκε, ενώ η επίδραση της οικογενειακής προέλευσης στην πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο συνολικά (έναντι άλλων ιδρυμάτων) εξασθένησε ελαφρώς. Μικρές ανακατατάξεις και μικρή διεύρυνση των ανισοτήτων σημειώθηκε, ακόμα, με βάση την οικογενειακή προέλευση των φοιτητών στα διαφορετικά πεδία σπουδών στα πανεπιστήμια, καθώς και στα ΤΕΙ, αν και με όχι σαφείς κατευθύνσεις.

Η μελέτη κατέγραψε, επίσης, το φύλο ως σημαντικό παράγοντα ανισοτήτων στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, με τις διαφορές να μειώνονται στη διάρκεια της κρίσης και την επίδραση του να εξασθενεί. Κατέγραψε ακόμα τις ανισότητες στην πρόσβαση μεταναστών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, τις αυξημένες πιθανότητές τους να σπουδάζουν σε ΤΕΙ (έναντι των πανεπιστημίων) και τη μείωση της συμμετοχής τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στη διάρκεια της κρίσης. Η κρίση επέδρασε, ακόμη, στην αύξηση της συμμετοχής των αποφοίτων του ιδιωτικού σχολείου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση συνολικά, καθώς και στην ελαφρά μείωση της επίδρασης του ιδιωτικού σχολείου στην πιθανότητα φοίτησης στο πανεπιστήμιο (έναντι της φοίτησης σε ΤΕΙ), καθώς και στη συνολική εξασθένηση της επίδρασης του.

Τέλος, η κρίση επέδρασε στην επιλογή των φοιτητών να σπουδάσουν στον τόπο κατοικίας τους, αυξάνοντας τα ποσοστά εντοπιότητας, αν και στη διάρκεια της κρίσης, η επίδραση της εντοπιότητας στην πιθανότητα φοίτησης σε πανεπιστήμιο (έναντι άλλων ιδρυμάτων) μειώθηκε, ενώ εντάθηκε στην πιθανότητα φοίτησης σε κεντρικό ΤΕΙ.

Η συνέχιση της διερεύνησης της εξέλιξης της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και των ανισοτήτων την περίοδο μετά το 2014 και ο τρόπος σταθεροποίησης των μεταβολών που έχουν σημειωθεί την πρώτη περίοδο της κρίσης θα επιτρέψει να κατανοήσουμε καλύτερα τις επιπτώσεις της κρίσης στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και την ισότητα των ευκαιριών.

Αξίζει, ωστόσο, να τονιστεί ότι η παρούσα μελέτη δεν κατέγραψε το σύνολο των εκπαιδευτικών ανισοτήτων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς δεν λαμβάνει υπόψη τον αριθμό των φοιτητών που επιλέγουν να σπουδάσουν στο εξωτερικό. Οι φοιτητές αυτοί προέρχονται, κατά κανόνα, από τα ανώτερα κοινωνικά στρώματα. Οι επιπτώσεις της επιλογής αυτής στη συνολική ανισότητα στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν μπορούν να καταγραφούν και να εκτιμηθούν επακριβώς, καθώς ο αριθμός των θέσεων εισαγωγής παραμένει κλειστός.

Τέλος, οι οικονομικές επιπτώσεις της κρίσης στην παραγωγική διάρθρωση της ελληνικής οικονομίας θα έχουν μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στη δομή της απασχόλησης, των επαγγελματιών, των αμοιβών και τον τρόπο ιεράρχησης τους. Ο τρόπος που αυτές οι ευρύτερες οικονομικές και κοινωνικές μεταβολές θα επηρεάσουν τις εκπαιδευτικές επιλογές των νέων, και τις εκπαιδευτικές και τις κοινωνικές ανισότητες θα φανεί, καθώς η οικονομία και το νέο παραγωγικό πρότυπο θα σταθεροποιείται, ύστερα από την αποσταθεροποίηση που προκάλεσε η κρίση.

6.2 Συμπεράσματα για την εκπαιδευτική πολιτική

Η παρούσα μελέτη επιτρέπει να εξαγάγουμε ορισμένα συμπεράσματα για την εκπαιδευτική πολιτική του κράτους που αφορά στην άμβλυνση των ανισοτήτων και τη διεύρυνση της ισότητας των ευκαιριών.

Πρώτον, οι ανισότητες στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που κατέγραψε η παρούσα μελέτη διαμορφώνονται πολύ νωρίτερα, στο πλαίσιο των κατώτερων βαθμίδων εκπαίδευσης και ξεκινούν ήδη από την προσχολική περίοδο. Ως εκ τούτου, η εκπαιδευτική πολιτική που επιδιώκει τον περιορισμό των εκπαιδευτικών και κοινωνικών ανισοτήτων, τη διεύρυνση της ισότητας των ευκαιριών και της κοινωνικής δικαιοσύνης θα πρέπει να εστιάσει πρωτίστως στην άμβλυνση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων στις βαθμίδες αυτές.

Δεύτερο, οι κάθετες και οριζόντιες ανισότητες στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που χρηματοδοτείται από το κράτος θέτει υπό αμφισβήτηση την σκοπιμότητα της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση χωρίς δίδακτρα για όλους τους φοιτητές, καθώς τα οφέλη της δεν κατανέμονται ισότιμα μεταξύ των φοιτητών διαφορετικής κοινωνικής προέλευσης. Αντίθετα, η άνιση συμμετοχή στη δωρεάν τριτοβάθμια εκπαίδευση συνιστά «αντίστροφη αναδιανομή» κρατικών πόρων από τα χαμηλότερα προς τα υψηλότερα κοινωνικά στρώματα, μέσω της φορολογίας.

Τρίτο, η αύξηση του αριθμού των φοιτητών με άνεργους γονείς μετά την έναρξη της κρίσης απαιτεί την αυξημένη κοινωνική στήριξη των φοιτητών για την διασφάλιση της ισότητας των ευκαιριών. Η κοινωνική στήριξη όμως χρειάζεται να εστιάζει σε αυτούς που έχουν πραγματική ανάγκη. Ως εκ τούτου, οι καθολικές παροχές προς τους φοιτητές (δωρεάν φοίτηση, σίτιση, συγγράμματα), ανεξαρτήτως των πραγματικών οικονομικών τους δεδομένων, στο πλαίσιο της κρατικής κοινωνικής στήριξης χρειάζονται επανεξέταση. Οι βελτιώσεις που έχουν σημειωθεί τα τελευταία χρόνια στην καταγραφή των εισοδημάτων και της περιουσίας των νοικοκυριών μπορεί να συμβάλλει στην καλύτερη στόχευση της κρατικής στήριξης των φοιτητών που έχουν πραγματική ανάγκη.

Τέταρτο, η παρούσα μελέτη εξέτασε τις ανισότητες μόνο ως προς την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Λόγω έλλειψης σχετικών στοιχείων, δεν ήταν δυνατό να εξεταστούν και οι ανισότητες στην επιτυχή και έγκαιρη ολοκλήρωση των σπουδών. Είναι όμως γνωστό από άλλες μελέτες ότι διαχρονικά ένα σημαντικό ποσοστό φοιτητών (25-30%) που εισέρχεται ετησίως στην τριτοβάθμια εκπαίδευση εγκαταλείπει τις σπουδές του. Είναι άγνωστα όμως τα κοινωνικά χαρακτηριστικά όσων εγκαταλείπουν τις σπουδές και, επομένως, δεν είναι δυνατό να αποτιμηθεί πόσο η εγκατάλειψη των σπουδών εντείνει περαιτέρω τις εκπαιδευτικές και κοινωνικές ανισότητες. Είναι, συνεπώς, απαραίτητη η συστηματική παρακολούθηση και της πορείας των φοιτητών μέχρι την ολοκλήρωση των σπουδών, καθώς και η χάραξη μιας ολοκληρωμένης πολιτικής, για τη μείωση της εγκατάλειψης των σπουδών και την άμβλυνση των ανισοτήτων που ενδεχομένως επιφέρει.

Πέμπτο, η μελέτη κατέγραψε σημαντικές ανισότητες στην πρόσβαση αποφοίτων ελληνικών σχολείων με αλλοδαπή εθνικότητα. Η συστηματική παρακολούθηση της εκπαιδευτικής πορείας της δεύτερης γενιάς μεταναστών είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την διαμόρφωση πολιτικής με στόχο την άμβλυνση των ανισοτήτων με βάση την εθνική προέλευση των μαθητών και των φοιτητών. Για τούτο, μετά τις πρόσφατες μεταβολές στη νομοθεσία για τις προϋποθέσεις χορήγησης ελληνικής υπηκοότητας, είναι σημαντικό να προσαρμοστεί αναλόγως ο τρόπος στατιστικής καταγραφής τους, ανεξαρτήτως υπηκοότητας, με βάση το παράδειγμα και άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Η καθυστέρηση προσαρμογής του Ατομικού Στατιστικού Δελτίου στις εξελίξεις αυτές θα έχει ως επίπτωση την απώλεια σημαντικής πληροφορίας για την ισότητα των ευκαιριών και την κοινωνική δικαιοσύνη στη ελληνική κοινωνία, καθώς αυτή διαφοροποιείται εσωτερικά με νέους τρόπους.

Έκτο, λόγω έλλειψης στοιχείων η παρούσα μελέτη δεν εξέτασε την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση φοιτητών με αναπηρίες ή ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Η συλλογή τέτοιων στοιχείων είναι, όμως απαραίτητη για την παρακολούθηση των ανισοτήτων και την χάραξη πολιτικής για τη άμβλυνσή τους.

7. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βέττας, Ν. (2018). «Εκπαίδευση και ελληνική οικονομία» στο Βαγιανός, Δ., Βέττας, Ν., Μεγήρ Κ., Πισσαρίδης Χ. (επιμ.). Πέρα από τη λιτότητα: Για μια νέα δυναμική στην ελληνική οικονομία. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Γιαννίτσης, Τ. & Ζωγραφάκης Σ. (2016). «Ανισότητες, φτώχεια, οικονομικές ανατροπές στα χρόνια της κρίσης». Πόλις, Αθήνα.
- Θάνος, Β. Θ. (2012). Εκπαίδευση και Κοινωνική Αναπαραγωγή στη Μεταπολεμική Ελλάδα (1950-2010): Ο Ρόλος της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Αφοι Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη.
- ΙΟΒΕ (2017). Τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα: Επιπτώσεις της κρίσης και προκλήσεις. Αθήνα.
- ΙΟΒΕ (2018α). Εκπαίδευση και αγορά εργασίας στην Ελλάδα: Επιπτώσεις της κρίσης και προκλήσεις. Αθήνα.
- ΙΟΒΕ (2018β). Κρίση, δημογραφικές μεταβολές και επιπτώσεις στην εκπαίδευση. Αθήνα.
- ΙΟΒΕ (2019). Εκπαίδευση στην Ελλάδα: Κρίση και εξέλιξη της δημόσιας και ιδιωτικής δαπάνης. Αθήνα.
- Κασιμάτη Κ. (2004). Δομές και Ροές. Το φαινόμενο της κοινωνικής και επαγγελματικής κινητικότητας. Gutenberg, Αθήνα.
- Papapetrou, E., Tsalaporta P. (2018). "Is There a Case for Intergenerational Transmission of Female Labour Force Participation and Educational Attainment? Evidence From Greece During The Crisis". *Labour* 32(4), 237-258.
- Salmi, J. (2012). Opportunities for All? The Equity Challenge in Tertiary Education. The World Bank.
- Σιάνου-Κύργιου Ε. (2006). Εκπαίδευση και κοινωνικές ανισότητες: Η μετάβαση από τη Δευτεροβάθμια στην Ανώτατη Εκπαίδευση (1997-2004). Μεταίχμιο, Αθήνα.
- Σιάνου-Κύργιου Ε., (2010). Από το Πανεπιστήμιο στην αγορά εργασίας: Όψεις κοινωνικών ανισοτήτων. Μεταίχμιο, Αθήνα.
- Τσακλόγλου Π., Ανδριοπούλου Ε., Καρακίτσιος Α. (2018). «Αλλαγές στην ανισότητα και τη φτώχεια στην Ελλάδα: 2007-2015». *Ελληνική Οικονομία*, 36, ΚΕΠΕ, 59-70.
- Τσακλόγλου Π., Ανδριοπούλου Ε., Παπαδόπουλος, Φ. (2013). Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός στην Ελλάδα: Επικάλυψη και διαφοροποιήσεις. ΙΝΕ-ΓΣΕΕ, Αθήνα.
- Τσακλόγλου Π., Δαφέρμος Γ., Θεοφιλάκου Α., Μαυροδημητράκης Χ. (2008). Φτώχεια στην Ελλάδα: Ομοιότητες και διαφορές χρησιμοποιώντας εναλλακτικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις. ΙΝΕ-ΓΣΕΕ, Αθήνα.
- Τσακλόγλου Π., Μητράκος Θ. (2000). Αλλαγές στη συνολική ανισότητα και φτώχεια στην Ελλάδα μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας. *Μελέτες Οικονομικής Πολιτικής*, 5, σελ. 1-52.
- Τσακλόγλου Π., Μητράκος Θ. (2010). Φτώχεια και ανισότητα στην Ελλάδα: Τι δείχνουν τα διαθέσιμα στοιχεία; στο Κονιόρδος, Σ., Φωτόπουλος Ν. Φτώχεια, ανισότητα και εκπαίδευση στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης. ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ, Αθήνα, σελ. 145-173.
- Tsakoglou, P., Andriopoulou E. and Karakitsios A. (2018). "Inequality and poverty in Greece: Changes in times of crisis". in D. Katsikas, D. Sotiropoulos and M. Zafiropoulou (eds) *Socioeconomic fragmentation and exclusion in Greece under the crisis*, Palgrave MacMillan, London, pp 23-54.